HARUKİ MURAKAMİ

haşlanmış harikalar diyarı ve dünyanın sonu

Dünya Edebiyatı / Roman

DK

HAŞLANMIŞ HARİKALAR DİYARI VE DÜNYANIN SONU

Yazan: Haruki Murakami

Japonca aslından çeviren: Hüseyin Can Erkin

Yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Dijital yayın yarihi: Şubat 2013/ ISBN 978-605-09-1215-9

Kapak tasarımı: Geray Gençer

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 1 Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / **Faks** (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Haşlanmış Harikalar Diyarı ve Dünyanın Sonu

Haruki Murakami

Çeviren: Hüseyin Can Erkin

1
Haşlanmış Harikalar Diyarı

Asansör, sessizlik, tombulluk

Asansör bir hayli ağır bir hızla yükselmeye devam ediyordu. Yalnız yukarı çıktığını sanmış da olabilirim. Ancak, kesin olarak bilemiyorum. Hızın o kadar yavaş olması yüzünden yön algılamam da yitip gitmişti neredeyse. Hatta, asansör aşağıya iniyor olabileceği gibi, olduğu yerde duruyor da olabilirdi. Fakat, oraya gelene kadarki koşulları düşününce, işime öyle geldiği için asansörün yukarı çıktığı yargısına varmıştım. Yalnızca bir tahmin. 12 kat çıkıp, üç kat inmeyi sürdürerek başladığım yere dönmüş de olabilirim. Bunu da bilemiyorum.

Bindiğim asansör, oturduğum apartmandaki kuyu kovasını andıran basit asansörden her şeyiyle farklıydı. Her şey öylesine farklıydı ki, aynı amaçla üretilmiş, aynı mekanizmaya sahip ve aynı adı taşıyan bir makine düzeneği olduğunu düşünmek bile güçleşiyordu. İki asansörün varlık nedenleri, düşünülebilecek en uzak mesafe ölçüsünde birbirinden ayrıydı.

İlk olarak genişlik sorunu. Bindiğim asansör rahatlıkla ofis odası olacak kadar genişti. Çalışma masası, dolap ve etajer sığar, üstüne bir de küçük bir mutfak köşesi eklenebilirdi. Üç baş deveyle birlikte orta boy büyüklükte bir palmiye ağacını sığdırmak da mümkündü. İkincisi, çok temizdi. Tezgâhtan yeni çıkma bir tabut kadar temizdi. Çevre duvarları ve tavanı, üzerinde tek bir leke bulunmayan paslanmaz çeliktendi ve zemine de uzun tüylü, yosun yeşili bir halı serilmişti. Üçüncüsü, sanırım sessizdi. Ben içeri girer girmez kapılar sessizce –kelimenin tam anlamıyla sessizce– kapanmıştı, daha sonra da hiçbir ses duyamamıştım. Hareket ediyor mu, yoksa olduğu yerde duruyor mu belli olmayacak ölçüde sessizdi. Derin nehirler sessiz akar.

Bir diğer şey de, bir asansörde doğal olarak bulunması gereken birçok şey yoktu. Öncelikle, farklı düğme ve tuşların yerleştirildiği kontrol paneli. Kat tuşları, kapıyı açma-kapama tuşu ve acil durum düğmesi de yoktu. Hiçbir şey yoktu işte. Bu yüzden kendimi çok savunmasız hissediyordum. Sorun yalnızca tuşlar ve düğmeler değildi. Kat gösterge paneli, kapasite ve kullanım koşulları panosu ve üreticiye ait plaka da yoktu. Acil durum çıkışının nerede olduğu da belli değildi. Evet, tam anlamıyla bir tabut gibiydi. Ne şekilde düşünürsek düşünelim, asansörün itfaiye müdürlüğünden kullanım ruhsatı alabilmesi imkânsızdı. Asansör dediğimiz şeyin de, kendine özgü özellikleri olması gerekir.

O pürüzsüz paslanmaz çelik duvarlara bakarken, çocukluğumda bir filmde gördüğüm Houdini'nin sihirbazlık numarası aklıma geliverdi. Houdini, kat kat halat ve zincirle bağlanarak kocaman bir bavulun içine konuluyor, kapatılan bavul da zincir ve halatlarla bağlandıktan sonra Niagara Şelalesi'ne atılıyor ya da Kuzey Denizi'nde çevresi buzla örtülüyordu. Derin bir nefes alarak içinde bulunduğum durum ile Houdini'nin içinde bulunduğu durumu serinkanlılıkla karşılaştırmaya çalıştım. Vücudum bağlanmadığına göre daha avantajlıydım, ama numaranın püf noktasını bilmemek de en büyük dezavantajımdı.

Bırakın o numaranın püf noktasını bilmeyi, asansörün hareket edip etmediğini bile bilmiyordum. Genzimi temizledim. Nedense tuhaf bir ses çıkıverdi. Genzimi temizlerken çıkan ses, her zamanki gibi değildi. Yumuşak bir kil topak düz bir duvara çarptığında çıkan ses gibi bir nebze ruhsuz bir sesti. Öyle bir sesin kendi vücudumdan çıkmış olabileceğine imkân veremedim. Emin olmak için bir kez daha genzimi temizlediğimde, sonuç yine aynıydı. Tekrarlamak faydasızdı, genzimi temizlemekten vazgeçtim.

Oldukça uzun bir süreyi öylece kımıldamadan geçirdim. Zaman geçiyor, ama kapı bir türlü açılmak bilmiyordu. Orada öylece *Adam ve*

Asansör adlı bir sessiz filmi oynuyormuş gibi sessizce duruyordum. İçimdeki huzursuzluk yavaş yavaş artıyordu.

Asansör bozuk olabileceği gibi, asansör operatörü –elbette bir yerlerde öyle birinin olduğu varsayımına dayanarak– benim kutunun içinde olduğumu dalgınlıkla unutmuş da olabilirdi. Ara sıra benim, kendi varlığımın başkaları tarafından unutulduğu olur. Fakat iki olasılıkta da, nihayetinde o paslanmaz çelik gizli oda içerisinde kapalı kalmış oluyordum. Ne kadar kulak kesilip bir şeyler duymaya çalıştıysam da, kulağıma hiçbir ses gelmedi. Paslanmaz çelik duvara kulağımı iyice yapıştırarak dinlediğimde de ses gelmiyordu. Duvarda kulağımın şekli beyaz bir iz olarak kaldı yalnızca. Denemek amacıyla İrlandalıların "Danny Boy" şarkısını ıslıkla çaldıysam da, zatürree olmuş bir köpeğin hırlamasını andırır bir ses çıktı sadece.

Bu uğraşlarımdan da vazgeçerek asansörün duvarına yaslandım, cebimdeki bozuk paraları sayarak zaman öldürmeye karar verdim. Zaman öldürmek dediysem de, bu iş benimkisi gibi bir işte çalışan insanlar için profesyonel boksörlerin ellerinden lastik top eksik etmemeleri gibi, çok önemli antrenmanlardan biriydi. Öz anlamı açısında zaman öldürmek için yaptığım bir şey değildi. Düzensiz dağılım eğiliminin evrenselleşmesi ancak hareketlerin tekerrürüyle mümkün olur.

Her neyse. Ben sürekli olarak pantolon cebimde bolca bozuk para bulundurmaya özen gösteririm. Sağ cebime yüz ve beş yüz yen bozuklukları, sol cebime ise ellilik ve onlukları koyarım. Birlik ve beşlikleri de arka cebime koyarım, ama prensip olarak sayıma dahil etmem. İki elimi ceplerime sokarak, sağ elimle yüzlük ve beş yüzlükleri sayar, buna paralel olarak sol elimle ellilik ve onlukları sayarım.

Böylesi bir hesabı hiç yapmamış birinin hayalinde canlandırması güç olacaktır, ama başlangıçta bir hayli bela bir iştir. Beynin sağ ve sol taraflarıyla tamamen farklı iki hesap yaparak, sonunda da ortadan ikiye

kesilmiş bir karpuzu birleştirmek gibi, iki rakamı birleştiririm. Alışkın olmayanlar bir türlü beceremezler.

Beynin sağ ile sol yarısını fiilen ayırarak kullanmak mümkün müdür, değil midir, ben bilemem. Beyin fizyolojisi uzmanları çok daha farklı açıklamalar getirebilirler. Fakat ben beyin fizyolojisti olmadığım halde, fiilen hesap yaptığımda gerçekten de beynimin sağ ve sol yarılarını ayrı ayrı kullanabildiğim hissine kapılıyorum. Sayımı bitirdikten sonraki yorgunluk derecem açısından baktığımda da, normal bir sayım yaptıktan sonraki yorgunluk hissinden nitelik açısından çok farklı oluyor. Bu yüzden, işin kolayına kaçarak beynin sağ yarısıyla sağ cebimi, sol yarısıyla sol cebimi hesaplayabiliyorum, diye kestirip atıyorum işte.

Kendimi bir sınıflamaya sokmam gerekirse, sanırım dünyadaki olguları, oluşları ve varoluşları işin kolayına kaçarak düşünmeyi tercih edenler sınıfına dahil olurum. Bu benim işin kolayına kaçan mizaçta bir insan olduğumdan kaynaklandığı anlamına gelmesin; elbette, bir nebze öylesi eğilimlerim olduğunu kabul etmem gerekir, ama işin kolay yolunu seçerek olguları değerlendirmenin, yaşadığımız dünyada olguların öz niteliğini anlamaya, meşru kabul edilen yorumlardan çok daha yakın olduğu durumlar olur.

Sözgelimi, yerkürenin top şeklinde değil de, devasa bir yuvarlak masa şeklinde olduğunu düşünmemiz durumunda, günlük yaşam düzeyinde ne gibi olumsuzluklar çıkar ki? Elbette bu sınırları zorlayan bir örnek ve her şeyi bu soruda olduğu gibi kafama göre yeniden kurguluyor değilim. Fakat yerkürenin devasa bir yuvarlak masa olduğu şeklindeki işin kolayına kaçan düşünce tarzının; yerkürenin top şeklinde olmasından kaynaklanan çok çeşitli önemsiz sorunu –örneğin, yerçekimi, gündönümü çizgisi ve ekvator gibi günlük yaşamımızı pek etkilemeyen sorunları– tertemiz silip süpüreceği bir gerçektir. Her haliyle sıradan bir yaşam süren bir insan, yaşamı boyunca kaç kez ekvator gibi bir şeyi dert etmek zorunda kalır ki?

Velhasıl, ben mümkün olduğunca işime öyle gelen bir bakış açısıyla oluşları gözlemlemeye özen gösteririm. Dünyanın varlığının gerçekten de çok çeşitli, hatta daha açık konuşmak gerekirse sınırsız olasılıkları barındırdığını düşünürüm. Olasılıkların seçimi, bir nebze de olsa dünyada yaşayan bireylere kalmıştır. Dünya yoğunlaştırılmış olasılıklara bağlı olarak ortaya çıkarılmış bir yuvarlak masadır.

Konumuza geri dönecek olursak, sağ ve sol ellerle tamamen farklı iki ayrı hesap yapmak asla kolay bir iş değildir. Benim ustalaşmam bile, uzunca bir süre aldı. Ancak, bir kez ustalaştıktan sonra ya da başka bir deyişle bir kez işin püf noktalarını yakalayıverdikten sonra, bu yetenek kolayca yitirilmez. Bisiklete binmek, yüzmek gibidir. Yine de, antrenman yapmayı gerektirmeyen bir iş de değildir. Kesintisiz antrenmanlar yoluyla yetenek güçlenir, stil iyice rafine edilmiş olur. İşte o yüzden, ben her zaman ceplerimi bozuk paralarla doldurur, boş zamanım olduğunda hesap yapmayı ihmal etmem.

O an ceplerimde 3 beş yüz yenlik, 18 yüz yenlik, 7 elli yenlik, 16 on yenlik bozuk para vardı. Toplam 3 810 yen ediyordu. Hesaplaması hiç de güç değildi. Hatta, elimin parmaklarını saymamdan daha kolaydı. İçimdeki huzursuzluğu atarak, paslanmaz çelik duvara yaslanıp, karşımdaki kapıya baktım. Henüz açılmamıştı.

Asansörün kapısının neden o kadar uzun süredir açılmamış olduğunu anlayamıyordum. Fakat bir süre düşündükten sonra, makine arızası ve görevlinin benim varlığımı unutması şeklindeki dikkatsizliği seçeneklerini bir kenara atabileceğim sonucuna ulaştım. Gerçekçi değildi çünkü. Elbette, makine arızası ya da görevlinin dikkatsizliği gibi durumların gerçekte olamayacağını söylüyor değilim. Aksine, gerçek dünyada o türden kazaların sık sık meydana geldiğinin de farkındayım. Benim söylemek istediğim, özel bir gerçeklikle kuşatılmış olduğumuzda –elbette, burada söylemek istediğim, o saçmalığa varan ölçüde kaygan yüzeylerle kaplı asansörün içinde–

sıradan olanın, işin kolayını seçersek, antitez olarak özel durum olmaktan çıkması gerektiği. Makinenin bakımını ihmal eden, gelen misafiri asansöre bindirdikten sonra hareket ettirmeyi unutacak ölçüde dikkatsiz birisi, öylesine acayip bir asansör yapmaya kalkar mı acaba?

Yanıt elbette “No!”

Bu mümkün değil.

O ana kadar “onlar” korkutucu ölçüde titiz ve temkinli, bir o kadar da ciddiydiler. Onlar sanki her bir adımlarını cetvelle ölçerek yürüyorlarmış gibi yaparak gerçekten küçük ayrıntılara varana kadar gözden kaçırmamışlardı. Binanın ana girişinde iki güvenlik görevlisi tarafından durdurulmuş, kimi ziyarete geldiğim sorulmuş, ziyaretçiler listesinden kontrol edilmiş, sürücü ehliyetim kontrol edilerek ana bilgisayardaki bilgilerle karşılaştırılmış, metal detektörleriyle her yerim kontrol edilmiş ve tüm bunlardan sonra asansöre bindirilmiştim. Darphane gezisi için bile bu kadar sıkı kontrol yapılmaz. Hal böyleyken, bu aşamaya kadar geldikten sonra o dikkatli hallerinin bir anda ortadan kalkıvereceğini düşünmek bir hayli güç.

Öyleyse, geriye yalnızca beni bilinçli olarak o halde bıraktıkları olasılığı kalıyordu. Herhalde asansörün hareketini algılamamı istemiyorlardı. O yüzden de, asansörü, yukarıya mı çıkıyor yoksa aşağıya mı iniyor anlaşılmayacak ölçüde yavaşça hareket ettiriyorlardı. Bir yerlerde gözetleme kamerası bile olabilirdi. Girişteki güvenlik odasında monitörler yan yana sıralıydı ve onlardan birinin asansördeki kameraya bağlı olması şaşırtıcı değildi.

İçimdeki sıkıntıyı hafifletmek için kamerayı bulmayı aklımdan geçirdiysem de, şöyle bir düşününce karar verdim ki, öyle bir şeyi bulmuş olsam bile elime hiçbir şey geçmeyecekti. Bu yalnızca karşı tarafın alarm durumuna geçmesine neden olabilir, o durumda da

asansörün hızını daha da yavaşlatmayı tercih edebilirlerdi. Bu da isteyeceğim bir durum olmazdı. Zaten randevu saatimi geçirmiştim.

Neticede, farklı bir şey yapmadan öylece beklemeye karar verdim. Yalnızca verilen bir işi gerine getirmek için oradaydım. Korkmamı, heyecanlanmamı gerektirecek bir durum yoktu.

Duvara yaslanarak ellerimi ceplerime sokup, bir kez daha bozuk paraları saymaya başladım. 3 750 yen çıktı. Çok kolay bir işti. Göz açıp kapayıncaya kadar tamamlamıştım.

3 750 yen?

Hesap yanlıştı.

Bir yerlerde hata yapıyor olmalıydım.

Avuç içlerimin terlemeye başladığını hissettim. Son üç yıl içerisinde bir kez bile ceplerimdeki parayı yanlış hesapladığım olmamıştı. Bir kez bile. Neresinden bakılırsa bakılsın, uğursuzluğa işaretti bu. O uğursuzluk işareti net bir belaya dönüşmeden önce, gereken önlemleri almalıydım.

Gözlerimi kapatarak, gözlük camlarını temizlermiş gibi beynimin sağ ve sol yarılarını boşalttım. Sonra ellerimi ceplerimden çıkararak, avuç içlerimi iyice açarak kuruttum. Tüm bu hazırlıkları *Warlock* filminde düelloya hazırlanan Henry Fonda gibi ustalıkla yerine getiriyordum. Evet, çok önemsiz bir şey, ama o *Warlock* filmini severim.

Avuç içlerimin iyice kuruduğundan emin olduktan sonra, ellerimi yeniden ceplerime sokarak, üçüncü kez hesaba giriştim. Bu üçüncü hesap öncekilerden biriyle aynı olursa sorun yoktu. Herkes hata yapar. Özel koşullar altında sinirlerim gerilmişti ve kendime haddinden fazla güvendiğimi de itiraf etmeliyim. Bu da benim başlangıç seviyesinde bir

hata yapmama yol açmıştı. Her neyse, önemli olan net rakamı bulabilmekti; böylece kurtulmam mümkün olabilecekti. Fakat ben o kurtuluşa ulaşamadan asansörün kapıları açılıverdi. Kapılar öncesinde hiçbir işaret olmadan, sessizce açılıvermişti.

Tüm dikkatimi ceplerimdeki ellerime verdiğimden, ilkönce kapının açıldığını tam olarak algılayamadım. Doğrusunu söylemek gerekirse, kapının açıldığını gözlerim algılamıştı, ama bunun somut olarak ne anlama geldiğini bir süre kavrayamamıştım. Elbette, kapının açılmış olması, o ana kadar sürekliliği kesintiye uğramış iki mekânın yeniden birbirine bağlandığı anlamına geliyordu. Aynı zaman da, bindiğim asansörün hedef noktasına ulaştığını ifade ediyordu.

Ceplerimdeki parmaklarımı oynatmayı keserek kapının dışına baktım. Dışarıda koridor vardı ve orada bir kadın duruyordu. Tombul, genç bir kadındı. Pembe takım elbisesinin altına, yüksek topuklu pembe ayakkabılar giymişti. Elbisesinin kaliteli pürüzsüz kumaşı ustalıkla dikilmişti ve kadının yüzü de aynı ölçüde pürüzsüzdü. Kadın bir süre emin olmak istermiş gibi yüzüme baktıktan sonra, başını hafifçe öne eğdi. Sanırım “Bu tarafa gelin” anlamında bir işaretti. Bozuk paraları saymaktan vazgeçerek, ellerimi ceplerimden çıkarıp, asansörün dışına çıktım. Dışarı çıkar çıkmaz, sanki bu bekleniyormuş gibi, arkamdaki kapı kapanıverdi.

Koridorda durup çevremde göz gezdirdiysem de, nasıl bir yerde olduğumu anlayabileceğim bir ipucu bulamadım. Anlayabildiğim tek şey, olasılıkla bir binanın içinde bir koridorda olduğumdu ve bunu bir ilkokul öğrencisi bile rahatlıkla anlayabilirdi.

Bu bir yana, iç dekorasyonu tuhaf denecek ölçüde sade bir binaydı. Oraya geldiğim asansörle aynı şekilde, kullanılan malzeme üst kalite olsa da, göze batan tek bir şey yoktu. Zemin malzemesi güzelce parlatılmış, ışıltılar saçan mermerdi. Duvarlar ise her sabah yediğim sandviç ekmeği gibi sarımtırak beyazdı. Koridorun iki yanında ağırlıkları

hallerinden belli olan ahşap kapılar sıralanmıştı ve her birine oda numarasını gösteren plakalar iliştirilmişti, ama numaralar düzensiz ve anlamsızdı. “936”nın yanında “1213”, onun yanında da “26” vardı. Hiçbir yerde odalar böylesine karmakarışık numaralandırılmaz. Yolunda gitmeyen bir şeyler vardı.

Genç kadın neredeyse hiç konuşmuyordu. Bana bakarak “Bu taraftan lütfen” demişti, ama yalnızca dudakları o şekilde hareket etmiş, ses çıkmamıştı. O işi kabul etmeden önce iki aylığına dudak okuma kursuna devam ettiğimden, bir şekilde ne söylediğini anlamayı başarmıştım. Asansördeki sessizlikle birlikte, geniz temizlemem ve ıslığım olması gereken şekilde seslere dönüşmemiş, kendimi sesler konusunda zayıf hissetmeye başlamıştım.

Tekrar genzimi temizlemeyi denedim. Çıkan ses yine hırıltı gibiydi, ama hiç olmazsa asansörde olduğundan daha düzgün bir ses çıkmıştı. Böylelikle biraz rahatladım ve bir nebze olsun kulağım konusundaki kendime güvenim yerine geldi. Sorun yoktu, kulağıma bir şey olmamıştı. Kulağım düzgündü; sorun kadının ağzındaydı.

Kadının arkasından yürüdüm. Sivri yüksek topuklardan çıkan, ikindi vakti taş kesme atölyelerini andıran ses boş koridorda yankılanıyordu. Kadının tül çorapların içerisindeki baldırları, tüm hatlarıyla mermer zemine yansıyordu.

Kadın ziyadesiyle tombuldu. Genç ve güzel bir kadındı, ama en belirgin özelliği tombul oluşuydu. Genç ve güzel bir kadının tombul olması garip bir durumdu. Arkasından yürürken, boynuna, kollarına ve bacaklarına baktım. Vücudu sanki üzerine gece boyu sessizce lapa lapa kar yağmış gibi, şişkince etliydi.

Genç, güzel ve tombul kadınlarla aynı ortamı paylaştığımda hep kafam karışır. Neden öyle olduğunu kendim de tam olarak anlayamıyorum. Bu durum belki de, doğal olarak karşımdaki insanın yemek

yaşantısını hayal etmemden kaynaklanıyordur. Tombul bir kadına baktığım anlarda, kafamın içinde o kadının tabakta kalan, çeşni olarak kullanılmış tereyi hıtır hıtır ısırışı, tereyağlı krem sosunu tek bir damla bile bırakmayacak şekilde ekmek parçasıyla temizleyişi kendiliğinden canlanıverir. Bunu yapmadan duramam. Bunu yapınca da, sanki asidin metali eritişi gibi, kafamın içi kadının yemek yaşantısı sahneleriyle dolar, diğer farklı işlevleri yerine getirmemeye başlar.

Yalnızca tombul bir kadının hiçbir zararı yok. Yalnızca tombul bir kadın gökyüzündeki bulutlar gibidir. Sadece orada asılı durmaktadır ve benimle hiçbir ilgisi yoktur. Fakat tombul kadın, genç ve güzel bir tombul kadın olunca, durum farklılaşır. Ona karşı kalıplaşmış bir tavır sergilemek zorunda kalırım. İşin özü, bir gün gelip de onunla yatabileceğimi düşünmeye başlarım. Sanırım, kafamın içindeki karmaşaya neden olan da bu. İşlevlerini tam olarak yerine getirmeyen bir kafayla, tutup bir kadınla yatmak hiç de kolay olmaz.

Yine de, asla tombul kadınlardan nefret etmem. Kafa karışıklığı ve nefret aynı anlama gelmez. O ana kadar birkaç genç ve güzel tombul kadınla yatmışlığım vardı, ama bunlara genel olarak baktığımda hiç de kötü deneyimler değildi. Kafa karışıklığı doğru yönlendirilirse, orada normalde elde edilemeyecek güzel sonuçlara ulaşılabilir. Elbette, işlerin yolunda gitmediği de olur. Seks dediğimiz son derece hassas bir eylemdir; pazar günü süpermarketten termos almaya benzemez. Aynı şekilde tombul kadınlar da olsalar, her birinin et dolgunluğu farklılıklar gösterir ve bazı et dolgunluğu türleri beni doğru yönlendireceği gibi, bazı et dolgunluğu türleri yüzeysel kafa karışıklığı içerisinde etkisini yitiriverir.

Bu anlamda genç ve güzel tombul kadınlarla yatmak, benim için bir tür mücadeledir. İnsanların tombulluk şekillerinde, insanların ölüm şekillerinde olduğu kadar çeşitlilik vardır.

Ben o genç ve güzel tombul kadının ardı sıra koridorda yürürken, aşağı yukarı bunları düşünüyordum. Kadın şık pembe takımının yaka kenarlarına renk uyumunu tamamlayan beyaz bir eşarp dolamıştı. Et dolgunluğu tam kıvamında olan kulakmemelerine taktığı altın dikdörtgen küpeler attığı adımlarla birlikte işaret ışıkları gibi ışıltılar saçıyordu. Genel olarak bakıldığında, tombulluğuna rağmen, vücudu hafifmiş gibi duruyordu. Elbette, sımsıkı iç çamaşırları ya da öyle şeylerle, dışarıdan güzel görünecek ölçüde vücudunu sarmalamış da olabilir, ama bu olasılığı göz önünde bulundurduğumda bile, gergin kalçalarını çalkalayış şekli alımlıydı. Böylelikle ona sıcaklık duymaya başladım. Onun tombulluk şekli, sanırım tarzıma uygundu.

Bahaneler bulmaya çalışmıyorum, ama önüne çıkan her kadına karşı sıcaklık hissedenlerden değilim. Aksine, sanırım sıcaklık hissetmeyenlerdenimdir. O yüzden, arada sırada birine sıcaklık hissettiğimde, bu sıcaklığı gerçeğe dönüştürmeyi denemek isterim. Bu gerçek bir sıcaklık mı değil mi, dahası, gerçek bir sıcaklıksa eğer, nasıl bir işlev sergileyeceğinden kendimce emin olmak isterim.

Bunun üzerine yanına geçerek, söz verdiğim saati sekiz, dokuz dakika geçirdiğim için özür diledim.

“Girişteki prosedürün o kadar zaman alacağını bilmiyordum” dedim. “Üstelik asansörün o kadar yavaş olduğunu da. Oysa binaya, söz verdiğim saatten on dakika önce ulaşmıştım.”

“Biliyorum” demek istermiş gibi, kadın başını hafifçe öne eğdi. Boynundan parfüm kokusu geliyordu. Yaz günleri, sabahları kavun tarlasından yükselen kokuyu andıran bir koku. O kokuyla anlam veremediğim hislere kapıldım. Birbiriyle uyuşmayan iki farklı türden bellek parçası, benim bilmediğim bir yerlerde bir araya gelmiş gibiydi, ama özlem duygusu tatmaya başlamıştım. Arada sırada kendimi öyle hissettiğim olur. Çoğunlukla da bu özel bir kokudan kaynaklanır. Neden böyle olduğunu açıklayabileceğimi sanmıyorum.

“Amma uzun bir koridor” dedim, havadan sudan konuşmaya başlamak amacıyla. Kadın yürümeyi sürdürerek yüzüme baktı. Tahminimce yirmi bir, yirmi iki yaşlarındaydı. Hatları net geniş yüzünün teni güzeldi.

Yüzüme bakarak “Proust” dedi. İşin doğrusu, “Proust” diye telaffuz etmemiş, yalnızca “Proust” diyecek şekilde dudaklarını oynatmıştı. Yine hiçbir ses duyamamıştım. Nefesinden çıkan sesi bile duyamamıştım. Sanki kalınca bir camın ardından konuşuyormuş gibiydi.

Proust?

“Marcel Proust?” diye sordum.

Durumu tuhaf bulmuş bir ifadeyle yüzüme baktı ve “Proust” diye yineledi. Şansıma küserek önceki konumuma dönüp, ardı sıra yürürken “Proust” sözcüğünün dudak hareketlerine yakın sözcükleri bulmaya çalıştım. “Prof”, “Pırasa”, “Purosu” gibi bir anlam veremediğim sözcükleri birbiri ardına usulca telaffuz ettim, ama hiçbiri o dudak hareketleriyle uyuşmuyordu. Kesinlikle “Proust” demişti. Fakat uzun koridor ile Marcel Proust arasında nasıl bir ilinti kurmak gerektiğini anlayamıyordum.

Belki de uzun koridorun metaforu olarak Marcel Proust’a gönderme yapmış olabilirdi. Fakat öyle olsa bile, durup dururken öyle bir şeyi aklına getirmiş ve söylemiş olması ziyadesiyle kabalık olurdu. Proust’un eser kümesine metafor olacak şekilde uzun koridor ifadesini kullanmış olsa, bunu ben de anlayabilirim. Ancak, tam tersi olması, yeterince garipti.

“*Marcel Proust gibi uzun bir koridor?*” Bunu mu demek istedi acaba?

Neticede o uzun koridor boyunca ardı sıra yürüdüm. Gerçekten uzun mu uzun bir koridordu. Birçok kez köşelerden dönüp, beş altı basamaklı merdivenlerden inip çıktık. Normal bir binada olacağından beş, altı kat fazla yürümüş olabiliriz. Belki de Escher'in resimlerindeki gibi bir binada dolaşıp duruyorduk. Yine de, o kadar yürüdüğümüz halde, çevremizdeki manzara hiç değişmemişti. Mermer zemin, yumurta rengi duvarlar, düzensiz oda numaraları ve paslanmaz çelik kollu ahşap kapılar. Kadının yüksek topuklarından çıkan sesler ritmi hiç bozulmadan koridorda yankılanıyor, onun ardı sıra da ben, erimiş lastik gibi sesler çıkaran yürüyüş ayakkabılarımla yürüyordum. Ayakkabılarımdan çıkan ses öylesine yapış yapış yankılanıyordu ki, ayakkabıların lastik tabanlarının gerçekten eridiğinden endişe etmeye başlamıştım. Zaten, doğduğumdan beri ilk kez ayağımda yürüyüş ayakkabılarıyla mermer zemin üzerinde yürüyordum. O yüzden ayakkabılarımdan çıkan seslerin anormal mi, yoksa normal mi olduğunu kestirebilecek durumda değildim. Herhalde yarısı normal, geri kalan yarısı da anormaldi. Neden derseniz, bulunduğumuz yerdeki her şey aynı orantıya sahipti.

Kadın aniden durduğunda, ben dikkatimi tamamen kendi yürüyüş ayakkabılarımdan çıkan seslere vermiş olduğumdan, durduğunun farkına varamadan bütün ağırlığımla sırtına çarpıverdim. Sırtı insana kendini iyi hissettirecek ölçüde yumuşaktı; boynundan da kavunu andıran parfümünün kokusu geliyordu. Çarpmanın etkisiyle öne doğru fırlayacak gibi olunca, omuzlarından tutup durdurdum.

"Özür dilerim" dedim. "Biraz dalıp gitmişim."

Tombul kadın kızaran yüzüyle bana baktı. Kesin bir şey söyleyemem, ama kızmış gibi değildi. "Durayap" dedi güçlükle, anlaşılır ölçüde hafifçe gülümseyerek. Sonra omuzlarını büzerek "Sela" dedi. Fakat elbette aslında öyle dememiş, daha önce birçok kez yinelediğim üzere, o şekilde dudaklarını oynatmıştı.

“Durayap?” dedim, kendi kendime sorarmış gibi seslice. “Sela?”

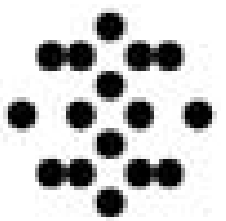
“Sela” diye yineledi kadın, kendinden emin bir şekilde.

Nedendir bilmem bana Türkçe konuşmuş gibi gelmişti, ama sorun şu ki ben bir kez bile Türkçe konuşulduğunu duymamıştım. O yüzden herhalde Türkçe değildi. Kafam iyice karışmaya başladığından, onunla konuşmaktan vazgeçtim. Dudak okuma yeteneğim henüz olgunlaşmamıştı. Dudak okuma oldukça hassas bir iştir ve iki aylık halkevleri kursunda tamamen ustalaşılabilecek bir konu da asla değildir.

Kadın ceketinin cebinden ufak bir elektronik anahtar çıkarıp, anahtarın yüzeyini “728” yazılı plakanın bulunduğu kapının kilidine yapıştırdı. Kapının kilidi tıkırtı çıkararak açıldı. Çarpıcı bir düzenekti.

Kapıyı açtıktan sonra kapıyı eliyle iterek açık tutar halde, bana “Somuto sela” dedi.

Elbette ben de ona sırtımı dönüp kapıdan içeriye girdim.

2
Dünyanın Sonu

Altın sarısı hayvanlar

Ben gelince, onların vücutları uzun altın sarısı tüylerle kaplanmaya başladı. Saf anlamıyla altın sarısıydı. Başka hiçbir rengin söz konusu olması mümkün değildi. Onların altın sarısı renkleri altın sarısı olarak dünyaya gelmiş, altın sarısı dünyada onlar için var olmuştu. Tüm gökyüzü ve tüm yeryüzü arasında, katıksız altın sarısına boyanmışlardı.

Bu şehre ilk geldiğim sıralarda –bahardı– o hayvanların vücutları farklı renkler taşıyordu. Kimisi siyahtı, kimisi kahve kızılı; beyaz olanları, kırmızı alacalı kahverengi olanları vardı. İçlerinde her türlü rengi karmakarışık taşıyanları da vardı. O rengârenk tüylerle kaplı hayvanlar çağla yeşili topraklarda rüzgâra kapılmış gibi sessizce dolaşıp duruyorlardı. Onlar meditasyon yaptıkları düşünülecek kadar sessiz hayvanlardı. Soluk alışları bile sabah sisi gibi sessizdi. Yemyeşil otları hiç ses çıkarmadan yerler, yemekten bıktıkları zaman ayaklarını kırarak yere oturur, kısa uykularına dalarlardı.

Bahar geçip, yaz bitip de ışıkların hafif saydamlığa bürünür olduğu sonbahar başlarında, rüzgârın ırmaklarda küçük dalgalar oluşturduğu sıralarda hayvanların görünümlerinde değişiklikler başladı. Altın sarısı tüyler başlangıçta dağınık olarak, sanki herhangi bir tesadüf sonucu filizlenen, mevsimini şaşırmış bitkiler gibi ortaya çıktı, ama sonunda sayısız filizler haline gelerek kısa tüylerin yerini aldığı gibi, nihayetinde de tüm vücutları ışıltılar saçan altın sarısıyla kaplandı. Bu törensel değişim başlangıcından sonlanışına kadar bir hafta bile sürmedi. Dönüşümleri hemen hemen aynı zamanda başlayıp, aynı zamanda sona erdi. Bir hafta içerisinde geriye bir teki bile kalmadan topyekûn altın

sarısı hayvanlara dönüşmüşlerdi. Sabah güneşi yükselip dünyayı yeni altın sarısı renklere boyarken, sonbahar yeryüzüne iniverdi.

Yalnızca alınlarının ortasından sivrilen uzun tekboynuzları sütbeyaz rengini korumuştu. O her an kırılacakmış gibi duran incelikleriyle, boynuzdan ziyade herhangi bir nedenle deriyi yırtıp dışarı fırlamış, öylece de kalıvermiş kemik parçalarını andırıyorlardı. Boynuzlarının beyazlığı ve gözlerinin maviliği öylece kalmış, hayvanlar tamamen altın sarısına dönüşmüşlerdi. Yeni giysilerini denemeye çalışıyorlarmış gibi başlarını defalarca sallayarak, boynuzlarının uçlarıyla sonbahar havasını yardılar. Serinliği artan ırmağın akıntısına ayaklarını daldırıp, boyunlarını uzatarak sonbaharın kızıla çalan ağaçlarının yemişlerini yediler.

Akşamın alacakaranlığı şehri sarmalamaya başladığı sıralarda, ben batı surundaki kuleye tırmanmış, kapı bekçisinin boynuz boruyu çalarak hayvanları çağırma törenini izliyordum. Boynuz boru bir kez uzun, üç kez kısa çalardı. Törenin kuralı buydu. Boynuz borunun sesini duyar duymaz gözlerimi kapar, o yumuşak sesi vücudumun derinliklerinde hissetmeye çalışırdım. Boynuz borunun yankısı diğer her türlü sesin yankısından farklıydı. Hafif mavi şeffaf bir balık gibi akşama gömülen şehir sokaklarından usulca geçer; kaldırımların yuvarlak taşları, evlerin taş duvarları, ırmak boyunca uzanan taş bent o yankıyla kaplanırdı. Havanın içindeki gözle görünmeyen bir tabakayı sıyırıp geçermişçesine o ses şehrin en ücra köşelerine varana kadar yankılanırdı.

Boynuz borunun sesi şehirde yankılanırken, hayvanlar kadim belleklerine doğru başlarını kaldırırlardı. Bini aşkın hayvan aynı anda, tamamen aynı vücut duruşuyla boru sesinin geldiği yöne doğru başlarını uzatırlardı. Kimisi çok önemli bir iş yapıyormuş gibi yaptığı süpürgeotu yemeyi bırakır, kimisi yuvarlak taşlardan yapılma

kaldırımları toynaklarıyla eşelemeyi keser, kimisi de o günün son şekerlemesinden uyanarak başlarını havaya yükseltirdi.

O an her şey dururdu. Hareket eden tek şey akşam rüzgârıyla dalgalanan tüyleri olurdu. O anlarda neler düşünüp, akıllarından neler geçirdiklerini bilemiyorum. Belirli bir açıyla boyunlarını bir yöne çevirir, kımıldamadan havaya bakarak, donup kalırlar ve kulaklarını boynuz borudan gelen sese verirlerdi. Nihayet akşamın alacakaranlığı borunun son yankılanmalarını tamamen emdiğinde ayağa kalkarlar, sanki akıllarına bir şey gelivermiş gibi belirli bir yöne doğru yürümeye başlarlardı. O kısa süren büyü çözülür, hayvanların toynaklarından çıkan sesler şehri kaplayıverirdi. O sesler bana sayısız köpüğün yerin derinliklerinden yükselirken çıkardığı sesleri anımsatırdı. O köpükler şehri sarmalar, evlerin bahçe çitlerini aşar, saat kulesini bile kaplayıverirdi.

Fakat bu yalnızca bir akşam hayaliydi. Gözlerimi açtığım anda köpükler hemen kayboluverirdi. Ses yalnızca hayvanların toynaklarından gelen sesti ve şehir her zamanki şehirdi. Hayvanların sürüsü ırmak gibi kıvrıla kıvrıla sokakların döşeme taşları üzerinden akıp giderdi. Önlerine düşen, onlara yön veren biri olmazdı. Hayvanlar başlarını önlerine indirir, omuzlarını hafifçe titrete titrete, o sessiz ırmağı takip ederlerdi. Yine de her biri arasında gözle görünmeyen, ama asla da silinmeyen sımsıkı bir bellek bağının varlığı anlaşılırdı.

Kuzeyden yokuş aşağı inerek eski köprüyü geçer, ırmağın güney kıyısını takip ederek doğudan gelen arkadaşlarıyla birleşir, kanal boyunca ilerleyerek fabrikaların arasından geçer, batıya doğru döküm fabrikasının geçit koridorundan ilerleyerek, batı tepesinin eteklerini aşarlardı. Batı tepesinin eteklerinde onları yaşlı ve küçük hayvanlar bekliyor olurdu. Orada yönlerini kuzeye çevirerek, batı köprüsünü geçer, kapıya ulaşırlardı.

Hayvan silsilesinin uç kısmı kapıya ulaştığında bekçi kapıyı açardı. Kapı, kalın demirlerle iyice desteklenmiş sağlam bir kapıydı. Yüksekliği dört beş metre vardı ve yukarı kısmı insanlar üzerinden aşamasın diye sivri çivilerle kaplıydı. Bekçi o ağır kapıyı kolayca kendinden tarafa çeker, toplanan hayvanları dışarı salardı. Çift kanatlı bir kapıydı, ama bekçi her seferinde yalnızca tek tarafını açardı. Kapının sol kanadı sürekli sımsıkı kapalı olurdu. Hayvanlar geride tek biri bile kalmaksızın çıkıp gidince, bekçi kapıyı kapatıp kilitlerdi.

Batı kapısı benim bildiğim kadarıyla şehrin tek girişiydi. Şehrin etrafını çevreleyen yedi sekiz metre yükseklikteki surları yalnızca kuşlar aşabilirdi.

Sabah olunca, bekçi tekrar kapıyı açarak boynuz borusunu çalar, hayvanları içeri alırdı. Tamamı içeriye girince de, aynı şekilde sımsıkı kapar, kilidi takardı.

“Aslında kilit takmaya gerek yok” dedi bekçi bana. “Kilitli olmasa bile, benden başka kimse o ağır kapıyı açamaz çünkü. Kaç kişi olursa olsun. Yalnızca kural olduğu için kilit takıyorum.”

Bekçi böyle dedikten sonra yün şapkasını kaşlarının hemen üzerine kadar indirerek yeniden sessiz kaldı. Bekçi, o güne kadar hiç görmediğim kadar iriyarı bir adamdı. Dolgun etlerle kaplı vücudunun kasları tek bir hareketle giydiği gömleğini yırtıp atacakmış gibi duruyordu. Fakat arada sırada aniden gözlerini kapatıp, derin bir sessizliğe gömülürdü. Bu bir tür melankoli miydi, yoksa vücudunun iç işleyişi bir nedenden dolayı kesintiye mi uğruyordu, bilemiyorum. Fakat bir kez o derin sessizliğine gömüldü mü, bilincinin geri gelmesi için sabırla beklemekten başka çarem kalmazdı. Bilinci yerine geldiğinde gözlerini usulca açıp, uzunca bir süre dalgın gözlerle bana baktıktan sonra neden orada olduğumu anlayabilmek için parmaklarını dizlerinin üzerinde birbirine sürtüp durdu.

“Neden hayvanları akşam olunca şehrin dışına gönderiyor, sabah olunca da içeri alıyorsunuz?” diye sordum, bekçinin bilinci iyice yerine gelince.

Bekçi bir süre hiçbir şey hissetmiyormuş gibi bir ifadeyle beni süzdü.

“Kural böyle de ondan” dedi. “Kural öyle olduğu için, öyle yapıyorum. Güneşin doğudan doğup, batıdan batmasıyla aynı.”

Kapıyı açıp kapattığı anlar dışındaki zamanının neredeyse tamamını kesici aletlerin bakımı için harcıyor gibiydi. Bekçinin kulübesinde irili ufaklı, çeşitli baltalar, palalar ve bıçaklar sıralıydı ve her zaman bulduğunda o aletleri özenle bilerdi. Bilenen keskin ağızlar, her zaman huzursuz edici donuk beyaz ışıltılar saçardı; bu aletlerin dışarıdan gelen ışığı yansıtmaktan ziyade, kendi içlerinde ışık yayan bir şey olduğu düşüncesine kapılırdım.

Bakışlarım o sıra sıra kesici aletlere takılıp kalınca, bekçi dudak kenarlarında tatmin dolu bir gülümsemeyle o halimi dikkatle izledi.

“Dikkatli ol. Ufacık bir dokunuşla bile kesiverirler” dedi bekçi, ağaç kökü gibi kıvrım kıvrım olmuş parmağını aletlere doğrultarak. “Her yerde görebileceğin ucuz şeylerden çok farklı yapılmışlardır. Hepsini tek tek kendi ellerimle döverek yaptım. Eskiden demircilik yaptığım için, o işlerde ustayımdır. Bakımlarını düzenli yaparım, dengeleri de iyidir. Ağza uygun sap seçmek kolay iş değildir. İstediğin birini eline al bak. Ağzına dokunma ama.”

Masanın üstünde dizili aletlerden en küçük baltayı seçerek elime alıp, birkaç kez havada salladım. Bileğime birazcık güç verince hatta güç vermeyi düşündüğüm anda, baltanın ağzı eğitimli bir av köpeği gibi

hassas tepkiler veriyor, tiz bir vınlama sesiyle havayı yarıyordu. Fakat bekçinin övündüğü kadar da vardı.

“Onun sapını da ben yaptım. On yıllık üvez ağacını yontarak yapıyorum. Saplar söz konusu olunca, yapan kişiye göre beğeni farklılıkları olur, ama ben on yıllık üvez ağacını tercih ederim. Daha genci de olmaz, daha yaşlısı da. En iyisi on yaşında olanıdır. Güçlü, yaş ve gergin olur. Doğu ormanında bol bol üvez ağacı vardır.”

“Bu kadar çok aleti ne için kullanıyorsun?”

“Farklı işlerde” dedi bekçi. “Kış geldiğinde kullanmak gerekiyor. Eh, kış geldiğinde sen de anlarsın. Buranın kışı uzun olur.”

Kapının dışında hayvanlar için ayrılmış yer vardır. Gece boyunca orada uyurlar. Küçük bir dere akar, oradan su da içebilirler. İlerisinde ise, alabildiğince elma korusu uzanır. Deniz gibi uzaklara kadar.

Batı surunda üç kule vardır, merdivenlerle tırmanılır. Yağmurdan korunmak için basit çatıların altında demir parmaklıkları olan pencereleri vardır. Oradan aşağıdaki hayvanları izlemek mümkündür.

“Senden başka hayvanlara bakan yok” dedi bekçi. “Eh, buraya yeni geldiğin için çok doğal, ama buradaki yaşamda ayakların yere basmaya başladığında, hayvanlara olan ilgini kaybedersin. Diğer herkes gibi. Yalnızca bahar başındaki bir hafta ayrı elbette.”

Bekçi, yalnızca baharın başındaki bir hafta boyunca hayvanların kavga edişlerini izlemek için insanların kulelere çıktıklarını söyledi. Erkek hayvanlar, yalnızca o sıralarda; tam tüy değiştirip, dişilerin doğumlarının yaklaştığı sıralarda, her zamanki uysallıklarından sıyrılıp hayal bile edilemeyecek ölçüde hırçınlaşır, karşılıklı olarak birbirlerini

yaralarlar. Sonra, topraklara dökülen kanlar içerisinden yeni bir düzen ve yeni canlar doğar.

Sonbaharda hayvanların her biri kendi yerlerine çömelmiş halde, uzun altın sarısı tüylerini akşam güneşinin ışıltılarına bırakırlar. Doğa ananın topraklarına dikilmiş heykeller gibi, tek bir kez bile hareket etmeden, günün son ışıklarının elma korusunun içinde batıp gitmesini beklerler. Nihayet güneş batıp, mavimsi akşam karanlığı tüylerini kapladığında, başlarını aşağı sarkıtıp, o tek beyaz boynuzlarını yere indirerek gözlerini kapatırlar.

Böylece, şehrin bir günü bitmiş olur.

3
Haşlanmış Harikalar Diyarı

Yağmurluk, karanlık, yıkama

Girdiğim oda bir hayli genişti. Duvarları ve tavanı beyaz, zemindeki halı kahverengiydi. Nezih bir beğeniyle seçilmiş renklerdi. Tek sözcükle beyazı ifade ederiz, nezih olan beyazla, adi beyaz arasında dağlar kadar fark vardır. Pencere camları şeffaf olmadığından dışarının manzarasını göremedim, ama o camlardaki cılız ışığın kaynağı kesinlikle dışarıdaki güneşin ışıklarıydı. Öyleyse, yeraltında bir yerde değildim, dolayısıyla da asansör yukarı çıkmış demekti. Bunu anlayınca rahatladım. Tahminim doğruydu. Kadın koltuğa oturmam için işaret edince, odanın ortasındaki deri kaplı koltuğa oturup, bacak bacak üstüne attım. Ben koltuğa oturunca, kadın odaya girdiğimizden farklı bir kapıdan çıkıp gitti.

Odada mobilya namına neredeyse hiçbir şey yoktu. Koltuk takımının sehpasının üzerinde porselenden yapılma çakmak, kül tablası ve sigara kutusu sıralanmıştı. Sigara kutusunun kapağını açıp baktım, ama içinde bir sigara bile yoktu. Duvarlara resim, takvim ya da fotoğraf da asılmamıştı.

Pencerenin yanında kocaman bir çalışma masası vardı. Koltuktan kalkıp pencerenin önüne kadar gittim, o arada masanın üzerine de göz attım. Kütük gibi kalın tek parça tahtadan yapılmıştı ve ön tarafında büyük bir çekmece vardı. Masanın üzerinde çalışma lambası, Bic marka üç tükenmezkalem, masa takvimi ve çevresinde dağınık halde bir avuç ataş vardı. Masa takvimine göz attım; tarih doğruydu. İçinde bulunduğumuz günün tarihiydi.

Odanın köşesinde her yerde bulunur türden üç çelik dolap sıralanmıştı. Dolaplar odanın havasına pek uygun değildi. Basit işyeri dolaplarıydı. Ben olsam odaya uygun daha şık ahşap dolap koyardım, ama orası benim odam değildi. Yalnızca işim dolayısıyla oradaydım ve ister boz renkte çelik dolap olsun, ister açık pembe otomatik plakçalar, beni ilgilendirmiyordu.

Sol taraftaki duvarda gömme dolap vardı. Kapağı dikine ince uzun, katlanabilir türdendi. Odadaki mobilyalar bunlardan ibaretti. Saat, telefon, kurşunkalem açacağı ya da sürahi yoktu. Kitaplık olmadığı gibi, raf da yoktu. O odanın ne amaçla ve hangi işlevle kullanıldığını anlayamamıştım. Tekrar koltuğa oturup, bacak bacak üstüne atarak esnedim.

On dakika kadar sonra kadın geri döndü. Bana hiç dönüp bakmadan çelik dolaplardan birinin kapağını açarak, içinden çıkardığı siyah kaygan bir kütleyi kucakladığı gibi sehpanın üzerine getirdi. Bu kütle, özenle katlanmış bir yağmurluk ve uzun çizmelerdi. Bunların üstünde ise Birinci Dünya Savaşı'nda pilotların taktığı türden bir gözlük vardı. Orada olanlara hiç anlam verememiştim.

Kadın bana doğru bir şeyler söylediyse de, dudaklarını çok hızlı oynattığı için okuyamadım.

"Biraz daha yavaş konuşabilir misin? Dudak okumakta pek usta değilim" dedim.

Kadın bu kez dudaklarını yavaşça açarak konuştu. "Bunları elbiselerinin üstüne giy" dedi. Mümkünse yağmurluk gibi bir şey giymek istemezdim, ama şikâyet etmekle uğraşmamak için kadının direktifine uydum. Yürüyüş ayakkabılarımı çıkararak çizmeleri ayağıma geçirdim, gömleğimin üstüne de yağmurluğu giydim. Yağmurluk ağırdı; çizmeler ise bir, iki numara büyüktü, ama bunlardan da şikâyet etmedim. Kadın önüme gelerek, yağmurluğun düğmelerini boğazıma kadar ilikleyip,

kapüşonunu da başıma geçirdi. Başlığı takarken, burnumun ucu pürüzsüz alnına değdi.

“Çok güzel bir koku” dedim, parfüm seçimini övmek amacıyla.

“Teşekkür ederim” diyerek, kapüşonun büzgüsünü alt tarafı dudaklarımın üstünü kapatacak şekilde iyice sıktı. Sonra da kapüşonun üzerinden pilot gözlüğünü taktı. Bu sayede yağmurda gezintiye çıkmış bir mumya halini almıştım.

Kadın sonra, gömme dolabın kapaklarından birini açarak, elimden çekiştirerek beni içeri sokup ışığı açtıktan sonra, kapağı arkamızdan kapadı. Kapağın iç tarafında giysi asma çubuğu vardı. Giysi asma çubuğu dediysem de, ortalıkta giysiden eser yoktu. Yalnızca birkaç boş askı ile naftalin keseleri sarkıyordu, o kadar. Sanırım sıradan bir elbise dolabı değildi bu; elbise dolabı süsü verilmiş bir gizli geçitti herhalde. Neden derseniz, bana yağmurluk giydirip elbise dolabına sokmalarının hiçbir anlamı olamazdı.

Kadın duvarın köşesindeki metal kolu tıkır tıkır oynatıyordu ve sonrasında tahmin ettiğim üzere karşı duvarın bir kısmı küçük otomobillerin bagajı genişliğinde aralanıverdi. İç tarafı zifiri karanlıktı, ancak, içeriden gelen nemli serin esintiyi rahatlıkla hissedebiliyordum. İnsana kendini pek de iyi hissettirmeyen bir esintiydi. Kesintisiz olarak ırmak sesine benzer bir gürültü de geliyordu.

“İçeride ırmak akıyor” dedi. Irmağın gürültüsü sayesinde kadının sessiz konuşmaları gerçeklik kazanmıştı. Aslında ses çıkarıyormuş da, sesi ırmağın gürültüsüne karışıp gitmiş gibiydi. Bu biraz da, onun söylediklerini daha rahat anlamaya başladığım hissine kapılmama da yol açtı. Tuhaf olmasına tuhaftı.

“Irmağı akıntının tersine, yukarı doğru izlersen, karşına şelale çıkacak. Şelalenin altından geç. Dedemin laboratuvarı şelalenin arkasında, iç tarafta. Oraya kadar ulaşırsan gerisini anlarsın zaten.”

“Oraya gittiğimde deden beni bekliyor olacak mı?”

“Evet” diyerek, bana ucu kayışlı irice bir el feneri uzattı. O zifiri karanlığa dalmak hiç içimden gelmiyordu, ama artık bunu dile getirmenin bir anlamı da yoktu. Kendimi cesaretlendirmeye çalışarak tek ayağımı duvarda açılan boşluktan içeri soktum. Sonra öne doğru eğilerek, başımı ve omuzlarımı içeri sokup, son olarak da diğer ayağımı içeri çektim. O bol gelen yağmurlukla tüm bunları yapmak bir hayli eziyetli olsa da, bir şekilde vücudumu gömme dolaptan duvarın arka tarafına geçirmeyi başarmıştım. Sonra gömme dolap tarafında kalan kıza baktım. Zifiri karanlığın içinde pilot gözlükleriyle bakınca çok hoş bir hali vardı.

“Dikkatli ol. Irmaktan ayrılma, yolunu hiç değiştirme. Dosdoğru gideceksin” dedi çömelip gözlerime bakarak.

“Dosdoğru ilerleyince şelale çıkacak” dedim, sesimi yükselterek.

“Dosdoğru ilerle, şelale” diye tekrarladı.

Denemek amacıyla, ses çıkarmaksızın dudaklarımı “Sela” diyecek şekilde oynattım. O da şirin bir gülümsemeyle “Sela” diye yanıtladı. Sonra seri bir hareketle geçit girişini kapattı.

Giriş kapandığı anda çevrem zifiri karanlıkla sarmalandı. İğne ucu kadar bir ışığın bile bulunmadığı, kelimenin tam anlamıyla zifiri karanlık içerisindeydim. Hiçbir şey göremiyordum. Yüzüme yaklaştırdığım kendi elimi bile göremiyordum. Sanki bir şey çarpmış gibi, bir süre

orada öylece kalakaldım. Sanırım, naylon torbaya sarılıp da buz-dolabına atılmış, sonra da kapak üzerine kapatılmış bir balıkla aynı çaresizliği yaşıyordum. İnsan hazırlıksız halde, kendini aniden mutlak bir karanlığın içine bırakılıvermiş bulunca, bir an vücudundaki tüm güç çekilmiş gibi oluyor. Kız girişi kapatacaksa, en azından haber vermeliydi.

Elimle yoklayarak el fenerinin düğmesini bulup basınca, özlemeye başladığım sarı ışık karanlığın içerisinde düz bir çizgi halinde beliriverdi. Önce fenerle ayaklarımı bastığım yeri kontrol edip, sonra çevresindeki zemine baktım. Durduğum yer, üç metrekare kadar genişlikte, zemini beton bir sahne gibiydi. Karşı tarafta dibi görünmeyen derinliklere doğru düz bir duvar iniyordu. Sahnenin bittiği yerde ne bir çit, ne de korkuluk vardı. Kızın bunları da önceden söylemesi gerekirdi diye, içten içe öfkelendim.

Sahnenin kıyısında aşağıya inen, alüminyumdan yapılma bir merdiven vardı. El fenerinin kayışını boynumdan geçirip astım, kaygan alüminyum merdiveni, her bir basamağını kontrol edermiş gibi usulca yoklayarak aşağıya indim. Aşağıya indikçe akan suyun sesi gitgide artarak, iyice netleşmişti. Bir binanın bir odasındaki gömme dolabın iç tarafında düz duvar gibi bir uçurum olsun, bunun dip kısmından da bir ırmak geçsin, böyle bir şeyi hiç duymamıştım. Üstelik tam da Tokyo'nun göbeğinde. Düşündükçe başım ağrımaya başlamıştı. Önce o tuhaf asansör, sonra ses çıkarmadan konuşan tombul kız, sonra da bu. Belki de işi kabul etmekten vazgeçip, evime dönmem gerekirdi. Hem çok tehlikeliydi hem de her şey doğallıktan uzaktı. Yine de, kaderime boyun eğerek uçurum duvarının aşağılarına doğru indim. Bunun bir nedeni işimle ilgili olarak sahip olduğum gurur, bir diğer nedeni ise o pembe takım elbiseli şişko kızdı. Nedendir bilmem, kız öylesine ilgimi çekmişti ki, işi kabul etmekten vazgeçerek çekip gitmek içimden gelmemişti.

Yirmi basamak kadar indiğim noktada durup kısa bir mola verdim; oradan on sekiz basamak daha indiğimde ise zemine ulaşmıştım. Merdivenin bittiği yerde durup tedbiri elden bırakmayarak fenerle çevremi aydınlattım. Bastığım yer sert kayaydı, az ilerisinde ise genişliği iki metre kadar olan bir ırmak akıyordu. El fenerinin ışığında ırmağın, yüzeyi bayrak gibi salına salına aktığını görebildim. Akıntı bir hayli hızlı gibiydi, ama ırmağın derinliği ve suyunun rengi anlaşılmıyordu. Anladığım tek şey, suyun soldan sağa doğru aktığıydı.

Bastığım yerleri iyice aydınlatarak, kaya zemin üzerinde ırmağın yukarısına yöneldim. Arada sırada vücudumun çevresinde bir şeyler dolaşıyormuş gibi oluyordu, ama ani reflekslerle feneri o tarafa çevirdiğimde hiçbir şey göremiyordum. İki yanımda dimdik yükselen duvar ve akıntıdan başka bir şey yoktu. Herhalde zifiri karanlığın ortasında kalıverince, sinirlerim aşırı hassaslaşmıştı.

Beş, altı dakika kadar yürüyünce tavanın alçaldığını suyun yankılanma sesinden anladım. Feneri başımın yukarısına tuttuysam da, karanlıkta tavanı görmeyi başaramadım. Sonra, kızın uyardığı gibi, iki taraftaki duvarlarda başka yöne giden yollar gibi açıklıklar karşıma çıkmaya başladı. Yoldan ziyade kaya yüzeydeki yarıklar demek belki daha doğru olur, ama oralardan da cılız akıntılar gelip ırmağa karışıyordu. Merak ederek o yarıklardan birine uğrayıp fenerle aydınlattığımda hiçbir şey göremedim. Yalnızca iç tarafın girişten daha geniş olduğu anlaşılıyordu. İçimde zerre kadar bile daha ileri gidip bakma istediği yoktu. Feneri sımsıkı kavrayıp, içimden kendimi evrimini sürdüren balıklar gibi hissederek, karanlığın içerisinde ırmağın yukarısına doğru yürümeye devam ettim. Kaya zemin kayganlaşmıştı; her adımımı dikkatli atmak zorundaydım. Böylesi bir zifir karanlık içerisinde ayağım kayıp da, ırmağa düşecek ya da feneri kıracak olursam iş artık iyice içinden çıkılmaz bir hal alırdı.

Tüm dikkatimi ayaklarıma yoğunlaştırdığımdan, ilkönce yürüdüğüm yöndeki cılız ışığın farkına varmadım. Bir an kafamı kaldırdığımda, ışık yedi, sekiz metre mesafeye kadar yaklaşmıştı. Gayriihtiyari feneri kapatıp, elimi yağmurluğun yırtmacından içeri sokarak, pantolonumun arka cebindeki çakımı çıkardım. Sonra el yordamıyla çakıyı açtım. Karanlık ve su sesi çevremi iyice sarmıştı.

Feneri kapatır kapatmaz, karşı taraftan gelen ışık da hareketsiz kaldı. Sonra ışık havada iki kez daire çizdi. Sanırım korkacak bir şey olmadığını işaretle anlatmaya çalışıyordu. Fakat tedbiri elden bırakmayarak, karşımdakinin hareket etmesini bekledim. Nihayet ışık yeniden hareket etmeye başladı. Sanki beyni aşırı gelişmiş devasa bir fosforlu böcek havada salına salına üzerime geliyormuş gibiydi. Sağ elimde çakıyı, sol elimde ise feneri sımsıkı kavrayarak, gözlerimi ayırmadan o ışığı izledim.

Işık üç metre kadar yaklaşınca durdu, sonra usulca yukarı doğru çıkarak tekrar durdu. Işık öylesine cılızdı ki, önce neyi aydınlattığını anlayamadım, ama dikkatlice bakınca bir insan yüzü olduğunu anladım. O yüz benimle aynı şekilde pilot gözlüğü takmış, siyah yağmurluk giymişti. Adamın elindeki spor malzemesi mağazalarında satılan türden bir cep feneriydi. Adam o fenerle yüzünü aydınlatarak bir şeyler söylemeye çalışıyordu, ama suyun sesinden ne dediğini hiç duyamadığım gibi, karanlık yüzünden dudaklarını da okuyamıyordum.

Dudak hareketleri “...onun için... yüzünden. Senin köşeye... iyi olmazdı, bununla...” diyormuş gibiydi, ama, bu kadarıyla ne söylediğini anlayabilmem mümkün değildi. Yine de, herhangi bir tehlike yok gibiydi; feneri açıp ışığıyla kendi yüzümü aydınlatıp, parmağımı kulağıma dokundurarak hiçbir şey duyamadığımı işaretle anlattım.

Adam durumu anlamış gibiydi; birkaç kez başını aşağı yukarı salladıktan sonra cep fenerini indirip ellerini yağmurluğunun cebine sokarak hışır hışır karıştırınca, akıntı aniden çekip gitmiş gibi çevremi

saran gürültü hızla azaldı. O an bayılmak üzere olduğumu sandım. Bilincim zayıflamış da kafamın içindeki sesler silinip gidiyormuş gibiydi. Bunun üzerine, bayılmamı gerektiren şeyin ne olduğunu bilmemekle birlikte, kendimi yere düşmeye hazırlayarak, vücudumdaki tüm kaslara güç verdim.

Fakat, aradan saniyeler geçtiği halde bayılmadım. Yalnızca çevremdeki sesler azalmıştı.

“Karşılamaya geldim” dedi adam. Bu sefer, adamın sesini gayet net olarak duymuştum.

Başımı iki yana sallayarak, feneri koltukaltıma kıstırıp, çakının ağzını kapatıp cebime koydum. Zorlu bir gün olacağa benziyordu.

“Sese ne oldu?” dedim, adama.

“Evet, ses değil mi? Kafanızı ağrıtmış olmalı. Kıstım biraz. Kusura bakma. Artık sorun olmaz” dedi adam, başını birkaç kez aşağı yukarı sallayarak. Irmağın sesi, artık bir dere şırıltısına dönüşmüştü. “Haydi gidelim” dedi adam, seri bir hareketle sırtını dönerek. Sonra da orada yürümeye alışık adımlarıyla yürümeye başladı. Ben de fenerle bastığım yerleri aydınlatarak peşine düştüm.

“Sesi kıstığınızı söylediniz de, bu suni bir ses mi?” dedim, adamın sırtına doğru.

“Hayır değil” dedi adam. “Bu doğal bir ses.”

“Peki doğal sesler nasıl kısılabiliyor?” diye sordum.

“Doğrusunu söylemek gerekirse kısmıyorum” diye yanıtladı adam. “Arındırıyorum.”

Biraz tereddüt ettiysem de, daha fazla soru sormamaya karar verdim. Tanımadığım birine karşı, durmadan sorular sorabilecek bir durumda değildim. İşimi yapmak için oradaydım ve müşterimin sesi kesmesi ya da arındırması, hatta votka limon gibi karıştırmasının benim işimle alakası yoktu. Sonra sessiz sessiz yürümeye devam ettim.

Her ne şekilde olursa olsun, suyun sesinin arındırılması sayesinde, etraf sessizleşmişti. Lastik çizmelerin gıcırtıları bile duyulabiliyordu. Başımın üzerinde, birileri taşları birbirine sürtüyormuş gibi bir ses iki, üç kez duyulduktan sonra kesildi.

“Buralara kadar karanlık karası girdiğine dair izler vardı da, endişelenip seni karşılamak için buraya kadar geldim. Aslında, tipler buralara kadar asla gelmezler, ama nadiren olur böyle. Can sıkıcı bir durum” dedi adam.

“Karanlık karası...” dedim.

“Burada aniden karanlık karasıyla karşılaşmak senin için de hoş olmazdı” dedi adam, ağız dolusu bir kahkaha patlatarak.

“Eh, elbette” dedim, adamın havasına uymaya çalışarak. İster karanlık karası, isterse başka bir şeyle o zifiri karanlık yerde karşılaşmak istemiyordum.

“O yüzden karşılamaya geldim” dedi adam tekrar. “Karanlık karası tehlikelidir.”

“Nezaketiniz için teşekkür ederim” dedim.

Biraz ilerleyince, karşı taraftan açık kalmış musluk sesini andıran bir ses duyulmaya başladı. Şelaleydi. El fenerini şöyle bir tuttuğumdan, ayrıntılarını bilemiyorum, ama oldukça büyük bir şelale gibiydi. Eğer sesi arındırılmamış olsa, muazzam bir gürültü çıkarırdı herhalde.

Önünde durunca, sıçrayan damlalarla pilot gözlüklerim tamamen kaplanıverdi.

“Bunun altından mı geçeceğiz?” diye sordum.

“Öyle” dedi adam. Sonra daha fazla bir şey söylemeden kararlı adımlarla şelaleye doğru ilerleyip, suyun içerisinde gözden kayboluverdi. Çaresiz, ben de telaşla ardından gittim.

Şans eseri bizim geçtiğimiz koridor, şelaleni su miktarının en az olduğu kısmına denk gelmişti, ama yine de, vücudumu alıp yere yapıştırabilecek kadar güçlüydü. Her ne kadar yağmurluk giymiş olsam da, her seferinde şelalenin altına dalmadan laboratuvara girememek, ne kadar iyi niyetli düşünmeye çalışsam da çok saçma geliyordu. Herhalde sırlarını korumak için öyle yapıyorlardı, ama yine de, daha mantıklı yollar da olsa gerek. Şelalenin altında yuvarlanıp, dizimi vücudumun olanca ağırlığıyla yere çarptım. Sesin arındırılmış olması yüzünden, ses ve o sesle birlikte gelen gerçekliğin dengesi tamamen yok olmuş, bu benim de dengemi yitirmeme yol açmıştı. Şelale diyorsak, şelaleye uygun bir gürültüsü de olmalı.

Şelalenin iç kısmında, ancak bir insanın geçebileceği genişlikteki mağaranın dip kısmında demir bir kapı vardı. Adam yağmurluğunun cebinden mini hesap makinesi gibi bir şeyi çıkarıp, kapının üzerindeki yuvaya yerleştirerek bir süre kurcaladı. Nihayet, kapı sessizce açılıverdi.

“İşte geldik. Buyurun, girin” diyen adam, önce benim girmemi bekledikten sonra, kendisi de içeri girerek kapıyı kilitledi.

“Zorlandınız değil mi?”

“Hiç de değil diyemeyeceğim” dedim, abartmamaya çalışarak.

Adam el feneri boynuna asılı, şapkası ve gözlükleri takılı halde güldü. Huffohhoh gibi, tuhaf bir gülüşü vardı.

Girdiğimiz oda havuzların soyunma odaları gibi kasvetli, genişçe bir odaydı ve raflarda benim giydiğimle aynı türden yarım düzine kadar siyah yağmurluk, lastik çizmeler ve pilot gözlükleri sıralıydı. Gözlüğü, yağmurluğu çıkarıp askıya astım, çizmeleri de rafa koydum. Son olarak da el fenerini duvardaki kancaya astım.

“Birçok zahmete girdiniz, kusura bakmayın” dedi adam. “Fakat tedbiri elden bırakamayız. Temkinsiz bir anımızı kollayan tipler, çevremizde dolaşıp duruyor çünkü.”

“Karanlık karası mı?” dedim, yem atmak amacıyla.

“Evet öyle. Karanlık karası yalnızca bir tanesi” dedi adam, kendi kendine başını yukarıdan aşağı sallayarak.

Sonra beni soyunma odasının ilerisindeki misafir odasına davet etti. Yağmurluğu çıkarınca, adam yalnızca nezih görünümlü ufak tefek bir ihtiyar haline gelivermişti. Şişman olduğu söylenemez, ama yapılı bir vücudu vardı. Yüzünün rengi sağlıklıydı; cebindeki çerçevesiz gözlüklerini çıkarıp taktığında savaş öncesindeki büyük devlet adamları gibi bir hale bürünmüştü.

Koltuğa oturmamı söyleyerek, kendisi de çalışma masasının arkasındaki koltuğuna oturdu. Oda, ilk başta girdiğim odayla sanki aynıydı. Halının rengi, aydınlatma gereçleri, duvar kâğıtları, koltuk... Her şey aynıydı. Koltuk takımının sehpasının üzerinde aynı sigara takımı duruyordu. Masanın üzerindeki masa üstü takvim, ataşlar aynı şekilde dağınık haldeydi. Dönüp dolaşıp aynı odaya geldiğimi hissettirecek kadar aynıydı her şey. Gerçekte öyle de olabilirdi de olmayabilirdi de. Zaten ben de, ataşların ne konumda dağıldığını tek tek belleğime yerleştirmiş değildim.

İhtiyar adam bir süre beni süzdü. Sonra ataşlardan birini alıp dümdüz ettikten sonra, tırnak etini düzeltti. Sol elinin işaretparmağının tırnak etini. İşini bitirince, dümdüz ettiği ataşı kül tablasına attı. Eğer dünyaya bir kez daha gelebileceksem ataştan başka her şey olabilirim, dedim içimden. Ne idüğü belirsiz bir ihtiyarın tırnak etini düzelttikten sonra, öylece kül tablasına atılıvermek hiç de hoş olmazdı.

“Edindiğim bilgilere göre, karanlık karası ve şifre çözücüler işbirliği yapmışlar” dedi ihtiyar adam. “Fakat bu tamamen birlik oldukları anlamına gelmez. Karanlık karası temkinlidir, şifre çözücülerse aceleci. O yüzden aralarındaki birlik şu an son derece kısıtlı. Fakat bu kötülüğe işaret. Buralara kadar gelmesine imkân olmayan karanlık karasının, etrafta fink atmaya başlaması da hiç hoş değil. Bu gidişle, bakarsın akşama kalmaz buralar karanlık karası doluverir. Bu da benim için büyük sıkıntı yaratır.”

“Haklısınız” dedim. Karanlık karasının ne olduğuna dair hiçbir fikrim yoktu, ama şifre çözücüler herhangi bir güçle işbirliğine girmişlerse, bu benim için de son derece kötü bir durumdu. Neden derseniz, biz ve şifre çözücüler hassas dengeler üzerinde mücadele ettiğimiz için, ufacık bir etkiyle her şey altüst olabilir. En başta, karanlık karasının ne olduğunu ben bilmiyorken, o tiplerin biliyor olması bile, dengenin çoktan bozulmuş olduğu anlamına gelir. Gerçi ben karanlık karasının ne olduğunu alt sınıf bir serbest çalışan olduğum için bilmiyorumdur, ama yukarılardaki tipler çok eskiden beri biliyor da olabilir.

“Eh, neyse bu bir yana, eğer senin için sorun yoksa hemen işe başla istersen” dedi ihtiyar.

“Olur” dedim.

“Ben ajansa en usta hesap uzmanını göndermelerini söylemiştim de, sen bir hayli tutuluyorsun herhalde. Herkes hakkında övgü dolu şeyler

söyledi. Ustaymışsın, cesurmuşsun ve işini düzgün yaparmışsın. Takım çalışmasında uyum göstermek konusunda sorunlu olman bir kenara bırakılırsa, söylenecek laf yok.”

“Teveccühünüz” dedim. Alçakgönüllü davranmak istemiştim.

Fuhhohhoh diye gülüverdi ihtiyar, yine yüksek perdeden sesiyle. “Uyumlu ekip çalışmasının bir önemi yok gerçi. Önemli olan cesaret. Cesaret olmadıktan sonra, birinci sınıf bir hesap uzmanı olunamaz. Eh o ölçüde de, ücretin yüksek oluyor elbette.”

Söylemem gereken bir şey yoktu, sustum. İhtiyar yeniden gülerek, beni yan taraftaki çalışma odasına götürdü.

“Ben biyoloğum” dedi ihtiyar. “Biyoloji dediysem de, çalıştığım alan öylesine geniş ki, tek bir sözcükle ifade etmek bir hayli güç. Beyin fizyolojisinden tut, fonetik, dilbilim, hatta teolojiye varana kadar el atıyorum. Benim söylemem doğru olmayabilir, ama son derece yaratıcı ve önemli bir araştırma yürütüyorum. Şu anda yaptığımsa, ağırlıklı olarak memeli hayvanların palat yapıları üzerine bir araştırma.”

“Palat?”

“Damak yani. Damak yapısı. Damağın ne şekilde hareket edip, sesin nasıl çıktığı gibi konuları araştırıyorum. En iyisi şuna bir bak.”

Adam öyle dedikten sonra, duvardaki düğmeyi çevirip çalışma odasının ışığını açtı. Odanın dip tarafında kalan duvar tavana kadar raflarla kaplıydı ve o raflarda bilinen her tür memelinin kafatasları balık istifi sıralanmıştı. Zürafadan pandaya, hatta fareye varana kadar, aklıma gelebilecek her memelinin başı vardı orada. Sayıları üç, dört yüz kadardı. Elbette, insan kafatası da vardı. Beyaz, zenci, Asyalı ve Kızılderili olmak üzere kadın-erkek birer kafatası yan yana sıralanmıştı.

“Balina ve fil kafatası alt kattaki depoda. Bildiğin gibi, onlar bir hayli yer kaplıyor” dedi ihtiyar adam.

“Haklısınız” dedim. Gerçekten de, oraya konulacak bir balina kafatası odayı tamamen kaplardı.

Hayvanlar yoklama verir gibi ağızlarını iyice açmış, iki boş delikle karşı duvara bakacak biçimde duruyorlardı. Araştırma için gerekli modeller bile olsa, o tür kemiklerin çevreyi kaplamış olması insanda tuhaf hislere yol açıyor. Diğer raflarda, sayıları kafatasları kadar olmasa da, farklı türlerde, diller, kulaklar, dudaklar ve boğaz kıkırdakları kavanozlarda formol içerisinde sıralanmışlardı.

“Ne dersin? İyi bir koleksiyon değil mi?” dedi ihtiyar adam, neşeyle. “Âlemde pul toplayanlar olduğu gibi, plak koleksiyonu yapanlar da var. Bodrumlarda şarap biriktirenler olduğu gibi, bahçesine tank sıralamaktan hoşlanan zenginler de var. Ben de kafatası topluyorum. Âlemde her türlü insan var işte. Onun için keyifli zaten. Sence de öyle değil mi?”

“Haklısınız” dedim.

“Benim nispeten genç yaşlarımdan itibaren kafatası merakım vardı, o yüzden bıkmadan usanmadan topladım. Kırk yıl kadar oldu. Kemik dediğimiz şeyi tam olarak anlamak tahmin edilebileceğinden daha fazla zaman alıyor. Bu anlamda eti kemiği yerinde insanları anlamak daha kolay. Bu düşünce hep gelir, aklıma takılır kalır. Gerçi, senin gibi genç yaşlarda et kısmı daha ilgi çekici oluyor elbette” diyen ihtiyar adam yine fuhhohhoh diye kahkaha attı. “Benim durumumda ise, kemiklerden gelen sesi duyabilmem tam otuz yılımı aldı. Otuz yıl dediğimiz, az uz bir süre değil.”

“Ses?” dedim. “Kemiklerden ses mi geliyor?”

“Elbette” dedi ihtiyar adam. “Her bir kemiğin kendine özgü sesi vardır. Bir tanım getirmek gerekirse, gizli şifreler gibidir. Metafor olarak değil, sözcük anlamıyla, kemikler konuşur. Benim şimdi yürüttüğüm araştırma da o sinyalleri deşifre etmeyi amaçlıyor. Dahası, eğer bu deşifre edilebilirse, suni olarak kontrol edilmesi de mümkün olur.”

“Hmm” dedim, burnumdan. İşin ayrıntılarını anlayamamıştım, ama eğer ihtiyarın söyledikleri doğruysa, çok değerli bir araştırma olduğuna şüphem yoktu. “Değerli bir araştırma sanırım” dedim.

“Gerçekten de öyle” dedi ihtiyar, başını yukarıdan aşağı sallayarak. “İşte onun için, bu tipler bu araştırmamın peşinde. Amma da kulağı delik çıktılar. Benim araştırmamı kötü amaçlar için kullanmak niyetindeler. Eğer kemiklerden belleği çıkarabilmek mümkün olursa, işkence gereksiz hale gelir. Adamı öldürüp, etlerini sıyırarak kemiği temizlemen yeterli olur.”

“Feci bir durum” dedim.

“Şu anki aşamada neler getireceği noktasında değiliz. Şimdilik beyni çıkarmak, belleğe ulaşmak için çok daha verimli bir yol.”

“Neler söylüyorsunuz?” dedim. Vücuttan çıkarılanın kemik olmasıyla beyin olması arasında hiçbir fark yoktu.

“O yüzden senden hesap yapmanı istiyorum. Şifre çözücülerin gizlice deney verilerini çalamaması için” dedi ihtiyar, yüzünde ciddi bir ifadeyle. “Bilim hem kötü hem de iyi niyetle kullanıla kullanıla günümüz medeniyetini tehdit eder hale geldi. Bilimin bilim için var olması gerektiğine inanırım ben.”

“İnançlarınızı tam olarak bilemiyorum, ama” dedim. “Açığa kavuşturmak istediğim bir nokta var, prosedürle ilgili. Bu seferki iş talebi Sistem merkezinden değil, resmi ajanstan da değil, doğrudan

sizden geldi. Bu pek görülmeyen bir durum. Daha açık konuşmam gerekirse, iş kurallarını ihlal ediyor olabiliriz. Eğer ihlal ediyorsak da, ben ceza alırım, ehliyetime de el konulur. Bunu biliyorsunuz değil mi?"

"Elbette biliyorum" dedi ihtiyar. "Endişelenmekte haklısın. Fakat bu seferki kuralına uygun olarak 'Sistem' üzerinden yapılmış bir talep. Yalnız, gizliliği korumak için normal prosedürden geçirmeksizin, ben doğrudan seninle irtibata geçtim. Senin ceza alman gibi bir durum söz konusu değil."

"Garanti edebilir misiniz?"

İhtiyar masasının çekmecesini açarak, bir doküman dosyası çıkarıp bana uzattı. Ben de alıp açtım. Gerçekten de, dosyada Sistem'e ait resmi talepname de vardı. Belge şekline uygun olduğu gibi, imzalanmıştı.

"Tamam, o zaman" diyerek, dosyayı geri verdim. "Benim sınıfım çift-ölçü, sorun olmaz umarım. Çift-ölçü dediğimiz…"

"Standart ücretin iki katı demek. Sorun yok. Bu seferki işte ona bir de ikramiye ekleyerek üç-ölçü yapalım."

"Çok cömertsiniz."

"Bizim için önemli bir iş bu . Hem de şelalenin altından geçtiniz. Fuhhohhoh" dedi ihtiyar.

"Şu rakamları bir görelim" dedim. "Formüle rakamları gördükten sonra karar verelim. Bilgisayar düzeyindeki hesapları kim yapacak?"

"Bilgisayar hesapları için benimkini kullanalım. Sen de o aşamanın öncesi ve sonrasını halledersin. Olur mu?"

“Olur. Ben de bir zahmetten kurtulmuş olurum.”

İhtiyar koltuğundan kalkıp, bir süre arkasındaki duvarda bir yerleri kurcaladı. Sıradan bir duvar gibi duran yerde aniden bir kapı açılıverdi. Her şey düşünülmüştü. İhtiyar oradan başka bir dosya çıkararak, kapıyı kapattı. Kapı kapanınca, orası tekrar hiçbir özelliği olmayan bir duvar halini alıverdi. Dosyayı alıp, yedi sayfayı bulan ayrıntılı rakamları okudum. Rakamlarda göze çarpan bir sorun yoktu. Sadece rakamlardı işte.

“Bu düzeyde bir şey için yıkama yeterli olur” dedim. “Bu ölçüdeki sıklık benzerliği söz konusu olduğunda, sanal köprü kurulmasından endişe etmek gereksiz olur. Elbette teorik olarak mümkün, ama o sanal köprünün doğruluğunu ispat edemeyecekleri gibi, ispat edemedikleri sürece de sapmalar yüzünden yakayı ele verirler. Bu, pusula olmadan çöl geçmek gibi olur. Musa başarmış gerçi.”

“Musa denizi geçmişti.”

“Çok eski bir hikâye. Benim dahil olduklarım arasında, bu düzeydeyken şifre çözücülerin sızmayı başarabildiği tek bir örnek bile yok.”

“Öyleyse, tek tuzağın yeterli olduğunu mu söylemek istiyorsunuz?”

“İkili tuzakta risk artar. Doğru, sanal köprü yoluyla sızma olasılığını sıfıra indirir, ama bu aşamada akrobasiden farksız olur. Tuzak süreci henüz tam olarak sabitlenmiş değil. Araştırma aşamasında olduğu için.”

“Benim derdim ikili tuzak değil” dedi ihtiyar. Yine ataş ile tırnak etini düzeltmeye başlamıştı. Bu kez sol elinin orta parmağıydı.

“Ne peki?”

“Karma işlemi. Benim söylemek istediğim karma işlemi. Senden beyin yıkama ve karma işlemi yapmanı istiyorum. Seni bunun için çağırdım.”

“Anlayamıyorum” diyerek, üst üste attığım bacaklarımın yerini değiştirdim. “Nasıl oluyor da, karma işleminden haberiniz olabiliyor? Bu çok gizli tutulur ve dışarıdan insanların bilmesi mümkün değildir.”

“Ben biliyorum işte. Sistem’in üst düzey adamlarıyla aramda çok sağlam bağlar vardır.”

“Öyleyse o bağları kullanarak soruşturun. Bakın, şu an karma sistemi tamamen dondurulmuş durumda. Neden olduğunu bilmiyorum. Herhalde bir sorun çıkmıştır. Her neyse, neticede karma sisteminin kullanılmasına izin verilmiyor. Eğer kullandığım anlaşılırsa hafif bir cezayla atlatamam herhalde.”

İhtiyar talep belgelerinin bulunduğu dosyayı bana tekrar uzattı.

“Son sayfaya bakınız. Karma sisteminin kullanılması için iznimiz var.”

Söylediği gibi, son sayfayı açıp baktım. Evet, gerçekten de karma sisteminin izin belgesi vardı. Birkaç kez okudum, gerçekti. İmzaların beşi de belgedeydi. İdareci sınıfın ne düşündüğü hakkında hiçbir fikrim yoktu. Bir çukuru kazınca haydi bakalım doldur orayı, derler; doldurursunuz, bu kez de aynı yeri kaz bakalım, derler. Sıkıntıya katlananlar hep benim gibi, görev yerinde çalışanlar olur.

“Bu talep belgelerini bir takım olarak renkli fotokopi çıkarın lütfen. Eğer elimin altında olmazsa, bir sorun çıktığında ben çok sıkıntılı bir duruma düşerim.”

“Elbette” dedi ihtiyar. “Elbette bir takım fotokopi veririm. Endişelenecek bir şey yok. Yaptığımız işlem, tek bir açığı bile olmayan resmi bir işlem. Ücretin yarısını bugün, diğer yarısını da iş bittiğinde öderim. Olur mu?”

“Olur. Beyin yıkamayı bugün burada yaparım. Sonra yıkanmış sayıları alıp evime döner, karma işlemini orada yaparım. Karma işlemi için birçok şey gerekiyor çünkü. Sonra karma işlemi tamamlanmış veriyi alır buraya getiririm.”

“Üç gün sonra öğlene kadar mutlaka gerekiyor, ama?”

“Yeterli” dedim.

“Lütfen geç kalmasın” diye tembih etti, ihtiyar adam. “Geç kalırsak, bu bir felaket olur.”

“Dünya mı batar, yoksa?” diye sordum.

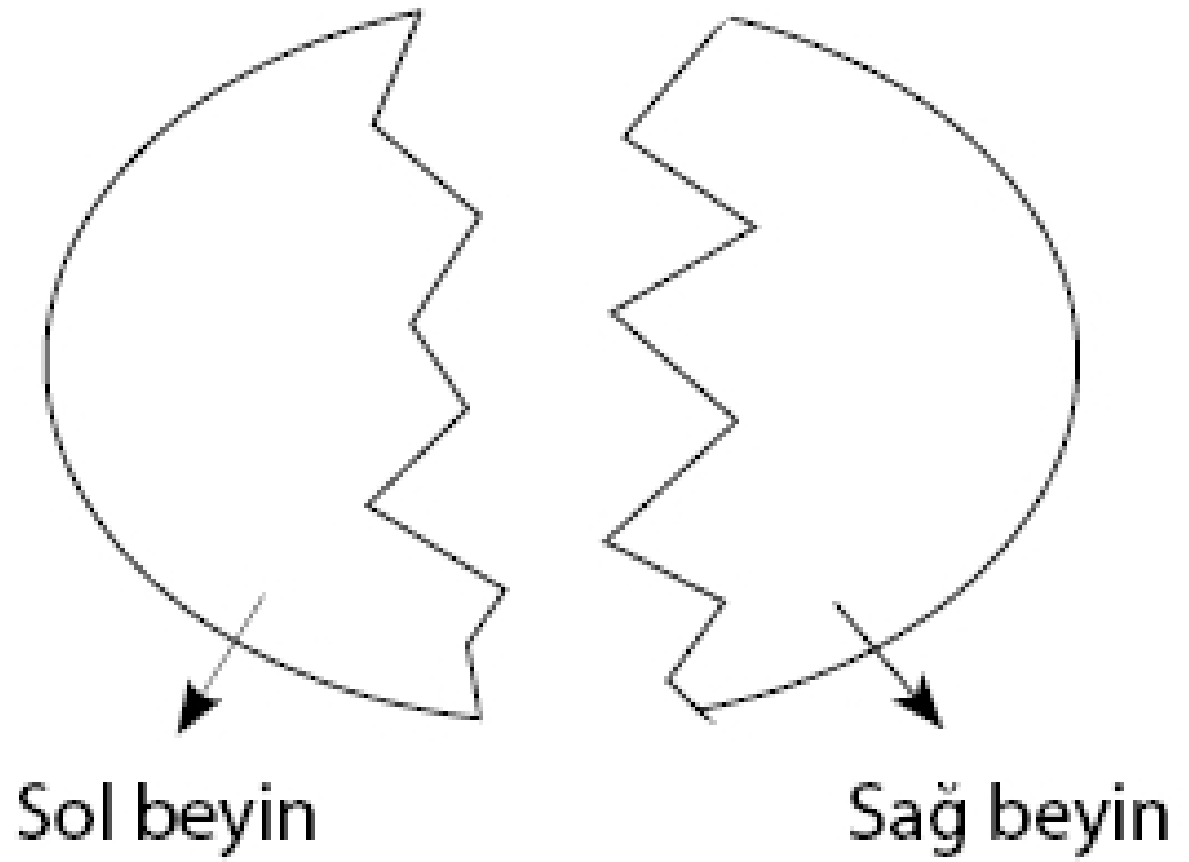
“Bir anlamda evet” dedi ihtiyar adam, kelimelerin üstüne basa basa.

“Sorun yok. Şimdiye kadar, süreyi bir kez bile geçirmedim” dedim. “Mümkünse çaydanlıkta sade kahve ve buzlu su rica edeceğim. Sonra basitçe atıştırabileceğim bir akşam yemeği. Sanırım uzun bir iş olacak.”

Tahmin ettiğim gibi uzun sürdü. Sayılar dizisi tek başına nispeten basitti, ama dosya kurgusunun basamak sayıları fazla olduğundan, hesap göründüğünden daha zahmetli oldu. Verilen sayıları sağ beynime yerleştirir, tamamen farklı göstergeler haline getirdikten sonra sol beynime aktarır, sol beynime aktardığım o göstergeleri ilk baştakinden tamamen farklı sayılara dönüştürerek daktilo ederim. Bu, beyin yıkama

dediğimiz işlemdir. Çok basite indirgeyerek söylemek gerekirse bundan ibarettir. Her hesap uzmanının dönüşüm kodları farklıdır.

Bu kodların rasgele dağılım çizelgesinden tamamen farklı olan yanı şematik olmasıdır. Şöyle ki, anahtar sol ve sağ beyinlerin (Bu elbette keyfi bir ayrım. Gerçekte o şekilde iki parça değildir) ayrım şeklinde gizlidir. Bir şema çizmek gerekirse aşağıdaki gibidir.

Kısacası, buradaki zikzaklı kısım tam olarak uyuşmadığı sürece, ortaya çıkan sayıları en baştaki haline getirmek imkânsızdır. Fakat şifreciler, bilgisayardan çaldıkları sayılar üzerinde ters köprü kurarak deşifre etmeye çalışırlar. Nasıl mı? Sayıları analiz edip, hologram üzerinde bu zikzağı yeniden oluşturarak. Bunu başardıkları olduğu gibi, başaramadıkları da olur. Bizim tekniğimiz ne kadar gelişirse, onlar da karşı teknikler geliştirirler. Biz verileri koruruz, onlar verileri çalar. Klasik hırsız-polis oyunudur.

Şifreciler illegal yollardan ele geçirdikleri verileri çoğunlukla bilgi karaborsasına aktararak muazzam gelirler elde ederler. Daha kötüsü ise o bilgiler içerisinde en önemli olanlarını kendi ellerinde tutarak, kendi örgütlerinin çıkarları doğrultusunda etkin bir şekilde kullanırlar.

Bizim örgütümüz genel olarak Sistem adıyla bilinir; onlarınki ise Fabrika. Sistem aslında özel bir holdingdir, ama önemi arttıkça, yarıresmi bir hal almıştır. Kurgu açısından Amerika'nın Bell şirketine benzediğini söyleyebiliriz. Biz en uçlardaki hesapçılar olarak mali müşavirler ve avukatlar gibi işimizi serbest meslek şeklinde yürütürüz, ama devletin onayladığı bir ehliyetimizin olması gerekir ve Sistem ya da Sistem'in kabul ettiği resmi ajanslardan gelen işler dışında çalışmayız. Bu Fabrika'nın tekniklerimizi kötü amaçlarla kullanmaması için bir önlemdir ve bu kuralın dışına çıkanlar cezalandırılarak, ehliyetlerine el konulur. Fakat bu önlemin doğru olup olmadığını, ben bilemiyorum. Neden derseniz, ehliyetine el konulan hesapçılar bir biri ardına Fabrika'ya karışarak yeraltına inerler ve şifreciler haline gelirler.

Fabrika'nın nasıl bir yapıya sahip olduğunu bilemiyorum. Başlangıçta ticari işletme olarak doğmuş, ani bir gelişme göstermiştir. "Veri mafyası" olarak adlandıranlar da vardır. Çok farklı yeraltı örgütleriyle kökten bağlı olduğundan, gerçekten de mafya oldukları söylenebilir. Onların mafyayla farklı oldukları nokta, bilgiden başka bir şeyle ilgilenmemeleridir. Bilgi temizdir ve para eder. Onlar gözlerine kestirdikleri bilgisayara mutlaka girerler ve hedefledikleri bilgiyi çalarlar.

Bir çaydanlık dolusu kahveyi içerken, beyin yıkama işlemini sürdürdüm. Bir saat çalışıp yarım saat dinlenerek. Bu bir kuraldır zaten. Bu yapılmayacak olursa sol beyin ve sağ beyin arasındaki kenetlenme dengesizleşir, ortaya çıkan sayılar da bulanıklaşır.

O yarım saatlik dinlenmelerim sırasında ihtiyarla havadan sudan konuştuk. İçeriği her ne olursa olsun, konuşmak beyin yorgunluğunu atmak için en iyi yoldur.

“Bunlar neyle ilgili sayılar?” diye sordum.

“Deneylerin ölçüm sayıları” dedi ihtiyar. “Benim son bir yıllık araştırmamın sonuçları. Her bir hayvanın kafatası ve damak hacminin üçboyutlu görüntülerinin sayılara dökülmüş hali ve çıkardıkları seslerin üç unsura ayrılmış halde sayılaştırılmasından oluşuyor. Az önce, benim kemiklere özgü sesi duyabilmem için otuz sene geçtiğini söylemiştim ya, bu hesaplar tamamlanınca biz, yalnızca deneyimsel olarak değil, teorik olarak da o sesi duyabilir hale geleceğiz.”

“Sonra da, suni olarak kontrol etmek mümkün mü olacak?”

“Aynen öyle” dedi ihtiyar.

“Suni olarak kontrol edildiğinde, ne olacak peki?”

İhtiyar dilinin ucunu dudaklarında gezdirerek, bir süre sessiz kaldı.

“Birçok şey olacak” dedi biraz sonra “Gerçekten de, birçok şey. Neler olacağını ben söyleyemem, ama senin aklına hayaline bile gelmeyecek şeyler olacak.”

“Sesin arındırılması da bunlardan biri sanırım” dedim.

İhtiyar fuhhohhoh diye keyifle güldü. “Evet, evet öyle. İnsan kafatasına özgü sinyallere uygun olarak, ses silmek ya da artırmak mümkün. Her bir insanın kafatası yapısı farklı olduğu için, tamamen arındırmak mümkün olmaz, ama bir hayli küçültülebilir. Basite indirgeyecek olursak, ses ve yankı titreşimlerinin aynı anda hareket etmesi sağlanabilir. Ses kısmı araştırma sonuçlarım içerisinde en zararsız olanı.”

En zararsız olanı buysa, gerisini tahmin etmek zor değildi. İnsanların kafalarına göre sesleri kısıp, artırdıkları bir dünyayı gözümün önüne getirerek, kısa bir hayal kırıklığı yaşadım.

“Sesle oynamak, hem sesin çıkarılması aşamasında, hem de duyulması aşamasında mümkün” dedi ihtiyar. “Yani, az önceki gibi, duyma algılaması içerisinden yalnızca su sesini kesebilmek mümkün olduğu gibi, insan sesini kesebilmek de mümkün. İnsan sesi bireysel bir durum olduğundan, yüzde yüz kesebilmek mümkün.”

“Bunu kamuya açıklayacak mısınız?”

“Hayatta olmaz” dedi ihtiyar, elini iki yana sallayarak. “Bu kadar ilginç bir şeyi başkalarıyla paylaşmaya niyetim yok. Kendi eğlencem için yapıyorum bu araştırmayı.”

İhtiyar tekrar fuhhohhoh diye güldü. Ben de güldüm.

“Araştırma sonuçlarımı açıklarken, olabildiğince bilimsel düzeyle sınırlamak niyetindeyim. Zaten sesbilim gibi bir alan neredeyse hiç kimsenin ilgisini çekmez” dedi ihtiyar. “Üstelik ortalıkta gezen geri zekâlı bilim adamı müsveddelerinin benim araştırmamın önemini anlayabileceklerini de sanmıyorum. Şimdi bile, beni bilim camiasında adam yerine koymuyorlar.”

“Fakat şifreciler geri zekâlı değildir. O tipler analiz konusunda dâhi düzeyindedir. Onlar, olasılıkla araştırmanızın her ayrıntısını süzeceklerdir.”

“Bunu ben de biliyorum. Onun için veri sürecini tamamen gizleyerek, işin yalnızca teori kısmını açıklayacağım. Bu durumda onların işin özünün farkına varmalarına imkân yok. Herhalde bilim camiasında beni dinleyen olmaz. Gerçi bunun hiçbir önemi yok. Yüz yıl sonra teorim ispatlanacaktır. Bu bana yeter de artar bile.”

“Hmm” dedim, burnumdan çıkan nefesle karışık.

“O yüzden, her şey senin yıkama ve karma işlemine bağlı.”

“Şimdi anlaşıldı” dedim.

Sonrasında bir saat süreyle, tüm yoğunluğumu hesap yapmaya verdim ve tekrar mola saatim geldi.

“Bir şey sormak istiyorum” dedim.

“Buyur, sor” dedi ihtiyar.

“Girişteki genç kız vardı ya, şu pembe takım elbiseli, etine dolgun...” dedim.

“O benim torunum” dedi ihtiyar. “Çok iyi bir kızdır. Genç yaşına rağmen araştırmamda bana yardım ediyor.”

“Benim sorum da bununla ilgili. O doğuştan mı konuşamıyor, yoksa sesini mi kıstınız? Sormak istediğim buydu.”

“Eyvah!” dedi ihtiyar, dizini tokatlayarak. “Unutup gittim. Ses kesme deneyinden sonra, eski haline getirmeyi unutmuşum. Eyvah, eyvah. Hemen gidip, eski haline getirmem gerek.”

“Öylesi daha iyi olur” dedim.

4
Dünyanın Sonu

Kütüphane

Şehrin merkezi eski köprünün kuzeyinde kalan yarım daire şekilli meydandı. O yarım dairenin kopuk kısmı, yani dairenin diğer yarısı ırmağın güney tarafında kalıyordu. İki yarım daire kuzey meydanı ve güney meydanı diye adlandırılarak, bir çift gibi düşünülüyordu ama gerçekte, bu iki meydanı görenlerin üzerinde bıraktıkları izlenim açısından birbirine tamamen zıt denilebilecek ölçüde farklıydılar. Kuzey meydanında şehrin tüm sessizliği oraya doluyormuşçasına tuhaf, ağır bir hava hissediliyordu. Orayla karşılaştırıldığında güney meydanında hissedilebilecek hiçbir şey yoktu. Orada hâkim olan, son derece anlamsız, boşluk hissine yakın bir havaydı, o kadar. Köprünün kuzey tarafıyla karşılaştırıldığında evlerin sayısı da azdı; çiçeklikler ve taş döşeme yol da bakımsızdı.

Kuzey meydanının ortasında, büyük bir saat kulesi göğü delercesine yükseliyordu. Daha doğru nitelemek gerekirse, saat kulesinden ziyade, saat kulesi havası veren bir cisim olarak ifade etmek, belki de daha doğru olur. Çünkü saatin ibreleri belirli bir noktada durmuş, saat kulesi esasında yerine getirmesi gereken işlevi çoktan bir kenara bırakmıştı.

Kule dörtgen şekilliydi; her bir yüzeyi dört anayöne bakıyor, yükseldikçe inceliyordu. En tepesinde, dört yüzeyde birer saat vardı ve o sekiz ibrenin her biri 10.35'i gösterecek şekilde hiç kımıldamadan duruyordu. Kadranların hemen altındaki pencereye bakılırsa kulenin içi boştu ve merdiven ya da öyle bir şeyle yukarı kadar çıkılabiliyordu, ama görünürde, içeriye girilebilecek giriş benzeri bir açıklık yoktu. Acayip denilecek ölçüde yüksek olduğundan, kadranı görebilmek için eski köprüden geçip, güney tarafa kadar gitmek gerekiyordu.

Kuzey meydanını birkaç katman yelpaze şeklinde çevreleyen taş yapılı, kiremit çatılı evler sıralanıyordu. Binaların diğerlerinden ayırt edilmesini sağlayacak göze çarpan farklılıkları yoktu; ne bir süs ne de tabela asılmıştı. Tüm kapılar sımsıkı kapalıydı, giren çıkan da olmuyordu. Postasız kalmış bir postane veya madencisini yitirmiş bir maden, hatta ölülerini kaybetmiş bir cenaze evi bile olabilirlerdi. Fakat tuhaftır, sessizliğe gömülü o binaların terk edilmiş gibi bir halleri de yoktu. Ben işte o haldeki sokaklardan her geçişimde, çevredeki binaların içerisinde asla kim olduklarını öğrenemeyeceğim insanların sessiz sedasız, benim asla ne yaptıklarını bilemeyeceğim işlerine kendilerini kaptırmış olduklarını düşünmeden edemiyordum.

Kütüphane de şehrin sessiz köşelerinden birindeydi. Kütüphane desem de, diğer binalardan farksız, her yerde karşılaşılabilecek türden bir taş binaydı. Dış cephelerinde oranın kütüphane olduğunu gösteren ne bir işaret, ne de belirgin bir özellik vardı. Rengi değişerek kasvetli bir hal almış taş duvarları ve dar saçakları, demir parmaklıklı pencereleri ve sağlam ahşap kapısı ile burası ambardır dense de kabullenilip, önünden geçip gidilecek bir yerdi. Eğer ki kapı bekçisi nasıl gidileceğini bir kâğıda ayrıntılı bir harita olarak dökmemiş olsa, ben oranın kütüphane olduğunu hayatta anlayamazdım.

“Buraya alışır alışmaz, kütüphaneye gitmen gerekecek” dedi kapı bekçisi, oraya vardığım ilk gün. “Orada bir kız tek başına nöbet tutar. O kıza ‘şehirden eski rüyaları okumam gerektiğini söylediler’ diyeceksin. Sonrasında ne yapman gerektiğini o kız söyler sana.”

“Eski rüya?” diye sordum, gayriihtiyari. “Eski rüya ne peki?”

Bekçi küçük bıçağıyla, elindeki tahta parçasından yuvarlak bir kama ya da ağaç mıh gibi bir şey yapıyordu, ama işini bırakarak masanın üzerindeki yongaları toplayıp, çöp kutusuna attı.

“Eski rüya, eski rüya işte. Kütüphaneye gidersen, istemediğin kadar bulursun. Hoşuna gideni alıp, dilediğin kadar bakabilirsin.”

Bekçi sonra yeni bitirdiği o yuvarlak, ucu sivri tahta parçasını dikkatle inceleyip, ikna olunca arkasındaki rafa koydu. Rafta yirmi kadar aynı şekilde sivri tahta parçası sıralıydı.

“Ne soracağını sen bilirsin, ama sorunu yanıtlayıp yanıtlamamak benim keyfime kalmış” dedi bekçi, ellerini ensesinde birleştirerek. “Sorularının arasında benim yanıtlayamayacaklarım da olacaktır. Neyse, sen bugünden itibaren her gün kütüphaneye giderek esi rüya okuyacaksın. Yani, senin işin bu. Akşamları saat altıda oraya gidip, on ya da on bire kadar rüya okuyacaksın. Akşam yemeklerini oradaki kız hazırlar. Bunun dışında kalan zamanları dilediğin gibi kullanabilirsin. Hiçbir sınır yok. Anlaşıldı mı?”

Anladığımı söyledim. “Peki, bu iş ne zamana kadar sürecek?”

“Ne zamana kadar sürer acaba? Bunu ben de bilemiyorum. Zamanı gelene kadar herhalde” dedi bekçi. Sonra odun yığını içerisinden uygun bir parça çekerek, yine bıçağıyla yontmaya başladı.

“Burası yoksul bir şehir olduğundan, işsiz güçsüz dolaşan birini besleyecek halimiz yok. Herkes bir yerlerde kendi işini yapıyor. Sen de kütüphanede eski rüya okuyacaksın. Burada keyif çatarak yaşayabileceğini sanarak gelmedin umarım.”

“Çalışmak külfet değil. Hiçbir şey yapmamaktansa, bir şeylerle uğraşmak daha iyi” dedim.

“Bu iyi işte” dedi bekçi, bıçağının ağzına dikkatlice bakarken, başını yukarı aşağı sallayarak. “Öyleyse bir an önce işine başlarsın. Bundan sonra ‘Rüya Okuyucu’ diye çağrılacaksın. Senin henüz bir adın yok.

‘Rüya Okuyucu’ senin adın. Tıpkı benim adımın ‘Kapı Bekçisi’ olduğu gibi. Anlaşıldı mı?”

“Tamam” dedim.

“Bu şehirde yalnızca bir kapı bekçisi olduğu gibi, rüya okuyucu da yalnızca bir kişi. Çünkü rüya okuyuculuğu için, rüya okuyuculuğu ehliyeti gerekir. Şimdi sana o ehliyeti vermem gerek.”

Bekçi öyle der demez mutfak gereçleri rafından aldığı beyaz, küçük tabağı masanın üstüne koyarak yağla doldurdu. Sonra kibrit çakarak yağı tutuşturdu. Ardından, kesici aletleri sıraladığı raftan kahvaltı bıçağı gibi eni düz, tuhaf bir bıçak alıp ucunu ateşte yeterince yaktı. Son olarak da ateşi üfleyerek söndürüp bıçağı soğuttu.

“Yalnızca bir işaret koyacağım” dedi bekçi. “O yüzden hiç acımayacak, korkmana gerek yok. Hemen biter.”

Sağ gözkapağımı parmağıyla iyice açıp, bıçağın ucunu gözbebeğime dürttü. Fakat aynen bekçinin söylediği gibi ne canım yandı, ne de korktum. Bıçak sanki bir jöleye saplanır gibi, gözbebeğime sessizce dalıvermişti. Bekçi sonra, aynı şeyi sol gözüme de yaptı.

“Rüya okuma bittiğinde, bu yaralar da kendiliğinden kaybolur” dedi bekçi, bıçağı yerine koyarken. “Yani, bu yaralar rüya okuyuculuğunun işareti. Fakat bu işaretler durduğu sürece ışığa karşı dikkatli olman lazım. Beni iyi dinle, o gözlerle gün ışığına bakamazsın. O gözlerle gün ışığına bakacak olursan, baktığın ölçüde cezanı çekersin. O yüzden, ancak geceleri ya da havanın kapalı olduğu günlerde dışarıda dolaşabilirsin. Havanın açık olduğu günlerde odanı mümkün olduğunca karanlık bir hale getirip, sabırla içeride kalman gerek.”

Sonra, bekçi bana siyah camlı bir gözlük vererek, uyuduğum anlar dışında sürekli takmam gerektiğini söyledi. Böylece ben gün ışığını yitirmiş oldum.

Kütüphanenin kapısını iterek açışım, bundan birkaç gün sonrasıydı. Gıcırtılar çıkararak açılan ağır ahşap kapının ardında uzun, düz bir koridor vardı. Havası sanki yıllardır orada unutulmuş gibi, tozlu ve ağırdı. Zemin tahtaları üzerinden geçen insanların yürüme hattı boyunca aşınmış, duvardaki sıva, lambaların ışığına yakın sarımtırak bir renk almıştı.

Koridorun iki yanında birkaç kapı vardı, ama kapı tokmaklarına takılı zincirler bile tozlanmıştı. Yalnızca koridorun bittiği yerdeki gösterişli kapı zincirsizdi ve kapı çerçevesi içinde kalan buzlucamın ardından lamba ışığı geliyordu. Kapıyı birkaç kez vurdumsa da, yanıt alamadım. Eskimiş pirinç tokmağına elimi atıp usulca çevirince, kapı sessizce içeri doğru açılıverdi. İçeride kimsecikler yoktu. İstasyonlardaki bekleme odalarından bir kat daha geniş sade odada ne bir pencere, ne de bir süsleme vardı. Basit bir masa ile üç sandalye ve eski tip demir sobadan başka bir şey yoktu. Bir de büyükçe bir duvar saati ve tezgâh. Sobanın üstündeki, yer yer emayesi dökülmüş siyah çaydanlıktan buharlar yükseliyordu. Tezgâhın arkasında yine giriş kapısıyla aynı tipte buzlucamlı bir kapı vardı ve onun arka tarafından da lamba ışığı geliyordu. Kapıyı vurup vurmamakta tereddüt ettiysem de, sonuçta hiçbir şey yapmadan birileri gelene kadar orada beklemeye karar verdim.

Tezgâhın üzerinde, dağınık halde gümüş rengi ataşlar duruyordu. Bir tanesini elime alıp bir süre oyalandıktan sonra masa başındaki sandalyeye oturdum.

O kızın tezgâhın arkasındaki kapıdan görünmesi, on ya da on beş dakika sonra oldu. Elinde kâğıt makası gibi bir şey tutuyordu. Yüzümü görünce biraz şaşırdı ve o an yanakları da kızarıverdi.

“Kusura bakmayın” dedi bana. “Birilerinin geldiğini anlayamadım. Kapıyı vursaydınız keşke. İçeride ortalığı topluyordum. Birçok şey gelişigüzel ortalığa atılıvermiş.”

Uzunca bir süre tek kelime etmeden yüzüne baktım. Yüzünün bana bir şeyler anımsatmaya çalıştığı hissine kapılmıştım. Ondaki bir şeyler, bilincimin derinliklerine gömülmüş yumuşak, beşik gibi bir şeyi usul usul sallıyordu sanki. Fakat ben, bunun ne anlama geldiğini bilemediğim gibi, sözcüklerim de uzaklardaki bir karanlığa gömülüp gitmişti.

“Bildiğiniz gibi, artık buraya hiç kimse gelmiyor. Burada yalnızca ‘eski rüya’ var, başka da bir şey yok.”

Gözlerimi yüzünden ayırmadan, başımı hafifçe evet anlamında salladım. Gözlerinden, dudaklarından, geniş yüzünden ve başının arkasında topladığı siyah saçlarından bir şeyler okumaya çalıştıysam da, gözlerim ayrıntılara takıldıkça bütünlüğü olan görünümü hayal meyal oluyor, uzaklaşıp gidiyormuş hissine kapıldım. Kaderime küserek gözlerimi kapadım.

“Kusura bakmayın, ama başka bir binayla karıştırmış olmayasınız? Bu civardaki binalar birbirine benzer çünkü” diyen kız elindeki makası tezgâhın üzerindeki kâğıt kıskaçlarının yanına koydu. Buraya girip de eski rüya okuyabilecek tek kişi rüya okuyucudur. Başkaları buraya giremez.”

“Ben buraya rüya okumaya geldim” dedim. “Şehirde öyle yapmam gerektiğini söylediler.”

“Özür dilerim, ama gözlüğünüzü çıkarır mısınız lütfen?”

Gözlüğümü çıkarıp yüzümü dosdoğru ona çevirdim. Kız rüya okuyucu işareti bulunan, soluk bir renk almış gözbebeklerime dikkatlice

baktı. Kendimi sanki iliklerime kadar gözetleniyormuşum gibi hissettim.

“Tamam, gözlüğünüzü takabilirsiniz” dedi. “Kahve içer misiniz?”

İçerideki odadan iki kahve fincanı getirip, çaydanlıktaki kahveyle doldurarak, masada karşıma geçip oturdu.

“Bugün hazırlıksız olduğum için, rüya okumaya yarın başlayalım” dedi. “Okuma yeri olarak, burası uygun mu? Kilitli okuma odasını da açabilirim.”

Orasının uygun olduğunu söyledim.

“Bana yardımcı olacaksın öyleyse.”

“Evet, öyle. Benim işim eski rüyaların başında nöbet tutmak, rüya okuyucusuna yardım etmektir.”

“Daha önce bir yerlerde karşılaşmış olabilir miyiz?”

Gözlerini kaldırıp, bakışlarını ayırmadan yüzüme baktı. Beni bir şeylere bağlamaya çalışıyordu, ama sonuçta vazgeçip, başını iki yana salladı. “Anlamış olacağınız üzere, bu şehirde bellek dediğimiz şey çok dengesiz ve bulanıktır. Anımsayabildiğim şeyler de, anımsayamadığım şeyler de var. Sanırım sen anımsayamadığım şeyler arasındasın. Özür dilerim.”

“Olsun” dedim. “O kadar da önemli değil.”

“Yine de bir yerlerde karşılaşmış olabiliriz. Hep bu şehirdeydim. Zaten küçük bir yer.”

“Ben sadece birkaç gün önce geldim.”

“Birkaç gün önce?” dedi şaşırmış bir ses tonuyla. “Öyleyse, biriyle karıştırıyor olmalısınız. Çünkü ben, doğduğumdan beri bu şehirden hiç ayrılmadım. Bana benzeyen birisiydi belki de.”

“Belki de” dedim ve kahvemden bir yudum aldım. “Yine de bazen şöyle düşünürüm. Biz hepimiz, eskiden bambaşka bir yerde, bambaşka bir yaşam sürmüş olamaz mıyız, derim kendi kendime. Sonra bunu, herhangi bir nedenle tamamen unutup, hiçbir şey bilmeden yaşamımıza devam ediyor olabiliriz. Hiç böyle düşündüğün oldu mu?”

“Olmadı” dedi. “Senin öyle düşünmen, rüya okuyucu olmandan kaynaklanıyor olamaz mı? Rüya okuyucu dediğimiz insanlar normal insanlardan oldukça farklı düşünür, oldukça farklı hisler taşır çünkü.”

“Acaba?” dedim.

“Peki, sen, nerede ne yaptığını biliyor musun?”

“Anımsayamıyorum” dedim. Sonra tezgâha kadar gidip, oradaki ataşlardan birini elime alarak bir süre baktım. “Fakat bir şeyler olduğuna dair bir his var içimde. Bu kesin. Dahası, seninle orada karşılaştığımı hissediyorum.”

Kütüphanenin tavanı yüksek, oda sanki denizin dibindeymiş dibi sessizdi. Elimde ataş, kafamda hiçbir düşünce olmaksızın, dalgın dalgın odaya bakındım. Kız masanın başında oturmuş, kahvesini tek başına sessiz sessiz içmeye devam ediyordu.

“Buraya neden geldiğimi dahi bilemiyorum” dedim.

Bakışlarımı ayırmadan tavana baktığımda, oradan sallanan sarı lambanın ışık parçacıkları şişkinleşip, daralıyormuş gibi görünüyordu. Sanırım gözlerimdeki yaralardan kaynaklanıyordu. Gözlerim özel bir

şeyi görebilsin diye, kapı bekçisi yeni bir şekil vermişti. Duvardaki eskimiş, büyük saat zamanı sessizce dilimliyordu.

“Sanırım bir nedenle buraya gelmişimdir, ama şu an bunun ne olduğunu anımsayamıyorum” dedim.

“Burası çok sessiz bir şehirdir” dedi. “İşte o yüzden, sükûnet arzusuyla geldiysen, burası mutlaka hoşuna gider.”

“Herhalde” dedim. “Bugün burada ne yapmam gerekiyor?”

Kız başını iki yana sallayarak masanın başından kalkıp, boşalan kahve fincanlarını kaldırdı.

“Bugün burada yapman gereken bir şey yok. İşe yarın başlayalım. O zamana kadar, evine dönüp iyice bir dinlen.”

Bir kez daha tavana bakıp, sonra bakışlarımı ona çevirdim. Evet, onun yüzü ve yüreğimdeki bir şeylerin güçlüce bağlı olduğunu hissediyordum. Üstelik o bir şeyler, yüreğimi tırmalıyordu. Gözlerimi kapatıp, yüreğimdeki o şeylerin ne olduğunu bulmaya çalıştım. Gözlerimi kapadığımda, sessizliğin ince bir sis tabakası gibi vücudumu sardığını hissedebiliyordum.

“Yarın saat altıda gelirim” dedim.

“Hoşça kalın” dedi.

Kütüphaneden çıkınca, eski köprünün korkuluklarına yaslanıp, suyun sesine kulak vererek, hayvanların çekip gittiği şehre baktım. Saat kulesi, şehri çevreleyen surlar, ırmak boyunca sıralanan binalar ve tepelerin testere ağzı gibi sıralanmış zirveleri akşamın alacakaranlığına gömülmeye başlamıştı. Kulaklarıma suyun sesinden başka hiçbir ses gelmiyordu. Kuşlar da çekip, bir yerlere gitmiş olmalıydı.

Eğer sükûnet arzusuyla buraya geldiysen, demişti kız. Fakat bunu anlamama imkân yoktu.

Etraf iyice kararıp da, ırmak boyunca uzanan yoldaki sokak lambaları yanmaya başladığında, kimseciklerin olmadığı yolda batı tepesine doğru yöneldim.

5
Haşlanmış Harikalar Diyarı

Hesap, evrim, cinsel iştah

İhtiyarın, sesi kısılı halde kalan torununa gerçek sesini geri vermek için yeryüzüne döndüğü süre boyunca, kahvemi içerek tek başıma sessiz sedasız hesaba devam ettim.

İhtiyarın ne kadar süreyle orada olmadığını bilemiyorum. Dijital kol saatimin alarmını bir saat-yarım saat-bir saat-yarım saat döngüsüyle çalacak şekilde ayarlayıp, alarm sinyaline göre hesap yaptım, dinlendim, yine hesap yapıp yine dinlendim. Saatin göstergesini, rakamları görünmeyecek şekilde tamamen karartmıştım. Saat aklıma takılınca, hesap yapmam güçleşiyordu. Saatin kaç olduğunun, yaptığım işle hiçbir alakası yoktu. Hesaba başladığım an işbaşı anlamına, hesabı bitirdiğim an da paydos anlamına geliyordu. Benim için gerekli olan, bir saat-yarım saat-bir saat-yarım saat döngüsünün devam etmesiydi yalnızca.

İhtiyarın yokluğunda, sanırım iki ya da üç kez mola verdim. Mola zamanlarımda koltuğa uzanıp düşüncelere daldım, tuvalete gittim, mekik çektim. Koltuk çok rahattı. Ne fazla yumuşak, ne de fazla sertti; başımın altına koyduğum yastığın sertliği de tam kıvamındaydı. Hesap için gittiğim yerlerde, mola saatim geldiğinde o yerdeki koltuklarda dinlenirim, ama koltuklar asla rahat olmaz. Çoğunlukla gelişigüzel satın alınmış koltuklardır. Görünüşü güzel, pahalı olduğu belli olan koltuklarda bile, uzanıp baktığımda, hemen her seferinde hayal kırıklığına uğrarım. İnsanların koltuk seçiminde neden o kadar özensiz davrandığını bir türlü anlayamam.

Koltuk seçiminin, sahibinin kalitesini gösterdiğine –bu tamamen bir önyargı sanırım– eminim. Koltuk hafife alınamaz; başlı başına bir dünyadır. Fakat bunu iyi bir koltukta oturarak yetişmiş insanlardan başkası anlayamaz. İyi kitap okuyarak büyümekle iyi müzik dinleyerek büyümekten hiç farkı yoktur bunun. İyi bir koltuk, bir diğer iyi koltuğu doğurur, kötü bir koltuk, başka bir kötü koltuğu doğurur.

Ben, lüks arabalarda dolaşırken, evlerine ancak ikinci, hatta üçüncü sınıf koltuklar koyan insanlar biliyorum. O tür insanlara pek güvenemem. Evet, lüks bir arabanın belirli bir değeri vardır, ama bu yalnızca pahalı bir araba demektir. Parasını verdikten sonra, herkes satın alabilir. Fakat iyi bir koltuk alabilmek için, o ölçüde beğeni, deneyim ve felsefe gerekir. Para harcanır, ama bu tek başına yeterli değildir. Koltuğun ne olduğuna dair net bir imaj yoksa mükemmel bir koltuğu elde etmek imkânsızdır.

Benim orada uzandığım koltuk, her şeyiyle birinci sınıftı. Bu sayede, kendimi ihtiyara daha yakın hissetmeye başladım. O koltuğa uzanarak gözlerimi kapattığımda, garip bir konuşma şekli ve farklı bir gülüşü olan ihtiyar hakkında birçok düşünce aklımdan geçti. Şu sesten arındırma meselesini yeniden düşününce, ihtiyarın bilim adamlığı açısından en üst seviyede olduğu kesindi. Sıradan araştırmacılar doğal sesleri istedikleri gibi kesip, geri veremezler. Bir kere zaten sıradan bir araştırmacı, öyle bir şeyin mümkün olabileceğini aklından bile geçirmez. Ayrıca ihtiyar, oldukça sıra dışı bir adamdı. Bilim adamları garip olabilir, insanlardan hoşlanmayabilirler. Bu tür örneklere çok sık rastlanır, ama gözden uzak olmak için yerin altında, iyice derinlerde bir şelalenin arkasında laboratuvar kurmaya kalkanı olmaz.

Ses kesme ve geri verme tekniğinin geliştirilmesi durumunda, muazzam bir gelir kaynağı olacağını tahmin edebiliyorum. Bir kere konser salonlarındaki ses düzenleri tamamen ortadan kalkar. Çünkü devasa aletler kullanarak sesi yükseltmeye gerek kalmaz. Tersine,

gürültüyü kısmak da mümkün olur. Uçaklara ses kesme düzeneği konulacak olursa, havaalanı yakınında yaşayan insanlar da rahat eder. Fakat aynı zamanda, ses kısma ve geri verme mutlaka çok farklı şekillerde askeri sanayi ve suçlarda da kullanılır. Ses çıkarmayan bir bombardıman uçağı ya da sessiz patlayan tüfekler, müthiş sesler çıkararak beyni tahrip eden bombalar yapılabilir. Bu da, örgütlü katliamlarda yeni bir stil yaratmış olur. Bütün bunları tahmin edebilmek güç değildi. Herhalde ihtiyar da tüm bunların çok iyi farkında olacak ki, araştırmasını insanlara duyurmak yerine, kendi elinin altında saklıyordu. Bunları düşündükçe, ihtiyara karşı duyduğum sempati de iyice artmıştı.

Beşinci ya da altıncı kez çalışma seansıma başladığımda ihtiyar geri döndü. Koluna irice bir sepet takmıştı.

“Yeni kahve ve sandviç getirdim” dedi ihtiyar. “İçinde salatalık, salam ve peynir var. Hoşuna gider mi?”

“Teşekkür ederim. Çok severim” dedim.

“Hemen yiyecek misin?”

“Şu hesap seansım bitince yerim.”

Kol saatimin alarmı çaldığında, yedi sayfalık sayı listesinin beş sayfasının beyin yıkamasını tamamlamıştım. Az kalmıştı. Uygun bir yerde kesip doğruldum, yemeğime başladım.

Sandviç, normal restoranlarda çıkan sandviçlerle karşılaştırıldığında, beş, altı porsiyon kadar ediyordu herhalde. Üçte ikisini sessizce yedim. Uzun süre yıkamayla uğraşınca, nedendir bilmem, karnım feci halde acıkmıştı. Salam, salatalık ve peyniri sırasıyla ağzıma tıkıştırdıktan sonra, sıcak kahveyle mideme yolladım.

Ben üçüncüyü bitirdiğimde ihtiyar daha ancak bir tane yiyebilmişti. Salatalık seviyor gibiydi; ekmeği açıp salatalığın üstüne uygun miktarda tuz serpiyor, güçlükle duyulan bir hıtırtıyla ısırıyordu. İhtiyarın sandviçini yerkenki hali, nedense edepli bir cırcırböceğini andırıyordu.

“İstediğin kadar yiyebilirsin” dedi ihtiyar. “Benim yaşıma gelince insan pek fazla yiyemiyor. Biraz yiyip, biraz hareket edebiliyor ancak. Fakat gençlerin bol bol yemesi gerek. Bol bol yiyip, şişmanlamalı. Millet şişmanlıktan pek hoşlanmıyor, ama bence, bunun nedeni yanlış şişmanlamak. İşte onun için şişmanlık yüzünden sağlıklarını, güzelliklerini kaybediyorlar. Fakat doğru şişmanlama durumunda öyle bir durum asla ortaya çıkmaz. Yaşam dolu dolu bir hal alır, cinsel iştah artar, beyin daha iyi çalışır. Ben de gençken şişmandım. Şimdi o halimden eser kalmadı gerçi.”

İhtiyar ağzını yuvarlatarak, yine fuhhohhoh diye güldü.

“Nasıl? Sandviç çok güzel olmuş değil mi?”

“Evet. Çok lezzetli” diye övdüm. Gerçekten lezzetliydi. Ben koltuk konusunda olduğu kadar, sandviç konusunda da zor bir insanımdır, ama o sandviçler, benim standardımı rahatlıkla aşabilecek ölçüdeydi. Ekmek taze ve pişkindi; çok keskin, temiz bir bıçakla kesildiği belliydi. Sıklıkla gözden kaçırılabilen bir noktadır, ama iyi bir sandviç yapabilmek için, iyi bir bıçak kullanmak mutlaka gereklidir. Ne kadar kaliteli malzeme kullanılırsa kullanılsın, bıçak kötüyse lezzetli bir sandviç yapmak mümkün değildir. Hardal kaliteli, marul taze, mayonez de ya el yapımı ya da ona yakındı. Uzun zamandır ilk kez bu kadar lezzetli bir sandviç yiyordum.

“Torunum yaptı. Sana teşekkür etmek istemiş” dedi ihtiyar. “Sandviç yapmakta çok ustadır kız.

“Çok güzel olmuş. İşin profesyonelleri bile kolay kolay böylesini yapamaz.”

“Sevindim. Bu sözlerini duyunca o da sevinecektir. Ne de olsa, bize pek gelen giden olmaz. O yüzden, birilerine yedirip de, nasıl olduğunu sorma şansı olmuyor. Kız yemek yapsa bile, yiyen sadece onunla ben oluyoruz hep.”

“Birlikte mi yaşıyorsunuz?” diye sordum.

“Evet. Uzun zamandır birlikte yaşıyoruz. Dünyadan elimi eteğimi çektiğim için, ona da bulaştırdım. Aslında üzülüyorum biraz. Dışarıya hiç çıkmıyor. Hem akıllı, hem de sağlıklı bir bünyesi var, ama dış dünyaya karşı pek merakı yok. Genç yaşta iyi bir durum değil. Cinsel iştahın uygun bir şekilde giderilmesi gerekir. Ne dersin? Cinsel açıdan çekici değil mi?”

“Haklısınız. Gerçekten de öyle” dedim.

“Cinsel iştah, doğru enerjidir. Bu çok açık. Cinsel iştah kapalı kalırsa, beynin açıklığı yitip gider, vücudun dengesi de bozulur. Bu açıdan, erkekler de kadınlar da aynıdır. Kadınlarda aybaşı düzensizleşir, aybaşı düzensizleşince de ruhsal denge bozulur.”

“Hımm” dedim.

“Bu kızın doğru türde bir erkekle, ilk fırsatta ilişkiye girmesi lazım. Hem velisi olarak, hem de biyolog olarak bundan eminim” dedi ihtiyar, salatalığını tuzlarken.

“Peki, sesi düzgün biçimde geri döndü mü?” diye sordum. İş esnasında, tanımadığım birinin cinsel iştahı hakkında konuşmak istemiyordum.

“Haa, söylemeyi unuttum” dedi ihtiyar. “Sesini elbette eski haline getirdim. Fakat kızın sesini geri vermeyi unuttuğumu iyi ki hatırlattın. Sen söylemesen, kim bilir kaç günü daha öyle sesi olmadan geçirmek zorunda kalacaktı. Ben buraya kapanınca, uzunca bir süre yukarı çıkmıyorum. Ses olmadan yaşamak, başlı başına bir sorun.”

“Orası öyle” diyerek, ihtiyarın söylediklerini onayladım.

“Kız, az önce de söylediğim gibi, sıradan toplumla pek alakadar olmadığı için, özel bir sorun değil gerçi, ama telefon gelecek olursa sıkıntı olur. Buradan birkaç kez telefon ettim, ama kimse çıkmayınca tuhaf gelmişti. Amma da unutkanlaşmışım.”

“Konuşamayınca alışveriş de sıkıntılı olur herhalde.”

“Yok, alışveriş o kadar da sorun değil” dedi ihtiyar. “Dışarıda süpermarket dediğimiz bir şey var. Orada konuşmadan da alışveriş yapılabilir. Büyük rahatlık. O süpermarkete gitmeyi çok sever. Sık sık orada alışveriş yapar. Ne de olsa, yaşamı süpermarket ile büro arasında geçiyor.”

“Eve dönmüyor mu?”

“O büroyu çok seviyor. Mutfak da, banyo da var. Yaşam açısından bir sıkıntı yok. Eve haftada bir gitse yetiyor.”

Başımı sallamakla yetinerek, kahvemi yudumladım.

“Bu arada, sen onunla nasıl konuşabildin?” dedi ihtiyar. “Yoksa telepati mi?”

“Dudak okuma yoluyla. Eskiden halk için açılan kursa giderek, dudak okumayı öğrenmiştim. O zamanlar işim gücüm yoktu, yapacak başka bir şey bulamamıştım. Gün gelir bir işe yarar belki, demiştim.”

“Şimdi anlaşıldı. Demek dudak okuma” dedi ihtiyar, çok ikna olmuş gibi, başını birkaç kez yukarıdan aşağı sallayarak. “Dudak okuma gerçekten etkili bir teknik. Ben de bir hayli anlarım. Ne dersin? Bir süre ses çıkarmadan konuşalım mı?”

“Hayır, lütfen. Normal konuşmamız daha iyi olur” dedim. Aynı gün içerisinde, bir kez daha aynı durumda kalmak istemiyordum.

“Elbette dudak okuma oldukça ilkel bir yöntem. Eksikleri de bir hayli çok. Etraf karanlık olduğunda ne dendiği hiç anlaşılmaz, sürekli de karşındakinin dudaklarına bakmak zorundasın. Fakat geçiş yöntemi olarak etkindir. Senin dudak okumayı öğrenmenin, ileri görüşlülük olduğunu söylemeliyim.”

“Geçiş yöntemi?”

“Evet, öyle” dedi ihtiyar, yine başını yukarıdan aşağı sallayarak. “Bak şimdi. Yalnız sana söyleyeceğim, ama gelecekte dünya sesten yoksun kalacak.”

“Sesten yoksun mu?” diye sordum, gayriihtiyari.

“Evet. Ses tamamen yok olacak. Neden dersen, insanın evrimi açısından ses gereksiz olması bir yana, zararlıdır hatta. O yüzden, bugün yarın ses yok olur.”

“Hmm” dedim. “Yani, kuş sesleri, ırmak sesi, müzik gibi şeyler de tamamen yok olup gidecek mi?”

“Elbette.”

“Fakat bu insanın kendini yalnız hissetmesine yol açıyor.”

“Evrim öyle bir şey işte. Evrimin özünde acı ve yalnızlık vardır. Keyifli bir evrim söz konusu olamaz” diyen ihtiyar, doğrulup masasına

giderek çekmecesinden küçük bir tırnak makası çıkardı. Sonra koltuğa geri dönerek, sağ elinin başparmağından başlayıp on parmağının tırnaklarını sırayla düzeltti. “Henüz araştırma aşamasındayım, kesin bir şey söyleyemem, ama ana hatlarıyla, öyle sonuçlanacak. Fakat, bunu dışarıda konuşma lütfen. Şifrecilerin kulağına çalınacak olursa, al başına belayı.”

“Endişelenmeniz gereksiz. Biz hesapçılar, sırların korunması konusunda hiç kimseden aşağı kalmayız.”

“Bu sözlerin beni rahatlattı” diyen ihtiyar, sehpaya saçılan tırnakları bir kartpostalın kenarıyla toplayıp çöp kutusuna attı. Sonra salatalıklı sandviçini eline alarak tuz serpip, iştahla ısırdı.

“Benim söylemem yersiz olur, ama bu gerçekten leziz” dedi ihtiyar.

“Çok mu iyi yemek yapar?” diye sordum.

“O kadar da değil, ama sandviçleri muhteşem olur. Diğer yemekleri de pek fena değil, ama sandviçleriyle karşılaştırılamaz.”

“Doğuştan gelen bir yetenek herhalde” dedim.

“Haklısın” dedi ihtiyar. “Gerçekten haklısın. Bence sen, o kızı çok iyi anlıyorsun. Sana gönül rahatlığıyla emanet edebilirim.”

“Bana mı?” dedim, biraz şaşırarak. “Yalnızca sandviçini övdüm diye mi?”

“Sandviç hoşuna gitmedi mi?”

“Sandviç gayet lezzetli” dedim Sonra o tombul kızı, hesap yapmama engel olmayacak ölçüde, gözlerimin önüne getirmeye çalıştım. Sonra da kahvemi yudumladım.

“Düşünüyorum da, sende bir şeyler var. Ya da, bir şeyler eksik. Her iki durumda da fark etmez.”

“Bazen ben kendim de o hisse kapılıyorum” dedim, dürüstçe.

“Biz bilim adamları bunu evrim süreci olarak adlandırırız. Er geç sen de anlarsın, ama evrim dediğimiz şey çok serttir. Evrimin en şiddetli unsuru nedir dersin?”

“Bilmiyorum. Anlatın lütfen” dedim.

“Tercih yapamamaktır. Hiç kimse evrimi konusunda tercih yapamaz. Bu sel gibi, toprak kayması gibi, deprem gibi bir şeydir. Gelene kadar anlayamazsın, geldikten sonra da karşı koymana imkân yoktur.”

“Hmm” dedim. “Peki bu evrim dediğiniz, az önce söylediğiniz sesle de ilgili mi? Yani benim konuşmaz hale gelmemle falan?”

“Tam olarak öyle değil. Konuşabilmek ya da konuşamamak, esas olarak önemli bir sorun değil. Bu bir aşamadan öteye geçmez.”

Pek anlayamadığımı söyledim. Çoğunlukla dürüst bir insanımdır. Anladığım zaman anladım, anlamadığım zaman da net olarak anlamadım derim. İkircikli ifadeler kullanmam. Sorunların büyük kısmının ikircikli ifadeler yüzünden çıktığına inanırım. İnsanların çoğunun ikircikli ifadeler kullanmasını, onların aslında içten içe, bilinçsizce de olsa, sorun çıkmayı arzu etmelerine bağlarım. Başka türlü düşünebilmem mümkün değil.

“Neyse, bu konuyu burada keselim” dedi ihtiyar, yine fuhhohhoh diye kulak tırmalayan kahkahasını atarak. “Çok derin mevzulara girerek hesap yapmana engel olmayayım. Tadında bırakalım.”

Buna pek bir itirazım yoktu. Tam o sırada saatimin alarmı çaldığından beyin yıkamanın devamı için masaya döndüm. İhtiyar çalışma masasının çekmecesinden paslanmaz çelik maşa gibi bir şey çıkarıp sağ eline aldı. Kafataslarının sıralandığı raflara gidip gelerek, arada sırada o maşayla bir şeylerin kafatasına hafifçe vuruyor, çıkan sese kulak kesiliyordu. Sanki keman ustasının Stradivarius keman koleksiyonu arasında dolaşarak, içlerinden birini eline alıp parmak çekişiyle yapılan *pizzicato* peşrevini kontrol edermiş gibi bir hali vardı. Yalnızca duyduğum seslerle bile, ihtiyarın olağanüstü kafatası sevgisini hissedebiliyordum. Tek kelimeyle kafatası deyip geçiyorduk ama, gerçekten de farklı farklı sesleri vardı. Viski bardağına vurmuş gibi ses çıkaran da vardı, devasa bir saksıdan çıkanla aynı sesi çıkaran da. Öyle de olsa, her birinin bir zamanlar beyinleri –miktar farklılıkları olsa bile– vardı ve yemek, cinsel iştah gibi şeyleri akıllarından geçiriyorlardı. Fakat sonuçta her şey silinip gitmiş, geriye yalnızca farklı sesler kalmıştı. Bardak, saksı, sefertası, kurşunkalem, çaydanlık... İşte o tür sesler.

Hayalimde, benim kafatasıma, derisi, etleri ve beyni alınıp gittikten sonra, o rafta dururken ihtiyarın paslanmaz çelik maşasıyla vurduğunu canlandırdım. Tuhaf gelmişti nedense. Acaba ihtiyar, benim kafatasımdan gelen tınlamadan ne çıkarabilirdi? Belleğimi mi okurdu, yoksa belleğimin dışında kalan bir şeyleri mi? Her iki durum da yeterince rahatsız ediciydi.

Ölümün kendisinden pek korkmazdım aslında. William Shakespeare’in dediği gibi, bu yıl ölürseniz, gelecek yıl ölmezsiniz. Düşünce şekline göre, gerçekten basit bir şey. Fakat öldükten sonra kafatasının rafa konularak maşayla vurulması pek kabullenilebilecek bir şey değil. Öldükten sonra bile içimden bir şeylerin çekilip çıkarılabileceği fikri, beni huzursuz etmeye yetmişti. Yaşamak kesinlikle kolay bir şey değil, ama bu, tamamen kendi inisiyatifimle yaptığım bir şey. İşte o yüzden, ne şekilde olduğu önemli değil. Warlock’taki Henry Fonda

nasılsa, öyle. Fakat en azından öldükten sonra rahat bırakılmak isterim. Çok eski zamanlarda, Mısır firavunlarının neden öldükten sonra piramitlerin içinde kapalı kalmak istediklerini, sanırım artık daha iyi anlayabiliyordum.

Birkaç saat sonra, nihayet beyin yıkama işlemi bitti. Saate bakarak hesaplamadığımdan, ne kadar süre geçtiğini tam olarak bilemiyorum, ama yorgunluk durumuma bakarak sekiz, dokuz saat sürdüğünü tahmin edebiliyordum. Hatırı sayılır bir iş miktarıydı. Koltuktan kalkarak iyice gerinip, vücudumun farklı yerlerindeki kasları yumuşatmaya çalıştım. Hesap uzmanlarına verilen kılavuzda, toplamda yirmi altı ayrı kasın yumuşatma şekli şemayla gösterilmiştir. Hesap uzmanı sadece bu kasları tam olarak yumuşatırsa, beyin yorgunluğu sonraya kalmaz ayrıca beyin yorgunluğunun uzun sürmemesi hesap uzmanlığı ömrünün de uzamasını sağlar. Hesap uzmanlığı sistemi doğalı henüz on yıl bile geçmediği için, bu meslekteki çalışma ömrünün ne kadar olduğunu da henüz hiç kimse bilmiyor. On yıl diyenler olduğu gibi, yirmi yıl diyenler de var. Bazıları da ölene kadar yapılabileceğini söylüyor. Çok kısa sürede çöküşe yol açtığını söyleyenler de var. Fakat bunların hepsi tahminlerden öteye geçmiyor. Benim yapabileceğim tek şey, yirmi altı kasın hepsini tam anlamıyla yumuşatmak. Tahminleri, o tahminlere uygun insanlara bırakmak daha doğru olur.

Kaslarımı yumuşattıktan sonra koltuğa oturup gözlerimi kapatarak, sol ve sağ beyinlerimi usulca tek parça haline getirdim. Böylelikle tüm işlemler tamamlanmış oldu. Kitabına tam olarak uygun şekilde.

İhtiyar, masasının üzerine büyük bir köpek kafatasını andıran bir kafatası koymuş, kumpasla ayrıntı kısımlarını hesaplayarak, ölçümlerini kafatasının fotoğraf kopyası üzerine kurşunkalemle not ediyordu.

“Bitti mi?” dedi ihtiyar.

“Bitti” dedim.

“Haydi, geçmiş olsun. Bir hayli uzun sürdü” dedi.

“Artık eve dönüp uyuyacağım. Sonra da ya yarın, ya da sonraki gün karma işlemine başlar, üçüncü gün öğlene kadar mutlaka getiririm. Uygun mudur?”

“Gayet uygun” dedi ihtiyar, başını yukarıdan aşağı sallayarak. “Fakat süre sınırı kesin. Öğleden sonraya kalması sıkıntı yaratır. Felaket olur.”

“Çok iyi anlıyorum” dedim.

“Bir de, o listeyi birilerine kaptırmamak için çok dikkatli ol. Birileri ele geçirecek olursa bu beni de üzer, sen de üzülürsün.”

“Sorun yok. Bu konuda çok sağlam bir şekilde eğitim aldık. Hesaplanmış verileri göz göre göre kaptırmam.”

Pantolonumun iç kısmına yaptırdığım özel cepten önemli dokümanları koymak için kullandığım yumuşak metalden kapsülü çıkarıp, sayı listesini içine koyarak kilitledim.

“Bu kilidi benden başka kimse açamaz. Benden başkası bu kilidi açmaya çalışırsa içindeki dokümanlar uçuverir.”

“Her türlü önlemi almışsın” dedi ihtiyar.

Doküman kapsülünü pantolonumun iç cebine geri koydum.

“Bu arada, biraz daha sandviç ister misin? Hem biraz daha var, hem de ben araştırma yaparken hiç yemem. O yüzden, bırakmayalım, yazık olur.”

Karnım hâlâ açtı; itiraz etmeden teklifine uyup kalan sandviçleri silip süpürdüm. İhtiyar sadece onları yediği için, geriye tek parça salatalık bile kalmamıştı. Bana kalan yalnızca salam ve peynirdi, ama benim de salatalığa karşı özel bir düşkünlüğüm yoktu doğrusu, o yüzden sorun değildi. İhtiyar, fincanıma taze kahve koydu.

Yağmurluğu üstüme geçirip, pilot gözlüklerini takarak, elimde fener yeraltındaki yola döndüm. Bu kez, ihtiyar benimle birlikte gelmedi.

“Karanlık karasını ses dalgalarıyla kovaladım. Uzun bir süre buralara uğramaz artık. O yüzden bir tehlike yok” dedi ihtiyar. “Karanlık karası için de, buralara kadar gelmek yeterince korkutucu olur. Yalnızca şifrecilerin lafına kandığı için, biraz korkutursak bir daha gelmez.”

Fakat öyle söylese de, karanlık karası adlı bir şeyin yerin dibinde bir yerlerde var olduğunu öğrendikten sonra, tek başına karanlıkta yürümek pek de hoş değildir. Hele de ben, karanlık karasının ne olduğunu anlayamadığım için, alışkanlıklarıyla şeklini ve ona karşı nasıl tedbir alınacağını bilmediğimden iyice huzursuz olmuştum.

Sol elimde fener, sağ elimde çakımı sımsıkı tutarak yeraltı ırmağı boyunca geldiğim yoldan geri döndüm.

Derken en başta indiğim uzun alüminyum merdivenin aşağısında pembe takım elbiseli tombul kızı gördüğüm anda, kurtulduğumu hissettim. Kız elindeki feneri bana doğru usul usul sallıyordu. Kız bana bir şeyler söyledi, ama ırmağın ses arındırması sona ermiş olacak, su sesinin gürültüsünden ne söylediğini hiç duyamadığım gibi, zifiri karanlıkta dudaklarının hareketini de göremediğimden, ne dediğini hiç anlamadım.

Bir an önce merdiveni tırmanıp, aydınlık bir yere çıkmak istiyordum. Ben önden tırmandım, kız da beni takip etti. Merdiven feci yüksekti. İnerken, karanlıkta hiçbir şeyin farkında olmadan indiğim için

korkmamıştım, ama basamak basamak yukarı tırmandıkça, yüksekliği gözümde canlandırdıkça yüzümü ve koltukaltlarımı soğuk terler kaplamıştı. Bina hesabına vuracak olursak üç, dört kat yüksekliğindeydi ve üstüne üstlük, alüminyum merdiven nem yüzünden buz gibi kaygandı. Çok dikkatli olmazsam, her an bir felaket doğabilirdi.

Arada kısa bir mola vermek istedim, ama arkamdan kızın geldiğini düşününce, sonuçta tek solukta yukarıya kadar çıktım. Üç gün sonra aynı yolu takip ederek laboratuvara gitmem gerektiğini düşününce içim karardı, ama bu da ikramiyenin bedeliydi işte.

Gömme dolabın içinden geçip son odaya dönünce, kız başımdaki pilot gözlüğünü çıkarıp yağmurluğu sırtımdan aldı. Ben de çizmeleri çıkarıp, el fenerini oralarda bir yere bıraktım.

“İş nasıl gitti?” diye sordu kız. İlk kez duyduğum sesi yumuşak ve durgundu.

Yüzüne bakarak, başımı yukarıdan aşağı salladım. “İyi gitmemiş olsa dönmezdim. Bizim işimiz bu” dedim.

“Sesimi kesik bıraktığını dedeme söylediğin için teşekkür ederim. Çok rahatladım. Bir haftadır o haldeydim.”

“Bunu neden yazarak söylemedin bana? Öyle yapsaydın, birçok şeyi daha çabuk anlardım, o kadar karışıklık da yaşamazdık.”

Kız hiçbir şey söylemeden masanın etrafında büyükçe bir tur atıp, sonra kulaklarındaki büyük kulaklıkları düzeltti.

“Kural böyle” dedi kız.

“Yazıyla anlatmamak mı?”

“O da kurallardan biri.”

“Hmm” dedim.

“Gerilemeye yol açacak her şey yasak.”

“Şimdi anlaşıldı” dedim, hayranlıkla. Her şey titizlikle düşünülmüştü.

“Kaç yaşındasın?” diye sordu kız.

“Otuz beş” dedim. “Peki ya sen?”

“On yedi” dedi kız. “İlk kez bir hesapçıyla karşılaşıyorum. Bir şifreciyle de hiç karşılaşmadım gerçi.”

“Gerçekten on yedi misin?” diye sordum, şaşkınlıkla.

“Evet, öyle. Yalan söylemem. Gerçekten on yediyim. Fakat on yedi gibi göstermiyorum, değil mi?”

“Göstermiyorsun” dedim, dürüstçe. “Nereden baksak, yirminin üstündesin.”

“On yedi gibi görünmek istemiyorum aslında” dedi kız.

“Okula gitmiyor musun?”

“Okul meselesine girmek istemiyorum. En azından şimdilik. Bir sonraki karşılaşmamızda anlatırım.”

“Hmm” dedim. Bir nedeni vardı mutlaka.

“Baksana, hesapçıların yaşantısı nasıldır?”

“İster hesapçılar, isterse şifreciler olsun, iş dışında ortalıktaki sıradan, düzgün insanlardır.”

“Ortalıktaki insanlar sıradan olabilir, ama düzgün değiller.”

“Eh, böyle de düşünülebilir” dedim. “Fakat benim söylemek istediğim, her yerde karşılaşabileceğimiz insanlar anlamındaydı. Trende yanımıza oturduğunda ilgimizi çekmediği gibi, herkesle aynı şekilde yemek yiyen, bira içen insanlardan... Haa, bu arada, sandviçler için çok teşekkürler. Harikaydı.”

“Gerçekten mi?” derken, neşeyle gülümsedi.

“Öylesine lezzetli sandviç pek bulunmuyor. Şimdiye kadar çok sandviç yedim gerçi.”

“Peki ya kahve?”

“Kahve de güzeldi.”

“Baksana, burada biraz daha kahve içmek ister misin? Böylelikle biraz daha konuşabiliriz.”

“Yok, artık kahve istemez” dedim. “Aşağıda o kadar çok içtim ki, artık bir yudum bile içemem. Zaten evime dönüp bir an önce uyumak istiyorum.”

“Çok yazık.”

“Bence de öyle ama...”

“Öyleyse, asansöre kadar geçireyim. Tek başına bulamazsın değil mi? Koridor da çok karışık zaten.”

“Ulaşabileceğimi hiç sanmıyorum” dedim.

Kız masanın üzerindeki yuvarlak, şapka kutusuna benzer bir şeyi alıp, bana uzattı. Ben de alıp, ağırlığına baktım. Kutu büyüklüğüne

göre, pek ağır değildi. Eğer gerçekten bir şapka kutusuysa, içindeki şapka bir hayli büyük olmalıydı. Kolayca açılmasın diye, kalın bir yapışkan bantla iyice kapatılmıştı.

“Bu ne?”

“Dedemden sana bir hediye. Evine döndüğünde açarsın.”

Kutuyu iki elimle tutup, aşağı yukarı hafifçe salladım. Hiç ses çıkmadığı gibi, ellerimle tartarak da hiçbir şey anlayamadım.

“Kırılacak bir şey, dikkat et” dedi kız.

“Vazo ya da öyle bir şey mi?”

“Ben de bilmiyorum. Evine döndüğünde açıp bakarsın işte.”

Kız sonra, pembe çantasını açarak, zarf içerisindeki banka çekini bana uzattı. Çekin üzerindeki rakam benim tahminimden biraz daha fazlaydı. Alıp cüzdanıma koydum.

“Makbuz?”

“Gerek yok” dedi kız.

Odadan çıkıp, geldiğimiz aynı uzun koridorda sağa sola dönerek, merdiven inip çıkarak asansöre kadar yürüdük. Kızın yüksek topukları önceden olduğu gibi, koridorda hoş yankılar bırakıyordu. Kızın tombulluğu, dikkatimi en başta olduğu kadar çekmemeye başlamıştı. Beraber yürürken, kızın tombulluğunu bile unutacak gibiydim. Herhalde, zaman geçtikçe kızın tombulluğuna alışmıştım.

“Evli misin?” diye sordu kız.

“Evli değilim” dedim. “Eskiden evliydim, ama şimdi değilim.”

“Hesapçı olduğun için mi boşandın? Herkes hesapçıların ailesi olmaz, diyor da...”

“Bu doğru değil. Hesapçıların da ailesi olur, sorunsuz yürütebilen birçok tip var. Aile sahibi olmayınca daha rahat çalışılır diyenlerin çoğunlukta olduğu bir gerçek elbette. Bizim işimizde sinirler çok yıpranıyor. Bir yandan da birçok tehlike olduğundan, insanın ailesinin olması sorunlara yol açabiliyor.”

“Sen nasıldın peki?”

“Ben boşandıktan sonra hesapçı oldum. O yüzden işimle alakası yok.”

“Hmm” dedi kız. “Garip bir soru sordum, kusura bakma. Fakat bir hesapçıyla ilk karşılaşmam olduğu için, birçok şey sormak istiyorum işte.”

“Sorun değil” dedim.

“Baksana. Hesapçıların işleri bittikten sonra cinsel iştahlarının kabarıverdiğini duymuştum, ama doğru mu?”

“Bilmem. Olabilir belki de. Ne de olsa, iş esnasında sinirleri farklı bir şekilde kullanmak gerekiyor.”

“Öyle zamanlarda kiminle yatıyorsun? Devamlı bir sevgilin var mı?”

“Devamlı bir sevgilim yok” dedim.

“Peki kiminle yatıyorsun? Sekse merakım yok ya da homoseksüelim demeyeceksin umarım. Yoksa yanıtlamak mı istemiyorsun?”

“Öyle bir durum yok” dedim. Özel hayatını uzun uzadıya anlatanlardan kesinlikle değilimdir, ama gizlemek için özel bir neden olmadığından, doğru dürüst sorulursa, doğru dürüst yanıtlarım.

“Öyle zamanlarda çok farklı kızlarla yatarım” dedim.

“Benimle bile yatar mısın?”

“Yatmam. Herhalde.”

“Neden?”

“Prensibim böyle. Tanıdıklarımla yatmam pek. Tanıdığım biriyle yatınca birçok sorun çıkar. İş dolayısıyla tanıdığım kişilerle de yatmam. Başkalarının sırlarını emanet ettikleri bir iş olduğu için, o meselede bir çizgi çekmek gerek.”

“Ben şişman ve çirkin olduğum için değil yani?”

“Sen o kadar şişman olmadığın gibi, hiç de çirkin değilsin” dedim.

“Hmm” dedi kız. “Peki kimle yatarsın? Yoldan geçen birine rasgele takılır mısın?”

“Öyle zamanlarım da olur.”

“Ya da, parayla mı yaparsın?”

“O da olur.”

“Eğer ben seninle yatacağımı, para istemediğimi söylesem yatar mısın?”

“Sanırım yatmam” diye yanıtladım. “Aramızdaki yaş farkı büyük. Yaşı benden çok küçük kızlarla yatınca rahat edemiyorum.”

“Ben farklıyım ama.”

“Belki de öylesindir. Fakat benim başıma bela almaya niyetim yok. Mümkünse sessiz sakin yaşamak niyetindeyim.”

“Dedem ilk yatacağım erkeğin otuz beşinin üzerinde olmasının en iyi seçim olacağını söylüyor. Cinsel iştah belirli bir miktarın üzerine çıkınca beynin açıklığı yitiriliyormuş.”

“Deden de anlattı bunu.”

“Doğru mu acaba?”

“Biyolog olmadığım için tam olarak bilemiyorum” dedim. “Üstelik cinsel iştahın ölçüsü kişiden kişiye farklı olacağına göre, kesin hüküm vermek doğru olmaz sanırım.”

“Sen güçlü olanlardan mısın acaba?”

“Normalimdir herhalde” dedim, kısa bir an düşündükten sonra.

“Ben henüz kendi cinsel iştahımın ne durumda olduğunu tam olarak bilemiyorum” dedi tombul kız. “O yüzden öğrenmek istediğim çok şey var.”

Nasıl yanıt vereceğimi bilemez halde düşünürken, asansörün önüne geliverdik. Asansör eğitimli bir köpek gibi ağzını açmış, sessizce binmemi bekliyordu.

“Yine görüşürüz” dedi kız.

Ben biner binmez, asansörün kapısı sessizce kapandı. Paslanmaz çelik duvara yaslanıp, derince iç geçirdim.

6
Dünyanın Sonu

Gölge

Kız masanın üzerine ilk eski rüyayı koyduğunda, o şeyin eski rüya olduğunu bir süre anlayamadım. Uzunca bir süre gözlerimi ayırmadan o şeye baktıktan sonra, yüzümü kaldırıp yanımda duran kızın yüzüne baktım. Kız hiçbir şey söylemeden masanın üzerindeki "eski rüya"ya bakıyordu. Masanın üzerindeki şeyin "eski rüya" gibi bir ada uygun bir cisim olmadığını düşündüm. Ben "eski rüya" sözcüğünün tınısından eski bir yazma, hiç olmazsa afallamama neden olmayacak şekilli bir şeyler hayal etmiştim.

"Bu eski rüya işte" dedi kız. Ses tonunda bana bir şeyler anlatmaktan ziyade, kendi kendine bir şeyden emin olmak istermiş gibi, yönü belli olmayan bir tını vardı. "Doğrusunu söylemek gerekirse, eski rüya onun içinde."

Bir anlam veremediğim halde, başımı evet anlamında salladım.

"Eline alıp baksana" dedi kız.

Usulca elime alıp, orada eski rüyadan bir ize benzer bir şeyler bulabilir miyim diye her tarafına baktım. Ancak, ne kadar dikkatlice bakarsam bakayım, ipucu olabilecek hiçbir şey bulamadım. Masanın üzerindeki şey yalnızca bir hayvan kafatasıydı. Büyük bir hayvan değildi. Kemiğin yüzeyi uzun süre güneş altında kalmış gibi iyice kurumuş, rengi atmış ve esas rengini kaybetmişti. Ön tarafa doğru çıkıntı yapan çenesi, sanki bir şeyler söylemeye çalışırken aniden donakalmış gibi hafifçe açılmış halde sabitleşmiş, iki küçük göz çukurunun ardında içindekileri bir yerlerde yitirmiş gibi duran hiçlik odası görülebiliyordu.

Kafatası insana doğal gelmeyecek ölçüde hafifti ve bir nesne olarak varlığını çoktan yitirmiş hissi veriyordu. O kafatasında hiçbir yaşam kalıntısı algılayamıyordum. Tüm etlerini ve belleğini, sıcaklığını kaybetmişti. Alnının ortasında güçlükle anlaşılan bir çukur kısım vardı. O çukura parmağımı yerleştirip bir süre gözlemleyince, bir zamanlar orada bir boynuz olduğunu tahmin ettim.

“Bu şehirdeki tekboynuzlu hayvanlardan birinin kafatası mı yoksa?” diye sordum, kıza.

Kız başını evet anlamında salladı. “Eski rüya onun içine sinmiş bir halde kapalı duruyor” dedi kız, sakin bir ses tonuyla.

“Ben de oradan eski rüyayı okumaya çalışacağım yani?”

“Rüya okuyucunun işi bu işte” dedi kız.

“Peki okuduklarımı ne yapacağım?”

“Hiçbir şey yapmayacaksın. Sen yalnızca okuyacaksın.”

“Tam olarak anlayamıyorum” dedim. “Bunun içindeki eski rüyayı okumam gerektiğini anladım. Fakat başka bir şey yapmama gerek olmamasına bir anlam veremiyorum. İş dediğimiz şeyin, bir amacı olur. Mesela, okuduğum rüyaları bir şeylere yazıp not etmek, belirli bir sıraya göre düzenlemek gibi.”

Kız başını iki yana salladı. “Bu işin ne anlamı olduğunu ben de tam olarak anlatamam. Eski rüyaları okumayı sürdürdükçe, sen de doğal olarak ne anlamı olduğunu çıkarırsın sanırım. Yine de, bu anlamın senin işinle doğrudan bir ilgisi yok.”

Kafatasını masanın üzerine bırakıp, biraz uzaklaşarak tekrar baktım. Hiçliği andıran bir derin sessizlik, kafatasını iyice sarmalamıştı. Belki

de o sessizlik dışarıdan değil, kafatasının içinden bir duman gibi yayılıyor da olabilirdi. Her halükârda, tuhaf bir sessizlikti. Sanki o sessizlik, kafatasını dünyanın merkezine kadar bağlıyormuş gibi bir hisse kapıldım. Kafatası hareketsiz ve sessizce, gerçekliği olmayan bakışlarını bilinmez bir yöne doğrultmuştu.

Kafatasının sanki bana bir şeyler anlatmaya çalışıyormuş gibi olduğu düşüncesini kafamdan atamıyordum. Çevresi hüzünlü bir havayla sarılmış gibiydi, ama oradaki hüzünlü havayı kendime bile doğru dürüst açıklayabilecek durumda değildim. Doğru sözcükleri yitirmiştim.

“Okuyalım bakalım” diyerek, masanın üstündeki kafatasını tekrar elime alıp, avucumun içinde ağırlığını ölçtüm. “Ne de olsa, bundan başka seçim şansım yok.”

Kız sadece hafifçe gülümsedi, elimdeki kafatasını alıp, dış yüzeyinde biriken tozları iki ayrı bezle silerek, artık daha beyaz görünen kafatasını masanın üstüne koydu.

“Öyleyse, eski rüyaların nasıl okunacağını sana açıklayayım” dedi kız. “Fakat elbette, ben de yalnızca taklit edebiliyorum, gerçekte okuyamam. Yalnızca sen okuyabilirsin. Beni iyi izle. Önce bu şekilde tam karşına yerleştirip, iki elinin parmaklarıyla kafatasının şakaklarına usulca dokunacaksın.”

Kız parmaklarını kafatasının kenarlarına koyup, emin olmak istermiş gibi bana baktı.

“Sonra bakışlarını ayırmadan kafatasının alnına bakacaksın. Kendini kasarak dik dik bakmak değil de, usulca ve nazikçe bakacaksın. Fakat, gözlerini asla ayırma. Gözlerin ne kadar kamaşırsa kamaşsın bakışlarını kafatasından ayırmayacaksın.”

“Kamaşma?”

“Evet, öyle. Bakışlarını ayırmadan baktıkça, kafatası ışık ve ısı yaymaya başlar. Senin parmak uçlarınla o ışığı sessizce takip etmen yeterli olur. Bunu başarabilirsen eski rüyaları okumayı da başarırsın.”

Kızın anlattıklarını, bir kez kafamdan tekrar ettim. Kızın söylediği ışığın nasıl bir ışık olduğunu ve nasıl dokunulabileceğini elbette aklımdan geçiremiyordum, ama ne yapmam gerektiğini kafama yerleştirebildim. Kızın kafatasının üzerindeki ince parmaklarına bakarken, eskiden bir yerlerde o kafatasını görmüşüm gibi güçlü bir *deja vu*’ya kapıldım. Kemiğin iyice yıkanmış gibi beyaz oluşu ve alnındaki çukurluk bende, kızın yüzünü ilk gördüğüm andaki gibi, yüreğimin derinliklerinden gelen bir sarsıntı yarattı. Fakat bunun doğru bir bellek parçası mı, yoksa zaman ve yerin bir anlık kaymasıyla doğan bir sanrı mı olduğunu kestirebilecek durumda değildim.

“Bir şey mi oldu?” diye sordu kız.

Başımı iki yana salladım. “Bir şey olduğu yok. Biraz düşünüyordum sadece. Sanırım, senin şimdiki açıklaman sayesinde ne yapmam gerektiğini anladım. Geriye gerçekten denemek kalıyor.”

“Önce yemek yiyelim” dedi kız. “İşe başlayınca yemek yiyecek zaman bulamazsın.”

Kız iç taraftaki küçük mutfaktan tencereyi getirerek, sobanın üzerinde ısıttı. Yemek, soğan ve patatesli sebze haşlamasıydı. Nihayet tencere ısınıp, insana huzur veren sesler çıkarmaya başlayınca, kız tenceredeki yemekten tabaklara koyarak, cevizli ekmekle birlikte masaya getirdi.

Karşılıklı oturarak, tek kelime konuşmadan yemeğimizi yedik. Yemeğin kendisi fazlasıyla sadeydi ve çeşnilerin hepsinin tadı da o ana

kadar hiç tatmadığım şeylerdi, ama yemek kesinlikle kötü değildi ve yemeğimi bitirdiğimde içim ısınmış gibiydi. Sonra, sırada sıcak çay vardı. Şifalı bitkilerden yapılmış gibi, tadı buruk bir yeşil çaydı.

Rüya okuma, kızın anlattığı kadar kolay bir iş değildi. Işık damarları oldukça inceydi ve tüm sinirlerimle ne kadar yoğunlaşırsam yoğunlaşayım, o labirenti andıran karmaşanın içinde düzgünce ilerleyemedim. Yine de, eski rüyaların varlığını parmaklarımın ucunda net olarak hissetmeyi başardım. Bazen fısıltılar gibi, bazen de akıp giden görüntü kareleri gibiydi. Fakat parmaklarım henüz bunları berrak mesajlar olarak algılamaktan uzaktı. Yalnızca gerçekten var olduklarını hissedebilmiştim, o kadar.

Nihayet iki rüyayı okumayı bitirdiğimde, saat onu geçmişti bile. Rüyalarını artık serbest bırakan kafatasını kıza geri verip, gözlüğümü çıkararak yorulan gözlerimi parmaklarımla ovaladım.

“Yoruldun değil mi?” diye sordu kız.

“Biraz” diye yanıtladım. “Gözlerim henüz tam olarak alışmadı. Bakışlarımı ayırmadan izleyince, gözlerim ışığı tamamen yakalıyor, bu da kafamın iç tarafında acıya neden oluyor. Gerçi, pek o kadar şiddetli bir acı değil. Gözlerim yoruluyor, sabit bir noktaya bakışlarımı ayırmadan bakamaz hale geliyorum sadece.”

“Başlangıçta herkese öyle olur” dedi kız. “Başlangıçta gözler alışmadığından, tam olarak okumak güçtür. Fakat zamanla alışırsın, endişelenecek bir şey yok. Bir süre ağırdan alalım.”

“Sanırım öylesi daha iyi olur” dedim.

Eski rüyayı rafa kaldırınca, kız çıkmak için hazırlanmaya başladı. Sobanın kapağını açıp kor kırmızı yanan kömürleri küçük bir kürekle alıp, bir kovadaki kuma gömdü.

“Yorgunluğun yüreğinin içerisine girmesine izin verme” dedi kız. “Annem her zaman söylerdi. Yorgunluk insanın vücuduna hükmedebilir, ama yüreğimin bana kalsın isterim, derdi.”

“Aynen öyle” dedim.

“Yine de, doğrusunu söylemek gerekirse, yüreğin nasıl bir şey olduğunu ben tam olarak bilemiyorum. Tam olarak ne anlama geldiğini, ne şekilde kullanmak gerektiğini falan işte. Yalnızca, bir söz olarak aklımda tutuyorum.”

“Yürek kullanılır bir şey değildir” dedim. “Yürek dediğin olduğu yerde durur sadece. Rüzgâr gibi. Senin, hareketlerini hissedebilmen yeter.”

Kız sobanın kapağını kapatıp, kahve çaydanlığı ve fincanları iç tarafa götürerek yıkadıktan sonra, basit bir kumaştan yapılma mavi mantosunu giyiverdi. Kesilip alınmış, uzun zaman sonra gerçek kimliğini kaybetmiş bir gökyüzü parçasını andıran bir maviydi. Kız, derin düşüncelere dalmış bir halde, bir süre daha sobanın başında bekledi.

“Sen buraya başka bir yerden mi geldin?” diye sordu kız, bir an aklına gelivermiş gibi.

“Evet, öyle” dedim.

“Orası nasıl bir yerdi peki?”

“Hiçbir şey anımsamıyorum” dedim. “Kusura bakma, ama hiçbir şey anımsamıyorum. Gölgemi aldıklarında, eski dünyama ilişkin belleğim de bir yerlere uçuverdi sanırım. Fakat çok uzaklara uçtuğu kesin.”

“Fakat yürek ne demek, anlayabiliyorsun.”

“Sanırım evet.”

“Benim annemin de yüreği vardı” dedi kız. “Fakat annem, ben yedi yaşındayken yok oldu. Sanırım bu kesinlikle, annemin senin gibi yüreği olması yüzünden.”

“Yok mu oldu?”

“Evet, yok oldu. Fakat bu konuyu kapatalım. Burada yok olan insanlar hakkında konuşmak uğursuzluk getirir. Senin yaşadığın o şehri anlatsana. Bir şeyler anımsıyorsundur herhalde.”

“Anımsayabildiğim, yalnızca iki şey var” dedim. “Yaşadığım şehir surlarla çevrili değildi ve biz, gölgelerimizi sürükleyerek yaşardık.”

Evet, öyle. Biz gölgelerimizi sürükleyerek yaşardık. Bu şehre geldiğimde, gölgemi kapı bekçisine teslim etmek zorunda kalmıştım.

“O şeyi peşine takmış halde bu şehre giremezsin” demişti, kapı bekçisi. “Ya gölgenden vazgeçeceksin ya da içeri giremezsin. İkisinden biri.”

Gölgemden vazgeçmeyi seçtim.

Kapı bekçisi beni kapının yanındaki bir boş alana dikti. Öğlenden sonra saat üçte, güneş gölgemi net olarak yere düşürüyordu.

“Kımıldamadan dur” dedi bekçi. Sonra cebinden bıçağını çıkararak keskin ağzını gölgemle vücudumun sınırında kalan çizgide, yere daldırarak, bir süre sağa sola oynattıktan sonra gölgemi yerden çekip alıverdi.

Gölge direniyormuş gibi kısa bir süre titredi sonra yerden kopartılıp alınınca ben de güçten düşüp, oradaki sandalyeye çömeliverdi. Vücudumdan kesilip alınan gölgem, düşündüğümden daha sefil bir durumdaydı ve o da yorgunluktan bitkin düşmüş gibi görünüyordu.

Kapı bekçisi bıçağın ağzını kılıfına yerleştirdi. Bekçiyle birlikte, bir süre vücudumdan ayrılan gölgeye baktık.

“Ne dersin? Bu şekilde ayrılıverince tuhaf oluyor, değil mi?” dedi. “Gölge hiçbir işe yaramaz. Yalnızca ağırlık işte.”

“Kötü bir şey yaptığımın farkındayım, ama bir süre, senden ayrılmam gerekiyor” dedim, gölgenin yanına yaklaşarak. “Böyle bir şey yapmayı aklımın ucundan bile geçirmezdim, ama koşullar böyle işte. Bir süre sabredip, tek başına bekle.”

“Bir süre derken? Ne zamana kadar?” diye sordu gölge.

Bilmediğimi söyledim.

“Sanırım pişman olacaksın” dedi gölge, cılız sesiyle. “Koşulların ayrıntısını bilemiyorum, ama insanın gölgesinden ayrılması tuhaf değil mi, sence de? Bu yanlış bir şey ve burası da yanlış bir yermiş gibi geliyor bana. İnsan gölgesiz yaşayamadığı gibi, gölge de insanı olmadan var olamaz. Buna rağmen, ikimiz ayrıldığımız halde, var olmaya devam ediyoruz. Bunda bir yanlışlık var. Sence de öyle değil mi?”

“Evet, doğal olmadığını kabul ediyorum” dedim. “Fakat burada, hiçbir şey doğal değil zaten. Doğal olmayan bir yerde, doğal olmayan ortama ayak uydurmaktan başka çare yok.”

Gölge başını iki yana salladı. “Bu sadece bir kuruntu. Fakat ben, kuruntudan daha fazlasını anlayabiliyorum. Buranın havası bana uygun değil. Buranın havası, başka yerlerin havasından farklı. Buradaki hava ne beni, ne de seni olumlu etkiler. Beni fırlatıp atmamalıydın. Biz şimdiye kadar hiç sorun yaşamadan gelmedik mi? Neden beni fırlatıp attın?”

Her halükârda, bunun yanıtını vermek için çok geçti artık. Gölgem, vücudumdan kesilip alınmıştı.

“Biraz zaman geçsin, rahatlayınca seni almaya gelirim” dedim. “Sanırım bu yalnızca geçici bir süre için, o kadar uzun sürmez. Yine bir araya geliriz.”

Gölge hafifçe iç geçirdi, sonra güçsüzleşmiş, tek bir noktaya sabitleyemediği gözleriyle bana baktı. Öğleden sonra saat üç güneşi ikimize vuruyordu. Benim gölgem, gölgeminse vücudu yoktu artık.

“Bu senin geleceğe sadece iyi yönlerinden bakmandan başka bir şey değil” dedi gölge. “Her şey o kadar kolay ilerlemez. İçimde kötü bir his var. Bir şans yakalayıp buradan kaçıp kurtularak eski dünyamıza dönelim.”

“Eski dünyamıza dönmeyeceğim. Nasıl döneceğimi de bilmiyorum. Sen de bilmiyorsundur herhalde.”

“Şimdilik, evet. Fakat canımı dişime takar, nasıl en başa döneceğimizi bulurum. Seninle arada sırada buluşup, görüşmek isterim. Beni bulur musun?”

Başımı evet anlamında sallayarak, elimle gölgenin omzuna dokundum, sonra da kapı bekçisinin yanına gittim. Ben gölgeyle konuşurken, kapı bekçisi gelip geçeni rahatsız etmesinler diye meydandaki taşları toplayarak bir köşeye yığmıştı.

Ben yanına yaklaşınca, kapı bekçisi eline bulaşan beyaz tozları gömleğinin eteğine silip temizledikten sonra, o kocaman elini omzuma koydu. Bu bir samimiyet göstergesi miydi, yoksa o kocaman güçlü elini iyice algılamamı mı istiyordu, anlayamamıştım.

“Gölgene çok iyi bakarım” dedi bekçi. “Günde üç öğün yemeğini düzgün olarak verir, her gün bir kez dışarıya da salarım. Merak etme sen. Endişelenmeni gerektirecek hiçbir şey yok.”

“Arada sırada onu görebilir miyim?”

“Nasıl söylesem…” dedi bekçi. “ Her istediğin zaman gelip göremezsin, ama bu, tamamen göremeyeceğin anlamına da gelmez. Doğru zamanda, koşullar da uygun olursa ve bir de benim keyfim yerindeyse görüşebilirsin.”

“Peki, gölgemi geri almak istediğimde ne yapmalıyım?”

“Sanırım buradaki işleyişi tam olarak anlayamadın” dedi bekçi, omzumdaki elini çekmeden. “Bu şehirde hiç kimse gölge sahibi olamaz ve bir kez bu şehre giren, asla dışarı çıkamaz. Dolayısıyla sorduğun bu sorunun hiçbir anlamı yok.”

İşte böylece gölgemden ayrıldım.

Kütüphaneden çıkınca, kıza onu evine kadar bırakabileceğimi söyledim.

“Bana eşlik etmene gerek yok” dedi kız. “Geceleri korkmam. Zaten senin evin de farklı yönde.”

“Gelmek istiyorum” dedim. “Sanırım biraz heyecanlandım. Odama dönsem bile, hemen uyuyamam herhalde.”

İkimiz yan yana eski köprünün güney tarafına geçtik. Irmaktaki küçük adadaki söğütlerin dalları serinliği henüz kaybolmayan bahar rüzgârıyla salınıyor, ay ışığı tuhaf bir şekilde üzerinde yürüdüğümüz döşeme taşlarını aydınlatıyordu. Nem yüklü hava, tüm ağırlığıyla şehrin üzerine çökmüş, usul usul geziniyordu. Kız topuz yaptığı saçlarını çözerek, eliyle toplayıp omzundan önüne düşecek şekilde mantosunun içine sokmuştu.

“Saçların çok güzel” dedim.

“Teşekkür ederim” dedi.

“Daha önceden de saçlarına iltifat eden olmuş muydu?”

“Hayır, olmadı. İlk kez sen söylüyorsun” dedi.

“İltifat edildiğinde kendini nasıl hissediyorsun?”

“Bilmem” dedi kız, ellerini mantosunun ceplerine iyice yerleştirip, yüzüme bakarak. “Saçlarıma iltifat ettiğini anlıyorum. Fakat sanırım durum bundan ibaret değil. Saçlarım senin içinde farklı bir şeyler uyandırdı ve aslında onu söylemek istiyorsun.”

“Hayır, değil. Ben, senin saçların hakkında konuşuyorum.”

Gökyüzünde bir şeyler arıyormuş gibi bakınarak, hafifçe gülümsedi. “Kusura bakma. Senin konuşma tarzına henüz alışamadım sadece.”

“Önemli değil. Zamanla alışırsın” dedim.

Kızın evi atölyeler semtindeydi. Atölyeler semti, fabrikalar semtinin güneyinde bir köşede, köhne bir yerdi. Zaten fabrikalar semti de, terk edilmiş gibi, insana yalnızlık hissi veren bir yerdi. Bir zamanlar berrak suyunun üzerinde mavna ve kayıkların gidip geldiği su kanalının kapakları da kapanmış, su buharlaşıp gittiği için yer yer kanalın dibi görünmeye başlamıştı. Beyaz katmanlar oluşturan bir çamur tabakası, devasa bir kadim yaratığın kıvrımlı cesedi gibi ortaya çıkmaya başlamıştı. Kanalın kıyısında yüklerin indirilip yüklendiği genişçe bir taş merdiven vardı, ama artık kullanan olmayınca, taşların aralıklarına kök salan otlar uzayıp gitmişti. Eski şişeler ve paslanmış makine parçaları çamurun yüzeyinden başlarını çıkarmıştı, hemen ilerisinde de ise ahşap bir mavna çürümeye terk edilmişti.

Kanal boyunca, in cin top oynayan, terk edilmiş fabrikalar sıralanıyordu. Kapıları kapalı, pencereleri kırık dökük, duvarları sarmaşıklarla kaplı, acil durum merdivenleri pas yuvası olmuş, her tarafları otlarla kaplanmıştı.

Fabrika sırasını geçince ustaların konutları vardı. Beş katlı, eski püskü binalardı bunlar. Bir zamanlar zenginlerin yaşadığı lüks apartmanlar olduğunu, ama zaman değişince, apartmanlardaki daireleri küçük kısımlara ayırıp kullanan fakir ustaların yaşamaya başladığını söyledi, kız. Fakat o ustalar da, artık usta değillerdi. Onların çalıştığı fabrikaların neredeyse tamamı kapanmıştı. Zanaatları artık hiçbir işe yaramıyordu; şehrin talep ettiği ufak tefek şeyler olduğunda çalışıyorlardı yalnızca. Kızın babası da onlardan biriydi.

Kanal üzerindeki son taş köprü geçilince kızın yaşadığı apartmanın da bulunduğu bloğa ulaşılıyordu. Bloklar arasında, ortaçağ kalelerinin savunma düzenlerini anımsatan köprü geçitler vardı.

Saat gece yarısına yaklaştığından, ışıkların çoğu sönmüştü. Kız elimden çekiştirerek, sanki gökyüzünde insanların peşine düşmüş devasa bir kuştan kaçmaya çalışıyormuş gibi, o labirent gibi geçitlerden koşar adımlarla geçirdi. Sonra bloklardan birinin önünde durup benimle vedalaştı.

“İyi geceler” dedim.

Sonra tek başıma batı tepesinin yamacına tırmanıp, kaldığım odaya döndüm.

7
Haşlanmış Harikalar Diyarı

Kafatası, Lauren Bacall, kütüphane

Taksiye binerek, apartmandaki daireme döndüm. Dışarı çıktığımda güneş çoktan batmış, şehir mesailerini tamamlayan insanlarla kalabalıklaşmıştı. Üzerine bir de yağmur çiselemeye başladığından, bir taksi bulabilmek bir hayli zamanımı aldı.

Tüm bunlar olmasa bile, benim normalde de taksi çevirmem bir hayli zaman alır. Çünkü ben, tehlikeden uzak durabilmek için, ilk gelen en az iki boş taksiyi es geçerim. Şifrecilerin elinde çok sayıda sahte taksi vardır ve bu taksilerle işini yeni bitiren hesapçıları alıp, bilinmez bir yerlere kaçırdıkları söylenir arada bir. Elbette bu yalnızca bir söylentiden ibaret olabilir. Benim ya da çevremdekilerin başına bir kez bile böyle bir olay gelmedi. Fakat tedbiri de elden bırakmamak gerek.

İşte o yüzden, normalde metroyu ya da otobüsleri tercih ederim, ama o an öylesine uykum vardı ki, akşamın iş çıkışı kalabalık saatlerinde metro ve otobüslerin halini düşününce tüylerim diken diken oldu ve bulmam biraz zaman alsa da taksiye bindim. Takside birkaç kez uykuya dalıverecek gibi olduysam da, tüm gayretimle karşı koymayı başardım. Evime döndükten sonra, kendi yatağımda istediğim kadar uyuyabilirim. Orada uyuyamazdım. Orada uyuyakalmam fazlasıyla tehlikeli olurdu.

O yüzden tüm dikkatimi taksinin radyosundaki naklen beysbol yayınına yoğunlaştırdım. Profesyonel beysboldan pek anlamam, ama öylesine o an hücumda olan takımı desteklemeye ve savunmadaki takıma kızmaya karar verdim. Desteklediğim takım 3-1 yeniliyordu. İki dışarı sonrasında, ikinci kale doluyken vurucu topu tutturduysa da,

ikinci kaledeki koşucu ikinci ve üçüncü kale arasında tökezleyerek yuvarlanınca, sonuçta üç dışarı oldu ve sayı alamadılar. Anlatıcı hiç böyle bir rezalet görmediğini söyledi. Ben de aynı fikirdeydim. Herkes telaş yüzünden tökezleyip düşebilir, ama bunun, beysbol maçı sırasında ikinci ve üçüncü kale arasında olmaması gerek. Belki de bu yüzden hayal kırıklığına uğramış olacak, savunma sırası desteklediğim takıma geçtiğinde atıcı, karşı takımın vurucusunun üzerine beceriksiz bir atış yaptı, vurucunun uçurduğu top sol tribünlere kadar uçtu ve durum 4-1 oldu.

Taksi oturduğum apartmanın önüne geldiğinde durum hâlâ 4-1'di. Ücreti ödeyip, kucağımda şapka kutusu ve kazan gibi olmuş bir kafayla taksiden indim. Yağmur neredeyse dinmişti.

Posta kutumda tek bir şey bile yoktu. Telesekretere mesaj bırakan da olmamıştı. Kimsenin benimle işi yoktu. Olsun. Benim de kimseyle işim yok. Buzdolabından buz çıkarıp, büyük bir bardakta buzlu viski hazırlayarak üzerine de biraz soda ekledim. Sonra elbiselerimi çıkararak yatağa girip, yatağın baş tarafına yığılmış halde küçük yudumlarla viskimi içtim. Her an kendimden geçiverecek gibiydim, ama gün bitimindeki basit törenimi de kaçırmak istemiyordum. Ben, yatağa girişimden uyuyana kadar geçen zaman aralığını her şeyden çok severim. Bir içki kapıp yatağa girer, müzik dinler, kitap okurum. Güzel akşam güneşi ya da temiz havadan hoşlanmak gibi, ben de o anları yaşamaktan hoşlanırım.

Viskimi ancak yarılamıştım ki, telefon çaldı. Telefon yatağın ayakucundan iki metre kadar uzaklıktaki yuvarlak sehpanın üzerinde duruyordu. Artık yatağa iyice yerleşmiştim ve ayağa kalkmaya hiç niyetim yoktu; yattığım yerden dalgın dalgın çalmaya devam eden telefonu izledim. Telefon on üç, belki de on dört kez çaldıysa da, hiç oralı olmadım. Eski çizgi filmlerde olsa, telefon her çalışında titrerdi, ama elbette, öyle bir şey olmadı. Telefon sehpanın üzerinde hiç

kımıldamadan çalmaya devam ediyordu. Bense, viskimi içerek telefona bakıyordum.

Telefonun yanında cüzdanım, çakım ve hediye olarak aldığım şapka kutusu duruyordu. Bir an hemen o gün içine bakmamın iyi olacağını düşündüm. İçinde buzdolabına konulması gereken bir şey, canlı bir şey, hatta çok önemli bir şey de olabilirdi. Fakat öyle yorulmuştum ki uğraşacak halim yoktu. Her şeyden önce, eğer içinde öyle bir şey varsa, hediyeyi veren kişinin ne yapılması gerektiğini baştan öğretmesi gerekirdi. Telefonun zilinin kesilmesini bekleyip, kalan viskimi bir dikişte bitirerek, başucumdaki yatak lambasını kapatıp, gözlerimi yumdum. Gözlerimi kapatır kapatmaz, karanlık ve devasa bir ağ gibi bir uyku sanki pusuda beklermişçesine üzerime çullanıverdi. Uykuya dalarken, artık hiçbir şey umurumda değildi.

Uyandığımda etraf loş karanlıktı. Saat 6.15'i gösteriyordu, bunun sabah mı, yoksa akşam mı olduğunu kestiremedim. Pantolonumu ayağıma geçirerek kapıdan dışarı çıkıp, yan dairenin kapısının önüne baktım. Kapının önünde sabah baskısı duruyordu. Böylece sabah olduğunu anladım. Gazete aboneliği böyle durumlarda çok işe yarıyor. Belki benim de abone olmam gerekirdi.

Sonuçta demek ki yaklaşık on saat uyumuştum. Vücudum hâlâ dinlenmemiş gibiydi ve ne de olsa o gün yapacak bir işim olmadığına göre gidip yeniden yatabilirdim, ama şöyle bir düşünüp vazgeçtim. Yeni doğan güneşle birlikte uyanmanın verdiği hazzı hiçbir şeye değişmem. Duşa girip vücudumu iyice yıkadıktan sonra, sakallarımı güzelce tıraş ettim. Sonra her zamanki gibi yirmi dakika hafif spor hareketleri yaptım ve evde bulunan şeylerle kahvaltımı ettim. Buzdolabı tamtakırdı, alışveriş yapmak gerekiyordu. Mutfaktaki masaya oturup, portakal suyu içerek bir not kâğıdı üzerine alışveriş listesini çıkardım. Tek sayfa liste için yeterli olmadı, ancak iki sayfaya sığdırabildim. Her

halükârda o saatte süpermarket açık olmadığı için, alışverişi öğlen yemeği için dışarı çıkacağım saatlere bıraktım.

Banyodaki sepete koyduğum kirlilerimi çamaşır makinesinin içine tıkıştırıp, tenis ayakkabılarımı lavaboda fırçayla yıkarken, birden aklıma ihtiyardan aldığım gizemli hediye geliverdi. Tenis ayakkabılarının henüz sadece sağ tekini yıkamışken, ayakkabıları bir tarafa bırakıp mutfak havlusuyla ellerimi sildim, yatak odasına geçerek şapka kutusunu elime aldım. Evet, kutu o hantal iriliğine oranla hafifti. Nedendir bilmem, içimde kötü hislerin uyanmasına neden olacak ölçüde hafifti. Haddinden fazla hafifti. Kafamın içinde bir şeyler oynaşmaya başlamıştı. Buna bir ad koymak gerekirse, mesleki önsezi gibi bir şeydi ve somut bir dayanağı yoktu.

Başımı kaldırıp bakışlarımı odada gezdirdim. Odada tuhaf bir sessizlik vardı. Sanki sesi alınmış gibi bir sessizlikti, ama şöyle bir genzimi temizlediğimde, normal öksürük sesi çıkıyordu. Çakıyı açıp sırtıyla sehpaya vurduğumda da, tıkırtı net olarak duyuluyordu. Sesin alınmasını bir kez tecrübe edince, içimde sessizliğe karşı bir tepki oluşmuştu herhalde. Bunun üzerine balkonun penceresini açtım. Dışarıdan gelen araba ve kuş seslerini duyunca iyice rahatladım. Evrim kaçınılmaz olsa da, farklı sesler olmayınca dünyanın tadı da olmuyor.

Sonra içindekine zarar vermemeye dikkat ederek, kutuyu kapatan koli bandını çakıyla kestim. Kutunun üst tarafı buruş kırış gazete kâğıtlarıyla doluydu. Gazete kâğıtlarından bir ikisini düzeltip okuduysam da, hiçbir özelliği olmayan, üç hafta kadar önceki *Mainiçi* gazetesi olduğunu gördüm ve mutfaktan çöp poşeti getirerek, gazete kâğıtlarını yeniden tostoparlak edip poşete tıkıştırdım. Kutunun içerisinden neredeyse iki haftalık gazete çıktı. Hepsi *Mainiçi* gazetesiydi. Gazete kâğıtlarının altından, plastik ve polistiren karışımı çocuk parmağı büyüklüğünde ambalaj destek malzemesi çıktı. İki elimi daldırıp avuçlayarak, onları da çöp poşetine attım. Henüz ne olduğunu

anlayamamıştım, ama insanı uğraştıran bir hediyeydi. Ambalaj destek malzemelerinin yarısını atmıştım ki, yeniden gazete kâğıdıyla sarmalanmış bir paket göründü. Bayağı bir sıkılmaya başlamıştım, mutfağa dönüp buzdolabından bir kola kutusu çıkarıp açtım. Yatağa dönüp oturarak kolayı yavaş yavaş içtim. Sonra amaçsızca, çakımla tırnak uçlarımı düzelttim. Balkona gelen siyah göğüslü bir kuş, her sabah olduğu gibi tıkırtılar çıkararak balkon sehpasının üzerine serptiğim ekmek kırıntılarını yiyordu. Huzur dolu bir sabahtı.

Nihayet merakım yeniden artınca sehpaya dönüp, kutunun içerisindeki gazete kâğıdına sarılmış cismi usulca tutup çıkardım. Gazete kâğıdının üzerinden de, kat kat koli bandıyla sarılmıştı. O haliyle modern sanat eserlerini andırıyordu. İnce uzun bir karpuz şeklindeydi, ama ağırlık sözcüğüyle ifade edilebilecek bir ağırlıkta değildi. Kutuyu ve çakımı sehpanın üzerinden indirip, genişleyen sehpanın üzerinde koli bandı ve gazeteden oluşan ambalajı özenle sıyırdım. İçinden çıkan şey bir hayvan kafatasıydı.

Şu işe bak dedim, kendi kendime. O ihtiyar, benim bir kafatası hediye alınca sevineceğimi nerden çıkardı acaba? Birilerine hayvan kafatası hediye etmek, ne şekilde düşünülürse düşünülsün, sıradan bir davranış olamaz.

Kafatası şekil itibariyle ata benziyordu, ama bir at kafatası için küçüktü. Her neyse, benim sahip olduğum biyoloji bilgisine dayanarak o kafatasının bir zamanlar, toynaklı, yüzü ince uzun, otobur ve pek de iri olmayan bir hayvanın omuzları üzerinde durduğu kesindi. O türden bazı hayvanları hayalimde canlandırmaya çalıştım. Geyik, kuzu, ceylan, ren geyiği, eşek… Daha başkaları da olabilirdi, ama benim aklıma, o türden başka hayvan adı gelmedi.

Kafatasını geçici olarak televizyonun üzerine koymaya karar verdim. İç açıcı bir görüntü değildi, ama koyabileceğim başka bir yer de yoktu. Ernest Hemingway olsa, herhalde şöminesinin yukarısına, geyik

kafalarının arasında bir yere asardı, ama benim evimde, elbette şömine yoktu. Şömine şöyle dursun, ne büfe ne de ayakkabı dolabı vardı. O yüzden, televizyonun üstünden başka, o hangi hayvana ait olduğunu anlayamadığım kafatasını koyabileceğim bir yer yoktu.

Kutunun dibinde kalan ambalaj malzemesini de çöp poşetine atınca, kutunun dibinden yine gazete kâğıdına sarılmış, ince-uzun bir şey daha çıktı. Açınca, içindekinin ihtiyarın kafataslarına vurduğu paslanmaz çelik maşanın aynısı olduğunu gördüm. Elime alıp bir süre bakakaldım. Sanki Furtwangler'in Berlin Filarmoni Orkestrası'nı yönetirken kullandığı fildişi şef çubuğu gibi bir ihtişamı vardı.

Amacına uygun olarak kullanmaya niyetlenip, maşayı alarak televizyonun karşısına geçtim, kafatasının alnına hafifçe vurdum. İrice bir köpeğin burnundan nefes alışını andıran bir ses çıktı. Oysa ben daha tok bir ses çıkaracağını düşünmüştüm. Düşündüğümden tamamen farklıydı, ama tutup da şikâyet edecek halim de yoktu. Nihayetinde, gerçekte böyle bir ses çıktığına göre, takılıp kalmanın âlemi yoktu. Benim söylenmem o sesi değiştirmeyeceği gibi, ses değişse bile o anki durum değişmeyecekti.

Kafatasına bakmaktan, maşayla vurmaktan sıkılınca, televizyondan uzaklaşıp yatağa oturdum; telefonu dizimin üstüne koyup, iş programımı gözden geçirmek için Sistem'in resmi ajansının numarasını çevirdim. Benden sorumlu eleman telefona çıkarak, dört gün sonra bir işe gitmem gerektiğini, uygun olup olmadığımı sordu. Uygun olduğumu söyledim. Sonradan ortaya çıkabilecek sorunlardan kaçınabilmek için, adama karma sistemini kullanmak doğru olur mu diye sormayı aklımdan geçirdimse de, laf uzar diye vazgeçtim. Belgeler gerçekti ve ödeme de tatminkârdı. Üstelik ihtiyar, gizliliği korumak amacıyla işi ajanstan geçirmediğini söylemişti. İşleri daha sıkıntılı bir hale getirmenin âlemi de yoktu.

Dahası, ben kişi olarak o benden sorumlu elemandan pek hoşlanmazdım. Otuz yaşlarında, uzun boylu, zayıf bir adamdı ve her şeyi bildiğini sanan tiplerdendi. Öyle bir insanla, sıkıntı verici konuları konuşmak zorunda kalmak gibi bir duruma düşmekten mümkün olduğunca uzak durmak istiyordum.

İşle ilgili bilgileri aldıktan sonra telefonu kapatarak oturma odasına geçtim; bir kutu bira açıp, videodan Humphrey Bogart'ın *Ölüm Gemisi* filmini izledim. *Ölüm Gemisi* filmindeki Lauren Bacall'ı çok severdim. *Büyük Uyku*'daki Bacall da iyidir, ama *Ölüm Gemisi*'ndeki halinde, diğer eserlerinde rastlanmayan, özel bir şeyler varmış gibi gelir bana. Bunun ne olduğunu çıkarabilmek için, *Ölüm Gemisi*'ni defalarca izlemişimdir, ama net bir yanıt bulabilmiş değilim. Bu belki de, insanın varoluşunu basitleştirmek için gerekli olan alegorilerdir. Fakat net bir şey söyleyebilecek durumda değilim.

Bakışlarım televizyona takılmış halde filmi izlerken, doğal olarak televizyonun üzerindeki hayvan kafatası gözüme takılıveriyordu. Bu yüzden, bir türlü filme yoğunlaşamayınca, kasırganın patladığı kısımda filmi yarıda kesip, devamını izlemekten vazgeçtim, biramın kalanını içerken televizyonun üzerindeki kafatasına öylece baktım durdum. Bakarken o kafatasını bir yerlerde gördüğüm hissine kapıldım. Fakat nerede gördüğümü bir türlü çıkaramıyordum. Çekmeceden bir tişört çıkarıp kafatasının üzerini iyice örttükten sonra *Ölüm Gemisi*'nin devamını izledim. Dikkatimi Lauren Bacall üzerinde toplamayı nihayet başarabilmiştim.

Saat 11 olduğunda evden çıkarak, istasyona yakın süpermarkette gelişigüzel yiyecek alışverişimi yaptıktan sonra içki dükkânına uğrayıp, kırmızı şarap, soda ve portakal suyu aldım. Kuru temizlemeye bıraktığım ceketimi ve iki çarşafı aldıktan sonra, kırtasiyeciden tükenmezkalem, zarf ve mektup kâğıdı, hırdavatçıdan da en incesinden zımpara taşı satın aldım. Kitabevine de uğrayarak iki dergi, elektrikçiden

ampul ve kaset, fotoğraf stüdyosundan polaroid kamera filmi aldım. Ardından plakçıya uğrayarak birkaç da plak aldım. Böylelikle küçük arabamın arka koltuğu alışveriş torbalarıyla doluverdi. Herhalde bendeki bu alışveriş sevgisi doğuştan geliyor. Arada sırada dışarı çıkınca, kıştan önce sincapların yaptığı gibi önüme çıkan her şeyi alışveriş sepetime dolduruveririm.

Arabamı bile sadece alışverişte kullanmak için almıştım. Arabayı aldığım gün o kadar çok alışveriş yapmıştım ki, taşıyamayınca gidip araba alıvermiştim. Kollarım alışveriş poşetleriyle doluydu ve tesadüfen gözüme ilişen ikinci el araba galerisine girdiğimde, içeride gerçekten türlü türlü arabalar vardı. Ne araba tutkum vardır, ne de arabadan anlarım. O yüzden "Nasıl bir şey olduğu fark etmez, pek fazla büyük olmasın yeter" dedim.

Benimle ilgilenen orta yaşlı adam arabanın türünü belirlemek için, ellerindeki kataloğu getirip birçok araba gösterdi ama ben oturup kataloğa bakmak istemiyordum; istediğimin alışverişte kullanabileceğim bir araba olduğunu söyledim. Onun için, otobana çıkmayacağım gibi, yanıma bir kız alıp gezme ya da ailecek seyahate çıkma olasılığım da yoktu. Yüksek standartlarda motoru olmasına gerek yoktu. Klima, araba teybi, *sunroof* ve özel tekerlekler de gereksizdi. Elden geçirilmiş, egzoz dumanı az, gürültüsüz, az arızalanan, güvenebileceğim, yeterli özelliklere sahip, küçük bir araba istediğimi söyledim.

Adamın bana önerdiği, sarı renkli, küçük bir yerli arabaydı. Rengi pek hoşuma gitmemişti, ama binip baktığımda gayet rahattı ve iyice elden geçirilmişti. Tasarımının sadeliği ve gereksiz tek bir aksesuarının bile olmaması hoşuma gitmişti ve eski model olduğundan fiyatı da ucuzdu.

"Araba dediğin aslında böyle olmalı" dedi o orta yaşlı adam. "Dürüst olmak gerekirse, insanların ne düşündüğünü anlamak çok zor."

Aynı fikirde olduğumu söyledim.

İşte böylece bir arabam olmuştu. Alışveriş dışında bir amaçla, asla araba kullanmam.

Alışverişimi tamamlayınca, arabayı yakınlardaki bir restoranın otoparkına çekip, bira, karides salatası ve kızartılmış soğan halkaları sipariş ederek, tek başıma sessizce yedim. Karides fazla soğuktu, soğan ise biraz yanmıştı. Bakışlarımı restoranda şöyle bir gezdirdim, ama garson kızı yakalayıp şikâyet eden ya da tabağını yere çarpan birileri olmadığından, ben de şikâyete kalkışmadan yemeğin tamamını yemeye karar verdim. Beklentiler, hayal kırıklıklarını beraberinde getirebilir.

Restoranın penceresinden görünen otobanda farklı renk ve tiplerde arabalar geçiyordu. Arabalara bakarken, dün işlerini yaptığım o tuhaf ihtiyarla tombul torunu aklıma geldi. Fakat ne kadar sempatiyle düşünürsem düşüneyim, onların benim anlama kapasitemi kat kat aşan, anormal bir dünyada yaşadıklarından başka bir şey gelmiyordu aklıma. O saçma asansör, gömme dolabın arkasındaki devasa mağara, karanlık karası ve ses kısma; her şey, ama her şey anormaldi. Üstüne bir de dönerken hediye olarak o kafatasını vermişti ihtiyar.

Yemek sonrasında kahvemi içerken, zaman öldürmek için o tombul kızın vücudunun ayrıntılarını tek tek aklımdan geçirdim. Dört köşe küpesi, pembe takım elbisesi, yüksek topuklu ayakkabıları, baldırları ve tombul boynu, yüz hatları... Aklıma gelenler bu kadardı. Bunların her birini ayrı ayrı anımsayabiliyordum, ama bunların bir araya gelmesiyle oluşan vücudun tamamını, ancak bulanık bir şekilde gözlerimin önüne getirebiliyordum. Herhalde son zamanlarda tombul bir kadınla yatmamış olmamdan kaynaklanıyordu. İşte o yüzden, o tombul kızın vücudunu net olarak hayalimde canlandıramıyordum. En son iki yıl önce tombul bir kadınla yatmıştım.

Fakat ihtiyarın da söylediği gibi, şişmanlıkları aynı olsa bile, ortalıkta çok farklı şişmanlık şekilleri vardır. Ben bir kez –belleğim beni yanıltmıyorsa, o Kızıl Tugaylar olayının olduğu yıl– beli ve baldırları anormal diyebileceğim ölçüde şişman bir kadınla yatmıştım. Kadın banka memuresiydi ve bankaya her gidişimde veznede karşılaştıkça samimiyet kurmuş, birlikte içki içmeye gitmiş, sonrasında da yatmıştık. Onunla ilk yattığımda, belinden alt tarafının sıra dışı ölçülerde kalın olduğunu fark etmiştim. Kadın sürekli bankonun arkasında oturduğu için daha önce belden aşağısını hiç görmemiştim. Öğrencilik zamanlarında masa tenisi oynadığından öyle olduğunu söylemişti, ama bu sebep-sonuç ilişkisi kafama yatmamıştı. Masa tenisi oynayanların belden aşağısının şişmanladığına dair hiçbir şey duymamıştım çünkü.

Fakat onun şişmanlığının türü çok çekiciydi. Belkemiğinin üstüne başımı koyduğumda, açık bir bahar öğleden sonrası kırlarda yatıyormuş gibi hissetmiştim kendimi. Baldırları iyice havalandırılmış bir yatak gibi yumuşaktı, hafifçe kıvrımlanarak cinsel organına uzanıyordu. Bu şişmanlık türünü övünce –bir şeyler hoşuma giderse, hemen sözcüklere dökerek överim– kadın “Öyle mi dersin?” demişti sadece. Söylediklerime inanmamış gibi bir hali vardı.

Elbette tüm vücudu şişman bir kadınla yatmışlığım da vardı. Her yanı kaslarla kaplı, güçlü bir kadınla yattığım da oldu. İlki elektro org öğretmeni, ikincisi ise serbest güreşçiydi. İşte her bir şişmanlık türünün farklı özellikleri vardı.

İnsan böyle çok sayıda kadınla yatınca, galiba akademikleşmeye başlıyor. Cinsel haz ise her seferinde biraz daha zayıflıyor. Cinsel isteğin kendisinde, elbette akademik bir yan yok. Fakat cinsel iştah, olması gereken rotada ilerleyince, karşısına cinsel ilişki şelalesi çıkar ve bunun sonucu olarak da, bir tür akademik şelalenin dibine varılır. Sonra da zamanla, Pavlov’un köpeği gibi, cinsel iştahtan o şelaleye

doğrudan ulaşan bir bilinç devresi ortaya çıkar. Gerçi bu belki de benim yaşlanmaya başladığımdan başka bir anlama gelmiyordur.

Tombul kızın çıplak halini düşünmeyi bırakarak, hesabı ödeyip restorandan çıktım. Sonra yakınlardaki bir kütüphaneye gidip, başvuru masasında oturan uzun saçlı zayıf kıza "Memeli hayvanların kafataslarıyla ilgi bir kitap var mı?" diye sordum. Kız elindeki cep kitabına dalıp gitmişti, ama yüzünü kaldırıp bana baktı.

"Pardon?" dedi kız.

"Memeli hayvanların / kafataslarıyla ilgili / kitap" dedim, sözcüklerin arasında net boşluklar bırakarak.

"Memeli hayvanların kafatasları" dedi kız, sanki şarkı söylüyormuş gibi. O şekilde söyleyince, bir an bana da bir şiirin ismi olabilirmiş gibi geldi. Şiir okumaya başlamadan önce, şairin başlığı dinleyicilere söylemesi gibi bir havası vardı. Acaba ne tür bir istek gelirse gelsin o şekilde mi yanıtlıyor, dedim içimden.

Kukla tiyatrosu tarihi

veya

Demir yumruk tekniğine giriş, gibi.

Böyle bir şiir ismi olsa ne hoş olurdu.

Kız bir süre altdudağını ısırarak düşündükten sonra "Biraz bekleyin lütfen. Bakayım" diyerek, seri bir hareketle arkasına dönüp, bilgisayara "memeliler" sözcüğünü girdi. Yirmi kadar kitaptan oluşan liste ekranda görünüverdi. Kız dokunmatik kalemini kullanarak kitapların üçte ikisini sildi. Sonra kalanları hafızaya alıp, bu kez "kafatası" sözcüğünü girdi. Yedi, sekiz kadar kitap çıktı. Kız onlardan da ikisini bırakarak,

diğerlerini sildi. Sonra o iki kitabı hafızaya aldıklarının altına koydu. Kütüphaneler de eskisine oranla bir hayli değişmişti. Ödünç alma kartlarının kitapların arka kapaklarının iç kısımlarındaki açık zarflarda durduğu devirler, artık rüyalarda kalmıştı. Çocukluğumda, ödünç alma kartının üzerinde sıralanan damgaların tarihine bakmayı severdim.

Kız bildik hareketlerle klavyeyi kullanırken, ben de sürekli kızın ince sırtına ve uzun saçlarına bakıyordum. Bu kızdan hoşlanıp, hoşlanmamak konusunda bir hayli tereddüt ettim. Kız güzeldi, nazikti, akıllı gibiydi ve şiir okur gibi konuşuyordu. Hoşlanmamamı gerektirecek tek bir neden bile yoktu.

Kız bilgisayarın düğmesine basarak ekran çıktısı alıp, bana uzattı.

“Bu dokuz kitap içerisinden seçin lütfen” dedi.

1. Memeliler

2. Resimli Açıklamalarıyla Memeliler

3. Memelilerin Kemik Yapısı

4. Memelilerin Tarihi

5. Bir Memeli Olarak Ben

6. Memelilerde Otopsi

7. Memelilerin Beyni

8. Hayvanların Kemik Yapısı

9. Kemikler Anlatıyor

Kitaplar bunlardı.

Benim üye kartımla ancak üç tane ödünç alabiliyordum. 2, 3 ve 8'i seçtim. Bir *Memeli Olarak Ben* ya da *Kemikler Anlatıyor* ilginç olabilirdi, ama uğraştığım sorunla doğrudan alakaları yoktu. O kitapları bir sonraki sefere bıraktım.

"Kusura bakmayın, ama *Resimli Açıklamalarıyla Memeliler* kitabını dışarıya veremiyoruz" dedi kız, tükenmezkalemin arkasıyla şakağını kaşıyarak.

"Baksana" dedim. "Bu benim için çok önemli. Yarın öğleden önce geri getiririm. Sana sıkıntı yaratmam. Bir günlüğüne alamaz mıyım acaba?"

"Fakat resimli açıklama serisinin meraklısı çok oluyor. Dışarıya verilmesi yasak kitabı verdiğim anlaşılırsa, yukarıdakiler bana çok kızar.

"Yalnızca bir gün. Nereden anlayacaklar?"

Nedendir bilmem, bir süre kız ne yapacağını kestiremiyormuş gibi bekledi. O tereddüdü yaşarken, dilini alt dişlerinin arkasına yapıştırmıştı. Çok hoş, pembe renkte bir dili vardı.

"Tamam, olur. Fakat gerçekten yalnızca bu seferliğine. Bir de, yarın sabah dokuz buçuğa kadar geri getireceksiniz."

"Teşekkür ederim" dedim.

"Bir şey değil" dedi kız.

"Bu arada, sana bir hediye vermek isterim. Ne istersin?"

"Karşıda Thirty-One Icecream dondurmacısı var. Dondurma alır mısın? Külah üzerine çift top, alta fıstık, üste romlu kahve. Aklında tutabilir misin?"

“Külahta çift top, alta fıstıklı, üste romlu kahveli” diye teyit ettim.

Sonra ben kütüphaneden çıkarak Thirty-One Icecream dondurmacısına giderken kız da, iç tarafa geçip benim kitabımı almaya gitti. Dondurmayı alıp geldiğimde kız henüz yerine dönmemiş olduğundan, sol elimde dondurmayla bir süre masasının önünde bekledim. Arada sırada, masalarda gazete okuyan ihtiyarlar sanki hayatlarında hiç öyle bir şey görmemişler gibi bir yüzüme, bir de elimdeki dondurmaya bakıyorlardı. Şanslıydım; dondurma öylesine sertti ki, erimeye başlamasına daha zaman vardı. Yalnız, öyle elimde dondurma dururken, sahipsiz bir heykel gibiydim ve bu pek de rahat bir durum değildi.

Masanın üzerinde, kızın okuduğu cep kitabı, uykuya dalmış bir tavşan gibi yüzüstü bırakılmıştı. H. G. Wells’in *Zaman Yolcusu*’nun ikinci cildiydi. Kütüphanenin kitabı değil de, kızın kendi kitabıydı herhalde. Hemen yanında da güzelce açılmış üç kurşunkalem sıralanmıştı. Bir de, yedi sekiz kadar ataş vardı. Neden her yerde bu kadar çok ataş olduğuna bir anlam veremiyordum.

Belki de bir nedenden dolayı, aniden dünyanın her yerine ataş saçılmıştı. Veyahut bu yalnızca bir rastlantıydı ve ben belki de kafamı bu konuya gereğinden fazla takıyordum. Yine de, bir şekilde doğal değildi ve kafamı takmadan edemiyordum. Ataşlar sanki önceden planlanarak, mahsus benim görebileceğim şekilde saçılıvermiş gibiydi. Bir şeyler kafamın içini tırmalıyordu. Son zamanlarda birçok şey aklıma takılıp kalıveriyordu. Hayvan kafatası, ataşlar ve böyle şeyler işte. İçimde bunlar arasında bir bağ varmış gibi bir his vardı, ama hayvan kafatası ile ataş arasında nasıl bir ilişki olabileceği hakkında hiçbir fikrim yoktu.

Nihayet uzun saçlı kız, kucağında üç kitapla geri geldi. Kız kitapları bana verirken, dondurmayı elimden alıp, dışarıdan görünmesin diye

bankonun iç tarafında eğilerek yemeğe başladı. Yukarıdan baktığımda, kızın boynu savunmasız ve güzeldi.

“Teşekkür ederim” dedi kız.

“Esas ben teşekkür ederim” dedim. “Bu arada, bu ataşları ne için kullanıyorsun?”

“Ataş” diye tekrarladı kız, şarkı söylermiş gibi. “Ataşla kâğıtları birbirine tutturuyorum. Bilirsin işte. Her yerde vardır, herkes de kullanır.”

Gerçekten de öyleydi. Teşekkür ederek kitapları aldım, kütüphanenin dışına çıktım. Ataş her yerde bulunabilirdi. Bin yen verince ömür boyu yetecek kadar ataş alınabilirdi. Kırtasiyeye uğrayıp bin yenlik ataş satın aldım. Sonra da evime döndüm.

Eve dönünce yiyecek malzemelerini buzdolabına yerleştirdim. Et ve balığı özenle streç filmle sarıp, dondurucuya konması gerekenleri dondurucuya koydum. Ekmeği ve kahve çekirdeklerini de dondurucuya yerleştirdim. Biraları buzdolabına sıralayıp, sebzelerden eski olanları ön tarafa kaydırdım. Elbiseleri gardıroba kaldırıp, temizlik malzemelerini mutfak rafına koydum. Sonra, televizyonun üzerindeki kafatasının yanına ataşları saçarak nasıl durduğuna baktım.

Tuhaf görünüyorlardı.

Örneğin kuştüyü yastık ile buzlu şerbet, mürekkep şişesi ile marul kadar tuhaftı. Balkona kadar çıkıp olabildiğince uzaktan tekrar baktım, ama bu izlenimim değişmedi. Hiçbir ortak noktaları yoktu. Fakat bir yerlerde, benim bilmediğim –ya da anımsayamadığım– bir gizli geçit olmalıydı.

Yatağa oturup, dik dik televizyonun üzerine bakmaya başladım. Fakat aklıma hiçbir şey gelmiyordu. Zaman akıp gidiyordu sadece. Bir ambulans ve aşırı sağcıların bir propaganda arabası yakınlardan geçip gitti. Canım viski içmek istediyse de, sabretmeye karar verdim. Bir süre ayık kafayla çalışmam gerekecekti. Bir süre sonra sağcıların arabası gittiği yoldan geri geldi. Herhalde yolu karıştırmışlardı. Oturduğum yerin çevresindeki yollar çok dolambaçlıdır ve anlaşılması güçtür.

Vazgeçerek kalktım, mutfak masasına dönerek kütüphaneden ödünç aldığım kitapların sayfalarını karıştırmaya başladım. İlk olarak otobur memelileri araştırıp, sonra kemiklerini tek tek incelemeye karar verdim. Orta boy otobur türlerinin sayısı benim sandığımdan çok daha fazlaydı. Yalnızca geyik türlerinin sayısı bile, tek başına otuzu buluyordu.

Televizyonun üzerindeki kafatasını alıp getirerek, mutfak masasının üzerine yerleştirdim, kitaptaki bilgilerle eşleştirmeye uğraştım. Bir saat yirmi dakika boyunca 93 tür hayvanın kafatasına baktım ama kitaplardaki resimlerden hiçbiri masanın üzerindeki kafatasına uygun değildi. Burada da çıkmaz sokağa girivermiştim. Üç kitabı da kapatıp, masanın bir kıyısına üst üste koyarak esnedim. Bulmanın imkânı yok gibiydi.

Daha fazla bakmaktan vazgeçerek yatağa uzandım; John Ford'un *Sessiz Adam*'ını videokasetten izlemeye başladığımda kapının zili çaldı. Kapının gözetleme deliğinden baktığımda, kapıda Tokyo Doğalgaz Şirketi'nin üniformasını giymiş orta yaşlı bir adam duruyordu.

Emniyet kilidi takılı halde kapıyı aralayarak ne istediğini sordum.

"Rutin gaz kaçağı kontrolü" dedi adam.

“Biraz bekle” diye yanıtladıktan sonra yatak odasına dönüp, masanın üzerindeki çakıyı cebime koydum, sonra kapıyı açtım. Rutin gaz kaçağı kontrolü için daha geçen ay gelmişlerdi. Adamın tavırları da hiç doğal değildi.

Yine de umurumda değilmiş gibi yapınarak Sessiz Adam’ı izlemeye devam ettim. Adam önce tansiyon ölçme cihazına benzer bir aletle banyonun doğalgazını kontrol etti, sonra mutfağa geçti. Hayvan kafatası mutfak masasının üzerinde duruyordu. Televizyonun sesi açık halde, hissettirmeden mutfağa gittiğimde, tam tahmin ettiğim gibi adam kafatasını siyah bir naylon poşete koymak üzereydi. Çakıyı açıp mutfağa dalarak adamı arkasından boyunduruğa alıp, bıçağı burnunun hemen altına dayadım. Adam panikleyerek naylon poşeti masanın üstüne fırlatıverdi.

“Kötü bir niyetim yoktu” diye açıklama yapmaya çalıştı adam. “Bunu görünce benim olmasını istedim, istemeden poşetin içine atıverdim işte. Bir anda oluverdi. Affedin lütfen.”

“Affetmem” dedim. Bir doğalgaz kontrolörünün mutfak masası üzerinde duran bir kafatasını görüp, neden olduğunu anlayamadan kendisinin olmasını istemesi gibi bir şeyi hiç duymamıştım. “Doğruyu söylemezsen, keserim boğazını!” dedim. Benim kulaklarımda yankılanan sözcüklerin blöf olduğu hemen anlaşılıyordu, ama adam bunu hissetmemişti.

“Özür dilerim. Doğrusunu anlatacağım. Affedin lütfen” dedi. “Aslında para karşılığında bunu çalıp onlara götürmemi istediler. Yolda yürürken iki adam yanıma yaklaşıp yarı zamanlı çalışmak ister misin, diye sorup 50 bin yen verdiler. İşi halledebilirsem 50 bin yen daha vereceklerdi. Ben de böyle bir şey yapmak istemezdim, ama biri çok iriyarı bir adamdı. Reddedersem canıma okuyabilirlerdi. Bunun üzerine istemesem de, çaresiz kaldım. Lütfen. Beni öldürmeyin. Lisede okuyan iki kızım var.”

“İkisi de lise öğrencisi mi?” diye sordum, biraz merak etmiştim.

“Evet, biri birinci, öteki üçüncü sınıfta.”

“Hmm” dedim. “Peki hangi lisedeler?”

“Büyük Şimura Lisesi, küçükse Yotsuya’daki Futaba Lisesi’nde.” İki okul arasında dağlar kadar fark vardı, ama yine de doğal gelmişti. Adamın söylediklerine inanmamam için bir neden yoktu.

Tedbiri elden bırakmamak için bıçağı boynunda tutarak, boşta kalan elimi pantolonunun arka cebine sokup, cüzdanını çıkararak içine baktım. Nakit olarak 67 bin yen vardı ve bunun 50 bin yeni gıcır banknotlardı. Para dışında, adamın Tokyo Doğalgaz Şirketi kimlik kartı ve aile fotoğrafı da vardı. Kızların ikisi de yılbaşı için kimono giymişlerdi. İkisi de pek o kadar güzel değildi. İkisi de aynı boylarda olduğundan hangisinin Şimura Lisesi’ne, hangisinin Futaba Lisesi’ne gittiğini çıkarmak mümkün değildi. Ayrıca Sugamo-Şinanomaçi istasyonları arası devlet demiryolları pasosu da vardı. Görünüşe bakılırsa pek zararlı bir tip değildi. Bıçağı indirip, adamı bıraktım.

“Artık gidebilirsin” dedim, cüzdanını geri verirken.

“Teşekkür ederim” dedi adam. “Fakat bana ne olacak şimdi? Para aldığım halde, eşyayı götüremezsem eğer?”

Beni ilgilendirmediğini söyledim. Şifreciler –olasılıkla adamlar şifrecilerdendi– her durumda alışılmadık yöntemlere başvururlar. Hareket kalıpları önceden tahmin edilmesin diye, mahsus öyle yaparlar. Adamın gözlerini bıçakla oyabilirlerdi ya da 50 bin yen daha vererek geçmiş olsun da diyebilirlerdi.

“Adamların biri çok iriyarıydı değil mi?” diye sordum.

“Evet, öyle. Biri çok iriyarıydı. Diğeri ise bücürün teki. Boyu olsa olsa bir ellidir. Bücür olanın üzerinde kaliteli giysiler var. Fakat ikisi de, göründüğü kadarıyla tehlikeli tipler.”

Adama binanın otoparkının arka kapısından nasıl çıkılacağını öğrettim. Oturduğum apartmanın arka tarafında dar bir sokak vardır, ama dışarıdan pek anlaşılmaz. İşler yolunda giderse, o iki adama yakalanmadan geri dönebilirdi.

“Çok teşekkür ederim” dedi adam, büyük bir badire atlatmış gibi. “Şirkete de bu durumu söylemezsiniz değil mi?”

“Hiçbir şey söylemem” dedim. Sonra adamı dışarı çıkarıp, kapının kilidini kapatarak emniyet zincirini taktım. Sonra mutfaktaki sandalyeye oturup, çakıyı kapatıp masanın üzerine koyarak naylon torbadan kafatasını çıkardım. Bir şeyi anlamıştım artık. Şifreciler o kafatasının peşindeydi. Öyleyse kafatası onlar için büyük bir anlam taşıyor olmalıydı.

Şimdilik onlarla eşit durumdaydım. Kafatası benim elimdeydi, ama anlamını bilmiyordum. Onlarsa ne anlama geldiğini biliyorlardı –belki de yalnızca tahmin ediyorlardı– ama kafatası ellerinde değildi. Yüzde elli, yüzde elli. Sonraki hareketi belirlemek için iki seçeneğim vardı. Birinci seçenek Sistem’le irtibata geçerek durumu anlatıp, beni şifrecilerden korumalarını ya da kafatasını bir yerlere götürmelerini sağlamaktı. İkincisi ise o tombul kızla iletişime geçerek, kafatasının ne gibi bir anlamı olduğunu açıklamasını istemekti. Fakat bu koşullarda, Sistem’i işin içerisine dahil etmek içimden gelmiyordu. Bunu yapmam durumunda baş belası sorgulamalara maruz kalabilirdim. Büyük sistemler nedense pek hoşuma gitmez. Esnek değillerdir, zaman kaybı ve zahmete yol açarlar. İçlerinde de kafası çalışmayan bir sürü insan vardır.

Tombul kızla iletişime geçmek de, aslında imkân dışıydı. Bir kere ofislerinin telefon numarasını bilmiyordum. Doğrudan kendim gidebilirdim, ama evimden çıkmam tehlikeli olabilirdi; ayrıca o katı güvenlik önlemlerine sahip binaya randevusuz gitmem halinde, beni kolay kolayına içeri alacaklarını da sanmıyordum.

Bu yüzden hiçbir şey yapmamaya karar verdim.

Paslanmaz çelik maşayı elime alarak, bir kez daha usulca kafatasına vurdum. Daha öncekiyle aynı ses çıktı. Sanki ne olduğunu bilmediğim bir hayvan yaşıyormuş da inliyormuş gibi, çaresiz ve yalnızlık hissi yüklü bir ses çıkmıştı. Bu garip sesin nasıl çıktığını anlayabilmek için, kafatasını elime alıp dikkatle inceledim. Sonra bir kez daha maşayla vurdum. Dikkatle kulak kesilince bu ses kafatasının tek bir noktasından çıkıyormuş gibi geliyordu.

Birçok kez tekrar tekrar vurarak, nihayet o noktayı net olarak tespit etmeyi başardım. Bu ses kafatasının tepesi ve alın arasındaki, çapı iki santimetre kadar olan çukur noktadan geliyordu. Parmağımın ucuyla o çukur kısmı usulca yokladım. Normal kemikten farklı, hafiften pütürlü bir dokunuşu vardı. Sanki oradan bir şey, zorla kopartılıp alınmış gibiydi. Bir şey –örneğin boynuz gibi...

Boynuz?

Eğer bu doğruysa, elimdeki bir tekboynuz kafatasıydı. Bir kez daha *Resimli Memeliler Atlası*'nın sayfalarını karıştırıp, alnında tekboynuzu olan memeli hayvan aradım. Ne kadar bakarsam bakayım, öyle bir hayvan yoktu. Yalnızca gergedan o tanıma yakındı, ama büyüklük açısından bakıldığında, elimdekinin bir gergedan kafatası olması mümkün değildi.

Çaresiz kalınca, buzdolabından buz çıkararak buzlu bir Old Crow hazırladım. Güneş artık batmıştı, viski içmek için uygun bir saatti.

Sonra konserve kuşkonmaz yedim. Beyaz kuşkonmazı çok severim. Tamamını bitirdikten sonra ekmek arasına füme midye koyarak yedim. Ardından ikinci viski bardağımı bitirdim.

Aklıma başka bir şey gelmediği için, o kafatasının sahibinin bir tekboynuz olduğunu kabul etmeye karar verdim. Bunu yapmadığım sürece, ileri adım atmam mümkün olmayacaktı.

Artık elimde bir tekboynuz kafatası var.

Şu işe bak, dedim, içimden. Neden üst üste garip şeyler oluyordu acaba? Ben ne yaptım ki? Ben yalnızca, serbest çalışan bir hesapçıyım. Yapabildiğim kadar para biriktirip, hesapçılıktan emekli olduktan sonra çello ya da Yunanca öğrenerek yaşlılık günlerimi geçirmekten başka niyeti olmayan bir adamım. Neden tekboynuz, ses alma gibi bir anlam vermenin mümkün olmadığı şeylerle alakam olsun ki?

İkinci buzlu viskimi içtikten sonra yatak odasına geçtim; telefon rehberinden numarasını bulduğum kütüphaneye telefon ederek başvuru masası görevlisini rica ettim. On saniye kadar sonra o uzun saçlı kız çıktı.

"*Resimlerle Memeliler Atlası*" dedim.

"Dondurma için teşekkürler" dedi kız.

"Bir şey değil" dedim. "Bir ricam daha olacaktı ama..."

"Rica?" dedi kız. "Durum ricanın türüne göre değişir."

"Tekboynuz üzerine biraz araştırma yapmanı istiyorum."

"T-e-k-b-o-y-n-u-z?" dedi kız.

"Olmaz mı?" dedim.

Kısa bir süre sessizlik oldu. Herhalde o an altdudağını ısırıyordu.

“Tekboynuz hakkında, benim ne araştırmamı istiyorsun?”

“Her şeyi” dedim.

“Baksana. Saat 16.50 oldu ve kütüphane birazdan kapanacak, şu an çok meşgulüm. Söylediğini yapmama imkân yok. Neden yarın kütüphane açılır açılmaz gelmiyorsun? Böylece ister tekboynuz, ister üçboynuz olsun, dilediğince araştırabilirsin.”

“Hem çok acil, hem de çok önemli.”

“Hmm” dedi kız. “Ne kadar önemli?”

“Evrimle ilgili bir durum” dedim.

“Evrim?” dedi kız. Evet, biraz şaşırmış gibiydi. Herhalde benim ya saf bir deli ya da deli gibi görünen saf bir insan olduğumu düşünüyordur, dedim içimden. Kızın ikinci seçeneği tercih etmesi için içimden dua ediyordum. Eğer bunu yaparsa bana karşı biraz olsun insanca bir merak duyabilirdi. Sessiz bir sarkaç gibi salınan sessizlik bir süre devam etti.

“Evrim derken, on binlerce yıl süren gelişme anlamındaki evrimi mi kastediyorsun? Tam olarak anlayamıyorum, ama bu o kadar acil bir şey mi? Bir gün kadar bekleyebilir herhalde.”

“On binlerce yıl süren evrim olduğu gibi, üç saat süren evrim de vardır. Telefonda anlatmak pek kolay değil. Fakat lütfen bana inan. Bu çok önemli bir konu. İnsanın yeni evrimiyle ilgili.”

“*Uzay Yolu 2001* gibi mi?”

“Aynen öyle” dedim. “2001’i ben de videodan izlemiştim.”

“Baksana. Şu an senin hakkında ne düşündüğümü öğrenmek ister misin?”

“Ya iyi huylu bir deli ya da kötü huylu bir deli olduğumu düşünüyorsundur. Hangisi olduğuma karar veremiyorsundur. Bana öyle geliyor.”

“Aşağı yukarı haklısın” dedi kız.

“Bunu benim söylemem tuhaf kaçabilir, ama kötü huylu değilimdir” dedim. “Doğrusunu söylemek gerekirse deli bile değilim. Biraz sapkın, dar görüşlü ve megalomanımdır, ama deli değilim. Şimdiye kadar beni sevmeyenler oldu, ama deli diyen hiç olmadı.”

“Hmm” dedi kız. “Eh, konuşma şeklin düzgün en azından. O kadar kötü bir insan olmasan gerek. Hem bana dondurma da aldın. Olur, bugün altı buçukta kütüphanenin yakınındaki kafede buluşalım. Kitapları sana orada veririm. Olur mu?”

“Olur aslında da, durum o kadar basit değil. Tek bir cümleyle anlatamayacağım şeyler söz konusu olduğundan, şu an evden ayrılmam mümkün değil. Kusura bakma ama...”

“Yani?” diyen kızın tırnak ucuyla ön dişlerine vurduğunu duydum. En azından ona benzer bir ses geldi. “Sen şimdi benden kitapları alıp evine kadar getirmemi mi istiyorsun? Doğru mu anladım?”

“Genel hatlarıyla evet” dedim. “Elbette istiyor değilim, rica ediyorum.”

“Hoşgörüme mi sığınıyorsun?”

“Haklısın” dedim. “Gerçekten zor bir durumdayım.”

Uzunca bir sessizlik oldu. Fakat bunun ses alma yüzünden kaynaklanmadığı, kütüphanenin kapanışını ilan eden Annie Laurie

melodisinin kütüphanede çalmaya başlamasından anlaşılabiliyordu. Sadece kız susuyordu.

“Bu kütüphanede beş yıldır çalışıyorum, ama senin gibi başıma bela olan pek fazla kişi olmadı” dedi kız. “Hele de evine kadar kitap götürmemi isteyen. Hem de yeni tanıştığım halde. Sence de garip bir durum değil mi bu?”

“Gerçekten de çok haklısın. Fakat şu an elimden hiçbir şey gelmiyor. Her yanımdan kuşatılmış haldeyim. Neticede şu an senin hoşgörüne sığınmaktan başka çarem yok.”

“Şu işe bak yahu” dedi kız. “Evini tarif eder misin?”

Memnuniyetle tarif ettim.

8
Dünyanın Sonu

Albay

“Muhtemelen gölgeni geri alma şansın yok” dedi Albay, kahvesini yudumlarken. Uzun yıllar insanlara emir vererek yaşamaya alışmış insanların çoğunda olduğu gibi, sırtı dimdik duruyor ve çenesini belirgin biçimde oynatarak konuşuyordu. Fakat mağrur bir duruşu ya da söylediklerini zorla kabul ettirmeye çalışma gibi bir tavrı yoktu. Uzun ordu yaşamının ona kazandırdıkları, o dimdik duruşu, düzenli yaşamı ve muazzam anılarıydı. Albay benim komşu olarak ideal diyebileceğim insanlardandı. Nazik ve sakindi, çok iyi de satranç oynuyordu.

“Tam olarak kapı bekçisinin söylediği gibi” diye devam etti Albay. “Prensip olarak da, gerçekte de artık gölgeni geri kazanmanın olasılığı yok. Bu şehirde olduğun sürece gölge sahibi olamazsın ve bir daha da asla bu şehirden çıkamazsın. Bu şehir, asker ağzıyla söyleyecek olursak, açmaz gibidir. Girmesine girersin, ama çıkamazsın. Şu surlar bu şehri çevrelediği müddetçe elbette.”

“Sonsuza kadar gölgemi yitireceğimi aklıma bile getirmemiştim” dedim. “Geçici bir önlem olduğunu sandım. Kimse işin doğrusunu söylemedi bana.”

“Bu şehirde hiç kimse bir şey söylemez” dedi Albay. “Şehir kendine özgü kurallarıyla hareket eder. Kimin neyi bilip neyi bilmediği şehrin umurunda olmaz. Gerçi sana acımıyor da değilim.”

“Gölge bundan sonra ne olacak peki?”

“Hiçbir şey olmaz. Yalnızca orada öylece durur. Ölene kadar. Daha sonra hiç gölgenle görüştün mü?”

“Görüşmedim. Birkaç kez görüşmeye gittim, ama kapı bekçisi görüştürmedi. Güvenlik nedenleriyle vs diyerek.”

“Eh, yapacak bir şey yok” dedi yaşlı adam, başını iki yana sallayarak. “Gölgelerin muhafazası kapı bekçisinin işidir, tüm sorumluluk onun omuzlarındadır. Benim elimden de bir şey gelmez. Kapı bekçisi senin de gördüğün gibi konuşulması zor, çabuk öfkelenen bir adamdır. Ayrıca başkalarının söylediklerine de kulak asmaz. Adamın keyfinin yerine gelmesini beklemekten başka çare yok.”

“Öyle yaparım” dedim. “Fakat neden endişeleniyor ki?”

Albay, kahvesinin tamamını içince fincanı tabağa koyup, cebinden mendilini çıkararak ağız kenarlarını sildi. Albay’ın üzerindeki elbiseler gibi, mendili de bir hayli kullanılmış eski bir şeydi, ama temiz ve ütülüydü.

“Sen ve gölgenin yapışmasından korkuyor. O durumda her şeye yeni baştan başlamak gerekir.”

O sözlerinden sonra, Albay dikkatini yeniden satranç masasına yöneltti. Bu satrançtaki oyuncuların türü ve hareketleri benim bildiğim satrançtakinden farklıydı ve çoğunlukla da Albay kazanıyordu.

“Maymun rahibi alacak, ama olur mu?”

“Buyurun” dedim. Sonra ben de suru oynatıp maymunun geri çekilme yolunu kestim.

Yaşlı adam birkaç kez başını yukarıdan aşağı sallayarak, tahtaya yönelttiği bakışlarını iyice sertleştirdi. Oyunun sonucu çoktan belli olmuş ve yaşlı adamın yeneceği kesinleşmişti, ama o yine de saldırıya geçmiyor, düşünüyor da düşünüyordu. Onun için oyun, karşısındakini

yenmek değil, kendi yeteneklerinin sınırlarını zorlamak anlamına geliyordu.

“İnsanın gölgesiyle ayrılması, gölgesinin ölmesi üzücü olur” diyen yaşlı adam, süvariyi çapraz ilerleterek sur ve kralın arasını ustalıkla kapattı. Benim kral böylece çırılçıplak kalmıştı. Mat olmama üç hamle vardı.

“Üzüntü herkes için aynıdır. Aynı şeyleri ben de yaşadım. Hem de hiçbir şeyden haberi olmayan bir çocukken koparılıp alınsa; insan onu hiç tanımadan ölüverse neyse de, yaşlandıktan sonra ölmesi insanı yıkıyor. Gölgem öldüğünde atmış beş yaşındaydım. O yaşa gelinceye kadar bir sürü de anın oluyor.”

“Gölge kopartılıp alındıktan sonra ne kadar yaşıyor?”

“Gölgesine göre değişir” dedi yaşlı adam. “Sağlam gölgeler olduğu gibi, öyle olmayanları da vardır. Fakat kopartılıp alınan gölgeler bu şehirde pek uzun yaşamaz. Buranın koşulları gölgelere pek uygun değildir. Kış uzun ve eziyetlidir. Baharı iki kez görebilen gölge olmaz.”

Bir süre satranç tahtasına gözlerimi diktim ama çırpınmaktan vazgeçtim.

“Beş hamle kazanabilirsin” dedi Albay. “Denemeye değer. Beş hamlen olursa karşındakinin hata yapmasını bekleyebilirsin. Netice her şey sona erene kadar anlaşılmaz.”

“Deneyelim bakalım” dedim.

Ben düşünürken, Albay da pencereye kadar giderek, perdenin kenarını parmağıyla çekip dışarıya baktı.

“Şu aralar sana çok zor gelecek. Dişten farksızdır. Eski diş kaybolur, ama yerine yenisi gelmez. Ne demek istediğimi anlıyor musun?”

“Gölge kopartılıp alındı, ama hâlâ yaşıyor. Demek istediğiniz bu mu?”

“Evet, öyle” dedi yaşlı adam, başını yukarıdan aşağı sallayarak. “O tecrübeyi ben de yaşadım. Önceden olanlarla, şu andan itibaren olacakların dengesi bir türlü yerine oturmaz. O yüzden kafan karışır. Fakat dişlerin yeniden tamamlandığında eskisini unutursun.”

“Yürek silinip giden bir şey midir?”

Yaşlı adam bu sorumu yanıtlamadı.

“Bir sürü soru sordum, kusura bakmayın” dedim. “Fakat ben bu şehir hakkında neredeyse hiçbir şey bilmiyorum, pot kırıp duruyorum. Şehrin nasıl bir kurguda hareket ettiğini, neden o kadar yüksek surlar olduğunu, tekboynuzların neden her gün girip çıktığını, eski rüyanın nasıl bir şey olduğunu, hiçbirini ama hiçbirini anlayamıyorum. Soru sorabileceğim sizden başka kimse de yok.”

“Ben de o söylediklerinin tamamının ayrıntılarını bilmiyorum” dedi yaşlı adam, sakince. “Sözlerle tam olarak anlatamayacağım şeyler var, söylememem gereken şeyler. Fakat senin endişelenmeni gerektirecek bir şey yok. Şehir bir anlamda adaletlidir. Sana lazım olan şeyleri, senin bilmen gereken şeyleri, şehir birer birer önüne koyar. Senin de bunları kendi başına teker teker öğrenmen gerekir. Beni iyi dinle. Burası bütün bir şehirdir. Bütün demek, her şeyin olması demektir. Fakat burayı tamamen anlayamadığın sürece, burada hiçbir şey yoktur. Bütünlük hiçliğe dönüşür. Bunu aklından hiç çıkarma. Başkalarından öğrendiklerini çok çabuk unutursun, ama kendi başına öğrendiklerin kalıcı olur. Ayakta durmanı sağlar. Gözünü açıp, kulak kesilip, kafanı

çalıştırıp şehrin önüne koyacağı şeylerin anlamını idrak etmen gerekir. Yüreğin varsa, henüz varken çalıştır. Sana öğretebileceğim tek şey bu.”

Eğer kızın yaşadığı zanaatkârlar semti bir zamanlardaki ışıltıları karanlığa gömülmüş bir yerse, şehrin güneybatısına yayılan lojmanlar semti, kuru ışık altında rengi sürekli solup giden bir yerdi. Baharın getirdiği canlılığı yaz eritiyor, kış mevsimi de rüzgârına katıp götürüyordu. “Batı Tepesi” olarak adlandırılan hafif yükseltinin eğimi boyunca iki katlı beyaz lojmanlar sıralanmıştı. Aslında her birine üç aile yerleşecek şekilde tasarlanmışlardı ve yalnızca ortasından çıkıntı yapan giriş holleri ortak kullanım alanlarıydı. Ahşap duvarları, pencere pervazları, dar balkonları, pencere parmaklıkları beyaza boyanmıştı. Her yer beyazdı. Batı tepesinde her türden beyaz renk bir aradaydı. Boyası henüz yeni kurumuş doğallıktan uzak bir biçimde ışıldayan beyaz, uzun süre güneş ışığı altında kalarak solmuş beyaz, yağmurla karışık gelen rüzgârla her şeyini yitirmiş gibi duran beyaz... İşte böyle farklı türden beyaz renkler tepenin çevresini dolaşan çakıl yolun iki kıyısında göz alabildiğince uzanıyordu. Lojmanların bahçe duvarı yoktu. Dar verandalarının hemen aşağısından başlayan, eni bir metre kadar ince uzun çiçeklikler vardı. Hepsi de çok bakımlıydı; bahar geldiğinde çiğdemler, menekşeler ve kadife çiçekleri, son baharda ise kozmos çiçekleri açıyordu. Çiçekler açınca, binalar iyice terk edilmiş bir havaya bürünüyordu.

Bu semt, kısa bir süre önce şehrin en seçkin semtiydi herhalde. Tepenin etrafında yürüyüş yaparken, geçmişin izlerini hissedebilmek mümkündü. Bir zamanlar sokaklarında çocukların oynaştığı, piyano seslerinin yankılandığı, sıcak akşam yemeklerinin kokularının yayıldığı bir yer olmalıydı burası. Sanki şeffaf kapılardan geçiyormuş gibi, o bellek parçalarını doğrudan kendi tenimde hissedebiliyordum.

Lojman sözcüğüne uygun olarak, bir zamanlar bu semtte bürokratlar yaşıyordu. O kadar yüksek düzey bürokratlar değillerdi ama alt tabakadan da değillerdi. İnsanların masum yaşantılarını sürdürmek için çabaladıkları bir semtti.

Fakat artık burada onlardan eser yoktu. Nereye gittiklerini ben bilemiyorum.

Onların yerine gelenler emekli askerlerdi. Gölgelerini bırakıp, güneşli duvarlara yapışıp kalan böcekler gibi, güçlü mevsim rüzgârlarının estiği batı tepesi üzerinde, her biri sessiz yaşantılarını sürdürüyordu. Asker olarak korumaları gereken hiçbir şey yoktu. Her binada altı ila dokuz yaşlı asker kalıyordu.

Kapı bekçisinin kalmam için bana verdiği yer işte bu lojmanlarda bir odaydı. Aynı binada bir albay, iki binbaşı, iki üsteğmen ve bir de çavuş eskisi yaşıyordu. Çavuş yemekleri ve ayak işlerini hallediyor, albay da emirleri veriyordu. Ordudan farkı yoktu. İhtiyarların tamamı bütün hayatları boyunca savaş hazırlıkları, tatbikatlar, devrim ve karşıdevrimle uğraştıklarından aile kurma şansı bulamamış yalnız insanlardı.

Sabahın erken saatlerinde uyanıp, alışkanlıkla çabucak yemeklerini aradan çıkarıyor, hiç kimse onlara emir vermediği halde hemen işlerinin başına geçiyorlardı. Kimisi binanın eski boyasını spatulayla kazıyor, kimisi ön bahçedeki otları temizliyor, kimisi mobilyaları tamir ediyor, kimisi de el arabasıyla tepenin aşağısına tayın almaya gidiyordu. İhtiyarlar sabah işlerini bitirince, bir gölgede toplanıp eski anılarını konuşmaya dalıyorlardı.

Bana verdikleri, ikinci katta doğuya bakan bir odaydı. Hemen önündeki tepeden dolayı manzarası pek iyi değildi, ama bir ucundan ırmak ve saat kulesi görülebiliyordu. Uzun süre kullanılmamış bir oda

olacak, duvar sıvasının her tarafını siyah lekeler kaplamış, pencere pervazlarına toz birikmişti. Odada eski bir yatak, yemek masası ve iki sandalye vardı. Pencerede küf kokan, kalın bir perde asılıydı. Zemin tahtaları bir hayli aşınmıştı, yürüdükçe gıcırtılar çıkarıyordu.

Sabah olunca yan odada kalan Albay geliyor, birlikte kahvaltı ediyorduk. Öğleden sonra ise perdelerini kapattığım odada satranç oynuyorduk. Aydınlık öğleden sonraları satranç oynamaktan başka zaman geçirecek bir şey yoktu.

“Havanın bu kadar açık olduğu bir günde perdeleri çekip, karanlık bir odaya kapanmak senin gibi genç bir insan için zor olsa gerek” dedi Albay.

“Haklısınız.”

“Eh, benim için satranca rakip çıkması iyi oluyor gerçi. Buradaki tiplerin hiç oyun merakı yoktur çünkü. Son zamanlarda satranç oynamak isteyen bir ben kaldım.”

“Siz neden ayrıldınız, gölgenizden?”

Yaşlı adam perdenin aralığından süzülen güneş ışıklarının altındaki parmaklarına bakıyordu, ama neden sonra pencereden uzaklaşarak, masada karşıma oturdu.

“Bilmem” dedi. “Herhalde çok uzun süre bu şehri koruduğum içindir. Bu şehri bırakıp gitsem, yaşamımın bir anlamı kalmaz diye düşündüm herhalde. Gerçi, şimdi artık bunun hiçbir önemi yok.

“Gölgenizi bıraktığınız için hiç pişman olmadınız mı?”

“Pişman olmam” dedi ihtiyar adam, başını birkaç kez iki yana sallayarak. “Bir kez bile pişmanlık hissetmedim. “Neden dersen, pişman olmamı gerektirecek hiçbir şey yok.”

Surla maymunu ezip, kralın hareket edebileceği alanı genişlettim.

“Güzel bir hamle” dedi ihtiyar adam. “Surla boynuzu engelleyebilirdin, kral da serbest kaldı. Fakat aynı zamanda, benim süvari de hareket edebilir hale geldi.”

Yaşlı adam tüm dikkatini verip bir sonraki hamlesini düşünürken ben de su kaynatarak, taze kahve hazırladım. Daha kim bilir kaç öğleden sonra böyle geçecek, dedim içimden. Yüksek surlarla çevrili bu şehrin içinde, benim tercih hakkım olan neredeyse hiçbir şey yok.

9
Haşlanmış Harikalar Diyarı

İştah, baygınlık, Leningrad

Kızı beklerken, basit bir yemek hazırladım. Erik turşusu rendeledim, salata için sirke sosu hazırlayıp, birkaç sardalye ve yerelması kızarttım, soğanlı dana eti haşlaması yaptım. Pek fena olmamıştı. Zamanım artınca, kutu bira içerek zencefil salatası ve susamlı soya fasulyesi hazırladım. Sonra yatağıma uzanarak, Robert Casadesus'un Mozart konçertosunu çaldığı eski plağı dinledim. Mozart'ın müziği eski kayıtlardan dinlendiğinde daha iyi oluyor gibi geliyor bana. Fakat elbette, bu da bir tür sapkınlık olabilir.

Saat yediyi geçmiş, dışarısı iyice kararmıştı, ama kız henüz ortalarda yoktu. Sonuçta 23 ve 24 nolu piyano konçertolarının tamamını dinledim. Kız yeniden düşününce, yanıma gelmekten vazgeçmiş de olabilirdi. Eğer öyleyse, kızı bu yüzden suçlayamazdım. Nasıl düşünürsen düşün, gelmemesi düzgün bir kız olduğunu gösterir.

Tam ben geleceğinden ümidi kesip çalmak için yeni bir plak ararken, kapının zili çaldı. Gözetleme deliğinden baktığımda, kütüphanenin başvuru masasındaki kız kucağında kitaplarla dış koridorda duruyordu. Zinciri açmadan kapıyı aralayıp, koridorda başka kimsenin olup olmadığını sordum.

"Kimse yok" dedi kız.

Zinciri çıkarıp kapıyı açarak kızı içeri aldım. Kız içeri girer girmez kapıyı kapatıp, kilitledim.

"Çok güzel kokuyor" dedi kız, burnunu ileri doğru uzatıp havayı koklayarak. "Mutfağa bakmamın mahsuru var mı?"

“Elbette yok. Peki, apartmanın girişi civarında tuhaf birileri var mıydı? Yol tamiratı yapanlar ya da park halindeki arabada bekleyenler falan?”

“Hiç kimse yoktu” dedi kız, getirdiği iki kitabı mutfak masasına bırakıp, ocağın üzerindeki tencerelerin kapaklarını tek tek açarak kontrol ederken. “Bunların hepsini sen mi yaptın?”

“Evet” dedim. “Karnın açsa yemek yiyelim. Doğru dürüst bir şeyler yok gerçi.”

“Hiç de değil. Böylesini daha çok severim ben.”

Yemekleri masaya koydum, kızın hepsini silip süpürerek yemesini ilgiyle izledim. Birileri bu kadar coşkuyla yiyince, yemek yapmanın bir anlamı oluyor. Kendim için de büyük bir bardağa buzlu Old Crow viski hazırladım, fasulye püresi kızartıp üzerine rendelenmiş zencefil ekleyerek meze haline getirip viskimi içtim. Kız tek kelime etmeden iştahla yiyordu. İçki teklif ettiysem de, istemediğini söyledi.

“Şu fasulyeden biraz verir misin?” dedi kız. Yarısı kalan fasulyeyi kızın önüne uzatıp, viskimi mezesiz içmeye devam ettim.

“Eğer istersen pilav ve erik turşusu da var. Hemen miso çorbası da yapabilirim.”

“Harika olur” dedi kız.

Kıyılmış palamut kurusu haşlayarak hazırladığım suya, yosun ve yeşil soğan katarak *miso* çorbası hazırladım, yanına erik turşusu ve pilavı ekleyerek masaya koydum. Kız onları da göz açıp kapayıncaya kadar silip süpürdü. Masanın üzerinde sadece erik çekirdekleri kalmıştı; kız her şeyi silip süpürünce nihayet tatmin olmuş gibi derince iç geçirdi.

“Ellerine sağlık. Çok güzeldi” dedi.

Böylesine zayıf ve güzel bir kızın bu kadar çok yemek yediğine ilk kez şahit oluyordum. Fakat tarzı mükemmeldi. Kız yemeğini bitirdiğinde de, ben yarı hayranlık yarı hayal kırıklığı taşıyan gözlerle dalgın dalgın yüzüne bakmayı sürdürdüm.

“Her zaman bu kadar çok mu yersin?” diye sordum, cesaretimi toplayarak.

“Evet, öyle. Her zaman şimdiki kadar yerim” dedi kız, çok normal bir şey sorulmuş gibi.

“İyi de hiç şişman değilsin.”

“Midem genleşip genişleyebilir benim” dedi kız. “O yüzden ne kadar yersem yiyeyim şişmanlamıyorum.”

“Hmm” diye mırıldandım. “Masraflı oluyordur.” Doğrusu kız benim ertesi gün öğlen yemeğine kadar yiyeceğim her şeyi tek başına yemişti.

“Elbette oluyor” dedi kız. “Dışarıda yemek yediğimde, normalde arka arkaya iki yere gidiyorum. Önce erişte çorbası ve Çin böreğiyle hafiften havaya giriyorum, sonra doğru düzgün bir yemek yiyorum. Sanırım maaşımın neredeyse tamamı yemek masrafına gidiyor.”

Bir kez daha içki teklif ettim. Bira istediğini söyledi. Birayı buzdolabından çıkarıp, denemek için iki avuç dolusu sosisi de tavada kızarttım. Yok artık, demiştim içimden, ama ben daha ancak iki tane yemiştim ki, kız gerisini silip süpürdü. Ağır makineli tüfekler sazdan bir kulubeyi nasıl bir anda yerle bir ederse onun da öyle yıkıcı bir iştahı vardı. Bir hafta yeter diye yaptığım alışveriş gözlerimin önünde eriyip gidiyordu. Aslında o sosislerle kendime lezzetli bir sosis yemeği hazırlamayı planlamıştım.

Bu kez hazır patates salatasına yaş yosun ve tonbalığı karıştırarak çıkarınca, kız ikinci birasıyla birlikte bunları da silip süpürdü.

“Kendimi çok mutlu hissediyorum” dedi kız. Ben neredeyse hiçbir şey yemeden üç bardak Old Crow içmiştim. Onun yemek yiyişini gördükçe benim iştahım kapanmıştı.

“İstersen tatlı olarak çikolatalı pasta da var” demiş bulundum. Kız elbette pastayı da yedi. Onu izlemek bile bende sanki yediklerim boğazıma kadar yükselmiş gibi bir his yarattı. Yemek yapmayı severim, ama iş yemeğe gelince, az yemek yiyenlerdenim.

Herhalde o yüzden, penisim doğru dürüst sertleşmedi. Sinirlerim midemde yoğunlaşmıştı. 1964 Tokyo Olimpiyatları’ndan beri ilk kez olması gereken zamanda penisim sertleşmemişti. O ana kadar, vücudumun bu türden işlevleri konusunda kendime gayet güvenirdim. O yüzden yaşadığım şok hiç de hafif değildi.

“Dert etme. O kadar da önemli değil” dedi kız. Uzun saçlı, midesi genleşen, kütüphanenin başvuru eserleri masasında çalışan kız. İkimiz pastadan sonra viski ve bira içerek iki, üç plak daha dinlemiş, sonra da yatağa dalmıştık. O ana kadar çok farklı kadınlarla yatmıştım, ama ilk kez bir kütüphaneciyle yatıyordum ve yine ilk kez, bir kadınla o kadar kolay cinsel ilişkiye girmiştim. Herhalde bunda hazırladığım yemekler etkili olmuştu. Yine de sonuçta, az önce söylediğim gibi, penisim hiç sertleşmemişti. Karnım yunus karnı gibi şişkinleşmiş gibiydi, ne kadar uğraşırsam uğraşayım daha aşağısına güç veremedim.

Kız çıplak vücudunu bana iyice yapıştırıp, ortaparmağını göğsümde, on santimlik bir çizginin üzerinde bir aşağı bir yukarı gezdiriyordu. “Böyle şeyler, arada sırada herkesin başına gelebilir. Çok fazla dert etme kendine.”

Fakat o beni avutmaya çalıştıkça, penisimin sertleşmemiş olduğu gerçeği daha da kesinleşiyor, yüreğimin üstüne bir kâbus gibi çullanıyordu. Eskiden bir kitapta penisin sertleşmemiş halinin, sertleşmiş halinden daha estetik olduğuna dair bir yazı okumuştum, ama bunu aklıma getirmemin de bir faydası yoktu.

“En son ne zaman biriyle yattın?” diye sordu kız.

Belleğimin kapağını açarak, bir süre karıştırdım. “İki hafta önceydi sanırım.”

“O zaman yolunda gitti mi?”

“Elbette” dedim. Sanki son günlerde herkes bana cinsel hayatımla ilgili sorular soruyormuş gibi gelmeye başlamıştı. Belki de bu sıralar moda haline gelmiştir.

“Kiminle yattın?”

“Telekızdı. Telefon edip çağırdım.”

“O türden bir kadınla yatmakla ilgili olarak, nasıl desem, o an suçluluk duygusu hissettin mi?”

“Kadın değil” diye düzettim. “Kızdı. Yirmi, yirmi bir yaşındaydı. Suçluluk duygusu falan hissetmedim. Rahatlıyorsun, sonradan başına bela da olmuyor. Üstelik ilk kez bir telekızla yatmış da değilim.”

“Sonra mastürbasyon yaptın mı peki?”

“Yapmadım” dedim. Sonrasında çok işim vardı. O güne kadar kuru temizlemede kalan, en sevdiğim ceketimi almaya gidecek zamanı bile bulamamıştım. Mastürbasyon yapacak halim yoktu.

Ben öyle söyleyince, kız ikna olmuş gibi başını salladı. “Kesin o yüzden” dedi kız.

“Mastürbasyon yapmadığım için mi?”

“Nereden çıkarıyorsun?” dedi kız. “İşin yüzünden. Çok işin vardı değil mi?”

“Eh öyleydi. Önceki gün yirmi altı saat uyumadım.”

“Nasıl bir iş?”

“Bilgisayar işi” diye yanıtladım. İşim sorulduğunda hep öyle yanıtlarım. Ana hatlarıyla yalan değil, insanların çoğu bilgisayar işi hakkında pek bilgi sahibi de olmadığı için, daha fazla soru sormazlar.

“Kesin uzun zaman beynini çalıştırdığın için stresin artmış, o yüzden de geçici olarak sönmüştür. Çok sık rastlanan bir durum.”

“Hmm” dedim. Belki de öyleydi. Yorgunluktan bitkin düşmüştüm, son iki gün boyunca başıma üst üste garip olaylar gelmişti ve sinirlerim yıpranmıştı; gözlerimin önünde o şiddete yakın iştahın sergilenmesi de duruma tuz biber ekmişti, geçici olarak iktidarsızlaşıvermiştim herhalde. Olası bir durum.

Yine de, içimde durumun bu kadar da kolay açıklanamayacağına dair bir his vardı. Bundan başka bir etken daha olmalıydı. Ben bugüne kadar, aynı şekilde yorgun düşüp sinirlerimin yıprandığı zamanlarda bir hayli tatmin edici şekilde cinsel işlevimi yerine getirebilmiştim. Bu seferki durum, olasılıkla kızın o farklılığından kaynaklanıyordu.

Farklılık.

Genleşen mide, uzun saçlar, kütüphane...

“Baksana. Kulağını karnıma dayasana” dedi kız. Sonra üzerindeki battaniyeyi ayakuçlarına kadar açtı.

Hatları pürüzsüz, güzel bir vücudu vardı. Fazladan bir gram et bile yoktu. Memeleri de yeterli büyüklükteydi. Söylediği şekilde, memeleriyle göbeği arasında kalan resim kâğıdı gibi düzgün kısma kulağımı dayadım. O kadar yemek yediği halde, hiç şişkinleşmeyen karnı için güzel sözcüğü tam denk düşüyordu. Sanki Harpo Marx’ın her şeyi müthiş bir iştahla içinde yok eden paltosu gibiydi. Teni ince, yumuşak ve ılıktı.

“Bir şeyler duyuyor musun?”

Nefesimi tutup, kulak kesildim. Yavaş kalp atışlarından başka ses namına hiçbir şey duyulmuyordu. Sessiz bir ormanda yere uzanıp, uzaklardan gelen ormancının balta sesine kulak veriyormuşum gibi hissettim kendimi.

“Hiçbir şey duyulmuyor” dedim.

“Midemin sesini duymuyor musun?” dedi. “Midenin yiyecekleri sindirme sesini.”

“Ayrıntısını bilemem, ama sanırım hiç ses çıkmıyor. Nihayetinde mide özsuyu eritiyor yalnızca. Az çok salınım hareketi olsa bile, pek ses çıkmaz herhalde.”

“Fakat ben, midemin şu an tam kapasite çalıştığını hissedebiliyorum. Biraz daha dikkatli dinlesene.”

Yatış şeklimi hiç bozmadan, tüm dikkatimi kulaklarımda yoğunlaştırarak, kızın karnının alt kısmına ve biraz aşağıda şişkinlik yapan apış arası tüylerine baktım. Fakat midenin çalışmasını anlatan tek bir ses bile duyamadım. Net aralıklarla çarpan kalp sesi duyuluyordu

yalnızca. *Dipteki Düşman* filminde de buna benzer bir sahne vardı sanki. Ben orada kulak kesilip beklerken, kızın devasa midesi Curt Jurgens'in kullandığı U-boot denizaltı gibi sessizce sindirime devam ediyordu.

Ümidimi keserek yüzümü kızın vücudundan ayırıp, yastığa yaslanıp elimi omzuna koydum. Yastığa kızın saçlarının kokusu sinmişti.

"Tonik var mı?" diye sordu.

"Buzdolabında" dedim.

"Votka-tonik içmek istedi canım. Olur mu?"

"Elbette."

"Sen de içer misin?"

"Aynısından olsun."

O çırılçıplak kalkıp mutfakta votka-tonik hazırlarken ben de, "Teach me Tonight" parçasının da yer aldığı John Mathis plağını pikaba yerleştirdim, sonra da yatağa dönüp mırıldanarak eşlik etmeye başladım. Küçük bir koro oluşmuştu sanki, ben, yumuşak penisim ve John Mathis'ten oluşan.

"The sky, the blackboard..." diye şarkı söylerken, kız iki içkiyi, tekboynuz hakkındaki kitapların üstüne koyduğu tepside getirdi.

"Sen kaç yaşındasın?" diye sordu.

"Otuz beş" dedim. Hata yapmanın mümkün olmadı saf gerçekler, bu dünyada en çok sevilen şeylerdendir. "Uzun zaman önce boşandım. Çocuğum yok. Sevgilim yok."

“Ben yirmi dokuzum. Mayısta otuz olacağım.”

Tekrar yüzüne dikkatlice baktım. Hiç o yaşta göstermiyordu. En fazla yirmi iki, yirmi üç gibi duruyordu. Kalçaları henüz sarkmamıştı, tek bir kırışığı bile yoktu. İçimden bir ses, kadınların yaşını tahmin etme yeteneğimin hızla zayıfladığını söylüyordu.

“Genç gösteriyorum, ama gerçekten yirmi dokuz” dedi. “Bu arada, sen de aslında beysbol oyuncusu falan gibi bir şeysin değil mi?”

Afallayıp tam içmek üzere olduğum votka-toniği göğsümün üzerine döktüm.

“Nereden çıkarıyorsun?” dedim. “Beysbol dediğini on beş senedir hiç oynamadım ben. Nereden çıktı şimdi bu?”

“Sanki senin yüzünü televizyonda görmüş gibiyim. Televizyon dedim-diysem de, ben canlı beysbol yayını ve haberlerden başka bir şey izlemem. Yoksa haberlerde mi gördüm?”

“Haberlere de çıkmadım.”

“Ya reklam?”

“Hem de hiç.”

“O zaman, kesin sana tıpatıp benzeyen biriydi. Her şey bir yana, sen hiç bilgisayar işi yapan biri gibi durmuyorsun” dedi. “Yok evrimmiş, yok tekboynuzmuş diyorsun, cebinden de sustalı çakı çıkıyor.”

Yere atılmış halde duran pantolonumu gösterdi. Gerçekten de, pantolonumun arka cebinden çakının sapı gözüküyordu.

“Biyolojiyle ilgili verileri düzenleme işiyle uğraşıyorum. Bir tür biyoteknoloji konusu. Şirket çıkarları da söz konusu olunca, temkinli

davranmak zorundayım. Son zamanlarda karşılıklı olarak veri çalma olayları da bir hayli arttı.”

“Hmm” dedi kız, yüzünde söylediklerimden ikna olmamış bir ifade vardı.

“Sen de bilgisayar kullanıyorsun, ama hiç de bilgisayarla iş yapan biri gibi durmuyorsun.” Kız bir süre tırnağının ucuyla tık tık ön dişlerine vurdu. “Benim durumum farklı. Tamamen iş gereği. Yalnızca ezberlediğim şeyleri yapıyorum Kitapların başlıklarını, türlerine göre bilgisayara giriyor, başvuru durumunda geri çağırıyor, kullanım durumunu inceliyorum. Yaptığım bundan ibaret. Elbette, hesap için de kullanabilirim, ama... Üniversiteden mezun olduktan sonra iki yıl bilgisayar yüksekokuluna gittim.”

“Kütüphanede kullandığın ne tür bir bilgisayar?”

Bilgisayarın modelini söyledi. Son model orta sınıf bir ofis bilgisayarıydı, ama kapasitesi göründüğünden daha yüksekti ve kullanım şekline göre bir hayli yüksek hesaplar yapılabilirdi. Ben de bir kez kullanmıştım.

Ben gözlerimi kapatmış bilgisayarı düşünürken, kız iki votka-tonik daha hazırlayıp getirmişti. Sonra ikimiz birlikte yastıklarımıza yaslanmış halde ikinci votkalarımızı içtik. Plak bitince, ful-otomatik pikabın iğnesi başa dönerek John Mathis’in uzunçalarını bir kez daha en baştan çalmaya başladı. Bunun üzerine ben de “The sky, the blackboard...” diye mırıldanmaya başladım.

“Baksana, sence biz birbirimize yakışıyor muyuz?” dedi kız. Votka-tonik bardağının dibi, arada sırada karnımın yan tarafına değdikçe irkiliyordum.

“Yakışmak?” diye, sorusunu soruyla yanıtladım.

“İşte sen otuz beşsin, ben de yirmi dokuz. İdeal bir yaş farkı değil mi sence?”

“İdeal yaşlar?” diye sordum, yine. Onun en baştaki papağan gibi tekrarlama huyu bana geçmişti herhalde.

“Bu yaşa geldiğimize göre, ikimiz de yeterince tecrübe kazanmışızdır. Hem ikimiz de yalnızız, ikimiz pekâlâ iyi bir ilişki kurabiliriz. Senin yaşantına karışmam, ben de kendi kafama göre yaşarım... Hoşuna gitmiyor muyum yoksa?”

“Elbette hayır” dedim. “Senin miden genleşiyor, ben de iktidarsızım. Birbirimize yakışıyoruzdur belki de.”

Gülerek elini uzatıp yumuşak penisimi usulca kavradı. Votka-tonik bardağını tuttuğundan, eli beni yerimden sıçratacak kadar soğuktu.

“Seninki hemen düzelir” diye fısıldadı kız, kulağımın dibinde. “Ben düzeltirim. Fakat acele etmeye de gerek yok. Benim yaşamım cinsel iştahtan ziyade, yemek iştahı üzerine kurulu olduğu için, böyle kalmasının bir sakıncası yok. Seks dediğin, benim için iyi hazırlanmış bir tatlıdan öteye geçmez. Varsa iyi olur elbette, ama olmaması da sorun değil. Onun dışındaki şeylerle bir ölçü tatmin olabiliyorsam elbette.”

“Tatlı” diye tekrarladım.

“Tatlı” dedi kız da, tekrar. “Fakat bunun nasıl bir şey olduğunu bir sonraki sefer konuşuruz. Ondan önce şu tekboynuz meselesini konuşalım. Zaten, beni buraya çağırma nedenin de bu değil miydi?”

Başımı yukarıdan aşağı sallayarak, boşalan iki bardağı alıp yere koydum. Kız da elini penisimden çekip, başucundaki iki kitabı aldı. Biri Bertrand Cooper’ın *Hayvanların Arkeolojisi*, diğeri ise Borges’in *Hayali Varlıklar Kitabı* idi.

“Buraya gelmeden önce, kitapları hızlıca gözden geçirdim. Basitçe söylemek gerekirse bu” (diyen kız *Hayali Varlıklar Kitabı*’nı eline aldı) “tekboynuz denilen hayvanı ejderha ya da denizkızı gibi hayal ürünü olarak ele almış. Bu ise” (diyerek, bu kez *Hayvanların Arkeolojisi*’ni aldı) “tekboynuzun asla var olmadığı yanlış olabilir görüşünden yola çıkarak, somut kanıtlar getirerek konuya yaklaşıyor. Fakat ne yazık ki, ikisinde de tekboynuz üzerine pek fazla bir şey yazmıyor. Ejderha ya da cinler hakkında yazılanlarla karşılaştırıldığında, çok az kalıyor. Bence, tekboynuz denilen şey varlığını ustalıkla gizlemeyi başarıyordu, onun için pek fazla bir şey bulamamışlardır... Kusura bakma, ama bizim kütüphanede ancak bunlar vardı.”

“O kadarı da yeter. Tekboynuzun ne olduğunu genel hatlarıyla bilsem yeter. Teşekkür ederim.”

Kız iki kitabı da bana uzattı.

“Eğer mümkünse şimdi, o kitaplardan pasajlar seçerek okur musun bana?” dedim. “Birisi okurken dinleyince daha rahat aklımda kalıyor.”

Kız başını olur anlamında sallayarak, önce *Hayali Varlıklar Kitabı*’nı eline alıp, ilk sayfasını açtı.

“Bizler uzay hakkında hiçbir şey bilmediğimiz gibi, ejderhalar hakkında da hiçbir şey bilmiyoruz” diye okumaya başladı. “Kitabın giriş sloganı bu.”

“Çok uygun” dedim.

Sonra iyice arkalarda, arasına kâğıt sıkıştırdığı sayfayı açtı.

“İlk olarak bilinmesi gereken tekboynuzların iki farklı türü olduğu. Biri Yunan kaynaklı Batı tipi tekboynuz, diğeri ise Çin tekboynuzu. Bu

ikisinin görüntüsü ve şekilleri farklı olduğu gibi, insanların algılama şekilleri da tamamen farklı. Örneğin Yunanlılar tekboynuzu şöyle tasvir etmişler:

‘Vücudu ata benzer, ama başı geyiğe, ayakları file, kıç bölgesi ise yabandomuzuna yakındır. Tok kişneme sesleri çıkarır, seksen santim uzunluğunda siyah tek bir boynuz alnının ortasından yukarı doğru uzanır. Bu hayvanı canlı yakalamanın imkânsız olduğu söylenir.’

Bununla karşılaştırıldığında, Çin tekboynuzu ise şöyle:

‘Bunda geyik vücudu, inek kuyruğu, at toynakları vardır. Alnındaki boynuzu ettendir. Derisi sırt kısmında beş rengin karışımından oluşur, karnı ise sarı ya da kehribar rengindedir.’

Çok farklı değil mi?”

“Haklısın” dedim.

“Yalnızca görünüşü, şekli değil, karakteri ve ifade ettiği anlam da, Doğu ve Batı arasında büyük farklılıklar gösteriyor. Batılıların imgesindeki tekboynuz hırçın ve saldırgan. Ne de olsa, seksen santim dediğine göre, bir metreye yakın boynuzu var. Yine, Leonardo Da Vinci’ye göre tekboynuzu yakalamak için tek yol varmış, onun için de cinsel iştahını kullanmak gerekirmiş. Genç bir kızı tekboynuzun önüne koyunca, hayvanın cinsel iştahı aşırı güçlü olduğundan saldırmayı unutup, başını kızın dizine koyar, öylelikle yakalanması mümkün olurmuş. Bu boynuzun ne anlama geldiğini çıkarmışsındır.”

“Sanırım evet.”

“Onunla karşılaştırıldığında Çin tekboynuzu uğurlu, kutsal bir hayvan. Bu hayvan ejderha, Anka kuşu ve kaplumbağa ile birlikte dört kutsal hayvandan biri ve yeryüzündeki 365 tür hayvan arasında zirvede

yer alıyor. Son derece uysal bir karakteri var, yürürken en küçük canlılara bile zarar vermemeye dikkat ediyor, canlı ot bile yemiyor, yalnızca kuru ot yiyor. Ömrü yaklaşık bin yıl ve bu hayvanın ortaya çıkması kutsal kralın doğumunu müjdeliyor. Örneğin Konfüçyüs'ün annesi ona hamile kaldığında tekboynuz görmüş.

'Yetmiş yıl önce bir avcı bir kirin öldürdüğünde, boynuzunda Konfüçyüs'un annesinin bağladığı süs kurdele hâlâ duruyormuş. Konfüçyüs o tekboynuzu görmeye gidip, başında gözyaşı dökmüş. Neden derseniz, o masum kutsal hayvanın ölümünün nelerin habercisi olduğunu hissetmiş ve o kurdele de kendi geçmişinden bir parçaymış.'

Ne dersin? İlginç değil mi? XIII. yüzyıla gelindiğinde bile, tekboynuz Çin tarihinde karşımıza çıkıyor. Cengiz Han'ın ordularının Hindistan'ı istila etmeyi planlayarak önden gönderdiği akıncı kuvvet, çölün ortasında tekboynuzla karşılaşmış. O tekboynuzun at gibi bir kafası, alnının ortasında tekboynuzu varmış, tüyleri yeşilmiş, geyiğe benziyormuş ve insanların dilini konuşuyormuş. Şöyle demiş. 'Sizin efendinizin ülkesine dönme zamanı geldi.'

'Cengiz Han'ın Çin bakanlarından biri çevresindekilere danışarak, o hayvanın kirin türlerinden *kutlu boynuz* olduğunu ona anlatmış. '400 yıl boyunca ordu yığınları dört bir yönde savaştı' demiş. 'Kan dökülmesinden hoşlanmayan gök, *kutlu boynuz* aracılığıyla uyarı gönderiyor. Ömrünüzün son yıllarında imparatorluğu kurtarın. Makul olmak her zaman sevinç yaratır.' İmparator da bunun üzerine savaş planından vazgeçmiş.'

Hem Doğu'da hem Batı'daki aynı tekboynuz olsa bile, aynı zamanda bu kadar farklılar işte. Doğu'da barış ve sükûnet anlamına gelirken, Batı'da saldırganlık ve cinsel iştah sembolü. Yine de her halükârda, tekboynuz hayali bir hayvan ve işte öyle hayali bir hayvan olduğu için de farklı anlamlar yüklenmiş olması noktasında benzerlik var."

“Tekboynuz gerçekte yok mu yani?”

“Yunus türleri arasında tekboynuzlu olanı var, ama doğrusunu söylemek gerekirse, bu boynuz değil de, üst çenedeki dişlerden birinin başın tepe kısmından dışarı çıkmasıyla oluyor. Uzunluğu 2,5 metre ve o boynuzun üzerinde vida sarmalı gibi desenler var. Fakat bu, özel bir deniz canlısı ve Ortaçağ’da yaşayanlar bile görme imkânı bulamamışlardır herhalde. Memeliler açısından söylersek, Miyosen Zamanı’nda ortaya çıkıp, soyları birbiri ardına tükenmiş olanları var. Örneğin...”

Diyerek, *Hayvanların Arkeolojisi*’ni eline alıp, başından üçte ikisine den gelen bir kısmını açtı.

“Bunlar Miyosen’de, yani yaklaşık 25 bin yıl önce, Kuzey Amerika’da yaşadığı varsayılan iki tür geviş getiren hayvan. Sağdaki *Syntetocelus*, soldaki *craniocelus*. İkisinde de üç boynuz var, ama bağımsız tekboynuzları olduğu da açık.”

Kitabı alıp, oradaki resme baktım. *Syntetocelus* küçük bir atla geyiğin karışımı gibi bir hayvandı ve alnında öküzünki gibi iki boynuzu, burnunun ucunda ise ucu Y şeklinde ikiye ayrılmış daha uzunca bir boynuzu daha vardı. *Craniocelus* ise nispeten daha yuvarlak yüzlüydü, alnında geyiğinkine benzer iki boynuzu ve onlardan başka geriye doğru çıkan yay gibi eğri, uzun ve ucu sivri bir boynuzu daha vardı. İkisi de bir hayli grotesk görünüyorlardı.

“Fakat bu şekilde boynuz sayısı tek sayı olan hayvanların tamamı yok olmuşlar” dedi kız, kitabı elimden geri alırken.

“Memelilerle sınırlı olarak söylersek, tekboynuz ya da boynuz sayısı tek hayvanlar çok nadir görülüyor ve evrim süreci açısından bakacak olursak da, bunlar bir tür mutant ve farklı bir deyişle, evrim sürecinde yalnız kalmış hayvanlar. Memelilerle sınırlamasak da, örneğin

dinozorlara baktığımızda üç boynuzlu dinozorlar varmış, ama son derece istisnai bir durummuş bu. Örneğin aklına çatalı getirirsen çok daha iyi anlarsın, ama üç boynuz birden olunca direnç o ölçüde artıyor ve saplamak güçleşiyor. Bir de, boynuzlardan biri karşısındakine denk geldiğinde, dinamik prensipleri dolayısıyla karşısındakinin vücuduna batmama ihtimali de ortaya çıkıyor. Dahası, elbette çok sayıda düşmanla karşılaşması durumunda, boynuzu birine saplayıp, sonra da ondan çekip bir başkasına saplaması, üç boynuz olması durumunda bir hayli zor."

"Direnç arttıkça, zaman artar" dedim.

"Aynen öyle" dedi kız, bacağıma üç parmağıyla bastırarak. "Çok boynuzlu hayvanların zayıf noktası işte bu. Birinci hayati sorun. Çok sayıdaki boynuza oranla, iki ya da tekboynuz daha işlevsel. Tekboynuzun ikinci zayıf noktası ise... Hayır, ondan önce iki boynuzlu olmanın gerekliliğini basitçe anlatmam daha iyi olur. İki boynuzlu olmanın avantajı, öncelikle hayvanın sağ ve solunun eşit olması. Tüm hayvanların sağ ve sol yanlarının dengede kalmasıyla, yani güçlerinin ikiye bölünmesi yoluyla, hareket kalıpları ortaya çıkar. Burunda bile iki delik vardır, ağız dersen o da ortadan ikiye ayırdığında dengeli bir yapıdır, zaten gerçekte sağ ve sol tarafı dengede kalarak çalışır. Göbek tektir, ama o bir tür körelmiş organdır."

"Peki ya penis?" diye sordum.

"Penis ve vajina bir takımdır. Sandviç ekmeği ve sosis gibi."

"Çok anlaşılır" dedim. Gayet açıktı.

"En önemli olan şey gözler. Saldırıda olsun, savunmada olsun, gözler kontrol kulesi işlevi görür. Boynuzların o gözlere yapışık olarak çıkması en ideal olanı. En iyi örnek gergedandır. Gergedan prensipte tekboynuzdur, ama feci şekilde miyoptur. Gergedanın miyopluğu

tekboynuz olmasından kaynaklanır. Tek tekerlek gibi bir şeydir yani. Fakat bu zayıf noktalarına rağmen, gergedanın varlığını sürdürebilmiş olması, otobur ve sert bir zırhla kaplı olmasındandır. Bu sayede savunmayı dert etmesi gerekmez. O anlamda, gergedanın vücut yapısı olarak üç boynuzlu dinozorlara çok benzediğini söyleyebiliriz. Fakat resimlerde gördüğümüz kadarıyla tekboynuz bu zincirin bir halkası değil. Zırhı da yok. Çok, ama çok... nasıl desem...”

“Savunmasız” dedim.

“Öyle. Savunma açısından geyikle aynı. Üstüne üstlük, bir de miyopsa fazlasıyla tehlikede demektir. Diyelim ki, koku ve duyma yetisi gelişmiş olsun, kaçış yolu kapatıldığında elinden hiçbir şey gelmez. O yüzden tekboynuz avlamak, gelişmiş saçma tüfeğiyle uçamayan kazları avlamaya benzer. Tekboynuzlu olmanın bir diğer dezavantajı şudur: boynuzun zarar görmesi hayatına mal olur. Yani bu yedek tekerin olmadan Sahra Çölü’nden geçmek gibidir. Anlıyor musun?”

“Evet.”

“Tekboynuzlu olmanın bir diğer dezavantajı ise, güç kullanmasının zorluğudur. Burada arka dişlerle ön dişleri karşılaştırırsak daha iyi anlaşılır. Arka dişlere, ön dişlere nazaran daha rahat güç verilebilir değil mi? İşte bu, az önce de söylediğim denge sorunudur. Uçların ağır olması durumunda, oraya ne kadar güç verilirse, vücudun dengesi o ölçüde artar. Nasıl? Böylelikle tekboynuzun fazlasıyla defolu bir mal olduğunu anlamışsındır.”

“Evet” dedim. “Anlatmakta çok ustasın.”

Neşeyle gülümseyerek avuç içini göğsümde gezdirdi. “Fakat hepsi bu değil. Teorik olarak düşünüldüğünde, tekboynuzun soyunun tükenmesinden kurtularak, yaşamını sürdürmesi için bir olasılık var. Bu en önemli nokta. Sence ne olabilir?”

Kollarımı göğsümün üzerinde birleştirip, bir iki dakika düşündüm. Yalnızca tek bir olasılık aklıma geliyordu.

“Doğal düşmanının olmaması” dedim.

“Tam isabet” diyerek, beni dudaklarımdan öptü.

“Öyleyse, doğal düşmanının olmayacağı bir ortam kurgulasana.”

“Öncelikle ortamın yalıtılmış olması gerekir. Başka hayvanların girememesi için” dedim. Örneğin, Conan Doyle’un *Kayıp Dünya*’sı gibi, arazinin yeterince yüksek ya da iyice çukurda olması. Veyahut krater ağzı gibi çevresinin yüksek duvarlarla kapatılmış olması.”

“Mükemmel” dedi işaretparmağıyla kalbimin üzerinde bir noktaya hafifçe vurarak. “Aslında, işte öyle bir ortamda, tekboynuz kafatasının bulunduğuna dair kayıtlar var.”

Gayriihtiyari yutkundum. Hiç farkında olmadan, içinde bulunduğum durumun özüne yaklaşıvermiştim.

“1917 yılında Rusya cephesinde o kafatası bulunmuş. Eylül 1917.”

“Ekim Devrimi’nden önceki ay, Birinci Dünya Savaşı sıraları. Kerenski Hükümeti” dedim. “Bolşeviklerin harekete geçişinin hemen öncesi.”

“Ukrayna cephesinde bir Rus askeri siper kazarken bulmuş kafatasını. İnek ya da geyik kafasıdır diye oracığa atıvermiş. Öylece kalacak olsa, kafatası tarihin bir karanlığından başka bir karanlığına atılmış olacakmış, ama o bölüğün başındaki teğmen Petersburg Üniversitesi’nde biyoloji alanında yüksek lisans öğrencisiymiş. Adam kafatasını alıp kışlaya götürerek iyice incelemiş. Sonra o ana kadar hiç görmediği türden bir hayvanın kafatası olduğunu anlamış. Hemen Petersburg

Üniversitesi’ndeki danışman hocasıyla irtibata geçmiş, inceleme ekibinin gelmesini beklemiş, ama gelen giden olmamış. Ne de olsa, o sıralarda Rusya feci bir karmaşa içinde olduğundan, erzak, cephane ve ilaçlar bile cepheye gönderilemiyor, her tarafta grevler dalga dalga yayılıyormuş. Öyle bir durumda cepheye inceleme ekibi gönderilmesi imkânsız elbette. Tüm bunlara rağmen, ekip oraya varmış bile olsa doğru dürüst bir inceleme yapamazlardı herhalde. Çünkü Rus ordusunun sürekli geri çekildiği zamanlar ve cephede sürekli geriliyor, çekildikleri yerler de hemen Alman ordusunun eline geçiveriyormuş.”

“Sonra ne olmuş peki, o teğmene?”

“O yılın kasım ayında telgraf direğine asmışlar. Ukrayna ile Moskova arasında telgraf hattı vardır. Burjuva kökenli subayların çoğunluğu o hattaki telgraf direklerine asılmış. O teğmen, siyasetle uzaktan yakından ilgisi olmayan bir biyoloji öğrencisiymiş oysa.”

Rusya ovalarında sıralanan telgraf direklerine, subayların birer birer asıldığı manzara gözlerimin önüne geliverdi.

“Fakat Bolşevikler ordunun kontrolünü ele geçirmeden önce, teğmen güvendiği, terhis olan bir yaralı askere o kafatasını vererek, eğer Petersburg’daki hocasına iletmeyi başarırsa, ona muazzam bir ödül vereceğini vaat etmiş. Fakat o asker hastaneden taburcu olup, elinde kafatasıyla Petersburg Üniversitesi’ne gitmeyi başardığında artık ertesi senenin şubat ayı gelmiş ve üniversite geçici olarak kapalıymış. Öğrenciler devrime bulaşmış, çoğu hocanın da kimisi kovulmuş, kimisi iltica etmiş, üniversite açılabilecek durumda da değilmiş. Adam çaresiz, daha sonra paraya çeviririm diye, kafatasını koyduğu kutuyu Petersburg’da binek atı malzemeleri üreten kayınbiraderine emanet ederek, kendisi de Petersburg’dan 300 kilometre uzaktaki memleketi olan köye dönmüş. Fakat bu adam, hangi nedenle olduğu bilinmiyor, ama bir daha hiç Petersburg’a dönmemiş ve sonuçta kafatası, uzunca bir süre

unutulmuş halde o binek atı malzemeleri dükkânının deposunda kalmış.

Kafatasının bir kez daha gün yüzü görmesi 1935 yılında olmuş. Petersburg'un adı Leningrad olarak değiştirilir, Lenin ölür, Troçki sürgün edilir, başa Stalin geçer. Leningrad'da ata binen kimse kalmadığı için, dükkânın sahibi dükkânın yarısını satıp, kalan yarısında hokey malzemeleri satabileceği küçük bir dükkân açmaya karar vermiş."

"Hokey?" dedim. "1930'larda, hokey Sovyetler'de moda mıymış?"

"Bilmiyorum. Burada öyle yazıyor işte. Fakat Leningrad, devrimden sonra da nispeten modern bir şehir olduğu için, hokey kadarcık bir eğlenceleri olmuştur herhalde."

"Öyle mi dersin?" dedim.

"Neyse. Bunun üzerine ambarı toparlarken, adam 1918 yılında kayınbiraderinin bırakıp gittiği kutuyu bulup açmış. En üstte o Petersburg Üniversitesi profesörüne yazılmış mektup varmış. Mektupta 'Çok güvendiğim bir adam getirecek bu kafatasını. Makul bir ücret ödeyiniz lütfen' yazıyormuş. Elbette adam kutuyu üniversiteye, yani Leningrad Üniversitesi'ne götürüp, o profesörle görüşmek istemiş. Fakat profesör Yahudi'ymiş ve Troçki'nin devrilmesiyle birlikte Sibirya'ya gönderilmiş. Eh, adamın ödül alabileceği biri kalmamış bile olsa, ne menem bir şey olduğunu bilmediği bir hayvan kafatasını ömrünün sonuna kadar saklamanın faydasız olduğunu düşünerek, başka bir biyoloji profesörü bulup, olanları anlatmış, kuş kadar bir ödül karşılığında o kafatasını üniversiteye bırakıp dönmüş."

"Fakat ne şekilde olursa olsun, kafatası on sekiz yıllık yolculuktan sonra üniversiteye ulaşmış işte" dedim.

“Burası ilginç” dedi kız. “O profesör kafatasını milimi milimine inceleyip, sonuçta 18 yıl önce o genç teğmenin ulaştığı –yani o kafatasının dünyada yaşayan hiçbir hayvanın kafatasıyla uyuşmadığı, geçmişte var olduğu bilinen hayvanların kafatasları arasında da aynı kafatasına sahip bir hayvan olmadığı şeklindeki– yargıya ulaşır. Bu kafatasının yapı itibariyle en fazla geyiğinkine yakın olduğunu, çene yapısı itibariyle otoburlardan toynaklılar familyasına mensup, ama yanakları geyiğinkinden biraz daha şişkin bir yüz şekline sahip olduğunu tahmin eder. Fakat geyikten en büyük farkı, alnının ortasında tekboynuzunun olmasıymış. Kısacası tekboynuz işte.”

“Boynuz mu varmış? O kafatasında?”

“Evet, öyle, boynuzu varmış. Elbette tam bir boynuz değil, boynuz kalıntısıymış. Üç santimetresinden ilerisi kırılmış, ama geriye kalan kısımdan yola çıkılarak, uzunluğu yirmi santim civarında, antilop boynuzuna çok benzeyen bir şekli varmış. Kök kısmının çapı da yaklaşık iki santimmiş.”

“İki santim” diye tekrarladım. İhtiyardan aldığım kafatasındaki çukur kısım da yaklaşık iki santim çapındaydı.

“Profesör Pherov, yani bu bizim profesör, birkaç asistanı ve lisansüstü öğrencisiyle birlikte Ukrayna’ya gidip, bir zamanlar o genç teğmenin bölüğünün siper kazdığı civarda bir ay boyunca saha çalışması yapmış. Ne yazık ki elindeki kafatasının aynısını bulamamış ama o araziyle ilgili ilginç gerçekler ortaya çıkmış. Orası genel olarak Vlotavil Platosu olarak adlandırılan bir yer ve hafifçe yüksek bir tepe şeklindeymiş. Çoğunlukla düz alanlardan oluşan Batı Ukrayna’da, az sayıdaki stratejik yerlerden birisiymiş. O yüzden, Birinci Dünya Savaşı’nda Alman-Avusturya orduları ile Rus ordusu bu yerde bir metrelik alan için çetin piyade savaşlarına girişmişler. İkinci Dünya Savaşı’nda ise plato yer şekilleri değişecek ölçüde topçu savaşlarına sahne olmuş. Eh, elbette bu daha sonraki bir konu. Vlotavil

Platosu'nda Profesör Pherov'un ilgisini çeken, o platodaki kazılarda bulunan farklı hayvan kemiklerinin, o kuşaktaki hayvan yayılımından bir hayli farklı olmasıymış. Bunun üzerine profesör, o platonun eski çağlarda günümüzdeki gibi plato şeklinde olmadığını, bir anlamda krater ağzını andıran bir şekli olduğunu, iç kısmında da oraya özgü bir yaşam sisteminin var olduğunu öne sürmüş. Yani, senin sözünü ettiğin *Kayıp Dünya* gibi."

"Krater ağzı?"

"Evet. Çevresi duvar gibi yalçın yükseltilerle çevrelenmiş plato. O duvar on binlerce yıl gibi uzun bir zaman içerisinde yıkılmış ve her yerden görülebilecek bir tepe haline gelmiş. Eski halindeyken iç kısımda evrim sürecinden kurtulan tekboynuz doğal düşmanları olmaksızın gizlice yaşamaya devam etmiş. Platoda gür pınarlar, bereketli topraklar olduğundan, profesörün varsayımı teorik olarak mümkün. Daha sonra profesör, toplam 63 maddeye ulaşan hayvan, bitki ve jeoloji kanıtı sıralayarak, yanına tekboynuz kafatasını da koyup 'Vlotavil Platosu'ndaki Yaşam Sistemi Üzerine' başlıklı bir makalesini Sovyet Bilimler Akademisi'ne sunmuş. Ağustos 1936'da."

"Pek hoş karşılanmamıştır herhalde" dedim.

"Haklısın. Neredeyse hiç kimse oralı olmamış. Öte yandan, o sıralarda Moskova Üniversitesi ve Leningrad Üniversitesi arasında Bilimler Akademisi üzerinde güç savaşı varmış ve Leningrad Üniversitesi dezavantajlı durumdaymış. Elbette böylesi diyalektik yöntemin uygulanamayacağı bir araştırma da soğuk bir tepki görmüş. Fakat tekboynuzun kafatasının varlığını, elbette hiç kimse görmezden gelememiş. Ne de olsa, profesörün varsayımından bağımsız olarak, kesin bir gerçek olarak kafatası önlerinde duruyormuş. Bu yüzden çok sayıda uzman yaklaşık bir yıl boyunca o kafatasını incelemiş ve onlar da ellerindekinin sahte olmadığını, kesin bir tekboynuzlu hayvan kafatası olduğu sonucuna ulaşmışlar. Sonuçta, Bilimler Akademisi

yönetim kurulu, bunun evrimle bağıntısı olmayan, yalnızca mutant bir geyik kafatası olduğu, araştırmaya değer bir yanı bulunmadığı gerekçesiyle kafatasını Leningrad Üniversitesi'ndeki Profesör Pherov'a geri göndermiş. Böylece, konu da kapanmış.

Pherov daha sonra, rüzgârın yönünün değişeceği ve araştırma sonuçlarının kabul edileceği anı beklediyse de, 1941 yılında Alman-Rus savaşı başlayınca ümitlerini kaybetmiş, 1943 yılında da hayal kırıklığı içerisinde ölmüş. Kafatası da Leningrad savunma savaşı sırasında kaybolmuş. Zaten Leningrad Üniversitesi Alman ordusunun top atışları ve Rus ordusunun tuzak bombaları yüzünden yerle bir olmuş. Kafatası aramanın mümkün olmadığı koşullar elbette. İşte böylece, tekboynuzun varlığını ispat edecek tek kanıt da yok olup gitmiş."

"Öyleyse, ortada kesin bir şey yok."

"Fotoğraf dışında."

"Fotoğraf?" dedim.

"Evet, kafatasının fotoğrafı. Profesör Pherov, kafatasının yüze yakın fotoğrafını çekmiş. O fotoğrafların bir kısmı savaş felaketinden kurtulmayı başarmış, şu an da Leningrad Üniversitesi arşivinde muhafaza ediliyormuş. Bak, işte bu o fotoğraflardan biri."

Kitabı kızdan alıp, parmağıyla işaret ettiği fotoğrafa baktım. Bulanık bir fotoğraftı, ama kafatasının şekli rahatça anlaşılabiliyordu. Kafatası beyaz örtü örtülmüş bir masanın üzerine konmuş, yanına da büyüklüğünün anlaşılması için kol saati yerleştirilmişti. Alın kısmının ortasına çizilen beyaz daire ile de, boynuzun yeri belirtilmişti. Fotoğraftaki kesinlikle ihtiyarın bana hediye ettiğiyle aynı türden bir kafatasıydı. Boynuzun kökü dışında her şeyiyle tıpatıp aynıydı. Televizyonun üzerindeki kafatasına baktım. Üzerini tişörtümle iyice örttüğüm

kafatası uzaktan bakıldığında uyuyan bir kedi gibi duruyordu. Kafatasının bende olduğunu kıza söyleyip söylememekte tereddüt ettiysem de, sonunda hiçbir şey söylememeye karar verdim. Sır dediğimiz şey, o sırrı bilen insan sayısı az olduğu için sırdır.

“O kafatası gerçekten savaş sırasında yok mu edilmiş acaba?” dedim.

“Bilmem” dedi kız, küçük parmağının ucuyla kâküllerini karıştırarak. “O kitaba bakılırsa, Leningrad savaşı çok çetin bir savaşmış, şehrin her mahallesi sırayla dümdüz yerle bir olmuş. Leningrad Üniversitesi civarı da zararın en fazla olduğu yerlerden biriymiş. O yüzden kafatasının yok olduğunu düşünmek daha mantıklı olur. Elbette, Pherov savaş başlamadan önce götürüp bir yere saklamış olabileceği gibi, Alman ordusu savaş ganimeti olarak alıp götürmüş de olabilir... Her neyse, bir daha o kafatasını gören tek bir kişi bile olmamış.”

Bir kez daha o fotoğrafa baktıktan sonra, kitabı gürültüyle kapatıp başucuma koydum. Sonra bir süre, elimdeki kafatası Leningrad Üniversitesi’ndekiyle aynı kafatası mı, yoksa başka bir yerden kazılıp çıkarılmış başka bir kafatası mı diye düşündüm. En kolay yol ihtiyara sormaktı. *Sen bu kafatasını nereden buldun ve neden tutup da bana hediye ettin*? Nasıl olsa karma işleminden geçireceğim verileri götürdüğümde ihtiyarla yine karşılaşacaktım. O zaman sorabilirdim. O zamana kadar kafama takmamın hiçbir anlamı yoktu.

Tavana bakarak dalgın dalgın düşünürken, kız başını göğsüme yaslayıp, vücudunu da iyice yapıştırdı. Kolumu vücuduna dolayıp kucakladım. Tekboynuz kafatası meselesi kapanınca, içim de rahatlamıştı, ama penisimin durumunda bir değişiklik yoktu. Fakat kız, penisimin sert ya da yumuşak olması umurunda değilmiş gibi, parmağının ucuyla karnımda ne olduğu belirsiz işaretler çiziyordu.

10
Dünyanın Sonu

Surlar

Bulutlu bir öğleden sonra kapı bekçisinin kulübesine kadar indiğimde, gölgem o sırada bekçiye yük arabasını tamir etmesi için yardım ediyordu. İkisi arabayı meydanın ortasına kadar çekmiş, eskiyen zemin ve yan muhafaza tahtalarını söküp, yerlerine yenilerini takıyorlardı. Bekçi yeni tahtaları becerikli elleriyle rendeleyip düzeltiyor, gölge de çekiçle yerine çakıyordu. Gölgemin görüntüsü, benimle ayrıldığı andan bu yana pek fazla farklılaşmamış gibiydi. Vücudunda herhangi bir aksaklık yok gibiydi, ama hareketleri bir şekilde hantaldı sanki, gözleri de bitkinlikten çukura kaçmış gibiydi.

Ben yanlarına yaklaşınca, ikisi ellerindeki işi bırakıp yüzlerini kaldırdılar.

“Bir şey mi istiyorsun?” diye sordu kapı bekçisi.

“Evet, konuşmak istediğim bir konu vardı.”

“Birazdan işimizin bir bölümü bitecek. İçeride bekle” dedi kapı pekçisi, rendelediği tahtaya bakarak. Gölge yüzüme kısa bir bakış fırlattıysa da, hemen kendi işine döndü. Gölgem bana öfkelenmiş gibiydi.

Ben bekçinin kulübesine girip, masanın önündeki sandalyeye oturarak bekçinin gelmesini beklemeye başladım. Masasının üstü her zamanki gibi dağınıktı. Bekçi sadece üzerindeki kesici aletleri bileylerken masasının üzerini düzenliyordu. Kirli tabaklar ve fincanlar, pipo, kahve tozları ve ağaç kıymıkları darmadağın halde duruyordu. Yalnızca duvardaki rafta duran kesici aletler, muazzam bir düzenle sıralanmıştı.

Bekçi uzunca bir süre gelmedi. Sandalyenin arkalığına iyice yaslanıp, dalgın dalgın tavana bakarak zaman öldürdüm. Bu şehirde insanın istemediği kadar fazla zamanı oluyordu. İnsanlar son derece doğal olarak kendilerine özgü bir zaman öldürme tarzı geliştiriyorlardı.

Nihayet kapı açıldığında içeriye giren bekçi değil, gölgemdi.

“Uzun uzun konuşacak zamanım yok” dedi gölge, yanımdan geçip giderken. “Ambara çivi almaya geldim yalnızca.”

Gölge iç taraftaki kapıyı açıp, o kapının sağ tarafında bulunan ambardaki çivi kutusunu eline aldı.

“Bak şimdi. Beni iyi dinle” dedi gölge, kutunun içindeki çivilerin uzunluğunu kontrol ederek. “Önce bu şehrin haritasını çıkaracaksın. Bunu da başkalarına sorarak değil, kendin kendi ayaklarınla ve gözlerinle tek tek kontrol edip emin olarak yapacaksın. Gözüne ilişen her şeyi, istisnasız haritaya ekleyeceksin. Ek küçük şeyleri bile.”

“Çok zaman alır” dedim.

“Sonbahar bitene kadar bana ver” dedi gölge, hızlıca konuşarak. “Bir de, yazılı açıklamalar da gerekiyor. Özellikle ayrıntılarını istediğim surların şekli, doğu ormanı, ırmağın şehre giriş ve çıkışı. Yalnızca bunlar. Anlaşıldı mı?”

Sözlerini bitirir bitirmez, gölge yüzüme bile bakmadan kapıyı açarak çekip gitti. Gölge gittikten sonra, onun söylediklerini yavaşça aklımdan geçirdim. Surların şekli, doğu ormanı, ırmağın giriş ve çıkışı. Harita çıkarmak gerçekten iyi bir fikirdi. Şehrin kurgusunu yaklaşık olarak kavramak mümkün olacaktı ve artan zamanları da işe yarar halde kullanmayı sağlayacaktı. Her şeyin ötesinde, beni en çok sevindiren, gölgemin bana güvenini kaybetmemiş olduğunu görmekti.

Biraz sonra bekçi çıkageldi. Kulübeye girince, havluyla önce terini sonra da ellerinin kirini temizledi. Sonra karşıma geçerek, sandalyesine oturdu.

“Ee, konu nedir?”

“Gölgemle görüşmek istiyorum” dedim.

Bekçi başını birkaç kez yukarıdan aşağı salladıktan sonra piposuna tütün doldurup, kibritle yaktı.

“Henüz olmaz” dedi bekçi. “Üzüleceğini biliyorum, ama henüz erken. Bu mevsimde gölge hâlâ güçlü. Günler daha da kısalana kadar bekle. İsteğini yerine getirmeye çalışırım.”

Kibrit çöpünü parmaklarının arasında kıstırarak tam ortadan ikiye kırıp, masanın üzerindeki tabağın içine attı.

“Bu senin için de daha iyi. Şimdi henüz her şey net değilken, gölgeyi aklına takacak olursan, sonradan çok sıkıntı çekersin. Ben öylesi örnekleri çok gördüm. Ümitlerini boşa çıkarmak istemem, ama biraz daha sabret.”

Sessizce başımı sallayarak onayladım. Ben bir şeyler söylesem bile, dinleyecek bir adam değildi ve ne de olsa gölgemle konuşmayı da başarmıştım. Geriye bekçinin tanıyacağı fırsatı sabırla beklemekten başka bir şey kalmıyordu.

Bekçi ayağa kalkarak evyeye kadar gidip, kocaman bir kupayı birkaç kez doldurarak su içti.

“Eh, yavaş yavaş alışıyorum” dedim.

“Bu güzel haber” dedi bekçi. “En iyisi işini kendini vererek yapman. İşini kendini vererek yapamayan insanlar, gereksiz şeyleri akıllarına takarlar.”

Gölgem dışarıda çivi çakarken çıkan sesler içeriye kadar ulaşıyordu.

“Küçük bir yürüyüş yapalım mı? Ne dersin?” dedi bekçi. “İlginç bir şey göstereyim sana.”

Bekçinin ardı sıra dışarıya çıktım. Meydanda, gölgem arabanın üstüne çıkmış son yan bariyer tahtasını çakıyordu. Araba, kirişleri ve tekerlekleri dışında yepyeni olmuştu.

Bekçi meydandan geçerek, beni sur kulelerinden birinin aşağısına kadar götürdü. Nemli, ağır bulutlarla kaplı bir öğleden sonraydı. Bekçinin gömleği, terden sırılsıklam olmuş, devasa vücuduna yapışarak, kötü bir koku yaymaya başlamıştı.

“Bu surumuz” diyerek avuç içiyle at tokatlarmış gibi, birkaç kez surlara vurdu. “Yüksekliği yedi metre ve şehri tamamen çevreliyor. Bunu yalnızca kuşlar geçebilir. Giriş-çıkış kapısı olarak buradan başka bir yer yok. Eskiden doğu kapısı da vardı, ama şimdi tamamen kapatılıp, üzerine sıva çekilmiş halde. Surlar gördüğün gibi tuğladan yapılma, ama bunlar normal tuğla değil. Hiç kimse bu surları ne zedeleyebilir, ne de yıkabilir. Top atışı, deprem, fırtına vız gelir.”

Bekçi bu sözlerinden sonra ayağının dibinden bir tahta parçası alıp, bıçağıyla yontmaya başladı. Bıçak inanılmaz ölçüde iyi kesiyordu; ağaç parçası göz açıp kapayıncaya kadar tahta bir çiviye dönüşüverdi.

“Bak şimdi. İyi izle” dedi bekçi. “İki tuğla arasında harç yok. Çünkü gerek de yok. Tuğlalar tam olarak birbirine yapışıyor. Aralarına saç teli bile giremez.”

Bekçi, sivri tahta çivinin ucunu iki tuğlanın arasına saplamaya çalıştı, ama çivi bir milim bile ilerlemedi. Sonra, bekçi çiviyi atıp çakısının ucuyla tuğlayı kazıdı. Keskin, kulak tırmalayıcı bir ses çıktı, ama tuğlada tek bir çizik bile oluşmadı. Bekçi bıçağın ağzına şöyle bir baktıktan sonra, çakıyı kapatıp, cebine koydu.

“Hiç kimse bu sura zarar veremez. Tırmanamaz da. Neden? Çünkü bu sur mükemmeldir. Bunu aklından çıkarma. Buradan hiç kimse çıkamaz. O yüzden aklına gereksiz şeyler getirme.”

Sonra, bekçi o koca elini sırtıma koydu.

“Çektiğin acıyı ben de anlıyorum. Fakat bu herkesin başından geçiyor. O yüzden senin de katlanman gerek. Sonrasında kurtuluş geliyor. O zaman artık sen, hiçbir şeyi dert etmeyecek, üzülmeyeceksin. Hepsi kaybolup gider. Geçici heveslerin hiçbir değeri yok. Beni daha kötü konuşturma, gölgeyi unut. Burası dünyanın sonu. Dünya burada sona erer, ötesi yoktur. O yüzden sen de artık hiçbir yere gidemezsin.”

Bekçi öyle dedikten sonra, bir kez daha eliyle sırtıma vurdu.

Oradan dönüş yolunda, eski köprünün ortalarında bir yerde korkuluklara yaslanarak ırmağa bakarken, bekçinin söylediklerini düşündüm.

Dünyanın sonu.

Fakat eski dünyayı terk edip, o dünyanın sonuna nasıl geldiğimi, bunun ne anlamı olduğunu, amacımın ne olduğunu bir türlü anımsayamıyordum. Bir şeyler, bir şeylerin gücü beni o dünyaya sürüklemişti. Her nasılsa, sıra dışı muazzam bir güç. Onun için ben gölgemi ve belleğimi kaybetmiştim, son olarak yüreğimi de kaybetmek üzereydim.

Ayaklarımın altındaki ırmağın akıntısı içimi rahatlatan sesler çıkarıyordu. Irmağın üzerinde bir ada vardı ve üstünde salkım söğütler yeşermişti. Suyun yüzüne eğilen söğüt dalları, kendilerini akıntıya uydurmak istermiş gibi usul usul salınıyordu. Irmağın suyu berrak ve güzeldi; su kayaların çevresinde bulanıklaşıyor ve buralarda balıklar oynaşıyordu. Irmağa bakarken, her zaman rahatlıyor, sakinleşiyordum.

Köprüden merdivenlerle iç adaya inilebiliyordu ve söğüt yapraklarının gölgesinde bir bank vardı. Çevresinde de birkaç tekboynuz dinleniyordu. Ben sık sık iç adaya iner, cebimdeki ekmeği koparır tekboynuzlara verirdim. Biraz çekinerek yaklaşır, boyunlarını uzatarak elimdeki ekmeği yerlerdi. Elimden ekmek yiyenler her zaman ya yaşlılar, ya da yavrular olurdu.

Sonbaharın geçtikçe, onların derin gölleri andıran gözlerindeki hüzün rengi de gitgide koyulaşıyordu. Ağaçların rengi değişen yaprakları, kuruyan otlar, onlara uzun sürecek acı ve açlık mevsiminin yaklaştığını bildiriyordu. Üstelik bu, yaşlı adamın kehaneti gibi, benim için de uzun ve sıkıntılı bir mevsim olacaktı.

11
Haşlanmış Harikalar Diyarı

Giyim, karpuz, kaos

Saatin ibreleri dokuz buçuğu gösterirken, kız yataktan kalkarak yerdeki giysilerini toparlayıp yavaş yavaş giyindi. Bense yatağa uzanmış, tek dirseğimden destek alarak hafifçe doğrulmuş halde gözümün ucuyla onun biraz bulanık olarak görebildiğim hareketlerini izliyordum. Kızın giysilerini tek tek vücuduna geçirirkenki hali, narin bir kış kuşu gibi düzgündü; boşa yapılmış tek bir hareket yoktu ve derin bir sessizlik yüklüydü. Kız eteğinin fermuarını çekti, gömleğinin düğmelerini yukarıdan aşağıya doğru sırayla ilikledi, son olarak da yatağın kenarına oturup tül çoraplarını giydi. Sonra dudaklarıyla yanağıma dokundu. Giysilerini çıkarırken çekici olan çok kız vardır belki, ama giysilerini giyerken çekici olabilenlerin sayısı pek fazla değildir. Giysilerinin tamamını üzerine geçirdikten sonra, elinin sırtıyla uzun saçlarını yukarı kaldırıp toplayınca, oda sanki yeni havalandırılmış gibi oldu.

“Yemek için teşekkürler” dedi.

“Bir şey değil” dedim.

“Tek başınayken hep bu kadar yemek yapıyor musun?” diye sordu.

“Pek fazla işim olmadığında” dedim. “İşlerim yoğunken yemek yapmam. Gelişigüzel dolapta kalanları yerim ya da dışarıya çıkarım.”

Kız mutfaktaki sandalyeye oturup, çantasından sigara çıkararak yaktı.

“Ben pek kendim yemek yapmam. Zaten yemek yapmayı da sevmem. Bir de, saat yediden sonra eve dönüp tencere tencere yemek

yaparak, o akşam hemencecik hepsini silip süpüreceğimi düşündükçe, benim bile içim sıkılıyor. O zaman, sanki yalnızca yemek için yaşıyormuşum gibi olmaz mı?”

Olabilir, diye geçirdim içimden.

Ben üzerimi giyerken, kız çantasından çıkardığı ajandasına tükenmezkalemle bir şeyler yazıp, o sayfayı yırtarak bana uzattı.

“Ev telefonum” dedi. “Görüşmek istersen ya da fazla yemek yaparsan ara. Hemen gelirim.”

Kız geri vermem gereken memeliler hakkındaki üç kitabı alarak evden çıkınca, içerisi tuhaf bir şekilde ölüm sessizliğine gömülmüş gibi bir hisse kapıldım. Televizyonun önünde durup tişört örtüyü kaldırarak, bir kez daha kafatasına baktım. Elimde kesin bir kanıt yoktu, ama ben, kafatasının Ukrayna cephesinde o talihsiz piyade teğmenin kazıp çıkardığı gizemli kafatası olduğuna inanmaya başlamıştım. Baktıkça, o kafatası ile benim aramda bir bağ varmış gibi geliyordu. Elbette, konuyla ilgili dinlediklerim taze olduğundan, içimde o hisler uyanmış olabilir. Pek anlamı olmasa da, paslanmaz çelik maşayla, kafatasına hafifçe vurdum.

Sonra tabakları ve bardakları toparlayıp evyede yıkadım, mutfak masasını bezle sildim. Artık karma işlemine başlamanın zamanı gelmişti. Rahatsız edilmemek için telefonu telesekretere bağlayıp, kapı zilinin bağlantı kablosunu çıkararak mutfaktaki masa lambası dışında, evdeki tüm ışıkları söndürdüm. En azından iki saat boyunca tek başıma kalıp, tüm sinirlerimi karma işlemi üzerinde yoğunlaştırmam gerekiyordu.

Karma işlemi şifrem Dünyanın Sonu'ydu. "Dünyanın Sonu" başlığı gibi son derece bireysel bir diziyi temel alarak, beyin yıkama işleminden geçirilen sayıları bilgisayar hesapları için yeniden sıralıyordum. Elbette dizi derken, televizyonlarda gösterdikleri türden dizilerden tamamen farklıydı. Çok daha karmaşıktı ve belirli bir mantık çizgisi yoktu. Yalnızca öylesine "dizi" diyordum. Fakat nasıl olsa, içeriğinin ne olduğu bana söylenmiyordu. Bildiğim tek şey "Dünyanın Sonu" başlığıydı.

Bu diziye karar veren Sistem'deki bilim adamı tiplerdi. Hesapçı olabilmek için bir yıl boyunca eğitim almış, son sınavdan geçince beni iki hafta boyunca dondurmuşlar, o süre zarfında beyin dalgalarımı en ince noktasına varana kadar inceleyerek, oradan benim bilincimin çekirdeği olarak nitelendirilebilecek kısmı bulup çıkarmış, o kısmı karma işlemi için gerekli geçiş dizisi olarak belirleyip, sonra yeniden beynimin içine geri koymuşlardı. Bunun başlığının "Dünyanın Sonu" olduğunu ve benim karma işlemi şifrem olduğunu onlar söylemişti. İşte bu yüzden, benim bilimcim tamamen ikili bir yapıya sahiptir. Kısacası, bütün halinde bir kaos olarak bilincim, onun içerisinde de tam olarak kuru erik çekirdeği gibi, o kaosun özeti halindeki bilinç çekirdeğim vardır.

Fakat onlar, o bilinç çekirdeğimin içeriğini bana söylemediler.

"Bunu bilmen senin için gereksiz" diye açıklamışlardı. "Neden dersen, bilinçaltı kadar net başka bir şey bu dünyada yoktur. Belirli bir yaşa geldikten sonra, ki biz bunu titiz araştırmalar sonucunda yirmi sekiz olarak belirledik, insan bilincinin genel yapısı artık değişmez. Bizim genel olarak bilincin devinimi olarak adlandırdığımız, beynin tamamının hareketleri açısından bakıldığında üzerinde durmaya gerek bile olmayan yüzeysel farklılıklardan başka bir şey değildir. O yüzden, bu 'Dünyanın Sonu' şeklinde adlandırdığımız, senin bilincinin çekirdeği, sen son nefesini verene kadar net olarak senin bilincinin çekirdeği olarak işlev görecektir. Buraya kadarını anladın mı?"

“Evet” dedim.

“Aklına gelen her tür teori ve analiz, bir örnek vermek gerekirse, iğne ucuyla karpuz yarmaya çalışmak gibidir. Öyleleri kabuğa iz bırakabilirler, ama meyve kısmına ebediyen ulaşamazlar. İşte o yüzden, bizim kabuk ve meyveyi net olarak birbirinden ayırmamız gerekiyor. Gerçi ortalıkta yalnızca kabuk kemirdiği için sevinebilen tipler de yok değil.

“Kısaca” diye devam ettiler. “Biz senin geçiş dizini ebediyen senin bilincinin yüzeysel çalkantılarından korumak durumundayız. Diyelim biz sana ‘Dünyanın Sonu’nun şöyle bir içeriği var diye açıkladık. Bu, karpuzun kabuğunu sıyırmak gibi olur. O durumda da, sen mutlaka kurcalar, değişmesine neden olursun. Şurasını şöyle yapalım, burasına bunu ekleyelim, gibi. Böyle bir şey yaparsan da, geçiş dizisi olarak evrenselliğini göz açıp kapayıncaya kadar kaybeder, karma işlemi de ortaya çıkmaz.”

“O yüzden biz, senin karpuzuna kalın bir kabuk ekledik” dedi bir başkası. “Sen bunu arayıp, çağırabilirsin. Çünkü zaten o senin kendin demek. Yani sen, çıplak elle kaos denizine dalıp, yine çıplak elle oradan çıkacaksın. Söylediğimi anlıyor musun?”

“Sanırım” dedim.

“Bir diğer sorun ise şöyle” dediler. “ İnsanın kendi bilincinin çekirdeğini, kendisinin bilmesi gerekli midir?”

“Bilemiyorum” diye yanıtladım.

“Biz de bilmiyoruz” dediler. “Bu, bilimi aşan bir sorundur. Los Alamos’ta atom bombasını geliştiren bilim adamlarının karşılaştığı türden bir sorun.”

“Herhalde Los Alamos’takinden daha önemli bir sorun” dedi biri. “Deneyimlerimize göre, bu şekilde yargıya ulaşmamız gerekiyor. Kısacası, bunun bir anlamda çok tehlikeli bir sorun olduğunu söyleyebiliriz.”

“Deney?” dedim.

“Deney” dediler. “Sana daha fazlasını söyleyemeyiz. Kusura bakma.”

Onlar bana karma yöntemini de öğrettiler. Tek başına, geceleyin yapılması gerekiyordu. Ne tok ne aç olunmalıydı. Sonra belirli bir ses kalıbını üç kez dinlemek gerekiyordu. Bu sayede ben “Dünyanın Sonu” dizisini çağırabiliyordum. Fakat çağırdığım anda, bilincim tam bir kaosun içine sürüklenivеriyordu. İşte o kaos içerisinde sayıları karmaya başlıyordum. Karma bitince “Dünyanın Sonu” çağrısı da sona eriyor, bilincim de kaostan kurtuluyordu. Karma tamamlanıyordu, ama ben hiçbir şey hatırlamıyordum. Ters karma ise, sözcüğü sözcüğüne bu işlemin tersiydi. Ters karma için, ters karmaya yönelik ses kalıbı dinlemek gerekiyordu.

Bu benim içime yerleştirilen bir programdı. Bir tanımlama getirmek gerekirse, ancak bilinçaltıma ulaşan bir geçitti. Her şey içimden geçip gidiyordu yalnızca. O yüzden ben, her karma işlemi yaptığımda kendimi savunmasız ve rahatsız hissederim. Beyin yıkama ayrıdır. Yıkama zahmetlidir, ama o işlemi yaparken kendimden gurur duyabilirim. Tüm yeteneklerimi orada yoğunlaştırmam gerekir.

Bununla karşılaştırıldığında karma işleminde ne gurur, ne de yetenekler vardır. Yalnızca kullanılırım. Birileri benim ulaşamadığım bilincimi kullanarak, bir şeyleri benim bilmediğim bir zaman dilimi içerisinde halleder. Karma işlemi konusunda, kendimi hesapçı olarak adlandıramayacağıma inanıyorum.

Fakat elbette, benim sevdiğim hesap yöntemini seçme hakkım yoktur. Beyin yıkama ve karma olmak üzere, iki yöntem için ehliyetim vardır ve bunları kendi başıma seçmem yasaktır. Bu işime gelmiyorsa, hesapçılıktan vazgeçmem gerekir. Hesapçılığı bırakmak aklımın ucundan bile geçmez. Sistem'e sorun çıkarmadığı sürece, hesapçılar kadar bireysel yeteneklerini sergileme fırsatı bulan kimse yoktur, üstelik geliri de iyidir. On beş sene çalışırsam, daha sonrasında rahatça yaşayabilecek kadar para biriktirebilirim. Onun için, insanın gözlerini karartan oran hesaplama sınavlarından birçok kez başarıyla geçerek, katı antrenmanlara dayanmayı başardım.

İçki sarhoşluğu karma işlemi için bir engel değildir. Hatta gerilimi azaltmak için, uygun miktarda içki içilmesi önerilir, ama ben temel prensip olarak, karma işlemi öncesinde vücudumdaki alkolü çıkarmış olurum. Özellikle şimdi, karma işlemi "dondurulduktan" sonra iki ay gibi bir süre geçmişti ve azami dikkat göstermem gerekiyordu. Soğuk bir duş alarak, on beş dakika kadar sert kültürfizik hareketleri yapıp, iki fincan sade kahve içtim. Tüm bunlar yapılırsa, çoğunlukla sarhoşluktan geriye eser kalmaz.

Sonra kasayı açıp, dönüşüm sayılarını daktilo ettiğim kâğıtları ve teyp kaydediciyi çıkarıp mutfak masasının üzerine koydum. Sonra ucu iyice açılmış beş kurşunkalem ve defter hazırlayıp, masanın başına geçtim.

Önce teybi hazır hale getirdim. Kulaklıkları başıma geçirdikten sonra teybi çalıştırıp, dijital gösterge 16'ya kadar ilerleyince 9'a geri sarıp, sonra tekrar 26'ya ilerletirim. Sonra o halde on saniye kadar beklemede tutunca göstergedeki rakam silinip, sinyal sesi başlar. Bunun dışında bir şey yapılması durumunda teyp otomatik olarak silinir.

Teybi hazırladıktan sonra sağ tarafıma yeni bir defter koyup, sol tarafıma da dönüşüm sayılarını yerleştirdim. Böylece tüm hazırlıklar tamamlanmış oldu. Odanın kapısı ve içeri girilebilecek tüm pencerelere yerleştirdiğim alarmların hepsini açık hale getirmiştim. Hepsi çalışır durumdaydı. Elimi uzatıp teybin oynatma tuşuna basınca sinyal çalıştı, nihayet ılık bir kaos belirerek beni sarmalamaya başladı.

“Beni...

Sarmalar... Nihayet... Kaos...

ahin, larşab laynis...”

12
Dünyanın Sonu

Dünyanın sonu haritası

Gölgemle buluşmamın ertesi gününden itibaren, hemen şehrin haritasını çıkarmaya başladım.

Önce akşamüzeri batı tepesinin zirvesine kadar çıkıp, çevreye baktım. Fakat tepe, şehrin tamamını görebilmeyi sağlayacak kadar yüksek değildi ve gözlerim iyice bozulduğundan, şehri çevreleyen surun şeklini tam olarak görebilmem mümkün değildi. Ancak şehrin ne şekilde yayıldığını anlayabildim.

Şehir ne büyük, ne de küçüktü. Yani, benim hayal gücümü ve algılama yetimi kat kat aşan bir büyüklüğü olmadığı gibi, kolayca tamamını aklımda tutabileceğim kadar küçük de değildi. Yüksek surlar şehri çevreliyor, bir ırmak şehri kuzeyden güneye iki parçaya ayırıyordu. Akşam güneşi altında, ırmak kurşuni renklere bürünmüştü. Neden sonra, şehrin boynuz borusunun sesi duyuldu ve tekboynuzların toynaklarından çıkan sesler çevreyi köpük gibi sarmaladı.

Sonuçta, surların şeklini anlayabilmek için, surlar boyunca yürümekten başka çare yoktu. Fakat bu, kesinlikle kolay bir iş değildi. Ben ancak ortalığın kardığı bulutlu günlerde ya da akşamüzerleri dışarı çıkabiliyordum ve batı tepesinden uzakta kalan yerlere gidebilmek için çok dikkat harcamam gerekiyordu. Gittiğim yerde aniden hava açılabiliyor ya da birdenbire yağmur başlayabiliyordu. Onun için, her sabah albaya bulutların ne yönde hareket ettiğini soruyordum. Albayın hava tahminleri tamı tamına doğru çıkıyordu.

“Havadan başka bir şeyi dert etmiyorum zaten” dedi albay, hava durumu uzmanı gibi. “Her gün bulutları izlersen, bu kadarını anlar hale gelirsin.”

Fakat onun da ani hava değişimlerini tahmin edemediği oluyordu ve benim uzaklara gitmek üzere evden ayrılışlarım tehlikelerle doluydu.

Üstüne üstlük surların etrafında yoğun sazlıklar, korular ve kayalıklar vardı ve bu yüzden öyle rahat rahat yaklaşıp, çevreye göz atmak mümkün olmuyordu. İnsanların oturduğu evlerin tamamı şehrin ortasından geçen ırmağın çevresinde yoğunlaşmıştı ve oradan bir adım bile uzaklaşınca, yolu bulmak güçleşebiliyordu. Daracık ilerleyen patikalar bile aniden kesilip otlara karışabiliyordu ve benim her seferinde uzak yollardan dolaşmam ya da gittiğim yolu gerisin geri dönmem gerekebiliyordu.

İlk olarak şehrin batı ucundan, yani kapı bekçisinin kulübesinin bulunduğu batı kapısı civarından incelemeye başlayarak, saatle aynı yönde şehrin çevresini dönmeye karar verdim. Başlangıçta bu, tahmin ettiğimden daha kolay oldu. Kapıdan kuzeye doğru ilerledikçe, duvarın yakınları bel hizasına kadar uzamış otlarla kaplıydı ama yine de ilerlemeye engel olmuyorlardı. Otların arasından nakış işler gibi bir güzergâh çizerek ilerleyebiliyordum. Yer yer kırlangıca benzeyen kuşlar yuva yapmıştı ve otların arasından uçuşa geçiyor, çevrede dolaşarak yiyecek arıyor, sonra tekrar yerlerine dönüyorlardı. Sayıları pek fazla olmasa da, tekboynuzlar da vardı. Tekboynuzlar kafaları ve gövdeleri sanki suyun üzerinde yüzüyormuş gibi dışarıda kalmış halde, yiyebilecekleri yeşil otları arayarak usulca dolaşıyorlardı.

Bir süre ilerleyip, duvar boyunca sağa doğru kıvrılınca, güney tarafında yıkılmaya yüz tutmuş eski kışla vardı. Süsten yoksun iki katlı üç sade bina yan yana sıralanmış, biraz ötelerinde de lojmanlardan biraz daha küçükçe, subaylar için olsa gerek, evler yapılmıştı. Binalar arasına ağaçlar dikilmiş, çevrelerine alçak duvarlar örülmüştü, ama

artık, her yer yüksek otlarla kaplanmış, insandan eser kalmamıştı. Herhalde şimdi lojmanlarda kalan yaşlı askerler, bir zamanlar bu kışlada yaşamışlardı. Sonra da bir nedenden ötürü, batı tepesindeki lojmanlara taşınmışlar, sonuçta da kışla harabeye dönüşmüştü. Geniş çayır da, bir zamanlar talim alanı olarak kullanılmış olacak, yer yer kazılmış siper kalıntıları, bayrak dikmek için kaideler vardı.

Öylece doğuya ilerleyince, düz çayırlık alan sona eriyor, koru başlıyordu. Önce çayırlıkta tek tük çalılar beliriyor, sonra sık bir koru haline geliyordu. Çalıların çoğu öbek öbekti ve dalları birbirine karışarak yükseliyor, tam benim omzum hizasında dalları gürleşiyordu. Altlarında türlü otlar yeşermiş, yer yer parmak ucu büyüklüğünde, soluk çiçekler açmıştı. Çalıların çoğalmasıyla birlikte, yer yürümesi güç bir zemine dönüşüyor, çalıların arasında farklı türden ağaçlar görünmeye başlıyordu. Arada sırada dallardan uçarak ötüşen kuşlar dışında tek bir ses duyulmuyordu.

Dar patikada ilerledikçe korudaki ağaçlar sıklaşıyor, insanın başının üzeri dallarla kaplanıyordu. Bununla birlikte görüş alanı da kapanıyor, sur hattını takip etmek imkânsız hale geliyordu. Çaresiz, oradan güneye kıvrılan patikayı takip edip şehre ulaşarak, eski köprüden geçip evime döndüm.

Nihayet sonbahar geldiğinde bile, ben şehrin ancak gelişigüzel bir haritasını çıkarabilmiştim. Ana hatlarıyla anlatmak gerekirse, arazi doğudan batıya doğru genişliyor, kuzey korusu ve güney tepesi kısmı, kuzey ve güneyde çıkıntı yapıyordu. Güney tepesinin doğu yamacı kayalıktı ve sur boyunca devam ediyordu. Şehrin doğu tarafında kuzey korusuyla karşılaştırıldığında çok daha çetin bir orman, ırmağın iki yakası boyunca uzanıyordu ve ormanın içinde yol bile yoktu. Tam kıyıdan ırmak boyunca ilerleyerek doğu kapısına ulaşan bir patika vardı ve buradan çevredeki surların durumunu görebilmek mümkündü. Doğu kapısı kapı bekçisinin söylediği gibi, çimento benzeri bir şeyle

iyice sıvanmış, hiç kimsenin oradan girip çıkamayacağı bir hale getirilmişti.

Doğudaki zirveden tüm coşkunluğuyla akıp gelen ırmak doğu kapısının kıyısında surların altından geçerek gözlerimizin önüne çıkıyor, şehrin ortasından batıya doğru tek bir çizgi üzerinden akarak eski köprü yakınlarında birkaç iç ada oluşturuyordu. Irmağın üzerinde üç köprü vardı. Doğu ve batı köprüleri ile ortadaki eski köprü. Eski köprü en eski olanlarıydı, büyük ve güzeldi. Irmak batı köprüsünün altından geçer geçmez aniden güneye kıvrılıyor, biraz doğuya dönermiş gibi olduktan sonra güney suruna ulaşıyordu. Surdan hemen önce derin bir vadi oluşturarak batı tepesinin yamacına bitişiyordu.

Fakat ırmak, güney surundan geçmiyordu. Irmak, surdan biraz önce bir birikinti haline geliyor, oradan kalkerden oluşan su altı mağarasına akıp gidiyordu. Albay'ın anlattıklarına bakılırsa, surun dışında uzanan kalkerli taş alanın altını sayısız yeraltı suyu damarı ağ gibi kaplıyormuş.

Elbette rüya okumaya da dinlenmeksizin devam ediyordum. Saat altıda kütüphanenin kapısına ulaşıyordum, kızla birlikte akşam yemeğimizi yiyorduk, sonra da ben eski rüya okuyordum.

Bir gece boyunca beş, altı rüya okuyabilir hale gelmiştim. Parmaklarım artık ışık damarını ustalıkla izliyor, imgeleri ve yankıları çok daha net hissedebiliyordum. Rüya okuma işinin ne anlamı olduğunu hâlâ kavrayamamış, eski rüya denen şeyin nasıl bir prensip temelinde oluştuğunu bile anlayamamıştım, ama çalışmamın tatmin edici olduğunu kızın tepkilerinden anlayabiliyordum. Gözlerim artık kafatasından çıkan ışıklar yüzünden acımıyordu ve hissettiğim yorgunluk da hafiflemişti. Okumayı bitirdiğim kafataslarını kız tek tek bankonun

üzerine diziyordu. Ertesi gün kütüphaneye gittiğimde, bankonun üzerinde tek bir kafatası bile kalmıyordu.

“Çok çabuk ilerliyorsun” dedi kız. “Tahminimden çok daha hızlı bir şekilde işi götürüyorsun.”

“Kaç kafatası var peki?”

“Çok fazla. Bin, bilemedin iki bin. Görmek ister misin?”

Kız beni bankonun arkasındaki depoya götürdü. Depo okul sınıfı gibi geniş bir odaydı, sıra sıra raflar, rafların üzerine de göz alabildiğince beyaz kafatasları dizilmişti. Depodan ziyade, mezarlık sözcüğüne daha uygun düşecek bir manzara hâkimdi. Ölülerden çıkan serin hava, orada sessizce salınıyordu.

“Şu işe bak” dedim. “Bunların hepsini okumak, acaba kaç yıl sürer?”

“Bunların hepsini okuman gerekmiyor” dedi kız. “Sen okuyabildiğin kadarını okusan yeter. Eğer artarsa, onları da senden sonra gelen rüya okuyucu okur. Eski rüyalar, o ana kadar uykuda kalır.”

“Sen de o benden sonra gelecek rüya okuyucuya da yardım edecek misin?”

“Hayır. Benim yardım edeceğim tek kişi sensin. Bu belirlenmiş bir şey. Bir kütüphaneci, yalnızca bir rüya okuyucunun yardımcısı olabilir. O yüzden, sen rüya okumaya son verirsen, ben de kütüphaneden ayrılacağım.”

Başımı anladığımı gösterecek şekilde salladım. Bana son derece doğal bir şey gibi gelmişti. Bir süre, orada yan yana duvara yaslanıp, sıra sıra beyaz kafataslarına baktık.

“Sen hiç güneydeki birikintiyi gördün mü?” diye sordum.

“Evet, gördüm. Çok eskiden. Çocukken annem götürmüştü. Normal insanlar, aslında pek gitmezler oraya, ama annem değişik bir insandı. Ne olmuş, güneydeki birikintiye?”

“Görmek istiyorum da.”

Başını iki yana salladı. “Orası senin düşündüğünden çok daha tehlikeli bir yer. Birikintiye yaklaşmaman lazım. Gitmene gerek olmadığı gibi, o kadar ilginç bir yer de değil. Neden gitmek istiyorsun?”

“Burayı yavaş yavaş öğrenmek istiyorum. Bir uçtan bir uca. Eğer beni sen götürmezsen, ben de tek başıma giderim.”

Kız yüzüme baktıktan sonra, nihayet teslim olmuş gibi nefesini usulca salıverdi.

“Tamam. Sen laf dinleyecek türden bir insan değilsin, tek başına gitmene de izin veremem. Fakat şunu aklında tut. Ben o birikintiden çok korkarım ve bir daha asla gitmek istemiyorum. Orada gerçekten de doğal olmayan bir şeyler var.”

“Bir şey olmaz” dedim. “İkimiz birlikte dikkatlice gidersek, korkacak hiçbir şey yok.”

Kız başını iki yana salladı. “Sen hiç görmediğin için birikintinin ne kadar korkunç olduğunu bilmiyorsun. Orada insanı çağırıp, kendine çeken bir su var. Yalan söylemiyorum.”

“Yakınına gitmeyecek şekilde dikkat ederim” diye söz vererek, elini tuttum. “Uzaktan bakmam yeter. Şöyle bir kez baksam da olur.”

Kasım ayının karanlık bir öğleden sonrası, ikimiz birlikte öğlen yemeğinden sonra güney birikintisine gittik. Güney birikintisine

gelmeden az öncesinde batı tepesinin batı yamacını oyacak şekilde vadi oluşturan ırmağın çevresini kaplayan sazlar yolu kapattığından, ikimiz güney tepesinin arka tarafına geçerek doğudan dolaşarak gitmek zorunda kaldık. Sabah boyunca yağan yağmur yüzünden, zemini kaplayan kuru yapraklar, bastıkça ıslak sesler çıkarıyordu. Yol üzerinde karşı yönden gelen iki tekboynuzla karşılaştık. Hayvanlar o altın sarısı boyunlarını yavaşça sağa sola oynatarak yanımızdan bize aldırış etmeden geçip gittiler.

“Yiyecekleri azaldı” dedi kız. “Kış yaklaştı ya, hepsi telaşla ağaç yemişi arıyor. İşte onun için buralara kadar geliyorlar. Aslında buralara kadar gelmezler.”

Güney tepesinin yamacından ayrıldığımız andan itibaren hiç tekboynuza rastlamadık. Yol namına bir şey de kalmamıştı. Kimseciklerin olmadığı çorak arazide, terk edilmiş bir semtin içinden batıya doğru ilerleyince birikintinin sesinin yankısı yavaş yavaş duyulmaya başladı.

O ana kadar kulağımla işittiğim tüm seslerden farklı bir sesti bu. Şelale, rüzgâr ya da yer sarsıntısının sesi gibi değildi. Devasa bir boğazdan çıkan telaşlı bir iç geçirme sesi gibiydi. Bazen azalıyor, bazen çoğalıyor, bazen kesik kesik bir hal alıyor, bazen de birileri tarafından kışkırtılmış gibi coşuyordu.

“Sanki birini azarlıyormuş gibi” dedim.

Kız dönüp bana şöyle bir baktıysa da, hiçbir şey söylemeksizin, eldivenli elleriyle sazları ayıra ayıra önüm sıra yürümeye devam etti.

“Yol eskisinden daha da kötüleşmiş” dedi. “Daha önce geldiğimde bu kadar kötü değildi. Artık geri mi dönsek acaba?”

“Hazır buraya kadar gelmişken, gidebileceğimiz yere kadar gidelim.”

Saçakları gür sazların arasında suyun sesinin çekimine kapılmış gibi on dakika kadar ilerledikten sonra görüş alanımız aniden açılıverdi. Uzun sazlık orada bitmiş, ırmağa kadar ulaşan düzlükteki çayır önümüze çıkıvermişti. Sağ tarafta ırmağın oyduğu derin vadi görülüyordu. Vadiden geçen akıntı ırmağın enini genişleterek sazların arasından geçerek, bizim durduğumuz çayıra ulaşıyordu. Çayırlık alanın girişinde son kıvrımını yapan ırmak aniden durulmaya başlıyor, rengi uğursuz bir koyu maviye dönüşerek usulca ilerliyor, ileride sanki küçük bir hayvan yutmuş yılan gibi şişkinleşerek, devasa bir birikinti oluşturuyordu. Irmak boyunca ilerleyip o birikintiye doğru yürüdüm.

“Yaklaşma” diyen kız, usulca kolumu tuttu. “Sadece yüzeyine bakınca hiçbir kıpırdanma yokmuş gibi durur, ama aşağısında müthiş bir girdap var. Bir kez çekiliverirsen, bir daha asla yukarı çıkamazsın.”

“Ne kadar derin acaba?”

“Hayal bile edilemeyecek kadar. Girdap vida gibi yerin altını oyup gidiyor. O yüzden de derinleştikçe derinleşiyor. Anlatılanlara bakılırsa eskiden dinsizler ve suçluları buraya atarlarmış...”

“Atılınca ne oluyor acaba?”

“Atılan insanlardan geriye dönebilen tek bir kişi bile yok. Mağarayı duymuşsundur. Birikintinin altında onlarca ağız var. İşte onlardan birine takılıp, sonsuza kadar karanlıkta sürüklenip dururlar.”

Birikintiden devasa bir soluklanma gibi buhar yükseliyor, etrafı sarıyordu. O ses, yerin dibinden yankılanarak gelen, sayısız ölünün sızlanmaları da olabilirdi.

Kız avuç içi kadar bir ağaç parçası bularak, birikintinin ortasına doğru fırlattı. Suya çarpan ağaç parçası beş saniye kadar suyun yüzeyinde kalsa da, aniden hafifçe titreyerek, sanki aşağıdan bir şey

tarafından çekiliyormuş gibi suyun içinde kayboldu ve bir daha da görünmedi.

“Az önce de söylediğim gibi, dip kısmında güçlü bir girdap var. Artık sen de çok iyi anlamış olmalısın.”

İkimiz birlikte birikintinin on metre kadar uzağında çayıra oturup, ceplerimize tıkıştırdığımız ekmekleri yemeğe başladık. Uzaktan göründüğü kadarıyla, çevredeki manzara huzur dolu bir sessizlik içerisindeydi. Sonbahar çiçekleri çayırı renklendirmiş, ağaçların yaprakları kızıla çalmaya başlamıştı. Orta yerde de, yüzeyinde en ufak bir hareket olmadan ayna gibi duran birikinti vardı. Birikintinin ötesinde bir yar gibi yükselen kalkerli kaya bloğunun ardında siyaha çalan rengiyle tuğla örme sur yükseliyordu. Birikintinin soluk alıp verme gibi sesi bir yana bırakılırsa, etraf sessizdi. Ağaç yaprakları bile hışırdamıyordu.

“Sana neden harita lazım?” diye sordu kız. “Elinde bir harita olsa bile, bu şehirden ebediyen çıkamazsın ki.”

Sonra dizine dökülen ekmek kırıntılarını toplayıp, birikintiye baktı.

“Bu şehirden çıkmak mı istiyorsun?”

Başımı iki yana salladım. Bu hayır anlamına mı geliyordu, yoksa kesin kararımı henüz veremediğimi mi anlatıyordu, bilemiyorum. Bunu bile bilemiyordum.

“Bilmiyorum” dedim. “Ben yalnızca bu şehri öğrenmek istiyorum. Buranın nasıl bir şekli var, planı nasıl, nerede nasıl yaşanıyor? Bilmek istediklerim bunlar yalnızca. Beni sınırlayan şeyler ne, beni neler hareket ettiriyor, öğrenmek istiyorum. Bunun ötesinde ne çıkacağını ben de bilemiyorum.”

Kız boynunu yavaşça sağa sola oynatıp, sonra gözlerime baktı.

“Ötesi diye bir şey yok” dedi. “Anlamıyor musun? Burası her şeyiyle dünyanın sonu. Sonsuza kadar burada kalmaktan başka çaremiz yok.”

Sırt üstü kaykılarak gökyüzüne baktım. Benim bakabileceğim gökyüzü, her zaman sadece bulutlu, kararmış bir gökyüzüydü. Sabahki yağmurla ıslanan yer hâlâ nemliydi, ama yine de, toprak ananın iç rahatlatıcı kokusu vücudumu sarmalamaya başlamıştı.

Kış kuşları kanat sesleri çıkararak sazlıktan yükselip, duvarı aşarak güney yönünde gözden kayboldular. Surları yalnızca kuşlar aşabiliyordu. İyice alçalan kalın bulutlar, burnumuzun dibine kadar gelen kışın habercisiydi.

13
Haşlanmış Harikalar Diyarı

Frankfurt, kapı, bağımsız örgüt

Her zamanki gibi, bilincim görüş alanımın kıyısından başlayarak yavaş yavaş yerine geldi. Önce, ilk olarak görüş alanımın sağ kıyısında banyonun kapısı ve sol kıyısındaki lamba kaidesi bilincime ulaşarak, zamanla iç tarafa doğru ilerleyip, sanki gölün yüzeyini buz kaplıyormuş gibi, tam ortada birleştiler. Görüş alanımın tam ortasında alarmlı saatim duruyordu. Saat 11.26'yı gösteriyordu. O saat birilerinin evlilik hediyesi olarak almıştım. Uyandırma alarmını kapatmak için saatin sol yanındaki kırmızı düğme ile sağ yanındaki mavi düğmeye aynı anda basmak gerekiyordu. Öyle yapılmadığı müddetçe, alarm susmuyordu. Bu, henüz tam olarak uyanmamışken tepkisel olarak alarmı kapatıp, yeniden uykuya dalma şeklinde insanların birçoğunda görülen davranış kalıbına karşı geliştirilmiş özgün bir mekanizmaydı ve gerçekten de, saatin alarmı çaldığında düğmeleri kapatmak için iki elimi birden kullanmak üzere yatakta doğrulmak, saati dizlerimin üzerine almak zorunda kalıyordum. Bunun için de, bilincim adım adım gerçek dünyaya girmek zorunda kalıyordu. Tekrarlamış olacağım, ama ben bu saati birilerinin evlilik anısı olarak hediye aldım. Kimin nikâh töreniydi anımsamıyorum. Çevremde arkadaş ve tanıdıkların istemediğim kadar çok olduğu yirmili yaşlarımın ortalarında nikâh törenlerinin üst üste geldiği bir yıl olmuştu ve onlardan birinde bu saati almıştım. Böyle iki düğmesine aynı anda basmayınca alarmı susmayan, zahmetli bir saati para vererek almam. Zaten kolayca uyanabilenlerdenimdir.

Görüş alanım saatin üzerinde odaklanınca, içgüdüsel olarak saati dizimin üstüne koyarak, kırmızı ve mavi düğmelere bastım. Sonra, en baştan beri alarmın çalmadığının farkına vardım. Ne uyuyordum, ne de saati kurmuştum; yalnızca saati mutfaktaki masanın üstüne

getirmiştim, o kadar. Karma işlemi yapmıştım. O yüzden saatin alarmını kapatmam da gerekmiyordu.

Çalar saati masanın üzerine bırakıp, çevremde göz gezdirdim. Odanın durumunda karma işlemine başladığım andan farklı hiçbir şey yoktu. Hırsız alarmı düzenekleri açıktı ve masanın bir kıyısında boşalmış kahve kupası vardı. Kül tablası yerine kullanılan cam bardakaltlığının üzerinde, kızın son içtiği sigaranın izmariti dümdüz duruyordu. Markası Marlboro Light idi. Ruj lekesi yoktu. Şöyle bir düşündüm de, kız neredeyse hiç makyaj yapmamıştı.

Sonra önümdeki defter ve kalemleri kontrol ettim. Güzelce açtığım F sertlikte beş kurşunkalemden ikisi kırılmış, ikisinin ucu dibine kadar erimiş, bir tanesi ise ilk baştaki gibi duruyordu. Sağ elimde uzun süre yazı yazdığım zamanlarda olduğu gibi bir uyuşukluk vardı. Karma işlemi tamamlanmıştı. Defterde on altı sayfa dolusu ayrıntılı sayılar yazılıydı.

Kılavuza uygun bir şekilde, beyin yıkamadan geçirilmiş sayıları ve karma işleminden geçen sayıları eşleştirdikten sonra ilk listeyi evyenin içine atıp yakıp. Defteri güvenlik kutusuna yerleştirip, kasetçalarla birlikte kasaya kapattım. Sonra oturma odasındaki koltuğa oturup derince iç geçirdim. Böylelikle işin yarısını bitirmiştim. En azından bir gün daha hiçbir şey yapmadan geçirebilirdim.

Bardağa iki parmak kadar viski koyup, gözlerimi kapatarak iki yudumda içtim. Ilık alkol boğazımdan geçip, yemek borusundan inerek mideme ulaştı. Sonra o sıcaklık damarlarımdan geçerek vücudumun her yanına dağılmaya başladı. Önce göğsüm ve yanaklarım ısındı, sonra ise ellerim, son olarak da ayaklarım ısındı. Banyoya giderek dişlerimi fırçalayıp, iki bardak su içtim, çişimi yaptım, sonra mutfağa dönerek kurşunkalemleri yeniden açtım ve kalemliğime güzelce yerleştirdim. Sonrasında çalar saati başucuma koydum, telefonu telesekreter modundan çıkarıp eski haline getirdim. Saat 11.57'yi

gösteriyordu. Yarın henüz dokunulmamış bir biçimde duruyordu. Aceleyle üstümdekileri çıkarıp pijamalarımı giyerek yatağa daldım, battaniyeyi çeneme kadar çekerek başucu lambasını kapattım. 12 saat deliksiz bir uyku çekmek niyetindeydim. Hiç kimse tarafından rahatsız edilmeden dolu dolu on iki saat uyuyacaktım. Kuşlar ötüşse, insanlar telaşla trenlere doluşup işlerine gitse, dünyanın bir yerlerinde volkan patlasa, zırhlı İsrail birlikleri Ortadoğu'da bir köyü yerle bir etse bile uyumaya devam edecektim.

Sonra, hesapçılıktan emekli olduktan sonraki hayatımı düşünmeye başladım. Yeterince para biriktirip, o para ve emeklilik ikramiyemi birleştirince huzur içinde yaşayacak, Yunanca ve çello öğrenecektim. Arabamın arka koltuğuna çello kutusunu yerleştirip dağ gezilerine çıkacak, tek başıma doyasıya çello çalacaktım.

İşler yolunda giderse bir dağ kulübesi de satın alabilirdim. İçinde düzgün bir mutfağı da olan şirin bir dağ kulübesi. Orada kitaplar okur, müzik dinler, videokasetten eski filmler izler, yemeklerimi kendim yaparak yaşardım. Yemekler... Bu sözcük aklımdan geçtiği an kütüphanenin başvuru eserleri masasındaki kızı anımsadım. Kızın da orada –dağ kulübesinde– benimle beraber olmasının bir sakıncası yoktu. Ben yemekleri yapardım, kız da yerdi.

Fakat aklımdan yemekleri geçirirken uykuya dalıverdim. Gökyüzü yeryüzüne inermiş gibi, uyku bir anda üzerime kapaklanıverdi. Çello, dağ kulübesi, yemekler un ufak parçalanıp yok oluverdi. Geride yalnız başıma kalıp, tezgâhta yatan bir tonbalığı gibi uykuya dalıverdim.

Birileri kafamda matkapla delik açmış, oraya sert bir kâğıt şerit sokuşturmaya çalışıyordu. Bir hayli uzunca bir şerit olacak, sonu gelmeyecek gibi kafamın içerisine itiliyordu. Elimi sallayarak o şeridi

uzaklaştırmaya çalıştım, ama elimi ne kadar sallarsam sallayayım, şerit kafamın içinden sökülüp gidecek gibi değildi.

Yattığım yerde doğrularak avuç içlerimle kafamın iki yanını yokladım ama şeritten eser yoktu. Delik de yoktu. Zil çalıyordu. Zil aralıksız çalmaya devam ediyordu. Çalar saati kavrayıp dizimin üstüne yerleştirdim ve iki elimle kırmızı-mavi düğmelere bastım. Fakat buna rağmen zil çalmaya devam ediyordu. Telefon ziliydi. Saat 04.18'i gösteriyordu. Dışarısı henüz karanlıktı. Öyleyse sabahın 04.18'i olmalıydı.

Yataktan çıkıp mutfağa kadar giderek ahizeyi kavradım. Gece yarısı her telefon çalışında, bu sefer yatmadan önce telefonu mutlaka yatak odasına geri koyacağım diyordum, ama hemen de unutuveriyordum. Sonra da dizimi masanın ayaklarına ya da gaz sobasına çarpma talihsizliğiyle yüzleşiveriyordum.

"Alo?" dedim.

Ahizenin karşı tarafı sessizdi. Telefon sanki tamamen kumun içerisine gömülmüş gibi bir sessizlikti.

"Alo?" dedim, bu kez bağırarak.

Fakat hiçbir değişiklik olmadı, ahizedeki sessizlik devam ediyordu. Soluk alışverişleri duyulmadığı gibi, tek bir çıt bile çıkmıyordu. Telefon hattı üzerinden, beni bile çekip içerisine alacakmış gibi hissettirecek ölçüde derin bir sessizlikti bu. Sinirlenerek telefonu kapatıp, buzdolabından çıkardığım sütü hızla içtikten sonra tekrar gidip yatağa gömüldüm.

Telefonun zili yeniden çaldığında saat 04.46'ydı. Yataktan çıkıp aynı rota üzerinden telefona ulaşarak ahizeyi kaldırdım.

"Alo?" dedim.

“Alo” dedi bir kadın sesi. Kimin sesi olduğunu anlayamadım. “Biraz önce için kusura bakma. Ses boyutu karıştı çünkü. Onun için, arada sırada ses alınıveriyor.”

“Ses mi alınıyor?”

“Evet, öyle” dedi kadın. “Ses boyutu az önce aniden karışıverdi. Kesin dedemin başına bir şey geldi. Orada mısın?”

“Dinliyorum” dedim. Bana o garip tekboynuz kafatasını veren ihtiyarın torunu olan kızdı. Pembe takım elbiseli, tombul kız.

“Dedem hiç yukarı gelmedi. Sonra da aniden ses boyutu karışıverdi. Kesin kötü bir şeyler oldu. Laboratuvara telefon ettim, ama çıkmıyor... Mutlaka, karanlık karası dedeme saldırıp kötü bir şeyler yapmış olmalı.”

“Emin misin? Deden kendini deneylerine kaptırmış, o yüzden yukarı gelmiyor olamaz mı? Geçen sefer de, senin sesini aldığını bir hafta boyunca unutmamış mıydı? Ne de olsa, kendini bir şeye kaptırınca, her şeyi unutabilen tiplerden.”

“Öyle değil. O tür bir şey değil. Anlayabiliyorum. Dedemle benim aramda karşılıklı olarak hissedebildiğimiz şeyler vardır. Birbirimizin başına bir şey geldiğinde anlarız. Dedemin başına bir şey geldi. Hem de çok feci bir şey. Üstelik ses bariyeri de yıkıldı, kesinlikle. O yüzden yeraltındaki ses boyutu karman çorman.”

“Ne dedin?”

“Ses bariyeri. Karanlık karası yaklaşmasın diye, özel olarak hazırlanmış bir ses düzeneği. Zorla kırılmış olsa gerek. O yüzden etraftaki ses dengesi altüst olmuş durumda. Kesin karanlık karası dedeme saldırdı.”

“Ne için?”

“Herkes dedemin araştırmasının peşinde. Karanlık karası, şifreciler, işte öyle insanlar. Bunlar dedemin araştırmasını ele geçirmeye çalışıyor. Dedemle anlaşmaya çalıştılar, ama dedem reddedince çok öfkelendiler. Lütfen, hemen buraya gel. Kesin kötü bir şeyler oldu. Lütfen yardım et!”

O ürkütücü yeraltı tünelinde karanlık karasının oraların hâkimiymiş gibi dolaştığını hayalimde canlandırdım. Öyle bir yere inmeyi düşünmek bile, tüylerimin diken diken olmasına yetiyordu.

“Kusura bakma, ama benim işim hesap yapmak. Bunun dışındaki şeyler sözleşmemizde yok. Zaten beni kat kat aşan bir durum. Elbette yardım edebileceğim bir şey olsa memnuniyetle her şeyi yaparım. Fakat dedeni kurtarmak için de olsa, karanlık karasıyla kapışamam. Bunu polisin ya da Sistem’in profesyonellerinin, yani o tür işler için özel eğitim almış kişilerin yapması gerekir.”

“Polis asla olmaz. Onlardan yardım istersek, her şeyi halka açıklamak zorunda kalırız. Eğer dedemin araştırması şimdi bilinecek olursa dünyanın sonu gelir.”

“Dünyanın sonu mu gelir?”

“Lütfen!” dedi kız. “Çabuk gel, bana yardım et. Yoksa geri dönüşü olmaz. Onlar dedemden sonra senin peşine düşecekler çünkü.”

“Neden benim peşime düşsünler ki? Sen neyse de, ben dedenin araştırması hakkında hiçbir şey bilmiyorum.”

“Sen anahtarsın. Sen olmadan kapı açılmaz.”

“Ne demek istediğini anlayamıyorum.”

“Uzun uzun telefonda konuşacak zamanımız yok. Gerçekten bu çok önemli bir durum. Senin hayal bile edemeyeceğin kadar önemli bir durum. Lütfen bana inan. Bu senin için çok önemli bir durum. Çok geç olmadan bir şeyler yapmazsan, her şey biter. Yalan söylemiyorum.”

“Şu işe bak” diyerek, saate göz attım. “Senin bir an önce oradan ayrılman iyi olur. Eğer tahminlerin doğruysa, orada tehlikedesin demektir.”

“Nereye gideyim?”

Aoyama’daki 24 saat açık süpermarketin yerini söyledim. “Oranın içindeki kafede bekle. Beş buçuğa kadar gelirim.”

“Çok korkuyorum. Nedendir bil...”

Ses yeniden kesildi. Kaç kez ahizeye doğru bağırdıysam da, yanıt yoktu. Tabanca namlusunun dumanı gibi, ahizeden sessizlik yayılıyordu. Ses boyutu karışmıştı. Ahizeyi yerine koyarak, pijamamı çıkarıp sıfır yaka tişört ve pamuklu pantolonumu giydim. Sonra lavaboda elektrikli tıraş makinesiyle sakallarımı kabaca alıverdim. Yüzümü yıkayıp, aynanın karşısında saçlarımı düzelttim. Uykusuzluktan, yüzüm ucuz peynirli kekler gibi şişkinleşmişti. İstediğim yalnızca deliksiz bir uyku çekmekti. İyi bir uyku çekip rahatlamak, sonra da sıradan yaşantımı sürdürmekti dileğim. İnsanlar beni neden rahat bırakmıyordu ki? Yok tekboynuzlu, yok karanlık karası... Bunların benimle neden ilgisi vardı ki?

Tişörtün üzerine naylon rüzgârlığımı geçirerek, cüzdanımı, bozuk paralarımı ve çakımı ceplerime yerleştirdim. Sonra bir an tereddüt ettikten sonra tekboynuzun kafatasını iki havluya sararak, maşayla birlikte spor çantama yerleştirip, yanlarına da içinde karma işlemi

tamamlanmış defterin bulunduğu güvenlik kutusunu sıkıştırdım. Artık kendi evim de kesinlikle güvenli değildi. Odamın kapısını ve kasanın kilidini açmak, bir profesyonelin eline kaldığında mendil yıkamaktan çok daha az zaman alırdı şüphesiz.

Sonuçta tekini henüz yıkayamadığım tenis ayakkabılarımı giyerek, spor çantamı omzuma asıp evden çıktım. Koridorda kimsecikler yoktu. Asansöre binmekten çekinerek, merdivenlerden indim. Henüz gün doğmadığından, apartmanda çıt çıkmıyordu, ölüm sessizliği hâkimdi. Bodrum kattaki otoparkta da kimsecikler yoktu.

Yolunda gitmeyen bir şeyler vardı. Etraf aşırı sessizdi. Onlar sürekli bendeki kafatasının peşinde olduklarına göre, gözetlemek için birisini bırakmaları gerekirdi, ama o da yoktu. Sanki benim varlığımı unutup gitmişlerdi.

Arabanın kapısını açıp, muavin koltuğuna çantayı koyarak, motoru çalıştırdım. Saat beşe çok az kalmıştı. Çevreme göz atarak arabayı otoparktan çıkarıp Aoyama'ya yöneldim. Yollar bomboştu; evine dönmek için acele eden taksiler ve gece taşımacılığı yapan kamyonlardan başka araç yoktu. Arada sırada dikiz aynasına göz atıyordum, ama arkamdan gelen kimse de yoktu.

Her şey çok tuhaf gelişiyordu. İşlerin arkasında şifreciler olsa, onların yöntemlerini çok iyi bilirim. Bir işi yapmaya niyetlendiklerinde var güçlerini ortaya koyarlar. Beceriksizce doğalgaz memurunu satın almaya, peşine düştükleri avı başına adam dikmeden bırakmaya kalkmazlar. Onlar her zaman en kesin, en hızlı yolu seçerek, tereddüt etmeden işe koyulurlar. Bir seferinde, iki yıl önce beş hesapçıyı yakalayarak, işi kafataslarının tepesini elektrikli testereyle kesip ayırmaya kadar götürmüşlerdi. Hesapçıların beyinlerini canlı canlı çıkararak, içindeki bilgileri okumaya çalışmışlardı. Fakat o girişimleri başarısız olmuş, sonuçta beş hesapçı, başlarının alından yukarısı kesilmiş halde Tokyo körfezinde suyun üzerinde yüzer halde bulunmuşlardı. İşte

böylesine sıra dışı yollara başvurabilirlerdi. Evet, tuhaf olan bir şeyler vardı.

Süpermarketin otoparkına girdiğimde, hemen hemen sözleştiğimiz zaman gelmişti; saat 05.28'di. Gökyüzünün doğusu hafifçe ağarmaya başlamıştı. Çantamı sırtlayıp marketin içine girdim. Geniş mekânın içerisinde neredeyse kimsecikler yoktu. Kasada çubuklu üniformasıyla genç bir tezgâhtar sandalyesine oturmuş, haftalık dergilerden birini okuyordu. Ne yaşı, ne de mesleği anlaşılabilen bir kadın alışveriş arabasını konserve ve hazır yiyeceklerle doldurmuş halde rafların arasında geziniyordu. İçki çeşitlerinin sıralandığı rafın köşesinden dönerek, kafe kısmına geçtim.

Kafe kısmındaki bir düzine kadar yüksek taburenin tamamı boştu. En köşedekine oturup, soğuk süt ve sandviç sipariş ettim. Süt tadı anlaşılamayacak ölçüde soğuk, sandviç ise hazırlanır hazırlanmaz naylon poşetin içine konulduğundan, ekmeği nemliydi. Zamana yayarak, sandviçi gıdım gıdım ısırarak, sütü de küçük yudumlarla içtim. Bir süre duvarda asılı turistik Frankfurt afişine bakarak zaman öldürdüm. Mevsim sonbahardı ve ırmak boyundaki ağaçlar hazan manzarasına bürünmüştü. Irmağın yüzünde kuşlar yüzüyordu, kuştüyü takılı şapkasıyla bir ihtiyar kuğulara yem veriyordu. Eski taş yapı şahane bir köprü vardı ve arkasında da katedralin kuleleri görünüyordu. Dikkatlice bakınca, köprünün iki kıyıdaki payanda temellerinde taş duvarlı küçük odalar olduğu küçük pencerelerden anlaşılıyordu. Odaların ne için kullanıldığı hakkında bir fikir yürütmek mümkün değildi. Gökyüzü mavi, bulutlar beyazdı. Irmak boyunca sıralanmış banklarda birçok insan oturuyordu. Herkes palto ve mantolarını giymiş, kadınların çoğu başlarını eşarpla örtmüştü. Güzel bir fotoğraftı, ama baktıkça insanın içini soğuk bir dalga kaplıyordu. Belki de Frankfurt sonbahar manzarasının havanın soğukluğunu yansıtmasından olabilir, ama yüksek ve sivri kuleler gördüğümde, içimi hep soğuk bir dalga kaplar.

Bunun üzerine, bakışlarım ters taraftaki sigara reklamına takıldı. Yüzü pürüzsüz genç bir adam, yaktığı filtreli sigarasını parmaklarının arasına kıstırmış, dalgın bakışlarla çapraz yönden karşısına doğru bakıyordu. Sigara reklamlarındaki mankenlerin yüzünde neden hep böyle “Hiçbir şeye bakmıyorum, aklımda hiçbir şey yok” diyen bakışlar olur acaba?

Sigara posterinde Frankfurt posterine bakarken olduğu kadar zaman öldüremeyince, arkama dönüp bomboş markete baktım. Rafların uç kısmında meyve konserveleri devasa bir karınca yuvası gibi yığılmıştı. Şeftali, greyfurt ve portakal olmak üzere, üç yığın yan yana sıralanmıştı. Hemen önüne de, deneme masası konmuştu, gün henüz yeni ağardığından, servis başlamamıştı. Sabahın 05.45’inde meyve konservesinin tadına bakmak isteyen çıkmaz. Masanın kenarında “USA Meyve Festivali” yazan bir poster asılıydı. Posterde bir havuzun önüne bahçe sandalyeleri konmuş, orada bir kız çocuğu tepeleme doldurulmuş tabaktaki meyveleri yiyordu. Altın sarısı saçlı, mavi gözlü, bacakları uzun, yanık tenli, güzel bir kızdı. Meyve reklamlarında hep mavi gözlü kızlar olur. Ne kadar uzun süreyle bakarsam bakayım, gözlerimi ayırdığım anda nasıl bir yüzleri olduğunu anımsayamadığım türden bir güzeldi. O türden güzellikler vardır dünyada. Greyfurtla aynı şekilde, birbirinden ayırt etmek imkânsızdır.

İçki reyonunun kasası bağımsızdı, ama orada kimse yoktu. Doğru düzgün insanlar sabah kahvaltı saatinin hemen öncesinde içki satın almaya gelmezler. O yüzden, o kısımda ne müşteri ne de marketin elemanları vardı; yalnızca içki şişeleri yeni dikilmiş küçük iğne yapraklı ağaçlar gibi sıralanmıştı. Şansıma o köşede tüm duvarı kaplayacak şekilde posterler asılmıştı. Şöyle bir sayınca, birer brandy, burbon viski ve votka; üçer scotch ve yerli viski; iki sake ve dört bira posteri vardı. İçki posterlerinin neden o kadar fazla olduğunu bilemiyorum. Belki de içki, tüm yiyecek ve içecekler içerisinde törensel bir karaktere sahip olduğu içindir.

Fakat zaman öldürmek için bir hayli uygun olduğundan, bir baştan sırayla o posterlere bakmaya başladım. O on beş postere bakarak anlayabildiğim, tüm içkiler içerisinde buzlu viskinin bardakta duruşu en göz alıcı olanıydı. Basitçe söylemek gerekirse, fotoğrafı güzel çıkıyordu. Dibi geniş iri bir bardağa üç ya da dört parça buz koyar, üzerine kehribar rengi viskiyi dökersiniz. Eriyen buzun beyaz suyu viskinin kehribar rengine karışmadan önce bir anlığına yukarıda kalır. O görüntü bir hayli güzeldir. Dikkatlice bakınca, viski posterlerinin tamamında buzlu viski fotoğrafı vardı. Su katılarak hazırlandığında iyi bir görüntüsü olmaz, sek olduğunda da bir şeyler eksik kalır.

Farkına vardığım bir diğer şey, posterlerin hiçbirinde meze ya da çerez olmamasıydı. Posterlerde içki içen insanların hiçbirinin önünde yiyecek bir şey yoktu. Hepsi sadece içki içiyorlardı. Bu belki de, fotoğrafta yiyecek bir şeylerin görünmesinin içkinin saflığını bozacağı düşüncesine dayanıyor olabilir. Hatta yanına konulan çerez, o içkinin imajını sabitleştirebilir. Bunları bir şekilde anlayabiliyorum. Her şeyin bir nedeni vardır.

Posterlere bakarken saat altı olmuş, tombul kız henüz görünmemişti. Neden o kadar geç kaldığını bilemiyordum. Bana olabildiğince çabuk gelmemi söylemişti. Fakat bunu aklıma takmam hiçbir şeyi değiştirmeyecekti. Ben olabilecek en hızlı şekliyle oraya ulaşmıştım. Gerisi kızın sorunuydu. Zaten en baştan beri, bu benimle hiç ilgisi olmayan bir sorundu.

Sıcak kahve sipariş ederek, süt ve şeker koymadan yavaş yavaş içtim.

Saat altıyı geçince birer ikişer müşteriler de gelmeye başlamıştı. Ev hanımları kahvaltı için ekmek ve süt, gece eğlencesinden dönen üniversite öğrencileri hafif bir şeyler almaya geliyorlardı. Tuvalet kâğıdı almaya gelen genç bir kadın olduğu gibi, üç farklı gazete birden alan memur kılıklı bir adam da vardı. Sırtlarında golf çantasıyla iki orta yaşlı adam gelip, cep şişesinde viski aldılar. Orta yaş dediysem de,

otuzlarının ortasında, benimle aynı yaşlardaydılar. Şöyle bir düşününce, evet, ben de artık orta yaştayım. Golf çantası sırtlamadığım, moda olsun diye golf elbiseleri giymediğim müddetçe daha genç gösteriyorum yalnızca.

Kızı süpermarkette beklediğim için sevinç duymaya başlamıştım. Başka bir yerde böyle zaman öldürmek mümkün olmaz. Ben süpermarket denilen yere bayılırım.

Orada altı buçuğa kadar bekledikten sonra, beklemekten vazgeçip dışarı çıkarak arabama binip Şincuku İstasyonu'na kadar gittim. Arabayı istasyonun otoparkına bırakıp, çantamı omuzlayarak saatli eşya emanet ofisine giderek, çantayı bıraktım. İçinde kırılacak şeyler olduğunu, özenli davranmalarını söyleyince, oradaki adam çantanın tutma yerine "Dikkat! Kırılacak Eşya!" yazılı, kokteyl bardağı resimli kırmızı bir etiketi iliştirdi. Ben mavi Nike spor çantanın yerli yerine konulmasını bekledikten sonra, emanet fişini aldım. Daha sonra büfeye giderek zarf ve 260 yenlik posta pulu alıp, zarfın içine emanet fişini koyarak ağzını kapatıp, pulu yapıştırdım ve hayali bir şirket ismiyle açtırdığım gizli posta kutuma acele postayla gönderdim. Bu şekilde, çok büyük bir aksilik söz konusu olmadığı müddetçe, eşyanın bulunması söz konusu olamaz. Arada sırada, tedbir amaçlı olarak bu yola başvururum.

Zarfı postaladıktan sonra, arabayı otoparktan çıkarıp apartman daireme döndüm. Artık çalınacak hiçbir şeyim olmadığını düşününce içim rahat etmişti. Arabayı apartmanın otoparkına bırakıp, merdivenlerden çıkarak evime ulaştım, duş alarak yatağa dalıp, hiçbir şey olmamış gibi yeniden uykuya daldım.

Saat 11 gibi birileri geldi. Olayların gidişatına bakınca birilerinin gelmesinin mümkün olduğunun düşünüp pek de şaşırmadım. Fakat o birisi, zile basmaksızın, tüm vücuduyla kapıma yükleniverdi. Hem de yalnızca vücudu çarpıvermiş gibi sıradan bir çarpma değildi; bina

yıkmak için kullanılan çelik gülle gelmiş de kapıya çarpmış gibi, evin zemini bile titremişti. O kadar güçlü biriyse, kapıcıyı silkeleyip yedek anahtarı da alabilirdi. Benim açımdan, kapının yedek anahtarla açılması, kapıyı tamir etme masrafına girmeyeceğim için, çok daha iyi olurdu. Üstüne üstlük, böylesine zıvanadan çıkmış birinin evime gelmesi apartmandan kovulmama da neden olabilirdi.

O birisi, kapıya yüklenip dururken ben, pantolonumu giyerek, tişörtümü başımdan geçirip, kemerimin arkasına çakımı gizleyerek tuvalete gidip çişimi yaptım. Sonra tedbir amaçlı olarak kasayı açıp, kasetçaların acil durum düğmesine basarak içindeki kaseti sildikten sonra, buzdolabını açıp öğlen yemeği niyetine patates salatası yiyip, bira içtim. Acil durum merdiveni balkona bağlıydı; kaçmak istesem kaçabilirdim, ama çok yorgun olduğumdan, kovalamacaya girebilecek halde değildim. Zaten kaçsam bile, karşı karşıya olduğum sorun çözülmeyecekti. Bir tür belayla karşı karşıyaydım –belki de farkında olmadan dahil olmuştum– ve tek başıma üstesinden gelebileceğim bir şey de değildi. Bu sorunun ne olduğunu birileriyle ciddi ciddi konuşmam gerekiyordu.

Talepte bulunan bilim adamının yeraltı laboratuvarına kadar gitmiş, verileri işlemiştim. O sırada tekboynuz kafatası olduğunu sandığım bir şeyi almış eve dönmüştüm. Bir süre sonra, olasılıkla şifrecilerin satın aldığı bir doğalgaz muayene memuru gelmiş, o kafatasını çalmaya kalkmıştı. Ertesi sabah, talep sahibinin torunundan telefon gelmiş, dedesinin karanlık karasının saldırısına uğradığını söyleyerek yardım etmemi istemişti. Aceleyle randevulaştığımız yere gitmiştim, ama kız gelmemişti. Sanırım elimde iki önemli eşya vardı. Birisi kafatası, diğeri ise karma işlemi tamamlanmış veriler. Ben de o iki eşyayı Şincuku İstasyonu’nda emanete bırakmıştım.

Bu sürecin her noktası anlaşılmaz şeylerle doluydu. Mümkün olsa birilerinin ipucu olabilecek bir şeyler vermesini isterdim. Eğer öyle

olmazsa, neler olduğunu asla anlayamadan, kucağımda bir kafatasıyla sonsuza kadar kaçmak zorunda kalabilirdim.

Biramı tamamen içip, patates salatamı bitirdikten sonra, tam derin bir nefes almıştım ki, normalde dışarı açılan çelik kapı patlamaya yakın bir sesle iç tarafa doğru açıldı ve daha önce hiç karşılaşmadığım kadar iri-yarı bir adam içeri dalıverdi. Adamın üzerinde cafcaflı bir Hawaii tişörtü, altında yağ lekeleri içinde kalmış, orduda kullanılanlara benzer bir kamuflaj pantolonu, ayaklarında ise neredeyse dalış paleti büyüklüğünde tenis ayakkabıları vardı. Kafası dazlak, burnu küt, boynu ise sıradan bir insanın beli kadardı. Koyu gri gözkapakları metalden yapılmış gibi kalın, gözakları rahatsız edici ölçüde dikkat çekiciydi. Gözleri sanki camdan yapılmış gibi duruyordu, ama arada sırada gözbebekleri oynuyordu. Bu sayede gerçek göz olduğunu anlayabildim. Boyu 1,95 kadar vardı herhalde. Omuzları genişti; iki çarşafı bozarak yapılmış gibi duran Hawaii tişörtü, öyle dar geliyordu ki düğmeleri her an kopup fırlayacakmış gibi duruyordu.

İriyarı adam kendi kırdığı kapıyı, aynı benim şarap şişesinden çıkardığım tıpaya baktığım zamanlardaki bakışımla süzdükten sonra bana doğru ilerledi. Bana pek de samimi duygular taşımadığını anlayabiliyordum. Adam bana odadaki eşyalardan bir parçaymışım gibi bakıyordu. Ben de elimden gelse, odadaki eşyalardan bir olmayı isteyecek haldeydim.

İriyarı adam hafifçe kenara çekilince arkasındaki o ufak tefek adam ortaya çıktı. Adamın boyu neredeyse 1,50 bile yoktu; zayıftı, yüz hatları düzgündü. Açık mavi Lacoste marka polo tişört giymiş, altına bej, ütü izi olmayan bir pantolon geçirmiş, ayaklarına da açık kahverengi kösele ayakkabı giymişti. Giysilerini büyük olasılıkla pahalı çocuk elbiseleri satan bir yerden almıştı. Kolundaki altın rengi Rolex saat ışıltılar saçıyordu, ama gereğinden fazla büyükmüş gibi duruyordu. *Uzay Yolu* gibi dizilerde çıkan iletişim cihazlarını andırıyordu. Otuzlu

yaşların ortalarıyla kırklı yaşların başlarında bir yaştaymış gibi gösteriyordu. Boyu yirmi santim daha uzun olsa, rahatlıkla ikinci sınıf bir televizyon yıldızı olabilirdi.

İriyarı adam ayakkabılarıyla mutfağa kadar gelip, masada karşı tarafıma geçerek sandalyeyi geriye çekti. Bücür ise onun arkasından ağır adımlarla gelip o sandalyeye oturdu. İriyarı adam belini mutfak tezgâhına yaslayarak, sıradan bir insanın baldırı genişliğindeki kollarını göğsünde kavuşturup, ışıltıdan yoksun bakışlarını benim sırtımda, böbreklerimin az yukarısında bir noktaya dikti. Aslında, balkondaki acil durum merdiveninden kaçmam gerekiyordu. Son günlerde verdiğim kararlarda birbiri ardına hata yapmaya başlamıştım. Şöyle bir benzin istasyonuna gidip kaputu açtırmakta fayda var.

Bücür yüzüme doğru dürüst bakmadığı gibi selam da vermemişti. Cebinden sigara paketini ve çakmağını çıkarıp, masanın üstünde yan yana koydu. Sigara Benson&Hedges, çakmak ise altın renginde Dupont idi. O haline baktıkça, dış ticaret açığı lafının yabancı hükümetlerin uydurması olduğundan başka bir şey gelmiyordu aklıma. Bücür, çakmağı iki parmağının arasında kıstırıp, sonra da parmaklarının arasında ustalıkla çevirmeye başladı. Evlere servis işi yapıyormuş gibi bir hali vardı, ama ben bir şey sipariş ettiğimi elbette hiç sanmıyorum.

Buzdolabının üstüne bakıp, çok uzun zaman önce içki dükkânında eşantiyon olarak aldığım Buddweiser amblemli kül tablasını bularak, tozunu parmağımla silip adamın önüne koydum. Adam kısa bir ses çıkararak sigarasını yaktıktan sonra, gözlerini kısarak dumanı yukarıya doğru üfledi. Vücudunun küçüklüğünde bir gariplik vardı. Yüzü, elleri, ayakları, her yeri küçüktü. Sanki normal bir insanın küçültmeli fotokopisi çekilmiş gibiydi. O yüzden elindeki Benson&Hedges yeni açılmış renkli bir kalem gibi uzun duruyordu.

Bücür tek kelime etmeksizin, sigaranın ucunun yanıp gidişini izledi. Jean-Luc Godard filmi olsa, bu sahnede “Adam sigarasının yanıp gidişini izliyor” diye altyazı girerdi, ama şans mıdır yoksa talihsizlik mi bilmem, Jean-Luc Godard filmleri çoktan demode olmuştu. Sigaranın ucu yeterince küllenince, parmağıyla pıt pıt vurarak masanın üstüne döktü. Kül tablasına dönüp bakmamıştı bile.

“Şu kapı işi” dedi rahatça duyulabilen yüksek bir sesle. “Kırmak gerekiyordu. O yüzden kırdık. Usulca kilidi açmak istesek açabilirdik, ama öyle gerekiyordu işte. Kızma sakın.”

“Evde hiçbir şey yok. Ararsanız anlarsınız gerçi” dedim.

“Aramak?” dedi adam, şaşkın bir ses tonuyla. “Aramak derken, neyi arayacağız?”

“Bilemem, ama bir şeyleri bulmak için gelmediniz mi? Kapıyı bile kırarak.”

“Ne demek istediğini anlamıyorum” dedi adam. “Muhakkak bir şeyleri yanlış anlıyorsundur. Burada istediğimiz bir şey yok. Seninle konuşmaya geldik yalnızca. Hiçbir şey aramıyoruz, hiçbir şey de istemiyoruz. Gerçi kola varsa içmek isterim.”

Buzdolabını açıp, viskiye katmak için aldığım iki kutu kolayı çıkarıp, bardaklarıyla birlikte masaya koydum. Sonra da, kendim için kutu Ebisu birası çıkardım.

“O da içmek ister herhalde” dedim, arkamdaki iriyarı adamı göstererek.

Bücür, parmağıyla gel gel yapınca, iriyarı adam sessizce yaklaşarak masanın üzerindeki kutu kolalardan birini aldı. O iriyarı haline göre, hareketleri bir hayli çevikti.

“İçip bitirince şu şeyi yapsana” dedi bücür, iriyarı olana. Sonra bana dönüp “Eğlence” dedi kısaca.

Arkama dönüp iriyarı adamın kolayı bir dikişte içmesini izledim. Adam kolayı içtikten sonra kutuyu ters çevirip, içinde tek bir damla bile kalmadığından emin olduktan sonra, kutuyu avuçları arasında kıstırıp, yüz renginde en ufak bir değişiklik olmadan, dümdüz eziverdi. Hışırtı şeklinde, gazete kâğıdı rüzgârda uçuyormuş gibi bir ses çıkaran kırmızı kola kutusu, plaka şeklinde bir metale dönüşüverdi.

“Eh, bunu herkes yapabilir” dedi bücür. Herkes yapabilir belki, ama ben yapamam.

İriyarı olanı o dümdüz olan metal parçasını parmaklarının arasına kıstırıp, sadece dudağını hafifçe oynatarak, ortadan ikiye ayırıverdi. Telefon rehberinin ortadan ikiye ayrılışını bir kez görmüştüm, ama ezilmiş kola kutusunun yırtılmasına ilk kez tanık oluyordum. Hiç denemediğim için tam olarak bilemiyorum, ama herhalde, çok zor bir şeydir.

“Yüz yenlik bozukluğu bile bükebilir. Öyle bir şeyi yapabilen insan sayısı pek fazla değildir.”

Başımı evet anlamında sallamakla yetindim.

“İnsanın kulağını bile yırtıp koparabilir.”

Yine başımı evet anlamında salladım.

“Üç yıl öncesine kadar profesyonel güreşçiydi” dedi bücür. “Çok iyiydi. Dizini sakatlamasa şampiyon sınıfına kadar yükselirdi herhalde. Genç, güçlü, üstelik görünüşüne göre ayakları da çevikti. Fakat dizini sakatlayınca her şey bitiverdi. Güreşte çeviklik gerekir, yoksa olmaz.”

Adam o sırada yüzüme baktı, ben de sözlerini başımı sallayarak onayladım.

“O günden beri, ona ben bakıyorum. Ne de olsa kardeşim.”

“Hep ortalama dışı çocuk yapan bir ailedensiniz herhalde” dedim.

“Bir daha söylesene” dedi bücür, bakışlarını gözlerime çivileyerek.

Bücür bir an ne yapacağını şaşırmış gibiydi, ama neden sonra, sigarasını yere atıp, ayakkabısının tabanıyla üzerine basarak söndürdü. Tek laf söylemeye niyetim yoktu.

“Senin biraz daha rahatlaman gerek. Yüreğini aç, rahatla. Rahatlamazsan, dürüst olamazsın” dedi bücür. “Hâlâ kendini biraz kasıyor gibisin.”

“Buzdolabından yeni bira alabilir miyim?”

“Olur elbette. Nihayetinde senin evin, senin buzdolabın, senin biran.”

“Ve benim kapım” dedim.

“Kapıyı unut. Aklında tuttuğun için kasıyorsun kendini. Ucuz bir kapı işte. Maaşın iyi olduğuna göre, kapısı biraz daha düzgün bir yere taşınırsın.”

Kapı meselesini bir yana bırakarak, buzdolabından bira çıkarıp içmeye başladım. Bücür de bardağına kola koyup, köpüklerinin dinmesini bekledikten sonra yarısını içti.

“Çok fazla kafanın karışmaması için baştan söyleyeyim. Biz seni kurtarmak için geldik.”

“Kapıyı kırarak mı?”

Ben öyle der demez, bücürün yüzü aniden kızararak, burun delikleri şişkinleşiverdi.

“Sana kapıyı unut demedim mi?” dedi sakince. Sonra iriyarı olana dönerek aynı soruyu tekrarladı. İriyarı olanı başını sallayarak onayladı. Çabuk sinirlenen biri gibiydi. Çabuk sinirlenen insanlarla konuşmayı pek sevmem.

“Biz buraya iyi niyetle geldik” dedi bücür. “Şu an kafan karışık olduğundan, sana birçok şeyi öğretelim diye geldik. Kafan karışık demem hoşuna gitmiyorsa, ne yapacağını bilemez haldesin de diyebilirim. Yanlış mı?”

“Kafam karışık, ne yapacağımı bilmiyorum” dedim. “Hiçbir bilgim yok, hiçbir ipucu yok, artık kapım da yok.”

Bücür, masanın üzerindeki altın rengi çakmağı kaptığı gibi, oturduğu yerden buzdolabının kapağına doğru fırlatıverdi. Keskin ve uğursuz bir sesle birlikte, buzdolabımın kapağında net olarak görülebilen bir çukur oluşuverdi. İriyarı adam, çakmağı yerden alıp, en baştaki yerine koydu. Her şey en baştaki haline dönmüş, yalnızca buzdolabının kapağındaki çöküntü kalmıştı. Bücür sakinleşmek için kolanın kalanını da içti. Ben çabuk sinirlenen insanlarla karşılaştığımda, ne kadar çabuk sinirlenebileceklerini denemek isteğine kapılırım.

“Evvela, senin beş para etmez kapının ne önemi var?! Durumun ne kadar önemli olduğunu düşünsene. Bu apartmanı olduğu gibi yerle bir etsek ne olacak?! Bir daha asla kapı sözcüğünü ağzına alma!”

Kapım, dedim içimden. Sorun kapının beş para etmemesi değildi. Kapı dediğiniz, önemli bir semboldür.

“Kapı meselesi önemli değil de, böyle bir şey oldu diye apartmandan atılabilirim. Ne de olsa, doğru düzgün insanların yaşadığı, sakin bir apartman.”

“Eğer birileri sana bir şey söyleyip, buradan atmaya kalkarsa bana telefon et. Ben gerekeni yapar, o tipi hallederim. Olur mu? Sana sıkıntı vermem.”

Sanırım o durumda işler iyice arapsaçına dönerdi, ama karşımdaki adamı daha fazla tahrik etmek istemediğimden, başımı sallamakla yetinerek, biramdan biraz daha içtim.

“Gereksiz bir uyarı olabilir, ama 35’ini geçtikten sonra bira içme alışkanlığını bırakman iyi olur” dedi bücür. “Bira dediğin şeyi ya öğrenciler ya da ameleler içer. Göbek yapar, kaliteli bir şey de değildir. Belirli bir yaşa gelince şarap ya da brandy gibi şeyler vücudun için daha iyi olur. Çok fazla işeyen insanların metabolizması da bozulur. Bırakman daha iyi olur. Daha pahalı içkiler iç. Her gün şişesi 20 bin yenlik şaraplardan içersen, vücudunu yıkanmış gibi hissedersin.”

Biramı içtim. Üzerine vazife değildi. İstediğim kadar bira içebilmek için havuza devam ediyor, koşuyor, karın kaslarımı formda tutmaya çalışıyordum.

“Gerçi ben de başkalarına laf edebilecek durumda değilim” dedi bücür. “Herkesin bir zayıf noktası vardır. Benimkisi sigara ve tatlı yiyecekler. Özellikle tatlı şeyler, hem insanın dişlerini çürütür, hem de şeker hastalığına yol açar.”

Başımı sallayarak onayladım.

Adam bir sigara daha çıkararak çakmağıyla yaktı.

“Ben çikolata fabrikasının yanında büyüdüm. Herhalde onun için tatlı şeyleri seviyorum. Çikolata fabrikası dediysem de, Morinaga gibi, Meici gibi büyük bir fabrika değildi. Küçük bir atölye gibiydi. Hani vardır ya, şekerleme işportacılarında ya da indirim günlerinde süpermarketlerde satılır, işte öyle çikolatalar yapılırdı. Her şey bir yana her gün çikolata kokar, her yerimize çikolata kokusu sinerdi. Perdelere, yastıklara, kedimize, aklına gelebilecek her yere işte. O yüzden şimdi de çikolatayı çok severim. Çikolata kokladığımda çocukluk günlerimi anımsarım.”

Adam hafifçe Rolex’in kadranına göz attı. Bir kez daha kapı meselesine gireyim diye aklımdan geçirdiysem de, konuşma uzar diye vazgeçtim.

“Neyse” dedi bücür. “Fazla zamanımız yok. Havadan sudan konuşmayı burada keselim. Biraz rahatladın mı bari?”

“Biraz” dedim.

“Konumuza girelim öyleyse” dedi bücür. “Az önce de söylediğim gibi, bizim buraya gelme amacımız, seni ne yapacağını bilmez halinden biraz olsun kurtarabilmek. O yüzden, eğer anlamadığın bir şey olursa çekinmeden sor. Yanıtlayabileceklerimi yanıtlarım.”

Bücür sonra bana doğru “Haydi buyur” anlamında elini uzattı. “Ne istersen sorabilirsin.”

“Öncelikle, siz kimsiniz ve durumun ne kadar farkındasınız, öğrenmek isterim” dedim.

“Güzel soru” dedi ve onaylamasını beklermiş gibi iriyarı olana baktı. İriyarı adam başını sallayarak onaylayınca, bakışlarını yeniden bana çevirdi. “Gerektiğinde kafan iyi çalışıyor. Lüzumsuz konuşmuyorsun.”

Bücür, sigarasının külünü kül tablasına silkeledi.

“Şöyle düşünelim. Ben, sana yardım etmek için buradayım. Şu an hangi örgüte bağlı olduğumun bir önemi yok. Bir de, biz durumun aşağı yukarı farkındayız. Profesör, kafatası, karma verileri... Çoğunu biliyoruz. Senin bilmediklerini de biliyoruz. İkinci sorun?”

“Dün öğleden sonra, doğalgaz kontrolörünü satın alıp, kafatasını çalması için buraya gönderdiniz mi?”

“Az önce söyledim” dedi. “Bize kafatası falan lazım değil. Bize hiçbir şey lazım değil.”

“Peki öyleyse, o kim? Doğalgazcıyı satın alan? Yoksa hayal mi gördüm?”

“Bizim haberimiz yok” dedi bücür. “Bizim bilmediğimiz başka şeyler de var. Profesörün şu an yapmakta olduğu araştırma. Onun yaptığı her şeyden anında haberimiz oluyor. Ancak, yaptıklarının ne yöne ilerlediğini bilmiyoruz. Bilmek istediğimiz bu.”

“Ben de bilmiyorum” dedim. “Bilmediğim halde, bir sürü sorunla boğuşuyorum.”

“Bunun çok iyi farkındayım. Sen hiçbir şey bilmiyorsun. Yalnızca kullanılıyorsun.”

“Öyleyse, buraya gelerek elde edebileceğiniz hiçbir şey yok.”

“Yalnızca selamlaşmaya geldik” dedi bücür, çakmağını masaya vurarak. “Varlığımızı öğrenmeni istedik. Bir de karşılıklı olarak bilgilerimizi ve fikirlerimizi birleştirmemiz ileride kolaylık sağlar.”

“Hayal gücümü çalıştırabilir miyim?”

“Elbette. Hayal dediğin kuş gibi özgür, deniz gibi geniştir. Kimse buna engel olamaz.”

“Siz ne Sistem’in ne de Fabrika’nın adamısınız. Tarzınız ikisinden de farklı. Herhalde bağımsız, küçük bir örgütsünüz ve yeni bir pay kapmak niyetindesiniz. Sanırım bunu da Fabrika’dan tırtıklamak niyetindesiniz.”

“Bak işte!” dedi bücür, iriyarı kardeşine bakarak. “Az önce söylemiştim. Kafası çalışıyor.”

İriyarı olanı başını sallayarak onayladı.

“Böylesine ucuz bir evde yaşaman inanılmaz gelecek kadar kafan çalışıyor. Karının seni bırakıp kaçmasına inanılmayacak kadar zekisin” dedi bücür. Bu şekilde övülmeyeli uzun yıllar olmuştu. Yüzüm kızarıverdi.

“Tahminin ana hatlarıyla doğru” dedi. “Biz profesörün geliştirdiği yeni yöntemi kullanarak bilgi savaşının içine dalacağız. Bunun için yeterli hazırlığımız, sermayemiz de var. Bunun için seni ve profesörün araştırmasını ele geçirmek istiyoruz. Bunu başarabilirsek Sistem ve Fabrika’dan oluşan iki kutuplu yapıyı tersyüz edebiliriz. İşte bu da, bilgi savaşının iyi tarafı. Her şey çok eşit. Yeni ve daha üstün sistemi ele geçiren taraf kazanır. Hem de kesin olarak. Kariyerin hiçbir önemi yok. Üstelik şu anki durum açık olarak doğal değil. Tamamen tekel koşulları hâkim. Bilginin gün ışığı vuran kısmını Sistem, karanlıkta kalan kısmını ise Fabrika tekel altına almış. Rekabet yok. Nasıl düşünürsen düşün, bu serbest ekonomi prensiplerine aykırı. Doğal değil demekte haksız mıyım?”

“Benimle ilgisi yok” dedim. “Benim gibi bir ayak takımı yalnızca çalışır. Başka bir şey düşünmez. İşte o yüzden, eğer siz buraya beni aranıza katma düşüncesiyle geldiyseniz...”

“Hiç anlamıyorsun” dedi dilini şaklatarak. “Seni aramıza katmayı falan düşünmüyoruz. Yalnızca seni elde etmek istediğimizi söyledim. Sonraki sorun?”

“Karanlık karasının ne olduğunu öğrenmek istiyorum” dedim.

“Karanlık karası yeraltında yaşayan bir canlı. Metro, kanalizasyon gibi yerlerde, şehrin artıklarını yiyerek, pis suları içerek yaşar. İnsanlara neredeyse hiç karışmaz. O yüzden, karanlık karasını bilen kişi sayısı azdır. İnsanlara zarar vermesi ihtimali yoktur, ama arada sırada, yalnız başına yeraltına inen insanları yakalayıp etini yediği olur. Metro inşaatında çalışanların, arada sırada ortadan kayboluverdikleri olur.”

“Hükümet bilmiyor mu?”

“Bilmez olur mu, elbette biliyor. Devlet, o kadar aptal değildir. Devletteki tipler elbette biliyorlar. Gerçi, yalnızca üst düzey olan bir kısım insanla sınırlı olarak.”

“Peki neden insanları uyarmıyor, önlem almıyorlar?”

“Önce” dedi. “Halk öğrenirse büyük bir panik başlar. Değil mi? Ayaklarının altında öylesi tiplerin vızır vızır dolaştığını öğrenecek olurlarsa, insanlar kendilerini pek iyi hissetmezler herhalde. İkincisi, bunları temizlemenin hiçbir yolu yok. Ordu bile Tokyo metrosunun tamamına yayılıp karanlık karalarını geriye bir tane bile kalmayacak şekilde temizleyemez. Ne de olsa, karanlık karalarının evi orası. Öyle bir durumda büyük bir savaş yaşanır.

Bir de, şöyle bir durum var. İmparatorluk sarayının altında muazzam bir yuvaları var. Bir şey olduğunda geceleyin toprağı kazarak yüzeye çıkıveriyorlar. Sonra karşılarına çıkan insanları yerin altına çekebilirler. Öyle bir olay olursa tüm Japonya altüst oluverir. Değil mi? O yüzden, hükümet karanlık karalarını umursamayıp, görmezden geliyor.

Tam aksine onlarla işbirliği yapılacak olursa, muazzam bir güç elde edilir. İhtilal olsa, savaş çıksa bile, karanlık karalarıyla işbirliği yapıldığı müddetçe kaybetme olasılığı sıfırdır. Diyelim nükleer savaş çıktı, o tipler hayatta kalır çünkü. Fakat henüz karanlık karalarıyla işbirliği yapan kimse yok. Neden dersen, o tipler çok kuşkucudur. Yeryüzündeki insanlarla asla ilişki kurmazlar."

"Fakat şifrecilerin karanlık karalarıyla işbirliği yaptığına dair söylentiler kulağıma çalındı" dedim.

"Öyle bir söylenti var olmasına var. Fakat öyle bir durum olmuşsa bile, yalnızca sınırlı sayıda karanlık karası, herhangi bir sebepten dolayı, geçici bir süreliğine şifrecilerle birlikte iş yapmıştır, o kadar. Başka bir açıklaması olamaz. Ebediyen şifrecilerle karanlık karalarının ittifak kurmaları söz konusu olamaz. Kafaya takılacak kadar önemli bir söylenti değil."

"Fakat profesör, karanlık karaları tarafından kaçırıldı."

"Bu konuyu da duydum. Fakat işin ayrıntılarını biz de bilmiyoruz. Profesörün kayıplara karışmak için rol yaptığı da düşünülebilir. Ne de olsa işler arapsaçına dönmüş durumda. Her şey olabilir."

"Profesör ne yapmaya çalışıyordu acaba?

"Profesör çok özel bir araştırma yürütüyordu" dedi adam, elinde oynattığı çakmağına farklı açılardan bakarak. "Hesapçıların örgütüyle olsun, şifrecilerin örgütüyle olsun, rekabet halinde olduğundan kendi başına bağımsız olarak araştırmasını yürütüyordu. Şifreciler hesapçıları alt etmeye çalışıyor, hesapçılar şifrecileri süpürmeye çalışıyor. Profesör bu ikisi arasındaki çatlağı birleştirerek, dünyanın kurgusunu altüst edecek bir araştırma yürütüyor. Bu araştırma için de sen gerekiyordun. Hem de hesapçılık dehanla değil, kişi olarak sen."

“Ben mi?” dedim, şaşırarak. “Bana neden ihtiyacı olsun ki? Benim hiçbir özel yeteneğim yoktur, sıradan bir insanımdır. Dünyanın altüst olması gibi bir durumda etkim olacağını hiç sanmıyorum.”

“Biz de bunun yanıtını arıyoruz” dedi bücür, elindeki çakmağı hızla çevirerek. “Aşağı yukarı tahmin edebiliyoruz, ama henüz, net bir yanıta ulaşabilmiş değiliz. Bu bir yana, profesör sana odaklanarak araştırmasını ilerletti. Uzun bir süre boyunca uğraşarak son aşama için hazırlıklarını tamamladı. Senin hiçbir şeyden haberin yokken.”

“Siz de o son aşama tamamlandıktan sonra, beni ve o araştırmayı ele geçirmek niyetindeydiniz.”

“Eh, öyle” dedi bücür. “Ancak, gidişat zamanla tehlikeli bir hal aldı. Fabrika bir şeylerin kokusunu almaya başladı. Hal böyle olunca bizim de harekete geçmemiz gerekti. Sıkıntılı bir durum.”

“Peki Sistem bu durumu biliyor mu?”

“Hayır, henüz farkında değillerdir herhalde. Gerçi, profesörün çevresinde olanlara bir ölçüde dikkat ediyorlardır.”

“Profesör neyin nesi peki?”

“Profesör Sistem içerisinde yıllar boyunca çalıştı. Elbette çalıştı derken, senin gibi teknisyen düzeyinde değil. Merkez laboratuvarındaydı. Uzmanlık alanı ise...”

“Sistem?” dedim. Konu iyice çetrefilli bir hal almaya başlamıştı. Konunun tam odağında olmama rağmen, hiçbir şey bilmiyordum.

“Evet. O yüzden, profesörün bir zamanlar iş arkadaşın olduğunu da söyleyebiliriz” dedi bücür. “Hiç karşılaşmasanız bile, aynı örgüt içerisinde çalışmanız açısından bakacak olursak öyle. Zaten örgüt desek

de, hesapçıların örgütü fazlasıyla geniş ve karmaşıktır. Üstelik güvenlik korkutucu ölçüde ön planda tutulduğundan, neyin nerede ne halde olduğunu, bir avuç üst tabaka insandan başkası bilmez. Kısacası, sağ elin ne yaptığını sol el anlayamaz, sağ göz ile sol gözün başka şeyleri görmesi gibi bir durum hâkimdir. İşin özü, üzerinde uğraşılan bilgi miktarı öylesine fazladır ki, hiç kimse tam olarak her şeye hâkim değildir. Şifreciler çalmaya, hesapçılar da korumaya çalışır. Yine de, bu örgütlerden biri ne kadar genişlese bile, bu bilgi selini kontrolünü alması artık imkânsız.

Bu bir yana, profesör bir fikre kapılıp hesapçıların örgütünden ayrıldı, her şeyini kendi araştırmasına adadı. Uzmanlık alanı dallı budaklıdır. Beyin fizyolojisi, biyoloji, kafatası bilgisi frenoloji, ruhbilim olmak üzere, insanın bilinciyle ilgili araştırmalar konusunda, hemen her alanda zirvede yer alabilecek bir adamdır. Bu devirde ender olarak rastlanan Rönesans tipi bir dâhi bilim adamı olduğunu söyleyebiliriz.”

Öyle bir adamın karşısına geçip beyin yıkama ve karma işlemlerini anlatmaya kalktığımı düşündükçe, kendimi çok sefil hissetmeye başlamıştım.

“Şu an geçerli olan hesapçıların hesap sistemini ortaya çıkaran da neredeyse tamamen onun çalışmalarıdır dersek, abartmış olmayız. Kısacası siz, onun yarattığı bilgilerin ışığında çalışan işçi arılar gibisiniz” dedi bücür. “Bu tanımlama abes mi oldu yoksa?”

“Hayır, önemli değil” dedim.

“Neyse. Profesör ayrıldı. Profesör ayrılınca, şifrecilerin örgütü elbette onu aralarına almaya çalıştı. Örgütten ayrılan hesapçıların çoğunluğu şifrecilere katılır zaten. Fakat profesör, bu daveti geri çevirdi. Kendisinin, bağımsız olarak yapmak istediği bir araştırma olduğunu söyleyerek. İşte böylece profesör, hesapçılar için olsun, şifreciler için

olsun, ortak bir düşman haline geliverdi. Bunun nedeni, hesapçıların örgütü açısından çok fazla sır bilen bir adamdı, şifreciler açısındansa düşman takımdan biriydi. Bu tipler kendi tarafında yer almayan herkesi düşman olarak görürler. Profesör de bu durumu çok iyi bildiği için, karanlık karalarının yuvalarının hemen yakınında bir yerde laboratuvar kurdu. Laboratuvara gittin değil mi?”

Başımı evet anlamında salladım.

“Gerçekten çok iyi bir fikir. O laboratuvara kimse yaklaşamaz. Ne de olsa etrafta karanlık karaları cirit atıyor ve ne şifrecilerin örgütü, ne de hesapçıların örgütü karanlık karalarının üstesinden gelebilir. Kendisi gidip gelirken karanlık karalarının nefret ettiği bir ses dalgasını yayıyordu. Musa’nın Kızıldeniz’i geçmesi gibi, karanlık karaları hemencecik uzaklaşıveriyorlar. Mükemmel bir savunma sistemi. O kız dışında laboratuvara girebilen tek kişi sen oldun, herhalde. Yani, senin varlığın o derece önemli demektir. Nereden bakılırsa bakılsın, profesörün araştırması son aşamaya yaklaşmıştı ve tamamlayabilmek için de seni çağırdı.”

“Hmm” diye mırıldandım. Doğduğumdan beri varlığım hiçbir zaman böylesine önemli bir anlam taşımamıştı. “Öyleyse” dedim. “Benim işlediğim, profesörün deney verileri, beni oraya çekmek için yemdi ve gerçekte hiçbir değeri yoktu. Eğer, profesörün niyeti beni oraya çekmekse.”

“Hayır, işin orası öyle değil” dedi bücür. Sonra yine, saatine göz attı. “O veriler titizlikle hazırlanmış bir program. Saatli bomba gibi. Zamanı gelince bom diye patlayıverecek bir bomba. Elbette bu da, yalnızca bir tahmin, biz net olarak bir şey bilmiyoruz. Doğrudan profesörden öğrenmedikçe de bilemeyiz. Eh, zamanımız iyice azaldı, buralarda konuşma faslını kessek diyorum, ama sen ne dersin? Buradan sonra da yapacak işlerimiz var.”

“Profesörün torununa ne oldu?”

“O kıza bir şey mi oldu?” diye sordu bücür, durumu tuhaf bulmuş gibi. “Biz bir şey bilmiyoruz. Her şeyi de gözetleyemeyiz herhalde. Yoksa o kızda gözün mü var?”

“Yok” dedim. Sanırım gözüm yoktu.

Bücür bakışlarını yüzümden ayırmadan kalkıp, masanın üzerindeki sigarasını ve çakmağını alarak pantolon cebine koydu. “Sanırım karşılıklı olarak birbirimizin durumunu anlamışızdır. Bir şeyler eklemek gerekirse, şu an bizim bir planımız var. Şöyle ki, şu an biz şifrecilerden çok daha fazla şey biliyoruz, yarışta önde gidiyoruz. Fakat bizim örgütsel gücümüz Fabrika ile karşılaştırıldığında çok zayıf. Onlar eğer tüm güçlerini bu işe verirlerse, biz herhalde yarış dışına itilir, ezilip gideriz. İşte bu yüzden, öyle bir durum söz konusu olmadan önce, bizim şifrecileri kontrolümüz altına almamız gerek. İşin bu kısmını anlayabiliyor musun?”

“Anlıyorum” dedim.

“Fakat şu anki gücümüzle bunu yapabilecek durumda değiliz. Hal böyle olunca, birilerinin gücünden yararlanmaktan başka çaremiz yok. Sen olsan kimin gücünden yararlanırsın?”

Sistem dedim.

“Bak işte!” dedi bücür, yine iriyarı olana. “Ben sana bu herif zeki demedim mi?!” Sonra tekrar bana döndü. “Fakat bunun için bir yem lazım. Yem olmadan hiç kimse oltaya gelmez. Seni yem olarak kullanacağız.”

“Pek hoşuma giden bir durum değil” dedim.

“Hoşuna gidip gitmemesi sorun değil” dedi bücür. “Biz de ölüm-kalım mücadelesi veriyoruz. Yeri gelmişken, bu sefer ben bir soru sorayım. Bu evde, senin için en önemli şey ne?”

“Öyle bir şey yok” dedim. “Önemli olan hiçbir şey yok. Hepsi ucuz şeyler zaten.”

“Bunu ben de anlayabiliyorum. Fakat kırılmasını istemediğin bir şeyler vardır muhakkak. Her ne kadar ucuz şeyler de olsa, sen burada yaşıyorsun.”

“Kırmak?” dedim, şaşırarak. “Kırmak derken, nasıl yani?”

“Kırmak, dağıtmak işte... Şu kapı gibi” diyen bücür, menteşelerinden kopan kapıyı gösterdi. “Yıkım için yıkım işte. Her şeyi yerle bir etmek yani.”

“Ne için?”

“Tek bir sözcükler açıklamak kolay değil. Üstelik açıklama yapılsa da yapılmasa da, yıkım yıkımdır. Kırılmasını, yıkılmasını istemediğin bir şey varsa söyle. Düşünelim.”

“Video cihazı” dedim, çaresizce. “Televizyon. Bu ikisi pahalıydı, hem de yeni aldım. Bir de raftaki viski stoğum.”

“Başka?”

“Deri ceketim ve yeni yaptırdığım üç parça takımım. Deri ceket Amerikan hava kuvvetleri tipi, yakasında kürk olanlardan.”

“Başka?”

Başka benim için önemli olan neler olabileceğini düşündüm. Başka bir şey yoktu. Önemli şeylerini evinin içine yığan tiplerden değilimdir.

“O kadar” dedim.

Bücür başını tamam anlamında salladı. İriyarı olanı da başını tamam anlamında salladı.

İriyarı olanı önce yüklüğü ve dolapları açarak evi dolaştı. Sonra yüklüğün içerisinden kas antrenmanı için kullandığım yaylı bar aletini çıkararak, sırt tarafına alıp, arkasında gerdi. Yayı o pozisyonda sonuna kadar gerebilen bir insanla, o ana kadar hiç karşılaşmamıştım. Müthiş bir şeydi.

Adam daha sonra aletin ucundan, beysbol oyuncuları gibi iki eliyle kavrayarak, yatak odasına geçti. Sandalyede öne doğru kaykılarak hareketlerini izlemeye başladım. İriyarı adam televizyonun önünde durup, barı omzuna doğru kaldırarak, beysbol vuruşu gibi bir hareketle televizyon ekranına geçiriverdi. Camın tuzla buz oluşunun sesiyle birlikte, yüzlerce flaş aynı anda patlamış gibi bir ses çıkararak, daha üç ay önce aldığım 27 cm televizyon karpuz gibi parçalanıverdi.

“Biraz dursana...” diyerek, yerimden kalkmaya yeltendiğim anda, bücür avcunu masanın üzerine vurarak beni durdurdu.

İriyarı adam, televizyondan sonra video cihazını kaldırarak, televizyonun köşesine birkaç kez tüm gücüyle çarpıverdi. Birkaç düğme havada uçuşurken, kabloların kısa devre yapmasıyla, aletten beyaz bir duman, kurtuluşa ulaşmış bir ruh gibi yükseliverdi. Video cihazının tam olarak tahrip edildiğinden emin olduktan sonra, adam ezik büzük haldeki cihazı yere bırakıp, bu kez cebinden sustalı bıçağını çıkardı. Basit bir sesle bıçağın ucu görünüverdi. Adam sonra, elbise dolabını açarak ikisini birlikte 200 bin yene aldığım Johnson’s pilot ceketimi ve Brook’s Brothers takım elbisemi paramparça ediverdi.

“Bu kadarı da olmaz” dedim bücüre. “Önemli şeylere dokunmayacağınızı söylemedin mi?”

“Öyle bir laf etmedim” dedi bücür, rahat bir ifadeyle. “Ben sana, senin için önemli olan şeyleri sordum. Tahrip etmeyeceğimizi söylemedim. Önemli şeyleri tabii ki tahrip edeceğiz. Bundan daha doğal ne olabilir ki?”

“Lanet olsun” diyerek, buzdolabından kutu bira çıkardım. Sonra bücürle birlikte, iriyarı adamın beğeniyle döşenmiş iki oda bir salon evi baştanbaşa tahrip edişini izledim.

14
Dünyanın Sonu

Orman

Nihayet sonbahar geçip gitti. Bir sabah gözlerimi açıp da gökyüzüne baktığımda sonbahar artık sona ermişti. Havada artık o ince sonbahar bulutlarından eser kalmamış, onun yerine kalın bulutlar uğursuz haber getiren elçiler gibi kuzeydeki zirvelerin üzerine çöreklenmişti. Şehir için sonbahar, insanın içini rahatlatan güzel bir ziyaretçiydi, ama çok kısa kalmış, geldiği gibi aniden çekip gidivermişti.

Sonbahar çekip gidiverince kısa bir boşluk oluştu. Ne sonbahar, ne de kış olan tuhaf bir boşluk. Tekboynuzların vücudunu sarmalayan altın rengi günden güne ışıltılarını kaybedip, sanki ağartılmış gibi beyazlaşarak, kışın gelişinin yaklaştığını insanlara bildiriyordu. Tüm canlıları ve her şeyi donduran mevsime kendilerini hazırlayarak, boyunlarını içeri çekip, vücutlarını büzdüler. Kış belirtileri gözle görünmeyen bir zar tabakası gibi şehri kaplamıştı. Rüzgârın sesi, ağaçların hışırtıları, gecenin sessizliği, hatta insanların ayakkabılarından çıkan sesler bile gizli sinyaller içerirmiş gibi ağırlaşarak yabancılaşmış, ırmaktaki adacıkların arasından geçen akıntının çıkardığı, sonbaharda insanın içini rahatlatan ses bile beni avutmaz olmuştu. Her şey, ama her şey, kendi varlığını korumak için iyice kabuğuna çekiliyor, bir tür sonlanış sergilemeye başlıyordu. Onlar için kış, diğer mevsimlerden farklı, özel bir mevsimdi. Kuşların sesi bile kısa ve tiz bir hal alıyor, arada sırada yalnızca onların kanat çırpışları soğuk boşluğu dalgalandırıyordu.

“Bu seneki kış, normalden çok daha soğuk olacak herhalde” dedi Albay. “Bulutların şekline bakınca rahatlıkla anlaşılıyor. Şuna bir baksana.”

Yaşlı adam beni pencerenin yanına götürüp, kuzeydeki zirvelerin üzerinde kalınlaşmaya başlayan kara bulutları gösterdi.

“Her zaman bu mevsim olduğunda, o kuzeydeki zirvelerde kış bulutları toplanmaya başlar. Öncü birlikleri andırırlar, ama bu bulutların şekline bakarak biz kışın ne kadar soğuk olacağını tahmin edebiliriz. İnce ve yayvan bulutlar ılık bir kış olacağını gösterir, bulutlar ne kadar kalınlaşırsa o ölçüde soğuk bir kış olacağını anlarız. En feci olanı da kanatlarını açmış bir kuş şekline giren bulutlardır. O bulut göründüğünde, insanın iliğini kemiğini donduran bir kış yaşanacağı anlaşılır. İşte şu bulut da öyle.”

Gözlerimi iyice kısarak kuzeydeki zirvelerin üzerine baktım. Hayal meyal seçebiliyordum, ama yaşlı adamın dediği gibi bir bulutu görebildim. Bulut, kuzey zirvelerinin üzerini bir uçtan bir uca kapatacak kadar genişti, orta kısmı ise dağ gibi şişkinleşmişti. Gerçekten de yaşlı adamın dediği gibi kanatlarını açmış bir kuş şeklindeydi. Zirveleri aşarak gelen, uğursuz, boz bir devasa kuş.

“Elli, belki de altmış yılın en soğuk kışı olacak” dedi Albay. “Bu arada senin palton yok değil mi?”

“Evet, yok” dedim. Sahip olduğum tek şey şehre girdiğim zaman verilen, pek de kalın olmayan pamuklu ceketti.

Yaşlı adam elbise dolabını açıp, içinden koyu lacivert ordu işi bir paltoyu çıkarıp bana verdi. Elime aldığımda, palto taş gibi ağırdı. Yünün tüyleri derime batacak kadar da sertti.

“Biraz ağırdır, ama hiç olmamasından iyidir. Senin için, geçenlerde bir yerde buldum. Umarım, üzerine uyar.”

Kolumu paltonun koluna geçirdim. Omzu bir parça genişti ve böyle bir şey giymeye alışkın olmayan birini sendeletecek ölçüde ağırdı, ama

bir şekilde kullanılabilirdi. Üstelik yaşlı adamın da söylediği gibi, hiç yoktan iyiydi. Teşekkür ettim.

“Hâlâ harita çiziyor musun?” diye sordu yaşlı Albay.

“Evet” dedim. “Hâlâ bazı kısımları boş. Mümkün olursa bitirmek niyetindeyim, hazır buraya kadar tamamlamışken.”

“Harita çizmen sorun değil. Bu sana kalmış bir şey ve kimseyi rahatsız edecek bir durum da yok. Fakat işine karışmış gibi olmak istemem, ama kış gelince uzaklara gitmeyi bırak. İnsanların yaşadığı evlerden uzaklaşma. Hele de bu seneki gibi sert bir kış söz konusu olduğunda, ne kadar temkinli davranırsan o kadar iyi olur. Burası pek de o kadar geniş bir arazi değil, ama kış geldiğinde, tehlikeli olabilecek çok fazla yer var. Haritayı tamamlamayı bahara bırak.”

“Olur” dedim. “İyi de, kış ne zaman başlayacak?”

“Karla birlikte. İlk kar süzüle süzüle düştüğünde kış başlamış demektir. Sonra, ırmak içi adada biriken karlar eriyip kaybolunca da kış bitmiş demektir.”

Kuzeydeki zirvelerin üzerindeki buluta bakarak, ikimiz birlikte sabah kahvemizi içtik.

“Bir de, şu da önemli bir konu” dedi yaşlı adam. “Kış başlayınca, mümkün olduğunca surlara yaklaşma. Ormana da. Kış gelince öylesi varlıkların gücü artar.”

“Ormanda ne var?”

“Hiçbir şey yok” dedi yaşlı adam, bir an düşündükten sonra. “Hiçbir şey yok. En azından benim ve senin için gerekli olabilecek hiçbir şey yok orada. Bizim için orman, gereksiz bir yerdir.”

“Ormanda hiç kimse yok mu?”

Yaşlı adam sobanın kapağını açıp tozunu aldıktan sonra, birkaç ince odunla birlikte kömür koydu.

“Herhalde bu akşamdan itibaren sobayı yakmak gerekecek” dedi. “Bu odunlar ve kömür ormandan elde edilir. Bir de, mantar ve çay gibi yiyecekler de ormandan toplanır. O anlamda orman bizim için gereklidir. Ancak, yalnızca bunlar için. Bunlar dışında hiçbir şey yok.”

“Fakat öyleyse, ormanda kömür çıkarmak için maden kazan, odun toplayan, mantar bulan insanlar yaşıyor demektir.”

“Haklısın. Bir kısım insan orada yaşar. Onlar şehre kömür ve odun verir, biz de karşılığında hububat ve giysi veririz. Bu takas, haftada bir kez, belirli bir yerde belirli insanlar tarafından gerçekleştirilir. Fakat onun dışında hiçbir temasımız olmaz. Onlar şehre yaklaşmaz, biz de ormana yaklaşmayız. Bizler ve onlar tamamen farklı türden varlıklarız.”

“Farklı olan ne?”

“Her anlamda farklıyız” dedi yaşlı adam. “Akla gelebilecek hemen her alanda, biz ve onlar farklıyız. Fakat onlara karşı merak duymamanı istiyorum. Sen, nasıl desem, daha tam oturmamış bir insansın çünkü. Her şeyinle tam olarak oturana kadar gereksiz tehlikelerden uzak durman daha iyi olur. Orman, yalnızca orman. Senin haritana da, yalnızca ‘orman’ diye yazman yeter. Anlaşıldı mı?”

“Evet.”

“Dahası, kış zamanı surlardan daha tehlikeli bir şey olamaz. Kış gelince, surlar şehri daha da güçlü sarar. Bizim o surların içerisinde olup olmadığımızdan emin olmak ister. Surlar burada olup biten hiçbir

şeyi gözünden kaçırmaz. O yüzden sen, her ne şekilde olursa olsun, surlarla ilgilenme, yanına bile yaklaşma. Durmadan tekrarlıyor olabilirim, ama sen henüz tam oturmamış bir insansın. Tereddütlerin, pişmanlıkların, zayıflıkların var. Kış senin için en tehlikeli mevsim.”

Fakat kış gelmeden önce, ben biraz olsun ormanı incelemek zorundaydım. Gölgeme harita için söz verdiğim zaman yaklaşmıştı ve o benden ormanı incelememi istemişti. Ormandaki inceleme bittiğinde harita tamamlanmış olacaktı.

Kuzey zirvelerindeki bulutlar yavaşça, ama gözle görülebilecek şekilde kanatlarını yayarak şehrin üzerine yaklaştıkça, güneş ışıklarındaki altın sarısı hızla azalıverdi. Hava ince küllerle kaplanmış gibi boz bulanık bulutlanmış, ışıklar matlaşmıştı. Dahası, bu benim yaralı gözlerim için arayıp da bulamayacağım bir mevsimdi. Gökyüzünün olabildiğince açık olması ihtimali ortadan kalkmış, rüzgârın gücü de ağır bulutları sürükleyip götürmeye yetmemeye başlamıştı.

Irmak boyunca devam eden yoldan ormana girip, yolumu kaybetmemek için mümkün oldukça sur boyunca yürüyerek ormanın içlerini incelemeye karar verdim. Böylece ormanı çevreleyen surun şeklini haritaya dökebilecektim.

Fakat bu, kesinlikle kolay bir inceleme değildi. Yolda toprak sanki kepçeyle alınıp götürülmüş gibi çukurlar, boyumu kat kat aşan devasa böğürtlenler karşıma çıkıveriyordu. Aniden yolumu bataklık kesiyor, örümceklerin her yere kurdukları ağlar tüm yapışkanlığıyla elime yüzüme yapışıveriyordu. Arada sırada etrafımdaki çalılıkların arasında birileri sessizce inliyormuş gibi sesler de duyuyordum. Başımın üzeri koca koca dallarla kaplanıyor, orman denizin dibi gibi kararıveriyordu. Ağaçların köklerinin arasından fışkıran farklı türlerdeki mantarlar, iğrenç bir deri hastalığının emaresiymiş gibi görünüyordu.

Yine de, bir kez surdan uzaklaşıp ormanın derinliklerine adım atıverince, orada beni sessiz, huzur dolu bir dünya bekliyordu. İnsan eli değmemiş derin doğayla gelen toprak ananın taze solukları etrafı sarıveriyor, içimi dinginlik ve rahatlık kaplayıveriyordu. Ben baktığımda, Albay'ın uyarıp gitmememi tembihlediği gibi tehlikeli bir yer göremiyordum. Orada ağaçlar, otlar ve küçük canlıların oluşturduğu sonsuz bir döngü vardı ve küçük bir taşı bile yerinden oynatmamak gerektiğine dair bir kuralın işlediğini hissedebiliyordum.

Surdan uzaklaşıp ormanın derinliklerinde ne kadar ilerlersem o ölçüde, bu izlenimim iyice güçlenmişti. Uğursuz gölgeler hızla silikleşiyor, ağaçların şekli ve otların renkleri durgunlaşıyor, kuş sesleri de daha hoş yankılanıyordu. Yer yer açılan küçük otluk alanlarda da, ağaçların arasında nakış işler gibi akan küçük derelerde de, sur yakınlarındaki gerilim ve karanlık hissedilmiyordu. Manzara neden bu ölçüde farklılaşıyordu, bilemiyorum. Bu surun gücüyle ormanın havasını dengesizleştirmesinden kaynaklanıyor olabileceği gibi, yalnızca coğrafi özelliklerden kaynaklanıyor da olabilirdi.

Fakat ne kadar ormanın içlerine girdikçe kendimi rahat hissedersem hissedeyim, surdan tamamen ayrılamıyordum. Orman derindi ve bir kez kaybolunca yön tespit etmek imkânsızlaşıyordu. Ne bir yol, ne de işaret olabilecek bir şeyler vardı. O yüzden, surlar sürekli görüş alanımın bir kıyısında kalacak kadar bir mesafeyi koruyarak, orman içinde dikkatlice ilerledim. Ormanın benim yanımda mı olduğunu, yoksa düşmanım mı olduğunu kestiremediğim gibi, orada hissettiğim huzur ve rahatlık beni içine çekmek için yarattığı bir sanrı da olabilirdi. Her halükârda, yaşlı adamın da belirttiği üzere, ben o şehir için zayıf ve dengesiz bir varlıktım. Ne kadar dikkatli olursam olayım, sınırlarım belliydi.

Herhalde ormanın derinliklerine tam olarak girmemem yüzündendi ama ben, ormanda yaşayan insanlara ait tek bir iz bile bulamamıştım.

Tek bir ayak izi olmadığı gibi, insan elinin dokunuşundan kalma izler de yoktu. Ormanın içinde onlarla karşılaşmayı biraz ümit ediyor, biraz da korkuyordum. Fakat günlerce üst üste gittiğim halde, onların varlığını hissettirecek tek bir şeyle bile karşılaşmadım. Onların büyük olasılıkla daha derinlerde yaşadığına hükmettim. Aksi halde, benden ustaca gizleniyor olmalıydılar.

Üçüncü ya da dördüncü orman inceleme günümde, tam doğu surunun güneye doğru geniş bir kavisle yön değiştirdiği yerde, surun dibinde küçük bir çayır buldum. Çayır kıvrılan duvar tarafından kıstırılmış gibi bir halde yelpaze şeklindeydi. O kısımda duvarın yakınlarına özgü gerilim hissedilmediği gibi, ormanın içlerinde olduğu gibi huzurlu bir hava hâkimdi. Diri, kısa boylu otlar zemini halı gibi kaplamış, yukarıda garip bir şekilde kesilmiş gibi bir gökyüzü parçası oluşmuştu. Çayırın bir ucunda, bir zamanlar orada yapılar olduğunu gösteren taş temel kalıntıları vardı. Temelleri tek tek inceleyince, o yapıların muntazam bir plana göre yapılmış oldukları anlaşılıyordu. En azından gelişigüzel yapılmış yapılar değildi. Üç bağımsız odası, bağımsız mutfağı, banyosu ve antresi vardı. O temellere bakarak, yapıların ayakta olduğu zamanlardaki hallerini hayalimde canlandırmaya çalıştım. Fakat kimlerin ne amaçla ormanın o derinliklerinde ev kurduklarını ve hangi sebeple terk edip gittiklerini anlamama imkân yoktu.

Mutfağın arka tarafında duvarları taşla örülmüş bir kuyu da vardı, ama içi toprakla dolmuş, üzeri otlarla kaplanmıştı. Herhalde orayı bırakıp gidenler, gitmeden önce kuyuyu da doldurmuşlardı. Nedendir bilemiyorum.

Kuyunun yanına oturarak, eski duvarına yaslanıp gökyüzüne baktım. Kuzeydeki zirvelerden gelen rüzgâr o gökyüzü parçasının bir kısmına sınır olan ağaçların dallarını inceden inceye titretiyor, uğultuya yakın hışırtılar çıkarıyordu. Nem yüklü bulutlar, o gökyüzü parçasında usulca

ilerliyordu. Ceketimin yakalarını kaldırarak, bulutların usulca akıp gidişini izledim.

Ev kalıntısının arkasında surlar yükseliyordu. Ormanın içinde, surları ilk kez o kadar yakından görüyordum. Hemen yakından gördüğüm surlar, gerçek anlamda nefes alıyor gibiydi. Doğu ormanında aniden açılıveren çayırlıkta oturup, eski kuyu duvarına yaslanarak rüzgârın sesine kulak kesildiğimde, artık kapı bekçisinin söylediklerine inanabileceğimi hissettim. Eğer bu dünyada mükemmel bir şey varsa, o da surlardı. Üstelik bu surlar, kadim zamanlardan beri orada olmalıydılar. Gökyüzünden bulutların akıp gitmesi, yağmurun yeryüzünde ırmaklar oluşturması gibi.

Surlar tek sayfa kâğıt üzerine sığdırılamayacak kadar devasa boyutta, soluk alışverişleri aşırı şiddetli, kıvrımları da bir o kadar alımlıydı. Üstelik surları resim defterime çizmeye her kalkışımda, dayanılmaz bir güçsüzlük hissine kapılıyordum. Surlar bakış açısına göre, tuhaf bir biçimde görüntüsünü değiştiriyor, net olarak algılamayı güçleştiriyordu.

Gözlerimi kapatarak, biraz uyumaya karar verdim. Rüzgârın keskin sesi aralıksız devam ediyordu, ama surlar ve ağaçlar, beni o rüzgârın soğuğundan koruyordu. Uykuya dalmadan önce, gölgemi düşündüm. Haritayı ona vermemin zamanı gelmişti. Elbette ayrıntılar henüz net değildi ve ormanın iç kısımları boş kalmıştı, ama kış çok yaklaşmıştı ve kış bastırdıktan sonra daha fazla inceleme yapmam mümkün olmayacaktı. Resim defterime şehri ana hatlarıyla çizmiş, oradaki şeylerin konum ve şekillerini resmetmiş, bunlar hakkında öğrenebildiklerimi not almıştım. Geriye buna dayanarak bir şeyler düşünmek kalıyordu.

Kapı bekçisinin beni gölgemle görüştürüp görüştürmeyeceğinden emin değildim, ama günler iyice kısalıp, gölge de iyice güçten düşünce görüştürmeye söz vermişti. Kışın bu kadar yaklaştığı bir anda, bu şartlar oluşmuş olmalıydı.

Sonra, gözlerim kapalı halde kütüphanedeki kızı düşündüm. Fakat onu ne kadar düşünürsem, içimdeki bir şeyleri kaybetmiş olma hissi o ölçüde güçleniyordu. Bu hissin nereden, neden kaynaklandığını bilemiyordum, ama saf bir yitirmişlik hissi olduğu kesindi. Onunla ilgili bir şeyleri yitirip gidiyordum. Hem de her geçen gün durmaksızın uzaklaşarak.

Her gün yüz yüze geliyorduk, ama bu gerçek bile içimdeki boşluğu doldurmaya yetmiyordu. Kütüphanenin bir odasında eski rüyaları okurken, o gerçekten de yanımda oluyordu. Birlikte yemek yiyor, sıcak bir şeyler içiyorduk, sonra da onu evine bırakıyordum. Yürüyerek sohbet ediyorduk. Babasını, iki ablasını, günlük yaşamını anlatıyordu.

Fakat onu evine kadar bırakıp da ayrılınca, içimdeki yitirmişlik hissi onunla bir araya gelmeden öncesinde olduğundan çok daha fazla derinleşiyordu. Bu engel olamadığım eksikliği bir türlü gideremiyordum. O kuyu öylesine derin, öylesine karanlıktı ki, tonlarca toprak bile kapatmaya yetmezdi.

Bu yitirmişlik hissinin büyük olasılıkla yitirdiğim belleğimin bir yerleriyle bağlantılı olduğuna hükmettim. Belleğim onun bir şeylerine ihtiyaç duyuyordu, ama ben kendim buna yanıt veremiyordum ve bu sapma, yüreğimde doldurulması güç bir boşluğa neden oluyordu. Fakat bu, henüz benim başa çıkamayacağım bir sorundu. Benim varlığım son derece zayıf ve dengesizdi.

Derin düşünceleri kafamdan atmaya çalışarak, bilincimi uykuya gömdüm.

Uykudan uyandığımda, çevremdeki ısı şaşırtıcı ölçüde düşmüştü. İstençsizce titreyerek, paltoma iyice sarındım. Güneş batmak üzereydi. Yerden kalkıp, paltoma yapışan kuru otları temizlemeye çalışırken,

yılın ilk karı yanağıma çarpıverdi. Gökyüzüne baktığımda, bulutlar önceden olduğundan çok daha fazla alçalmış, o uğursuz karanlıkları koyulaşmıştı. İri kar tanelerinin rüzgârla uçuşa uçuşa yere inişi görülebiliyordu. Kış gelmişti artık.

Oradan ayrılmadan önce bir kez daha surlara baktım. Surlar yağan karla iyice bulanıklaşan gökyüzünün altında o mükemmel görüntülerini iyice pekiştirmişti. Başımı kaldırıp surlara bakınca, onlar da yukarıdan bana bakıyormuş gibi gelmişti. Sanki gözlerini henüz açmış ilk canlılarmış gibi önümde dikiliyorlardı.

“Sen neden buradasın?” demek ister gibiydiler. “Hem ne arıyorsun?”

Fakat bu soruyu yanıtlayabilecek halde değildim. Soğuk havadaki kısa uyku vücudumdaki tüm ısıyı çekip almış, kafamın içine tuhaf, bulanık bir duygu bırakmıştı. Sanki vücut bir başkasının vücudu, kafa bir başkasının kafasıydı. Her şey ağırlaşmış, hantallaşmıştı.

Mümkün olduğunca surlara bakmamaya gayret ederek ormandan çıkıp, aceleyle doğu kapısına yöneldim. Yol uzundu, karanlık her geçen an biraz daha bastırıyordu. Vücudumun hassas dengesi kaybolmuştu. O yüzden, yolda birçok kez durarak soluklanıp, yürümeye devam etmek için gereken gücü kazanmaya, darmadağın olan sinirlerimi bir araya getirmeye çalışmak zorunda kaldım. Akşam alacasının karanlığına karışan bir şeyler tüm ağırlığıyla üzerime çullanmış gibi hissediyordum kendimi. Ormandayken boynuz borunun sesini duyar gibi olmuştum, ama bu doğru bile olsa, ses geride tek bir iz bile bırakmadan bilincimden silinip gitmişti.

Nihayet ormandan çıkıp ırmak boyuna ulaştığımda, yeryüzünü artık koyu bir karanlık kaplamıştı. Yıldızlar ve ay yoktu, etrafa yalnızca karla karışık rüzgâr ve soğuk su sesi hâkimdi. Arkamda ise rüzgârla salınan karanlık orman vardı. Kütüphaneye ulaştığımda ne kadar süre geçtiğini anımsamıyorum. Anımsadığım tek şey ırmak boyunca devam

eden yolda yürümeye devam ettiğimdi. Karanlığın içinde söğüt dalları salınıyor, başımın üzerinde rüzgâr ardında uğultular bırakarak esiyordu. Yol bitmek bilmiyordu.

Kız beni sobanın önüne oturtup eliyle alnıma dokundu. Eli öylesine soğuktu ki, kafam buz sarkıtlar saplanmış gibi acımıştı. İçgüdüsel olarak elini uzaklaştırmaya çalıştıysam da, elim yukarı kalkmadı, yukarı kaldırmak için kendimi zorlayınca içimi kusma hissi kapladı.

“Çok feci ateşin var” dedi kız. “Bu saate kadar nerede, ne yapıyordun?”

Sorusunu yanıtlamaya çalıştım, ama bilincimdeki tüm sözcükler yitip gitmişti. Onun söylediklerini bile tam olarak anlayamıyordum.

Kız bir yerlerden birkaç battaniye bulup getirerek üzerime kat kat örttükten sonra beni sobanın önüne yatırdı. Yatırırken saçları yanaklarıma değdi. Onu yitirmek istemediğim düşüncesi aklımdan geçti, ama bu o anki bilincimden mi kaynaklanmıştı, yoksa eski belleğimin bir kırıntısından mı yükselip gelmişti, kestiremedim. Birçok şeyi yitirmiş, yorgunluktan bitkin düşmüştüm. O güçsüzlük içerisinde bilincimi yavaş yavaş yitirişimi hissettim. Sanki bilincim uçup gidiyormuş da, vücudum son bir gayretle durdurmaya çalışıyormuş gibi bir parçalanmışlık hissinin esiri oluverdim. Kendimi hangi parçaya teslim edebileceğimi kestiremiyordum.

Kız o süre boyunca sürekli elimi tuttu.

“İyi uykular” dediğini duydum. Sözleri sanki uzak bir karanlığın ortasından, uzun bir zaman harcayarak geliyor gibiydi.

15
Haşlanmış Harikalar Diyarı

Viski, işkence, Turgenyev

İriyarı adam stokladığım viskileri geriye tek bir şişe bile kalmayacak şekilde kırdı. Yakınlardaki içki dükkânının sahibiyle samimiyet kurduğumdan, ithal viskide her indirim olduğunda adam eve kadar gönderdiği için, depom bir hayli genişlemişti.

Adam önce iki Wild Turkey'i kırıp, sonra Cutty Sark'a geçmiş, ardından üç I. W. Haper'ı halletmiş, iki Jack Daniel's'ı parçalara ayırdıktan sonra, Four Roses'u tarihe gömmüş, Haig'i patlattıktan sonra yarım düzine Chivas Regal şişesini aynı anda hiçliğe kavuşturmuştu. Çıkan ses müthişti, ama koku sesten de öteydi. Ne de olsa, benim ancak altı ayda içebileceğim kadar viskiyi bir anda un ufak ettiğine göre, yayılan koku feci bir şeydi. Viski kokusu odayı tamamen kaplamıştı.

"Burada durmakla bile sarhoş olur insan" dedi bücür, yüzünde bir şeylerden etkilenmiş gibi bir ifadeyle.

Bense çaresiz dirseklerimi masaya koyup, yüzümü ellerimin arasına almış halde, evyedeki şişe kırıkları yığınının yükselişini izliyordum. Yukarıda kalanlar mutlaka aşağı iniyor, şekli olan şeyler mutlaka yıkılıyordu. Şişelerin kırılma sesiyle karışık, iriyarı adamdan çıkan kulak tırmalayıcı ıslık sesi de duyuluyordu. Bu ses ıslıktan ziyade, havada oluşan boşluk hatlarında diş temizleme ipi vınlatılıyormuş gibi bir sesti. Çaldığı parçayı bilemiyorum; zaten bir melodisi de yoktu. Diş temizleme ipi gibi biraz yukarıda, sonra ortada, sonra aşağıda vınlayıp duruyordu yalnızca. Dinlemekle bile sinirlerim törpüleniyor gibi oluyordum. Başımı daireler çizecek biçimde oynattıktan sonra biramı

boğazıma akıttım. Midem, banka memurlarının deri çantaları gibi sertleşmişti.

Adam anlamsız yıkıma devam ediyordu. Elbette bunun onlar için bir anlamı olduğu açıktı, ama benim açımdan hiçbir anlamı yoktu. İriyarı adam yatağı tersyüz edip bıçakla lime lime doğramış, elbise dolabımdaki her şeyi balkondan fırlatıp atmış, masamın çekmecesindeki her şeyi yere boşaltmış, klima panelini yerinden sökmüş, çöp kovasını ters çevirmiş, yüklükteki eşyaları kafasına estiğince parça parça etmişti. İşini ustaca ve çabucak hallediyordu.

Yatak ve oturma odaları harabeye dönünce, iriyarı adam bu kez mutfağa geçmişti. Ben de bücürle birlikte oturma odasına geçmiş, sırtlığı lime lime edilerek ters çevrilmiş koltuğu düzelterek oturup, iriyarı adamın mutfaktaki yıkımını izliyorduk. Koltuğun yüzünün neredeyse hiç zedelenmemiş olması, felaket içinde doğan bir şanstı. Oturması çok rahat, kaliteli bir koltuktu ve tanıdığım bir kameramandan ucuza satın almayı başarmıştım. O kameraman reklam fotoğrafları konusunda çok yetenekli bir adamdı, ama vücudunun bir yerlerindeki sinirleri işlemez hale gelince Nagano İli’nde dağ başında bir yere kapanmış, sonra da bürosundaki koltuğu bana ucuza bırakmıştı. Onun durumuna yürekten üzülmüştüm, ama buna rağmen, o koltuğu elde edebilmiş olmaktan dolayı kendimi şanslı buluyordum. Her şey bir yana, en azından yeni bir koltuk almam gerekmeyecekti.

Koltuğun sağ kıyısına oturup, bira kutusunu iki elimle kavramıştım. Bücür ise sol kıyısında bacak bacak üstüne atmış, kolluğa yaslanmıştı. O kadar gürültü çıkmasına rağmen, apartmandan tek bir kişi bile ne olduğuna bakmaya gelmemişti. Aynı katta oturanların çoğu bekârdı ve çok istisnai bir durum olmadığı sürece, hafta içi günlerde gündüz saatlerinde hiç kimse evde olmazdı. Adamlar o durumu bildikleri için mi pervasızca patırtı çıkarabiliyorlardı acaba? Herhalde öyledir. Her

şeyi biliyorlardı. Serseri gibi dursalar bile, her şeyi boydan boya titizlikle hesaplayarak hareket ediyorlardı.

Bücür arada sırada Rolex'ine göz atıp, işin ne durumda olduğunu kontrol ederken, iriyarı adam gereksiz tek bir hareket yapmaksızın, evi bir baştan bir başa yıkıp geçmişti. Bu şekilde bir şeyler aranacak olursa, tek bir kurşunkalem bile saklı kalamaz herhalde. Fakat adamlar –bücürün en başta deklare ettiği gibi– aslında hiçbir şey aramıyorlardı. Her şeyi yıkıp döküyorlardı yalnızca.

Peki ne için?

Herhalde üçüncü kişilerin orada bir şeyler arandığını sanması için.

Peki üçüncü kişiler kim?

Düşünmekten vazgeçerek biramın son yudumunu içtikten sonra kutuyu sehpanın üzerine bıraktım. İriyarı adam kap kacak dolabını açarak bardakları yere indirdikten sonra, tabaklara geçti. Süzgeç, demlik, tuz kavanozu, şeker kavanozu ve un kavanozu da kırıldı. Pirinçler yerlere saçıldı. Buzluktaki malzemeler de aynı kadere ortak oldu. Bir düzine dondurulmuş karides, bonfile et, dondurma, en üst kalite tereyağı, otuz santim uzunluğunda somon yumurtalığı, denemek için ilk kez yaptığım domates sosu, asfalt yola göktaşı yağıyormuş gibi sesler çıkararak, muşamba kaplı zemine düştüler.

Adam sonra buzdolabını iki eliyle kaldırıp öne çekerek, kapağı aşağıya gelecek şekilde yere devirdi. Radyatörüne yakın bir devresi kopmuş olacak, ince kıvılcımlar çıktı. Acaba çağıracağım tamirciye bozulma nedenini nasıl açıklayacaktım?

Yıkım nasıl başladıysa o şekilde aniden sona eriverdi. Ne "fakat", ne "eğer", ne "ancak" ne de "yine de" vardı. Yıkım bir anda tamamen sona ermiş, ortalığı derin bir sessizlik kaplamıştı. Islık sesi kesilmiş,

iriyarı adam mutfakla oturma odasının sınırında durmuş, dalgın gözlerle bana bakıyordu. Evimin yerle bir olmasının ne kadar zaman aldığını bilemiyordum. Belki on beş, belki de otuz dakika. On beş dakikadan uzun, ama otuz dakikadan az. Fakat bücürün Rolex'inin kadranına bakarken yüzünde oluşan hoşnut ifadeye bakılırsa iki oda bir salon bir evin yerle bir edilmesi için gereken standart zamana yakın bir zaman olmalıydı. Tam maraton yarışı için gerekli zamandan, bir kez tuvalet kâğıdı kullanma zamanına varana kadar, dünyada çok farklı türden standart zamanlar vardır.

"Toparlaması zaman alacak" dedi bücür.

"Eh, biraz" dedim. "Para da gidecek."

"Para bu durumda önemli bir sorun değil. Bu bir savaş. Para hesapları yaparak, savaşta kazanamazsın."

"Benim savaşım değil."

"Kimin savaşı ya da kimin parası olduğu da sorun değil. Savaş öyle bir şeydir. Şansına küs."

Bücür cebinden bembeyaz bir mendil çıkararak ağzına tutup, iki üç kez öksürdü. Sonra bir an mendili kontrol ettikten sonra çıkardığı cebine geri koydu. Bu bir önyargı, ama ben, mendil taşıyan erkeklere pek güvenmem. Benim bu türden çok fazla önyargım vardır. O yüzden insanlar tarafından pek fazla sevilmem. İnsanlar tarafından sevilmeyince de, önyargılar iyice artıveriyor.

"Biz gittikten bir süre sonra Sistem'in adamları gelir. Onlara bizi anlat. Biz senin evine saldırıp, içeride bir şeyler aradık. Sonra 'Kafatası nerede?' diye sorduk. Fakat senin, kafatasından haberin yoktu. Anladın mı? Bilmediğin bir şeyi söyleyemezsin, olmayan bir şeyi çıkarıp

veremezsin. Sana işkence yapılsa bile. O yüzden de, biz geldiğimiz gibi eli boş döndük.”

“İşkence?” dedim.

“Senden kuşkulanmazlar. O tipler senin profesörün yanına gittiğini bilmiyorlar. Bunu şu an için yalnızca biz biliyoruz. O yüzden senin için bir sorun olmaz. Sen başarılı bir hesapçı olduğundan, senin söylediklerine kesin inanırlar. Sonra da bizim Fabrika’dan olduğumuzu düşünürler ve harekete geçerler. Her şeyi hesapladık.”

“İşkence?” dedim. “İşkence derken, nasıl bir işkence?”

“Sonra söylerim. Açıkça” dedi bücür.

“Eğer ben merkezdekilere her şeyi olduğu gibi anlatırsam ne olacak?” diye sordum.

“Öyle bir şey yaparsan, seni siliverirler” dedi bücür. “Bu boş bir tehdit değil. Sen Sistem’e haber vermeden profesörün yanına gittin, yasaklanmış olan karma işlemini yaptın. Başlı başına bu bile büyük bir sorunken, bir de profesör seni deneyinde kullanıyor. Kolay kurtulamazsın. Sen şu an sandığından çok daha tehlikeli bir durumdasın. Bana bak, dürüst olmak gerekirse, şu an bir köprünün korkuluğunun üstünde tek ayakta duruyor gibisin. Ne tarafa düşersen daha iyi olacağını, çok iyi düşün. Yaralandıktan sonraki pişmanlığın bir anlamı olmaz.”

Koltuğun iki ucundan birbirimizin yüzünü süzdük.

“Bir sorum var ama...” dedim. “Sizinle işbirliği yapıp Sistem’e yalan söylememin bana ne yararı var? Ne de olsa ben, gerçekte hesapçıların Sistem örgütüne bağlıyım ve onunla karşılaştırdığımda sizin hakkınızda hiçbir şey bilmiyorum. Neden kendi arkadaşlarıma yalan söyleyip, başkalarıyla işbirliği yapmak zorundayım?”

“Yanıt basit” dedi bücür. “Biz senin içinde bulunduğun durumu her şeyiyle biliyoruz, ama yaşamana izin veriyoruz. Senin örgütün senin içinde bulunduğun durum hakkında henüz hiçbir şey bilmiyor. Öğrenirlerse seni ortadan kaldırabilirler. Bizim tarafımızı seçersen şansın çok daha yüksek. Basit değil mi?”

“Fakat Sistem er ya da geç bu durumu öğrenir. Bu durumun ne olduğunu ben bilmiyorum ya gerçi. Sistem fazlasıyla büyüktür ve hiç de aptal değildir.”

“Herhalde” dedi. “Fakat bunun için biraz daha zaman geçer ve her şey yolunda giderse, biz de sen de sorunumuzu halledebiliriz belki. Seçim öyle bir şeydir. Olasılığın yüzde bir bile fazla olduğu tarafı seçmek gerekir. Satrançla aynıdır. Şah çekildiğinde kaçarsın. Kaçarken karşındaki hata yapabilir. Karşındaki ne kadar güçlü olursa olsun, hata yapmaz diye bir şey yok. Neyse...” diyen bücür saatine göz atıp, sonra iriyarı adama doğru parmağını şıklattı. Bücür parmağını şıklatır şıklatmaz, iriyarı adam düğmesine basılmış robot gibi keskin bir hareketle çenesini kaldırıp, seri bir hareketle koltuğun önüne kadar geldi. Sonra, benim önümde kalkan gibi duruverdi. Hayır, kalkan demekten ziyade, otopark sinemalarının devasa perdesi gibi demek belki daha doğru olur. Önümde başka hiçbir şey göremiyordum. Tavan lambası adamın vücudunun tamamen arkasında kalmış, alacalı bulacalı gölgeler etrafımı sarıvermişti. İlkokuldayken okul bahçesinde güneş tutulmasını gözlemlediğimiz an aklıma geliverdi. Hepimiz mum aleviyle islendirdiğimiz cam parçalarını filtre olarak kullanarak güneşe bakmıştık. Neredeyse çeyrek asır önceydi. O çeyrek asırlık zaman, beni gerçekten de çok tuhaf bir yere getirivermişti işte.

“Haydi bakalım” dedi bücür. “Şimdi biraz rahatsız olacaksın. Biraz dediysem de... Bir hayli rahatsız olacaksın desem daha doğru olur, ama bunun senin için yapıldığını düşünerek dişini sık. Biz de isteyerek yapmıyoruz. Mecbur olduğumuz için yapıyoruz. Pantolonunu çıkar.”

Çaresiz pantolonumu çıkardım. Karşı gelmemin bir anlamı olmayacağı açıktı.

“Koltuktan inip yerde diz çök.”

Söylediği gibi koltuktan inip yerde diz çöktüm. Spor tişört ve slip külotla yerde diz çökmek biraz tuhaftı, ama bunu derinlemesine düşünecek zamanım olamadan iriyarı adam arkama dolanıp, ellerini koltuk altıma daldırarak bileklerimi yakalayıp belimin hizasında sabitledi. Hareketleri seri ve dengeliydi. Pek de öyle sıkı yakalamış gibi değildi, ama denemek için vücudumu kımıldatmaya kalktığımda, omuzlarıma ve bileklerime müthiş bir acı saplanıverdi. Adam sonra, ayak bileklerimi de kendi ayaklarıyla kilitleyiverdi. Böylece tüfek malzemeleri dükkânlarındaki içi doldurulmuş kazlar gibi hareketsiz kalıverdim.

Bücür mutfağa giderek, iriyarı adamın masanın üzerine bıraktığı sustalı çakısını alıp geri geldi. Sonra yedi santim kadar uzunluktaki bıçağın ağzını, cebinden çıkardığı çakmağıyla güzelce yaktı. Bıçağın kendisi derli toplu yapılmıştı ve korkutucu bir yanı yoktu, ama sağda solda satılan amatör işi bıçaklarda farklı olduğu da bir bakışta anlaşılıyordu. İnsan vücudunu kesmek için o büyüklük yeterliydi. İnsan vücudu ayılardan farklı olarak, şeftali gibi yumuşak olduğundan, sağlam bir yedi santimlik bıçak ağzı olduktan sonra hemen her işlevi yerine getirmek için yeterli olur.

Bıçağın ağzının dezenfeksiyonu tamamlanınca, bücür bir süre kımıldamadan soğumasını bekledi. Sonra elini beyaz slip külotumun göbek lastiğinin arasına daldırıp, penisimin yarısı ortaya çıkana kadar aşağı indirdi.

“Biraz acıyacak, dişini sık, olur mu?” dedi.

Tenis topu büyüklüğünde bir hava kütlesinin midemden geçip boğazımın ortalarında bir yere kadar yükseldiğini hissettim. Burnumun ucunun terlemeye başladığını anlayabiliyordum. Korkuyordum. Her-halde penisimin zarar görmesinden korkuyordum; yaralanıp, ebediyen sertleşmez hale gelmesinden.

Fakat adam penisime dokunmadı. Göbeğimin beş santim kadar aşağısını, altı santim genişliğinde yana doğru kesiverdi. Sıcaklığını tam olarak yitirmemiş bıçağın ağzı karnımın altına hafifçe girip, net bir çizgi üzerinden sağa doğru ilerledi. Bir an karnımı çekmek istedim, ama iriyarı adamın sırtımı sabitlemesi yüzünden, kımıldayamadım bile. Üstelik bücür, penisimi sol eliyle sımsıkı kavramıştı. Kendimi vücudu-mun tüm gözeneklerinden soğuk bir ter boşalıyormuş gibi hissettim. Bir an sonra keskin bir acı beliriverdi. Bücür kâğıt mendille bıçağın ağzına bulaşan kanı silip kapatınca, iriyarı olanı da beni bıraktı. Kanın beyaz slip külotu yavaş yavaş kırmızıya boyadığını görebiliyordum. İriyarı adam banyodan yeni havlulardan birini getirerek verince, ben de alıp yaranın üstüne bastırdım.

“Yedi dikişle düzelir” dedi bücür. “Eh, biraz yara izi kalır, ama orada olduğu müddetçe gören olmaz. Senin için üzülüyorum, ama bu da fani dünya halleri işte. Dişini sıkacaksın artık.”

Havluyu yaradan çekip, kesilen yere baktım. Yara o kadar derin değildi, ama yine de, pembe et kanla karışık görülebiliyordu.

“Biz buradan çıkınca Sistem’in adamları gelecektir, sen de o yarayı göster. Sonra kafatası sorusuna cevap vermezsen daha aşağısını kes-mekle tehdit ettiğimizi söyle. Fakat gerçekten öyle bir şeyden haberin olmadığı için söylemene de imkân yoktu. Bunun üzerine biz de şansımıza küserek çıkıp gittik. Bu işkence işte. İş ciddiye bindiğinde çok daha müthiş şeyler yaparız gerçi. Eh, şimdilik bu kadarı yeterli. Bir daha fırsat olursa çok daha iyisini gösteririm.”

Karnımın altını havluyla tutarak, başımı salladım. Nedenini bilemiyorum, ama adamın söylediği gibi hareket etmenin daha iyi olacağını hissediyordum.

“Bu arada, o zavallı doğalgazcıyı aslında siz tuttunuz değil mi?” diye sordum. “Sonra mahsus başarısız olmasını sağlayıp, benim tedbir olsun diye gidip kafatasıyla verileri saklamam için, değil mi?”

“Bu adam zeki yahu!” dedi bücür, iriyarı olana bakarak. “Kafa böyle kullanılmalı işte. Böylelikle hayatta kalırsın. İşler yolunda giderse elbette.”

Sonra, iki adam evden çıkıp gittiler. Kapıyı açmalarına gerek olmadığı gibi, kapatmalarına da gerek yoktu. Benim menteşeleri uçmuş çerçevesi yerinden oynayan kapım, artık tüm dünyaya açıktı.

Kanla lekelenen külotumu çıkarıp çöp kutusuna atarak, suyla ıslattığım gazlı bezle yaranın çevresine bulaşan kanı temizledim. Vücudumu öne arkaya hareket ettirdikçe yaraya keskin bir acı saplanıveriyordu. Tişörtün eteğine de kan bulaştığı için, çıkarıp attım. Sonra yerlere saçılan giysilerin arasından kan bulaşsa bile fark edilmeyecek renkteki bir tişört ve olabildiğince dar bir külot seçip, üzerime giydim. Bu kadarı bile yeterince ağır bir işti.

Sonra mutfağa giderek iki bardak su içip düşünerek, Sistem’in adamlarının gelmesini bekledim.

Yarım saat sonra merkezden üç kişi geldi. Biri her zaman yanıma gelerek verileri alıp giden çokbilmiş genç irtibat elemanıydı. Her zamanki gibi koyu takım elbise giymiş, beyaz gömleğinin üstüne bankalardaki müşteri temsilcilerininkine benzer bir kravat takmıştı. Diğer iki adam spor ayakkabılarıyla taşıma şirketlerinin çalışanlarını

andırıyordu. Öyle desem de, asla bankacı ya da taşıma şirketi elemanı gibi durmuyorlardı. Yalnızca o şekilde göze çarpmayacak kılıklardaydılar. Gözleri sürekli çevreye dikkat kesilmiş halde, vücut kasları her türlü duruma karşılık verebilecek şekilde gergin ve sertti.

Evet, onlar da kapıyı çalmadan ve ayakkabılarını çıkarmadan evime dalıverdiler. Taşıma şirketi elemanı kılıklı olan ikisi evi dip köşe kontrol ederken, irtibat sorumlusu benden durum hakkında bilgi aldı. Ceketinin iç cebinden kara kaplı bir defter çıkarıp, ince uçlu kalemle konunun ana hatlarını not aldı. İki kişinin gelip bir kafatası aradıklarını söyleyerek yarayı gösterdim. Adam bir süre baktıysa da, yarayla ilgili bir şey söylemedi.

“Kafatası da neyin nesi?” diye sordu.

“Nereden bileyim ben?”dedim. “O soruyu benim sormam lazım.”

“Gerçekten hiçbir fikrin yok mu?” dedi o genç irtibat elemanı, tok sesiyle. “Bu çok önemli bir konu, iyice bir düşün. Daha sonradan düzeltmek mümkün olmaz. Şifreciler hiçbir dayanakları olmadan harekete geçmezler. Gelip senin evinde kafatası aradılarsa eğer, senin evinde kafatası olduğuna dair bir dayanakları vardır mutlaka. Sıfırdan hiçbir şey doğmaz. Üstelik o kafatasının peşine düşülecek bir değeri olmalı. Senin kafatası konusuyla hiçbir ilgin olmadığını düşünmek biraz güç.”

“Kafan o kadar iyi çalışıyorsa, bu kafatasının ne anlamı var söylesene” dedim.

İrtibat elemanı bir süre ince uçlu kaleminin ucuyla, not defterinin kıyısına vurup durdu.

“Araştıracağız” dedi. “En ince ayrıntısına kadar araştıracağız. İşi ciddiye aldığımızda, genelde neyin ne olduğunu buluruz. Eğer senin bir şeyler gizlediğin ortaya çıkarsa da, alırsın başına belayı. Tamam mı?”

“Olur” dedim. Artık ne olacağı umurumda değildi. Geleceği kimse tahmin edemez.

“Şifrecilerin bir dolap çevirdiğini sezinliyorduk. Artık harekete geçmişler. Fakat somut hedeflerinin ne olduğunu bilmiyoruz. Bunun nerede sana bağlandığını da bilmiyoruz. Kafatasının anlamını da bilmiyoruz. Fakat ipuçları çoğaldıkça, çokluğu ölçüsünde konunun çekirdeğine yaklaşmış oluruz. Orası kesin.”

“Ben ne yapayım peki?”

“Dikkatli ol. Dikkati elden bırakmadan dinlen. İşlerini uzunca bir süre iptal et. Eğer bir şey olursa da hemen bizi ara. Telefon çalışıyor mu?”

Ahizeyi kaldırıp baktım. Telefon normal çalışıyordu. Herhalde o ikisi, telefonu bilinçli olarak sağlam bırakmışlardı. Neden olduğunu bilmiyordum.

“Çalışıyor” dedim.

“Bak şimdi” dedi. “Ne kadar küçük bir şey bile olsa hemen beni ara. Kendi başına çözmeye kalkma. Bir şeyleri gizlemeye de kalkma. Tipler ciddi. Bir dahaki sefere karnını tırmalamakla kalmazlar.”

“Tırmalamak?” deyiverdim, istençsizce.

Evi kontrol eden iki işçi elbiseli adam, işlerini bitirip mutfağa döndüler.

“Dip köşe aramışlar” dedi daha yaşlıca olanı. “Hiçbir şeyi gözden kaçırmamışlar. Sıralamayı da doğru yapmışlar. Profesyonel işi. Kesin şifreciler.”

“Peki neden kafatası ararken elbiselerime varana kadar yırttılar?” diye sordum. “Öyle bir yere kafatası saklanmaz. Ne kafatası olursa olsun.”

“Tipler profesyonel. Profesyoneller her olasılığı düşünürler. Kafatasını bir emanet dolabına bırakıp, anahtarını da bir yere saklamış olabilirsin. Anahtarsa her yere saklanabilir.”

“Şimdi anlaşıldı” dedim. Şimdi anlaşıldı.

“Bu arada, şifreciler sana herhangi bir şey teklif ettiler mi?”

“Teklif?”

“Yani seni Fabrika’ya çekmek için bir öneri yaptılar mı? Para ya da mevki gibi bir teklif. Ya da tersine, tehdit ettiler mi?”

“Öyle bir şey söylemediler” dedim. “Karnımı kestiler, kafatasını sordular yalnızca.”

“Bak şimdi, beni iyi dinle” dedi irtibat elemanı. “Eğer o tipler öyle bir şey söyleyecek olurlarsa kabul etmeyeceksin. Eğer dönecek olursan, dünyanın sonuna kadar peşinden gelir, seni temizleriz. Bu yalan değil. Emin ol. Bizim arkamızda devlet var. Yapamayacağımız hiçbir şey yok.”

“Dikkatli olurum” dedim.

Adamlar gittikten sonra, geçen süreci bir kez daha aklımdan geçirdim. Fakat ne kadar düşünürsem düşüneyim, bir yere ulaşamıyordum. Sorunun kaynağında, profesörün ne yapmaya çalıştığı yatıyordu. Bunu

bilmedikten sonra bir tahmin yürütmenin imkânı yoktu. Üstelik o ihtiyarın kafasının içinde neler döndüğü hakkında hiçbir fikrim yoktu.

Yalnız, bildiğim tek şey, olaylar öyle geliştiği için de olsa benim Sistem'e ihanet etmiş olduğumdu. Eğer bu anlaşılırsa –er ya da geç anlaşılır– o çokbilmiş irtibat elemanının kehanette bulunduğu gibi, çok belalı bir durumla karşı karşıya geleceğime şüphem yoktu. Tehdit edildiğim için yalan söylemek zorunda kalmış olsam bile. Bunu kabul etseler bile, o tipler beni affetmezlerdi herhalde.

Tüm bunları düşünürken yaram acımaya başlayınca, telefon rehberinden yakınlardaki bir duraktan taksi çağırıp hastaneye giderek yaramı tedavi ettirmeye karar verdim. Yaramı havluyla sarıp, üzerine bol külot giyerek, pantolonumu ayağıma geçirdim. Ayakkabılarımı giymek için öne eğilince, vücudum ortadan ikiye ayrılıyormuş gibi bir acı hissettim. Karnının yalnızca iki, üç santim kesilmesiyle bile insan böylesine zavallı bir varlık haline gelebiliyor. Doğru dürüst ayakkabılarını giyemediği gibi, merdiven çıkıp inemiyor.

Asansörle aşağı inip, apartman girişindeki beton saksının kenarına oturarak taksinin gelmesini bekledim. Saat öğlen bir buçuğu gösteriyordu. O ikisinin kapımı kırmalarının üzerinden henüz iki buçuk saat geçmişti. Gerçekten uzun bir iki buçuk saatti. On saat ya da o kadar bir zaman geçmiş gibi hissediyordum.

Ellerinde alışveriş sepetleriyle, ev hanımları birbiri ardına önümden geçip gidiyordu. Süpermarket poşetlerinin ağzından yeşil soğan ve turplar görünüyordu. Bir an onların yerinde olmak isterdim. Onların buzdolapları devrilmeyeceği gibi, karınları da bıçakla kesilmez. Yeşil soğan ve turpla nasıl yemek yapılacağını, çocukların ders durumunu düşündükleri müddetçe, hayatları huzur içinde sürer. Tekboynuz kafatası kucaklamaları ya da anlamsız şifreler ve karmaşık işlemlerle kafalarını yormaları gerekmez. Normal yaşam da budur zaten.

O an mutfakta erimekte olan karidesler, bonfile, tereyağı ve domates sosu geldi aklıma. Herhalde o gün içerisinde yemek gerekecekti. Fakat hiç iştahım kalmamıştı.

Postacı kırmızı üçtekerli küçük arabasıyla gelerek giriş kapısında sıralanan posta kutularına postaları ustalıkla yerleştirdi. Dikkatle bakınca, yığınla posta konulan kutular olduğu gibi, bomboş kalan posta kutuları da vardı. Postacının elleri benim posta kutuma dokunmadı bile. Ne de adam benim kutuma dönüp baktı.

Posta kutularının yanında kauçuk saksısı vardı ve saksının dibine buz-şekerleme çubukları ve sigara izmaritleri atılmıştı. Kauçuk ağacının da benim gibi yorgun bir görüntüsü vardı. Herkes gelip geçerken dibine sigara izmaritleri atıyor, yapraklarını yırtıyordu. Orada ne zamandan beri bir kauçuk saksısı olduğunu hiç bilmiyorum. Etrafındaki pisliğe bakılırsa, uzun süredir orada duruyor olmalıydı. Her gün önünden geçtiğim halde, karnım bıçakla kesilip de taksi beklemek zorunda kaldığım güne kadar, kauçuğun varlığının farkına varmamıştım.

Doktor karnımdaki yaraya baktıktan sonra, yaranın nasıl açıldığını sordu. “Kız yüzünden biraz kapışıverdik” diye yanıtladım. Başka türlü açıklamanın imkânı yoktu. Kim bakarsa baksın, bıçak yarası olduğu rahatlıkla anlaşılabilirdi.

“Böyle durumlarda, bizim polise bildirme zorunluluğumuz vardır” dedi doktor.

“Polis biraz sıkıntı yaratır” dedim. “Ben de suçluyum, zaten yaram da o kadar derin değil. Buradan dışarı çıkmasın lütfen.”

Doktor bir süre ne dediği anlaşılmayacak şekilde söylendi, sonra, ne düşündüyse, beni yatağa yatırıp, yarayı dezenfekte ettikten sonra, birkaç iğne yaptı ve çıkardığı iğne ve iplikle yarayı ustalıkla dikti. Dikme işlemi tamamlanınca, kuşku dolu bakışlarını üzerimden ayırmayan hemşire, yaranın bulunduğu kısmı gazlı bezle kapatarak kauçuklu kuşak gibi bir şeyi belimden sarıp, sabitledi.

"Mümkün olduğunca sert hareketlerden kaçın" dedi doktor. "İçki içmeyecek, seks yapmayacak, fazla gülmeyeceksin. Bir süre kitap falan okuyarak dinlenmene bak. Yarın tekrar gel."

Teşekkür ettikten sonra veznede ödemeyi yapıp enfeksiyon önleyici ilaç aldıktan sonra evime döndüm. Sonra doktorun söylediği gibi yatağa uzanıp Turgenyev'in *Rudin* eserini okumaya başladım. Aslında *Bahar Seli*'ni okumak istiyordum, ama savaş alanına dönen evde kitap bulabilmek neredeyse imkânsızdı ve *Bahar Seli* de pek öyle *Rudin*'den kat kat üstün bir eser değildi.

Karnım sargılı halde akşamdan önce yatağıma uzanmış Turgenyev'in eski tarz romanını okurken, birden her şeye boş verme isteğine kapıldım. Son üç gün içerisinde olanların hiçbiri benim isteğim dahilinde gelişmiş değildi. Her şey dışarıdan çıkagelmiş, ben sadece olayların içine çekilmiştim.

Mutfağa giderek evyede öbek haline gelen viski şişesi kırıklarını dikkatle kaldırdım. Şişelerin neredeyse tamamı un ufak olmuş, parçaları etrafa saçılmıştı, ama Chivas Regal'lerden birinin alt tarafı sağlam kalmış, içinde de bir bardak kadar viski dökülmeden duruyordu. O viskiyi bardağa boşaltıp lambanın ışığına tuttum, cam kırığı göremedim. Elimde bardakla yatağa dönerek, ılık viskiyi sek içerken kitabın devamını okudum. Rudin'i ilk olarak on beş sene önce üniversite öğrencisiyken okumuştum. Aradan on beş yıl geçtikten sonra, karnım sargılı halde kitabı yeniden okurken, romanın kahramanı Rudin'e karşı önceki seferde olduğundan daha fazla sempati

duyduğumu fark ettim. İnsan eksikliklerini kendiliğinden gideremez. Eğilimleri yaklaşık olarak yirmi beş yaşına kadar katılaşır ve daha sonra ne kadar çabalarsa çabalasın karakterini değiştirmeyi başaramaz. Sorun dış dünyanın o eğilimlere ne şekilde tepki vereceğiyle sınırlıdır. Viskiyle gelen sarhoşluğun da yardımıyla, *Rudin*'e acıdım. Dostoyevski'nin romanlarındaki kahramanlara hiç acımam, ama Turgenyev'in kahramanlarına hemen acımaya başlarım. Ben 87. *Karakol*[1] dizisindeki kahramanlara bile acırım. Dostoyevski'nin romanlarındaki kahramanların sahip olduğu eksiklikleri bazen eksiklik olarak düşünemediğimden, onların eksikliklerine karşı yüzde yüz bir acıma duygusu hissedemem. Tolstoy'da ise bu eksiklikler hem büyük ölçekli, hem de statik olma eğilimindedir.

Rudin'i bitirince, cep kitabını kitap rafına fırlatıp, evyede başka viski kalıntısı var mı diye baktım. Dipte bir yerlerde Jack Daniels'ın Black Label'ından biraz kalmıştı. Bardağa aktarıp yatağa döndükten sonra, bu kez Stendhal'dan *Kırmızı ve Siyah*'ı okumaya başladım. Herhalde modası geçmiş romanları okumaktan hoşlanan bir mizacım var. Şu günde, acaba kaç kişi *Kırmızı ve Siyah*'ı okur? Bu bir yana, ben *Kırmızı ve Siyah*'ı okurken, yine Julien Sorel'e acımaya başladım. Julien Sorel söz konusu olduğunda, eksiklikleri on beş yaşında katılaşmışa benziyordu ve bu gerçek de bende acıma hissi uyandırdı. On beş yaşında tüm ömür boyunca taşınacak unsurların katılaşmış olması, başka birinin gözüyle bakıldığında acınacak bir durumdu. Bu, insanın kendi kendini zorlu bir zindana atmasından farksız bir şeydir. Surlarla çevrili bir dünyaya kapanmış bir halde, çürümeye doğru yol alır.

İçimde bir şeyler kıpırdandı.

Surlar.

O dünya surlarla çevriliydi.

Kitabı kapatıp, çok az kalan Jack Daniel's'ı boğazımın derinliklerine gönderirken, surlarla çevrili bir dünya düşünmeye çalıştım. O surları ve kapısını nispeten kolayca gözlerimin önünde canlandırabiliyordum. Çok yüksek surlar ve devasa bir kapı. Etrafta ölüm sessizliği hâkim. Üstelik ben kendim de o surların içerisindeyim. Fakat bilincim bulanıklaşmış, çevredeki manzarayı tam olarak algılayamıyorum. Şehirdeki manzarayı ayrıntılarına kadar biliyorum, ama yalnızca benim çevrem iyice bulanık. Sonra o mat örtünün arkasından birisi bana sesleniyor.

Bu sanki bir filmden alınmış bir sahne gibiydi. O güne kadar izlediğim tarih filmlerindeki buna benzer sahneleri aklımdan geçirdim. Fakat ne *El Cid*'de, ne *Ben Hur*'da, ne *On Emir*'de, ne *Cüppe*'de, ne de *Spartaküs*'te öyle bir sahne vardı. Öyleyse o sahneyi kendi kafamdan uydurmuştum.

O surların, olasılıkla benim sınırlı yaşantımı simgelediği düşüncesi aklımdan geçiverdi. Sessizlik ise o ses alma olayının yan etkisiydi. Çevremdeki görüntünün bulanıklığı, hayal gücümün yıkıcı bir tehlikeyle karşı karşıya olmasından kaynaklanıyordu. Beni çağıran da, sanırım o pembe takım elbiseli kız olmalıydı.

O bir anlık hayali, ucuz yollu analiz ettikten sonra, yeniden kitabı açtım. Fakat artık bilincimi kitapta yoğunlaştıramaz haldeydim. Yaşantım hiçlikten başka bir şey değildi. Sıfırdı. Hiçbir şey yoktu. O ana kadar ne yapmıştım ki? Hiçbir şey. Hiç kimseyi mutlu ettim mi? Hayır, etmedim. Neyim vardı? Hiçbir şeyim. Ailem yok, arkadaşım yok, kapım bile yoktu. Ereksiyon bile olamıyordum. İşimi bile kaybetmek üzereydim.

Yaşantımdaki nihai hedef olan çello ve Yunancaya adanmış huzurlu dünya bile tehlikedeydi artık. İşimi kaybedecek olursam bu hedefe ulaşmam için gereken ekonomik rahatlığı kaybedeceğim gibi, Sistem beni dünyanın ucuna kadar kovalarken Yunancanın düzensiz fiillerini ezberlemeye zaman bulamayacaktım.

Gözlerimi kapatıp İnka kuyuları kadar derin bir nefes aldıktan sonra, tekrar *Kırmızı ve Siyah*'a döndüm. Kaybedebileceğim her şeyi artık kaybetmiştim. Kafama takıp durmam hiçbir şeyi geri getirmeyecekti.

Farkına vardığımda güneş batmış, Turgenyev-Stendhal tipi bir karanlık çevremi kaplamıştı. Hiç kımıldamadan uzandığımdan olacak, karnımdaki yaranın acısı hafiflemişti. Arada sırada uzaklarda davul çalınıyormuş gibi hantal ve hayal meyal bir sızı yara ağzından yan tarafıma doğru yürüyüveriyordu, ama bunu atlattıktan sonra yarayı aklıma getirmeden zaman geçirebiliyordum. Saat 07.20'yi gösteriyordu, ama hâlâ iştahım yoktu. Sabahın beş buçuğunda o rezil sandviçi sütle birlikte tıkınıp, mutfağımda da patates salatası atıştırdıktan sonra, ağzıma tek lokma koymadığım halde, aklıma yiyecek getirdiğim anda midemin kasıldığını hissedebiliyordum. Yorgun, uykusuzdum; üstelik midem yarılmış, evim bücürün robot askeri tarafından harabeye çevrilmişti. İştah uyandıracak bir durum yoktu.

Birkaç yıl önce dünyanın gereksiz şeylerle dolup, harabeye dönüştüğü yakın geleceği anlatan bir bilimkurgu romanı okumuştum. Evimdeki manzara tamı tamına öyleydi. Yerde akla gelebilecek her şey üst üste yığılmıştı. Yırtık pırtık takım elbiseler, kırık video oynatıcısı, televizyon, kırık vazo, parçalanmış masa lambası, ezilmiş plaklar, erimiş domates sosu, kopartılmış hoparlör kabloları… Her tarafa saçılan tişört ve iç çamaşırlarımın çoğunun üzerine sokak ayakkabılarıyla basılmış, mürekkep ve üzüm lekesi olmuş, kullanılabilirliklerini yitirmişlerdi. Üç gün önce yarısını yediğim üzüm tabağını yatağın yanında bırakmıştım, geri kalan üzümler yerlere saçılmış ve ezilmişti. Joseph Conrad ve Thomas Hardy'nin nadir bulunur koleksiyonu vazonun suyunu bir güzel emmişti. Vazodaki glayöller savaş şehitlerine sunulan çiçekler gibi, bej kaşmir kazağımın göğsünün üzerine düşmüştü. Kazağın kol kısmı, golf topu büyüklüğünde Pelikan marka mürekkebin kraliyet mavisiyle lekelenmişti.

Artık hepsi atılacak eşya haline gelmişti.

Hiçbir şeye dönüşemeyecek bir gereksiz eşyalar dağı oluşmuştu. Bakteriler ölür petrole dönüşür, ağaçlar devrilir kömüre dönüşür. Fakat evimdeki eşyaların tamamı, artık hiçbir işe yaramayacak gereksiz eşyalardı. Kırılmış video oynatıcısı neye dönüşebilirdi ki?

Bir kez daha mutfağa giderek evyedeki viski şişesi parçalarını karıştırdım. Fakat ne yazık ki, artık tek bir damla bile kalmamıştı. Viskinin tamamı benim mideme girmeden doğruca kanalizasyondan geçerek yeraltındaki hiçliğe, karanlık karasının hükmettiği dünyaya, Orpheus gibi inivermişti.

Evyeyi karıştırırken, bir cam parçası sağ elimin orta parmağını kesiverdi. Bir süre parmağımdan akan kanın viski etiketinin üstüne damla damla akışını izledim. Bir kez büyük bir yara alınca, küçük yaralar önemsiz hale geliveriyor. Parmağının ucundan akan kan yüzünden ölen kimse olmaz.

Four Roses etiketi kıpkırmızı boyanana kadar, kanın akmasına aldırış etmedim, ama kan bir türlü durmak bilmeyince, kâğıt peçeteyle kesiği silip, parmağımın ucuna yara bandı yapıştırdım.

Mutfağın zemininde topçu savaşından geriye kalan kovanlar gibi, yedi sekiz bira kutusu yuvarlanmıştı. Yerden alıp baktım, kutuların yüzeyi ılıklaşmıştı, ama ılık da olsa, olmamasından iyiydi. İki elimle bira kutularını tek tek toplayıp yatağıma dönerek, *Kırmızı ve Siyah*'ın devamını okurken yavaş yavaş içtim. Aklımda alkol alarak, şu son üç gün boyunca vücudumda biriken gerilimi atıp, iyi bir uyku çekmekten başka bir şey yoktu. Yarın ne kadar sıkıntılarla dolu olursa olsun –öyle olacağına kuşkum yoktu– dünyanın Michael Jackson gibi kendi çevresinde bir tur atabileceği kadar süre uyumak istiyordum. Yeni sorunları, yeni ümitsizliklerle karşılamamın zararı yoktu.

Saat dokuzdan önce uyku şeytanı üzerime çullanıverdi. Ayın arka yüzü gibi harabeye dönüşen evime bile uyku geliyordu işte. Dörtte üçünü okuduğum *Kırmızı ve Siyah*'ı yere atıp, katliamdan kurtulan başucu lambasını kapatarak, yan dönüp sırtımı kıvırarak uykuya daldım. Harabeye dönen evin ortasında küçücük bir cenin gibiydim. Doğru zaman gelene kadar, hiç kimse benim uykumu bozamazdı. Sorun ipleriyle sarmalanmış ümitsizlik prensiydim. Volkswagen Golf büyüklüğünde bir kurbağa gelip de beni öpene kadar uyuyacaktım.

Fakat aklımdan geçenlere karşın, uykum ancak iki saat sürdü. Gece on birde pembe takım elbiseli tombul kız gelerek, omzumu sarstı. Sanırım uykum, müthiş ucuz bir fiyatla açık artırmaya çıkarılmış olmalıydı. Herkes sırayla gelip, ikinci el bir arabanın tekerleklerini kontrol edermiş gibi, uykuma tekmeyi basıveriyordu. Bunu yapmaya hiç hakları yoktu. Ben eskimiştim, ama ikinci el değildim.

"Beni rahat bırak" dedim.

"Haydi, ama... Lütfen. Uyan lütfen" dedi kız.

"Beni rahat bırak" dedim, tekrar.

"Uyuyacak zaman değil" dedi kız, yumruğunu karnıma usulca yerleştirerek. Sanki cehennemin kapıları açılmış gibi bir acı, tüm vücudumu kapladı.

"Lütfen" dedi kız. "Böyle giderse dünyanın sonu gelecek."

16
Dünyanın Sonu

Kışın gelişi

Gözlerimi açtığımda yataktaydım. Yatakta özlem duyduğum bir koku vardı. Kendi yatağımdı. Oda da kendi odam. Fakat her şey, öncesinden biraz farklı gibiydi. Sanki belleğime göre yeniden yaratılmış bir manzara gibiydi. Tavandaki lekeler, duvar sıvasının çatlakları, her şey, ama her şey.

Pencerenin dışında yağmur yağdığını görebiliyordum. Buz gibi ağır kış yağmuru yeryüzüne düşüyordu. Yağmur damlalarının çatıya çarpış sesini de duydum. Fakat mesafe algımı yitirmiştim. Çatı hemen kulağımın dibinde de olabilirdi, bir kilometre uzağımda da.

Pencerenin yanında Albay'ı gördüm. Yaşlı adam pencerenin yanına çektiği sandalyeye oturmuş, sırtı her zamanki gibi dümdüz bir halde, hiç kımıldamadan yağmura bakıyordu. Yaşlı adamın neden öylesine kapılmış bir halde yağmura baktığını anlayamıyordum. Yağmur, yağmurdu işte. Çatıya düşüyor, toprak anayı ıslatıyor, ırmağa karışıp gidiveriyordu yalnızca.

Kolumu kaldırıp elimle yüzüme dokunmak istediysem de, kolum yerinden kalkmadı. Her şey feci bir şekilde ağırlaşmıştı. Seslenip, durumumu yaşlı adama anlatmak istedim, ama sesim bile çıkmadı. Ciğerlerimdeki havayı itip dışarı çıkaramıyordum. Vücudumun işlevleri baştan sona kaybolmuştu. Yalnızca gözlerimi açıp pencereye, yağmura ve yaşlı adama bakabiliyordum. Vücudumun hangi nedenle böylesine hasar gördüğünü, bir türlü anımsayamıyordum. Düşünmeye çalıştıkça, başım çatlayacakmış gibi ağrıyordu.

“Kış” dedi ihtiyar adam. Sonra parmağının ucuyla pencerenin camına vurdu. “Kış geldi işte. Böylelikle sen de, kışın korkunçluğunu anlarsın.”

Başımı hafifçe salladım.

Evet, kış havasına giren surlar canımı yakmıştı. Sonra ormandan çıkıp kütüphaneye ulaşmıştım. Kızın saçlarının yanaklarımda bıraktığı dokunuşu bir an anımsayıverdim.

“Kütüphaneci kız seni buraya kadar getirdi. Kapı bekçisinin yardımıyla. Ateşin çok yüksekti. Çok feci terliyordun. Kova dolusu ter attın. Önceki gündü.”

“Önceki gün...”

“Evet, öyle. İki gün boyunca uyudun” dedi yaşlı adam. “Sonsuza kadar uyanmayacaksın sanmama sebep olacak kadar. Ormana mı gittin yoksa?”

“Özür dilerim” dedim.

Yaşlı adam sobanın üzerinde ısıttığı tencereyi indirip, içindekini tabağa boşalttı. Sonra beni kucaklar gibi doğrultup, sırtımı yatak başlığına yasladı. Başlık birbirine sürten kemikler gibi bir ses çıkardı.

“Önce yemek” dedi yaşlı adam. “Düşünmek de, özür dilemek de sonraki iş. İştahın var mı?”

“Yok” dedim. Soluk almak bile eziyet haline gelmişti.

“Fakat en azından bunu içmek zorundasın. Yalnızca üç yudum yeter. Gerisini içmesen de olur. Üç yudum iç bitecek. İçebilirsin değil mi?”

Başımı salladım.

Şifalı otlarla yaptığı çorbanın tadı midemi kaldıracak kadar buruktu, ama bir gayretle üç yudum içtim. İçip bitirdiğimde, vücudumdaki tüm güç çekilip gidiyormuş gibi oldu.

“Yeter” dedi yaşlı adam, kaşığı tabağa geri koyarak. “Biraz buruk bir tadı vardır, ama bu çorba vücudundaki kirli teri atar. Eğer güzel bir uyku daha çekersen, uyandığında kendini çok daha iyi hissedersin. Rahat rahat uyu. Uyandığında da burada olacağım.”

Uyandığımda, pencerenin dışı iyice kararmıştı. Güçlü rüzgâr, yağmur damlalarını pencere camına çarpıyordu. Yaşlı adam başucumdaydı.

“Nasıl oldun? Biraz iyileştin mi?”

“Az öncesine nazaran çok daha rahatladım” dedim. “Şimdi saat kaç?”

“Akşamın sekizi.”

Yataktan kalkmaya çalıştım, ama vücudum biraz yalpalıyordu.

“Nereye gidiyorsun?” diye sordu ihtiyar adam.

“Kütüphane. Rüya okumaya gitmem gerek” dedim.

“Aptal aptal konuşma. Şu anki halinle beş metre bile gidemezsin.”

“Fakat dinlenemem.”

Yaşlı adam başını iki yana salladı. “Eski rüyalar bekler. Üstelik kız da, kapı bekçisi de senin uzunca bir süre buradan kımıldayamayacağını biliyor. Kütüphane de açık değildir zaten.”

Yaşlı adam derince iç geçirerek sobanın başına gidip, fincana çay doldurarak geri geldi. Rüzgâr belirli aralıklarla pencereyi dövüyordu.

“Anladığım kadarıyla sen o kızdan hoşlanıyorsun” dedi yaşlı adam. “Sormak niyetim yoktu, ama soramadan da edemedim. Sürekli yanındaydım ne de olsa. Ateşi yükselince, insan sayıklıyor. Utanacak bir şey de değil. Her genç insan âşık olur. Değil mi?”

Sessizce başımı evet anlamında salladım.

“İyi kız. Üstelik senin için çok endişelenmişti” diyen yaşlı adam, çayından bir yudum aldı. “Fakat senin ona âşık olman işlerin gidişatı açısından pek uygun olmayabilir. Böyle bir şeyi pek söylemek istemem, ama sanırım sana bir şeyler anlatmamın zamanı geldi.”

“Neden uygun olmaz?”

“O senin duygularına karşılık veremez de ondan. Fakat bu kimsenin suçu değil. Senin suçun da değil, onun suçu da değil. Bir suçlu aramak gerekirse, sorun dünyanın hali. Dünyanın hali değiştirilemez. Irmağın akıntısının yönünün tersine çevrilemeyeceği gibi.”

Yatağın üzerinde doğrulup, ellerimle yanaklarımı ovuşturdum. Sanki yüzüm bir boy küçülmüş gibiydi.

“Senin söylemek istediğin sanırım yürekle ilgili.”

Yaşlı adam başını sallayarak onayladı.

“Benim yüreğim var, o kızınsa yok. O yüzden ben onu ne kadar seversem seveyim, elime hiçbir şey geçmez. Öyle mi demek istiyorsun?”

“Evet, öyle” dedi yaşlı adam. “Sürekli kaybedersin yalnızca. Senin de söylediğin gibi, o kızın yüreği yok. Benim de yok. Hiç kimsenin yok.”

“Fakat sen bana karşı çok şefkatli davranıyorsun. Benim için endişeleniyor, uyumadan bana bakıyorsun. Bu yüreğin bir ifadesi değil midir?”

“Hayır, yanlış. Şefkat ve yürek tamamen farklı şeylerdir. Şefkat bağımsız bir işlevdir. Daha net söylemek gerekirse, yüzeysel bir işlevdir. Bu yalnızca bir alışkanlıktır, yürekten farklıdır. Yürek dediğimiz daha derin, daha güçlü bir şeydir. Üstelik her şeyle de çelişir.”

Gözlerimi kapatıp, dört bir yana dağılan düşüncelerimi tek tek topladım.

“Düşünüyorum da” dedim. “İnsanların yüreğini kaybetmesi, gölgeleri öldükten sonra oluyor herhalde. Yanlış mı?”

“Haklısın.”

“O kızın gölgesi de öldüğü için, yüreğini geri kazanamayacak demektir öyleyse.”

Yaşlı adam başıyla onayladı. “Memuriyete kadar giderek, kızın gölgesiyle ilgili kayıtlara baktım. O yüzden kesin. O kız on yedi yaşındayken gölgesi ölmüş. O gölge kurallar gereği elma korusunun içine gömülmüş. Cenaze kayıtları da vardı. İşin ayrıntı kısmını kızın kendisine sor. Öylesi benim ağzımdan dinlemekten daha ikna edici olur. Fakat eklemem gereken bir diğer nokta, kız daha neyin ne olduğunu bilmezken gölgesini kopartmışlar. O yüzden, bir zamanlar kendi içinde yürek olduğunu bile hatırlamıyordur. Benim gibi yaşlandıktan sonra, kendi iradesiyle gölgesini terk edenlerden farklı. Ben yine de senin yüreğinin hareketlerini tahmin edebilirim, ama o kız edemez.”

“Fakat o, annesini çok iyi anımsıyor. Kızın söylediklerine bakılırsa, annesinin yüreği varmış. Gölgesi öldükten sonra da. Neden öyle

olduğu bilinmiyormuş gerçi. Bu ümit verici olamaz mı? Belki kız da yüreğinin bir parçasını hâlâ taşıyordur.”

Yaşlı adam, soğuyan çayını fincanın içerisinde birkaç kez dolaştırdıktan sonra bir dikişte içti.

“Bana bak” dedi Albay. “Surlar en ufak bir yürek parçasını bile gözden kaçırmaz. Bir ihtimal öyle bir şey, bir parça kalmış olsa, bile surlar soğurup bitirir. Soğuramadığı zamansa sürgün eder. O kızın annesinin de başına geldiği gibi.”

“Hiçbir şey ümit etmememi söylüyorsun yani.”

“Senin hayal kırıklığına uğramamanı istiyorum yalnızca. Bu şehir güçlü, sense zayıfsın. Bu son olayla, sen de çok iyi anlamışsındır.”

Yaşlı adam bakışlarını hiç ayırmadan elindeki içi boş fincana bakıyordu.

“Fakat sen, onu elde edebilirsin.”

“Elde etmek?” diye sordum.

“Evet öyle. Sen onunla yatabilir, birlikte yaşayabilirsin. Bu şehirde, sen istediğin her şeyi elde edebilirsin.”

“Fakat o durumda yürek olmayacak, değil mi?”

“Yürek yok” dedi yaşlı adam. “Fakat zamanla senin yüreğin de silinip gidecek. Yüreğin silinip gittiğinde yitirmişlik hissi de kalmaz, çaresizlik de. Gidecek yeri olmayan aşk da kaybolur gider. Geriye yaşam kalır. Sessiz ve durgun bir yaşam. Sen kızdan hoşlanırsın, o da senden hoşlanır. Dilediğin buysa, senindir. Elinden kimse zorla alamaz.”

“Garip” dedim. “Benim henüz yüreğim var, ama buna rağmen, arada sırada yüreğimi hissedemediğim zamanlar oluyor. Hayır, belki de hissedemediğim zamanlar çok daha fazla. Fakat bir zaman gelip de yerli yerine döneceğine güvenim öylesine sağlam ki, o güven varlığımı ayakta tutuyor. O yüzden, insanın yüreğini kaybetmesinin nasıl bir şey olduğunu, hayalimde doğru dürüst canlandıramıyorum.”

Yaşlı adam sessizce, başını birkaç kez yukarıdan aşağı salladı.

“Çok iyi düşün. Fazlasıyla düşünecek zamanın var.”

“Öyle yapacağım” dedim.

Daha sonra uzunca bir süre güneş ortaya çıkmadı. Ateşim düşünce yataktan çıkıp, pencereyi açarak dışarıdaki temiz havayı ciğerlerime doldurdum. Ayağa kalkabilir hale geldiysem de, iki gün boyunca gücüm eski yerine gelmediği için, merdiven korkuluğunu ya da kapı kolunu bile doğru dürüst tutamıyordum. Albay o süre boyunca, bana her akşam o acı şifalı ot çorbasını içirdi, pirinç lapası hazırladı. Sonra gelip başucumda eski savaş anılarını anlattı. Bir daha ne kız hakkında, ne de surlar hakkında konuştu; ben de üzerine düşüp sormadım. Bana söylemesi gereken bir şey olsaydı, çoktan söylerdi.

Üçüncü gün, yaşlı adamın bastonunu ödünç alıp, lojmanın çevresinde tur atabilecek kadar düzelmiştim. Yürüdüğümde, vücudumun feci bir şekilde hafiflediğinin farkına vardım. Herhalde ateş yüzünden vücut ağırlığım azalmış olmalıydı, ama tek nedenin bu olmadığına dair bir his de vardı içimde. Kış, çevremdeki her şeye tuhaf bir ağırlık kazandırmıştı ve yalnız ben, o ağırlaşan dünyaya dahil olamıyordum.

Lojmanların bulunduğu tepenin yamacından şehrin batı yarısını görebilmek mümkündü. Irmak, saat kulesi, surlar, en uzakta ise batı

kapısını andıran bir karaltı görülebiliyordu. Siyah gözlükler taktığım zayıf gözlerimle daha küçük ayrıntıları birbirinden ayırt edemiyordum, ama kış havasının şehre o ana kadar olmayan net bir siluet kazandırdığını anlayabiliyordum. Sanki kuzey zirvelerinden esen rüzgâr şehirde biriken tozları dip köşe süpürüp götürmüş gibiydi.

Şehre bakarken, gölgeme vermek zorunda olduğum harita aklıma geldi. Yatıp kaldığım için, haritayı gölgeme vermek için söz verdiğim günü bir hafta geçirmiştim. Gölgem benim için endişeleniyor olabilirdi ya da onu yüzüstü bıraktığımı düşünerek, şansına küsmüş de olabilirdi. Bu düşünceler aklıma gelince, içimi bir sıkıntı kapladı.

Yaşlı adamdan eski ayakkabılarından birini alıp, taban kaplamasını açarak, güzelce katladığım haritayı içine yerleştirdikten sonra, ayakkabının tabanını yeniden eski haline getirdim. Gölgenin o ayakkabıyı paramparça etmek pahasına bile olsa, haritayı bulacağından emindim. Sonra ayakkabıyı yaşlı adama emanet edip, buluşup doğrudan gölgeye verip veremeyeceğini sordum.

“O hep hafif spor ayakkabıları giyiyor, kar tuttuğunda ayaklarına bir şey olmasından endişeleniyorum” dedim. “Kapı bekçisine güvenemiyorum. Sen gölgeyle görüşebilirsin nasıl olsa.”

“İş buysa mesele yok” diyen yaşlı adam, ayakkabıyı aldı.

Akşam olduğunda geri dönen yaşlı adam, gölgeyle görüşüp ayakkabıyı verdiğini söyledi.

“Senin için endişelenmişti” dedi yaşlı Albay.

“O nasıldı peki?”

“Biraz soğuktan etkilenmiş gibiydi. Fakat sorun yok. Endişelenecek ölçüde değildi.”

Ateşimin çıkmasından on gün sonra, nihayet tepeden inerek kütüphaneye gidebildim.

Kütüphanenin kapısını açtığımda, içerideki hava öncekinden de ağır bir hale gelmişti. Uzun süredir terk edilmiş bir ev gibi, içeride insan varlığını hissedebilmek mümkün değildi. Sobanın ateşi sönmüş, üzerindeki demlik de soğumuştu. Demliğin içindeki kahve, beyaz bulanık bir hal almıştı. Işıklar da yanmıyor, yalnızca ayakkabılarımdan çıkan sesler, o loş karanlık içerisinde tozlu yankılar bırakıyordu. Kız yoktu, bankonun üzerini ince bir toz tabakası kaplamıştı.

Ne yapacağımı bilemediğimden, ahşap bankın üzerine oturarak kızın gelmesini beklemeye başladım. Kapı kilitli olmadığına göre, mutlaka gelmesi gerekiyordu. Soğuktan titreyerek, sabırla bekledim. Fakat ne kadar beklediysem de, kız görünmedi. Sadece her geçen saniye, karanlık biraz daha koyulaşıyordu. Geride yalnızca ben ve kütüphane kalmış da, dünyadaki geri kalan her şey uçup gitmiş gibi bir hisse kapıldım. Dünyanın sonunda yalnız başına kalakalmıştım. Elimi ne kadar uzaklara uzatırsam uzatayım, artık dokunabileceğim hiçbir şey kalmamıştı.

Evet, oda da kışın ağırlığından nasibini almıştı. Odanın içerisindeki her şey, zemin ve masaya çiviyle çakılmış gibiydi. Tek başına karanlıkta oturdukça, vücudumun farklı yerleri normal ağırlığını kaybederek, kendiliğinden uzayıp kısalıyormuş gibiydi. Bu, yamuk bir aynanın karşısında vücudu oynatmaya benziyordu.

Banktan kalkıp lambayı açtım. Sonra kovaya kömür doldurarak sobaya atıp, kibritle tutuşturduktan sonra tekrar banka döndüm. Lambayı açınca, karanlık daha da ürkütücü bir hal almış, sobayı yakınca soğuk daha da şiddetlenmişti sanki.

Belki de iç dünyama haddinden fazla gömülüp kalmışımdır. Veyahut vücudumun iliklerinde kalan uyuşmaya benzeyen his beni kısa bir uykunun içine çekmiş olabilir. Fakat kendime geldiğimde, kız

karşımda sessizce durmuş bana bakıyordu. Sarı toz gibi zerrelere bölünen lambanın ışığını arkadan alınca, kızın silueti hayal meyal görünen bir gölgeye dönüşmüştü. Ben de bir süre kızın o görüntüsüne baktım. Her zamanki mavi mantosunu giymiş, tek bağla birleştirdiği saçlarını yine önüne dökerek, mantosunun içine sokmuştu. Vücudundan kış rüzgârının kokusu geliyordu.

“Artık gelmeyeceksin sandım” dedim. “Uzun zamandır burada bekliyordum.”

Kız demliğin içerisindeki eski kahveyi evyeye boşaltıp suyla yıkadıktan sonra içine yeni su doldurarak sobanın üzerine koydu. Sonra saçlarını yakasının içerisinden çıkarıp, mantosunu çıkararak askıya astı.

“Neden artık gelmeyeceğimi sandın?” dedi kız.

“Bilmiyorum” dedim. “Yalnızca öyle bir his doğdu içimde.”

“Sen istediğin müddetçe ben buraya gelirim. Beni istiyorsun değil mi?”

Başımı salladım. Gerçekten de onu istiyordum. Onunla bir araya gelmek içimdeki yitirmişlik hissini ne kadar derinleştirirse derinleştirsin, ben onu istiyordum.

“Bana gölgeni anlatmanı istiyorum” dedim. “Belki de benim eski dünyamda karşılaştığım senin gölgen olabilir.”

“Evet, olabilir. Ben de en başta öyle düşündüm. Sen benimle daha önce karşılaşmış olabileceğini söylediğinde.”

Sobanın önünde oturup bir süre alevleri izledi.

“Dört yaşındayken gölgem kopartılıp surların dışına çıkarılmış. Sonra gölge dışarıdaki dünyada yaşarken, ben de içeride yaşadım. Onun orada ne yaptığını bilmiyorum. Onun benim hakkımda hiçbir şey bilmediği gibi. On yedi yaşına geldiğimde, gölgem şehre geri döndü ve öldü. Gölgeler ölmelerine yakın, hep şehre geri gelirler. Sonra da kapı bekçisi, onu elma korusunun içine gömdü.”

“Böylece sen de, tamamen bu şehrin bir sakini oluverdin.”

“Evet. Taşıdığım yüreğimle birlikte gölgem de gömülüverdi. Sen yüreğin rüzgâr gibi bir şey olduğunu söylemiştin, ama rüzgâra benzeyen ben kendimimdir belki de. Biz hiçbir şey düşünmeden geçip gidiyoruz yalnızca. Ne yaşlanıyor, ne de ölüyoruz.”

“Gölgen geri döndüğünde onunla görüştün mü peki?”

Kız başını iki yana salladı. “Hayır, görüşmedim. Onunla görüşmemi gerektirecek bir sebep olmadığını düşündüm. O benden tamamen farklı bir şeydi çünkü.”

“Fakat belki de tamamen sen de olabilir.”

“Belki de” dedi. “Ama ne olursa olsun şimdi artık fark etmez. Artık halka kapandı çünkü.”

Sobanın üstündeki demlikten sesler gelmeye başlamıştı, ama o sesler, bana kilometrelerce uzaktan duyulan rüzgâr sesi gibi geliyordu.

“Buna rağmen beni istiyor musun?”

“İstiyorum” dedim.

17
Haşlanmış Harikalar Diyarı

Dünyanın sonu, Charlie Parker, saatli bomba

“Lütfen!” dedi tombul kız. “Bir şeyler yapmazsak dünya sona erecek.”

Dünyaya ne olacağı hiç umurumda değildi. Karnımdaki yara yüzünden cin çarpmış gibiydim, canım yanıyordu. Sağlıklı iki ikiz erkek çocuk dört ayaklarıyla benim sınırlı ve dar hayal gücü çerçevemi var güçleriyle tekmelemişlerdi sanki.

“Bir şey mi oldu? Bir yerin mi rahatsız?”diye sordu kız.

Sakince derin bir nefes alıp, yanımda duran tişörtümü alarak, etek kısmıyla yüzümün terini sildim.

“Birileri karnımı bıçakla altı santim kesip gitti” dedim, havayı üflermiş gibi bir sesle.

“Bıçakla mı?”

“Kumbara ağzı gibi.”

“Öyle vahşice bir şeyi kim, neden yapar ki?”

“Hiç bilemiyorum” dedim. “Deminden beri ben de onu düşünüyordum. Fakat bilemiyorum. O soruyu benim sormam gerek aslında. Neden herkes kapı paspası gibi ezip geçiyor beni?”

Kız başını iki yana salladı.

“Belki de diyordum, o iki adam senin tanıdıklarındır. Öyle düşünüp duruyordum. Şu bıçak kullanan iki adam.”

Tombul kız bir süre yüzüme bir anlam verememiş gibi baktı. “Neden öyle düşünüyorsun?”

“Bilmiyorum. Herhalde birilerini sorumlu tutmak istedim. Bir anlam veremediğim şeyleri, birilerine yıkınca kendimi daha rahat hissediyorum.”

“Bu hiçbir şeyi çözmez.”

“Evet, çözmez” dedim. “Fakat tüm bu olanlar benim suçum değil. Bunları ben başlatmadım. Senin deden benzin koyup kibriti çaktı. Ben de zorla dahil oldum. Neden benim çözmem gereksin?”

Yeniden şiddetli bir acı gelip saplanınca, ağzımı kapatarak demiryolu makasında beklermiş gibi, acının geçmesini bekledim.

“Bugün olanlar da öyle. Önce sabahın köründe sen telefon ettin. Sonra dedenin kaybolduğunu, yardım etmemi istediğini söyledin. Koşa koşa gittim, ama sen gelmedin. Eve dönüp de uyurken, iki tuhaf adam gelerek evimi darmadağın ettiler, bıçakla karnımı kestiler. Sonra Sistem’in adamları gelip beni soru yağmuruna tuttular. Şimdi de sen geliyorsun. Sanki belli bir program dahilindeymiş gibi değil mi? Basketbol oyunundaki takım kurgusu gibi. Sen konunun ne kadarını biliyorsun?”

“Dürüstçe söylemem gerekirse, benim bildiklerim senin bildiklerinden pek de fazla değil. Ben dedemin araştırmasına yardım edip ne derse onu yapıyordum. Şunu getir, bunu getir, şunu al bunu ver, telefon et, mektup yaz... Böyle şeyler işte. Dedemin ne yapmaya çalıştığı hakkında aynen senin gibi, hiçbir fikrim yok.”

“Fakat sen araştırmasına yardım ediyordun değil mi?”

“Yardım ediyordum dediysem de, verilerin derlenmesi gibi teknik konularda. Benim uzmanlık bilgim neredeyse hiç yok. Söylediklerini dinlesem bile hiçbir şey anlamıyordum.”

Tırnağımla ön dişlerime vurarak aklımdakileri toparlamaya çalıştım. Bir çıkış gerekiyordu. Çevremdeki koşullar beni tamamen içine hapsetmeden önce, o koşulları biraz olsun gevşetmem gerekiyordu.

“Az önce sen, bir şeyler yapmazsak dünyanın sonunun geleceğini söyledin. Neden öyle? Neden ve ne şekilde gelecek, dünyanın sonu?”

“Bilmiyorum. Dedem söyledi. Bana şimdi bir şey olursa dünyanın sonu gelir, diyordu. O tür şeyleri şaka olsun diye konuşan bir insan değildir. Eğer o, dünyanın sonu gelecek derse, dünyanın sonu gerçekten gelir. Gerçekten. Dünyanın sonu gelir.”

“Bir türlü anlayamıyorum” dedim. “Dünyanın sonunun gelmesi, nasıl bir şey? Senin deden ‘dünyanın sonu gelecek’ mi dedi? ‘Dünya yok olacak’ ya da ‘dünya yakılıp yıkılacak’ değil de?”

“Evet, öyle. ‘Dünyanın sonu gelecek’ dedi?”

Dişlerime vurarak, dünyanın sonu ifadesini düşündüm.

“Eh... Peki şu... Dünyanın sonu, bir yerlerde benimle bağlantılı o zaman?”

“Evet. Sen anahtarsın. Dedem öyle söylüyordu. Yıllarca öncesinden beri, araştırmasını sana odaklanarak sürdürmüş.”

“Bir şeyler daha anımsamaya çalış” dedim. “Saatli bomba ne anlama geliyor peki?”

“Saatli bomba?”

“Karnımı bıçakla kesen adam öyle dedi. Benim işlediğim, profesörün verileri saatli bomba gibiymiş ve zamanı gelince patlayacakmış. Ne gibi bir anlamı var bu sözlerin?”

“Bu benim tahminim yalnızca ama...” dedi tombul kız. “Dedem sürekli insan bilinci üzerine araştırma yapıyordu. Karma işlemini geliştirdikten sonra da sürdürdü. Karma işlemi sanırım her şeyin başlangıcı. Neden dersen, karma işlemini geliştirdiği sıralarda, dedem bana birçok şey anlattı. Kendi araştırmasıyla ilgili olarak, o an ne yaptığını, yaptığı şeyin ne işe yarayacağını falan işte. Az önce söylediğim gibi benim uzmanlık bilgim hiç yok, ama yine de, dedemin anlattıkları çok rahat anlaşılıyordu ve eğlenceliydi. Dedemle birlikte o tür şeyler konuşmayı çok severdim.”

“Fakat karma işlemini geliştirdikten sonra, aniden suskunlaşıverdi. Öyle mi?”

“Evet, öyle. Dedem sürekli yeraltı laboratuvarına kapanmaya başladı, bana işiyle ilgili hiçbir şey anlatmaz oldu. Ben bir şeyler sorsam bile, gelişigüzel yanıtlar veriyordu sadece.”

“Sen de kendini yalnız hissetmeye başladın.”

“Evet, yalnızdım. Hem de çok” dedi kız, yine bir süre yüzüme gözlerini ayırmadan bakarak. “Yatağa yanına girebilir miyim? Burada durunca çok üşüyorum.”

“Yarama dokunmayacak, vücudumu sarsmayacaksan olur” dedim. Nedense dünyadaki tüm kızlar gelip yatağıma girmeye çalışıyorlarmış gibi bir hisse kapıldım.

Yatağın ters tarafına dolaşarak, pembe takım elbisesini çıkarmadan yorganın altına dalıverdi. Üst üste koyarak kullandığım yastıklardan birini verince, kız yastığı eliyle tokatlayarak şişkinleştirdikten sonra başının altına koydu. Boynu ilk karşılaştığım günkü gibi kavun kokuyordu. Sıkıntıyla da olsa, vücudumu çevirerek ondan tarafa döndüm. Böylece, ikimiz yatağın üzerinde yönümüzü birbirimize dönmüş olduk.

“Ben ilk kez bir erkekle bu kadar yakınlaşıyorum” dedi tombul kız.

“Ciddi olamazsın” dedim.

“Şehre neredeyse hiç çıkmazdım. O yüzden sözleştiğimiz yeri de bulamadım. Nasıl gideceğimi sormak isterken ses de kesiliverdi zaten.”

“Taksi şoförüne gideceğin yeri söylesen götürürdü seni oysa.”

“Neredeyse hiç param yoktu. Zaten çok telaşla çıkmıştım. Para gerekeceğini tamamen unutmuştum. O yüzden yürüyerek gitmekten başka çarem yoktu” dedi.

“Başka akraban yok mu?” diye sordum.

“Ben altı yaşındayken annem, babam ve kardeşlerim trafik kazasında öldüler. Arabadayken arkalarından kamyon çarpmış, benzin deposu alev almış, yanarak ölmüşler.”

“Bir tek sen mi sağ çıktın?”

“Ben o zaman hastanede yatıyordum, onlar da beni görmeye hastaneye geliyorlardı.”

“Şimdi anlaşıldı” dedim.

“Ondan sonra sürekli dedemin yanındaydım. Okula gitmediğim gibi, dışarıya da neredeyse hiç çıkmadım. Arkadaşım da olmadı...”

“Okula gitmedin mi?”

“Evet” dedi sanki çok normal bir şeymiş gibi. “Dedem okula gitmeme gerek olmadığını söyledi. Derslerin tamamını dedem öğretti. İngilizce, Rusça ve anatomiye varana kadar. Bir de, yemek, dikiş gibi şeyleri teyze öğretti.”

“Teyze?”

“Ev işleri, temizlik falan yapmak için yatılı olarak yanımızda kalan teyze. Çok iyi bir insandı. Üç yıl önce kanserden öldü. Teyze öldükten sonra dedemle yalnız kaldık.”

“Yani, altı yaşından beri hiç okula gitmedin mi?”

“Evet, öyle. Fakat bu kadar önemli bir sorun değil. Ne de olsa şimdi her şeyi yapabiliyorum. Dört yabancı dil biliyorum, piyano ve saksofon çalabiliyorum, telsiz cihazı kurabiliyorum, rota çizmeyi ve halat bağlamayı da öğrendim. Çok sayıda kitap da okudum. Sandviçler de güzeldi değil mi?”

“Evet” dedim.

“Okul eğitiminin on altı yıl boyunca insan beynini törpülemekten başka bir şey olmadığını söylerdi dedem. Dedem de neredeyse hiç okula gitmemiş.”

“Müthiş” dedim. “Fakat aynı yaşta arkadaşlarının olmaması, insana kendini yalnız hissettirir.”

“Bilmem. Ben de çok meşgul olduğum için, öyle şeyler düşünecek zamanım yoktu. Üstelik benim yaşıtlarımla anlaşabilmem de zor olurdu...”

“Hmm” dedim. Haklı olabilirdi.

“Fakat sen, çok ilgimi çekiyorsun.”

“Neden?”

“Hem yorgun gibisin hem de yorgunluğun bir tür enerjiye dönüşüyormuş gibi. Böyle şeyleri bir türlü anlayamam. Bildiğim insanlar arasında o türden bir kişi bile yok. Dedem asla yorulmaz, ben de. Gerçekte yorgun musun?”

“Gerçekten yorgunum” dedim. Yirmi kez üst üste tekrar edebilecek kadar yorgundum.

“Yorgunluk nasıl bir şey acaba?” diye sordu.

“Duyguların birçok kısmı bulanıklaşıyor. Kendine acıma, başkalarına karşı öfke, başkalarına acıma, kendine yönelik öfke... Böyle şeyler işte.”

“Bunların hiçbirini tam olarak anlayamıyorum.

“Sonunda her şey anlaşılmaz hale gelir. Üzerinde birçok farklı renk olan bir topacı çevirmek gibidir. Devir hızlandıkça, renkleri ayırmak da o ölçüde güçleşir, sonunda ortaya kaos çıkar.”

“Eğlenceli olabilir” dedi tombul kız. “Öyle şeyleri çok iyi biliyorsundur, kesin.”

“Evet” dedim. “Ben insan ömrünü törpüleyen yorgunluk hissi hakkında ya da insan ömrünün çekirdeğinden kaynayıp taşan yorgunluk hissi hakkında yüz farklı tanımlama yapabilirim. Böyle şeyler de okul eğitimi çerçevesinde öğretilmez.”

“Saksofon çalabilir misin?” diye sordu kız.

“Çalamam” dedim.

“Charlie Parker plağın var mı?”

“Sanırım var, ama şu an bulabileceğimi hiç sanmıyorum. Zaten pikabımı da kırdılar. Nasıl olsa dinleyemeyiz.”

“Başka bir müzik aleti çalabilir misin?”

“Hiçbir şey çalamam” dedim.

“Vücuduna dokunabilir miyim?”

“Olmaz” dedim. “Dokunacağın yere göre çok canım yanabilir.”

“Yaran düzeldiğinde dokunabilir miyim?”

“Yaram düzelir, dünyanın sonu da gelmemiş olursa evet. Neyse. Şimdi asıl konumuza dönelim. Sanırım dedenin karma işlemi sistemi tamamladıktan sonra değiştiği yere kadar gelmiştik.”

“Evet, öyle oldu. Ondan sonra dedem çok değişti. Pek konuşmuyordu, hep düşünceliydi, kendi kendine konuşmaya da başlamıştı.”

“O, yani senin deden, karma işlemi hakkında bir şeyler söyledi mi? Anımsıyor musun?”

Tombul kız, kulağındaki altın küpelere parmaklarıyla dokunarak bir süre düşündü.

“Karma işlemi sisteminin yeni dünyaya açılan bir kapı olduğunu söylemişti. Başlangıçta bilgisayara girilen verileri başka bir şekilde kurgulamak için ikincil bir yöntem olarak geliştirmişti, ama kullanım şekline göre, o sistem dünyayı yeniden kurgulayabilecek bir güce sahip olunmasını sağlayabilir, diyordu. Tam olarak atom fiziğinin, nükleer bombaları doğurması gibi.”

“Yani karma işlemi sistemi yeni bir dünyaya açılan kapı ve ben de onun anahtarıyım.”

“Genel olarak bakacak olursak, öyle.”

Tırnağımın ucuyla dişime vurdum. Büyük bir bardağa konmuş buzlu viski içmek istiyordu canım, ama evimdeki buz da viski de uçup gitmişti.

“Dedenin amacının dünyayı sona erdirmek olabileceğini hiç düşündün mü?” diye sordum.

“Hayır. Hiç sanmıyorum. Dedem gerçekten de zor, kafasına göre hareket eden ve insanlardan hoşlanmayan bir adamdır, ama aslında çok iyi bir insandır. Benim ve senin olduğun gibi.”

“Sağ ol” dedim. Böyle bir sözü doğduğumdan beri ilk kez duyuyordum.

“Üstelik dedem, araştırmasının birilerinin eline geçip de, kötü amaçlarla kullanılmasından çok korkuyordu. O yüzden, araştırmasını kötü amaçlarla kullanacağını hiç sanmıyorum. Dedemin Sistem’den ayrılmasının nedeni de, araştırmasına orada devam ederse Sistem’in o araştırmayı kötü amaçlarla kullanmasından endişe etmesidir. O yüzden, onlardan ayrılıp, araştırmasına kendi başına devam etmeye karar verdi.”

“Fakat Sistem, dünyanın iyi tarafında. Bilgisayarlardan bilgi çalarak karaborsada satan şifrecilerin örgütünün karşısına çıkıp, meşru bilgi haklarını korumaya çalışıyor çünkü.”

Tombul kız yüzüme dik dik bakıp, sonra omuzlarını büzdü. “Fakat dedem, neyin iyi neyin kötü olduğuna pek aldırış etmiyordu. İyi ve

kötü dediğin insanın temel niteliği düzeyinde var olan kavramlardır ve mülkiyetin ait olduğu yönün ne olduğundan farklı bir sorundur, derdi.”

“Eh, haklı olabilir” dedim.

“Bir de dedem, hiçbir otorite türüne inanmazdı. Evet, gerçekten de bir süre Sistem’e bağlı kalmıştı, ama bu bolca veri ve deney malzemesi ile büyük ölçekli simülasyon makinelerini rahatça kullanabilmek içindi. O yüzden, karmaşık karma işlemi sistemini tamamladıktan sonra, araştırmasını kendi kendine tek başına ilerletmenin çok daha rahat ve etkin olacağını söylüyordu. Bir kez karma işlemi sistemine vakıf olunduktan sonra artık ekipmanlar gereksiz kalır, düşünce boyutunda ilerlemek mümkün olurmuş.”

“Hmm” dedim. “Deden Sistem’den ayrılırken, benimle ilgili kişisel verilerin bir kopyasını da yanına almış olabilir mi?”

“Bilmiyorum” dedi. “Fakat öyle bir şey yapmak istese rahatlıkla yapardı herhalde. Neden dersen, dedem Sistem’in araştırma enstitüsünün müdürü olarak, verilerin saklanması ve kullanımıyla ilgili tam yetkili kişiydi.”

Sanırım tahmin ettiğim gibi, diye geçirdim aklımdan. Profesör benim bireysel verilerimi yanına almış, o verileri kendi özel araştırması için kullanmış, beni ana örnek olarak karma teorisini iyice uç noktalara kadar ilerletmişti. Bu her şeyi açıklıyordu. Bücür’ün söylediği gibi, profesör araştırmasının çekirdeğine ulaşınca beni çağırmış, bana gelişigüzel veriler vererek, onların benim karma işlemi yapmam durumunda içlerinde saklı özel şifreye bilincimin tepki vereceği şekilde her şeyi ayarlamıştı.

Eğer bu doğruysa, bilincim –belki de bilinçaltım– artık tepki vermeye başlamış demekti. Saatli bomba, demişti Bücür. Karma işlemini yaptıktan sonra geçen zamanı, kafamın içinden kabaca hesapladım.

Karma işlemini bitirdikten sonra ayıldığımda dün gece 12 olduğuna göre üzerinden yirmi dört saat geçmişti. Uzun bir zamandı. Bombanın hangi zamana ayarlandığını bilemiyordum, ama halihazırda, saatin ibreleri yirmi dört saatlik bir süre ilerlemişti.

“Bir sorum daha var” dedim. “Sen ‘dünyanın sonu gelecek’ dedin değil mi?”

“Evet, öyle. Dedem öyle söylemişti.”

“Dedenin ‘dünyanın sonu gelecek’ demesi, benim verilerimi araştırmaya başlamadan önce miydi? Yoksa sonra mı?”

“Sonra” dedi. “Sanırım öyleydi. Zaten dedemin net olarak ‘dünyanın sonu’ lafını etmeye başlaması, hemen bu yakınlarda oldu. Neden? Bunun bir şeyle ilgisi mi var?”

“Tam olarak bilemiyorum. Fakat bir şeyler kafamı kurcalıyor. Şöyle ki, benim karma işlemi şifrem ‘dünyanın sonu’. Yalnızca bir tesadüf olduğuna inanmak güç.”

“Senin şu ‘dünyanın sonu’nun nasıl bir içeriği var?”

“Onu da bilmiyorum. Benim bilincim olmasına rağmen, elimin uzanmayacağı bir yere gizlenmiş durumda. Bildiğim tek şey, o ‘dünyanın sonu’ lafı.”

“Geri alman mümkün değil mi?”

“İmkânsız” dedim. “Bir tabur askeri devreye soksak bile, onu Sistem’in yeraltı kasasından çıkarabilmek mümkün değil. Hem önlemler çok sıkı, hem de özel düzeneklerle korunuyor.”

“Dedem yetkisini kullanarak çıkarmış olmalı.”

“Galiba. Yalnız, bu tahminden öte bir şey değil. Gerisini doğrudan dedene sormaktan başka çare yok.”

“Öyleyse, dedemi karanlık karalarının elinden kurtaracak mısın?”

Elimi yaramın üstüne bastırarak, yatağın üzerinde doğruldum. Kafam, içine iğneler saplanıyor gibi ağrıyordu.

“Yapacak başka bir şey yok” dedim. “Dedenin sözünü ettiği ‘dünyanın sonu’ lafının ne anlama geldiğini bilemiyorum, ama umursamazlık da edemeyiz. Birileri önlem alıp bir şeyler yapmazsa, başka birilerinin başına feci şeyler gelecekmiş gibi bir his var içimde.” O başına feci şeyler gelecek olan kişi de benim herhalde.

“Her halükârda, bunu yapabilmek için, senin dedemi kurtarman gerek.”

“Üçümüz de iyi insanlar olduğumuz için mi?”

“Evet” dedi tombul kız.

18
Dünyanın Sonu

Rüya okuma

İçimden geçenleri tam olarak netleştirememiş halde, eski rüyaları okuma işime döndüm. Bir yandan kış sertleşmeye devam ediyordu ama işbaşı yapmayı daha uzun süre erteleyemezdim. Üstelik en azından zihnimi yoğunlaştırarak rüya okurken, içimdeki yitirmişlik duygusunu bir süreliğine de olsa unutabiliyordum.

Fakat bir yandan da, eski rüyaları ne kadar okursam başka bir şekle bürünmüş çaresizlik hissi de o oranda içimi sarıveriyordu. O çaresizlik hissinin nedeni, o kadar okuduğum halde, eski rüyaların iletmek istediği mesajı anlayamamamdı. Okuyabiliyordum, fakat anlayamıyordum. Bu iş, anlamını çözmediğim cümleleri günler boyu okumaktan farksızdı. Akıp giden ırmağın suyunu her gün izlemekten farksızdı. Hiçbir yere ulaşamıyordum. Rüya okuma tekniğim ilerlemişti, ama bu bile beni kurtarmaya yetmiyordu. Tekniğimi ilerletip, ustalıkla eski rüya okumayı başarabildikçe bu işi sürdürmenin faydasızlığı daha da belirginleşiyordu. İnsan ilerlemek söz konusu olunca gayret etmeyi sürdürebilir. Fakat ben hiçbir yöne ilerleyemiyordum.

“Ben eski rüyaların ne anlama geldiğini çözemiyorum” dedim, kıza. “Sen ilk başta kafataslarından rüya okumanın benim işim olduğunu söylemiştin değil mi? Fakat bunlar sadece benim vücudumun içinden geçip gidiyorlar. Hiçbirini anlayamadığım gibi, ne kadar okursam o ölçüde benim de törpülenip gittiğim hissi güçleniyor içimde.”

“Öyle diyorsun, ama sen, sanki bir şeylerin çekimine kapılmış gibi rüya okumaya devam ediyorsun. Bunun nedeni ne peki?”

“Bilemiyorum” dedim, başımı iki yana sallayarak. İçimdeki yitirmişlik duygusunu kapatmak için kendimi bu işe verdiğim doğruydu. Fakat tek nedenin bu olmadığını, kendim de çok iyi biliyordum. Kızın söylediği gibi, gerçekten de bir şeylerin çekimine kapılmış gibi rüya okumaya vermiştim kendimi.

“Sanırım bu herhalde senin kendi sorunun olmasından kaynaklanıyor” dedi kız.

“Benim kendi sorunum?”

“Senin yüreğini biraz daha açman gerektiği kanısındayım. Yüreğinde neler olduğunu bilemiyorum, ama sımsıkı kapalı tuttuğunu hissediyorum. Eski rüyaların senin tarafından okunmayı istemesi gibi, sen de eski rüyaları istiyorsun.”

“Neden böyle düşünüyorsun?”

“Rüya okuyuculuk öyle bir şeydir. Mevsimi gelince kuşların güneye ya da kuzeye yönelmesi gibi, rüya okuyucu da rüya okumayı sürdürür.”

Sonra kız elini masanın üzerinden uzatıp, benim elimin üzerine koydu ve gülümsedi. Kızın gülümsemesi, bulutların arasından süzülen bahar güneşinin ışığı gibiydi.

“Yüreğini daha fazla aç. Sen mahkûm değilsin. Sen rüya peşinde göklerde uçan kuşsun.”

Sonuçta kafataslarından birini elime alıp uygulamaktan başka çaresi yoktu. Raflarda göz alabildiğince sıralanan eski rüya kafataslarından birini elime alıp, kucaklamış halde masaya döndüm. Sonra kızın yardımıyla, çok az nemlendirdiğimiz bezle tozlarını ve lekelerini silip,

ardından kuru bezle acele etmeden parlattım. Nazikçe parlatınca, eski rüyanın yüzeyi, taze kar gibi beyazlaştı. Ön tarafında açılan göz boşlukları, ışığın açısı yüzünden, sanki dipsiz kuyular gibi görünüyordu.

Kafatasının üzerini ellerimle usulca kapatıp, vücut ısımı çekerek azıcık da olsa ısınmasını bekledim. Belirli bir ısıya ulaşınca –o kadar önemli bir ısı değil, kışın çıkan güneşin verdiği kadar bir ılıklık– parlak beyaz kafatası, içine kazınan eski rüyaları anlatmaya başlar. Gözlerimi kapatıp derin bir nefes alarak, yüreğimi açmaya çalışarak, anlattıkları öyküyü parmak uçlarımla izlemeye çalışıyordum. Fakat sesleri öylesine inceydi ki, yansıtmaya çalıştıkları görüntüler sabahın ilk saatlerinde gökyüzünün uzaklarında görünen yıldızlar gibi oluyordu. Benim oradan okuyabildiklerim, netliği olmayan parçacıklardan öteye geçmiyor, o parçacıkları ne şekilde birleştirirsem birleştireyim görüntünün tamamını yakalamayı başaramıyordum.

Orada hiç görmediğim manzaralar vardı; hiç duymadığım müzikler çalıyor, anlamayı başaramadığım sözcükler fısıldanıyordu. Aniden yükseliveriyor, yine aniden karanlığın dibine çöküveriyorlardı. Bir parça ile sonraki parça arasında hiçbir ilişki yoktu. Sanki bir istasyondan diğerine hızlıca yapılan bir telsiz araması gibiydi. Farklı yöntemler deneyerek, sinirlerimi parmak uçlarımda daha fazla yoğunlaştırmayı denediysem de, ne kadar çabalarsam çabalayayım sonuç aynıydı. Eski rüyanın bana bir şeyler anlatmaya çalıştığını anlasam bile, bunu bir öykü olarak birleştiremiyordum.

Belki de, benim okuma şeklimden kaynaklanan bir eksiklik vardı. Veyahut bu, onların sözcüklerinin uzun yıllar boyunca aşınıp, esintiye dönüşmüş olmasından da kaynaklanıyor olabilir. Hatta onların aklındaki öykü ile benim düşündüğüm öykü arasında belirleyici bir zamansallık ve tonlama farkı da olabilir.

Hangisi olursa olsun, görünüp kaybolan, niteliği farklı parçaları, henüz tek bir kelime edemeden izlemekten başka bir şey gelmiyordu elimden. Elbette, benim görmeye alıştığım son derece sıradan birkaç manzara da vardı. Yeşil otların rüzgârla salınması, beyaz bulutların gökyüzünde akıp gitmesi, güneş ışıklarının ırmağın yüzeyinde oynaşması gibi, hiçbir sıradışılığı olmayan manzaralardı. Fakat bu üzerinde durmaya değmeyecek manzaralar, yüreğimde bir tür sözcüklere dökülemeyecek garip bir üzüntü bırakıyordu. O manzaraların neresinde o üzüntüyü uyandıran unsurların gizlendiğini bir türlü anlayamıyordum. Pencerenin dışından geçip giden bir gemi gibi, o manzaralar beliriyor, hiçbir iz bırakmadan da kayboluveriyordu.

On dakika kadar bu durum devam ettikten sonra, eski rüyanın sıcaklığı dalganın çekilmesi gibi kaybolmaya başlayıp, nihayet en baştaki soğuk ve beyaz kafatası haline dönüşüverdi. Eski rüya yeniden uzun uykusuna dalmıştı. Sanki güçlükle avuçladığım su parmaklarımın arasından yere dökülüvermiş gibiydi. Benim “rüya okuma” işim bir türlü hedefine ulaşmayan bir çabaydı işte.

Eski rüya ısısını tamamen kaybedince ben kıza verdim, kız da o kafatasını bankonun üzerine koydu. O arada ellerimi masanın üzerine koyarak dinlenmeye, sinirlerimi gevşetmeye çalıştım. Bir gün içerisinde en fazla beş, altı rüya okuyabiliyordum. O rakamı aşınca yoğunlaşma yetim dengesizleşiyor, parmak uçlarım cılız mırıldanmalardan başka bir şey duyamaz hale geliyordu. Odadaki saat on biri gösterdiği sıralarda bitkin düşmüş, sandalyeden güçlükle kalkabilecek hale gelmiş oluyordum.

Kız her seferinde sonuncudan sonra sıcak kahve koyuyordu. Arada sırada, gündüz yaptığı kurabiye ve meyveli ekmek gibi şeyleri gece yemeği olarak getirdiği de oluyordu. Çoğunlukla hiç konuşmadan karşılıklı oturup sıcak kahvelerimizi içiyor, kurabiye ya da ekmeğimizi yiyorduk. Zaten yorgunluktan bir süre konuşamaz hale gelmiş

oluyordum, kız da bunu çok iyi bildiğinden, benim gibi susmayı tercih ediyordu.

“Yüreğini açamaman benim yüzümden mi acaba?” diye sordu kız. “Ben senin yüreğine yanıt veremediğim için mi, yüreğin sımsıkı kapanmış halde?”

İkimiz her zamanki gibi eski köprünün ortasındaki ırmak içi adacığa inmek için yapılmış merdivenlerde oturmuş, ırmağa bakıyorduk. Ay tüm soğukluğuyla küçük bir kırıntı haline gelmiş, suyun yüzeyinde salınıyordu. Birilerinin ırmak içi adacığa bağladığı kayık, suyun sesini hafifçe bozuyordu. Dar merdivende yan yana oturduğumuz için, kızın sıcaklığını sürekli omzumda hissedebiliyordum. Garipti. İnsanı insan yapan sıcaklığıydı. Fakat yürekle, vücudun ısısı arasında hiçbir ilişki yoktu.

“Öyle değil” dedim. “Yüreğimi tam olarak açamamam sanırım tamamen kendimden kaynaklanıyor. Ben kendim, kendi yüreğimi tam olarak netleştiremiyor, o yüzden karmaşa yaşıyorum.”

“Yürek denilen şeyi sen bile tam olarak anlayamıyor musun?”

“Bazı durumlarda” dedim. “Üzerinden çok uzun zaman geçtikten sonra anlayabildiğim durumlar olduğu gibi, o an artık iş işten geçmiş de olabiliyor. Çoğu durumda, biz kendi yüreklerimizi tam olarak netleştiremeden harekete geçmeyi seçeriz. Bu da herkesin aklının karışmasına yol açar.”

“Bana yürek dediğin şey çok eksiklikleri olan bir şeymiş gibi geliyor” dedi kız, gülümseyerek.

Ay ışığı altında ceplerimden çıkardığım ellerime baktım. Ay ışığıyla rengi beyazlaşan ellerim o küçük dünyada tastaman durdukları halde, konulacak yeri kaybolmuş bir çift heykel gibiydi.

“Ben de aynı kanıdayım. Çok fazla eksiklikleri var” dedim. “Fakat iz bırakıyor. Biz de o izleri sonradan takip edebiliyoruz. Karın üzerine düşen ayak izlerini takip edermiş gibi.”

“İzler bir yere ulaşıyor mu?”

“Kendimize” dedim. “Yürek öyle bir şey işte. Yürek olmadan hiçbir yere ulaşamazsın.”

Başımı kaldırıp aya baktım. Kış ayı tezat yaracak şekilde berrak ışıklar saçarak, yüksek surlarla çevrili şehrin göğünde asılı duruyordu.

“Hiçbir şey senin suçun değil” dedim.

19
Haşlanmış Harikalar Diyarı

Hamburger, skyline, sınır

Önce bir yerlerde, bir şeyler atıştırmaya karar verdik. Benim neredeyse hiç iştahım yoktu, ama bir daha ne zaman yemek yiyebileceğimi bilmediğim için bir şeyler yememin daha iyi olacağını düşündüm. Belki, bira ve hamburger kadarını mideme gönderebilirdim. Kız da öğlen ancak bir çikolata yiyebildiğini, karnının aç olduğunu söyledi. Üzerine sadece çikolata almaya yetecek kadar bozuk para almıştı.

Yarayı tahriş etmemeye dikkat ederek pantolonu ayaklarımdan geçirdim; tişörtümün üzerine spor gömlek, onun üstüne de ince bir süveter giydim. Sonra da tedbir olsun diye giysi çekmecesini açıp naylon rüzgârlığı çıkardım. Kızın pembe takım elbisesi her haliyle yeraltı gezimiz için uygun değildi, ama benim gardırobumda maalesef kızın vücut ölçülerine uygun gömlek ve pantolon yoktu. Kızdan on santim kadar uzundum, sanırım kız da benden on kilo daha ağırdı. Aslında bir yerlere uğrayıp rahat hareket edebileceği giysiler almak daha iyi olurdu, ama gece yarısı hiçbir yer açık değildi. Eskiden aldığım Amerikan ordusu işi kalın savaş montu kızın ölçülerine biraz uygun çıkınca, kıza da o montu verdim. Sorun yüksek topuklu ayakkabılarıydı, ama kız, ofise gidersek orada yürüyüş ayakkabısı ve lastik tabanlı çizmeleri olduğunu söyledi.

“Pembe yürüyüş ayakkabıları ve pembe uzun çizmeler” dedi kız.

“Çok mu seviyorsun pembeyi?”

“Dedem sever. Ben pembe giydiğimde çok yakışıyormuş.”

“Evet, çok yakışıyor” dedim. Yalan değildi, gerçekten yakışıyordu. Tombul kadınlar pembe giydiklerinde, çoğunlukla yürüyen devasa bir çilekli pastaya dönüşürler, ama kız giydiğinde oturaklı bir havası oluyordu.

“Deden bir de kilolu kadınlardan hoşlanıyor herhalde” diye sordum, yanıtı bildiğim halde.

“Evet, elbette öyle” dedi pembeli kız. “O yüzden, ben hep kilolu kalmaya dikkat ederim. Yiyeceklerimi ona göre seçerim. Kendimi bırakınca hızla zayıflıyorum çünkü. O yüzden tereyağı ve kremayı soframdan eksik etmem.”

“Hmm” dedim.

Yüklüğü açarak sırt çantamı çıkardım; adamların yırtıp yırtmadığını kontrol ettikten sonra iki kişilik tişört gibi giysi, cep feneri, mıknatıs, torba, havlu, büyük bıçak, çakmak, halat ve katı yakıtı içine doldurdum. Sonra mutfağa gidip, yerlere saçılan kap kacak arasından iki küçük ekmek, konserve et ve şeftali, sosis ve konserve greyfurdu toplayıp, onları da sırt çantasının içine koydum. Matarayı da iyice doldurdum. Son olarak da pantolon cebime evdeki bütün parayı tıkıştırdım.

“Sanki pikniğe gidiyoruz” dedi kız.

“Aynen öyle” dedim.

Yola çıkmadan önce çöplük yerine dönen evime bir kez daha baktım. Yaşam döngüsü hep aynıdır. Kurmak için uzun zaman harcanan şeylerin yıkılması için bir saniye bile yeterli olur. O üç küçük oda içerisinde biraz yorulmuş da olsam, kendimce mutlu bir yaşantım olmuştu. Fakat her şey, iki kutu bira içmek için gerekli sürede, sabah sisi gibi darmadağın oluvermişti. İşim, viskilerim, huzurum, yalnızlığım,

Maugham Somerset ve John Ford koleksiyonum... Her şey, anlamsız hurdalara dönüşüvermişti.

“Düzlüğün ışıltıları, çiçeklerin zarafeti” dedim içimden. Şiirin devamını aklıma getiremedim. Sonra elimi uzatıp evin girişindeki şalteri indirerek, evin tüm elektriğini kestim.

Bir şeyleri derinlemesine düşünmeme karnımdaki yaranın acısı izin vermiyordu, acı çok şiddetliydi ve zaten çok yorgun olduğumdan, aklıma pek fazla şey getirmemeye karar verdim. Sonuca ulaşmayan düşüncelere takılıp kalmaktansa, hiçbir şey düşünmemek daha iyiydi. Bunun üzerine kendimden emin adımlarla ilerleyip asansörle bodrum kattaki otoparka inerek arabanın kapısını açtım ve eşyaları arka koltuğa yerleştirdim. Eğer gözetleyen birileri varsa bizi görmesinin ya da peşimize takılmasının bir önemi yoktu. Sanırım artık bunların hiçbirini kafama takmıyordum. Zaten ben, kime karşı tedbirli olmak zorundaydım ki? Şifrecilere mi, Sistem’in adamlarına mı, yoksa o bıçaklı ikiliye mi? Üç ayrı grubu karşısına almış biri olarak ustaca ayakta kalabilmeyi başarmak beni fazlasıyla aşıyordu. Karnımda altı santim genişliğinde açık bir yara, ölesiye bir uykusuzluk haliyle, yanıma tombul kızı alıp yeraltında karanlık karalarıyla yüzleşmek için yola çıkmak yeterince ağırdı zaten. Ne yapacaklarsa, dilediği gibi yapabilirlerdi.

Eğer mümkünse araba sürmek istemediğimden, kıza arabayı kullanıp kullanamayacağını sordum. Kullanamayacağını söyledi.

“Özür dilerim. Ata binebilirim gerçi” dedi.

“Olsun, önemi yok. Belki ata binmemizi gerektirecek durumlar da olabilir” dedim.

Yakıt göstergesindeki ibrenin doluya yakın olduğunu gördükten sonra, arabayı dışarı çıkardım. Sonra dolambaçlı yollardan geçerek ana caddeye çıktım. Gece yarısı olduğu halde cadde kalabalıktı. Arabaların yarısı taksiydi, geri kalanı ise kamyonlar ve özel arabalardı. O kadar çok sayıda insanın neden gece yarısı yollarda olduğuna bir anlam veremedim. Neden herkes akşam altıda işinden çıkıp, gece onda yatağına girerek, ışığını söndürüp uyumaz ki?

Fakat bu, nihayetinde onların sorunuydu. Ne şekilde düşünürsem düşüneyim, dünya genişliğini bu prensip temelinde kazanıyordu. Benim aklımdan neler geçerse geçsin, Araplar petrol çıkarmaya devam edecek, insanlar o petrolden elektrik ve benzin üretecek, gece yarısı yollarda ihtiraslarının peşine düşeceklerdi. Her şeyin ötesinde benim kendimin, karşı karşıya olduğum sorunu halletmem gerekiyordu.

Ellerim direksiyonda kırmızı ışığı beklerken ağzımı kocaman açarak esnedim.

Önümde kasasına neredeyse gökyüzüne değecek kadar yükseklikte kâğıt tomarları istif etmiş bir kamyon duruyordu. Sağ yanımda ise spor kasa beyaz Skyline'a binmiş genç bir çift vardı. Ya gece eğlencesinden dönüyor ya da yeni gidiyor olmalıydılar, ama ikisinin de yüzünde canları sıkkın gibi bir ifade vardı. İki gümüş bilezik taktığı bileğini arabadan dışarı sarkıtmış olan kız bana şöyle bir bakıverdi. Bana özel bir ilgisi olduğundan değil de, yalnızca bakacak başka bir şey olmadığı için bakmıştı yüzüme. Baktığı şeyin Denny's Biftekçisi tabelası, trafik işaretleri ya da benim yüzüm olması fark etmezdi. Ben de aynı şekilde şöyle bir kızın yüzüne göz attım. Eh, güzel sınıfına giriyordu, ama her yerde karşılaşılabilen türden bir yüzü vardı. Televizyon dizilerinden örnek verecek olursak, başroldeki kızın arkadaşı olup da, bir kafede birlikte çay içerken "Neyin var? Son zamanlarda pek keyfin yok gibi" türünden sorular sorma rolü verilen yüzlerdendi. Genelde bir bölümde

ancak bir kez çıkarlar ve ekrandan silindikleri anda nasıl bir yüzleri olduğu da anımsanmaz.

Işık yeşile döndüğünde, önümdeki kamyon hantalca hareket etmeye çalışırken, beyaz Skyline şık bir egzoz sesi çıkararak, araba teybinden gelen Duran Duran müziği eşliğinde görüş alanımdan çıkıp gidiverdi.

“Arkadaki arabaları kontrol eder misin?” dedim, tombul kıza. “Peşimizden ayrılmayan araba olursa söyle.”

Kız başını tamam anlamında sallayıp, arkaya döndü.

“Birileri takip edebilir mi sence?”

“Bilmiyorum” dedim. “Fakat dikkatli olmanın zararı olmaz. Yemek için hamburger olur mu? Böylece pek fazla zaman da almaz.”

“Fark etmez.”

Gözüme ilk ilişen arabaya satış yapan hamburgercide arabayı durdurdum. Kısa etekli, kırmızı bir tek parça elbise giymiş kız gelip, arabanın iki penceresine tepsileri takarak siparişimizi sordu.

“Duble çizburger, kızarmış patates ve sıcak çikolata” dedi tombul kız.

“Normal hamburger ve bira” dedim.

“Kusura bakmayın, ama bizde bira yok” dedi garson kız.

“Normal hamburger ve kola” dedim. Neden arabaya servis yapılan bir hamburgercide bira olabileceğini düşünmüştüm acaba?

Sipariş ettiğimiz yiyecekler gelene kadar, arkamızdan gelen arabalara dikkat kesildik, ama bizden sonra tek bir araba bile gelmedi. Zaten

birileri ciddi bir şekilde takip ediyor olsaydı arkamız sıra otoparka girmeye kalkmazlardı. Göze ilişmeyecek bir yerde sessizce bizim çıkmamızı bekliyor olurlardı. Çevreme bakınmayı bırakıp, getirilen hamburger, kızarmış patates ve belediye otobüsü bileti büyüklüğündeki marulu kolayla birlikte mideme gönderdim. Tombul kız, tüm neza-ketiyle çizburgerini yavaşça ısırıp, kızarmış patatesten alıp, sıcak çikolatasını yudumladı.

“Biraz kızarmış patates yer misin?” diye sordu bana.

“İstemez” dedim.

Kız tabağındakileri güzelce bitirdikten sonra, sıcak çikolatasının son yudumunu içip, parmağına bulaşan ketçap ve hardal sosunu yalayarak, kâğıt peçeteyle parmaklarını ve ağzını sildi. İzlerken bile yemekten keyif aldığı anlaşılıyordu.

“Gelelim dedenin meselesine” dedim. “Evvela yeraltı laboratuvarına gitmemiz daha iyi olur herhalde.”

“Haklısın. Geride bir ipucu kalmış olabilir. Ben de yardım ederim.”

“İyi de, karanlık karalarının yuvasının yakınından geçebilecek miyiz? Karanlık kovucu cihaz tahrip edilmemiş miydi?”

“O konuda sorun yok. Acil durumlarda kullanmak için yaptığımız karanlık karası kovucu var. Pek o kadar güçlü değil, ama yanımızda götürürsek etrafımızdaki karanlık karalarını uzaklaştıracak kadar işe yarar.”

“Sorun yok öyleyse” dedim, rahatlayarak.

“Ancak, o kadar basit de değil” dedi kız. “Bu taşınabilir düzenek pil durumuna göre, ancak otuz dakika çalışıyor. Otuz dakika dolunca kapatıp, şarj etmek gerekiyor.”

“Hmm” dedim. “Peki şarj olması ne kadar sürüyor?”

“On beş dakika. Otuz dakika çalışıp, on beş dakika dinleniyor. Ofis ve laboratuvar arasındaki yolu geçmek için o kadar zaman yeterli. Onun için biraz da küçük.”

Şansıma küserek, aygıtla ilgili başka bir şey sormadım. Hiç olmamasından iyiydi ve elde olanlarla yetinmek gerekiyordu. Arabayı otoparktan çıkarıp, yol üzerinde geceleri açık olan bir market bulup iki kutu bira ve cep şişesi büyüklüğünde viski aldım. Sonra arabayı durdurup, iki biranın üstüne viskinin dörtte birini içtim. Ancak biraz rahatlayabilmiş gibiydim. Geri kalan viskinin kapağını kapatıp, sırt çantasına koyması için kıza verdim.

“Neden bu kadar çok içki içiyorsun?” diye sordu kız.

“Sanırım korktuğum için” dedim.

“Ben de korkuyorum, ama içmiyorum.”

“Senin korkun ve benim korkum arasında tür farklılığı var.”

“Anladığımı sanmıyorum” dedi kız.

“İnsan yaşlandıkça, geri dönüşü olmayan şeylerin sayısı da artıyor” dedim.

“Yoruluyorsun da.”

“Evet” dedim. “Yoruluyoruz.”

Kız bana doğru dönüp, elini uzatarak kulakmememe dokundu.

“Her şey yolunda. Endişelenme. Ben hep yanında olacağım” dedi.

“Sağ ol” dedim.

Arabayı kızın dedesinin ofisinin olduğu binanın otoparkına bırakıp, çantayı sırtladım. Yara belirli aralıklarla sancıyordu. Karnımın üzerinden ot yüklü bir vagon yavaşça geçiyormuş gibi bir acıydı. Bu yalnızca bir acı, diye düşünerek kendimi rahatlatmaya çalıştım. Yalnızca yüzeysel bir acıydı ve benim özümle ilgisi yoktu. Yağmurun yağması gibi. Geçip giden bir şeydi. Kendime duyduğum saygıdan geriye kalanını olabildiğince güçlendirerek, yarayı kafamdan silerek, hızlı adımlarla kızın peşine düştüm.

Binanın girişindeki iriyarı genç güvenlikçi, kızdan bina giriş kartını göstermesini istedi. Kız da cebinden plastik kartı çıkararak güvenlikçiye verdi. Güvenlikçi kartı masasının üzerindeki bilgisayarın yuvasına sokarak, monitörden isim ve oda numarasını kontrol ettikten sonra bir düğmeye basarak kapıyı açtı.

“Burası çok özel bir bina” dedi kız, giriş salonundan geçerken. “Bu binadakilerin tümünün bir şekilde gizlemek istedikleri şeyler var. Bu sırları koruyabilmek için özel bir güvenlik sistemi kurulu. Örneğin çok önemli bir araştırma yürütülüyor, gizli toplantılar yapılıyor olabilir. Az önceki gibi girişte kimlik kontrolü yapılır ve giren kişinin gideceği yere düzgün bir şekilde gidip gitmediği kameralardan takip edilir. İşte o yüzden, bizi takip eden birileri olduysa bile, içeriye giremezler.”

“Öyleyse, dedenin bu binanın içerisinde, yerin altına inen bir geçit yaptığını da biliyorlar mı?”

“Bilmiyorlardır herhalde. Dedem bu bina yapılmadan önce, ofisin içinden doğrudan yeraltına inilebilecek şekilde çizimlerini yapmıştı, ama bu durumu bir avuç insandan başkası bilmez. Binanın sahibi ve mimarı biliyordur. İnşaatı yapan insanlara atık kanalı olduğu söylendi, proje başvurusu da ona göre yapıldı.”

“Herhalde çok büyük paralar harcanmıştır.”

“Haklısın. Fakat dedemin istemediği kadar çok parası var” dedi kız. “Benim de. Çok zenginim ben. Ailemden kalan miras ve sigorta parasını borsada artırdım.”

Kız cebinden anahtar çıkarıp asansörün kapısını açtı. Birlikte o aynı geniş asansöre bindik.

“Borsa?” diye sordum.

“Evet. Dedem borsada nasıl para kazanılacağını öğretti bana. Bilgilerin seçim yöntemi, piyasa okuma, vergi kaçırma, yurtdışındaki bankalara para aktarma yöntemi gibi şeyler işte. Borsa eğlencelidir. Hiç denedin mi?”

“Maalesef” dedim. Düzenli olarak birikim yapmayı bile başaramamıştım.

“Dedem bilim adamı olmadan önce borsacılık yapmış. O işte fazlasıyla kazanınca, borsacılığı bırakıp bilim adamlığına yönelmiş. Müthiş değil mi?”

“Haklısın” dedim.

“Dedem yaptığı her işi birinci sınıf yapar” dedi kız.

Asansör daha önce bindiğim zamanki gibi, yukarı mı çıkıyor aşağı mı iniyor tığı, yoksa aşağı mı indiği belli olmayacak şekilde ilerliyordu.

Yine çok uzun bir süre aldı ve o süre boyunca kameralardan izlendiğimizi düşündükçe bir türlü rahat edemiyordum.

“Birinci sınıf olabilmek için, okul eğitimi kesinlikle yetersiz derdi dedem, sen ne diyorsun?” diye sordu kız.

“Eh, öyledir herhalde” dedim. “Ben on altı sene okula gittim, ama bunun pek fazla işe yaradığını sanmıyorum. Dil bilmem, müzik aleti çalamam, borsadan anlamam, ata da binemem.”

“Öyleyse niye bırakmadın okulu? Bırakmak istesen bırakabilirdin değil mi?”

“Eh, orası öyle” dedikten sonra, bir an o konu üzerinde düşündüm. Evet, bırakmak isteseydim, bırakabilirdim. “Fakat o sıralar öyle düşünmüyordum. Benim ailem, seninkinden farklı olarak çok sıradan bir aileydi. Ben de herhangi bir alanda birinci sınıf olabileceğimi hiç düşünmemiştim.”

“Bu yanlış” dedi kız. “Her insanın bir konuda birinci sınıf olabilme yeteneği vardır. Sorun yalnızca bunun yeterince açığa çıkarılamaması. Açığa çıkarmayı bilmeyen insanlar birbirinin üzerine yüklenip, o yetenekleri iyice ezdiği için, çoğu insan birinci sınıf olamıyor. Sonra karşılıklı olarak ufalanıp yok oluyorlar.”

“Benim gibi” dedim.

“Sen farklısın. Sende özel bir şeyler olduğunu hissedebiliyorum. Senin duygusal kabuğun çok sert olduğu için, içindeki birçok şey hasar almadan kalmıştır.”

“Duygusal kabuk?”

“Evet, öyle” dedi kız. “O yüzden henüz hiçbir şey için geç değil. Şu işi atlattıktan sonra benimle birlikte yaşar mısın? Evlilik gibi bir şekilde değil de, yalnızca birlikte yaşayalım. Yunanistan, Romanya, Finlandiya gibi sakin yerlere gider, ata biner, şarkılar söyleriz. Para istemediğin kadar var. O arada sen de birinci sınıf insan olarak yeniden doğarsın.”

“Hmm” dedim. Pek de kötü bir teklif değildi. Hesapçı olarak yaşamım da, bu olay yüzünden hassas bir noktaya gelmişti ve yabancı bir ülkede sakince yaşamak epey cazip bir fikirdi. Fakat gerçekten birinci sınıf bir insan olabileceğim konusunda kendime güvenim yoktu. Birinci sınıf insanlar, normalde birinci sınıf insan olabileceklerine dair güçlü bir kendine güven sayesinde oralara gelirler. Kendisinin belki birinci sınıf bir insan olabileceğini düşünüp, her şeyi olayların akışına bırakarak birinci sınıf insan olabilmiş pek fazla kişi yoktur.

Dalgın dalgın böyle şeyleri düşünürken asansörün kapısı açıldı. Önce kız dışarı çıktı, ben de onu izledim. İlk karşılaştığımızda olduğu gibi, sesi duvarlarda yankılanan topuklu ayakkabılarının üzerinde aceleyle koridorda ilerliyor, ben de peşi sıra gidiyordum. Gözümün önünde o güzel şekilli kalçalar çalkalanıyor, altın küpeler ışıltılar saçıyordu.

“Diyelim öyle oldu” dedim, kızın sırtına doğru. “Sen bana sürekli bir şeyler vereceksin, ama benim sana verebilecek bir şeyim olmayacak. Öyle bir durum hem haksızlık olur, hem de hiç doğal olmaz.”

Kız adımlarını yavaşlatıp benimle yan yana konuma geldi, birlikte yürümeye başladık.

“Gerçekten öyle mi düşünüyorsun?”

“Evet” dedim. “Doğal değil ve haksızlık.”

“Bana verebileceğin şeyler kesinlikle var” dedi kız.

“Ne gibi?” diye sordum.

“Örneğin, senin duygusal kabuğun. Ben onu öğrenmeyi çok istiyorum. Ne şekilde oluşmuş, ne şekilde çalışıyor, öyle şeyler işte. Şimdiye kadar hiç öyle bir şeye dokunmadığım için, çok merak ediyorum.”

“O kadar abartacak bir şey değil” dedim. “Herkes, az ya da çok farklılıklar olsa bile duygularını kabukla örter. Ararsan, fazlasıyla bulursun. Dışarıya hiç çıkmadığın için, sıradan insanların yüreklerinin nasıl olduğunu anlayamıyorsun yalnızca.”

“Senin gerçekten hiçbir şeyden haberin yok” dedi tombul kız. “Senin karma işlemi yeteneğin var değil mi?”

“Elbette var. Fakat bu nihayetinde, iş gerekleri dolayısıyla dışarıdan verilmiş bir şey. Ameliyat ve eğitim yoluyla. Çoğu insan aynı aşamalardan geçtikten sonra karma işlemini yapabilir. Abaküs kullanmak, piyano çalmaktan pek de farklı değildir.”

“Bu tam olarak doğru değil” dedi kız. “Haklısın, başlangıçta herkes senin gibi düşünmüştü. Senin gibi, gerekli eğitimi alan, elbette bazı testlerden geçen herkesin karma yeteneğine ortalama olarak sahip olabileceğine inanmışlardı. Dedem de öyleydi. Üstelik gerçekten de yirmi altı kişi, seninle aynı ameliyatı olup, aynı eğitimden geçerek karma işlemini yapabilir hale geldiler. O aşamada hiçbir sorun yoktu. Fakat esas sorun daha sonra ortaya çıktı.”

“Böyle bir şeyi hiç duymadım” dedim. “Benim duyduğum kadarıyla projede her şey yolunda gitmiş...”

“Resmiyette öyle. Fakat işin aslı öyle değil. Karma işlemini yapabilir hale gelen yirmi altı kişiden yirmi beşi eğitimleri tamamlandıktan sonra bir, bilemedin bir buçuk yıl içerisinde öldüler. Hayatta kalan tek kişi sensin. Yalnızca sen, üç yıldan uzun süre hayatta kaldın ve hiçbir

sorun ya da engelle karşılaşmadan karma işlemini yapmaya devam edebiliyorsun. Bunları öğrendikten sonra bile, kendinin sıradan bir insan olduğunu söyleyebilir misin? Sen şu an en önemli insan haline gelmiş durumdasın.”

Ellerimi ceplerime sokmuş halde, bir süre sessizce koridorda ilerledim. Durum benim bireysel yeteneklerimi aşmış, an be an daha da kontrolden çıkmış bir hale dönüşüyor gibiydi. İşlerin en son nereye varacağı hakkında en ufak bir fikrim bile yoktu.”

“Neden hepsi öldüler?” diye sordum, kıza.

“Bilinmiyor. Ölüm nedenleri belli değil. Beynin işlevlerinde oluşan bir hasar sonucu öldükleri anlaşılabiliyor, ama bu durumun nasıl ortaya çıktığı bilinmiyor.”

“Ortaya bazı savlar atılmıştır herhalde.”

“Evet. Dedemin fikri şöyleydi. Normal insanlar, olasılıkla bilinçlerinin çekirdeklerinin açığa çıkmasına dayanamadıkları için, beyin hücreleri buna karşı bir tür koruma kalkanı oluşturmaya çalışıyor, ancak bu tepki anormal ölçüde hızlı olduğundan, o durumun sonucu olarak ölüme yol açıyormuş. Aslında çok daha karmaşık, ama basite indirgeyecek olursak, durum bundan ibaret.”

“Peki benim hayatta kalmamın nedeni ne?”

“Olasılıkla sen o kalkana doğal olarak sahiptin. Benim söz ettiğim duygusal kabuk gibi bir şeye. Herhangi bir sebepten dolayı öyle bir şey senin beyninde zaten oluşmuştu ve sen de o sayede hayatta kalabildin. Dedem suni olarak o kabuğu yaparak, beyni koruma altına almaya çalışmış, ama sonuçta, o kabuk yeterli olmamış.”

“Kabuk derken? Kavun kabuğu gibi bir şey mi yani?”

“Basite indirgersek, öyle.”

“Peki” dedim. “O benim kalkanım, kabuğum, kavun kabuğum ya da her neyse, doğuştan mı, yoksa sonradan mı olma?”

“Bir kısmı doğuştan, bir kısmı sonradan olma sanırım. Fakat dedem daha fazla bir şey anlatmadı. Çok fazla şey bilirsem, ben de tehlikeye girermişim. Yalnız, dedemin savını temel alarak hesap yapacak olursak, senin gibi doğal kalkana sahip biri, ancak milyonda, belki de bir buçuk milyonda bir olabiliyor. Üstelik şu an karma işlemi yeteneği verilmeden, bunu anlamanın yolu da yok.”

“Öyleyse, eğer senin dedenin savı doğruysa, o yirmi altı kişi arasında benim de bulunmam bir mucize.”

“O yüzden sen numune olarak çok değerlisin, kapının anahtarı da olabilirsin.”

“Senin deden, acaba bana ne yapmak istiyordu? Onun bana karma işlemi yaptırttığı veriler ve o tekboynuz kafatasının ne gibi bir anlamı var acaba?”

“Eğer bunu bilsem, seni hemen bu işten kurtarırdım” dedi kız.

“Beni ve dünyayı elbette” dedim.

Ofisin içi benim evimle aynı derecede olmasa bile, bir hayli uğraşılarak darmadağın edilmişti. Farklı dokümanlar yerlere saçılmış, masa tersyüz edilmiş, kasa zorla açılmış, dolap çekmeceleri ortalığa savrulmuş, profesör ve kızın dolaptaki yedek giysileri lime lime edilmiş çekyatın üzerine yığılmıştı. Kızın giysilerinin tamamı

gerçekten de pembeydi. Koyusundan açığına, muazzam bir pembe yelpazesi vardı.

“Şu hale bak” dedi kız, başını iki yana sallayarak. “Herhalde yeraltından gelmişlerdir.”

“Karanlık karaları mı yaptı acaba?”

“Hayır, sanmam. Karanlık karaları yerin bu kadar üstüne çıkmazlar, gelmiş olsalar bile kokuları kalır.”

“Koku?”

“Balık gibi, çamur gibi iğrenç bir koku. Karanlık karalarının işi değil. Senin evini dağıtan adamlarla aynı adamlardır belki de. Yöntemleri benziyor.”

“Olabilir” diyerek, etrafa bir kez daha göz gezdirdim. Tersyüz edilen masanın önüne saçılan bir kutu kadar ataş, floresan ışığın altında ışıltılar saçıyordu. Önceden beri ataşlar bir şekilde kafama takıldığı için, yeri kontrol ediyormuş numarası yaparak, bir tanesini alıp pantolonumun cebine koydum.

“Burada önemli bir şey var mıydı?”

“Hayır” dedi kız. “Burada olan şeylerin neredeyse tamamı bir anlamı olmayan şeyler. Hesap defterleri, faturalar, pek önemi olmayan araştırma dokümanları gibi şeyler işte. Çalınması durumunda sıkıntı yaratacak hiçbir şey yoktu.”

“Karanlık karası kovucuya bir şey olmamıştır umarım.”

Kız dolabın önünü kapatan el feneri, kaset, çalar saat, falçata, öksürük ilacı kutusu gibi ıvır zıvırın içerisinden voltmetreye benzeyen küçük bir aleti çıkarıp, birkaç kez tuşunu açıp kapadı.

“Bir şey olmamış. Çalışıyor. Herhalde anlamsız bir alet olarak görmüşlerdir. Üstelik bu aletin yapısı çok basit olduğu için, hafif çarpmalarla kolay kolay bozulmaz” dedi.

Sonra tombul kız, odanın bir köşesine gidip yere çömelerek kapağını açtığı prizin içindeki düğmeye bastıktan sonra doğrulup, duvarın bir yerini avuç içiyle usulca ittirdi. Duvarın o kısmında telefon rehberi büyüklüğünde bir pencere açıldı ve içindeki kasaya benzer kutu göründü.

“Ne dersin? Böyle olunca bulunması zor değil mi?” dedi kız, bilgiç bir edayla. Sonra dört rakam girerek, kasanın kapağını açtı.

“İçindekilerin tamamını çıkarıp, masanın üzerine yayar mısın?”

Devrilen masayı, karnımdaki yaranın acısına katlanarak düzeltip, üzerine kasanın içinden çıkanları bir sıra halinde dizdim. Kauçuk lastikle birbirine tutturulmuş, kalınlığı beş santime ulaşan banka hesap defterleri tomarı, hisse senedi benzeri şeyler, iki üç milyon yen kadar nakit para, bez torba içerisinde ağır bir şey, siyah deri kaplı bir not defteri, sarı bir zarf vardı. Kız zarfın içindekileri masanın üzerine çıkardı. İçinde eski bir Omega kol saati, bir de altın yüzük vardı. Omega’nın camı tuzla buz olmuş, rengi iyice kararmıştı.

“Baba yadigârı” dedi kız. “Yüzük annemin. Geriye kalan her şey yanmıştı.”

Ben başımı sallayarak onaylayınca, kız saatle yüzüğü yeniden zarfa koyup, banknot destelerinden birini pantolonunun cebine tıkıştırdı. “Öyle ya, burada para olduğunu tamamen unutmuşum” dedi. Sonra bez torbayı açıp eski bir tişörtün içine iyice sarılmış bir şey çıkardı. Tişörtü açarak içindekini gösterdi. Küçük otomatik bir tabancaydı. O eski haline bakılırsa, kurusıkı taklitlerden değil, içinde gerçek mermiler olan bir tabancaydı. Ateşli silahlardan pek anlamam, ama Browning ya

da Baretta gibi bir şeydi herhalde. Filmlerde görmüştüm. Silahın yanında bir yedek şarjör ve bir kutu mermi vardı.

“Atış yapabilir misin?”dedi kız.

“Nereden çıkarıyorsun?” dedim, şaşırarak. “Öyle bir şeyi hiç elime almadım.”

“Ben çok iyiyimdir. Yıllardır talim yapıyorum. Hokkaido’daki yazlığımıza gittiğimizde, talim için tek başıma dağa giderdim. On metre mesafeden kartpostal büyüklüğünde bir hedefi vurabilirim. Müthiş, değil mi?”

“Müthiş” dedim. “İyi de nereden buldun öyle bir şeyi?”

“Sen gerçekten salaksın” dedi kız, yüzünü buruşturarak. “Paran olunca her şeyi elde edebilirsin. Bilmiyor musun? Neyse. Sen kullanmayı bilmiyorsan, ben üstüme alayım. Olur mu?”

“Buyur. Fakat karanlıkta şaşırıp da beni vurma sakın. Daha fazla yarayla ayakta duramayabilirim.”

“Sorun yok. Endişelenme. Ben çok dikkatliyimdir” diyen kız, otomatiği ceketinin sağ cebine yerleştirdi. Tuhaftır, kız cebine ne kadar şey koyarsa koysun biraz bile şişkinleşmediği gibi, şekli de bozulmuyordu. Belki de ceketin özel bir yapısı vardı ya da usta bir terziye diktirilmişti sadece.”

Kız sonra, siyah deri kaplı not defterini eline alarak ortalarında bir sayfayı açıp, lambanın altında uzunca bir süre yüzüne ciddi bir ifade yerleştirerek inceledi. Ben de o sayfaya şöyle bir göz attım, ama sayfada anlaşılmaz şifre gibi rakamlar ve harfler sıralıydı yalnızca. Benim anlayabileceğim tek bir şey bile yoktu.

“Bu dedemin not defteri” dedi kız. “Yalnızca benim ve dedemin bildiği bir şifreyle yazılı. Program ve o gün olanlar yazılı. Bana bir şey olursa not defterine bak, derdi dedem. Şimdi, bir saniye, 29 Eylül'de sen verilerin beyin yıkamasını yaptın değil mi?”

“Doğru” dedim.

“Orada **(1)** var. Herhalde bu birinci aşama. Sonra sen 30’unun akşamı ya da 1 Ekim sabahı karma işlemi yaptın. Yanlış mı?”

“Yanlış değil”

“Orada da **(2)**. İkinci aşama. Bir de 2 Ekim öğlen. Bu da **(3)**. ‘Program devre dışı’ diyor.”

“Ayın 2’sinde öğlen profesörle görüşecektik. Herhalde, orada benim içime yerleştirdiği özel programı devre dışı bırakacaktı. Dünyanın sonu gelmesin diye. Fakat koşullar değişiverdi. Profesör öldürülmüş de olabilir, bir yerlere götürülmüş de. Şu an en önemli sorunumuz bu.”

“Biraz bekle. Biraz daha ilerisine bakayım. Çok fazla şifre var.”

Kız not defterini incelerken, ben de sırt çantasının içini düzenleyip, el fenerinin pillerini yenisiyle değiştirdim. Dolabın içindeki yağmurluklar ve itfaiyeci çizmeleri gelişigüzel ortalığa saçılmıştı, ama şans eseri, kullanılmayacak ölçüde hasar görmemişlerdi. Yağmurluk olmadan o şelalenin altından geçilecek olursa, insan sırılsıklam olur, iliği kemiği donuverirdi. Üşüyecek olursam yara tekrar acımaya başlardı. Sonra kızın ortalıkta duran yine pembe yürüyüş ayakkabılarını sırt çantasına koydum. Kol saatimin dijital göstergesi gece yarısı 12’ye çok az bir zaman kaldığını gösteriyordu. Programın devre dışı bırakılmasına on iki saat bir zaman kalmış demekti.

“Sonrasında bir hayli uzmanlık gerektiren hesaplar var. Elektrik miktarı, çözünürlük hızı, direnç rakamı, sapma gibi şeyler. Anlamam mümkün değil.”

“Anlayamadıklarını bir kenara at. Fazla zamanımız yok” dedim. “Anlayabildiğin yerler yeter. Şifrelerini çözer misin?”

“Çözmeye gerek yok.”

“Neden?”

Kız not defterini bana verip, o kısmı parmağıyla işaret etti. Orada ne bir şifre ne de başka bir şey vardı. Yalnızca kocaman bir çarpı ile tarih ve zaman yazılmıştı. Büyüteçle bakılmadıkça doğru dürüst okunamayacak kadar küçük harflerle karşılaştırıldığında çarpı işareti fazlasıyla büyüktü, aralarındaki orantısızlık uğursuz çağrışımlara yol açıyordu.

“Bu mühlet sonu mu demek acaba?” dedi kız.

“Belki de. Bu sanırım **(4)**. **(3)** aşamasında program devre dışı bırakılırsa X meydana gelmez. Fakat herhangi bir nedenle program devre dışı bırakılmazsa öylece ilerler ve bu X işaretine ulaşır anlamında galiba.”

“Öyleyse, bizim ne olursa olsun ayın 2’si öğlene kadar dedeme ulaşmamız gerektiği anlamına geliyor.”

“Tahminim doğruysa, öyle.”

“Tahminin doğru mu acaba?”

“Sanırım” dedim, kısık bir sesle.

“Diyelim ki öyle, kaç saatimiz kaldı?” diye sordu kız. “Şu dünyanın sonu ya da büyük patlamaya?”

“36 saat” dedim. Saate bakmama gerek yoktu. Yerküre bir buçuk kez kendi etrafında dönene kadar geçen süre. O süre zarfında iki kez sabah baskısı, iki kez de akşam baskısı dağıtılır. Çalar saat iki kez çalar, erkekler iki kez tıraş olur. Şanslı insanlar o süre içerisinde iki, belki de üç kez cinsel ilişki yaşayabilir. 36 saatlik sürenin anlamı bu işte. Eğer bir insanın 70 yıl yaşadığı varsayılacak olursa, insan ömrünün 17,033’te 1’i kadar bir süre. O süre geçtiğinde de bir şeyler, olasılıkla dünyanın sonu, gelecek.

“Şimdi ne yapacağız?” diye sordu kız.

Dolabın önüne yuvarlanmış olan acil yardım kutusundan ağrı kesici bulup, mataradaki suyla içerek, çantayı sırtıma aldım.

“Yeraltına inmekten başka yolu yok” dedim.

20
Dünyanın Sonu

Tekboynuzların ölümü

Tekboynuzlar çoktan bazı arkadaşlarını yitirmişlerdi. İlk ciddi karın aralıksız yağdığı gecenin sabahında, yaşlı olanlarından bazıları beş santim kadar tutan karın içerisine, kışın beyazlığını artırmak istermiş gibi altın sarısı vücutlarını gömüvermişlerdi. Sabah güneşi, tutup kopartılmış gibi aralanan bulutların arasından ışıldıyor, o buz tutmuş manzarayı tüm canlılığıyla aydınlatıyordu. Bini geçen tekboynuz sürüsünün nefesleri, o ışıklar içerisinde tüm beyazlığıyla dans eder gibiydi.

Gün ağarmadan önce uyanıp, şehrin tamamen beyaz karlarla örtüldüğünü gördüm. Muhteşem bir manzaraydı. Beyaz manzara içerisindeki tek renk göğe yükselen karanlık saat kulesi ve onun aşağısında da siyah bir kuşak gibi akan ırmaktı. Güneş henüz yükselmemişti ve gökyüzü, bir parça bile açıklık bırakmayan kalın bulutlarla kaplanmıştı. Paltomu, eldivenlerimi giyip, ortalıkta kimseciklerin olmadığı yoldan şehre doğru indim. Kar benim uykuya dalışımdan hemen sonra sessizce yağmaya başlamış, ben uyanmadan hemen önce dinmiş olmalıydı. Karların üzerinde henüz tek bir ayak izi bile yoktu. Elime aldığımda, sanki pudraşekeri gibi yumuşak, dokununca dağılıveren bir kardı. Irmağın kenarlarında su hafifçe donmuş, o buzun üzeri de karla kaplanmıştı.

Verdiğim beyaz nefesler dışında, şehirde hareket eden hiçbir şey yoktu. Rüzgâr yoktu, kuşlar da ortalıkta görünmüyordu. Yalnızca tabanlarımla kara bastığımda çıkan sesler, sanki özel olarak

birleştirilmiş ses efektleri gibi, doğallıktan uzak gelecek ölçüde şiddetle evlerin duvarlarında yankılanıyordu.

Kapının yakınına kadar gidince, meydanın ön tarafında kapı bekçisini gördüm. Bekçi bir zamanlar gölgeyle birlikte tamir ettiği yük arabasının altına girmiş, tekerleklerin dingilini takıyordu. Arabanın üstünde kolza yağı koymak için kullanılan seramik küpler sıralanmış, yıkılmasınlar diye sicimlerle yan bariyerlere sabitlenmişlerdi. O kadar yağı bekçinin ne için kullandığını düşününce, biraz tuhafıma gitmişti.

Bekçi arabanın altından yüzünü çıkarıp, elini kaldırarak beni selamladı. Keyfi yerinde gibiydi.

“Çok erkencisin. Hangi rüzgâr attı seni buralara?”

“Kar manzarası izlemeye geldim” dedim. “Tepenin yukarısından bakınca çok güzel görünüyordu.”

Bekçi sesli sesli gülerek her zamanki gibi, kocaman elini sırtıma koydu. Elinde eldivenleri bile yoktu.

“Sen de tuhaf bir adamsın. Bundan sonra istemediğin kadar kar manzarası görebileceğin halde, sabahın köründe kalkıp buralara kadar geliyorsun. Gerçekten tuhafsın.”

Sonra buhar makinesi gibi beyaz nefesler çıkararak, gözlerini ayırmadan kapıya baktı.

“Fakat eh, aslında çok iyi bir zamanda geldin” dedi bekçi. “Kuleye bir çıkıver. İlginç bir şey görülebilir. Bu kış ilk kez. Birazdan boynuz boruyu çalacağım, dışarının manzarasını dikkatle izle.”

“İlk kez?”

“Görünce anlarsın.”

Hiçbir şey anlamamış halde kapının kıyısındaki kuleye tırmanıp, dışarıdaki dünyanın manzarasına baktım. Elma korusu, sanki gökten tek parça inivermiş gibi duran karla kaplanmıştı. Kuzeydeki zirveler de neredeyse tamamen beyaza boyanmış, yalnızca yara izi gibi yükselen kayalar açıkta kalmıştı.

Kulenin hemen aşağısında, tekboynuzlar her zaman yaptıkları gibi uyuyorlardı. Ayaklarını katlamış gibi kıvırarak hareketsizce yere kapanmış, karla aynı renkte saf beyaz boynuzlarını öne uzatmış, her biri sessiz uykularının tadını çıkarıyordu. Hayvanların sırtları da tamamen karla kaplanmıştı, ama farkında bile değilmiş gibiydiler. Herhalde uykuları çok derindi.

Nihayet yukarıdaki bulutlar yarılmaya, güneş ışıkları yeryüzünü aydınlatmaya başladı ama ben yine de öylece kulede durup, çevrenin manzarasını izlemeye devam ettim. Işıklar spot ışıkları gibi ancak sınırlı yerlere düşüyordu ve bekçinin söylediği “ilginç şey”i de görmek istiyordum.

Nice sonra, bekçi kapıyı açarak borusunu her zamanki gibi bir kez uzun, üç kez kısa çaldı. Hayvanlar o ilk seste uyanıp başlarını kaldırarak sesin geldiği yöne baktılar. Beyaz nefeslerinin kütlesinden, vücutlarının yeni bir günün faaliyetine geçtiği anlaşılıyordu. Hayvanların uyurkenki nefesleri çok cılızdı.

Son boru sesi geldiğinde hayvanlar havaya çekilirmiş gibi ayağa kalktılar. Önce ön ayaklarını kontrol edermiş gibi yavaşça gerip üst taraflarını kaldırarak, sonra arka ayaklarını gerdiler. Sonra birkaç kez, boynuzlarını havaya saplayıp, son olarak da, aniden akıllarına gelmiş gibi silkelenerek vücutlarında biriken karları düşürdüler ve kapıya doğru yürümeye başladılar.

Hayvanlar kapıdan içeri girdikten sonra, bekçinin bana göstermek istediği ilginç şeyin ne olduğunu anlayabildim. Uyuyor gibi görünen

hayvanlardan bazıları, aynı duruşta donarak ölmüşlerdi. Hayvanların ölmüş gibi değil de sanki çok önemli bir sorunu derin derin düşünüyorlarmış gibi bir halleri vardı. Fakat artık alabilecekleri bir yanıt yoktu. Onların burunlarından ya da ağızlarından, beyaz nefeslerinin zerresi bile çıkmıyordu artık. Vücutları hareketini durdurmuş, bilinçleri derin bir karanlığın içine gömülüp gitmişti.

Diğer hayvanlar kapıya doğru uzaklaşınca, sanki toprak ananın üzerinde oluşmuş yumrular gibi onlarca hayvan ölüsü geride kaldı. Beyaz kardan kefenler vücutlarını sarıvermişti. Yalnızca tekboynuzları, tüm canlılığıyla havayı yarmaya devam ediyordu. Hayatta kalan diğer hayvanların çoğu, onların yanından geçerken ya boyunlarını eğiyor, ya da toynaklarıyla güçlüce yere vuruyordu. Ölülerin yasını öyle tutuyorlardı.

Sabah güneşi yükselip, surların gölgesi iyice kısalarak, güneş ışıkları toprak anayı örten karı eritmeye başlayana kadar onların sessiz cesetlerine baktım. Çünkü sabah güneşi onların ölümünü bile eritip götürüyor, ölmüş gibi görünen hayvanların öylece kalkıp sabah yürüyüşlerine başlayıvereceklerini düşündürtüyordu.

Fakat ayağa kalkmadılar, eriyen karlarla ıslanan altın sarısı tüyleri güneş ışıklarıyla hiç dinmeyen ışıltılar saçmaya devam etti. Nihayet, gözlerim de acımaya başladı.

Kuleden inip ırmağı geçerek, batı tepesini tırmanıp odama ulaştığımda, sabah güneşinin gözlerimi benim sandığımdan daha fazla acıttığını anladım. Gözlerimi kapatınca ardı arkası kesilmeksizin akan gözyaşlarım, dizlerime düşmeye başladı. Soğuk suyla gözlerimi yıkadıysam da bir etkisi olmadı. Pencerenin kalın perdesini çekip, gözlerimi sımsıkı yummuş halde, mesafe algısının yok olduğu karanlığın içerisinde bir görünüp bir kaybolan tuhaf şekilli çizgiler ve şekilleri izledim.

Saat on olduğunda elinde kahve koyduğu tepsiyle kapımı çalan yaşlı adam, yatakta yüzükoyun yatar halimi görünce, soğuk havluyla gözkapaklarımı sildi. Kulaklarımın arkası iğne saplanırmış gibi acıdıysa da, gözyaşlarımın miktarı bir nebze azalmış gibiydi.

“Ne oldu sana böyle?” diye sordu ihtiyar adam. “Sabah güneşi senin düşündüğünden çok daha güçlüdür. Özellikle karın tuttuğu sabahlarda. ‘Rüya okuyucu’nun gözlerinin güçlü ışığa dayanamayacağını bildiğin halde, neden dışarı çıktın?”

“Hayvanlara bakmaya gittim” dedim. “Ölenlerin sayısı çoktu. Sekiz, dokuz, belki de daha fazlası.”

“Bundan sonra da birçoğu ölür. Her kar yağışında.”

“Neden o kadar kolayca ölüyorlar ki?”

Sırtüstü yatar hale gelerek, havluyu yüzümden çekmiştim.

“Zayıflar. Soğuk ve açlık karşısında. Eskiden beri hep öyleydiler.”

“Ölümler yüzünden soyları tükenmiyor mu?”

Yaşlı adam başını iki yana salladı. “Onlar bugüne kadar, on binlerce yıldır hayatta kaldılar, bundan sonra da öyle olur herhalde. Kışın hayvanlardan çok ölen olur, ama bahar geldiğinde yavrular doğar. Yeni canlar, eskiyenlerin önüne geçer yalnızca. Bu şehirdeki ağaç ve otlarla beslenebilecek hayvanların sayısı da sınırlı zaten.”

“Hayvanlar neden başka bir yere taşınmıyor ki? Ormana girseler bolca ağaç var, güneye giderlerse de orada kar yağmaz. Buraya bağlanıp kalmalarının gereği yok gibi geliyor bana.”

“Bunu ben de bilmiyorum” dedi yaşlı adam. “Fakat hayvanlar, bu şehirden ayrılamazlar. Onlar bu şehrin bir parçası, esiri gibidir. Tam

olarak benim ve senin gibi. Onlar kendilerince içgüdülerine bağlı olarak bu şehirden ayrılmanın mümkün olmadığını biliyorlar. Belki de, bu şehirde yetişen ağaç ve otlardan başkasını yiyemiyor da olabilirler. Hatta güneye gidilirken yol üzerindeki kalkerli taşlarla kaplı çorak araziyi geçmeleri mümkün olmayabilir. Fakat nedeni ne olursa olsun, hayvanlar bu şehirden ayrılamazlar.”

“Ölülerine ne oluyor?”

“Yakılıyor. Kapı bekçisi yakar” diye yanıtladı yaşlı adam, kırışıklarla kaplı ellerini kahve fincanıyla ısıtarak. “Bundan sonra bir süre, kapı bekçisinin başlıca işi odur. Önce ölen hayvanların başını kesip alır, beynini ve gözlerini çıkardıktan sonra kazanda kaynatarak temiz kafatasları haline getirir. Vücudun geri kalanını ise kolza yağı dökerek, tutuşturup yakar.”

“Sonra o kafataslarına eski rüyalar yüklenerek, kütüphanenin deposuna konulur. Öyle mi?” diye sordum yaşlı adama, gözlerimi sımsıkı kapatmış halde. “Neden? Neden kafatası?”

Yaşlı adam yanıtlamadı. Yürürken ahşap zeminden çıkan gıcırtıları duyabiliyordum. Gıcırtılar yataktan usulca uzaklaşıp, pencerenin önünde durdu. Sonra, sessizlik bir süre daha devam etti.

“Bunu sen eski rüyanın ne demek olduğunu tam olarak kavradığında anlarsın” dedi yaşlı adam. “Eski rüyaların neden kafataslarının içinde olduğunu yani. Bunu sana ben öğretemem. Sen rüya okuyucusun. Bunun yanıtını senin kendi başına bulman gerek.”

Havluyla gözyaşlarımı sildikten sonra gözlerimi açtım. Pencerenin önündeki yaşlı adamı hayal meyal seçebiliyordum.

“Kış birçok şeyin görüntüsünü netleştirir” dedi yaşlı adam. “Hoşa gitse de, gitmese de öyle olur. Kar yağmaya, hayvanlar ölmeye devam

eder. Bunu kimse durduramaz. Öğleden sonra olunca, hayvanlar yanarken çıkan gri dumanları görürsün. Kış boyunca o görüntü neredeyse her gün devam eder. Beyaz kar ve gri dumanlar.”

21
Haşlanmış Harikalar Diyarı

Bilezik, Ben Johnson, şeytan

Gömme dolabın iç tarafında daha önce de gördüğüm karanlık hiç değişmemişti, ama belki de karanlık karasının varlığını öğrenmiş olmamdan dolayı, öncesinden daha soğukmuş gibi geliyordu. Öylesine mükemmel bir karanlığı başka bir yerde görmek mümkün olamaz. Şehir sokak ışıklarıyla, neonlarla ve vitrin ışıklarıyla toprak anadan karanlığı kopartıp alana kadar, dünya insanın nefesini kesen böylesi bir karanlıkla dolu olmalıydı.

Merdivenlerde kız önden indi. Karanlık karası kovucu vericiyi yağmurluğunun derin cebine tıkıştırmış, omza asılan türde iri bir el fenerini çaprazlama omzuna asmış, lastik çizmelerinin tabanını gıcırdata gıcırdata çevik hareketlerle karanlığın dibine iniverdi. Bir süre sonra aşağıdan akıntının sesiyle karışık “Tamam. Gelebilirsin” dediğini duydum. O yarın derinliği anımsadığımdan daha fazla gibiydi. El fenerini cebime tıkıştırıp, merdivenlerden inmeye başladım. Merdivenlerden inerken, Skyline’a binen çifti ve Duran Duran müziğini aklımdan geçiriyordum. Hiçbir şey bilmiyorlardı. Cebime el feneri ve irice bir bıçak tıkıştırıp, karnımdaki yarayı tuta tuta karanlığın dibine ineceğimi asla bilemezlerdi. Onların kafasında hız göstergesindeki rakamlar, seks beklentisi ya da anıları ve gösterge tablosu bir yükselip bir alçalan pop müzikten başka bir şey yok. Tabii elbette, onları yargılayamazdım. Çünkü onlar, sonuçta bilmiyorlardı.

Ben de hiçbir şey bilmiyor olsam, böyle bir şeyi yapmaya çalışmazdım. Kendimi Skyline’ın şoför koltuğuna oturmuş, yanıma bir kızı almış Duran Duran müziği eşliğinde şehirde geceleyin dolaşırken hayal ettim. O kız seks yaparken sol bileğine taktığı o iki ince gümüş

bileziği çıkarıyor muydu acaba? Çıkarmaması daha iyi olurdu. Tüm giysilerini çıkardıktan sonra bile, o iki bileziğin, vücudunun bir parçasıymış gibi bileğinde kalması gerekirdi.

Fakat herhalde kız bilezikleri çıkarıyordur. Çünkü kızlar duş alırken, birçok şeyi çıkarırlar. Öyleyse benim onunla duş almadan önce yatmam gerekir. Veyahut kızdan bileziği çıkarmamasını isterim. Hangisinin daha iyi olacağını kestiremiyordum, ama bir şekilde onunla bilezikler bileğindeyken yatmaya çalışırım. Önemli nokta burasıydı.

Bilezikleri çıkarmamış haldeki kızla yattığımı hayal ettim. Yüzünü neredeyse hiç anımsamadığım için, evin ışıklarını kapattığımı varsaydım. Işıklar kararmış, yüzünü göremiyorum. Açık mor mudur, beyaz mıdır, yoksa uçuk mavi mi bilemem, şık çamaşırlarını çıkarınca, bilezikler kızın vücudunda kalan tek şey haline geliveriyor. Bilezikler cılız bir ışık saçarak parıldıyor, çarşafa değdikçe içimi rahatlatan sesler çıkarıyor.

Aklımdan bunları geçirirken, yağmurluğun altından penisimin sertleşmeye başladığını hissettim. Şu işe bak, dedim içimden. Neden durup dururken öyle bir yerde sertleşiveriyordu acaba? Neden o kütüphaneci kız, yani genleşen mideli kızla yatağa girdiğimde sertleşmiyor da, böylesine anlamsız bir merdiven başında sertleşiyordu acaba? İki gümüş bileziğin ne anlamı vardı acaba? Hem de dünyanın sonu gelmek üzereyken.

Merdivenlerden inip kaya zemine ulaştığımda, kız feneri çevirerek etrafa göz attı.

“Evet, karanlık karaları buralarda cirit atıyor” dedi kız. “Seslerini duyabiliyorum.”

“Ne sesi?” diye sordum.

“Solungaçlarından gelen, ıslak zemine elle vurmayı andıran küçük sesler. Dikkatlice dinlersen anlarsın. Bir de izler ve koku.”

Kulak kesilerek, havayı kokladım, ama tuhaf bir şey hissetmedim.

“Alışık olmayınca anlaşılmaz. Alışınca, konuşma seslerini de biraz ayrımsamak mümkün. Konuşma sesi dediysem de, ses dalgasına yakın bir şey gerçi. Yarasalarla aynı. Aslında yarasalardan farkları, ses dalgalarının bir kısmının insanın ses alanıyla örtüşmesi. O yolla kendi aralarında iletişim kurabiliyorlar.”

“Peki, şifreciler onlarla nasıl iletişime geçebilmiş acaba? Konuşamadıktan sonra nasıl iletişim kurabilmişler ki?”

“Bunun için gerekli cihazlar yapılmak istenirse yapılabilir. Onların ses dalgaları insan sesi haline dönüştürülür, insan dili ise onların ses dalgalarına dönüştürülür. Herhalde şifreciler de öyle bir cihaz yapmışlardır. Dedem de öyle bir cihaz yapmak istese kolayca yapabilirdi, ama sonuçta yapmadı.”

“Neden?”

“Onlarla konuşmak gibi bir düşüncesi olmadığından. Onlar kötü ruhlu yaratıklardır ve konuştukları şeyler de kötülükten ibarettir. Kokuşmuş et ve çöpten başka bir şey yemezler, pis sudan başka bir şey içmezler. Eskiden beri mezarlıkların altında yaşar, gömülen ölülerin etlerini yerler. Elbette ölü yakma geleneği yaygınlaşana kadar.”

“Öyleyse, canlı insanları yemiyorlar mı?”

“Canlı bir insanı yakaladıklarında günlerce suda tutup, çürüyen kısımlarından yemeye başlıyorlar.”

“Al başına belayı” dedim, derince iç geçirerek. “Başıma ne gelirse gelsin, gerisin geri dönmek istiyorum artık.”

Yine de, akıntı boyunca ilerledik. Kız öndeydi, ben de peşinden gidiyordum. Elimdeki fenerin ışığı sırtına denk gelince bilet büyüklüğündeki altın küpeleri ışıltılar saçıyordu.

“O kadar büyük küpeler ağır gelmiyor mu?” diye sordum, arkasından.

“Alışınca hayır” diye yanıtladı. “Penisle aynı. Penisinin hiç sana ağır geldiği oldu mu?”

“Hayır, olmadı. Hiç olmadı.”

“Bu da aynı işte.”

Bir süre sessizce yürümeye devam ettik. Kız zeminin her karesini neredeyse ezberlemiş gibiydi ve fenerin ışığıyla etrafı aydınlatarak kararlı adımlarla ilerliyordu. Bense her adımımı kontrollü atarak, ardı sıra güçlükle ilerliyordum.

“Baksana. Duş alırken ya da banyoya girdiğinde küpeleri çıkarıyor musun?” diye seslendim, ona yetişemeyecek kadar arkada kalmamak için. Kız adımlarını yalnızca konuşurken yavaşlatıyordu.

“Çıkarmıyorum” diye yanıtladı, kız. “Çıplak kaldığımda bile, küpeler kulağımda duruyor. Sence seksi bir görüntü mü?”

“Eh, öyle” dedim. “Orası, öyle.”

“Seks dedin de, sen hep önden mi yaparsın? Yani, yüz yüze olacak şekilde.”

“Eh, çoğunlukla.”

“Arka tarafa geçerek yaptığın da oluyordur, değil mi?”

“Eh, evet.”

“Ondan başka da farklı pozisyonlar var değil mi? Altta kalmak, oturmak, sandalye kullanmak gibi…”

“Çok farklı insanlar olduğu gibi, çok farklı pozisyonlar olabilir.”

“Ben seksin ne olduğunu pek bilmiyorum” dedi kız. “Hiç görmedim, hiç de yapmadım. Öyle şeyleri kimse öğretmez insana.”

“Öyle şeyler öğrenilmez zaten, kendin bulursun” dedim. “Bir sevgilin olur da, oğlanla yatarsan birçok şeyi doğal olarak anlarsın.”

“O tarz pek hoşuma gitmez sanırım” dedi kız. “Ben daha fazla, nasıl desem… Daha uçlarda dolaşmak isterim. Karşımdaki var gücüyle üzerime yüklenecek, ben de her şeyimle kabul edeceğim. ‘Çok farklı’ ya da ‘doğallık’ gibi sözcükler bana göre değil.”

“Sanırım sen fazlasıyla uzunca bir süre kendinden yaşlı insanlarla birlikte kalmışsın. Dâhi ve baskın karakterleri olan insanlarla. Bu dünyada yalnızca öyle insanlar yok. Herkes sıradandır, karanlığın içinde el yordamıyla yaşamaya çalışırlar. Benim gibi.”

“Sen öyle değilsin. Seni kabul edebilirim. Daha önceki karşılaşmamızda da söylemiştim değil mi?”

Fakat kendimi zorlayarak da olsa kafamın içinden cinsel imgeleri silmeye karar verdim. Sertleşme halim devam ediyordu, ama öyle yerin dibinde zifiri karanlık içerisinde sertleşmenin anlamı olmadığı gibi, her şeyin ötesinde böyle yürümek bile zordu.

“Yani, elindeki verici, karanlık karalarının hoşuna gitmeyen ses dalgaları yayıyor, öyle mi?” diye, konuyu değiştirdim.

“Evet, öyle. Bu ses dalgalarını yaydığımız sürece, o tipler yanımıza on beş metreden fazla yaklaşamazlar. Onun için, benim yanımdan on beş metreden fazla ayrılmamaya dikkat et. Yoksa seni alır yuvalarına götürür, kuyuya sallandırır, çürümeni bekler, yemeğe başlarlar. Senin şu anki durumunda, karnındaki yaradan çürümeye başlarsın muhakkak. Dişleri ve tırnakları çok keskindir. Testereden farksızdır.”

Kızın sözlerini duyunca telaşla hızlanıp, hemen arkasına yapışıverdim.

“Karnındaki yara hâlâ acıyor mu?” diye sordu kız.

“İlaç sayesinde biraz daha iyi oldum gibi. Sert hareketler yapınca bıçak saplanmış gibi acıyor, ama normal hareketlerde pek fazla acımıyor” diye yanıtladım.

“Eğer dedemi bulabilirsek, acını çeker alır.”

“Deden mi? Nasıl?”

“Basit. Bana da çok yaptı. Özellikle şiddetli baş ağrım olduğunda. Bilincin içerisine acıyı unutturan sinyaller gönderiyor. Aslında acı, vücut için önemli bir mesaj olduğundan, öyle bir şey yapılmaması gerek, ama acil durumlarda gerekli olabiliyor. Şimdi olduğu gibi.”

“Öyle bir şey olursa, çok iyi olur” dedim.

“Elbette dedemi bulabilirsek” dedi kız.

Elindeki güçlü ışığı bir sağa bir sola çevirerek, sağlam adımlarla ırmağın akıntı yönünün tersine doğru ilerliyordu. İki yandaki kaya yüzeyde, sanki açılmış ağız gibi duran yan yollar ve garip girintiler sürekli önümüze çıkıp duruyordu. Kayanın aralıklarından yer yer, su sızıntılarının oluşturduğu küçük dereler ırmağa karışıyordu. O ırmak

boyunca da çamuru andıran kaygan yosunlar bitmişti. Yosunlar inanılmaz derecede yeşil ve taze görünüyordu. Fotosentezin mümkün olmadığı yeraltında o rengin nasıl ortaya çıktığını aklım alıyordu. Herhalde yeraltının da kendine özgü kutsal bir işleyişi vardı.

“Baksana, bu karanlık karaları şimdi bizim burada hareket halinde olduğumuzu biliyorlar mı?”

“Elbette” dedi kız, rahat bir edayla. “Burası onların dünyası. Yeraltında meydana gelip de, onların bilmeyeceği hiçbir şey olamaz. Şu an bile çevremizde dolaşıp, hareketlerimizi dikkatle izliyorlardır. Deminden beri, kulak tırmalayıcı seslerini duyabiliyorum.”

El fenerinin ışığını etrafa tutarak baktım, ama kayanın mağrur yüzeyi ve yosunlardan başka bir şey yoktu.

“Hepsi yan yollarda ya da küçük mağaralarda, ışığın ulaşmadığı yerlerde gizleniyorlar” dedi kız.

“Bir de, mutlaka arkamızdan gelenler de vardır. Ses dalgası cihazını çalıştırdıktan sonra kaç dakika geçti?” diye sordum.

Kız saatine baktıktan sonra “On dakika” dedi. “On dakika yirmi saniye. Beş dakika sonra şelaleye ulaşırız. Endişelenecek bir şey yok.”

Tam beş dakika sonra şelaleye ulaştık. Ses alma cihazı hâlâ çalışıyor olacak, şelale önceki seferde olduğu gibi neredeyse hiç ses çıkarmıyordu. Başlıklarımızı başımıza iyice geçirerek, çene ipini bağlayıp, pilot gözlüklerini takarak, sessiz şelalenin altından geçtik.

“Çok tuhaf” dedi kız. “Ses alma cihazı çalıştığına göre, laboratuvar tahrip edilmemiş demektir. Eğer, karanlık karaları buraya saldırmış olsa, ortalığı darma duman ederlerdi. Bu laboratuvardan nefret ederler çünkü.”

Kızın tahminini destekler şekilde, laboratuvarın kapısı sımsıkı kilitlenmişti. Eğer karanlık karaları laboratuvara girmiş olsalar, çıkıp giderken kilitlemezlerdi herhalde. Karanlık karaları dışında birileri saldırmış olmalıydı oraya.

Kız kapının üzerindeki panelde şifreyi tuşlayıp, sonra elektronik anahtarla kapıyı açması epey bir zaman sürdü. Laboratuvar sessiz ve serindi, içeriden kahve kokusu geliyordu. Kız aceleyle kapıyı kapattı; kilitleyerek kapının kapandığından emin olduktan sonra düğmeye basıp içerinin ışıklarını açtı.

Laboratuvarın hali, yukarıdaki ofis ve evimin düştüğü sıra dışı görüntüyle aşağı yukarı aynıydı. Dokümanlar yerlere saçılmış, mobilyalar tersyüz edilmiş, tabak çanaklar kırılmış, halı zemin kaplaması sıyrılmış, üzerine de neredeyse bir kova kahve dökülmüştü. Profesörün neden o kadar çok kahve hazırladığına dair hiçbir fikrim yoktu. Ne kadar kahve seviyor olsa bile, o kadar kahveyi tek başına içebilmesi mümkün değildi. Fakat laboratuvardaki tahribat ile diğer iki yerdeki tahribat arasında temel bir fark vardı. Bu fark, tahrip eden kişinin tahrip edilecek şeyler ile edilmeyecek şeyleri net olarak ayırmış olmasıydı. Tahrip edilecek şeyleri un ufak etmişlerdi, ama onların dışındaki şeylere hiç dokunulmamıştı. Bilgisayar, haberleşme cihazları, ses alma düzeneği ve jeneratör olduğu gibi duruyordu ve düğmelerine basınca hemen çalışmaya başladılar. Dana büyük olan karanlık karası kovucu ses dalgası yayma aletinin üzerindeki ünitelerin bazıları çıkarılarak kullanılamaz hale getirilmişti, ama o alet de yeni üniteler takılması durumunda hemen çalışabilecek durumdaydı.

İç odanın durumu da hemen hemen aynıydı. İlk bakışta ortama içinden çıkılması güç bir kaos hâkimdi, ama her şey dikkatle hesaplanmıştı. Raflardaki kafataslarının tamamı tahribattan kurtulmuş, araştırma için gerekli olan aletler sağlam bırakılmıştı. Yenisi rahatlıkla

satın alınabilecek ucuz gereçler ve deney malzemeleri tuzla buz haline getirilmişti.

Kız duvardaki kasaya giderek kapısını açıp, içini kontrol etti. Duvar kilitli değildi. Kız içinden beyaz küllere dönüşmüş kâğıt artıklarını iki avucuyla çıkarıp yere saçtı.

“Acil durum otomatik tahrip mekanizması zamanında devreye girmiş” dedim. “O tipler hiçbir şey elde edememiştir.”

“Kim yaptı sence?”

“İnsan” dedim. “Şifreciler ya da birileri karanlık karalarıyla işbirliği yaparak buraya kadar gelip kapıyı açmış; herhalde sadece insanlar buradan içeri girerek içerisini dağıtmışlardır. Kendileri daha sonra burayı kullanmak için, yani sanırım profesörün burada araştırma yapmaya devam etmesini sağlamak için, önemli cihazlara dokunmadan bırakmışlardır. Sonra, karanlık karaları iyice tahrip etmesin diye, çıkarken kapıyı kilitlemişlerdir.”

“Fakat ellerine de önemli bir şey geçmedi herhalde.”

“Herhalde” dedim, içeriye göz gezdirerek. “Fakat adamlar her kimseler, dedeni ele geçirmişler. İşin en önemli kısmı bu. Bu yüzden de ben, profesörün içime yerleştirdiği şeyin ne olduğunu öğrenme şansımı yitirdim. Yapılacak hiçbir şey yok.”

“Hayır” dedi tombul kız. “Dedemin yakalanmasına imkân yok. Rahat ol. Burada bir gizli geçit var. Dedem mutlaka oradan kaçmıştır. Bizimle aynı şekilde karanlık karası kovucu cihazı kullanarak.”

“Nasıl anladın?”

“Kanıtım yok, ama anlarım. Dedem çok temkinli bir insandır, kolay kolay da yakalanmaz. Birileri içeri girmek için kapıyı kurcalamaya başlayınca, mutlaka oradan kaçmıştır.”

“Öyleyse, profesör şu an yeryüzüne kaçmış durumda.”

“Hayır” dedi kız. “O kadar da basit değil. O kaçışın çıkışı labirent gibidir; bir yandan karanlık karalarının yuvasına bağlanır, bir yandan da ne kadar acele edilirse edilsin, oradan çıkabilmek insanın en az beş saatini alır. Karanlık karası kovucu cihaz en fazla otuz dakika çalıştığına göre, dedem hâlâ orada olmalı.”

“Ya da, karanlık karalarına yakalanmış da olabilir.”

“Endişelenmen yersiz. Dedem milyonda bir olasılığı düşünerek, yeraltında karanlık karalarının asla yaklaşamayacakları bir yerde güvenli bir sığınak bulmuştu. Dedem herhalde orada gizlenmiş, bizim oraya ulaşmamızı bekliyordur.”

“Gerçekten de çok temkinli bir adam” dedim. “Peki sen orayı biliyor musun?”

“Evet, sanırım bulabilirim. Dedem oraya ulaşan rotanın ayrıntılarını bana öğretmişti. Üstelik bu not defterinde de, basit bir haritası var. Farklı yerlerdeki dikkat edilmesi gereken tehlikeli noktalar da belirtilmiş.”

“Ne gibi tehlikeler?”

“Sanırım senin bilmemen daha iyi olur” dedi kız. “Öyle şeyleri öğrenince, bazılarının sinirleri haddinden fazla yıpranır çünkü.”

Derince iç geçirerek, ileride karşıma çıkacak olan tehlikelerle ilgili soru sormaktan vazgeçtim. Sinirlerim yeterince yıpranmıştı zaten.

“O karanlık karalarının yaklaşamadığı yere kadar gitmek, ne kadar zaman alıyor?”

“Yirmi beş, otuz dakikada girişine ulaşırız. Oradan dedemin olduğu yere kadar bir, bir buçuk saat sürer. Girişe ulaştıktan sonra karanlık karalarından endişe etmemize gerek yok, ama sorun oraya ulaşabilmekte. Bir hayli hızlı gitmemiz lazım, yoksa karanlık karası kovucu cihazın pili tükenir çünkü.”

“Eğer bizim cihazın pili orta noktada biterse?”

“Gerisi şansımıza kalmış” dedi kız. “El fenerlerinin ışığını sürekli döndürerek, karanlık karalarını uzak tutarak kaçmamız gerek. Karanlık karaları üzerlerine ışık düşmesinden nefret ederler çünkü. Fakat ışığın arasında küçücük bir aralık bile kalsa, karanlık karaları oradan ellerini uzatıp ikimizi de yakalayıverirler.”

“Çattık belaya” dedim. “Cihazın şarjı tamamlandı mı?”

Kız cihazın şarj göstergesine bakıp, sonra kol saatine göz attı.

“Beş dakikaya tamamlanır.”

“Acele etsek iyi olur” dedim. “Eğer tahminim doğruysa, karanlık karaları bizim buraya geldiğimizi şifrecilere bildirmiştir, o tipler de her an dönüp buraya gelebilirler.”

Kız yağmurluğunu ve itfaiyeci çizmelerini çıkararak benim getirdiğim Amerikan ordusu montumu ve yürüyüş ayakkabılarını giydi. “Sen de üzerini değiştirsen iyi olur. Şimdi gideceğimiz yer, insanın üzerinde hafif bir şeyler olmazsa geçilemeyecek bir yerdir” dedi kız.

Ben de onunla aynı şekilde yağmurluğumu çıkararak süveterimin üzerine naylon rüzgârlığımı giyip, fermuarını boğazıma kadar çektim.

Sonra dağcı çantasını omuzlayıp, çizmeleri çıkarıp spor ayakkabılarımı giydim. Saat yarıma yaklaşmıştı.

Kız iç odaya geçerek dolaptaki askıları yere fırlatıp, askıların asılı olduğu paslanmaz çelik çubuğu iki eliyle tutarak çevirmeye başladı. Bir süre çevirdikten sonra, arka dişlerin çarpışması gibi bir ses çıktı. Sonra yine aynı yöne çevirmeye devam edince, dolabın iç duvarının sağ alt köşesi yetmiş santimetreye yetmiş santimetre genişliğinde açılıverdi. Şöyle bir göz atınca, o kapının öte tarafında insanın elini uzatsa yakalayabileceği kadar kesif bir karanlık olduğu görülebiliyordu. Serin, küf kokusu yüklü bir rüzgârın odanın içine dolduğu hissedilebiliyordu.

“Ne dersin? Çok iyi yapılmış değil mi?” dedi kız, ellerini paslanmaz çelik çubuktan ayırmadan, bana doğru dönerek.

“Gerçekten de öyle” dedim. “Böyle bir yerde kaçış kapısı olacağı normal bir insanın aklının ucundan bile geçmez. Tam anlamıyla manyakça bir şey.”

“Hiç de manyakça değil. Manyak dediğin bir yön ya da eğilimi körü körüne saplantı haline getirenlere denir, değil mi? Dedem öyle değildir, aksine her yönden üstün nitelikleri olan bir insandır. Astronomiden tut, genetik bilimine ve buradaki marangozluk işlerine varana kadar” dedi kız. “Dedem gibi başka bir insan yoktur. Televizyona ya da *Glavio* gibi dergilere çıkarak, esip üfüren çok insan vardır, ama onların hepsi sahtekâr. Gerçek dâhi dediğin, kendi dünyasıyla yetinmeyi de bilir.”

“Fakat kendisi yetinse bile, çevresindeki insanlar öyle değil. Çevresindeki insanlar o duvarları yıkıp, bir şekilde o dehadan yararlanmaya çalışır. O yüzden şimdiki gibi kazalar ortaya çıkar. İnsan ister dâhi ister aptal olsun, yalnızca kendine ait saf bir dünya asla mümkün olmaz. Yerin ne kadar derinine inerse insin, çevresine ne kadar yüksek duvarlar örerse örsün, fark etmez. Bir an gelir, birileri o dünyayı yıkıverir.

Senin deden de kesinlikle istisna değil. Bu olay yüzünden ben bıçaklandım, dünya da on beş saat sonra sona erecek.”

“Dedemi bulursak, mutlaka her şey hallolur” diyen kız, yanıma yaklaşarak ayakuçlarında yükselip, kulağımın hemen altını hafifçe öptü. Kızın öpücüğüyle vücudum biraz ısınmış, karnımdaki yaranın acısı biraz dinmiş gibi oldu. Belki de kulağımın altında öyle özel bir nokta vardır. Veyahut yalnızca, uzun bir aradan sonra on yedi yaşında bir kız tarafından öpüldüğüm içindir. En son on yedi yaşında bir kız tarafından öpüldüğümden bu yana on sekiz yıl geçmişti.

“Her şeyin yolunda gideceğine inanırsan, dünyada korkacağın hiçbir şey kalmaz” dedi kız.

“Yaşlanınca, insanın inandığı şeyler de azalıyor” dedim. “Dişlerin törpülenip zayıflamasıyla aynı şekilde. Her şeye kötü tarafından bakıyor değilim, kuşkucu da yaklaşmıyorum, ama törpülenip gidiyoruz işte.”

“Korkuyor musun?”

“Evet, korkuyorum” dedim. Sonra çömelip bir kez daha deliğin içine baktım. “Dar ve karanlık yerlerden oldum olası hoşlanmam.”

“Fakat artık geri de dönemeyiz. İleriye gitmekten başka çaremiz yok sanırım.”

“Mantık olarak haklısın” dedim. Kendi vücudumun, her geçen saniye biraz daha kendimin olmaktan çıktığı hissine kapılmaya başlamıştım. Lise yıllarımda basketbol oynarken de, arada sırada kendimi öyle hissettiğim olurdu. Topun hareketleri fazlasıyla hızlı gelir, vücudumu o hıza uydurmaya çalışınca, bu sefer bilimcim o hıza yetişemezdi.

Kız bakışlarını ayırmadan cihazın şarj göstergesine bakıyordu. Nihayet “Gidelim” dedi. Şarj tamamlanmıştı.

Yine kız öne düştü, ben de onu izledim. Deliğin içine girince, kız arkasına dönüp girişin yanındaki kolu çevirerek kapıyı kapattı. Kapı kapanırken, dikdörtgen şeklinde vuran ışık gitgide incelerek çizgi haline geldi ve sonra da kayboldu. Öncekinden bir kat daha muazzam, o ana kadar hiç tecrübe etmediğim kadar koyu bir karanlık etrafımı sarıvermişti. El fenerinin ışığı bile o karanlığı yırtmayı başaramamış, yalnızca o karanlığın içerisinde çaresiz bir delik gibi kalıvermişti.

“Tam anlayamıyorum, ama” dedim. “Senin deden, neden tutup da karanlık karalarının yuvasına bağlantısı olan bir kaçış yolu seçmiş acaba?”

“En güvenli yol o olduğu için” dedi kız, feneri vücuduma tutarak. “Karanlık karalarının yuvasının ortasında, onlar için kutsal olan bir alan vardır ve oraya giremezler.”

“Dini bir şey mi?”

“Evet, sanırım öyle. Ben kendim görmedim, ama dedem öyle söyledi. Din demek yakışık almayabilir, ama bunun bir tür din olduğu kesinmiş. Onların tanrıları balıktır. Devasa, gözleri olmayan bir balık” diyen kız, ışığı ön tarafa çevirdi. “Neyse, şimdi ilerleyelim. Fazla zamanımız yok çünkü.”

Mağaranın tavanı öyle alçaktı ki çömelerek yürümek gerekiyordu. Kayanın yüzeyi düzgündü ve pek fazla girinti çıkıntı yoktu, ama arada sırada çıkıntı yapan kısımlara başımı çarpıveriyordum. Fakat kafamı şiddetle çarpsam bile durup sızlanacak zamanım yoktu. El fenerimin ışığını kızın sırtında sabitleyerek, onu kaybetmemek için ölesiye bir çabayla ilerlemeye devam ettim. Onca kilosuna rağmen, kızın hareketleri çevik, ayakları çabuktu ve bir hayli de dayanıklı gibiydi. Ben de yeterince iyiyimdir, ama çömelerek ilerleyince karnımdaki yara zonklamaya başlamıştı. Sanki buzdan bir hançer karnıma batırılıyormuş gibi bir acıydı. Fakat kızı kaybedip de zifiri karanlığın içinde

yalnız başıma kalmaktansa, o acıya katlanmak daha tercih edilir bir durumdu.

İlerledikçe, içimdeki vücudumun bana ait olmadığı şeklindeki his iyice güçlendi. Bunun kendi vücudumu görememekten kaynaklandığını düşündüm. Avuç içimi burnumun dibine kadar getirsem bile göremiyordum.

Vücudumu görememek garipti. Sürekli o ortamın içinde kalınca, vücut kavramının bir varsayımdan öteye geçmediğini düşünmeye başlıyor insan. Gerçekten de kafamı çarptığımda kafamın, hareket ettikçe karnımdaki yaranın acısını, tabanımın altında yer olduğunu hissedebiliyordum. Fakat bu yalnızca bir acı ya da dokunuştan öteye geçen bir şey değildi. O yüzden vücudun yok olup, geriye yalnızca kavramın kaldığını ve işlevini sürdürdüğünü söyleyebilmek de mümkündü. Bu tamı tamına, ayağı kesilen bir insanın, ayağı kesildikten sonra bile parmağının kaşındığını hissetmesi gibi bir şeydi.

Birçok kez el fenerini vücuduma tutup yerinde olduğundan emin olmak istediysem de, kızı kaybederim korkusuyla vazgeçtim. Vücudum olduğu gibi duruyor, dedim kendi kendime. Eğer vücudum yok olmuş, geride yalnızca ruhum kaldıysa da kendimi daha rahat hissetmemem için bir neden yoktu. Eğer ruh, karın yarasını, ülseri ve basuru sonsuza dek taşımak zorundaysa, mutlak kurtuluş nerede mümkün olabilirdi ki? Ruh bedenden ayrılmayan bir şeyse eğer, ruhun var olma nedeni ne olabilirdi ki?

Aklımdan bu düşünceler geçerken, tombul kızın giydiği zeytin yeşili savaş montu ve altında kalan vücuduna tam oturmuş pembe etek ve Nike yürüyüş ayakkabılarını takip ettim. Kızın küpeleri ışık vurdukça ışıltılar saçıyordu. Sanki kızın boynunun çevresinde bir çift ateşböceği uçuşuyormuş gibi bir görüntüydü bu.

Kız bana dönüp bakmadan, dudaklarını sımsıkı kapamış halde ilerliyordu. Sanki benim varlığım kafasından silinip gitmiş gibi bir hali vardı. Elindeki flaş ışığıyla yan taraflardaki girintileri ve yan yolları hızla kontrol ederek ilerlemeye devam ediyordu. Yol ayrımına gelince göğüs cebinden haritayı çıkarıp, ışık tutarak hangi tarafa gitmemiz gerektiğine baktı. O arada ben de ona yetişmeyi başardım.

“Doğru yolda mıyız?” diye sordum.

“Evet, sorun yok. Şu an için. Doğru yoldayız” dedi kendinden emin bir ses tonuyla.

“Doğru yolda olduğumuzu nereden anlıyorsun?”

“Doğru işte” diyerek, ışığı ayaklarının dibine tuttu. “İşte, zemine baksana.”

Çömelerek ışığın vurduğu daire alandaki zemine baktım. Kayanın çukurlaşan yerlerinde gümüş rengi ışıltılar saçan küçük bir şeyler görünüyordu. Elime alıp baktım, metal ataşlardı.

“Gördün mü?” dedi kız. “Dedem buradan geçmiş işte. Sonra bizim de arkasından geleceğimizi düşünerek işaret bırakmış.”

“Şimdi anlaşıldı” dedim.

“On beş dakika geçti. Acele edelim” dedi kız.

Daha sonra da karşımıza yol ayrımları çıktı, ama hepsinde ataşlar bırakılmış olduğundan her seferinde yolumuzu kaybetmeden ilerledik; her saniyesi değerli zamandan biraz olsun kazanabildik.

Arada sırada derin çukurların yerde açılmış ağızlar gibi karşımıza çıktığı da oluyordu. Çukurların yeri harita üzerinde kırmızı keçeli kalemle işaretlenmiş olduğundan, oralara yaklaştığımızda hızımızı

biraz düşürüyor, ışığı zemine tutarak dikkatle ilerliyorduk. Çukur ağızları genelde elli ila yetmiş santim çapındaydı, üzerinden atlayarak ya da yanlarından dolaşarak geçmeyi başarabiliyorduk. Denemek için yakınlarda bulduğum yumruk büyüklüğünde bir taşı çukurlardan birine attım, ama ne kadar beklediysem de çarpma sesi gelmedi. Sanki attığım taş öylece gitmiş de Brezilya, Arjantin gibi bir yerden çıkmış gibiydi. Yanlış adım atıp çukurun içine düşüverdiğimi aklıma getirmek bile mideme kramplar girmesine neden oluyordu.

Yol sağa sola yılan gibi kıvrılıyor, yan yollara ayrılarak aşağıya doğru devam ediyordu. Dik yokuşlar yoktu, ama yol sürekli aşağıya iniyormuş gibiydi. Sanki her adımda aydınlık yeryüzü dünyası sırtımdan parça parça koparılıp alınıyordu.

Yolda bir kez kucaklaştık. Kız aniden durup, sonra geri dönerek ışığı kapatıp kollarını vücuduma doladı. Sonra parmak uçlarıyla yoklayarak dudaklarımı bulup, kendi dudaklarını yapıştırdı. Ben de kollarımı uzatıp usulca onu kucakladım. Zifiri karanlığın ortasında kucaklaşmak biraz garipti. Evet, Stendhal zifiri karanlıkta kucaklaşmakla ilgili bir şeyler yazıyordu. Ancak, kitabın adını unutmuştum. Anımsamaya çalıştıysam da, bir türlü çıkaramadım. Stendhal hiç karanlığın ortasında bir kadına sarılmış mıydı acaba? Eğer hayatta kalır da buradan çıkabilirsem, dünyanın sonu da gelmemiş olursa Stendhal'in o kitabını arayıp bulmak için kendi kendime söz verdim.

Kızın boynundaki kavun kokusu silinip gitmişti. Onun yerine on yedi yaşında kız boynu kokusu geliyordu. Boynunun altındansa benim kendi kokum geliyordu. Amerikan ordusu montuna sinmiş yaşamımın kokusu. Yaptığım yemekler, üzerime döktüğüm kahveler, vücudumdan çıkan terler. Bunların hepsi oraya sinip, öylece kalmıştı. Yeraltında zifiri karanlığın ortasında on yedi yaşında bakire bir kızla kucaklaşmış haldeyken, o yaşantımın bir daha asla geri gelmeyecek bir hayal olduğunu hissetmeye başladım. O yaşantının bir zamanlar var

olduğunu anımsayabiliyordum. Ancak, oraya yeniden döndüğümdeki halimi kafamın içinde canlandıramıyordum.

Uzunca bir süre ona sarılmaya devam ettim. Zaman hızla ilerliyordu, ama bu o an benim için hiç de önemli bir sorun değildi. Birbirimize sarılarak, korkularımızı da paylaşıyorduk. O an en önemli olan şey buydu.

Neden sonra kız, memelerini göğsüme iyice yapıştırdı, dudakları aralandı, yumuşak dili ılık nefesiyle birlikte ağzımın içine dalıverdi. Dilinin ucu benim dilimin kıyılarında dolaşırken, parmak uçları saçlarımı karıştırıyordu. Fakat bu, on saniye kadar sürdükten sonra, kız aniden benden ayrılıverdi. O an sanki tek başına uzay boşluğunda kalakalmış bir astronot gibi, dipsiz bir hayal kırıklığı yaşadım.

El fenerimi açtığımda kız oradaydı. O da kendi fenerini açtı.

“Gidelim” dedi. Sonra çevik bir hareketle arkasını dönerek, önceden olduğu gibi bir havada yürümeye başladı. Dudaklarının dokunuşunun hissi, henüz dudaklarımdan silinmemişti. Göğsüm hâlâ kızın kalp atışlarını hissetmeye devam ediyordu.

“Benimki, bir hayli iyiydi, değil mi?” diye sordu kız, arkasına dönmeden.

“Evet, bir hayli” dedim.

“Fakat yetersiz bir şeyler var herhalde.”

“Evet” dedim. “Bir şeyler yetersiz.”

“Ne yetersiz acaba?”

“Bilemiyorum” dedim.

Ondan sonraki beş dakika boyunca düz bir yoldan aşağı inerek, geniş boş bir yere çıktık. Havanın kokusu, adımlarımızın yankılanma sesi değişiverdi. El çırptığımızda avuç içi şişkinleşmiş gibi, çıkan sesten farklı bir yankı çıkıyordu.

Kız haritayı çıkarıp yerimizi kontrol ettiği sırada, ben de ışığı çevrede gezdirdim. Tavan kubbe şeklindeydi ve bulunduğumuz yer de ona uygun olarak yuvarlaktı. Net olarak insan elinin değdiği belli olacak ölçüde düzgün bir şekli vardı. Duvarlar kaygan, pürüzsüzdü. Zeminin tam ortasında çapı bir metre kadar sığ bir çukur vardı. Çukurun içinde ne olduğu belli olmayan vıcık vıcık bir şey birikmişti. Keskin bir koku yoktu, ama yine de, insanın midesindeki özsuyunu ağzına çıkaracak kadar iğrenç bir koku havayı kaplamıştı.

“Burası kutsal mekânın girişi galiba” dedi kız. “Böylelikle, şimdilik kurtulmuş olduk. Karanlık karaları buradan ileriye giremez.”

“Karanlık karalarının girememesi iyi bir şey de, biz sıyrılıp çıkabilecek miyiz?”

“Bunu dedeme bırakalım. Dedem mutlaka bir şeyler yapar. Üstelik iki cihazı birleştirirsek karanlık karaları yanımıza asla yanaşamaz, değil mi? Yani, cihazlardan birini çalıştırırken diğeri şarj olur. Böylece korkacak bir şey kalmaz. Zaman konusunda endişelenmemize de gerek yok.”

“Haklısın” dedim.

“Cesaretin biraz yerine geldi mi?”

“Biraz” dedim.

Kutsal mekânın girişinin iki yanında, sık oyulmuş kabartmalar vardı. Devasa iki balığın karşılıklı olarak kuyruklarını birbirine dolayarak bir topu çevrelediklerini gösteren bir motifti. İnsana ilk bakışta garip gelen bir balıktı. Başı sanki bombardıman uçaklarının rüzgâr kesici başlıkları gibi şişkindi. Gözleri yoktu; gözlerin bulunması gereken yerlerden iki kalın anten ağaç lifleri gibi burgulanarak dışarı fırlamıştı. Ağzı vücuduyla orantısız ölçüde büyüktü ve dosdoğru solungaçlarına kadar uzanıyordu. O ağzın hemen altında bitiş noktasına yakın, kesilip koparılmış hayvan koluna benzer kütük gibi bir organ çıkıntı yapmıştı. Önce o kısmın soğurma işlevi gören bir organ olduğunu sandım, ama iyice bakıca uç tarafında üç sivri tırnak seçilebiliyordu. Tırnaklı bir balığı ilk kez görüyordum. Sırt yüzgecinin hantal bir şekli vardı, vücudunun her yanını da dikeni andıran pullar kaplamıştı.

“Bu efsanevi bir yaratık mı acaba? Yoksa gerçekten yaşayan bir canlı mı?” diye sordum.

“Bilmem” diyen kız, çömelerek yerden yine birkaç ataş topladı. “Her neyse, bir şekilde yolumuzu kaybetmeden doğru yere gelmeyi başarmışız. Haydi, bir an önce içeri girelim.”

Işığı bir kez daha kabartmaya tuttuktan sonra, kızı takip ettim. Karanlık karalarının öylesine derin bir karanlık içerisinde, o kadar ayrıntılı bir kabartma yapabilmiş olmaları karşısında biraz şoka uğramıştım. Onların karanlıkta bile görebildiklerini önceden bilsem bile, bu gerçekten tanık olduğum andaki şaşkınlığımı azaltmayacaktı. O an da karanlığın derinliklerine sinmiş halde hareketlerimizi gözetlediklerine artık şüphem yoktu.

Kutsal mekâna girince, yol yokuş yukarı oldu ve aynı zamanda tavan iyice yükselip, sonunda ışık tuttuğumuzda bile görülemeyecek kadar uzaklaştı.

“Buradan sonra dağa gireceğiz” dedi kız. “Dağ tırmanmaya alışık mısın?”

“Eskiden haftada bir tırmanırdım. Zifiri karanlıkta tırmanmışlığım yok gerçi.”

“O kadar büyük bir dağ değil galiba” dedi kız, haritayı göğüs cebine tıkıştırdıktan sonra. “Dağ denecek kadar bir büyüklüğü de yok. Tepe dersek daha doğru olur herhalde. Fakat onlar için dağ olduğunu söylemişti dedem. Yeraltındaki yegâne dağ. Kutsal dağ.”

“Öyleyse biz şu an o kutsal yeri kirletmek üzereyiz.”

“Hayır, tam tersi. Dağ en baştan beri kirlenmişti zaten. Her türlü kirlilik orada toplanmış bir haldeydi. Bu dünya, bir örnek vermek gerekirse, yerkabuğuyla kapatılmış Pandora’nın kutusu gibi bir yer. Biz de şu an onun içinden geçmeye çalışıyoruz.”

“Cehennem gibi sanki.”

“Evet, öyle. Gerçekten de burası cehenneme benziyor olabilir. Üstelik buranın havası kanalizasyon, farklı mağaralar ve sondaj deliklerinden geçerek yeryüzüne çıkıyor. Karanlık karaları yeryüzüne çıkamaz, ama hava çıkabilir. İnsanların ciğerlerine de dolabilir.”

“Öyle bir yerin tam ortasına dalıp, hayatta kalabilecek miyiz?”

“İnanmamız gerek. Az önce söylemiştim, değil mi? İnandıktan sonra korkacağın hiçbir şey kalmaz. Keyifli anılarını, âşık olduğun insanları, ağladığını, çocukluğunu, gelecek planlarını, sevdiğin müzikleri, her şeyi olabilir. Öyle şeyleri düşündükten sonra korkacak bir şey yok.”

“Ben Johnson’u düşünebilir miyim?” diye sordum.

“Ben Johnson?”

“John Ford’un eski filmlerinde çıkan, çok iyi ata binebilen aktör. Ata çok güzel biner.”

Kız karanlığın içinde keyifle kıkırdadı. “Çok hoşsun. Çok hoşuma gidiyorsun.”

“Aramızdaki yaş farkı çok fazla” dedim. “Üstelik tek bir müzik aleti bile çalamam.”

“Buradan çıkınca sana ata binmeyi öğretirim.”

“Sağ ol” dedim. “Peki sen neyi düşüneceksin?”

“Seninle öpüştüğümü” dedi kız. “Onun için az önce seninle öpüştüm. Anlamadın mı?”

“Anlamadım.”

“Dedemin burada ne düşündüğünü biliyor musun?”

“Bilmiyorum.”

“Dedem hiçbir şey düşünmez. O kafasının içini tamamen boşaltabilir. Dâhi böyle bir şeydir işte. Kafanın içi bomboş olursa, kötü ruhlu hava oraya giremez.”

“Haklısın” dedim.

Kızın söylediği gibi, ilerledikçe yol dikleşiyor, sonunda iki elini birden kullanmadan tırmanmanın mümkün olmadığı bir yar haline geliyordu. O sırada ben, sürekli Ben Johnson’u düşündüm. Ben Johnson’un ata binmiş hali. *Apaçi Kalesi*, *Sarı Kurdele*, *Tenteli Araba*, *Rio Grande Kalesi* filmlerinde oynayan Ben Johnson’un ata binme sahnelerini kafamın içinde canlandırdım durdum. Buffalolar vadide toplanmış, kadınlar ellerini beyaz önlüklerine silerek kapılarda bekleşiyordu.

Akan ırmağın üzerindeki ışıltılar rüzgârla titreşiyor, insanlar şarkı söylüyorlardı. Ben Johnson da o manzaranın ortasından yaydan fırlamış ok gibi geçiyordu. Kamera rayların üzerinde kayarak, onun hareketlerini karelerin içine sığdırıyordu.

Kayayı yakalayıp, ayağımı koyacağım yeri yoklayarak, Ben Johnson'u ve onun ata binerkenki halini düşünmeye devam ettim. O sayede mi bilemem, ama karnımdaki yaranın acısı da dinmiş, yaralı olduğum düşüncesine kulak asmadan ilerleyebilir hale gelmiştim. Şöyle bir düşününce, kızın bilince özel bir sinyal gönderilince bedensel acıların unutulduğuna dair sözlerinin, abartısız olduğuna inanmaya başladım.

Dağ tırmanışı açısından bakılırsa, kesinlikle zor bir kaya tırmanışı değildi. Bastığımız yerler sağlamdı, duvar gibi yükselen kısımlar da yoktu ve elimi uzattığımda kayanın uygun bir çıkıntısını bulabiliyordum. Yeryüzündeki standartlar açısından bakıldığında yeni başlayanlara göre, hem de Pazar günleri ilkokul öğrencilerinin tek başına tırmanmasında sakınca olmayan türden, basit bir parkurdu. Fakat bu yeraltında, zifiri karanlığın ortasında olunca, iş değişiyordu. Öncelikle, söylemeye gerek yok belki, ama hiçbir şey görülmüyordu. İleride neyin olduğu, daha ne kadar tırmanmak gerektiği, o an hangi konumda olunduğu, ayağından aşağısının nasıl bir manzarası olduğu, insanın doğru parkurda olup olmadığı... Bunların hiçbiri anlaşılmıyordu. Görme yeteneğini kaybetmenin, beraberinde aynı ölçüde korku getirdiğini bilmiyordum. Bu korku duruma göre, değer yargılarını, hatta buna bağlı olarak öz saygı ve cesaret gibi şeylerin hepsini süpürüp gidiyordu. İnsan bir şeyleri başarmak istediğinde çok doğal olarak üç noktayı kavramalıdır. Ben bu ana kadar, ne kadar işi tamamlayabildim? Şu an hangi konumdayım? Bundan sonra ne yapmalıyım? İşte bunlar, temel sorulardır. Bu üç nokta elinden alınırsa, geriye korku, kendine güvensizlik ve bezginlik hissinden başka bir şey kalmaz. O an içinde bulunduğum durum tam olarak öyleydi. Teknik düzey o kadar önemli

bir sorun değildir. Sorun insanın nereye kadar kendini kontrol edebileceğidir.

Karanlık dağda tırmanmaya devam ettik. Elimde el feneriyle tırmanamadığımdan, el fenerini cebime tıkıştırdım, kız da fenerin bandını omzuna çaprazlamasına asarak ışığı sırtına denk getirmişti. O yüzden hiçbir şey göremiyorduk. Kızın sırtında salınan ışık, anlamsızca boşluğu aydınlatıyordu sadece. Ben de o ışığa doğru sabırla tırmanıyordum.

Benim arkada kalıp kalmadığımı kontrol etmek için, kız arada sırada bana sesleniyordu. “İyi misin?” ya da “Az kaldı” gibi şeyler söylüyordu.

“Şarkı söylesene” dedi kız, biraz sonra.

“Nasıl bir şey olsun?” diye sordum.

“Fark etmez. Melodisi ve sözlerinin olması yeter. Haydi söyle.”

“Başkalarının önünde söyleyemem.”

“Nazlanmayı bırak. Söyle haydi!”

Çaresiz “Pechka”yı söylemeye başladım.

Karlı gecelerde
Keyifli *pechka*
Yan *pechka*, yan!
Konuşalım haydi
Eskilerden, çok eskilerden
Yan *pechka*, yan!

Şarkının geri kalan kısmının sözlerini bilmediğim için, gelişigüzel uydurarak söyledim. Hep birlikte *pechka* yani şömine başında ısınırken birisi kapıyı çalar, evin babası kapıya çıkınca karşısında yaralı bir ren geyiği bulur, geyik "Karnım aç. Bir şeyler verin lütfen" der.

Bunun üzerine konserve şeftali verirler. İşte şarkının sözleri öyleydi. Sonra hep birlikte pechka başına oturup şarkı söylerler.

"Bir hayli iyi söylüyorsun" diye övdü, kız. "Alkışlayamıyorum kusura bakma, ama çok güzel bir şarkı."

"Teşekkür ederim" dedim.

"Bir şarkı daha söylesene."

Bunun üzerine "Beyaz Noel"i söyledim.

Rüyalarımdasın
Beyaz Noel
Beyaz kar manzarası
Nazik kalbim ve
Eski rüyaların
Sana verdiği
Hediyedir
Rüyalarımdasın
Beyaz Noel
Gözlerimi kapasam
Kızak çanları
Karın ışıltıları
Yüreğimde canlanır

“Çok iyi” dedi kız. “Sözlerini sen mi yazdın?”

“Gelişigüzel söyledim işte.”

“Neden hep kış ya da kar şarkıları söylüyorsun?”

“Bilmem. Neden acaba? Burası karanlık ve soğuk olduğu için belki de. Aklıma bu türden başkası gelmiyor” dedim, bir çıkıntıdan sonrakine doğru vücudumu çekerken. “Şimdi söyleme sırası sen de.”

“ ‘Bisiklet Şarkısı’ olur mu?”

“Buyur” dedim.

Nisan sabahı
Bisikletime bindim
Bilinmez yollardan
Ormana yöneldim
Yeni bisikletim
Rengi pembe
Gidonu da, selesi de
Her yeri pembe
Fren lastiği bile
Evet, pembe

“Nedendir bilmem, şarkı seni anlatıyor gibi” dedim.

“Öyle, elbette. Benim kendi şarkım” dedi. “Hoşuna gitti mi?”

“Hoşuma gitti.”

“Devamını dinlemek ister misin?”

“Elbette.”

Nisan sabahı
Yakışır pembe
Başka renkler
Gelmez akla
Yeni bisikletim
Şapkam, kazağım
Her şey pembe
Pantolonum, iç çamaşırlarım
Evet, pembe

“Senin pembe için hissettiklerini anladım, ama öykünün devamına geçelim istersen” dedim.

“Bu kısmı gerekli” dedi. “Baksana, pembe gözlük olur mu sence?”

“Bir zamanlar Elton John takmıştı sanırım.”

“Hmm” dedi kız. “Neyse. Devamını söyleyeyim.”

Yol üzerinde
Rastladım dedeme
Elbiseleri dedemin
Hepsi mavi
Unutmuş sakallarını kesmeyi
Sakalları da mavi
Sanki uzun geceler gibi
Derin bir mavi

Uzun, uzun geceler
Her zaman mavi

“Bu da ben miyim yoksa?” diye sordum.

“Hayır, sen değilsin. Bu şarkıda sen yoksun.”

Ormana gitmekten
Vazgeç istersen
Diyor dedem
Ormanın kuralı
Hayvanlar içindir
İsterse
Nisan sabahı olsa bile
Su tersine
Akmaz asla
Nisan sabahında bile

Yine de ben
Bisikletimle ormana gidiyorum
Pembe bisikletimin üstünde
Aydınlık Nisan sabahı
Hiçbir şeyden korkmuyorum
Bisikletten inmezsem
Korkmam zaten
Ne kırmızı, ne mavi, ne de kahverengi
Mükemmel bisikletim

Kız “Bisiklet Şarkısı”nı bitirdikten az sonra, nihayet yarın tepesine ulaşmış olacağız ki, geniş, düz bir yere çıktık. Orada kısa bir süre dinlendikten sonra, ışık tutarak etrafa baktık. Bulunduğumuz yer bir hayli geniş gibiydi, tepsi gibi bir düzlük göz alabildiğince uzanıyordu. Kız düzlüğe çıktığımız yerde bir süre çömelip kaldı ve orada da bir düzineye yakın ataş bulduk.

“Deden nerelere kadar gitti acaba?” diye sordum.

“Az kaldı. Yakın. Bu düzlüğü dedemden çok dinledim, az çok tahmin edebiliyorum.”

“Öyleyse deden, daha önce de buraya birçok kez gelmiş mi?”

“Elbette. Dedem yeraltı haritası çıkarmak için, buraları köşe bucak inceledi. Burayla ilgili her şeyi bilir. Olukların çıkış yerlerinden gizli geçitlere açılan yollara varana kadar her şeyi.”

“Tek başına mı dolaşmış?”

“Evet, öyle. Elbette” dedi kız. “Dedem tek başına hareket etmeyi sever. Aslında insanları sevmez, başkalarına güvenmez demek istemiyorum ama başkalarının dedeme eşlik edemediklerini söylemek daha doğru olur.”

“Sanırım anlayabiliyorum” diyerek, ona katıldığımı belirttim. “Peki bu düzlük neyin nesi?”

“Bir zamanlar bu dağda karanlık karalarının ataları yaşarmış. Dağın yamacında delik açarak, hep birlikte oranın içinde yaşamışlar. Şu an bulunduğumuz düzlük de, onların dini törenlerini yaptıkları yer. Onlara göre, Tanrı’nın evi. Burada başrahip ya da büyücüleri durur, karanlıklar tanrısını çağırarak kurban sunarlarmış.”

“Tanrı dedikleri de, şu iç ürpertici balık olsa gerek.”

“Evet. Onlar o balığın bu karanlığın efendisi olduğuna inanıyorlar. Buradaki ekosistemin, farklı şeylerin varoluş halinin, fikirlerin, değer sisteminin, yaşam ve ölümün, yani her şeyin. Efsaneleri, eskiden onların ilk atalarının bu yere o balığın önderliğinde geldiğini anlatır.”

Kız ışığı yere tutarak zemine kazınmış, derinliği on santim, eni bir metre kadar kanal gibi bir şeyi bana gösterdi. O kanal düzlüğe çıkılan yerden düz bir hat boyunca karanlığın içine doğru uzanıyordu. “Bu yolu dümdüz takip edince eski sunağa ulaşılıyor. Olasılıkla dedem de orada gizleniyor sanıyorum. Çünkü bu kutsal yerde o sunak en kutsal noktadır ve orada saklandıkça yakalanma tehlikesi hiç yoktur.”

İkimiz o kanal gibi dümdüz uzanan yolda ilerledik. Yol sonunda yokuş aşağı inmeye başlayınca, iki yandaki çıkıntılar da gitgide yükseldi. Sanki iki tarafımızdaki duvarlar aniden üstümüze gelecek de, ezeliverecekmişiz gibi bir hisse kapılmadan edemedim. Fakat etraf, bir kuyunun dibi gibi sessizdi, kımıldayan hiçbir şey yoktu. Yalnızca ikimizin lastik tabanlarının yere basma sesi garip bir ritim halinde duvarlarda yankılanıyordu. Yürürken birçok kez, gayriihtiyari yukarıya baktım. İnsanlar karanlığın ortasında kalıverince, çok doğal olarak ay ve yıldızların ışığını ararlar.

Fakat elbette, başımın üzerinde ne ay vardı, ne de yıldızlar. Karanlık kat kat olmuş, üzerime çullanıvermişti. Rüzgâr yoktu; hava da tüm ağırlığıyla aynı yerde duruyordu. Çevremdeki her şeyi öncesine oranla çok daha ağırlaşmış gibi hissetmeye başladım. Kendi varlığımın bile, ağırlığı artmaya başlamış gibiydi. Verdiğim nefesler, ayak seslerimin yankısı ve elimin kalkıp inişlerine varana kadar her şey, çamur gibi ağır bir zeminin içine çekiliyormuş gibiydi. Yeraltında derinlere inmekten çok, bilinmez bir gezegene inmiş gibiydik. Yerçekimi, havanın yoğunluğu ve zaman algılaması, benim belleğimde olan hallerinden tamamıyla farklıydı.

Sol elimi yukarı kaldırıp, dijital saatimin ışığını açarak, saati kontrol ettim. İkiyi on bir geçiyordu. Yeraltına indiğimizde tam gece yarısı olduğuna göre, henüz yalnızca iki saatten biraz fazla bir süre karanlığın içinde kalmıştım ama bende ömrümün dörtte birini karanlıkta geçirmişim gibi bir his uyanmıştı. Dijital saatin ışığına bile, biraz fazla bakınca gözlerimin iç kısmı iğne batırılıyormuş gibi acıyıverdi. Herhalde gözlerim yavaş yavaş karanlığa uyumlu hale geliyordu. El fenerinin ışığı da, aynı şekilde iğneye dönüşüp gözlerime batıyordu sanki. Uzun süre karanlıkta kalınca, karanlık normalmiş de, ışık yabancı bir şeymiş gibi hissetmeye başlıyor insan.

Suskun suskun derin bir kanalı andıran koridorda aşağı, daha aşağı doğru ilerledik. Yol düzgün, dosdoğru ilerleyen bir yoldu ve kafamı tavana vurma tehlikesi de olmadığından, el fenerini kapatarak kızın kauçuk tabanından çıkan sesleri dinleyerek ilerledim. Yürüdükçe, gözlerimin açık mı yoksa kapalı mı olduğunu anlayamaz hale geldim. Gözlerimin açık olduğu zamanki karanlık ve kapattığım zamanki karanlık tamamen aynıydı. Başlangıçta, gözlerimi bir kapatıp bir açarak ilerlediysem de, sonunda açım mı kapalı mı net olarak kestiremez hale geliverdim. İnsanın bir davranışı ile o davranışın aksinde bulunan davranışının arasında, aslında bir tür etkin bir fark bulunur, o fark yok oluverince de, A hareketi ile B hareketini ayıran duvar otomatik olarak yok oluverir.

Duyumsayabildiğim tek şey, kızın kulaklarımda yankılanan ayak sesleriydi. Kızın ayak sesleri belki zemin, belki hava, belki de karanlık yüzünden son derece kulak tırmalayıcı bir hal almıştı. Kafamın içinde o yankılanmaları bir şekilde düzgün seslere çevirebilmek için çabaladıysam da, o yankıların denk düşeceği sesleri bir türlü bulamadım. Sanki Afrika ya da Ortadoğu’da konuşulan, benim bilmediğim bir dil gibi yankılanıyordu. Fransızca, Almanca ya da İngilizce olsa bir şekilde o yankılara yaklaşabilirdim. Önce bir İngilizceyi deneyeyim istedim.

Başlangıçta,

Even-through-be-shopped-degreed-well

şeklinde duymuş gibi oldum, ama gerçekte telaffuz edince, sesler ayak seslerinden tamamen farklıydı. Daha kesin olarak ifade edecek olursak,

Efgven-gthouv-bge-shopevg-egvele-wgevl

gibi duyuluyordu.

Sanki Fince gibiydi, ama maalesef, Fince hakkına tek bir şey bile bilmiyordum. Sözcüklerden edindiğim izlenime bakılacak olursa “Çiftçi yolda yaşlı şeytana rastlar” gibi bir şeydi, ama bu benim izlenimimden öteye geçmiyordu. Elimde kanıta benzer hiçbir şey yoktu.

Birçok sözcük ve cümleyi o ayak sesleriyle örtüştürmeye çalışarak yürümeye devam ettim. Sonra kafamın içinde kızın pembe Nike ayakkabılarının düz yolda ritmik olarak ilerleyişini canlandırdım. Sağ topuğu zemine iniyor, ağırlık odağı parmak uçlarına geçiyor, sonra zeminden ayrılmadan önce sol topuk zemine değiyordu. Zamanın ilerleyişi de iyice güçleşmişti. Sanki saatin çarkı yerinden oynamış da, ibreler güçlükler ilerliyormuş gibiydi. Pembe yürüyüş ayakkabıları, artık iyice bulanıklaşan bilincimin içerisinde bir ileri, bir geri hareket edip duruyordu.

Efgven-gthouv-bge-shopevg-egvele-wgevl

Efgven-gthouv-bge-shopevg-egvele-wgevl

Efgven-gthouv-bge...

diye, ayakkabı sesi yankılanmaya devam etti.

Finlandiya taşra yolunun taşları üzerinde yaşlanmış şeytan oturmuş kalmıştı. Şeytan on bin ya da yirmi bin yaşındaydı ve yorgunluğu her halinden belli oluyordu. Elbiseleri ve ayakkabıları da toz içerisinde kalmıştı. Sakalları bile kesilmişti. “Böylesine aceleyle, nereye gidiyorsun?” diye seslendi şeytan, çiftçiye. “Çapanın ağzı bozuldu da, tamir ettirmeye götürüyorum” diye yanıtladı, çifti. “O kadar aceleye gerek yok” dedi şeytan. “Güneş henüz yeterince yüksekte, o kadar telaş yapacak ne var ki? Biraz şöyle oturup anlatacaklarımı dinle.” Çiftçi temkinli bir şekilde şeytanın yüzüne baktı. Şeytana bulaşmanın kendine fayda sağlamayacağını çiftçi çok iyi biliyordu, ama şeytan bir hayli sefil düşmüş, iyice yorulmuş gibiydi. Bunun üzerine çiftçi...

...Bir şey yanağıma çarpıverdi. Yumuşak düz bir şey. Yumuşak, düz, pek büyük olmayan ve özlediğim bir şeydi. Neydi bu? Düşüncelerimi toparlamaya çalışırken, aynı şey bir kez daha yüzüme çarptı. Sağ elimi kaldırarak o şeyi kovalamaya çalıştım, ama başarılı olamadım. Yanağın bir kez daha darbe aldı. Gözlerimin önünde rahatsız edici ışıltılar saçan bir şey sağa sola oynayıp duruyordu. Gözlerimi açana kadar, gözlerimi kapatmış olduğumun farkına varamadım. Gözlerimi kapatmıştım. Gözümün önündeki kızın büyük flaş ışığı, yanağıma çarpıp duran şey de kızın eliydi.

“Çek şunu!” diye bağırdım. “Gözlerim kamaşıyor, acıyor.”

“Aptal aptal konuşmayı kes! Böyle bir yerde uyuyakalırsan ne olacağını biliyor musun? Çabuk kalk ayağa!” dedi kız.

“Kalkmak?”

El fenerimi açıp, etrafıma baktım. Kendim farkına varmamıştım, ama zemine oturmuş, duvara yaslanmıştım. Herhalde hiç farkına varmadan uyuyakalmıştım. Zemin de, duvar da suyla ıslatılmış gibi nemliydi.

Belimi yavaşça doğrultarak, ayağa kalktım.

“Hiç anlayamadım. Hangi arada uyuyakalıverdim acaba? Ne oturduğumu hatırlıyorum, ne de uyumaya çalıştığımı.”

“O tipler öyle tuzak kurarlar” dedi kız. “Burada uyuyakalıvermemiz için.”

“Tipler?”

“Bu dağda yaşayan şeyler. Tanrı mıdır, şeytan mı bilemem, ama öyle şeyler işte. Bizi rahatsız etmeye çalışıyorlar.”

Başımı silkeleyerek, başımın içinde kalan rahatsızlığı fırlatıp attım.

“Kafamın içi bulanıklaşmaya başladı, gözlerim açık mı, kapalı mı anlayamaz hale geldim. Sonra senin ayakkabıların garip sesler çıkardığından...”

“Ayakkabılarım?”

Kızın ayak seslerinin arasından, o yaşlı şeytanın nasıl çıkıp geldiğini anlattım.

“Hile bu işte” dedi kız. “Hipnotizma gibi bir şey. Farkına varmasaydım, artık burada senin için her şey çok geç kalmış olacaktı.”

“Geç kalmak mı?”

“Evet, öyle. Geç kalmak” dedi kız, ama bunun ne tür bir geç kalma olduğunu söylemedi. “Senin sırt çantanda halat vardı değil mi?”

“Evet, beş metre kadar gerçi.”

“Çıkarsana.”

Çantayı sırtımdan indirip, içine elimi daldırarak konserveler, viski şişesi ve mataranın arasından naylon halatı çekip çıkararak kıza verdim. Kız halatın bir ucunu benim kemerimin ucuna bağlayıp, diğer ucunu da kendi beline sarıp düğümledi. Sonra halatı çekiştirerek, vücutlarımızı birbirine yaklaştırmayı denedi.

“Oldu” dedi kız. “Artık birbirimizden kopmayız.”

“İkimiz birden uyuyakalmazsak elbette” dedim. “Sen de uykusuzsun değil mi?”

“Sorun tuzağa düşmemekte. Eğer sen uykusuzluğundan dolayı kendine acımaya başlarsan, kötü güçler işe oradan el atarlar. Anlıyor musun?”

“Anladım.”

“Anladıysan, gidelim. Oyalanacak vaktimiz yok.”

Birbirimize naylon halatla bağlanmış halde yeniden ilerlemeye başladık. Mümkün olduğunca dikkatimi kızın ayak seslerine kaptırmamaya çalışıyordum. Bir de, el fenerinin ışığını kızın sırtına tutup, Amerikan ordu montunun zeytin yeşiline bakarak yürüyordum. Evet, o montu 1971 yılında almıştım. Vietnam Savaşı hâlâ devam ediyordu ve o uğursuz suratlı Richard Nixon’un devlet başkanı olduğu sıralardı. O dönemde herkes saçlarını uzatır, kirli ayakkabılar giyer, uçuk rock müzik dinler, sırtında barış amblemi dikilmiş Amerikan ordusu artığı savaş montlarıyla dolaşır, kendini Peter Fonda ile özdeşleştirirdi. Neredeyse dinozorların bile hayatta olduğu kadar eski bir dönemdi.

O sıralarda meydana gelen bazı olayları anımsamaya çalıştım, ama aklıma hiçbir şey gelmiyordu. Başka bir şey bulamayınca, Peter Fonda’nın motosiklet sürerkenki halini kafamın içinde canlandırdım.

Onun üstüne de Stephen Wolf'un "Born to be Wild" müziğini koydum. Fakat "Born to be Wild" istencim dışında Marvin Gaye'nin "I Heard It Through the Grapevine" şarkısına dönüşüverdi. Herhalde iki şarkının girişleri benzediği içindir.

"Ne düşünüyorsun?" dedi tombul kız, ön taraftan.

"Bir şey düşündüğüm yok" dedim.

"Şarkı söyleyelim istersen."

"Yeteri kadar söyledik."

"O zaman bir şeyler düşün."

"Konuşalım."

"Ne hakkında?"

"Yağmura ne dersin?"

"O olur işte."

"Yağmur dendiğinde aklına ne gelir?"

"Annem, babam ve ağabeyimin öldüğü günün akşamı yağmur yağmıştı."

"Daha neşeli bir şeyler konuşalım" dedim.

"Olsun. Ben anlatmak istiyorum" dedi kız. "Üstelik senden başka bu tür şeyleri konuşabileceğim kimsem de yok… Eğer dinlemek istemezsen, anlatmam elbette."

"Anlatmak istediğin her şeyi anlatabilirsin."

“Yağıp yağmadığı güçlükle anlaşılabilen bir yağmurdu. Sabahtan itibaren aynı hava devam etmişti. Havanın bulanık griyle kaplı hali hiç değişmemişti. Bense hastanedeki yatağımda sürekli havaya bakıyordum. Kasımın başlangıcıydı, pencerenin dışında kâfur ağaçları vardı. Kocaman kâfur ağaçları. Yapraklarının yarısı dökülmüştü, hava da çıplak kalan dallarının arasından görülebiliyordu. Ağaçlara bakmayı sever misin?”

“Hiç düşünmedim” dedim. “Öyle hoşuma gitmez bir durum yok, ama öyle dikkat kesilerek incelediğim de pek olmadı.”

Dürüst olmak gerekirse ben kayın ve kâfur ağacı arasındaki farkın ne olduğunu bile bilmem.

“Ben ağaçlara bakmayı severim. Eskiden beri hep severdim, şimdi de öyle. Boş zaman bulduğumda bir ağacın altına oturur, gövdesine dokunup dallarına bakarak, hiçbir şey yapmadan saatler geçiririm. O sırada benim yattığım hastanenin bahçesindeki de çok güzel bir kâfur ağacıydı. Yatağımda yatarken, gün boyunca o ağacın dallarına ve havaya bakar dururdum. Sonunda, nerdeyse tüm dallarını teker teker ezberime kazımış kadar olmuştum. Hani demiryolu tutkunları vardır ya, hatların adlarını istasyonlarının tamamını ezberlerler, işte öyle.

Bir de o kâfur ağacının dallarına çok kuş gelirdi. Birçok türden kuşlar. Arada sırada güvercinlerin bile geldiği olurdu. O kuşlar gelir, bir süre ağacın dallarında dinlenir, sonra uçup giderlerdi. Kuşlar yağmur karşısında da hassastır. Biliyor muydun?”

“Bilmiyordum” dedim.

“Yağmur yağdığında ya da yağacak gibi olduğunda kuşlar asla ağacın dallarına gelmezlerdi. Fakat yağmur dinince, hemen gelir şen şakrak sesleriyle ötmeye başlarlardı. Sanki yağmurun dinmesini hep birlikte kutluyorlarmış gibi. Nedendir bilmem. Belki de yağmurdan

sonra böceklerin yeryüzüne çıkmasındandır. Veyahut yalnızca kuşlar yağmur sonrasını seviyor da olabilirler. Yine de, o sayede hava durumunu öğrenebiliyordum. Kuşlar ortada gözükmezse yağmur var demektir, gelip ötmeye başlarsa yağmur dinmiş demekti."

"Çok mu uzun kaldın, hastanede?"

"Evet, bir ay kadar. Eskiden benim kalp kapakçığımda sorun vardı, ameliyatla düzeltilmesi gerekmişti. Çok zor bir ameliyat olduğu söylenince, ailem yaşamamdan yarı yarıya umudunu kesmişti. Fakat garip işte. Sonuçta ben kaldım, ailemin geri kalan sağlıklı üyelerinin hepsi öldü."

Sonra kız bir süre daha sessizce yürümeye devam etti. Ben de kızın kalbini, kâfur ağacını ve kuşları düşünerek yürüdüm.

"Herkesin öldüğü o gün, kuşların çok hareketli olduğu bir gündü. Ne de olsa yağıp yapmadığı belli olmayan bir yağmur, bir kesilip bir başlıyordu. Kuşlar da ona uygun olarak bir görünüp, bir kayboluyordu. Çok soğuk, kışın habercisi gibi bir gündü. Hastanenin kaloriferleri yandığı için camlar buğulanmıştı, ben de birçok kez buğu silmeye kalkmıştım. Yatağımdan kalkıyor, camları havluyla siliyor, sonra yatağa geri dönüyordum. Aslında yataktan kalkmamam gerekiyordu, ama ağaçları, kuşları, havayı ve yağmuru görmek istiyordum. Uzun süre hastanede kalınca, bu tür şeyler yaşamın kendisiymiş gibi gelmeye başlıyor. Hiç hastanede yattın mı?"

"Hayır" dedim. Ben genelde bahar ayıları gibi sağlıklıyımdır."

"Kanatları kırmızı, başı siyah bir kuş vardı. Her zaman çift olarak hareket ederlerdi. Onların yanında sığırcıklar bankacılar gibi ciddi kalıyordu. Fakat hepsi de, yağmur dinince ağaca dönüyorlardı.

O an şöyle düşündüm. Dünya ne garip bir yer, dedim. Dünyada yüz milyonlarca, milyarlarca kâfur ağacı yeşermiş –elbette kâfur ağacı olmasa da olur– üzerlerine güneş vuruyor, yağmur yağıyor, onunla birlikte de yüz milyonlarca, milyarlarca kuş o ağaçlara konup uçuyorlar. O manzarayı hayalimde canlandırınca içimi biraz hüzün kaplamıştı.”

“Neden?”

“Herhalde dünya, sayısız ağaç, sayısız kuş ve sayısız yağmur damlalarıyla doludur. Öyle olduğu halde ben yalnızca bir kâfur ağacını ve bir yağmuru bile tam olarak anlayamadan ölüp gideceğim belki de. Öyle düşününce, kendimi çok yalnız hissettim, oturdum ağladım. Ağlarken birilerinin gelip beni sımsıkı kucaklamasını çok istedim. Ancak, beni kucaklamaya gelen kimse olmadı. Öylece, yalnız başıma yatağımda ağladım durdum.

Öylece güneş battı, etraf karardı, kuşlar da ortadan kayboldu. O yüzden ben, yağmurun yağıp yağmadığını anlayamaz hale geldim. O günün akşamı ailemin tamamı ölmüştü. Benim bundan nice sonra haberim oldu.”

“Öğrendiğinde çok acı çekmişsindir.”

“Tam olarak anımsamıyorum. Sanki o an hiçbir şey hissetmemiş gibiyim. Anımsadığım tek şey yağmurlu bir sonbahar akşamında bana sarılmaya kimsenin gelmemiş olması. Bu sanki benim için dünyanın sonu gibiydi. Karanlık, acı içerisinde, gelip sarılacak birilerini beklerken, hiç kimsenin sana sarılmaya gelmemesini anlayabilir misin?”

“Sanırım” dedim.

“Hiç sevdiğin biri öldü mü?”

“Birkaç kez.”

“O yüzden şimdi tek başınasın.”

“O kadar da değil” dedim, belime bağlı naylon halatı mıncıklayarak. “Bu dünyada hiç kimse tek başına kalamaz. Herkes bir yerlerde cılızca da olsa birbirine bağlıdır. Yağmur da yağar, kuşlar da öter. Karnı da kesilir, karanlığın ortasında bir kızla da öpüşebilir.”

“Fakat aşk olmasa, dünyanın hiçbir anlamı yok” dedi tombul kız. “Aşk olmasa, her şey pencerenin dışından geçip giden rüzgârdan farksız hale gelir. Dokunamaz, kokusunu hissedemezsin. Ne kadar çok kızla parayla yatsan da, ne kadar çok yoldan topladığın kızlarla yatsan da, bunlar gerçek değil. Hiçbiri sana gerçekten sarılmaz.”

“Öyle iki de bir kızlarla parayla yatıyor, yoldan kız topluyor değilim” diyerek, tepkimi göstermeye çalıştım.

“Ne fark eder?” dedi.

Haklı olabilirdi. Birileri bana içtenlikle sarılıyor değildi. Ben de içtenlikle birilerinin vücuduna sarılıyor değildim. Böylece yaş alıp gelmiştim işte. Denizin dibindeki kayalara yapışan denizhıyarları gibi, yalnız başıma o yaşıma gelmiştim.

Dalgın dalgın yürüdüğüm için, önümde yürüyen kızın durduğunun farkına varamayarak, yumuşak sırtına çarpıverdim.

“Özür dilerim” dedim.

“Hişşt!” diyen kız, kolumu kavradı. “Bir ses duyuluyor. Sen de kulak ver!”

Böylece hiç kımıldamadan, karanlığın içinden gelen yankılara kulak kesildik. Yürüdüğümüz yolun iyice ilerisinden geliyordu. Hafif,

dikkatlice dinlemeyince duyulamayacak bir sesti. Bir yandan hafif bir yer gürlemesini, bir yandan da ağır bir metalin yere sürtünmesini çağrıştırıyordu. Fakat o ses her neyse, kesilmeksizin devam ettiği gibi, zaman geçtikçe azar azar güçleniyor gibiydi. İnsana kendini sırtında devasa bir böcek geziniyormuş gibi hissettiren, rahatsız edici ve soğuk bir sesti. İnsanın duyma sınırına ucu ucuna ulaşacak ölçüde alçak bir sesti.

Çevremizdeki hava bile o sesle birlikte dalgalanmaya başlamış gibiydi. Ağırlığı hissedilen bir rüzgâr, suyla akıp giden çamur kütlesi gibi, ön tarafımızdan arkaya doğru çevremizden yavaşça geçip gidiverdi. Hava su yüklüymüş gibi serindi. Aynı hava, bir şeylerin meydana gelmek üzere olduğunu hissettiriyordu.

“Deprem mi olacak, acaba?” dedim.

“Deprem falan değil” dedi tombul kız. “Depremden çok daha feci bir şey.”

22
Dünyanın Sonu

Boz dumanlar

Yaşlı adamın önceden söylediği gibi, dumanlar neredeyse her gün yükseldi. O gri dumanlar elma korusu civarında bir yerden yükseliyor, öylece havadaki ağır bulutlara karışıyorlardı. Bu görüntüye baktıkça, sanki tüm bulutlar elma ağaçlığı içerisinde yapılıp da havaya salınıyormuş gibi bir duyguya kapılıyordum. Dumanlar öğleden sonra üçte yükselmeye başlıyordu ve bu durumun ne kadar süreceği de ölen tekboynuzların sayısına bağlıydı. Şiddetli tipilerin ya da dondurucu soğukların olduğu gecelerin sabahında volkan ağzı gibi kalın dumanlar yükseliyordu.

İnsanların neden onları ölümden kurtaracak bir şeyler yapmadığını anlayamıyordum.

“Neden bir yerlere kulübe gibi bir şey yapılmıyor ki?” diye sordum yaşlı adama, satranç arasında. “Tekboynuzlar neden rüzgârdan ve kardan korunmuyor? Öyle ahım şahım bir şey olmasa da olur. Bir çatı ve dört duvar olsa birçoğunun canı kurtulur.”

“Bu bir işe yaramaz” dedi yaşlı adam, bakışlarını satranç tahtasından ayırmadan. “Öyle bir yer yapılsa bile tekboynuzlar gelip içine girmezler. Onlar kadim zamanlardan beri açık havada uyurlar. Bu canlarına mal olsa bile, onlar dışarıda uyur. Karı ve rüzgârı vücutlarında doğrudan hissederek.”

Albay, başpiskoposu kralın karşısına koyarak, zaten yeterince sert olan savunma bloğunu güçlendirdi. Onun iki yanına da kalelerle ateş hattı oluşturmuştu. Benim saldırıya geçmemi bekliyordu.

“Sözlerinizden, tekboynuzlar sanki kendi istekleriyle sıkıntı ve ölümü seçiyorlarmış gibi bir anlam çıkıyor” dedim.

“Bir anlamda öyle de olabilir. Fakat bu onların doğalarının sonucu. Soğuk ve sıkıntı. Belki onlar için bir kurtuluş da olabilir.”

Yaşlım adam suskunlaşınca ben de maymunu surun yanına yerleştiriverdim. Suru harekete geçirmek niyetindeydim. Albay o tuzağa düşecekmiş gibi olduysa da, bir an düşünüp vazgeçti, süvarisini bir kare geri çekerek savunma hattını kirpi gibi iyice büzdü.

“Sen de işin hilelerini öğrenmeye başladın” dedi yaşlı adam, gülerek.

“Henüz seninle boy ölçüşebilecek durumda değilim” dedim, ben de gülerek. “Az önce kullandığınız kurtuluş sözcüğünü hangi anlamda söylediniz?”

“Ölüm sayesinde kurtuluyor olabilirler, anlamında söyledim. Hayvanlar gerçekten ölüyorlar, ama bahar geldiğinde yeniden canlanıyorlar. Yeni yavrular olarak.”

“Sonra o yavrular büyüyor, aynı sıkıntıları çekerek ölmüyorlar mı? Sıkıntıyı neden bu kadar çok istiyorlar?”

“Kural böyle” dedi yaşlı adam. “Sıra sende. Başpiskoposumu alamadığın sürece yenme ihtimalin yok.”

Kar üç gün boyunca aralıklarla yağdıktan sonra, aniden her şey tersine dönüvermiş gibi hava açılıverdi. Güneş beyaz buza kesmiş şehrin üzerine ışıklarını saçarken, karların erirken çıkardığı sesler ve göz kamaştırıcı ışıltılar etrafı kaplayıverdi. Ağaç dallarından öbek öbek düşen karların yankıları her taraftan duyuluyordu. Bense ışıktan

kaçmak için perdelerimi kapatıp, odama kapanıp kaldım. Odanın penceresini tamamen kapatan kalın perdelerin arkasında bile ışıktan kaçmayı başaramadım. Buz kesen şehir, ustaca kesilmiş bir mücevher gibi güneş ışıklarını farklı açılardan yansıtıyor, tuhaf bir şekilde bir yolunu bulup içeri giren ışıklar odanın içine doluyor, gözlerim yanıyordu.

Ben işte bu halde öğleden sonra boyunca yatağımda sürekli yüzüstü yatarak, yastığımla gözlerimi kapatıp kuşların sesine kulak verdim. Farklı türden, farklı farklı öten kuşlar penceremin önüne geliyor, sonra bir başka pencereye uçuveriyorlardı. Lojmanlarda yaşayan ihtiyarların pencerelerinin önüne ekmek kırıntıları bıraktığını kuşlar çok iyi biliyorlardı. Lojmanın önünde güneş alan bir yere oturmuş, kendi aralarında konuşan yaşlıların sesleri de geliyordu. Yalnızca ben, sıcak güneşin lütfundan yoksun bırakılmıştım.

Güneş batınca yatağımdan kalkıp kızaran gözlerimi soğuk suyla yıkayarak siyah gözlüklerimi taktım, kar tutmuş yokuş yoldan aşağı kütüphanenin yolunu tuttum. Fakat gözlerimin güçlü ışığa maruz kaldığı günlerde hep olduğu gibi, pek fazla rüya okuyamadım. Bir iki kafatasını ancak tamamlayabilmiştim; o eski rüyalardan çıkan ışıkla bile gözbebeklerim iğneler batıyormuş gibi acıyordu. Sonra gözlerim sanki kumla doldurulmuş gibi ağırlaşıyor, bununla birlikte parmak uçlarımın duyarlılığını da yitiriyordum.

Böyle anlarda, kız gözlerimi ıslak, soğuk bir havluyla ovalıyor, sulu bir çorba ya da süt ısıtarak içiriyordu. Çorba da, süt de bana nedense pütür pütür geliyordu ve dilime değdiğinde huylanıyordum, yumuşak bir tat vermiyordu ama birkaç kez içtikten sonra yavaş yavaş alışmış, o hallerinde bile bir lezzet bulmaya başlamıştım.

Bu düşüncemi söyleyince kız sevinçle gülümsedi.

“Bu senin bu şehre gitgide alışmaya başladığına işaret” dedi. “Bu şehrin yiyecekleri başka yerlerden biraz farklıdır. Ben çok az çeşitli malzemeyle çok farklı yemekler yapabiliyorum. Et gibi görünen et değil, yumurta gibi görünen yumurta değil, kahve gibi görünen kahve değil. Hepsini onlara benzeterek yapıyorum. Bu çorba da vücuda çok iyi gelir. Biraz ısındın, kafanın içi rahatladı değil mi?”

“Eh, evet” dedim.

Gerçekten de çorba sayesinde vücudumun sıcaklığı geri gelmiş, başımdaki ağırlık da öncesine nazaran hafiflemişti. Çorba için teşekkür ederek gözlerimi kapattım, vücudumu ve başımı dinlendirdim.

“Acaba sen şu an bir şeyler istiyor olabilir misin?”

“Ben mi? Senden başka mı?”

“Tam olarak anlayamıyorum, ama bunu hissedebiliyorum. O şey her neyse, senin olursa kış yüzünden sertleşen yüreğin de biraz olsun açılır gibi geliyor bana.”

“İstediğim tek şey güneş ışıkları” dedim. Sonra siyah gözlükleri çıkararak camlarını bezle silip, geri taktım. “Fakat buna imkân yok. Gözlerime güneş ışığı değmemesi gerekiyor.”

“Belki de daha küçük bir şey. Yüreğini açabilecek, gerçekten ufacık bir şey. Az önce parmaklarımla gözlerine yaptığım masaj gibi, yüreğini açabilecek bir şeyler mutlaka olmalı. Anımsayamıyor musun? Senin önceden yaşadığın dünyada yüreğin sertleştiğinde ne yapardın acaba?”

Bellek kırıntılarımı bir süre yokladım, ama onun söylediği gibi bir şey yoktu.

“Olmuyor. Hiçbir şey anımsamıyorum. Yerinde olması gereken belleğimin büyük kısmını yitirmiş durumdayım.”

“Herhangi ufacık bir şey bile olabilir. Aklına gelirse söyle. İkimiz birlikte düşünelim. Küçük de olsa, senin için bir şeyler yapmak isterim.”

Başımı tamam anlamında sallayarak, bir kez daha zihnimi yoğunlaştırarak eski dünyamda gömülü kalan belleğimi kazıp çıkarmaya çalıştım. Fakat kaya yüzeyi öylesine sertti ki, her ne kadar tüm gücümü kullansam bile yerinden milim kımıldamıyordu. Başım yeniden ağrımaya başladı. Gölgemden ayrıldığım anda kendimin de büyük bir kısmını yitirmiştim herhalde. İçimde yalnızca bulanık, şekilsiz bir yürek kalmıştı. Üstelik o yürek bile kışın soğuğu yüzünden tamamen sertleşmek üzereydi.

“Bu kadarı yeterli. Düşünmeyi sonraya bırakalım. Zaman içinde aniden bir şeyler anımsayıverirsin belki.”

“Son bir eski rüya daha okuyacağım” dedim.

“Çok yorgunsun. Devamını yarına bıraksak daha iyi olmaz mı? Kendini zorlamana gerek yok. Nasıl olsa eski rüyaların bir yere gittiği yok.”

Bir süre yüzüme baktı sonra da kabullenmiş gibi masadan kalkıp depoya gitti. Bense dirseklerimi masaya koyup başımı ellerimle destekleyerek gözlerimi kapatıp, kendimi karanlığın içerisine bıraktım. Kış ne kadar sürecekti acaba? Uzun ve zorlu geçer, demişti yaşlı adam. Üstelik kış daha yeni başlamıştı. Gölgem o uzun kışı atlatabilecek miydi acaba? Hayır, esas ben darmadağın olan dengesiz yüreğimle kışı geçirebilecek miydim acaba?

Kız kafatasını masaya bırakıp, her zamanki gibi nemli bezle tozunu aldıktan sonra kuru bezle sildi. Oturuşumu hiç bozmaksızın kızın parmak hareketlerini izledim.

“Senin için yapabileceğim bir şey var mı acaba?” dedi kız, başını kaldırarak.

“Sen her şeyi yapıyorsun zaten” dedim.

Kız kafatasını silmeyi bırakarak sandalyeye oturup, tam karşımdan yüzüme baktı. “Ben ondan bahsetmiyorum. Çok daha özel bir şeyler. Mesela senin yatağına girmek gibi.”

Başımı iki yana salladım. “Hayır, seninle yatmak istiyor değilim. Böyle söylemene sevindim gerçi.”

“Neden? Beni istemiyor musun?”

“İstiyorum. Fakat en azından seninle yatamayacağımı biliyorum. Bu istemek istememek meselesi değil.”

Bir süre düşüncelere dalıp gittikten sonra yeniden kafatasını silmeye başladı. Ben de o arada başımı yukarı kaldırıp yüksek tavana ve oraya asılı sarı ışığa baktım. Yüreğim ne kadar korku içerisinde olursa olsun, kış beni ne kadar bunaltırsa bunaltsın, onunla yatamazdım. Öyle bir şey yapacak olursam, yüreğim daha da karmaşıklaşır, içimdeki yitirmişlik hissi derinleşirdi herhalde. Onlar için de yüreğimi ele geçirmek o derece kolaylaşırdı.

Kız parlattığı kafatasını önüme koydu, ama ben hiç dokunmaksızın kızın masanın üzerindeki parmaklarına baktım. O parmaklardan bir anlam çıkarmaya çalıştım, ama bir işe yaramadı. On narin parmaktı sadece.

“Anneni anlatsana bana” dedim.

“Annemin neyini anlatayım?”

“Ne olursa.”

“Ne anlatsam?..” dedi parmaklarıyla masanın üstündeki kafatasına dokunarak. “Sanırım anneme karşı başkalarına karşı hissettiklerimden farklı duygular besliyordum. Elbette çok uzun zaman önceydi, tam olarak anımsayamıyorum, ama sanırım öyleydi. Babama, kız kardeşlerime karşı hissettiklerimden farklıydı. Nedendir bilemiyorum.”

“Yürek öyle bir şey işte. Asla belirli bir ölçüsü yoktur. Irmağın akışıyla aynıdır. Yer şekillerine göre akış şeklini değiştirir.”

Gülümsedi. “Bu hiç de adil değil.”

“Öyle işte” dedim. “Sen şimdi de anneni seviyorsundur.”

“Bilemiyorum.”

Kafatasını masanın üzerinde çevirerek farklı açılardan baktı.

“Soru çok mu belirsiz geldi?”

“Evet, sanırım öyle.”

“Öyleyse tamamen farklı bir şeyler konuşalım” dedim. “Annenin ne gibi şeylerden hoşlandığını anımsıyor musun?”

“Evet, hem de çok iyi. Güneş, yürüyüş, yazın suda oynama, bir de tekboynuzlarla oynamaktan da hoşlanırdı. Sıcak günlerde bol bol yürüyüş yapardık. Bu şehrin insanları pek yürüyüş yapmazlar. Yürüyüş yapmayı sen de seviyorsun değil mi?”

“Evet” dedim. “Güneşi de severim, suda oynamayı da. Başka bir şey anımsamıyor musun?”

“Evet, annem evin içinde sık sık kendi kendine konuşurdu. Bunun sevdiği şeylerden biri olduğunu söylemek doğru mudur bilemiyorum, ama hep kendi kendine konuşur dururdu.”

“Neler konuşurdu?”

“Anımsamıyorum. Fakat bildiğimiz türden kendi kendine konuşmalar değildi. Tam olarak açıklayabileceğimi sanmıyorum, ama sanırım bu annem için çok özel bir şeydi.”

“Özel?”

“Evet. Çok tuhaf bir aksanla sözcüklerin seslerini uzatıp kısaltırdı. Sanki rüzgârın esişi gibi yükseltir alçaltırdı...”

Ellerinin arasındaki kafatasına bakarak, öylesine belleğimi yoklamaya çalıştım. Bu sefer yüreğimde kımıldanan bir şeyler oldu.

“Şarkılar” dedim.

“Sen de konuşabilir misin aynı şekilde?”

“Şarkı konuşma şekli değildir. Melodisiyle söylenir” dedim.

“Şarkı söylesene bana” dedi.

Bir kez derin nefes alarak bir şeyler söylemeye çalıştım, ama tek bir parça bile gelmedi aklıma. Benliğime ait tüm şarkılar yitip gitmişti. Gözlerimi kapatarak iç geçirdim.

“Olmuyor. Şarkıları anımsayamıyorum” dedim.

“Anımsaman için ne yapmak lazım?”

“Bir pikap olsa çok iyi olurdu. Burada yoktur herhalde. Bir müzik aleti de olur. Müzik aleti olursa ses çıkardıkça şarkılardan birini olsun anımsayabilirim sanıyorum.”

“Müzik aleti dediğinin nasıl bir şekli vardır?”

“Müzik aletlerinin yüzlerce türü vardır, tek bir sözcükle anlatmak mümkün değil. Türüne göre kullanma şekli, çıkardığı sesler farklılaşır. Dört kişinin birlikte ancak taşıyabileceği büyüklüklerde olabileceği gibi, avuç içine sığacak büyüklükte olanları da vardır. Büyüklükleri, şekilleri farklıdır.”

Bunları söyledikten sonra belleğimin iplerinin çok az da olsa çözülmeye başladığına dair bir his uyandı içimde. Bu belki de iyiye işaret olabilirdi.

“Belki bu binanın iç tarafındaki kaynak malzeme odasında öyle bir şeyler olabilir. Kaynak malzeme dediysem de, eskiden kalma ıvır zıvır şeyler var. Ben de yalnızca bir kez şöyle bir gördüm. Bakmak ister misin?”

“Bir bakalım” dedim. “Nasıl olsa bugün daha fazla rüya okuyamam herhalde.”

İkimiz kafataslarının boydan boya sıralandığı depodan geçerek başka bir koridora çıkıp, kütüphanenin girişiyle aynı şekilde buzlu camdan yapılmış kapıyı açtık. Pirinç tutamağın üzeri ince bir tozla kaplanmıştı, ama kilitli değildi. Kız el fenerinin düğmesini çevirip de sarı ışık ince uzun odayı aydınlatınca yere yığılmış cisimlerin gölgesi beyaz duvarlara vurdu.

Yerdeki şeylerin çoğu bavul ya da çantaydı. Aralarında çanta içerisinde daktilo ve tenis raketi gibi şeyler de vardı, ama bunlar istisnalardı. Odanın büyük bölümü farklı büyüklüklerdeki çanta türleriyle kaplanmıştı. Yüz kadar vardı herhalde. Çantaların neredeyse tamamı kaderlerine terk edilmiş gibi toz tabakasıyla kaplanmıştı. O çantaların nasıl olup da oraya kadar getirildiğini bilemiyordum, ama tek tek açıp bakmak bir hayli zahmetli olacak gibiydi.

Çömelip daktilo kutusunu açtım. Çığ dumanı gibi beyaz bir toz bulutu yükseliverdi. Daktilo yazarkasalar kadar büyük, tuşları yuvarlak eski tiplerdendi. Uzun zaman kullanışmış olacak, siyah boyası yer yer dökülmüştü.

“Bunun ne olduğunu biliyor musun?”

“Bilmiyorum” dedi kız, yanımda dikilip, kollarını göğsünde kavuşturarak. “Daha önce hiç görmedim. Müzik aleti mi?”

“Hayır, daktilo. Yazı yazılır. Çok eski bir şey.”

Daktilo çantasının kapağını kapatıp, bu kez hemen yanındaki hasır sepeti açtım. Sepetin içinde piknik takımı vardı. Çatal ve bıçaklar, tabak ve bardaklar, sonra rengi atarak sararmış beyaz bir peçete takımı eksiksiz olarak sepete yerleştirilmişti. Hepsi de çok eski zamanlardan kalmaydı. Alüminyum tabaklar ve kâğıt bardaklar çıktıktan sonra hiç kimse o tür malzemeleri taşımaz olmuştu.

Domuz derisi büyük bir bavulun içinde çoğunlukla giysiler vardı. Takım elbise, ceket, kravat, çorap, iç çamaşırı... Çoğunu böcekler yemiş, yüzüne bakılmayacak hale gelmişti. Giysilerin yanında temizlik takımı ile viski koymak için yassı bir matara da vardı. Diş fırçası, tıraş fırçası iyice sertleşmişti, mataranın ağzını açtığımda da içinden koku gelmedi. Başka bir şey yoktu. Ne kitap, ne defter, ne de günlük.

Açtığım diğer birkaç bavulun içi de aşağı yukarı aynı durumdaydı. Giysiler ve ufak tefek gereçler... Üstelik hepsi de aceleyle, anlık bir fikirle çıkılan yolculuklar için hazırlanmış gibiydi. Her birinde yolculuğa çıkan insanların normalde yanlarına aldığı bir şeyler eksikti ve bu da, içine bakan insanda bir şeylerin yolunda gitmediği izlenimini bırakıyordu. Hiç kimse yanına yalnızca giysi ve temizlik malzemeleri alarak yolculuğa çıkmaz. İşin aslı, bavulların içinde sahiplerinin kişiliklerini ve özel yaşamlarını hissettirecek hiçbir şey yoktu.

Giysiler de her yerde bulunan, sıradan türde şeylerdi. Az bulunur pahalı şeyler olmadığı gibi, yırtık pırtık şeyler de değildi. Her birinde ait oldukları dönem, mevsim, kadın-erkek, yaşa bağlı tür ve tarz farklılıkları vardı, ama özel bir izlenim bırakmıyorlardı. Kokularına varana kadar aynıydılar. Çoğunu da güve yemişti. Hiçbir giysinin üzerinde isim de yazmıyordu. Sanki birileri her bir eşyadan isimleri, kişisel farklılıkları kasıtlı olarak koparıp almış gibiydi. Geriye kalan, her bir çağın ürünü olabilecek, isimsiz temel ihtiyaç malzemeleriydi.

Beş altı bavulu açtıktan sonra, şansıma küserek devam etmekten vazgeçtim. Çok feci toz kalkıyordu ve o bavulların içinde herhangi bir müzik aleti olduğunu da hiç sanmıyordum. Eğer şehirde bir yerlerde müzik aleti varsa bile, o odada olmadığı kesindi.

“Çıkalım buradan” dedim. “Toz çok feci. Gözlerim acımaya başladı.”

“Müzik aleti çıkmayınca hayal kırıklığına mı uğradın?”

“Eh, biraz. Fakat sonra başka yerlere de bakarız” dedim.

Kızdan ayrıldıktan sonra tek başına batı tepesini tırmanırken, arkamdan gelen rüzgâr sanki beni takip ediyormuş gibi esiyor, korunun içinde havayı yırtıyormuş gibi tiz sesler çıkarıyordu. Arkamı dönüp

baktığımda yarısı eksilen ay, saat kulesinin üzerinde asılı kalmış, etrafı kalın kar tabakası kaplamıştı. Ay ışığında bakılınca, ırmağın yüzeyi sanki katran akıyormuş gibi siyahtı.

Aniden aklıma kaynak malzeme odasında gördüğüm kalın kaşkol geldi. Güve yediği için üzerinde irili ufaklı delikler açılmıştı, ama birkaç kat sarılırsa soğuğu bir hayli keseceği kesindi. Kapı bekçisine sorarsam birçok şeyi daha net anlayacağımı hissediyordum. O eşyaların sahipleri kimlerdi, içindeki şeyleri kullanmamın bir sakıncası var mıydı? Rüzgârda kaşkolsüz durunca, kulaklarım bıçakla kesiliyormuş gibi acıyordu. Sabah bekçinin yanına gitmeye karar verdim. Gölgemin ne halde olduğunu da öğrenmem gerekiyordu.

Şehre tekrar sırtımı dönerek, buz kesmiş yokuşta lojmanlara doğru tırmandım.

23
Haşlanmış Harikalar Diyarı

Oyuklar, sülük, kule

“Deprem falan değil” dedi kız. “Depremden çok daha feci bir şey.”

“Mesela?”

Bir şey söylemek istermiş gibi bir an nefesini içine çektiyse de, hemen vazgeçerek başını iki yana salladı.

“Şu an açıklamaya zaman yok. Sen var gücünle koş sadece. Başka kurtuluş yolu yok. Karnındaki yara biraz acıyacak, ama ölmek istemezsin değil mi?”

“Sanırım” dedim.

Halatı birbirimize bağlamış halde, kanalın içinde ileriye doğru tüm hızımızla koşmaya başladık. Kızın elindeki fenerin ışığı adımlarının ritmine göre hızla sallanıyor, kanalın iki yanında dümdüz yükselen duvarlarda grafiti desenleri çiziyordu. Benim sırtımdaki çanta da takırtılar çıkararak aşağı yukarı inip çıkıyordu. Konserveler, matara, viski şişesi ve ona benzer bir sürü şey. Mümkün olsa içinde sadece gerekli olanları bırakır, kalanı fırlatıp atardım, ama durmaya zaman yoktu. Karnımdaki yaranın acısını aklıma getirmeye bile zamanım yoktu, yalnızca kızın peşi sıra koşuyordum. Halatla vücutlarımızı birbirine bağladığımız müddetçe, benim kendi başıma hız düşürmem mümkün değildi. Kızın soluk alışverişleri ve benim sırt çantamın sarsılmasıyla çıkan sesler, o ince uzun karanlık kesiti içerisinde düzenli bir ritmle yankılanırken, biraz sonra o sesleri bastıracak şekilde yer gürlemesinin sesi artmaya başladı.

Biz öne doğru ilerledikçe, o ses iyice yükselerek, daha da netleşti. Bunun nedeni bizim o sesin kaynağına doğru düz bir hat üzerinden koşmakta oluşumuz ve sesin kendisinin de aşama aşama şiddetlenmesiydi. Başlangıçta yerin altından gelen bir gürleme sandığım o ses, sonra sonra devasa bir boğazdan çıkan hırıltılara dönüşüverdi. Akciğerlerden çıkan bol miktarda havanın boğazın derinliklerinde sese dönüşemeyerek anlamsızlaştığı türden bir gürültüydü. Sonra o sesi takip edermiş gibi sert kaya zeminden de gıcırdama sesleri gelmeye, yer düzensiz bir ritimle titremeye başladı. Ne olduğunu anlayamıyordum, ama ayaklarımızın altında uğursuz bir şey ilerlemekteydi ve bizi de içine almaya kararlıydı.

O sesin kaynağına doğru koştuğumuzu düşündükçe mideme kramplar giriyordu ama kız o yönü seçtikten sonra bana tercih hakkı kalmamıştı. Gidebileceğimiz yere kadar gitmekten başka çare yoktu.

Şansımıza yolda dönemeçler ne dönemeçler ne de engellerde vardı; zemin bowling parkuru gibi düz olduğundan, başka şeyleri aklımıza getirmemize gerek kalmadan koşabiliyorduk.

Hırıltı ile aramızdaki mesafe gitgide kapanıyordu. O şey her neyse, yeraltı karanlığını titreterek kaderindeki hedefine doğru ilerliyor gibiydi. Arada sırada devasa kayalar birbirine sürtüyormuş gibi sesler de duyuluyordu. Karanlığın esiri olan her türlü güç, kıvranarak boyunduruğundan kurtulmak için mücadele ediyor gibiydi.

Ses uzunca bir süre devam ettikten sonra aniden duruverdi. Kesinti yalnızca bir an sürdü; hemen sonrasında, binlerce ihtiyar bir araya gelmiş dişlerinin arasından nefes alıyormuş gibi acayip bir hışırtı etrafı kaplayıverdi. Bunun dışında hiçbir ses duyulmuyordu. Yerden gelen gürleme, hırıltı, kayaların birbirine sürtme sesi, kaya zeminden gelen gıcırtılar, tamamen kesilivermişti. Kaynayan suyun buharının çaydanlık ağzından geçerken çıkardığına yakın, kulak tırmalayıcı bir ses zifiri karanlığın içinde yankılanmaya devam ediyordu. Bu ses, bir yandan

sanki avının daha da yaklaşması için gücünü toplayarak bekleyen yırtıcı bir hayvanın keyifli soluklarını andırıyor, bir yandan da yerin dibindeki sayısız böceğin bir önsezi ile biçimsiz vücutlarını aynı anda körük gibi büzmelerini akla getiriyordu. Her halükârda, benim o ana kadar hiç duymadığım türde, her yanıyla kötülük yüklü, ürkünç bir sesti.

Sesin beni en fazla ürküten yanı, ikimizi kovalamaya çalışmaktan ziyade, davet ettiği hissini uyandırmasıydı. Bizim yaklaştığımızı biliyor, o sevinçle kötülük dolu yüreğini kabartıyor gibiydi. Böyle düşününce, bir yandan koşarken, bir yandan da tüylerimi diken diken eden bir korkuya kapılıverdim. Evet, doğruydu; bu ses deprem falan değildi. Kızın söylediği gibi, depremden çok daha korkunç bir şeydi. Fakat bu şeyin ne olduğu hakkında hiçbir fikrim yoktu. Çevremdeki koşullar, hayal gücü sınırlarımı fazlasıyla aşmış, bilincimin uç sınırlarına ulaşmıştı. Artık hiçbir şeyi kafamda canlandıramıyordum. Yalnızca, vücudumu gücüm yettiğince zorlayıp o koşullarla hayal gücüm arasında duran derin uçurumları tek tek aşmaya çalışıyordum. Hiçbir şey yapmamaktansa, bir şeyler yapmaya devam etmek çok daha iyi gelir insana.

Oldukça uzun bir süre koşmuşuz gibi geliyordu bana, ama net olarak bilemiyordum. Üç dört dakika da olabilirdi otuz kırk dakika da. Korku ve beraberinde getirdiği karmaşa, normal zaman algımı felç etmişti. Ne kadar koşarsam koşayım, hiç yorgunluk hissetmiyordum, karnımdaki yaranın acısı da bilincimin bir köşesine bile ulaşmıyor gibiydi. Dirseklerim tuhaf bir şekilde titremeye başlamıştı sanki. Koşarken vücudumla ilgili olarak algılayabildiğim tek şey de buydu. Koşmaya devam ettiğime dair bir algılama bile kalmamıştı. Ayaklarım çok doğal hareketlerle ileri fırlıyor, zemini var gücüyle itekliyordu. Sanki yoğunlaşmış bir hava içerisinde öne, sürekli öne doğru itiliyormuş gibi koşmaya devam ettim.

O an anlayamamıştım, ama sanırım dirseklerimdeki titreme kulaklarımdan kaynaklanmıştı. Bu ürkütücü hava sesine bilincimi kapatmak için, anlaşılan kulaklarıma ulaşan kasları germiş, oradan gelen tepkime de omuzlarımdan geçerek dirseklerime ulaşmıştı. Durumun farkına, ancak tüm gücümle kızın omzuna çarpıp onu yere devirerek üzerinden karşıya fırlayınca varabildim. Kızın bağırarak yaptığı uyarıyı, kulaklarım algılayamamıştı. Evet, bir şey duymuş gibi olmuştum, ama kulaklarımın duyabildiği fiziksel ses ile oradan bir anlam çıkararak algılama haline getiren yetimi bağlayan devre kapanmış olduğundan, kızın uyarısını uyarı olarak algılayamamıştım.

Sert zemine kafa üstü yuvarlandığım anda, düşündüğüm ilk şey bu oldu. Farkında olmadan duyma yetimi ayarlamıştım. Sanki ‘ses alma’ gibi, dedim kendi kendime. Uç noktalara gelince, insan bilinci farklı yeteneklerini ortaya çıkarıyor olabilir. Belki de ben, yavaş yavaş evrim sürecine yaklaşıyorumdur.

Hemen sonra –aslında bu düşünceyle paralel olarak demem daha doğru olur– hissettiğim, kafamın yan tarafındaki müthiş acıydı. Gözümün önündeki karanlık bir anda savrulup gidivermiş, zamanın ilerleyişi durmuş, ben de bir zaman boşluğuna itilivermiştim sanki. İşte öylesine müthiş bir acıydı. Kafa kemiğim ya çatlamış ya bir kısmı kopup gitmiş ya da içine göçmüş olmalı, diye düşündüm içimden. Hatta beynim kafatasımdan fırlayıp bir yerlere uçuvermiş de olabilirdi. Öyleyse ben kendim ölmüş olmalıydım ve sadece bilincim kesilip alınan belleğime itaat ediyor, kertenkelenin kopan kuyruğu gibi acıyla kıvranmaya devam ediyor olmalıydı.

Fakat o kısa an geçince, yaşamakta olduğumu net olarak algılayabilmem mümkün oldu. Yaşıyor, nefes alıyor, bunun sonucu olarak da kafamdaki şiddetli acıyı hissedebiliyordum. Gözlerimden yaş boşaldığını, aşağı inerek yanaklarımı ıslattığını hissedebiliyordum. Gözyaşlarımın bir kısmı sert zemine düşerken, bir kısmı da ağzımın kenarlarına

ulaşıyordu. Doğduğumdan beri ilk kez kafamı böylesine şiddetli bir biçimde çarpıyordum.

Artık kesinlikle bayılıp kalacağımı düşünüyordum ama bir şeyler beni o acıya ve karanlıklar dünyasına bağlıyordu. O şey, benim bir şey yapmaya çalıştığıma dair bellek kırıntımdı. Evet, ben bir şey yapmaya çalışıyordum. Koşarken takılmış, tökezleyerek yuvarlanmıştım. Bir şeyden kaçmaya çalışıyordum. Orada uyuyup kalamazdım. Belleğim neredeyse var olup olmadığı belirsiz bir kırıntıya dönüşmüş olabilirdi ama vücudumda kalan tüm gücümü harcayarak o kırıntıya tutunmayı başardım.

Gerçekten de son bir gayretle tutunmuştum o kırıntıya. Ancak, bilincimin yerine gelmeye başlamasıyla birlikte tutunduğum şeyin basit bir bellek kırıntısı olmadığını da anladım. Naylon halattı sımsıkı tutunduğum. Bir an kendimi rüzgârda salınan ağır bir çamaşır gibi hissettim. Rüzgâr, ağırlık ve bunların dışındaki tüm güçlerin beni yere yapıştırmaya çalışmasına direnerek, kendi kendime çamaşırlık ödevimi yerine getirmeye çalışıyordum sanki. Bu düşüncenin aklıma nasıl geldiğini kendim bile anlayamadım. Herhalde içine düştüğüm durumları işime gelecek şekilde yorumlamak gibi bir huy geliştirmiş olmalıyım.

Hemen sonrasında hissettiğim ise belimden aşağısı ile belimden yukarısının farklı bir durumda olduğuydu. Daha doğru ifade etmek gerekirse, belimden aşağısında neredeyse hiçbir şey hissetmiyordum. Belimden yukarısında ise dokunuşları net olarak hissedebiliyordum. Kafam acıyordu, yanaklarım ve dudağım sert kaya zemine yapışmıştı, iki elimle halata sımsıkı tutunmuştum, midem boğazıma kadar yükselmiş, göğsüm bir çıkıntıya takılıp kalmıştı. Oraya kadar anlayabiliyordum, ama vücudumun daha aşağısının ne durumda olduğu hakkında hiçbir fikrim yoktu.

Belimden aşağısı belki de artık yoktur, dedim. Yere çarpmanın şiddetiyle vücudum tam yaramın olduğu yerden ikiye bölünmüş, belimden aşağısı uçup gidivermiştir belki de. Ayaklarım, dedim; ayaklarım, karnım, penisim, testislerim... Fakat nasıl düşünürsem düşüneyim bu hiç de doğal gelmiyordu. Belimden aşağısını tamamen yitirmiş olsam, hissettiğim acı o kadar hafif olmazdı.

Durumu çok daha serinkanlı bir şekilde anlamaya çalıştım. Belimden aşağısı yerindeydi. O kısım yalnızca hiçbir şey hissetmeyecek bir durumdaydı. Gözlerimi sımsıkı kapayarak kafamın zonklamasını dindirmeye çalıştım, dikkatimi belimden aşağısına yoğunlaştırdım. Yokmuş gibi hissettiğim belimden aşağısına sinirlerimi yoğunlaştırma çabam, bir şekilde sertleşmeyen penisimi sertleştirmeye çabalamakla aynıymış gibi geldi. Hiçbir şey olmayan bir yere güç uygulamak gibiydi.

O durumda yatarken, kütüphanede çalışan uzun saçlı, midesi genleşen kızı getirdim aklıma. Şu işe bak, neden onunla yatağa girdiğimde penisim sertleşmedi acaba, diye sordum kendi kendime. O zamanlardan itibaren her şey zıvanadan çıkmıştı. Fakat orada durup bu tür şeyleri düşünmeye devam edecek halde değildim. Penisi etkin bir şekilde sertleştirmek, yaşamımın tüm amacı değildi. Çok eskiden Stendhal'in *Parma Manastırı*'nı okuduğumda da aynı şekilde düşünmüştüm. Sertleşmeyi kafamdan silip attım.

Belimden aşağısının bir şekilde dengesiz bir durumda olduğunun farkına vardım. Mesela, boşlukta sallanmak gibi... Evet, belimden aşağısı kayanın öte tarafındaki boşluğa sarkmış, vücudumun üst tarafı da aşağı düşmesine ucu ucuna engel olmuştu. Ellerim de halata sımsıkı yapışmıştı.

Gözlerimi açınca, göz kamaştıran ışığın üzerime doğrultulmuş olduğunu gördüm. Tombul kız ışıkla yüzümü aydınlatıyordu.

Halata yapıştığım ellerime tüm gücümü vererek, belimden aşağısını kayanın üzerine çekmeye çalıştım.

“Çabuk ol!” diye bağırdı, kız. “Elini çabuk tutmazsan ikimiz de öleceğiz!”

Ayağımı son bir gayretle kayanın üzerine çekmeye çalıştıysam da, bu hareketi düşündüğüm gibi gerçekleştiremiyordum. Ayağımı atabileceğim bir yer yoktu. Çaresiz, tuttuğum halatı bırakıp dirseklerimi yere iyice yerleştirerek barfiks çekermiş gibi bir hareketle vücudumun tamamını yukarıya çekmeye çalıştım. Vücudum ağırlaşmıştı, yer de kanla ıslanmış gibi vıcık vıcık yaştı. Neden yaş olduğunu anlayamadım, ama bunu kafama takacak durumda değildim. Karnımdaki yara kayanın bir yerine sürttüğünde, sanki yeniden bıçakla kesilmiş gibi bir acı hissettim. Birileri ayak tabanıyla vücuduma bastırıyor gibiydi. Vücudumu, bilincimi, varlığımı un ufak etmek üzere üzerime basıyordu birileri.

Yine de vücudumu santim santim yukarı çekmeyi başarıyor gibiydim. Kemerimin kayanın kıyısına takıldığını, aynı anda naylon halatın vücudumu öne doğru çekmeye çalıştığını anladım. Fakat bu hareket gerçekte, bana yardımcı olmak yerine, karnımdaki yaranın acısını tetikleyerek, bilincimi yoğunlaştırmama engel oluyordu.

“Halatı çekme!” diye bağırdım, ışığın geldiği yöne doğru. “Bir şekilde kendi başıma hallederim. Artık halatı çekme.”

“Emin misin?”

“Eminim. Bir şekilde halledebilirim.”

Kemerimin tokası kayanın kıyısına takılmış halde, vücudumdaki tüm gücü toparlayarak tek ayağımı yukarı kaldırıp, o anlamsız karanlıktaki oyuktan kurtulmayı başardım. Oyuktan tamamen kurtulduğumdan

emin olduktan sonra, kız yanıma yaklaşarak vücudumun her parçasının yerli yerinde olup olmadığını anlamak için ellerini vücudumun her yerinde dolaştırdı.

“Çekip çıkaramadım, kusura bakma” dedi. “İkimiz birlikte aşağı yuvarlanmayalım diye şuradaki kayaya sımsıkı tutunmaktan başka bir şey yapamadım.”

“O sorun değil de, böyle oyukların olduğunu neden daha önce söylemedin?”

“Söylemeye zamanım olmadı. O yüzden, dur diye bağırdım işte.”

“Duymadım” dedim.

“Neyse. Bir an önce buradan çıkalım” dedi kız. “Burada her yerde bu oyuklardan var, dikkatli geçelim. Burayı geçtikten sonra gideceğimiz yere çok az kalıyor. Fakat acele etmezsek, kanımızı emerler, öylece uyuyakalır, ölürüz.”

“Ne kanı?”

Kız benim az kalsın düşecek gibi olduğum oyuğa ışığı tuttu. Oyuk sanki pergel kullanarak açılmış gibi düzgün bir daire şeklindeydi ve çapı bir metre kadardı. Kız ışığı etrafta gezdirince, onunla aynı büyüklükteki oyukların yerde göz alabildiğine sıralandığını gördüm. Bu haliyle görüntü devasa bir arı yuvasını andırıyordu.

Yolun iki yanında yükselen kaya duvar kaybolmuş, onun yerine ilerimizde sayısız oyukla kaplı düzlük bir alan belirmişti. Zemin, deliklerin arasından dantel gibi kıvrıla kıvrıla devam ediyordu. En geniş yerinde bir metre, en dar yerinde ise otuz santimlik tehlikeli bir koridor halini alıyordu, ama dikkat edilirse bir şekilde geçilebilirmiş gibi duruyordu.

Asıl sorun zeminin kımıldanıyormuş gibi olmasıydı. Acayip bir görüntüydü. Sapasağlam yerinde durması gereken kaya zemin, sanki kum kayması gibi kımıl kımıl hareket ediyordu. Başta kafamı çok sert çarptığım için göz sinirlerimin hasar gördüğünü düşündüm. Bunun üzerine el fenerini kendi elime tuttum, ama elim kımıldamıyordu, yamulmuş da değildi. Her zamanki elimdi işte. Öyleyse sinirlerimle ilgili bir durum değildi bu. Zemin gerçekten kımıldıyordu.

“Sülükler” dedi kız. “Oyuklardan sülük sürüsü çıkıyor. Burada oyalanırsak kanımızı emmeye başlar, bizi boş bir kabuk haline getiriverirler.”

“Çattık belaya yine” dedim. “Senin sözünü ettiğin feci şey bu muydu?”

“Değil. Sülükler yalnızca haberci. Esas daha feci olanı sonrasında gelecek. Acele et.”

Vücutlarımız birbirine halatla bağlı halde, sülükle kaplı zemine adımımızı attık. Tenis ayakkabılarımın onlarca sülüğü aynı anda ezmesiyle oluşan o vıcık vıcık dokunuşun etkisi, bacaklarımdan sırtıma kadar tırmanan bir ürpermeye neden oluyordu.

“Adımlarına dikkat et. Bu oyuklara düşecek olursan her şey biter. İçlerinde kum gibi sülük sürüsü var.”

Kız benim dirseğimi sımsıkı kavrarken, ben de kızın üzerindeki montun eteğine yapıştım. Eni ancak otuz metre olan vıcık vıcık kaygan bir zeminde karanlığın ortasında ilerlemek neredeyse ölüm-kalım mücadelesi vermek gibiydi. Üzerine basarak ezdiğim sülüklerden kalan yapışkan sıvı, ayakkabılarımın tabanına jöle gibi yapışıverdiğinden, adımlarımı dengeli atamıyordum. Az önce yuvarlandığımda elbiseme yapışan sülüklerin boynuma ve kulağımın çevresine yapışarak kanımı emmeye başladığını net olarak hissedebiliyordum, ama onları

silkeleyebilmem bile mümkün değildi. Sol elimle el fenerini tutmuş, sağ elimle kızın montunun eteğine yapışmış halde olduğumdan, ellerimden birini boşaltabilmem mümkün değildi. El feneriyle adım atacağım yerleri aydınlatmak zorunda olduğumdan, istemesem bile sülük sürüsüne bakmak zorundaydım. Öyle çoklardı ki insan yenilgiyi peşinen kabul edecek gibi hissediyordu. Dahası o sülüklere, ardı arkası kesilmeyecek şekilde oyuklardan gelen yenileri ekleniyordu.

“Mutlaka, eski zamanlarda karanlık karaları kurbanlarını bu oyuklara atmışlardır” dedim, kıza.

“Aynen öyle. Çok iyi anlamışsın” dedi kız.

“O kadarını kestirebilirim” dedim.

“Sülüklerin o balıkların elçisi olduğuna inanıyorlarmış. Yani üst-ast ilişkisi gibi. O yüzden, kurbanlarını balığa sunarmış gibi, sülüklere sunuyorlarmış. Kanlı canlı kurbanları. Çoğunlukla yeryüzünde bir yerlerden yakalayıp getirdikleri insanları kurban etmişler.”

“Şimdi artık bu âdet sona ermiştir umarım.”

“Evet, herhalde. Onların artık insan etini kendilerinin yediklerini, kurban sembolü olarak da yalnızca insanların başlarını kesip sülüklere ve balığa sunduklarını söylemişti dedem. En azından burası kutsal alan haline geldikten sonra, bir tanesi bile girmemiş buraya.”

İkimiz birkaç oyuğun daha üzerinden geçerken, belki de onbinlerce sülüğün üzerinden geçtik, ayaklarımızın altına denk gelenleri ezdik. Birkaç kez ikimizin de ayağı kayacak gibi olduysa da, her seferinde birbirimize destek olarak bir şekilde tehlikeyi savuşturmayı başardık.

Kaynayan demliği andıran o ses, derin oyukların dibinden geliyor gibiydi. Gece bitkileri gibi, oyukların derinliklerinden duyargalarını

uzatarak, çevremizi tamamen sarıvermişti. Biraz kulak kesilince, çıkan ses tam olarak “şşhyuoo, şşhyuoo” şeklindeydi. Sanki kafaları kesilmiş insanlar bir araya toplanmış, kesik boğazlarıyla soluk alıp verirken çıkan seslerle koro oluşturarak bir şeylerden dert yanmaya çalışıyormuş gibi bir his uyandırıyordu insanda.

“Su yaklaşıyor” dedi kız. “Sülükler o suyun habercisi yalnızca. Sülükler ortadan kaybolunca, arkalarından su gelecek. Çok geçmeden bu oyukların hepsinden su fışkıracak ve buraları göle çevirecek. Sülükler bunu çok iyi bildiklerinden, oyuklardan kaçmaya çalışıyorlar. Su gelmeden önce, mutlaka sunağa ulaşmamız lazım.”

“Madem bunu biliyordun” dedim. “Neden daha önce söylemedin?”

“Doğrusunu söylemek gerekirse ben de tam olarak anlayamamıştım. Su öyle her gün gelmiyor, ayda iki, üç kez ancak. O baskınlardan birinin bugün olacağını nereden bilebilirdim.”

“Kötü şeyler bir başladı mı, üst üste geliyor” diyerek, sabahtan beri düşündüğüm şeyi dile getiriverdim.

Bir oyuğun kıyısından diğerinin kıyısına pür dikkat ilerlemeye devam ettik. Fakat oyukların sonu gelecek gibi değildi. Ayakkabılarımızın tabanları, artık yere bastığımızı hissedemeyecek ölçüde, yapışan sülüklerle kaplanmıştı. Her bir adım için dikkatimi yoğunlaştırmaktan, kafamın içi karıncalanıyordu, vücudumun dengesini sağlamak gitgide güçleşmişti. Vücudun yetenekleri sınırlar zorlandığında, genellikle daha da gelişir, ama ruhsal yoğunlaşma söz konusu olduğunda, kolaylıkla değiştirilemeyen sınırlarla karşılaşır. İçinde bulunulan durum, her ne kadar tehdit edici koşullarla dolu olsa bile, aynı koşullar devam ettiği sürece, bunlara yönelik yoğunlaşma gücü mutlaka azalır. Zamanın ilerlemesiyle birlikte tehlikeye karşı somut algılama ve ölümle ilgili hayal gücü hantallaşır, bilinç içerisindeki boşluk gözle görülür hale gelir.

“Az kaldı” dedi kız. “Az sonra güvenli bir yere ulaşmış olacağız.”

Ses çıkarmak bile eziyet haline geldiğinden, hiçbir şey söylemeden başımı sallamakla yetindim. Başımı salladıktan sonra da, o karanlığın içinde başımı sallamanın ne kadar anlamsız olduğunu ayrımsadım.

“Duydun mu? İyi misin?”

“İyiyim. Yalnızca kusacak gibiyim” diye yanıtladım.

İçimdeki kusma hissi çoktan beri devam ediyordu. Zeminde sürünen sülükler, yaydıkları kötü koku, yapışkan vücut sıvıları, ürkütücü tıslamalar, karanlık, yorgunluk, uykusuzluk ve arzular uyumlu bir bütün haline gelmiş, midemi demir bir kelepçe gibi sıkıştırıyordu. Boğazıma kadar yükselerek nefes almamı bile güçleştiren mide özsuyunun kokusu artık dilimin boğazıma bitiştiği yere kadar ulaşmıştı. Kendimi bir şeye odaklama gücüm, sanırım artık sınıra ulaşmak üzereydi. Kala kala üç oktavlık tuşu kalmış, senelerdir akort edilmemiş bir piyanoyu çalmaya uğraşıyor gibiydi. Saatlerdir o karanlığın içerisinde dolaşıyor gibiydim. Dışarıdaki dünyada saat kaçtı acaba? Hava ağarmaya başlamış mıydı? Sabah postası dağıtılıyor muydu?

Dönüp saatime bile göz atamıyordum. El feneri ile zemini aydınlatarak ayaklarımı teker teker ileri atmaktan başka bir şeye gücüm kalmamıştı. Yavaş yavaş ağaran gökyüzünü görmek istiyordum. Sonra sıcak süt içmek, ağaçların sabah kokusunu ciğerlerime çekmek, sabah baskısının sayfalarını karıştırmak. Karanlık, sülükler, oyuklar ve karanlık karalarından gına gelmişti. Vücudumdaki tüm organlar, kaslar, hatta hücrelerin ışığa ihtiyacı vardı. Ne kadar küçük bir ışık olursa olsun. Acınacak halde cılız olması bile fark etmezdi, el fenerinden gelenden başka bir ışık görmek istiyordum.

Kafamın içinde ışığı düşünürken midem bir şeyle sıkıştırılıvermiş gibi büzüldü, ağzımın içi iğrenç bir kokuyla doldu. Sanki kokmuş salamlı pizza gibi bir kokuydu.

“Şuradan bir kurtulalım, istediğin kadar kusarsın. Biraz daha dayan” dedi kız. Sonra dirseğimi sıkıca kavradı.

“Kusmam” dedim, inlermiş gibi bir sesle.

“İnan” dedi kız. “Bu da geçecek. Kötü şeyler üst üste gelebilir belki, ama bir an gelir mutlaka sona erer. Sonsuza kadar sürmez.”

“İnanıyorum” diye yanıtladım.

Fakat o oyuklar, sonsuza kadar devam ediyor gibiydi. Sanki durmadan aynı yerde dolaşıp duruyorduk. Bir kez daha matbaadan yeni çıkmış sabah baskısını getirdim aklıma. Arasında güzelce katlanmış reklam broşürleriyle iyice kalınlaşmış sabah baskısı. İçinde her şeyin yazılı olduğu sabah baskısı. Yeryüzündeki yaşam hakkındaki her şeyin. Başbakanın uyanma saatinden borsanın durumuna, aile boyu intiharlardan akşam yemeği tarifine, etek boyuna, müzik eleştirilerine, emlak reklamlarına varana kadar her şey.

Esas sorun benim gazete abonesi olmamamdı. Üç sene kadar önce gazete okuma alışkanlığını bırakmıştım. Gazete okumayı neden bıraktığımı kendim de bilemiyorum, ama bırakmıştım işte. Herhalde yaşantım gazete yazıları ve televizyon programlarıyla tamamen ilgisiz bir yönde sürüp gittiği içindir. Ben sadece bana verilen sayıları kafamın içinde başka bir şekle dönüştürmek için birileriyle temas ediyor, geri kalan zamanlarda tek başıma, modası geçmiş romanlar okuyor, videodan eski Hollywood filmleri izliyor, bira ya da viski içerek günlerimi geçiriyordum. O yüzden gazete ve dergilere bakmam da gerekmiyordu.

Fakat o ışığını yitirmiş anlamsız karanlığın içerisinde, sayısız oyuk ve sülüğün arasında, içimde sabah baskısını okumak için müthiş bir istek uyanmıştı. Güneş vuran bir yerde oturup, kedilerin tabaktaki sütü son damlasına kadar yalaması gibi gazeteyi bir uçtan bir uca, okunmamış tek bir harf bırakmayacak şekilde okumak istiyordum. Sonra güneşin altında, dünyadaki insanların yaşamlarının farklı kesitlerini vücudumdan içeri alıp, hücrelerimde hissetmek.

“Sunak göründü” dedi kız.

Başımı kaldırıp bakmak istedim, ama ayağım kayınca bakışlarımı yerden ayıramadım. Sunağın renginin, şeklinin oraya ulaşamadıktan sonra bir önemi yoktu. Gücümün kalan son kırıntılarını toparlayarak dikkatle yürümeye devam ettim.

“On metre kadar kaldı” dedi kız.

Kız cümlesini bitirir bitirmez oyuklardan gelen tıslama kesiliverdi. Sanki yerin dibindeki birileri ağzı keskin devasa bir orağı sallayarak sesin kaynağını bir darbede kesivermiş gibi doğal olmayan, ani bir sonlanıştı. Hiçbir ön belirti olmadan başlayan, uzunca bir süre yeri tutsak etmiş gibi yükselen aralıksız tıslamalar, bir anda kesilip gidivermişti. Öyle ki, sanki ses kesilmemiş o sesin dahil olduğu mekân parçası tamamen yok olup gidivermişti sanki. Sesin kesilmesi o kadar ani olmuştu ki, bir an vücudumun dengesini yitirerek, kayıp yuvarlanacak gibi oluverdim.

Etrafı, kulakları acıtacak ölçüde derin bir sessizlik kaplayıverdi. Karanlığın içinde aniden ortaya çıkıveren o sessizlik her türlü rahatsız edici ve ürkütücü sesten daha uğursuz bir hava yüklüydü. Ses algılamamız, bizi duyduğumuz sese göre belirli bir konuma yerleştirir. Fakat sessizlik sıfır demektir, hiçlik demektir. Çevremizi sarar, ama bir varoluş değildir. Kulağımın içinde hava basıncı değiştiğinde oluşan türden bir baskı peyda oldu. Kulağımdaki kaslar durumun ani

değişimine uyum gösterememiş, yetilerinin gücünü artırarak o sessizliğin içerisinde bir sinyal yakalamaya çalışıyorlardı.

Fakat bu sessizlik, kusursuzdu. Ses bir anda kesilmiş, bir daha da hiç gelmemişti. Ben de, kız da durarak, kulaklarımızı sessizliğe verdik. Kulaklarımdaki baskıyı gidermek için yutkundum, ama bir faydası olmadığı gibi, pikabın iğnesi boş kasnağa çarptığında çıkan cızırtıyı andıran garip bir ses kulaklarımın içinde yankılanıverdi.

“Su geri mi çekildi acaba?” diye sordum.

“Esas şimdi fışkıracak” dedi kız. “Az önceki tıslama kıvrımlı su yolundaki hava suyun basıncıyla dışarı itilirken çıkıyordu. O hava tamamen dışarı atılınca, artık suya engel olacak bir şey kalmadı.”

Kız elimden tutarak, kalan son birkaç oyuğu daha geçti. Bana mı öyle gelmişti bilemiyorum, ama kayanın üzerinde hareket eden sülüklerin sayısı azalmış gibiydi. Beş, altı oyuğu daha aştıktan sonra, yeniden en baştaki gibi bir düzlüğe çıktık. Orada artık ne oyuklar vardı ne de sülükler. Sülükler bizim ters yönümüze doğru kaçmıştı herhalde. Bir şekilde işin en beter kısmının üstesinden gelmeyi başarmıştım. Orada fışkıracak suya kapılıp boğulmak bile, sülük yuvasına düşerek ölmekten çok daha iyiydi.

Hiç istemeyerek elimi uzatıp boynuma yapışan sülükleri ayırmaya çalışınca, kız beni hemen durdurdu.

“O sonraki iş. Önce kuleye tırmanmazsak boğuluruz” diyen kız, koluma yapışmış halde ileriye doğru hareketlendi. “Beş, altı sülük yüzünden ölmezsin. Zaten yapışan sülüğü zorla ayırmaya çalışırsan derini de yırtarsın. Bilmiyor muydun?”

“Bilmiyordum” dedim. Ben deniz kıyılarındaki uyarı dubalarının altına takılan kurşun ağırlıklar kadar hantal ve aptalımdır.

Yirmi otuz saniye kadar ilerlediğimizde, kız beni eliyle frenleyip durdurdu, diğer elindeki büyük ışığı tam karşımızda yükselen devasa kuleye tuttu. Kule düzgün yüzeyli, yuvarlak şekilliydi. Dümdüz yukarıdaki karanlığın içine doğru yükseliyordu. Deniz fenerleri gibi dibinden yukarı doğru inceliyor gibiydi, ama gerçekte ne kadar yüksek olduğunu anlayabilmem mümkün değildi. Dip köşe ışık tutup tam olarak nasıl bir yapısı olduğunu anlayabilmek için aşırı büyüktü, bizim de durup inceleyecek zamanımız yoktu. Kız kuleye şöyle bir ışık tuttuktan sonra, hiçbir şey söylemeden o tarafa doğru koşup, kulenin yanına bitiştirilmiş merdivenlerden yukarı çıkmaya başladı. Elbette, ben de onu telaşla takip ettim.

Kule uzaktan yetersiz bir ışıkla bakılınca, insanların uzunca bir zaman ve hatırı sayılır bir emek harcayarak inşa ettiği zarif ve muhteşem bir anıt gibi duruyordu, ama gerçekte yanına kadar gidip de dokunduğumda eğri büğrü, kaba saba bir kayadan başka bir şey olmadığını gördüm. Doğal aşınma sonucu ortaya çıkmış, rastlantısal bir doğa ürününden başka bir şey değildi.

Karanlık karalarının kulenin çevresine iliştirdikleri sarmal merdiven için de merdiven demeye bin şahit isterdi, beceriksizce yapılmış bir şeydi. Çarpık çurpuk, basamak aralıkları düzensiz, eni ancak ayak konabilecek genişlikteydi, arada sırada eksik basamaklar da vardı. Eksik kısımlarda kayanın en yakın çıkıntısına ayak koymak yeterli oluyordu, ama aşağı düşmemek için iki elimizle kayaya tutunarak ilerlemek zorunda olduğumuz için, ışık tutarak basamakları tek tek kontrol etme şansımız da yoktu; bu yüzden birkaç kez ayaklarımız boşluğa denk geldiğinde aşağı düşme tehlikesi atlattık. Karanlıkta bile görebilen karanlık karaları için sorun yoktu belki, ama bizim için dehşet verici, bela bir yerdi. Kayaya kertenkele gibi yapışarak, her adımımızı dikkatle atarak ilerlemek zorundaydık.

Otuz altı basamak çıktığımızda –benim merdiven çıkarken basamak sayma huyum vardır– ayaklarımızın altındaki karanlığın içerisinde garip bir sesin yankılanmaya başladığını duydum. Sanki birileri koca bir bifteği fırlatıp duvara çarpmış gibi bir sesti. Ton farkı olmayan, ıslak ve itiraz kabul etmemeye azimli bir ses. Hemen sonrasında bateristin vurmak üzere kaldırdığı çubuğunu havada tutup es vermesini andıran bir sessizlik oldu. Ürkütücü ölçüde derin bir sessizlikti. Bir şeylerin gelmekte olduğu hissiyle, çıkıntılara ellerimle sımsıkı tutunarak, kayaya iyice yapıştım.

Gelen yalnızca su sesiydi. Üzerinden aşarak geldiğimiz o sayısız oyuktan, aynı anda yüzeye fışkıran suyun sesi. Üstelik öyle az buz bir miktar olmadığı da açıktı. İlkokulda okurken bir haber filminde gördüğüm bir barajın açılış töreni sahnesini anımsadım. Başına kask geçirmiş vali ya da öyle biri düğmeye basınca su kapağı açılıyor, su kalınca bir sütun halinde sis ve gümbürtüyle uzaklara doğru fışkırıveriyordu. Henüz sinema salonlarında haber filmleri ve çizgi filmlerin gösterildiği zamanlardı. Ben o haber filmini izlerken, ya bir sebepten dolayı o muazzam suyun fışkırdığı barajın altında kalacak olsam sonum nasıl olur acaba, diye düşünmüş ve çocuk yüreğimle dehşete kapılmıştım. Fakat bunun üzerinden yaklaşık çeyrek asır geçtikten sonra, gerçekten öyle bir durumda kalabileceğimi aklımın ucundan bile geçirmemiştim. Çocuklarda, kendilerinin dünyada meydana gelen felaketlerden kutsal bir güç tarafından korunacaklarına inanmak gibi bir eğilim vardır. En azından, ben çocukluğumda öyleydim.

“Su nereye kadar yükselir acaba?” dedim, benden iki üç basamak yukarıdaki kıza.

“Çok” diye yanıtladı kız, kısaca. “Kurtulmak istiyorsan olabildiğince yükseğe çıkmaktan başka çare yok. Su en yukarıya kadar gelmiyor. Bildiğim tek şey bu.”

“En yukarıya kaç basamak var acaba?”

“Bir hayli çok” dedi kız. Güzel cevaptı. İnsanın hayal gücünü tetikliyordu.

Mümkün olabilecek en hızlı biçimde vida şeklindeki kuleye tırmanmayı sürdürdük. Suyun sesine bakılırsa, bizim can havliyle tutunduğumuz Kule bir düzlüğün ortasında yükseliyordu ve o düzlüğün çevresi de sülük yuvası haline gelmiş oyuklarla kaplıydı. Öyleyse, biz devasa bir fıskiyenin ortasına süs olarak dikilmiş devasa çubuk gibi bir şeyin üzerinde yukarı tırmanıyoruz demekti. Dahası, kızın söyledikleri doğruysa o geniş alan suyla kaplanacak, o suyun yüzeyinin ortasında kulenin yukarı kısımları ya da en tepesi bir ada gibi kalıverecekti.

Kızın omzuna astığı ışık, yine karanlıkta düzensizce sallanarak gelişigüzel şekiller çiziyordu. Ben de o ışığı hedefleyerek basamakları çıkıyordum. Basamak sayısını bir yerlerde saymayı bırakmıştım, ama yüz elli, iki yüz basamak kadar çıkmış olmalıydık. Başlangıçta kaya zemini dövermiş gibi şiddetli bir ses çıkararak havadan aşağı düşen suyun sesi, sonra şelale havuzuna düşen akıntının sesi gibi bir hal almış, kapağı kapatılmış kaynayan tencere fokurtusu gibi sesler çıkarmaya başlamıştı. Suyun yüzeyi kesinlikle yükseliyordu. Ayağımın aşağısını göremediğimden, su seviyesinin nerelere kadar çıktığını anlayamıyordum, ama suyun her an gelip ayak bileğimi yakalayabileceğini de çok iyi biliyordum.

Her şeyin kötü gittiği günlerde insana kendini daha da kötü hissettiren kâbuslar gibiydi. Bir şeyler peşimdeydi, ama ayaklarım düzgün bir şekilde ilerlemiyor, o şey tam arkama kadar sokularak ıslak elini uzatıp ayağımı yakalamaya çalışıyordu. İnsan böyle bir şeye rüya olarak bile tahammül edemezken, tutup da gerçeğe dönüşüverince durum iyice içinden çıkılmaz bir hal almıştı. Basamakları aklımdan çıkarıp, ellerimle kayaya sımsıkı tutunarak, vücudumu yukarı çekmeye başladım.

Son bir kurtuluş umudu olarak, suyun yüzeyinde yüzerek yukarıya ulaşabilirim belki, dedim içimden. Öylesi daha rahat olurdu ve hepsinden önemlisi aşağı düşme tehlikesi de yoktu. Bu düşünceyi bir süre kafamın içinde tarttım. Evet, benim aklıma gelen bir çare olarak, pek de fena değildi.

Fakat ben bu fikrimi söyleyince, kız anında "İmkânsız" dedi. "Su yüzeyinin altında çok güçlü girdaplar oluşuyor ve bir kapılırsan yüzmek söz konusu bile olmaz. Bir daha asla suyun yüzeyine çıkamayacağın gibi, bir şekilde suyun yüzeyinde kalmayı başarsan bile, bu karanlığın ortasında yüzerek hiçbir yere ulaşamazsın."

Kısacası, adım adım ilerlemekten başka çaresi yoktu. Suyun sesi, motorun yavaşlaması gibi her geçen saniye biraz daha azalmış, tiz bir inlemeyi andırır hale gelmişti. Su seviyesi durmaksızın yükseliyordu. Düzgün bir ışık olsa, dedim içimden. Ne kadar ufak bir ışık olursa olsun, düzgün bir ışık olsa kayaya rahatça tırmanır, suyun seviyesinin nereye kadar yükseldiğini anlayabilirdim. Üstelik her an ayağımı kaptırma tehlikesi şeklindeki kâbusa dönüşen korkunun esiri de olmazdım. O karanlık, içimde soğuk ve dipsiz bir korku doğurmuştu.

Kafamın içerisinde haber filmi oynamaya devam ediyordu. Sahnenin üst tarafındaki kemer şeklindeki baraj aşağı tarafta kalan saksı şeklindeki alana su boşaltmaya devam ediyordu. Yukarıdan, tam karşıdan ve tam yan taraftan, objektif sanki okşarmış gibi o suyu takip ediyordu. Suyun gölgesi, sanki kendisi su imiş gibi, pürüzsüz beyaz beton yüzeye düşüyordu. O gölgeye gözlerimi ayırmadan bakınca, oradaki gölge yavaş yavaş benim gölgeme dönüşüverdi. Ben o kıvrımlı barajın üstünde dans ediyordum. Sinemada oturup kendi gölgemi izlemeye devam ettim. Gölgenin bana ait olduğunu hemen anladım, ama sinemadaki bir izleyici olan bana karşı nasıl bir tavır takınmam gerektiğini kestiremedim. Dokuz, on yaşında bir çocuktum. Belki sahneye yaklaşıp gölgemi eski yerine döndürmem gerekiyordu, belki de

projeksiyon odasına girip o filme el koymam. Fakat bunu yapmanın doğru olup olmadığını bilemiyordum. O yüzden, hiç kımıldamadan kendi gölgemi izledim.

Gölgem sürekli gözlerimin önünde dans etmeye devam ediyordu. Sanki yerden yükselen buğuyla ışıldayan uzak bir manzara gibi sessizce ve düzensiz hareketlerle vücudunu oynatıyordu. Gölge konuşamadığı gibi, el hareketleriyle de bir şey anlatamıyordu sanki. Ama kesinlikle bana bir şeyler söylemeye çalışıyor gibiydi. Gölge benim orada oturmuş onu izlediğimi biliyordu. Fakat o da benim gibi güçsüzdü. Yalnızca bir gölgeydi, o kadar.

Benim dışımdaki izleyiciler o baraja yansıyan gölgenin, benim gölgem olduğunun farkına varmamış gibiydiler. Yanımda ağabeyim oturuyordu, ama o da gölgenin benim gölgem olduğunu anlamamıştı. Eğer anlamış olsa mutlaka kulağıma fısıldardı. Ne de olsa, sinemada sürekli eğilip kulağıma bir şeyler fısıldar, beni bıktırırdı.

Ben de kimseye o gölgenin benim gölgem olduğunu söylemedim. Çünkü içimdeki ses bana inanmayacaklarını söylüyordu. Üstelik gölge, mesajı her neyse bunu yalnızca bana iletmek istermiş gibi görünüyordu. Farklı bir yerden, farklı bir zamandan film perdesi yoluyla bana bir şeyler anlatmaya çalışıyordu.

Kıvrımlı beton duvarın üzerinde, gölgem yalnızdı ve herkes tarafından terk edilmişti. Onun nasıl olup da o barajın duvarına ulaştığını, daha sonra ne yapmak niyetinde olduğunu anlayabilmem mümkün değildi. Nihayet karanlık beliriverecek ve gölgemi de yutup gidecekti. Belki de gölge, suyun akıntısına kapılıp denize ulaşarak, orada yine benim gölgem olmayı sürdürebilirdi. Böyle düşününce içimi bir hüzün kaplayıverdi.

Biraz sonra baraj haberi sona erdi; sahneye bir ülkedeki taç giyme töreni yansıdı. Kafalarına süsler takılmış çok sayıda at zarif bir arabayı

çekerek, taş döşeme bir meydandan geçiyordu. Orada da yine gölgemi aradım, ama orada atlar, araba ve binaların gölgesinden başka bir şey yoktu.

Belleğim orada sona eriyordu. Fakat tüm bunların gerçekten başıma gelip gelmediği konusunda bir yargıya ulaşabilecek durumda değildim. Çünkü şimdi aklıma gelene kadar, geçmişe ait belleğimi yokladığım anlarda bu gerçeği bir kez olsun anımsamışlığım olmamıştı. Belki o acayip karanlığın içinde su sesi duydukça, yüreğimin içinde kendiliğinden ortaya çıkan hayali bir manzaraydı bu. Eskiden, bir psikoloji kitabında o türden psikolojik tepkilere ilişkin bir yazı okumuştum. İnsanoğlu uç sınırlara geldiğinde, açık ve kesin olan gerçeklik karşısında kendini korumak için tamamen hayalden ibaret olan bir manzarayı kafasının içinde resmetmeye çalışırmış. Kitabın yazarının görüşü bu yöndeydi. Fakat psikolojik tepki olarak kafamın içinde kendiliğinden ortaya çıkıverdiğini hiç sanmıyorum; gözlerimin önüne gelen o görüntüler fazlasıyla canlı, neredeyse benim varlığımla doğrudan bağlantılıymış gibiydi. O ortamın içerisindeyken beni çevreleyen koku ve sesleri çok net olarak anımsıyordum. Dahası dokuz, on yaşındayken hissettiğim tedirginliği, kafa karışıklığını ve amansız korkuyu benliğimin derinliklerinde hâlâ taşıyormuş gibiydim. Kim ne derse desin, onlar benim başımdan gerçekten geçmişti. Belleğimin derinliklerinde bir yerde hapsolup kalmıştı, ama ben kendim en uç sınırlara sürükleniverince prangalarından kurtulmuş, yüzeye çıkıvermişti.

Bir gücün etkisiyle, ama hangi güç?

Büyük olasılıkla, benim karma işlemi yeteneğini kazanabilmek için geçirdiğim ameliyat neden olmuştu buna. Ameliyatı gerçekleştirenler, belleğimi bilincimin duvarlarının içine hapsetmişlerdi. Uzunca bir süre, belleğimi benim ellerimden koparıp almışlardı.

Böyle düşündükçe, gitgide öfkelenmeye başladım. Hiç kimsenin benim belleğime el koyma hakkı olamazdı. O benim, kendime ait

belleğimdi. Bir başkasının belleğini çalmanın, o insanın yıllarını çalmaktan hiçbir farkı olamazdı. İçimdeki öfke kabardıkça, hissettiğim korkuyu da umursamamaya başlamıştım. Ne olursa olsun hayatta kalmalıyım, dedim kendi kendime. Hayatta kalmalı, o mantıksız karanlıktan kurtulmalı, benden çalınıp alınan belleğimi geri almalıydım. İsterse dünyanın sonu gelsin, ne olursa olsun beni ilgilendirmiyordu artık. Benim, bütünlüğümü tekrar kazanmış şekilde yeniden doğmam gerekiyordu.

“Halat!” diye bağırdı kız, aniden.

“Halat?”

“Çabuk buraya gelip bir bak. Yukarıdan halat sallanıyor.”

Aceleyle üç dört basamak daha tırmanıp kızın yanına ulaşarak avuç içimle duvarın yüzeyini yokladım. Evet, gerçekten de halattı. O kadar kalın değildi, ama dağcı işi, sağlam bir halattı ve ucu benim göğsümün hizasına kadar sarkmıştı. Tek elimle kavrayarak, temkinli hareketlerle yavaş yavaş güç vererek asıldım. Elimle hissettiğim kadarıyla bir şeye sıkıca bağlanmış olmalıydı.

“Kesin dedemdir” diye bağırdı, kız. “Dedem bizim için halat sarkıtıyor.”

“Yine de emin olmak için bir tur daha dönelim” dedim.

Sabırsızlıktan bastığımız yerleri tam olarak kontrol etmeden kulenin etrafında bir tur daha döndük. Halat yine aynı yerde duruyordu. Halatın üzerinde otuz santim aralıklarla ayağını tutturmak için düğümler atılmıştı. Eğer gerçekten kulenin tepesine kadar devam ediyorsa, bir hayli zaman kazanmış olacaktık.

“Dedem. Kesinlikle o. Çok ince şeyleri bile düşünebilen bir insandır.”

“Haklısın” dedim. “Halat tırmanabilir misin?”

“Elbette” dedi kız. “Halat tırmanmayı çocukluğumdan beri çok iyi beceririm. Söylememiş miydim?”

“Öyleyse sen önden git” dedim. “Tepeye tırmanınca, ışığı aşağıya doğru tutarak yakıp söndür. Ondan sonra ben tırmanmaya başlarım.”

“Öyle yaparsak su buraya kadar gelmiş olur. İkimiz birlikte tırmansak daha iyi olmaz mı?”

“Dağ tırmanışında bir halat üzerinde bir insanın olması temel prensiptir. Hem halatın dayanıklılığı yüzünden hem de bir halata iki kişi birden tutununca tırmanılması güçleşir, o ölçüde de fazla zaman alır. Üstelik su buraya kadar gelse bile, halata tutunduktan sonra, yukarıya kadar çıkmayı başarırım herhalde.”

“Göründüğünden çok daha cesur bir insansın” dedi kız.

Kız beni bir kez daha öper mi acaba, diye karanlığın içinde umutla bekledim, ama kız oralı bile olmayarak halatta tırmanmaya başladı. Bense ellerimle kayaya tutunmuş halde, kızın fener ışığının düzensizce sallana sallana yukarı yükselişini izledim. Sanki sarhoş bir ruh yalpalaya yalpalaya göğe yükseliyormuş gibi bir görüntüydü. O görüntüyü kımıldamadan izlerken canım bir yudum olsun viski içmek istedi, ama viski sırt çantamdaydı ve vücudumun dengesini bozarak sırt çantamı indirip, içinden viski şişesini çıkarmam imkânsızdı. Şansıma küserek, viski içerkenki halimi kafamın içinde canlandırmakla yetinmeye karar verdim. Temiz ve sessiz bir bar, çerez dolu bir kâse, Modern Jazz Quartet’ten alçak bir sesle yayılan “Place Vendome” ve duble buzlu viski. Bar bankosunun üzerine bardağımı bırakıyor, bir

süre elimi bile sürmeden izliyorum. Viski dediğin şeyin ilk önce iyice izlenmesi gerekir. Bakmaktan bıkınca içilir. Güzel bir kızla da durum aynıdır.

Bunları düşünürken bir anda ne takım elbisemin ne de blazer ceketimin olduğunu anımsadım. O kafadan çatlak iki adam sahip olduğum doğru düzgün giysilerin tamamını bıçakla lime lime etmişlerdi. Off, dedim. Şimdi bara giderken ne giyeceğim üzerime? Bara gitmeden önce kendime elbise yaptırmalıydım. Koyu mavi tüvit bir takım yaptırmam en iyisi olacaktı. Zarif bir mavi. Üç düğmeli, omuzları ince vatkalı, yanları fazla dar olmayan klasik tarzda bir takım elbise. 1960'ların başlarında George Peppard'ın giydiği türden. Gömlekse mavi. En doğal renk uyumuyla, biraz göz alan bir mavi. Kalınca Oxford tipi kumaştan, yakaları düz renk. Kravat iki renk kuşaklı olmalı. Kırmızı ve yeşil. Kırmızısı sönük bir kırmızı, yeşili ise yeşil mi mavi mi olduğu pek anlaşılmayan, fırtınalı havada denizin büründüğüyle aynı yeşil. Tüm bunları düzgün bir erkek giyim mağazasında tek seferde aldıktan sonra, güzelce giyinip herhangi bir bara girerek duble buzlu İskoç viskimi sipariş ederim. Sülükler, karanlık karaları, tırnaklı balıklar yeraltı dünyasında istedikleri gibi cirit atsınlar. Ben yeryüzünde koyu mavi tüvit takım elbisemi giyerek, İskoçya'dan gelen viskimi içeceğim.

Aniden suyun sesinin kesildiğinin farkına vardım. Artık oyuklardan fışkırması durmuş olabilirdi. Belki de yalnızca, su yüzeyi iyice yükseldiğinden ses kesilmişti. Fakat bunun artık benim için bir önemi yoktu. Su o kadar yükselmek istiyorsa, yükselmesinin hiçbir sakıncası yoktu. Ne olursa olsun hayatta kalmaya kararlıydım. Sonra da belleğimi geri alacaktım. Artık hiç kimse benimle oyun oynayamayacaktı. Bu sözleri tüm dünyaya haykırmak istiyordum. Artık hiç kimse benimle oyun oynayamaz!

Fakat yeraltında, karanlığın ortasında bağırmanın bir işe yarayacağını hiç sanmıyordum; içimdeki bağırma isteğini bastırdım, başımı iyice geriye atarak yukarıya baktım. Kız tahmin ettiğimden çok daha yukarılara ulaşmıştı. Mesafenin kaç metre olduğunu bilemiyordum, ama bir alışveriş merkezinin katlarıyla hesaplarsak üç, belki de dört kat kadar bir mesafe ilerideydi. Yani ya kadın giyim reyonları ya da kimono satış reyonları katının bulunması gereken yerde. O kayalığın yüksekliğinin tam olarak ne kadar olabileceğini aklıma getirdikçe, içimi bir bıkkınlık kaplıyordu. Kızla birlikte o noktaya gelene kadar bir hayli tırmanmış olduğumuz halde, hâlâ daha tırmanmaya devam ediyorsa, gayet yüksek bir kayalık olmalıydı. Bir seferinde can sıkıntısından bir binanın 26. katına yürüyerek çıktığım olmuştu, ama bu kayalık da sanki aynı yükseklikte gibiydi.

Yine de, karanlıktan dolayı aşağısının görünmemesi de bir şanstı. Her ne kadar dağa tırmanmaya alışık da olsam, hiçbir hazırlık yapmadan, ayağımda sıradan tenis ayakkabılarıyla, o kadar yüksekte zar zor tutunurken korkumdan aşağı bakamazdım herhalde. Bir gökdelende güvenlik halatı ya da iskele olmadan cam silmeye kalkmaktan farksızdı. Aklıma hiçbir şey getirmeden, yukarıya, daha yukarıya diye tırmanırken mesele yoktu, ama bir kez duruverince yükseklik meselesi aklıma takılıvermişti.

Bir kez daha başımı çevirip yukarıya baktım. Kız hâlâ tırmanmaya devam ediyor olacak ki, ışık yine aynı şekilde düzensizce salınıyordu ama kız biraz önceye göre epeyce yukarıya çıkmıştı. Evet, kendisinin de söylediği gibi, halat tırmanmakta usta olduğu doğruydu. Yine de mesafe bir hayli uzundu. İnsanın dudağını uçuklatacak bir yükseklik. Her şey bir yana, o ihtiyar neden tutup da böyle acayip bir yere kaçmıştı acaba? Daha rahat bir yerde, sabırla bizim gelmemizi beklemiş olsa, biz de tüm bu eziyetlere katlanmamış olurduk.

Bunları düşünürken, yukarıdan bir ses duyar gibi oldum. Başımı çevirip baktığımda küçük sarı bir ışık, uçakların kuyruk ışıkları gibi usul usul yanıp sönüyordu. Tek elimle halatı yakalayıp, diğer elimle cebimdeki el fenerini çıkararak, yukarıya doğru aynı şekilde işaret gönderdim. Peşi sıra fenerin ışığını aşağıya çevirip suyun nereye kadar yükseldiğini öğrenmek istedim, ama benim fenerimin cılız ışığıyla neredeyse hiçbir şey göremedim. Karanlık öylesine koyuydu ki, iyice dibine kadar gitmeden orada ne olduğunu anlayabilmek imkânsızdı. Kol saatim sabahın 4.12'sini gösteriyordu. Henüz gün ağarmamıştı. Sabah baskısı da dağıtıma geçmemiş, trenler de çalışmaya başlamamıştı. Yeryüzündeki insanlar, hiçbir şeyden habersiz, derin uykularında olmalıydılar.

İki elimle halatı kendime doğru çekerek, bir kez derin bir nefes aldıktan sonra usulca tırmanmaya başladım.

24
Dünyanın Sonu

Gölgeler meydanı

Üç gün boyunca devam eden açık hava, o gün gözlerimi açtığımda artık sona ermişti. Hava tek bir açıklık kalmayacak şekilde karanlık kalın bulutlarla kaplanmış, oradan geçip de yeryüzüne ulaşan güneş ışıkları aslında olması gereken sıcaklığını ve parlaklığını kaybetmişti. O kül rengine bürünmüş soğuk ışıklar arasında, ağaçların yaprakları dökülmüş çıplak dalları sanki havada açılmış çatlaklar gibi göğe yükseliyor, ırmağın şiddetli su sesi etrafta yankılanıyordu. Bulutlara bakınca her an kar yağacakmış gibi görünüyorlardı ama ama kar yağmıyordu.

“Bugün kar yağmaz herhalde” dedi yaşlı adam. “Bu bulutlar kar yağdıran türden değil.”

Pencereyi açıp bir kez daha havaya baktım, ama bulutların hangisinin kar yağdıran hangisinin yağdırmayan türden olduklarını ayırt edemedim.

Kapı bekçisi koca demir sobasının önüne oturmuş, ayakkabılarını çıkarmış, ayaklarını ısıtıyordu. Soba kütüphanedekiyle aynı türdeydi. Üzerinde iki demlik veya tencere sığacak kadar geniş bir tablası, en altında da kül boşaltma haznesi vardı. Ön kısmı kabin kapısı gibiydi ve kenarına metal tutamak iliştirilmişti. Odanın içini demlikten çıkan buğu ve ucuz pipo kokusu kaplamıştı. Herhalde piponun tütünü de tütün yerine geçecek bir malzemeydi. Elbette o kokunun içine ayak kokusu da karışmıştı. Oturduğu sandalyenin arkasındaki büyük masaya

bileyi taşının yanı sıra orak ve el baltaları dizilmişti. Aletlerin hepsinin çok kullanıldığı renk değiştirmiş olan saplarından anlaşılıyordu.

“Kaşkol” diye söze girdim. “Kaşkolüm olmayınca boynum çok üşüyor.”

“Eh, öyle olur elbette” dedi bekçi de, durumun çok iyi farkındaymış gibi bir edayla. “Bunu çok iyi bilirim.”

“Kütüphanenin dip tarafındaki kaynak malzeme odasında kimsenin kullanmadığı giysiler vardı. Ben de bazılarını kullanabilir miyim acaba diye...”

“Haa, şu şeyler” dedi bekçi. “İstediğini kullanabilirsin. Senin için bir engel yok. Kaşkol, palto, istediğini alıp götürebilirsin.”

“Sahibi yok mu?”

“Sahiplerini kafana takma sen. Sahipleri olsa bile, çoktan unutmuşlardır” dedi bekçi. “O bir yana, sen müzik aleti arıyormuşsun?”

Başımı evet anlamında salladım. Her şeyi biliyordu.

“Prensip olarak bu şehirde müzik aleti olmaz” dedi. “Fakat, tam olarak yok da değil. Sen ciddi ciddi işini yapıyorsun, o yüzden müzik aletinin olması sorun yaratmaz. Elektrik santralına gidip, oranın yetkilisine sor. Herhalde böylece müzik aleti bulabilirsin.”

“Elektrik santralı mı?” diye sordum, şaşırarak.

“Eh, o kadarı var elbette” dedi bekçi, başının üzerindeki ampulü göstererek. “Bu elektriğin nereden geldiğini sanıyorsun? Elma ağaçlarından mı?”

Bekçi gülerek santrale nasıl gideceğimi harita çizerek öğretti. “Irmağın güneyindeki yoldan akıntının yukarısına doğru gideceksin. 30 dakika kadar yürüdüğünde sağ kolda eski yonga ambarı çıkar karşına. Artık çatısı uçmuş, tavanı düz bir yapı. Onun köşesinden sağa dönüp bir süre yolu takip et. Sonra bir tepe çıkar karşına, öte tarafı ormandır. Ormana girip 500 metre kadar ilerleyince santrale ulaşırsın. Anladın mı?”

“Sanırım evet” dedim. “Fakat kış vakti ormana gitmek tehlikeli değil mi? Herkes öyle söylüyor. Ben de ölüyordum az kalsın.”

“Haa, öyle ya. O durumu tamamen unutmuşum. Seni el arabasına yükleyip tepeye kadar götürmüştüm” dedi bekçi. “Şimdi nasılsın?”

“İyiyim. Teşekkürler.”

“Ders oldu mu bari?”

“Eh, haliyle.”

Bekçi sırıtarak sobanın alçak korkuluğundaki ayaklarının yerini değiştirdi. “Ders almak iyidir. İnsan aldığı derslerle temkinli olmayı öğreniyor. Temkinli olunca da yara almamaya başlıyor. En iyi sap bile vücudunda bir yara taşır. Ne fazla, ne de az. Yalnızca bir tane. Ne demeğe çalıştığımı anlıyor musun?”

Başımı evet anlamında salladım.

“Fakat santral konusunda endişelenmene gerek yok. Ormanın hemen girişinde, yolu kaybetmene imkân yok. Ormandaki tiplerle karşılaşmadan halledersin. Tehlikeli olan yer ormanın derinliklerinde surlara yakın yerler. Oradan uzak durduğun müddetçe endişelenecek bir şey yok. Fakat asla yoldan ayrılma. Santralden daha ileriye de gitme. Gidersen yine başına olmadık işler gelir.”

“Santral görevlisi ormanda yaşayanlardan mı?”

“Hayır değil. O tip ormanda yaşayanlardan da farklıdır şehirde yaşayanlardan da. Ortada yani. Ormana girmez, şehre de dönmez. Tehlikesizdir, ama korkaktır.”

“Ormanda yaşayanlar nasıl insanlar?”

Bekçi başını yana eğerek bir süre yüzüme baktı. “Ben sana en başta söylemiştim değil mi? Bana soru sorman senin keyfine kalmış bir şey, ama yanıtlamak da benim keyfime kalmış bir şey diye.”

Başımı salladım.

“Neyse. Yanıtlamak istemiyorum işte” dedi bekçi. “Bu arada sen gölgenle görüşmek istediğini söyleyip duruyordun. Ne dersin, görüşmek ister misin? Kış gelince gölgenin gücü de bir hayli eksildi. Görüşmeniz artık sorun olmaz.”

“Kötü durumda mı?”

“Hiçbir şeyi yok. Aksine, turp gibi. Her gün birkaç saat dışarıya çıkarıyorum, iştahı da yerinde. Fakat kış gelip de günler kısalıverince hangi gölge olursa olsun güçten düşer. Bu kimsenin suçu değil. Son derece doğal bir şey. Ne benim suçum, ne de senin. Neyse, görüştüreyim de doğrudan kendisiyle konuş.”

Bekçi duvardaki bıçkıyı çekip indirerek cebine tıkıştırıp, deriden örme ağır ayakkabılarını giydi. Ağırlığı dışarıdan bakınca bile anlaşılan ayakkabıların tabanına karda yürümeyi kolaylaştırması için kramponlar yerleştirilmişti.

Gölgenin yaşadığı yer şehirle dış dünyanın orta noktasında bir yerdeydi. Ben dışarıya çıkamadığım gibi, gölge de içeriye giremezdi. O

yüzden “Gölgeler Meydanı” gölgesini yitiren insanlarla, insanını yitiren gölgelerin buluşabileceği tek yerdi. İsmi meydandı gerçi ama o kadar da geniş bir alan değildi. Olsa olsa sıradan evlerin bahçelerinden biraz daha genişçeydi, çevresi sağlam demir çitlerle kapatılmıştı.

Bekçi cebinden bıçkısını çıkarıp demir çitlerin kapısı açarak beni içeriye soktuktan sonra kendisi de içeriye girdi. Meydanın şekli düzgün bir kareydi ve tam karşıda şehri çevreleyen surlar yükseliyordu. Bir köşesinde kocamış bir karaağaç, altında da bir bank vardı. Yaşıyor mu ölü mü belli olmayacak kadar ağarmış bir karaağaçtı.

Sur tarafındaki köşede, eski tuğlalar ve etraftan toplanan atılmış eşyalardan yapılmış derme çatma bir kulübe vardı. Penceresi yoktu, yalnızca basit bir kapısı vardı. Bacası olmadığına bakılırsa, herhalde içeride ısınmayı sağlayacak herhangi bir şey de yoktu.

“Senin gölgen orada yatıp kalkıyor” dedi bekçi. “Göründüğü kadar rahatsız bir yer değildir. Suyu, tuvaleti var. Bodrum odası da var. Orası rüzgâr da almıyor. Eh otel konforunda olduğunu söyleyemem, ama yağmurdan ve rüzgârdan korunmak için yeterli. Girip bakmak ister misin?”

“Hayır, burada görüşmek isterim” dedim. Bekçi kulübesinin içindeki kesif koku yüzünden başım ağrımaya başlamıştı. Biraz soğuk da olsa, temiz hava soluyabileceğim bir yer daha iyi olacaktı.

“Tamam, olur. Şimdi getiririm” diyen bekçi, tek başına kulübenin içine girdi.

Paltomun yakalarını kaldırarak karaağacın altındaki banka oturdum; ayakkabımın topuğuyla toprağı eşeleyerek gölgenin gelmesini bekledim. Toprak sertti, üzerinde yer yer buz tutmuş kar kütleleri vardı. Surun dibindeki kısım gölgede kaldığı için, o bölgede karlar olduğu gibi kalmıştı.

Bir süre sonra, bekçi yanında gölgeyle kulübeden çıktı. Bekçi tabanındaki kramponlarla toprağı kazımak istermiş gibi geniş adımlarla meydanı geçerken, ardı sıra da ağır adımlarla gölgem geliyordu. Gölgem bekçinin söylediği gibi keyifli değildi. Yüzünün canlılığı öncesine oranla biraz kaybolmuş, gözleri ve sakalları belirginleşmişti.

“Bir süre ikinizi baş başa bırakayım” dedi bekçi. “Eh, konuşacağınız şeyler birikmiştir. Keyfinize bakın. Fakat fazla uzun sürmesin. Herhangi bir nedenle yeniden yapışacak olursanız, bu kez ayırmak çok zaman alır. Üstelik böyle bir şey yapmanız hiçbir işe yaramaz. İkiniz için de eziyet olur yalnızca. Değil mi?”

Öyle, anlamında başımı salladım. Herhalde öyleydi. Yeniden yapışmamız durumunda, yine ayrılıverecektik. Üstelik aynı şeyi bir kez daha yeni baştan yapmayı istemiyordum.

Bekçinin çitlerin kapısını kilitleyip kulübesinin içinde kayboluşunu gölgemle birlikte bakışlarımızı ayırmadan izledik. Kramponların toprağa saplanırken çıkardığı ses uzaklaştı, sonra da kulübenin ahşap ağır kapısı kapandı. Bekçi gözden kaybolunca, gölge gelip yanıma oturdu. Sonra benimle aynı şekilde topuğuyla toprağı eşelemeye başladı. Üzerinde bol gelen seyrek dokunmuş bir süveter, işçi pantolonu ve benim yolladığım ayakkabılar vardı.

“İyi misin?” diye sordum.

“Nasıl olayım?” dedi gölge. “Hem çok soğuk, hem de yemekler çok feci.”

“Her gün dışarı çıkarıyormuş seni.”

“Dışarı çıkmak?” dedi gölge, ne dediğimi anlamamış gibi yüzüme bakarak. “Ha, o dışarı çıkmak değil ki. Her gün buradan çekiştirerek çıkarıp, hayvanları yakmasına yardım ettiriyor. Leşleri arabaya

yükleyip surların dışına çıkarak elmalığın ortasına götürerek, üzerlerine yağ boca edip yakıyoruz. Yakmadan önce, bekçi el baltasıyla hayvanların kafasını kopartıp ayırıyor. Onun o muhteşem kesici alet koleksiyonunu sen de görmüşsündür. O adam kesinlikle normal değil. Elinden gelse dünyadaki her şeyi doğrar atar.”

“O da şehirden biri mi acaba?”

“Hayır, değil. Herhalde ücretle tutulmuş. Hayvanları yakmaktan keyif alıyor. Şehirden biri olsa öyle yapmazdı. Kışa girdiğimizden beri bir sürü hayvan yaktık. Bu sabah üçü ölmüş. Biraz sonra yakacağız.”

Gölgemle birlikte bir süre aynı şekilde topuklarımızla donmuş toprağı eşeledik. Toprak taş gibi sertleşmiş, büzüşmüştü. Kış kuşları ötüşerek karaağacın dallarından uçup gittiler.

“Haritayı buldum” dedi gölge. “Beklediğimden daha iyi çizmişsin, açıklamaları da gayet anlaşılır. Yalnız biraz gecikti.”

“Hastalanmıştım” dedim.

“Duydum. Fakat kış geldikten sonra artık çok geç. Bana daha erken lazımdı. Öyle olsa her şey yolunda giderdi, planımı da daha erken yapabilirdim.”

“Plan?”

“Buradan kaçma planı. Ne planı olacak? Başka ne olabilir ki? Yoksa benim o haritayı eğlence olsun diye istediğimi mi düşündün?”

Başımı iki yana salladım. “Ben bu tuhaf şehrin ne anlamı olduğunu senin bana öğreteceğini sanıyordum. Ne de olsa belleğimin büyük kısmını sen alıp götürdün.”

“Bu doğru değil” dedi gölge. “Doğru, senin belleğinin büyük kısmını ben taşıyorum, ama etkin bir şekilde kullanamıyorum. Bunun için bizim tekrar birleşmemiz gerekir, ama bu da gerçekte imkânsız. O durumda birbirimizi bir daha asla göremeyiz, üstelik planımı da gerçekleştiremem. O yüzden şu an tek başıma düşünüyorum. Bu şehrin anlamının ne olduğunu.”

“Bir şey çıkarabildin mi?”

“Biraz anladım, ama henüz sana söyleyemem. Ayrıntıları tamamlamadıktan sonra ikna edici olmaz. Biraz daha düşünmeme izin ver. Biraz daha düşünürsem bir şeyler bulabileceğimi hissediyorum. Fakat bir şeyler bulduğumda artık çok geç de olabilir. Ne de olsa kış başladığından beri vücudum gözle görülür ölçüde güçsüzleşmeye başladı ve bu şekilde kaçma planımı tamamlasam bile gerçekleştirememe olasılığım da var. İşte onun için bu haritayı kış gelmeden önce istiyordum.”

Başımı kaldırıp yukarıdaki karaağacın kalın dallarıyla parçalara bölünmüş karanlık kış bulutlarına baktım.

“Fakat buradan kaçmak mümkün değil” dedim. “Haritaya iyice bakmış olmalısın. Hiçbir yerde çıkış yok. Burası dünyanın sonu. Geriye dönülemez, ileriye de gidilemez.”

“Dünyanın sonu olabilir, ama buranın mutlaka bir çıkışı var. Bunu hissediyorum. Havada öyle yazıyor. Çıkış var diye. Kuşlar suru aşıyor değil mi? Surları aşıp nereye gidiyorlar peki? Dış dünyaya. Bu surların dışında kesin olarak başka bir dünya var ve onun için de, insanlar dışarı çıkmasın diye surlarla çevrilmiş. Dışarıda hiçbir şey olmasa, özel olarak surlarla çevrilmesi de gerekmezdi. Mutlaka bir yerde çıkışı da var.”

“Belki de” dedim.

“Ben o çıkışı mutlaka bulacağım ve buradan seninle birlikte kaçacağım. Bu kadar sefil bir yerde ölmek istemiyorum.”

Gölge bu sözlerinden sonra suskunlaşarak yine toprağı eşelemeye başladı.

“Sanırım sana en başta söylemiştim. Bu şehirde doğal olmayan, yanlış bir şeyler var” dedi gölge. “Şimdi bile bu inancım devam ediyor. Doğal değil ve yanlış. Fakat sorun şu ki; doğal olmamasına, yanlış olmasına rağmen bu şehrin bir bütünlüğü var. Her şey o doğaya aykırılık içinde yamulmuş olduğundan, sonuçta her şeyin bütünlük göstermesi de mümkün oluyor. Bütünleşmiş. İşte böyle.”

Gölge ayakkabısının topuğuyla yere bir çember çizdi.

“Çember bütün halde. İşte o yüzden, burada uzun süre kalıp da bir sürü şey düşününce gitgide onların doğru, kendinin yanlış olduğunu sanmaya başlıyorsun. Onlar sımsıkı bütünleşmiş gibi göründükleri için. Söylediklerimi anlayabiliyor musun?”

“Hem de çok iyi. Arada sırada ben de aynı şeyleri hissediyorum. Şehirle karşılaştırıldığında kendimin zayıf ve aykırı, ufacık bir varlık olduğumu düşünüyorum.”

“Fakat bu yanlış” dedi gölge, çemberin yanına anlamsız bir şekil çizerek. “Doğru olan biziz, yanlış olansa onlar. Biz doğalız, onlar doğaya aykırı. Buna inan. Tün gücünle inanmaya çalış. Bunu yapmazsan kendin bile farkına varmadan şehir seni yutuverir ve ondan sonra da her şey için çok geç olur.”

“Fakat neyin doğru neyin yanlış olduğu nihayetinde göreceli şeylerdir ve her şeyden önce, bu ikisini karşılaştırmam için gerekli olan belleğim bile elimden kopartılıp alındı.”

Gölge başını evet anlamında salladı. “Karmakarışık bir durumda olduğunu anlayabiliyorum. Fakat bir de şöyle düşün. Sonsuz hareketin varlığına inanır mısın?”

“Hayır, prensip olarak sonsuz hareket var olamaz.”

“Bununla aynı işte. Bu şehrin bütünlüğü, kusursuzluğu sonsuz hareketle aynı. Prensip olarak kusursuz bir dünya var olamaz. Fakat burası öyle. Öyleyse mutlaka bir yerlerde bir numara dönüyor demektir. İlk bakışta sonsuz hareket içerisindeymiş gibi görünen bir makinenin aslında arka planda gözle görülmeyen herhangi bir dış güçten yararlanması gibi.”

“Bunu buldun mu yoksa?”

“Hayır, henüz değil. Az önce de söylediğim gibi bir açıklama getirmeye çalışıyorum, ama ayrıntı kısımları tamamlamam gerekiyor. Bu biraz daha zaman alacak.”

“Şu anki haliyle anlatsana bana. Belki ben de biraz olsun eksik kısımları tamamlayabilirim.”

Gölge pantolonunun ceplerindeki ellerini çıkararak hohladıktan sonra dizlerinin üzerine sürttü.

“Hayır, senin yapabileceğin bir şey yok. Benim vücudum, seninse yüreğin acıyor. Senin her şeyden önce bunu onarman gerek. Bunu yapamazsan kaçış öncesinde ikimiz birden işe yaramaz hale geliriz. Ben tak başıma düşünürüm, sen de kendini bu durumdan kurtarmaya çabala. İlk yapılacak iş bu.”

“Gerçekten de karman çorman bir durumdayım” dedim, yerde çizili çembere bakarak. “Haklısın. Hangi yöne ilerlemem gerektiğini bile kestiremeyecek haldeyim. Bir zamanlar nasıl bir insan olduğumu dahi

bilemiyorum. Kendiliğini kaybetmiş bir yüreğin ne kadar gücü olur acaba? Hem de böylesine güçlü ve değer ölçütleri olan bir şehirde. Kış geldiğinden beri kendi yüreğime olan güvenimi yavaş yavaş kaybediyorum.”

“Hayır, bu yanlış” dedi gölge. “Sen kendini yitiriyor değilsin. Yalnızca belleğin ustaca gizlenmiş durumda. O yüzden o karmaşa içerisine düşüyorsun. Fakat kesinlikle yanlış olan sen değilsin. Belleğini yitirmiş bile olsan, yürek gitmesi gereken yöne doğru ilerler. Yüreğin kendisinin de hareket prensipleri vardır. İşte bu insanın kendiliğidir. Kendi gücüne inan. Bunu yapmayacak olursan dış güçler seni alır, aklına sığmayacak yerlere götürüverir.”

“Elimden geleni yaparım” dedim.

Gölge başını tamam anlamında sallayarak bulutlu havaya baktı, sonra da düşüncelere dalıp gitmiş gibi gözlerini kapattı.

“Ne yapacağımı bilemez hale geldiğim anlarda kuşlara bakıyorum” dedi gölge. “Kuşlara baktıkça kendimin yanlış olmadığımı çok iyi anlayabiliyorum. Şehrin kusursuzluğunun kuşlarla bir alakası yok. Surlar, boynuz boru, hiçbir şeyle alakası yok. Sen de öyle zamanlarda kuşlara bak.”

Çitlerin girişine gelen bekçinin beni çağırdığını duydum. Görüşme süresi sona ermişti.

“Bundan sonra bir süre beni görmeye gelme” dedi gölge, yalnızca benim duyabileceğim şekilde. “Gerektiğinde ben sana gelmek için bir yol bulurum. Bekçi kuşkucu bir adam, öyle sık sık görüşürsek bunda bir iş var diye temkinli davranmaya başlar, öyle olunca da benim işim güçleşir. Eğer soracak olursa benimle pek anlaşamadığını söyle. Tamam mı?”

“Anlaşıldı” dedim.

“Nasıl geçti?” diye sordu bekçi, birlikte kulübesine girince. “Uzun bir aradan sonra gölgenle görüşmek keyifli miydi?”

“Bilmem” dedim, canım sıkılmış gibi bir ifade takınarak.

“Bu işler böyledir” dedi bekçi, tatmin olmuş gibi bir ses tonuyla.

25
Haşlanmış Harikalar Diyarı

Yemek, fil fabrikası, tuzak

Halatla tırmanmak, merdivenlerden tırmanmakla karşılaştırıldığında çok daha kolay bir işti. Sağlam düğümler otuz santimlik muntazam aralıklarla devam ediyordu; halatın kendisi de elle tutmak için ideal kalınlıktaydı ve bu sayede ellerim hemen alışıverdi. İki elimle halata sarılıp, vücudumu ileri geri oynatıp esneterek adım adım yukarı tırmandım. Bu halim filmlerdeki bir halata asılı kalma sahnesini anımsatıyordu. Gerçi o halatlarda düğümler olmaz. Çünkü o sahne için düğümlü halatlar kullanılacak olursa izleyicilerin tuhafına gidebilir.

Arada sırada başımı çevirip yukarı baktığımda ışık sabit olarak yüzüme vurduğundan gözlerimin kamaşmasından mesafeyi tam olarak kestiremiyordum. Herhalde kız orada durmuş, tırmanışımı endişeyle izliyor olmalıydı. Karnımdaki yara kalp atışlarıma uygun olarak kesik kesik sancılanıyordu. Yuvarlandığımda çarptığım kafamın acısı da henüz geçmemişti. Halatta yukarıya tırmanmam için engel değildi, ama acımasına da acıyordu.

Zirveye yaklaştıkça, kızın elindeki ışık vücudumu ve etrafımı daha güçlü aydınlatmaya başladı. Bana göre bu fazlasıyla gereksiz bir nezaketti. Karanlığın içinde tırmanmaya iyice alıştığımdan, ışıkla aydınlatılınca ritim oluşturmam güçleşmiş, birkaç kez de ayağım kaymıştı. Işığın vurduğu yerle, gölgede kalan kısım arasındaki dengeyi tam olarak tutturamıyordum. Işığın aydınlattığı kısım gerçekte olduğundan daha önde görünüyor, gölgede kalan kısım ise gerçekte olduğundan daha arkadaymış gibi duruyordu. Üstelik gözlerim de çok kamaşıyordu. İnsan vücudu her türlü ortama hemencecik alışıverir. Kadim zamanlarda yeraltına inen karanlık karalarının, karanlığa uyum

sağlayacak şekilde vücutlarının işlevlerini değiştirmiş olmaları hiç de tuhaf değildi.

Altmış, belki de yetmiş düğüm sonra, nihayet zirveye benzer bir yere ulaştım. Ellerimle kayanın kenarına tutunarak, yüzücülerin havuzdan kendilerini dışarıya savurmaları gibi bir hareketle kendimi yukarı çektim. Uzun halat tırmanışı sonrasında kollarım iyice yorulmuş olacak, kendimi yukarı çekmem biraz zaman aldı. Kendimi sanki bir, hatta iki kilometre kulaç atarak yüzmüş gibi hissediyordum. Kız da kemerimden yakalayarak kendimi yukarı çekmeme yardım etti.

“Az kalsın hapı yutuyorduk” dedi kız. “Dört, beş dakika geç kalsak ikimiz de ölmüş olurduk.”

“Şu hale bak” diyerek, düz kayanın üzerine kaykılıp, birkaç kez derince nefes aldım. “Su nereye kadar yükseldi acaba?”

Kız feneri yere bırakıp, halatı yavaş yavaş yukarı çekti. Otuz düğüm kadar çektikten sonra halatı bana uzattı. Halat sırılsıklam ıslanmıştı. Su bir hayli yükseğe kadar çıkmıştı. Gerçekten de kızın söylediği gibi, halata ulaşmakta dört, beş dakika geç kalsak kendimizi büyük bir tehlikenin içinde bulacaktık.

“Bu arada, dedeni buldun mu?” diye sordum.

“Evet, elbette” dedi kız. “Dip taraftaki sunağın içinde. Fakat ayağını burkmuş. Kaçarken ayağı çukurlardan birine girivermiş.”

“İyi de, ayağını burktuğu halde buraya kadar gelebilmiş mi?”

“Evet, gelebilmiş. Dedemin bünyesi sağlamdır. Bizim ailede herkes öyledir.”

“Galiba öyle” dedim. Ben de bir hayli sağlamımdır, ama onlarla boy ölçüşebileceğimi hiç sanmıyordum.

“Gidelim. Dedem içeride bekliyor. Seninle konuşmak istediği birçok şey varmış.”

“Benim de” dedim.

Çantamı bir kez daha sırtlanıp kızın ardına düşerek sunağa yöneldim. Sunak dedikleri, yalnızca düz kaya yüzeye açılmış bir kovuktan ibaretti. Kovuğun içi genişçe bir oda gibiydi, duvardaki bir oyuğa konulan tüp gazlı lambanın sarı ışığı içerisini biraz aydınlatmıştı. Girintili çıkıntılı kaya yüzeyinde tuhaf şekilli gölgeler oluşmuştu. Profesör o lambanın yanında battaniyeye sarınmış oturuyordu. Yüzünün yarısı karanlık bir gölge halindeydi. Işık yüzünden gözleri iyice çökmüş gibi görünüyordu, ama aslında sağlam sözcüğünün onun için türetilmiş olduğunu söylemek yanlış olmazdı.

“Oo, büyük badireler atlatmışsınız” dedi profesör, beni gördüğüne sevindiğini her hareketiyle belli ederek. “Su çıkacağını ben de biliyordum, ama biraz daha erken gelirsiniz diye pek kafama takmamıştım.”

“Ben şehirde yolumu kaybettim, dedeciğim” dedi tombul torun. “O yüzden bu beyle buluşmam tam bir gün gecikti.”

“Olsun, olsun. Artık bir önemi yok” dedi profesör. “Şimdi artık ne kadar zaman aldığının bir önemi yok.”

“Acaba önemsiz olan ne?” diye sordum.

“Eh, neyse. Öyle ciddileşiverme hemen. Hele bir şuraya oturuver. Önce boynuna yapışan şu sülüğü ayıralım bir. Öylece bırakırsak iz kalır.”

Profesörden biraz uzakta bir yere oturdum. Torunu da benim yanıma oturarak cebinden kibrit çıkarıp ateşleyerek, boynuma yapışan devasa sülüğü yakarak düşürdü. Kanımı iyice emen sülükler, şarap tıpası kalınlığına ulaşmışlardı. Kibritin ateşi değdiğinde ıslak bir hışırtı çıkıyordu. Yere düşen sülük, bir süre orada kıvrandıysa da, kız yürüyüş ayakkabısıyla üstüne basarak ezdi. Derimde, yanık sonrasını andıran bir acı kalmıştı. Başımı hızla sola çevirdiğimde, derimin fazla olgunlaşmış domates gibi patlayıvereceğini sandım. Böyle bir hayatı bir hafta daha sürdürecek olursam bütün vücudum çeşit çeşit yara örnekleriyle dolacaktı. Eczanelerde asılı mantar türleri fotoğrafı gibi güzelce renkli baskısı çıkarılıp dağıtılabilirdi. Karında kesik yarası, kafada şişlik, sülük yapışması sonrasında kalan leke... Sertleşme sorununu eklemek de faydalı olabilir. Öylesi daha çarpıcı olur.

Sırt çantamı açarak birkaç konserve, ekmek ve matarayı çıkarıp, konserve açacağıyla birlikte profesöre uzattım. Profesör önce mataradan kana kana su içti, sonra da yıllanmış şarap şişesi kontrol edermiş gibi, konserveleri tek tek dikkatlice inceledi. Sonra şeftali ve salamura biftek konservelerini açtı.

“Siz de ister misiniz?” diye sordu profesör. Biz de istemediğimizi söyledik. Öyle bir yerde, öyle bir anda insanın iştaha gelmesi biraz zordu.

Profesör ekmekten kopartarak üzerine salamura biftek koyup, iştahla yemeye başladı. Sonra birkaç şeftali dilimi yiyerek, kutusunu ağzına dayayıp suyunu içti. O arada ben de viski şişesini çıkarıp iki, üç yudum içtim. Viski sayesinde vücudumun farklı yerlerindeki yaraların acısına dayanma gücüm biraz artmıştı. Yaraların acısı hafiflemiş değildi, ama alkolün sinirleri uyuşturması sayesinde, o acıları benim kendimle ilgisi olmayan bir tür bağımsız yaşam formlarıymış gibi hissetmeye başlamıştım.

“Sayenizde kurtuldum” dedi profesör bana. “Her zaman burada iki, üç gün sıkıntı çekmeyecek kadar erzak bulunduruyorum, ama bu sefer tedbirsizlik edip önce kullandıklarımın yerine yenisini koymamıştım. Huzurlu günlere alışıverince, nedendir bilmem tedbir konusunda gevşeyiveriyor insan. İyi bir ders oldu. Güneşli günlerde bile şemsiye açıp yağmura karşı hazırlıklı olmak gerek. Eskiler çok iyi söylemiş.”

Profesör bir süre kendi kendine yine fuhhohhoh diye güldü.

“Böylelikle yemek faslını da geçiştirmiş olduk” dedim. “Konuya girelim isterseniz. En baştan başlayarak sırayla anlatır mısınız? Siz ne yapmak niyetindesiniz? Ne yaptınız? Sonuçları ne oldu? Benim ne yapmam gerekiyor? Her şeyi anlatın lütfen.”

“Bu bir hayli uzmanlık gerektiren bir konuşma olur sanıyorum” dedi profesör, kuşku dolu bakışlarla beni süzerek.

“Uzmanlık gerektiren kısımlarını basite indirgeyerek anlatın o zaman. Genel bir özet ve somut planın ne olduğunu anlasam yeter.”

“Her şeyi anlatacak olursam bana kızacağını sanıyorum. Onun için de...”

“Kızmam” dedim. Artık kızmamın hiçbir faydası olmazdı.

“Sanırım önce senden özür dilemem gerek” dedi profesör. “Her ne kadar araştırma için olsa bile, seni kandırarak kullanıp, üstelik bir de içinden çıkılamayacak durumlara soktum. Çok pişmanım. Lafın gelişi değil, gerçekten çok üzgünüm. Fakat yine de, benim yürüttüğüm araştırma eşi benzeri olmayan, önemli ve bir o kadar da değerli bir şey. İşin bu kısmıyla ilgili anlayış göstereceğini umut ediyorum. Bilim adamı dediğin, gözünün önüne bir bilgi damarı çıkınca, onun dışındaki hiçbir şeyi görmez hale geliverir. İşte öyle olduğu için de, bilim

kesintisiz ilerlemiştir. Biraz marjinal bir ifade kullanacak olursak, bu saflığı sayesinde de ürer... Haa, hiç Platon okudunuz mu?”

“Okumadım” dedim. “Ama siz sadede gelin lütfen. Bilimsel araştırma amacınızın saflığını çok iyi anladım.”

“Kusura bakma. Ben yalnızca bilimin saflığının zamanı geldiğinde birçok insanı yaralayabileceğini söylemek istemiştim. Bu her türlü saf doğa olgusunun bazı durumlarda insanı yaralamasıyla aynıdır. Volkan patlaması şehirleri gömer, seller insanları sürükler götürür, deprem yeryüzünde taş üstünde taş bırakmaz. Ancak, bu türden doğa olgularının kötü olduğunu...”

“Dedeciğim” diye tombul torun lafa karıştı. “Biraz hızlı anlatmazsan zamanında bitiremeyebilirsin.”

“Evet, evet, haklısın” dedi profesör, bir eliyle kızın elini tutup, diğer eliyle hafifçe vurarak. “Fakat, of... Nereden başlasam konuşmaya acaba? Ben bir türlü durumu dikey olarak sıralayıp anlatmayı beceremem. Neyi, nasıl anlatsam acaba?”

“Siz bana sayıları verip karma işlemi yaptırdınız değil mi? Bunun ne gibi bir anlamı vardı?”

“Bunu açıklayabilmek için üç yıl öncesine gitmek gerek.”

“Buyurunuz, gidiniz” dedim.

“Ben o sıralarda Sistem’in araştırma enstitüsünde çalışıyordum. Resmi olarak oranın araştırmacılarından biri değildim, yani kendime ait bağımsız bir birimim vardı. Altıma dört, beş asistan, muazzam bir tesis verilmişti, bütçemi de dilediğim gibi ayarlayabiliyordum. Para umurumda olmaz, birilerinin altında çalışmayı da hiç sevmem, ama yine de, Sistem’in araştırma için sağladığı araştırma malzemesi bolluğunu

başka bir yerde bulamazdım ve her şeyden öte, o araştırmanın sonuçlarını gerçek kullanıma taşıyabilmek çok cazip gelmişti.

O dönemde Sistem büyük bir tehlike yaşıyordu. Yani onların, bilgi muhafazası için geliştirdikleri farklı veri karıştırma sistemlerinin tamamı şifreciler tarafından deşifre edilmişti. Sistem yöntemlerini karmaşıklaştırdıkça, şifreciler de daha karmaşık yöntemlerle deşifre ediyor ve bu böyle sürüp gidiyordu. Bu biraz duvar örme yarışı gibi bir şeydi. Bir taraftaki ev yüksek bir duvar örünce, komşu ev ondan aşağı kalmamak için daha yükseğini örer. Zamanla duvar öylesine yükselir ki, gerçek kullanım özelliğini yitiriverir. Fakat durumun çok net farkında olsalar bile geri adım atmazlar. Geri adım yenilgi anlamına gelir. Yenilgi durumunda da, yenilen tarafın varlık değeri kayboluverir. Bunun üzerine Sistem tamamen farklı bir prensibe dayalı olarak, kolayca çözülmesi imkânsız bir veri karıştırma formülünü geliştirmek için düğmeye bastı. Ben de işte o noktada, araştırma ekibinin şefi olarak davet edildim.

Onların beni seçmiş olmaları çok yerinde bir karardı. Çünkü ben o dönemde, elbette şimdi de öyleyim, beyin fizyolojisi alanında en yetenekli, en hırslı bilim adamıydım. Araştırma makaleleri yayınlamak, kongrelerde konferanslar vermek gibi saçma sapan işlerle uğraşmadığım için bilim dünyasında görmezden geliniyordum, ama beyin bilimleri konusunda benimle boy ölçüşebilecek bir kişi bile yoktu. Sistem de bunu çok iyi biliyordu. İşte o yüzden de beni o iş için en uygun kişi olarak seçtiler. Onlar, fikir geliştirme hususunda tam bir dönüşüm arzuluyorlardı. Halihazırda var olan formüllerin karmaşıklaştırılması ve rafine edilmesi değil, kökten ve kesin bir dönüşümdü istedikleri. Böyle bir işi de, üniversite laboratuarlarında sabahtan akşama kadar çalışıp ipe sapa gelmez makaleler yazmaktan, maaş hesapları yapmaktan başka bir şey bilmeyen bilim adamları asla beceremezdi. Gerçek anlamda yaratıcı bilim adamı dediğinin, özgür olması gerekir.

“Fakat Sistem’e girmekle, o özgür konumunuzdan da vazgeçmiş oldunuz değil mi?” diye sordum.

“Aynen öyle. Haklısın” dedi profesör. “Söylediğin doğru. O konuyla ilgili olarak ben de kendimce özeleştiri yapıyorum. Pişman değilim, ama ben kendi teorimi pratiğe dökebileceğim bir yer bulmaya can atıyordum. O sırada kafamın içerisinde sağlam bir teori geliştirmiş durumdaydım. Ancak bunu pratikte sınama olanağım yoktu. İşin burası beyin fizyolojisi alanının sıkıntılı noktasıdır. Diğer fizyoloji alanlarında olduğu gibi hayvanları kullanarak deneyleri ilerletmek mümkün değildir. Çünkü maymun beyninin, insanın bilinçaltı ve belleğine uyumlu olacak karmaşık işlevleri yoktur.”

“Onun için sen de” dedim. “Bizi insan üzerinde deneyler için kullandın.”

“Dur, dur. Sonuca varmak için acele etme. Önce teorimi basitçe anlatayım. Şifre konusunda genel bir kanı vardır. ‘Çözülemeyecek şifre yoktur’ dediğimiz şey. Bu gerçekten doğrudur. Neden dersen, şifre dediğimiz şey belirli bir kurala göre ortaya çıkar da ondan. Kuralsa, ne kadar karmaşık ve hassas olursa olsun, nihayetinde birçok insanın anlayabileceği psikolojik ortaklıklar gibidir. O yüzden, eğer o kural anlaşılabiliyorsa, şifre de çözülür. Şifreler arasında en güvenilir olanı, kitaptan kitaba sistemidir. Yani aynı kitabın aynı baskısını ellerinde bulunduran insanların, sayfa numarası ve satır sırasındaki sözcükleri belirledikleri sistem. Ancak, bunda bile o kitap ortaya çıktığı anda her şey bitmiş demektir. Her şeyden öte, o kitabı sürekli elinin altında bulundurman gerekir. Tehlikesi çok fazladır.

Ben o noktada düşündüm. Mükemmel bir şifre, ancak tek bir yolla mümkün olabilir. O da, kimsenin anlayamayacağı bir sisteme bağlı olarak karıştırma yapmak. Yani kusursuz bir karakutu aracılığıyla bilgi karıştırılacak, karıştırılan bilgiler de yine aynı karakutu yoluyla çözülecek. Dahası bu karakutunun içeriğini ve çalışma prensibini işi yapan

kişi bile bilmeyecek. Kullanabilecek, ama nasıl bir şey olduğunu bilmeyecek. Aşağı yukarı böyleydi işte. Kişinin kendisi bile bilmediğine göre, başkalarının öğrenmesine de imkân olmaz. Ne dersin, kusursuz değil mi?"

"O karakutunun insanın bilinçaltı olduğunu mu söylemeye çalışıyorsunuz?"

"Evet, aynen öyle. Biraz daha açıklamama izin ver. Şöyle bir şey. İnsanların her biri kendi kurallarına göre hareket ederler. Birbirinin tamamen aynısı olan iki insan asla olmaz. Nasıl desem, kısacası kimlikle ilgili bir sorun. Kimlik nedir? Her bir insanın geçmiş deneyimleri ve belleğinin birikimi ile ortaya çıkan fikir üretme sisteminin özgünlüğü demektir. Çok daha basite indirgersek yürek de diyebiliriz. İnsanlar arasında tamamen aynı iki yürek olamaz. Fakat insanlar kendi düşünce sistemlerinin büyük bir bölümünü kavrayamaz. Ben de öyleyim, sen de öylesin. Kavrayabildiğimizi sandığımız alan, bütünün on beşte, hatta yirmide birini geçmez. Bunu buzdağının görünen ucu olarak bile nitelendiremeyiz. Örneğin, basit bir soru sorayım. Sen atılgan mısındır, korkak mı?"

"Bilemiyorum" dedim, dürüstçe. "Bazı durumlarda atılganımdır, bazı durumlarda ise korkak. Tek bir cümleyle ifade edemeyeceğim."

"Fikir üretme sistemi de, tam olarak böyle bir şeydir. Tek bir cümleyle ifade edilemez. Çevredeki koşullar ve hedef nesneye bağlı olarak cesaret ve korkaklık gibi iki uç arasında kalan bir noktayı tamamen doğal ve anlık olarak seçersin. İşte öyle dallı budaklı bir program senin içinde gelişmiş durumdadır. Fakat o programın ayrıntıları ya da içeriği hakkında hiçbir bilgin olmaz. Çünkü bilmen de gerekmez. Bunu bilmesen de sen kendin olarak işlevini sürdürürsün. İşte bu da tam olarak benim sözünü ettiğim karakutudur. Yani bizim kafamızın içinde insan ayağı değmemiş devasa bir fil mezarlığı vardır. Uzayı bir yana

bırakırsak, bu insanoğlu için kalan son terra incognita, yani meçhul topraklardır.

Hayır, hayır. Fil mezarlığı yerinde bir tanımlama olmadı. Neden dersen, bu alan ölü belleklerin toplandığı bir alan değildir de ondan. Fil fabrikası demek daha doğru olur belki de. Orada sayısız bellek ve algılama parçası elekten geçirilir, seçilen parçalar ise kurgulanarak dizi haline gelir, o diziler yine kendi aralarında kurgulanarak öbekleri, o öbekler de sistemi oluşturur. Bu tam anlamıyla bir fabrika gibi işler. Üretmektedir çünkü. Fabrika müdürü elbette sensin, ama fabrikanın içine giremezsin. Alice'in Harikalar Diyarı ile aynı şekilde, oraya girebilmen için özel bir ilaç gerekir. Eh, Lewis Carrol'ın o öyküsü gerçekten mükemmeldir."

"Sonra o fil fabrikasından gelen emre göre hareket kalıpları belirlenmiş oluyor. Öyle mi?"

"Haklısın" dedi ihtiyar. "Yani..."

"Biraz durun" dedim, ihtiyarın sözünü keserek. "Bir soru sormama izin verin lütfen."

"Elbette, buyur bakalım."

"Söylediklerinizin mantığını anlayabiliyorum. Ancak, hareket kalıplarını gerçekte yapılan ve yüzeysel olan hareketlerde belirleyici unsur olacak şekilde esnetmek mümkün olmasa gerek. Örneğin sabah kalkıp ekmekle birlikte süt mü, kahve mi, yoksa çay mı içeceğimiz o anki ruh halimize bağlı değil midir?"

"Çok haklısın" dedi profesör, başını yukarıdan aşağı sallayarak. "Bir diğer sorun, insanoğlunun bilinçaltının sürekli değişmekte oluşudur. Örneklemek gerekirse, her gün yeniden gözden geçirilmiş baskısı çıkan

bir ansiklopedi gibidir. İnsanoğlunun düşünce üretme sistemini dengeye oturtmak için bu iki sorunu çözmek gerekir.”

“Sorun mu?” dedim. “Sorun bunun neresinde? İnsanoğlunun son derece doğal davranışları değil mi bunlar?”

“Biraz sabırlı ol” dedi profesör, sanki bir kavgayı yatıştırmak istermiş gibi. “Bunun peşine düşülünce, sorun teolojik bir sorun haline geliverir. Determinizm mi desem, işte onun gibi bir şey. İnsanoğlunun hareketleri Tanrı tarafından önceden mi belirlenir, yoksa baştan sona kendisinden mi kaynaklanır? Sorun bu işte. Modern çağla birlikte bilim elbette ağırlık noktasını insan psikolojisinin kendiliğinden olma özelliğine yerleştirerek ilerlemiştir. Ancak, kendiliğinden olma özelliğinin ne anlama geldiği sorulduğunda, hiç kimse tam olarak yanıtlayamaz. Bizim içimizdeki fil fabrikasının gizemini de hiç kimse kavrayamamıştır. Freud ve Junge farklı savlar öne sürmüşlerdir, ama bunlar nihayetinde o konu hakkında konuşabilmeyi sağlayacak tekniklerden öteye geçmez. İş kolaylaşmıştır, ama insanın kendiliğinden olma özelliği kesinleşmiş midir dersen, pek de öyle değildir. Benim gözümle bakarsan, psikolojiye skolastik felsefe renkleri katmaktan başka bir şey değil.”

Profesör burada kısa bir süre burnundan seslice nefes verirmiş gibi güldü. Kız ve ben de, onun gülmesinin geçmesini sabırla bekledik.

“Benim nasıl bir insan olduğumu sorarsan, gerçekçi düşünenlerden olduğumu söyleyebilirim” diye devam etti, profesör. “Eski bir lafı ödünç alacak olursam, ‘Tanrı’nın hakkı Tanrı’ya, Sezar’ın hakkı Sezar’a’ gibi. Metafizik dediğimiz, nihayetinde göstergelere dayalı günlük konuşmalardan başka bir şey değildir. Oralara gelmeden önce, sınırlı bir yerde gerçekleştirilmesi gereken dağ kadar iş vardır. Örneğin bu karakutu sorunu öyledir. Karakutunun, karakutu olarak el değmeden bırakılmasında bir sorun yok. O karakutu özelliği olduğu gibi kullanılabilir. Ancak...” diyen profesör, işaret parmağını kaldırdı. “Ancak,

az önce sözünü ettiğim iki sorunun çözümlenmesi gerekir. Birincisi yüzeysel hareketler düzeyindeki rastlantısallık, diğeri ise yeni deneyimlerin eklenmesiyle karakutuda meydana gelen değişimdir. Bu öyle kolayca çözülebilecek bir sorun değildir. Az önce de söylediğim gibi, bunlar insan açısından son derece doğal hareketlerdir çünkü. İnsan yaşadığı müddetçe deneyimleri sürer, o deneyimler de her dakika, her saniye bünye içerisinde biriktirilir. Bunun kesilmesi demek, insanın ölmesi anlamına gelir.

Bunun üzerine ben bir hipotez geliştirdim. Tek bir anla ilgili olarak, insanın karakutusunun o andaki halinin sabitlenmesi mümkün olabilir mi, sorusundan yola çıkarak. Daha sonrasında değişim gösteriyorsa bile, istediği gibi o değişimi gösterebilir. Fakat bu değişimin dışında kalacak şekilde, karakutunun o belirli andaki hali sabit olarak kalacak, istendiğinde de geri çağırılabilecek. Şok dondurma işlemine yakın bir durum.”

“Bir saniye lütfen” dedim. “Bu durumda bir insanın içine iki farklı tür düşünce sistemi yerleştirilmiş olur.”

“Aynen öyle” dedi yaşlı adam. “Aynen söylediğin gibi. Çok hızlı kavrıyorsun. Sana güvenmekle haklıymışım. Söylediğin gibi. Düşünce sistemi A sabit olarak korunur. Diğer bir fazda ise A1, A2, A3.... şeklinde aralıksız dönüşümüne devam eder. Bu bir pantolonun sağ cebine durmuş bir saat koyup, sol cebine çalışmakta olan bir saat koymakla aynıdır. İhtiyaca göre, istediğini çıkarabilirsin. Böylece bir taraftaki sorun çözülmüş olur.

Aynı prensip üzerinden diğer taraftaki sorunu halletmek mümkün olur. Orijinal düşünce sistemi A’nın yüzey düzeyindeki seçicilik özelliğini kesip çıkarırsın. Anlayabiliyor musun?”

Anlamadığımı söyledim.

“Kısacası diş hekiminin mine tabakasını kazımasıyla aynı şekilde yüzey tabakası kazınır. Sonra gerekli olan ağırlıklı faktör, yani bilincin yalnızca çekirdeği bırakılır. Böylelikle sapma denilecek ölçüde sapmalar ortaya çıkmaz. Sonra yüzeyi kazınmış düşünce sistemini dondurup kuyuya atıverirsin. Hoop diye. Bu karma işleminin prototipidir. Benim Sistem’e girmeden önce kurguladığım teori aşağı yukarı böyleydi.”

“Ameliyat etmekten mi bahsediyorsunuz?”

“Ameliyat gerekli” dedi profesör. “Araştırmalar daha da ilerlerse, bir olasılık ameliyata gerek kalmayacaktır. Bir tür hipnotizma yoluyla, dışarıdan manevralarla benzeri koşulları ortaya çıkarmak mümkün olacaktır. Fakat şu anki aşamada bu mümkün değil. Beyne elektrik tipi bir şok vermekten başka çaresi yok. Yani, beyin devrelerinin akışı suni olarak değiştirilmiş oluyor. Bu pek o kadar da bilinmeyen bir şey değil. Ruhsal dengesizlikleri olan hastalara yönelik olarak günümüzde de uygulanan beyin sınırlama ameliyatlarının bir parça uyarlanmış şeklinden başka bir şey değil. Beynin kıvrımlarından çıkan elektrik akımı bu yolla bastırılmış oluyor, ama... İşin uzmanlık gerektiren kısmını atlasam olur mu?”

“Atlayınız” dedim. “Ana noktaları yeterli.”

“Kısacası beyin dalgalarının akıntısı üzerinde eklemler oluşturmuş oluyoruz. Kavşak gibi. Onun yanına kutup ve pil yerleştiriliyor. Sonra özel bir sinyalle o eklem tıkır tıkır işlev değiştiriyor.”

“Öyleyse benim beynimde de o pil ve kutuptan var. Öyle mi?”

“Elbette.”

“Off, yahu!” dedim.

“Hayır, bu senin düşündüğün kadar korkacak bir şey de, özel bir şey de değil. Büyüklüğü bile fasulye tanesi kadar ve o kadar bir şeyi vücudunda taşıyan sürüyle insan var bu âlemde. Söylemem gereken bir diğer şey de özgün düşünce sistemi, yani durmuş saat tarafındaki devrelerin kör devreler olduğu. O devreye girdiğin andan itibaren, sen kendi düşüncelerinin akışını asla algılayamazsın. Yani o süre boyunca, sen kendinin ne düşündüğünü, ne yaptığını hiç anlayamazsın. Bu şekilde olmazsa, senin kendi başına o düşünce sistemini değiştirme ihtimalin var çünkü.”

“Bir de, yüzeyi kazınan saf bilinç çekirdeğinin radyasyon sorunu da var değil mi? Ameliyattan sonra senin ekipten biri öyle demişti. Bu radyasyon insanın beynini müthiş etkileyebilirmiş.”

“Evet, öyle. O da var elbette. Fakat bununla ilgili kesinleşmiş bir görüş yoktu. O aşamada bir savdan öteye geçmiyordu. Denemiş değiliz elbette, ama bu olasılık söz konusuydu tabii.

Az önce sen insanlar üzerinde deney dedin de, dürüst olmak gerekirse biz bazı insanlar üzerinde deneyler yaptık. En başta değerli insanlar olan siz hesapçıları tehlikeye atamazdık çünkü. Sistem on uygun insan buldu, biz de ameliyat edip sonuçlarına baktık.”

“Nasıl insanlardı?”

“Bunu bize söylemediler. Önemli olan, on sağlıklı erkek olmalarıydı. Akıl hastalığı geçmişi olmaması gerekiyordu ve IQ’sunun 120’nin üzerinde olması şartı vardı. Ne gibi insanları, ne şekilde getirdiklerini biz bilmiyorduk. Sonuçlar beklentilerimizin üzerindeydi. On kişiden yedisinde eklem düzgün çalıştı. Üçünde ise eklemin işlevi olmadı. Düşünce sistemi ya bir tarafa kayıyor ya da birbirine karışıyordu. Fakat yedisinde sorun yoktu.”

“Karışan insanlara ne oldu?”

“Elbette eski hallerine getirdik. Bir zarar görmediler. Geri kalan yedisinin eğitimlerini sürdürürken bazı sorunlu noktalar açığa çıktı. Birisi teknik sorundu, diğeri ise denekten kaynaklanıyordu. Öncelikle eklemin makas atma yapılan çağrı sinyalinin karmaşık olmasıydı. Başlangıçta biz belirlediğimiz beş haneli bir sayıyı çağrı sinyali olarak belirledik, ama nedense aralarından bazılarında doğal üzüm suyunun kokusuyla bile eklemin makas atması durumu ortaya çıktı. Öğlen yemeğinde üzüm suyu verdiğimizde bu durum anlaşılmıştı.”

Tombul kız yanımda kıs kıs gülüyordu, ama bu benim için hiç de gülünecek bir durum değildi. Şahsen benim açımdan, karma işlemi düzeneğini kazandıktan sonra, birçok şeyin kokusu kafama takılır hale gelmişti. Sözgelişi, kızın kavun kokulu parfümünü koklayınca, kafamın içinde bir ses duyarmış gibi olmam da bu sıkıntılardan biriydi. Bir şeylerin kokusunu her alışımda düşünce sistemi makas atacak olursa, iş içinden çıkılmaz bir hal alırdı.

“Bunu rakamların arasına özel bir ses dalgası yerleştirerek hallettik. Bir tür koku duyusu tepkisinin çağrı sinyali ile ortaya çıkma tepkisine çok benziyordu. Bir diğeri ise kişisine göre eklem makas değiştirdiği halde, orijinal düşünce sisteminin çalışmama durumunun ortaya çıktığı gerçeğiydi. Bu konuda yaptığımız bir dizi araştırma sonucunda deneklerin kendisinin düşünce sistemlerinde sorun olduğu anlaşıldı. Deneklerin bilincinin çekirdeği nitelik olarak dengesiz ve silikti. Sağlıklı ve yeterli zihin güçleri vardı, ama ruhsal kimlikleri oluşmamıştı. Aksine oto-kontrolü yetersiz olanı da vardı. Kimlik yeterli şekilde oluşmuştu, ama bu kimlik düzen altına alınmadığı için işe yaramaz durumdaydılar. Kısacası, ameliyat olduktan sonra herkesin karma işlemini yapabilir hale gelebilmesi söz konusu değildi. Evet, belirli bir düzeyde uygun olmak gerekiyordu.

O öyle, bu böyle derken geriye üç kişi kaldı. O üçünde eklem belirli çağrı sinyaline göre makas değiştiriyor, dondurulan orijinal düşünce

sistemini kullanarak etkin ve dengeli işlev görüyordu. Onları bir ay boyunca kullanarak deneyleri sürdürdükten sonra hiçbir sorunumuz kalmamıştı.”

“Sonra bize karma işlem düzeneğini yerleştirdiniz.”

“Evet, doğru. Biz testler ve yüz yüze görüşmeler neticesinde, beş yüze yakın hesapçı arasından ruhsal bağımsızlıkları oturmuş, üstelik kendi hareketlerini ve duygularını kontrol edebilen tipte ve akıl hastalığı geçmişi olmayan 26 erkeği seçtik. Bu müthiş zahmetli bir işti. Testler ya da yüz yüze görüşmelerde anlaşılmayan noktalar da olur çünkü. Sonra Sistem o 26 kişinin her biri için ayrıntılı dosyalar hazırladı. Çocukluğu, okuldaki başarı durumu, ailesi, cinsel yaşamı, alkol alma miktarı... Nihayetinde dosyalarda her şey vardı. Sizi yeni doğmuş bebek gibi güzelce yıkamıştık. O yüzden seninle ilgili şeyleri kendi çocuğummuşsun gibi biliyorum.”

“Anlayamadığım bir nokta var” dedim. “Benim duyduğum kadarıyla, bizim bilinçlerimizin çekirdeği, yani karakutu Sistem’in veri bankasında saklanıyormuş. Bu nasıl mümkün oluyor?”

“Biz sizin düşünce sistemlerinizi en ince ayrıntısına kadar klonladık. Sonra simülasyonunu kurgulayarak ana banka olarak koruma altına aldık. Eğer öyle yapmasaydık, size bir şey olduğunda elimiz kolumuz bağlanmış olacaktı. Sigorta amaçlıydı yani.”

“O simülasyonlar kusursuz muydu?”

“Hayır, kusursuz olduğunu söyleyemem, ama yüzey tabakası etkin bir şekilde kazındığı için, klonlama da o ölçüde kolay oldu. İşlevsel açıdan kusursuza yakın olduğunu söyleyebilirim. Biraz ayrıntısına girecek olursak, bu simülasyon üç tür yüzey koordinatı ve holografttan oluşuyor. Bildiğimiz bilgisayarlarda böyle bir şey elbette imkânsız, ama yeni geliştirilen bilgisayarların kendisi de fil fabrikası işlevini bir

hayli yerine getirebildiğinden, bilincin karmaşık yapısına uyum gösterebiliyor. Kısacası haritalamadaki sabitleştirme sorunu, ama işin o kısmına girersek laf uzar. Çok basite indirgeyecek olursak klonlama yöntemi şu şekilde: Önce senin bilincinin elektrik yayma kalıplarından birkaçını bilgisayara girdik. Bu kalıplar her bir duruma göre ufak sapmalar gösterir. Hatlar üzerindeki çipler, öbek içerisinde de hatlar modifiye edilir. Bu modifiye edilmiş kısımlarda ölçümsel olarak anlam ifade etmeyen şeyler olabileceği gibi, anlamlı olanları da vardır. Bu ayrıştırmayı bilgisayar yapar. Anlam taşımayanlar temizlenir, anlamlı olanlar temel kalıplar olarak işlenir. Bu yüzler, binler, on binler birimiyle tekrarlanır. Plastik kâğıtları üst üste yığmak gibi düşün. Sonra daha fazla sapma görülmediğinden emin olduktan sonra o kalıp karakutu olarak ayrılır.”

“Beyni yeniden mi yarattınız siz?”

“Hayır, öyle değil. Beyin yeniden yaratılamaz. Bizim yaptığımız senin bilincinin sistemini olgusal düzeyde sabitlemekten öteye geçmiyor. Bu da belirli bir zamansallık içerisinde kaldı. Zamansallık dediğimiz şeye yönelik olarak beynin esnekliği karşısında elimizden hiçbir şey gelmez. Fakat benim yaptığım yalnızca bu değil. Ben o karakutunun görüntülenmesini başardım.”

Profesör bu sözlerinden sonra, bir bana bir de tombul torununa baktı.

“Bilinç çekirdeğinin görüntü haline getirilmesi. Bunu şimdiye kadar kimse başaramadı. İmkânsızdı çünkü. Ben nasıl başardım sence?”

“Bilmiyorum.”

“Deneklere bir cisim gösterip, görme duyularına bağlı olarak beyinde ortaya çıkan elektriksel tepkimeyi analiz ederek, bunu da rakamlara dönüştürüp, sonra da noktalara çevirdik. Başlangıçta çok basit şekillerden başka bir şey çıkmadı, ama defalarca eklemeler yaparak ayrıntı

kısımları tamamlayınca, deneklerin gördüğü görüntüyü bilgisayar ekranında grafik haline getirdik. Lafla söylendiği kadar kolay olmadığı gibi, hem emek hem de zaman aldı, ama basite indirgersek ana hatlarıyla yaptığımız iş buydu. Bunu birçok kez tekrarlayınca, bilgisayar kalıpları ezberleyerek beynin elektriksel tepkilerinden otomatik olarak görüntüleri yansıtmaya başladı. Bilgisayar gerçekten çok hoş bir şey. Sen belirli bir mantıkta komutları girdiğin sürece, o mantık doğrultusunda iş görür.

Ardından nihayet kalıpları ezberleyen bilgisayarın içine, bu kez karakutuyu yerleştirdik. Bunun üzerine gerçekten mükemmel bir şekilde bilinç çekirdeğinin ne halde olduğu görüntüye dönüşüverdi. Fakat elbette bu görüntü bir parçadan ibaretti ve karmaşıktı, o haliyle de hiçbir anlamı yoktu. Burada bir düzenleme işlemi gerekti. Evet, tam olarak film montaj çalışması gibi. Görüntü öbeklerini kesip yapıştırma, bazılarını çıkarma, farklı şekillerde bir araya getirmek şeklinde bir işlem. Böylelikle mantıklı bir öykü haline geliverdi.”

“Öykü?”

“O kadar da garip bir şey değil” dedi profesör. “Usta müzisyenler bilinçlerini sese çevirir, ressamlar ise renklere ve şekillere. Yazarlar ise öyküye çevirir. Aynı mantık. Elbette dönüştürüldüğü için, tam olarak doğru bir klonlama değil, ama bilinci aşağı yukarı anlayabilmek için gerçekten kullanışlı bir yol. Ne kadar doğru bile olsa birbirine karışmış görüntüler karmaşasına bakacak olursan bütünü yakalaman güçleşir. Bir de görsel versiyonu kullanarak herhangi bir şey yapacak olmadığımız için, birebir aynı olması gerekliliği de yok. Bu görselleştirme işlemini tamamen kendi hobim olarak yaptım.”

“Hobi?”

“Ben eskiden, savaştan da önce, film yönetmeni asistanlığı benzeri bir iş yapmıştım. Bu yüzden o işlerden anlarım. Kısacası karmaşaya bir

düzen kazandırma işlemi işte. O yüzden, diğer elemanları kullanmaksızın, kendi laboratuarıma kapanarak o işi tek başıma yaptım. Orada ne yaptığımı diğerleri bilmezler. Sonra o görselleştirilmiş verileri gizlice evime getirdim.”

“26 kişinin tamamının bilinçlerini görselleştirdiniz mi?”

“Evet, öyle. Tamamını yaptım. Sonra her birine isim koydum, o isimler her birinizin karakutusunun ismi de oldu. Seninki ‘Dünyanın Sonu’ idi.”

“Haklısınız. ‘Dünyanın Sonu’. Neden öyle bir isim konulduğunu hep merak etmişimdir.”

“Bunu daha sonra konuşalım” dedi profesör. “Neticede, benim o 26 kişinin bilinçlerini görselleştirmeyi başardığımı hiç kimse bilmedi. Ben de hiç kimseye söylemedim. Ben o araştırmayı Sistem’le alakası olmayan bir yerde ilerletmek istedim. Ben Sistem’in istediği projeyi başarıya ulaştırmıştım ve ihtiyacım olan, insan üzerindeki deneylerimi de tamamlamıştım. Üstelik başkalarının çıkarı için araştırma yapmaktan da gına gelmişti. Kendi keyfime göre, istediğim alana el atabileceğim araştırma yaşantıma dönmek istiyordum. Ben öyle tek bir araştırmaya saplanıp kalan tiplerden değilimdir. Birçok araştırmayı paralel olarak ilerletmek karakterime daha uygun. Bir tarafta kemik araştırması, öbür tarafta sesbilim, onlarla aynı zamanda nöroloji şeklinde. Fakat başkaları tarafından kullanılma durumunda bunu yapmak mümkün değil. Bunun üzerine araştırma belirli bir aşamaya gelince bana düşen görevi tamamladığımı, geri kalan işin teknik çalışmalar olduğunu ve artık bırakmak istediğimi Sistem’e bildirdim. Fakat onlar bir türlü izin vermek istemediler. Çünkü ben o proje hakkında fazla şey biliyordum. O aşamada ben şifrecilerin tarafına geçecek olursam, karma işlemi projesinin suya düşeceğini düşünmüş olmalılar. Onlar açısından dost olmayan, düşman demektir. Benden üç ay daha beklememi rica ettiler. Enstitü içerisinde dilediğim gibi

araştırma yapabileceğimi söylediler. Hiçbir iş yapmam gerekmeyecekti, özel bir ikramiye de alacaktım. Üç ay içerisinde sağlam bir gizli bilgi koruma sistemi geliştireceklerini, ayrılma işini ondan sonraya bırakmamı istediler. Ben doğuştan özgürlüğüne düşkün bir adamımdır, o şekilde bağlı kalmak rahatsız edici bir durumdu, ama fena bir teklif de değildi. Bunun üzerine üç ay boyunca keyfime estiği şekilde çalışmayı kabul ettim.

Fakat insan gevşeyince rahat durmayabiliyor. Ben de o boşluktan istifade deneklerin, yani sizin, beyin eklemlerine başka bir devre daha eklemeyi akıl ettim. Üçüncü düşünce devresi. Sonra o devreyi montajını benim yaptığım bilinç çekirdeklerine ekleyiverdim."

"Durup dururken neden öyle bir şey yaptınız?"

"Bir nedeni deneklerde ne gibi bir etkisi olacağını görmek istemem-di. Bir başkası tarafından düzenlenerek toparlanan bilincin deneklerin içinde ne şekilde işlev göreceğin öğrenmek istedim. İnsanoğlunun tarihinde buna benzer bir örnek asla olmadı çünkü. Bir diğer neden ise, bu elbette ikincil bir dürtü, ama Sistem beni kendi istediği gibi kullanmak istiyorsa, ben de kendi istediğim gibi hareket etmek istedim. Onların bilmediği bir işlev ortaya çıkarmak istemiştim."

"Yalnızca bu kadar basit bir nedenle" dedim. "Sen bizim kafamızın içine lokomotif hattı gibi belalı bir devre mi yerleştirdin?"

"Yani, bu söze karşı yapabileceğim bir açıklama yok. Gerçekten yüzüm tutmaz. Fakat sen anlamayabilirsin belki, ama bilim adamlarının içindeki merak bir türlü bastırılamaz. Nazilerle işbirliği yapan vücut bilimcilerin toplama kamplarında canlı insanlar üzerinde yaptıkları deneyleri ben de lanetliyorum, ama yüreğimin derinliklerinde de nasıl olsa yapılacaksa eğer, daha düzenli ve etkin bir şekilde yapılması gerektiğine inanıyorum. Canlı vücutlar üzerinde çalışan bilim adamlarının düşündükleri şeyler temelde birbirinden farksızdır. Üstelik

benim yaptığım şey kesinlikle insan hayatını tehlikeye atan bir şey değildi. Devrenin akımını biraz değiştirmekle, beynin yükü artmış olmaz. Aynı alfabe harflerini kullanarak, başka bir sözcük türetmek gibi bir şey yalnızca.”

“Fakat aslında benim dışımdaki karma işlemi düzeneği yerleştirilen tüm insanlar öldü. Bunun nedeni ne peki?”

“Bunu ben de bilemiyorum” dedi profesör. “Gerçekten de, söylediğin gibi karma işlemi düzeneği yerleştirilen 26 kişinin 25’i öldü. Hepsi de aynı ölüm şekilleriyle. Yataklarına uyumak için giriyorlar, sabah olduğunda ölü bulunuyorlar.”

“Öyleyse ben de” dedim. “Yarın sabah aynı şekilde ölmüş olabilirim.”

“Durum o kadar basit değil” dedi profesör, battaniyenin altında oturuş şeklini değiştirerek. “Şöyle ki, o 25 kişinin öldükleri dönem yaklaşık olarak altı aylık dilim içerisinde yoğunlaşıyor. Yani düzenek yerleştirildikten sonra 14 ila 20 ay arasında. O 25 kişinin tamamı o zaman dilimi içerisinde öldüler. Fakat sen, aradan üç yıl üç ay geçtikten sonra bugün bile hiçbir engelle karşılaşmadan karma işlemi yapmaya devam ediyorsun. Öyleyse, sende başkalarında olmayan özel bir niteliğin olduğunu düşünmek zorundayız.”

“Özel derken, hangi anlamda özel?”

“Biraz dur. Hemen heyecanlanma. Peki sen karma işlemi düzeneği sonrasında herhangi garip bir rahatsızlıkla karşılaştın mı? Halüsinasyon görme, gaipten sesler işitme, bayılma gibi.”

“Karşılaşmadım” dedim. “Halüsinasyon görmüyorum, gaipten sesler de duymuyorum. Yalnız belirli bir tür kokuya karşı hassaslaşıyorum sanırım. Çoğunlukla da meyve kökenli kokular oluyor.”

“Bu hepinizde ortak noktaydı. Belirli bir meyve eklemi etkiliyor. Neden bilmiyorum, ama öyle oluyor. Fakat bunun sonucu olarak halüsinasyon, gaipten sesler duyma, bayılma durumu olmuyor. Öyle mi?”

“Olmuyor” diye yanıtladım.

“Hmm.” Profesör bir an düşündü. “Başka bir şey?”

“Bu az önce başladı sanırım, ama gizli kalan belleğimin yerine döndüğünü hissettiğim oluyor. Şimdiye kadar parçacıklar halinde olduğu için pek önemsememiştim, ama az önceki çok net olarak uzunca bir süre devam etti. Nedenini biliyorum. Suyun sesi tetikledi. Fakat halüsinasyon değildi. Net bir şekilde belleğimde olan bir şeydi. Burası çok açık.”

“Hayır, değil” dedi profesör, kararlı bir ses tonuyla. “Sen bellek olduğunu zannedebilirsin, ama bu senin kendinin yaptığın suni bir köprü. Kısacası senin kimliğinle benim düzenleyerek yerleştirdiğim bilinç arasında kaymalar oluyor. Sen de kendi varlığını haklı hale getirmek için o kaymalar arasına köprü kuruyorsun.”

“Tam olarak anlayamıyorum. Şimdiye kadar hiç öyle bir şey olmamıştı. Neden şimdi bir anda ortaya çıkıverdi?”

“Ben eklem makasını değiştirip, üçüncü devreyi serbest bıraktığım için” dedi profesör. “Fakat, neyse. Konumuza sırasına göre devam edelim. Öyle yapmazsak konuşması zor olur, senin anlaman da güçleşir.”

Viski şişesini çıkararak bir yudum daha içtim. Nedense, bu tahmin ettiğimden daha berbat bir konuşmaya dönüşecek gibiydi.

“İlk sekiz kişi ardı ardına öldüğünde Sistem beni çağırdı. Ölüm nedenini bulmamı istiyorlardı. Ben aslında artık oraya bulaşmak

istemiyordum, ama benim geliştirdiğim bir teknikti ve insanların hayat meyat meselesi olunca yüzüstü bırakamadım. Şöyle bir durumu görmek için gittim. Onlar bana sekiz kişinin ölümüyle ilgili süreci, beyin otopsilerinin sonuçlarını anlattılar. Az önce de söylediğim gibi sekizi de aynı şekilde ölmüştü, tümünün ölüm nedeni de belirsizdi. Vücutlarında ya da beyinlerinde herhangi bir hasar yoktu, hepsi sessizce uyurmuş gibi son nefeslerini vermişlerdi. Sanki ötenazi gibiydi. Yüzlerinde de sıkıntı çektiklerine dair hiçbir iz yoktu."

"Ölüm nedenini anlayamadınız mı?"

"Anlayamadım. Fakat elbette tahmin ya da hipotez ileri sürebilirdim. Ne de olsa sırayla sekiz karma işlemi düzeneği yerleştirilmiş hesapçı birbiri ardına ölmüştü ve bu tesadüf diyerek geçiştirilemezdi. Bir açıklama getirmem gerekiyordu. Ne olursa olsun, bu da bilim adamının görevidir. Benim tahminim şöyleydi: Beyne yerleştirilen eklemin ya işlevi gevşemiş, ya yanmış ya da işlerliğini yitirmişti, bu yüzden de düşünce sistemi bulanıklaşmış, orada ortaya çıkan enerjiye beynin işlevleri direnç gösterememişti belki. Bir diğer ihtimal olarak, eğer eklemde sorun yoksa, bilinç çekirdeğinin kısa bir süreliğine de olsa serbest bırakılması eyleminin kendisinde bir sorun olabilir miydi? Acaba bu insan beyninin dayanma sınırlarını aşıyor muydu?" Profesör bu sözlerinden sonra battaniyeyi çenesine kadar çekerek, kısa bir ara sustu. "Benim tahminim buydu işte. Kesin bir kanıtım yok, ama olay öncesi ve sonrası koşullara bakarak düşünecek olursak, bu iki olasılıktan biri ya da ikisinin birden etken olduğunu düşünmek en doğrusu olacaktı."

"Beyin otopsisinde bile anlaşılamadı mı?"

"Beyin dediğin tost makinesinden de, çamaşır makinesinden de farklıdır. Gözle görülebilen kablolar ya da tuşlar yoktur. Gözle görülemeyen elektrik salınımını değiştirmekten ibaret olan bir iş olduğu için, ölüm sonrasında o eklemi çıkarıp incelemek bir işe yaramaz. Yaşayan

bir beyin olsa bir şeyler anlaşılabilir, ama beyin öldükten sonra hiçbir şey anlaşılmaz. Elbette yara ya da tümör olsa anlaşılır, ama bunlar da yoktu. Tamamen tertemizdi.

Bunun üzerine biz, yaşamakta olan 18 deneği laboratuara geri çağırıp, yeniden kontrol ettik. Beyin dalgalarını yakalayıp, düşünce sistemi değişikliğini yaparak eklemin düzgün çalışıp çalışmadığını kontrol ettik. Ayrıntılı görüşmeler de yaparak vücutlarında bir anormallik olup olmadığını, halüsinasyon, gaipten ses duyma gibi durumlar olup olmadığını sorduk. Fakat sorun edilebilecek hiçbir şey yoktu. Tümü sağlıklıydı, karma işlemini de gayet sorunsuzca yapabiliyorlardı. Bunun üzerine biz ölenlerin beyinlerinde doğuştan gelen bir eksiklik olabileceğini, bu yüzden de karma işlemine uyum sağlayamamış olabileceklerini getirdik aklımıza. Bunun ne tür bir eksiklik olduğunu bilmiyorduk, ama bunu iyice araştırarak çözümleyip, ikinci kuşak üzerinde karma işlemi düzeneği uygulamadan önce sorunu çözmemiz yeterli olacaktı.

Fakat tahminimiz yanlıştı. Çünkü sonraki bir ay içerisinde beş kişi daha öldü ve bunlardan üçü bizim en ince ayrıntısına kadar incelediğimiz deneklerdi. Yeniden kontrol ederek hiçbir sorunları olmadığına hükmettiğimiz insanlar kısa bir süre sonra ölüvermişlerdi. Bu bizim için büyük bir şoktu. Nedenin ne olduğunu anlayamadan 26 deneğin yarısı ölüvermişti. Böyle olunca durum uygunluk-uygun olmamaktan farklı bir hal alır. Yani iki düşünce sistemini devirli olarak kullanmanın beyin açısından imkânsız olduğu anlamına gelir. Bunun üzerine ben Sistem’e projenin dondurulmasını önerdim. Hayatta kalanların beyinlerinden eklemleri çıkarıp, karma işleminin rafa kaldırılmasını söyledim. Bu yapılmazsa tümünün ölmesi gayet yüksek bir olasılıktı. Fakat Sistem bunun imkânsız olduğunu söyledi. Önerim reddedildi.”

“Neden peki?”

“Karma işlemi planı bir hayli etkiliydi ve o noktada planın tamamen durdurulması gerçekten mümkün değildi. Böyle bir durumda Sistem’in işlevleri felç olacaktı. Üstelik tümünün öleceği de kesin değildi ve hayatta kalan olursa onları sonraki araştırmalarda örnek olarak etkin bir şekilde kullanmak mümkündü. Bunun üzerine ben de çekildim.”

“Sonuçta da yalnızca ben hayatta kaldım.”

“Eh, öyle.”

Başımın arkasını kaya yüzeye yaslayıp, dalgın gözlerle tavana bakarken avuç içimle uzayan sakallarımı sıvazladım. Kaç gün önce tıraş olduğumu tam olarak anımsayamadım. Herhalde yüzüm berbat bir durumdaydı.

“Peki ben neden ölmedim?”

“Bak, bu da tamamen bir hipotez” dedi profesör. “Hipotez üzerine hipotez sıralamış olacağım. Fakat bence bu pek o kadar hedefi şaşırmıyor. Şöyle. Sen baştan beri çoklu düşünce sistemini devirli olarak kullanıyordun. Elbette bilinçsizce. Bilinçsizce, kendin bile farkında olmadan, kendine ait iki ayrı kimliği yerine göre kullanıyordun. Az önce verdiğim örneği kullanacak olursak, sağ cepteki saatle, sol cepteki saati. Zaten daha önce eklem oluşmuş durumdaydı ve senin ruhsal açıdan bağışıklık sistemin de gelişmişti. Benim hipotezim böyle.”

“Bir kanıtınız var mı?”

“Var. Ben kısa bir süre önce, iki üç ay kadar önce, 26 kişinin görselleştirilmiş karakutusunu, yani düşünce sistemini tamamen gözden geçirdim. Sonra bir şeyin farkına vardım. Seninki en derli toplu, hasarsız ve mantıklı olandı. Tek kelimeyle mükemmeldi. O haliyle roman ya da film olarak rahatlıkla kullanılabilirdi. Fakat diğer 25 kişininki öyle değildi. Hepsi karışık, bulanık, dağınıktı ve ne kadar uğraşırsam

uğraşayım mantık çerçevesine oturmuyordu, izlemek bir haz da vermiyordu. Birbirine eklenmiş rüyalar gibiydi. Seninki ise tamamen farklıydı. Profesyonel bir ressamla bir çocuğun elinden çıkan resimleri karşılaştırmak gibiydi diyebilirim.

Böyle bir durumun neden ortaya çıktığını farklı açılardan düşündüm; tek bir sonuca varabildim. Yani sen onu kendi kendine toparlamıştın. İşte o yüzden de bir araya gelen görüntülerin tamamını kapsayacak net bir yapı vardı. Yine bir eğretileme yapacak olursak, sen kendin bilincinin dibindeki fil fabrikasına inmiş kendi ellerinle fil yapmıştın. Üstelik kendin de farkında olmadan.”

“İnanasım gelmiyor” dedim. “Böyle bir şey nasıl mümkün olabilir?”

“Birçok nedeni var” dedi profesör. “Çocukluk deneyimi, aile çevresi, egonun aşırı nesnelleşmesi, suçluluk hissi... Özellikle senin kendi kabuğunu koruma eğilimin çok uç düzeyde. Yanlış mı?”

“Doğru olabilir” dedim. “Peki ne olacak şimdi? Eğer ben öyleysem?”

“Bir şey olacağı yok. Hiçbir şey olmazsa bu şekilde uzun bir ömrün olur” dedi profesör. “Fakat gerçekte bir şey olmaması da mümkün değil. Sen istesen de, istemesen de, bu aptalca bilgi savaşının gidişatını belirleyecek bir anahtar konumundasın. Sistem seni model olarak kullanıp ikinci kuşak projesini başlatmakta pek gecikmez. İnceden inceye analiz edilirsin, her bir yanın kurcalanır. Somut olarak neler olacağını ben de bilemiyorum. Fakat her halükârda başına pek hoşuna gitmeyecek şeyler geleceği kesin. Dünyada işlerin ne şekilde ilerlediğini pek bilmem, ama bu kadarını ben de anlayabiliyorum. Ben seni kurtarabilmek için elimden geleni yaptım gerçi.”

“Şu işe bak” dedim. “Sen artık bu projeye katılmayacak mısın?”

“Birçok kez söylediğim gibi, başkaları için araştırma yapıp satmak karakterime uygun değil. Üstelik gelecekte kaç kişinin daha öleceğini bilmediğim bir işe karışmak istemem. Pişman olduğum birçok nokta var. Öyle şeylerle uğraşmak eziyet haline geldiği için bu şekilde yeraltında laboratuar kurup insanlardan kaçtım. Yalnızca Sistem olsa neyse, şifreciler bile gelip benden yararlanmaya kalktılar. Ne yaparsam yapayım bir türlü öyle büyük örgütlerden hoşlanamadım ben. Ne de olsa, kendilerinden başka hiçbir şey düşünmezler onlar.”

“Peki sen neden benimle o tuhaf oyunu oynadın? Yalan söyleyip, beni özel olarak çağırıp, hesap yaptırarak?”

“Ben Sistem ya da şifreciler seni yakalayıp kafalarına göre kurcalamadan önce kendi hipotezimi denemek istedim. Bu durum netleşecek olursa, sen de kötü durumlarla karşılaşmadan bu badireyi atlatırsın. Benim sana verdiğim hesap verileri içerisinde üçüncü düşünce sistemini devreye sokmak için gereken çağrı sinyali gizliydi. Yani sen ikinci düşünce sistemine geçtikten sonra bir devir daha yaparak üçüncü düşünce sisteminde hesabı gerçekleştirdin.”

“Üçüncü düşünce sistemi dediğin, senin şu görselleştirip toparladığın sistem mi?”

“Aynen öyle” dedi profesör, başını yukarıdan aşağı sallayarak.

“Fakat bu senin hipotezini ne şekilde kanıtlayacak?”

“Kayma sorunu” dedi profesör. “Sen kendi bilinç çekirdeğini bilinçsizce de olsa sağlam bir kontrol altında tutuyordun. O yüzden ikinci düşünce sistemini kullanma aşamasında hiçbir sorun yoktu. Fakat üçüncü devre, bu benim düzenlemesini yaptığım devreydi ve doğal olarak ikisi arasında kayma ortaya çıktı. Dahası bu kaymanın sende birtakım tepkimelere yol açması gerekir. Ben de o kaymaya karşı geliştireceğin tepkileri ölçmek istedim. O ölçümlerin neticesinde, senin

bilincinin dibinde kapalı kalan şeylerin gücü, karakteri ve ortaya çıkış nedenlerini biraz daha somut bir şekilde tahmin etmek mümkün olacaktı.”

“Olacaktı?”

“Evet, öyle. Olacaktı. Fakat şimdi her şey boşa gitti. Şifreciler karanlık karalarıyla işbirliği ederek gelip laboratuarımı baştan sona tahrip ettiler. Tüm kayıtlarımı da alıp gittiler. Onlar gittikten sonra bir kez laboratuara dönüp baktım. Önemli olan şeylerin hiçbiri kalmamıştı. Kalanlarla kayma ölçümü yapmak asla mümkün değil. O tipler görselleştirdiğim karakutulara varana kadar her şeyi alıp gitmişler.”

“Bu olayla dünyanın sonunun gelmesi arasında ne gibi bir ilişki var?” diye sordum.

“Doğrusunu söylemek gerekirse, şu an bizim içinde bulunduğumuz dünyanın sonu gelecek değil. Dünyanın sonu insanın yüreğinin içinde gelir.”

“Anlayamadım” dedim.

“Kısacası bu senin bilincinin çekirdeği. Senin bilincinin resmettiği şey dünyanın sonuydu. Senin neden öyle bir şeyi bilincinin dibinde gizlediğini bilmiyorum. Fakat öyleydi işte. Senin bilincin içerisinde dünyanın sonu geliyordu. O dünyada şimdi bu dünyada bulunması gereken şeyler eksik. Orada zaman yok, mekân genişliği yok, doğum ve ölüm de yok. Gerçek anlamıyla değer yargıları ve benlik de yok. Orada hayvanlar insanların benliğini kontrol ediyorlar.”

“Hayvanlar?”

“Tekboynuzlar” dedi profesör. “O şehirde tekboynuzlar var.”

“Bu tekboynuzların senin bana verdiğin kafatası ile bir ilgisi var mı?”

“O benim yaptığım bir taklit. Güzel olmuştu değil mi? Senin görsel imgelerini temel alarak yaptım, ama eziyetli bir işti. Öyle özel bir anlamı yok. Yalnızca kemik bilimine olan merakım dolayısıyla yapıverdim işte. Sana hediyem olsun.”

“Biraz durun lütfen” dedim. “Bilincimin dibinde öyle bir dünya olduğunu anladım. Sen de o kısmı daha net bir şekilde düzenleyerek kafamın içine üçüncü devre olarak yerleştirdin. Sonra da çağrı sinyali göndererek o devreye bilincimi yönlendirip karma işlemi yaptırdın. Buraya kadar doğru mu?”

“Doğru.”

“Sonra karma işlemi bittiği anda o üçüncü devre otomatik olarak kapanıp, bilincim en baştaki birinci devresine döndü.”

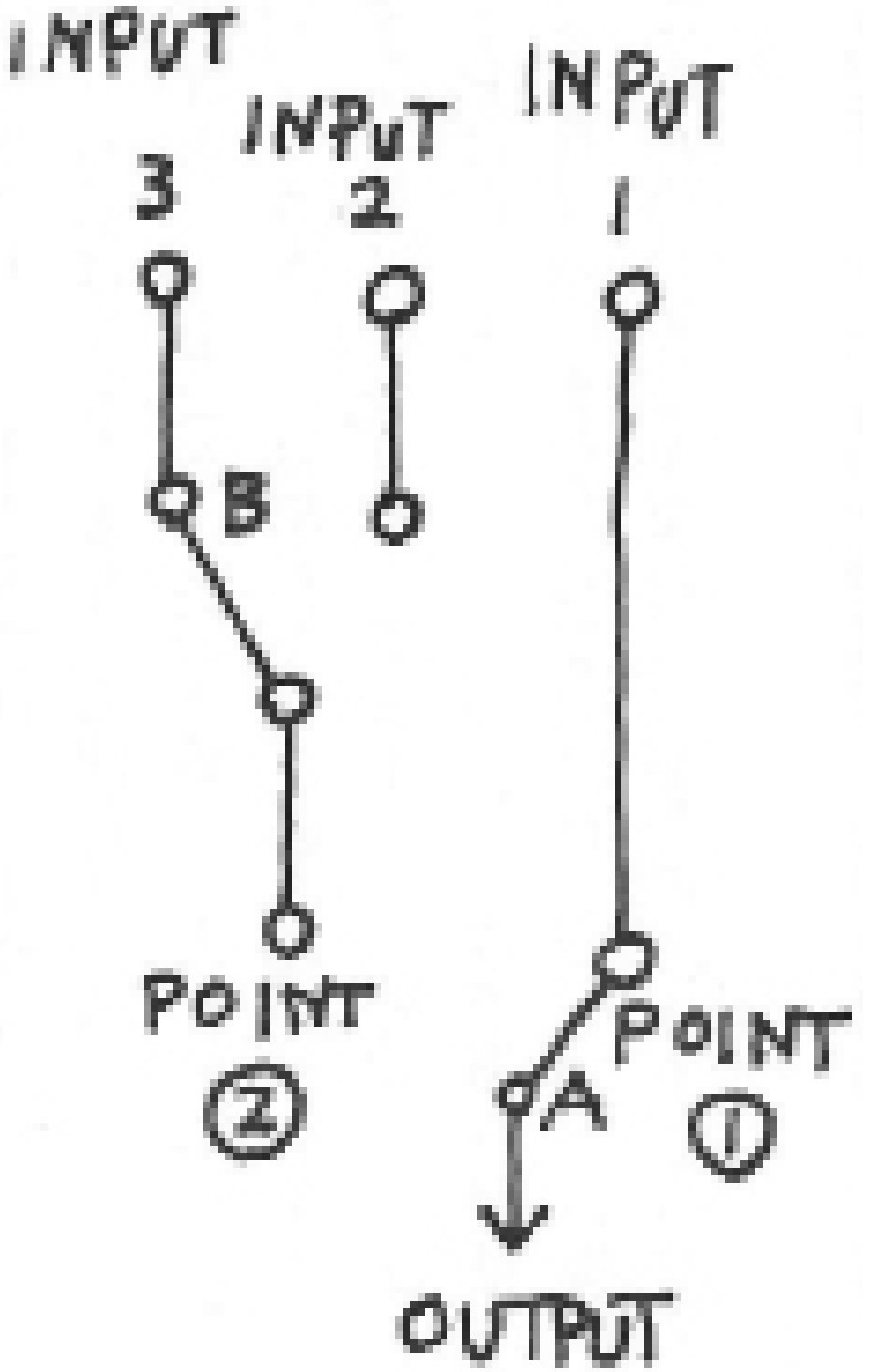
“Burası yanlış” dedi profesör, ensesini hıtır hıtır kaşıyarak. “Öyle olsa işler kolay olurdu, ama öyle olmuyor. Üçüncü devrenin otomatik olarak kapanma işlevi yok.”

“Öyleyse benim üçüncü devrem açık kalmış durumda mı?”

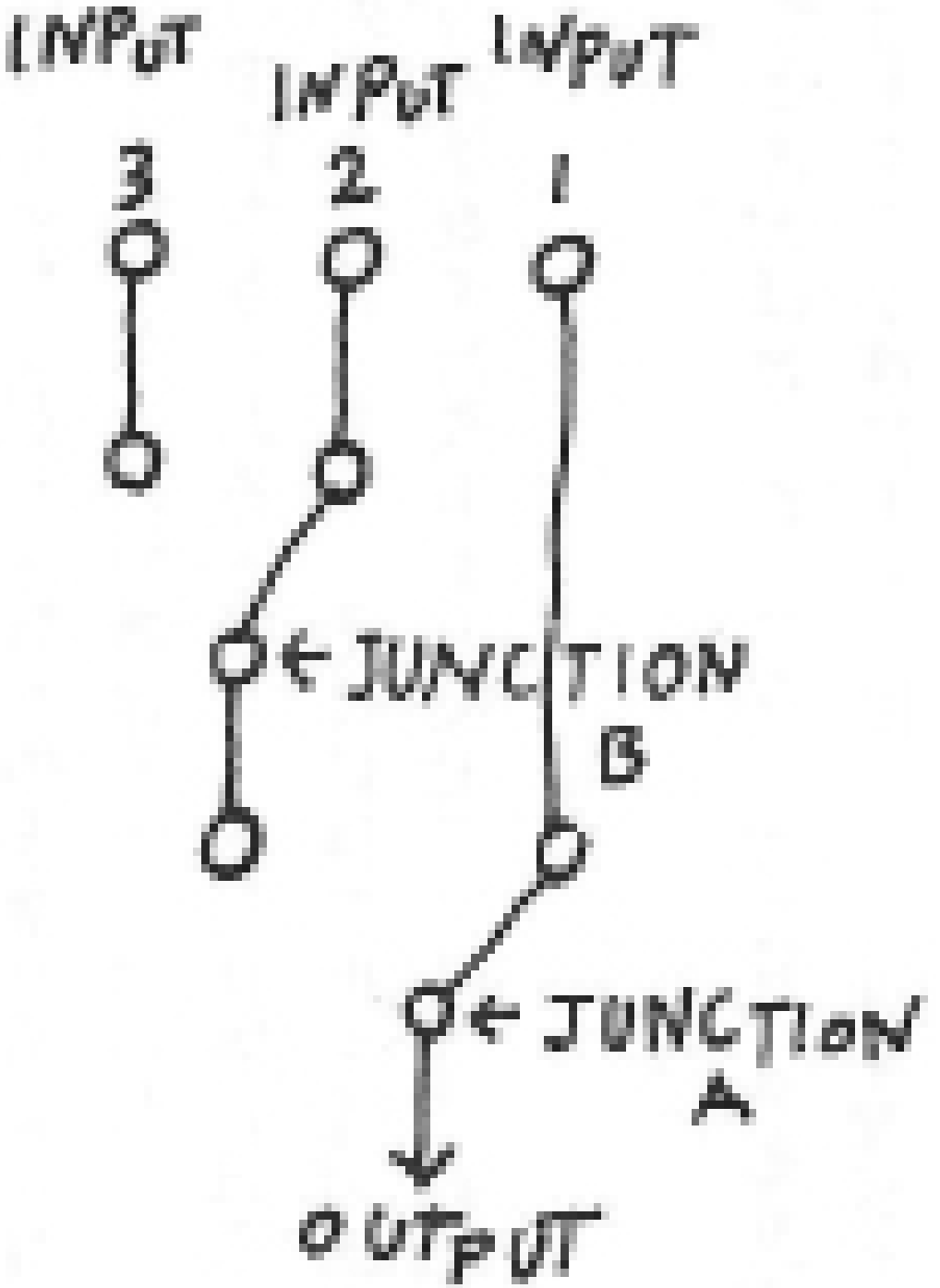
“Eh, öyle.”

“İyi de ben şimdi birinci devre altında düşünüyor, hareket ediyorum.”

“Bu ikinci devrenin tıpası takılı durumda olduğu için. Şemaya dökecek olursak kurgu şöyle.” Profesör cebinden not defteri ve tükenmezkalem çıkararak şemayı çizip bana uzattı.

INPUT
3
INPUT
2
INPUT
1
B
POINT
2
POINT
1
A
OUTPUT

“Böyle işte. Bu senin normal halin. Eklem A giriş 1’e, eklem B giriş 2’ye bağlı durumda. Fakat şimdi ise böyle.” Profesör başka bir kâğıda yeni bir şema çizdi.

“Anladın mı? Eklem B üçüncü devreye bağlı halde, eklem A’yı otomatik devir yoluyla birinci devreye bağlıyor. O yüzden de birinci devre

altında düşünmen, hareket etmen mümkün oluyor. Fakat bu geçici bir durum. Bir an önce eklem B'yi ikinci devreye bağlamak gerek. Neden dersen, üçüncü devre aslında sana ait bir şey değil de ondan. Böylece kalırsa kayma enerjisi doğar, eklem B'yi yakarak keser, sonsuza dek üçüncü devreye bağlı hale getirir, saldığı elektrikle eklem A'yı 2 noktasına çeker, ardından da o eklemi de yakarak kopartır. Ben öyle olmadan önce o kayma enerjisini ölçüp, eski haline getirecektim."

"Getirecektiniz?"

"Artık benim elimden hiçbir şey gelmez. Az önce söylediğim gibi, laboratuarımı o geri zekalılar tahrip etti, önemli kayıtların tamamı götürüldü. O yüzden, çok üzgünüm, ama benim yapabileceğim bir şey yok.

"Öyleyse" dedim. "Ben böyle kalırsam, sonuçta üçüncü devreye ebediyen hapis olacağım ve eski halime dönemeyeceğim. Öyle mi?"

"Herhalde. Dünyanın sonu içerisinde yaşamaya devam edersin. Sana acımıyor değilim."

"Acımak?" dedim, afallayarak. "Acımakla geçiştirilecek bir durum olmasa gerek bu. Sen acıyarak geçiştirebilirsin belki, ama ben ne olacağım? Her şeyi başlatan sen değil misin? Şakası bile olamaz. Böyle rezil bir şeyle hiç karşılaşmadım şimdiye kadar."

"Fakat ben de şifrecilerle karanlık karalarının işbirliği yapacaklarını rüyamda görsem inanmazdım. Tipler benim bir şeyleri başlattığımı öğrenip, karma işleminin sırlarını ele geçirmek için saldırdılar işte. Sanırım artık Sistem de öğrenmiştir. Biz ikimiz Sistem açısından iki ağzı keskin bıçağız. Anlayabiliyor musun? O tipler senle benim işbirliği yaparak Sistem'den başka bir yerde bir şeyler başlattığımızı düşünüyorlardır. Dahası şifrecilerin buna göz koyduğunu da biliyorlardır. Şifreciler her şeyi Sistem'in öğrenmesi için mahsus

tezgâhlamışlar. Böylece Sistem sırlarını korumak için ikimizi ortadan kaldırmayı düşünecek. Ne şekilde olursa olsun ikimiz Sistem'e ihanet etmiş durumdayız ve karma işlemi geçici olarak durdurulmuş bile olsa, onlar yine de bizi yok etmek isteyeceklerdir. İkimiz birinci karma işlemi projesinin kilit noktası konumundayız ve ikimiz birden şifrecilerin eline düşecek olursak bu büyük bir sorun olur. Öte yandan, şifrecilerin amacı da bu zaten. İkimiz Sistem tarafından ortadan kaldırılırsak karma işlemi projesi tamamen sona erer. Diyelim ki, bundan kurtulup onların eline düştük, bu da onların yararına olur. Sonuçta kaybedecekleri bir şey yok."

"Off, of" dedim. Daireme gelip ortalığı darmadağın eden, karnımı kesen tipler şifrecilerdi öyleyse. Sistem'in dikkatini benden tarafa çekebilmek için o şamatayı mahsus çıkarmışlardı. Öyleyse ben de, onların tuzağına düşmüştüm.

"O zaman, benim için artık çok geç demektir. Arkamda hem şifreciler, hem de Sistem var, ayrıca hiçbir şey yapmadan durursam da şu anki varlığım tükenip gidecek."

"Hayır, varlığın sona ermez. Yalnızca başka bir dünyaya geçeceksin."

"Aynı şey işte" dedim. "Bana bakın. Benim gibi bir insanın büyüteçle bakılmadığı müddetçe fark edilmeyeceğini kendim de biliyorum. Eskiden beri öyleydim. Okuldan mezun olurken çekilen toplu fotoğrafa baktığımda kendi yüzümü bulmakta ben bile güçlük çekiyorum. Ailem de olmadığından, şu an yok olup gitsem bile hiç kimseye sıkıntı yaratmam. Ortadan kayboldum diye üzülenim olmaz. Bunu çok iyi biliyorum. Fakat tuhaf gelebilir belki, ama bu dünya bana yeterli geliyordu. Nedendir bilmem. Belki de ben ve esas kendim iki parça halinde çekişmelerimizi sürdürerek keyifli bir yaşam sürüyorduk, ondandır. Bunu da bilemiyorum. Fakat neticede kendimi bu dünyada daha rahat hissediyorum. Ben dünyadaki birçok şeyden nefret ederim,

belki onlar da benden nefret ediyordur, ama hoşlandığım şeyler de var ve hoşlandığım şeyleri gerçekten severim. Onların beni sevip sevmesi önemli değildir. Ben öyle yaşıyorum işte. Hiçbir yere gitmek istemiyorum. Ölümsüzlüğü de istemiyorum. Yaşlanıp gitmenin acı veren yanları da olabilir, ama yaşlanan tek kişi ben değilim. Herkes aynı şekilde yaşlanıyor. Tekboynuzlar da çitleri de umurumda değil."

"Çit değil, sur" diye düzeltti, profesör.

"Ne olursa olsun. Ne çit, ne de sur umurumda" dedim. "Biraz kızmaya hakkım yok mu? Nadiren kızarım, ama içimdeki öfkeyi bastıramaz hale geldim."

"Eh, böyle bir durumda haklısın elbette" dedi profesör, kulak memesini kaşıyarak.

"Zaten bu durumun tüm sorumlusu sensin. Benim hiçbir sorumluluğum yok. Sen başlattın, sen yaydın, beni de sen bulaştırdın. İnsanın kafasına keyfince devre yerleştirip, sahte talepname düzenleyerek karma işlemi yaptırdın, 'Sistem'e ihanet ettirdin, peşime şifrecileri taktın, abuk sabuk bir yeraltı dünyasına getirdin, şimdi de dünyamın sonunu getirdin. Hiç böyle rezil bir şey duymadım. Sence de öyle değil mi? Her şekilde olursa olsun, beni eski halime getir!"

"Hmm" dedi ihtiyar.

"Bu bey haklı, dedeciğim" dedi tombul kız lafa karışarak. "Sen bazen kendini kendi dünyana kaptırıveriyorsun ve insanların başına bela açıyorsun. Şu ayak yüzgeci meselesinde de öyle olmamış mıydı? Bir şeyler yapman gerek."

"Ben iyi olacağını düşünerek yapmıştım, ama işler kötüye, daha kötüye sürükleniverdi işte" dedi ihtiyar, üzüntülü bir ses tonuyla. "Şu anda da elimden hiçbir şey gelmeyecek bir hale geldi. Benim elimden

hiçbir şey gelmez, senin yapabileceğin bir şey de yok. Tekerlekler durmadan dönerek hızlanıyor ve artık hiç kimse durduramaz.”

“Off be!” dedim.

“Fakat sen o dünyada, senin burada yitirdiğin şeyleri geri kazanabilirsin. Yitirdiğin, yitirmekte olduğun şeyleri.”

“Yitirdiğim şeyler mi?”

“Evet, öyle” dedi profesör. “Yitirdiğin her şey. Hepsi orada.”

26
Dünyanın Sonu

Elektrik santralı

Rüya okumayı bitirdikten sonra santrale gideceğimi söyleyince, kızın yüzünde karamsar bir ifade oluşuverdi.

“Santral ormanın içinde ama...” dedi kız, kor haldeki kömürleri kovanın içindeki kuma gömerek söndürürken.

“Ormanın hemen girişinde” dedim. “Bekçi pek bir sorun olmayacağını söyledi.”

“Bekçi’nin ne düşündüğünü kimse anlayamaz. Hemen girişi olsa bile, ormanın tehlikeli bir yer olduğu gerçeği değişmez.”

“Yine de gitmek istiyorum. Mutlaka bir müzik aleti bulmak istiyorum çünkü.”

Kız kömürlerin tamamını çıkardıktan sonra alt taraftaki kül haznesinin kapağını açıp, orada biriken beyaz külleri kovaya boşalttı. Sonra birkaç kez başını iki yana salladı.

“Ben de senle geleceğim” dedi.

“Neden? Senin ormana yaklaşmaman gerek. Öyle değil mi? Hem ben de seni karıştırmak istemiyorum.”

“Seni tek başına gönderemem de ondan. Sen henüz ormanın ne kadar korkunç bir yer olduğunu yeterince bilmiyorsun çünkü.”

İkimiz birlikte bulutlu havada ırmak boyunca doğuya doğru yürüdük. Sanki baharın habercisiymiş gibi ılık bir sabahtı. Rüzgâr yoktu, ırmak da sesindeki hırçınlığı kaybetmiş, usul usul akıyordu. On, on beş dakika yürüdükten sonra eldivenimi çıkarıp, kaşkolümü çözdüm.

“Bahar havası gibi” dedim.

“Evet. Ancak, böyle sıcaklar bir günden fazla sürmez. Her zaman böyle olur. Hemen yeniden kış havasına dönüverir” dedi kız.

Köprünün güney yakasında sıralanan evleri geçtikten sonra yolun sol tarafında tarlalardan başka bir şey görünmez oldu. Aynı zamanda yuvarlak taş döşeme yol da daralıp, dar bir toprak yola dönüşüverdi. Tarlaların saban izi olan sırtlarında donup kalan karlar tırmalama izi gibi çizgiler haline gelmişti. Sol taraftaki ırmak kenarında salkım söğütler sıralanmış, yumuşak dallarını ırmağa sarkıtmışlardı. Küçük kuşlar o dengesiz dallara konuyor, dengelerini kurmaya çabaladıktan sonra vazgeçip başka bir dala geçiveriyorlardı. Güneşin ışıkları sıcak ve nazikti. Yüzümü birçok kez yukarıya çevirerek o dingin sıcaklığı tenime çektim. Kız sağ elini kendi mantosunun, sol elini de benim paltomun cebine sokmuştu. Bense sol elime küçük bir bavul almış, sağ elimle kızın cebimin içindeki elini tutmuştum. Bavulun içinde ikimizin öğlen yemeği ve santral görevlisine vereceğimiz hediye vardı.

Bahar geldiğinde birçok şeyin daha keyifli olacağı düşüncesi geçti aklımdan, cebimin içinde kızın elini tuttukça. Eğer yüreğim kışı atlatır, gölgemin vücudu kışı geçirmeyi başarırsa, yüreğimi daha net bir şekilde yeniden kazanabilirdim herhalde. Gölgenin söylediği gibi, kışı yenmek zorundaydım.

Çevremizdeki manzaraya bakarak, usul usul ırmağın yukarısına doğru yürüdük. O sırada ne kız tek bir kelime etti ne de ben, ama bu konuşacağımız bir şey olmadığından değil, konuşmaya gerek olmadığı içindi. Doğa ananın girintilerinde kalan beyaz karlara, ağaçların kızıl

meyvelerini gagalarına kıstırmış kuşlara, tarlalardaki büzüşmüş kış sebzelerine, ırmağın akıntısının yer yer oluşturduğu gölcüklere, karla kaplanmış zirvelere doyasıya bakarak yürümeye devam ettik. Gözümüze ilişen her şey, aniden geliveren anlık sıcaklığı içlerine iyice çekiyor, vücutlarının en ücra noktalarına yediriyormuş gibi duruyordu. Havayı kaplayan bulutların da her zamanki ağırlığı kaybolmuştu. Bizim masum dünyamızı yumuşak elleriyle usulca kapatıvermiş gibi, hafiflemiş bir halleri vardı.

Kuruyan otların arasında yiyecek arayan tekboynuzlara da rastladık. Hayvanlar ağarmaya başlayan altın sarısı tüylerle kaplıydı. Tüyleri sonbaharda olduğundan çok daha fazla uzamış, kalınlaşmıştı, ama yine de, vücutlarının öncesine oranla bir hayli zayıfladığı rahatça anlaşılabiliyordu. Sırtlarındaki kemikler eski koltukların yaylarının kumaşın üzerinden belli olması gibi görünür bir hal almış, aşağıya sarkmış yanakları sefil bir ifade vermişti. Gözlerinin rengi cılızlaşmış, eklemleri yuvarlak çıkıntılar haline gelmişti. Değişmeyen tek yerleri alınlarından çıkan tekboynuzlarıydı. Boynuzlar eskiden olduğu gibi mağrur bir edayla havaya yükseliyordu.

Hayvanlar üçerli, dörderli küçük gruplar oluşturmuş, tarlalardaki saban izi sırtlarını takip ederek bir yeşillikten diğerine geçerek yürüyorlardı. Ağaçların yüksek dallarında hâlâ biraz yemiş kalmıştı, ama onların boylarının yetemeyeceği kadar yüksekteydiler. Hayvanlar öyle ağaçların altında yere düşen yemişleri arıyor, kuşların o yemişleri gagalarına kıstırıp uçup gitmelerini hüzünlü gözlerle izliyorlardı.

“Hayvanlar neden tarlalardaki ürünlere hiç dokunmuyorlar acaba?” diye sordum.

“O da kurallardan biri. Neden olduğunu ben de bilmiyorum” dedi kız. “Hayvanlar insanların yediği şeylere asla dokunmazlar. Elbette biz verecek olursak yerler, ama öyle olmadığı müddetçe yemezler.”

Irmak boyunda birkaç tekboynuz ön ayaklarını kırarak çömelmiş, ırmağın gölcüklenen kısmından su içiyorlardı. Hemen yanlarından geçtiğimiz halde, başlarını hiç kaldırmadan su içmeye devam ettiler. Durgun suyun yüzeyine beyaz boynuzları net bir biçimde yansımıştı, ama sanki suyun dibine çökmüş beyaz kemikler gibi görünüyorlardı.

Bekçi'nin anlattığı gibi otuz dakika kadar ırmak boyunca yürüyüp doğu korusunu geçtiğimiz yerde sağa kıvrılan küçük bir patika vardı. Öylesine yürüyor olsak farkına varmadan geçeceğimiz kadar dar bir patika. Artık etrafta tarlalar yoktu, patikanın iki kenarı sadece uzun boylu otlarla kaplıydı. Bu otluk alan doğu ormanıyla tarlaları ayırıyordu.

Otların arasındaki patikada ilerledikçe, yol yokuş yukarı eğim kazandı. O eğimle birlikte otlar da seyrelmeye başladı. Yokuş sonra iyice dikleşip, sonunda bir kayalık haline geliverdi. Elbette kayalık olsa bile düz bir kaya yüzey değildi, muntazam olarak merdiven şeklinde düzeltilmişti. Kaya nispeten yumuşaktı, ayak basılan yerler oyuklaşmıştı. On dakika kadar yürüdükten sonra, tepenin zirvesine ulaştık. Tam yüksekliğine bakılacak olursa benim yaşadığım batı tepesinden biraz daha alçak bir yerdi herhalde.

Tepenin güney tarafında doğu tarafına nazaran daha az eğimli bir yokuş aşağı iniyordu. Kuru otlar bir süre daha devam ediyor, onun öte tarafında ise doğu ormanı başlıyordu.

Orada oturarak soluklarımızı düzene soktuk, bir süre etrafın manzarasını izledik. Şehrin doğu yönünden görülen manzarası benim her zaman gördüğüm manzaradan farklı bir izlenim bırakıyordu. Irmak şaşırtıcı ölçüde düzgün bir çizgi gibi görünüyordu ve üzerinde tek bir iç ada bile yoktu, dümdüz akan, insan eliyle yapılmış bir kanal gibi duruyordu. Irmağın öte yanında kuzey sazlığı, sazlığın sağ tarafında ise

ırmağı araya alacak şekilde doğu ormanının sivrilen ucu doğa anayı örtüyordu. Irmakla bizim bulunduğumuz yer arasında ise az önce geçtiğimiz tarlalar vardı. Görüş alanı içerisinde tek bir ev bile yoktu, doğu köprüsünün bile ıssız bir manzarası vardı. Dikkatle bakıldığında zanaatkârlar mahallesi ve saat kulesi de fark edilebiliyordu, ama o görüntüleri uzaklardan görünen birer serap gibiydi.

Kısa bir moladan sonra, ormana doğru yokuş aşağı indik. Ormanın girişinde dibi görünmeyen bir gölet, ortasında da kurumuş, kabuğu soyulunca geriye ağarmış gövdesi kalmış koca bir ağaç vardı. Oraya tüneyen iki beyaz kuş dikkatli gözlerle bizim geçişimizi izliyordu. Kar sertleşmişti, bastığım yerlerde tek bir ayak izi bile kalmıyordu. Uzun kış ormanın içindeki manzarayı tamamen değiştirmişti. Artık kuş sesleri kaybolmuş, böcekler görünmez olmuştu. Yalnızca koca ağaçlar yaşam güçlerini donmayan yeraltından emerek, karanlık bulutlu göğe yükseliyorlardı.

Ormanda yürürken garip bir ses duymaya başladık. Ormanın içinde dolaşan rüzgârın sesine yakın bir sesti, ama rüzgâr estiğine dair tek bir işaret bile yoktu, üstelik rüzgâr sesine göre fazlasıyla monoton, değişkenlikten yoksun bir sesti. İlerledikçe, ses daha da yükseldi ve net olarak duyulur hale geldi, ama ne anlama geldiğini biz bilemiyorduk. Kız da santralın yakınlarına ilk kez geliyordu.

Gövdesi kalın bir meşe ağacı, ardında da bir açık alan göründü. Açık alanın dip tarafında elektrik santralı olması muhtemel bir bina göründü. Böyle desem de, o binanın elektrik santralı işlevini gösterecek tek bir özelliği bile yoktu. Devasa bir depo gibiydi. Farklı düzenekler olmadığı gibi, yüksek gerilim hatları da yoktu. Bizim duyduğumuz o garip ses, galiba o kiremit binanın içinden geliyordu. Girişinde sağlam bir çift kanatlı demir kapı, duvarının iyice yüksek kısımlarında birkaç penceresi vardı. Yol o açık alanda sona eriyordu.

“Galiba elektrik santralı burası” dedim.

Fakat ön taraftaki kapı kilitli olacak, ikimiz birlikte asıldığımız halde, yerinden bir milim bile oynatamadık.

Bunun üzerine binanın etrafını dolaşmaya karar verdik. Santralın ön cephesiyle karşılaştırınca yan cephesi biraz daha uzundu ve orada da ön cephede olduğu gibi yüksek yerlerde birkaç pencere açılmıştı, pencerelerden de o garip ses geliyordu. Fakat kapı yoktu. Tutunacak hiçbir yeri olmayan kiremit duvarlar yükseliyordu sadece. Duvar şehri çevreleyen surlarla aynıymış gibi duruyordu, ama yakından bakınca duvardaki kiremitler surlardaki kiremitlerin malzemesinden tamamen farklı basit bir malzemeden yapılmıştı. Elimle dokunup baktım, bu malzeme bir hayli pütürlü, yer yer de dökülmüştü.

Arka tarafta binaya bitişik, aynı tuğlalardan yapılma ufak bir ev vardı. Kapı bekçisinin kulübesi ile aynı büyüklükteydi, sıradan bir kapısı ve pencereleri vardı. Pencereye perde yerine bez çuval takılmıştı, çatıdan da isten kararmış bir baca yükseliyordu. En azından orada insan yaşamının varlığı hissedilebiliyordu. Ahşap kapıyı üçer kez tıklatacak şekilde üç kez vurdum, ama yanıt veren olmadı. Kapı da kilitliydi.

“İleride santralın girişi var” diyen kız, elimi tuttu. Kızın parmakla işaret ettiği yöne bakınca, gerçekten de binanın arka tarafında köşede kalan küçük bir giriş vardı ve demir kapısı dışarı doğru açıktı.

Girişin önünde durunca rüzgâr uğultusunu andıran ses iyice yükseldi. Binanın içi tahmin ettiğimden daha karanlıktı, gözlerim o karanlığa alışana kadar iki elimi birden siperlik olarak kullanarak dikkatlice baktığım halde, içeride ne olduğuna dair bir fikir edinemedim. İçeride tek bir lamba bile yoktu, bir elektrik santralında tek bir lambanın bile yanmaması da garipti. Yüksek pencerelerden giren ışık da tavana yakın kısımları aydınlatmakla kalıyordu. Yalnızca uğultu, oraların hâkimiymiş gibi binanın içinde yankılanmaya devam ediyordu.

Seslensem bile beni duyabilecek birilerinin olacağına dair bir ümidim yoktu; girişte durup siyah gözlüklerimi çıkararak gözlerimin karanlığa alışmasını bekledim. Kız arada biraz mesafe bırakarak, arkamda duruyordu. Sanki mümkün olsa binanın yakınından bile geçmek istemezmiş gibi bir hali vardı. Karanlık ve uğultu kızı korkutmuştu.

Karanlığa alışkın olduğumdan, çok geçmeden gözlerim binanın zemininin tam ortasında duran adamı seçti. Zayıf, ufak tefek bir adamdı. Adamın hemen önünde eni üç, dört metre kalınlığında yuvarlak bir sütun tavana kadar yükseliyor, adam da bakışlarını ayırmadan o sütunu izliyordu. O sütundan başka herhangi bir düzenek ya da makine denebilecek bir alet yoktu, binanın içi kapalı spor salonu gibi boştu. Zemine de duvarlarla aynı kiremitlerden döşenmişti. Sanki devasa bir tandır gibiydi.

Kızı girişte bırakıp tek başıma binanın içine girdim. Girişle sütunun orta noktasında bir yerdeyken adam benim varlığımın farkına vardı. Vücudunu kımıldatmadan, yalnızca yüzünü benden tarafa çevirerek, ona yaklaşmamı bakışlarını ayırmadan izledi. Genç bir adamdı. Herhalde benden birkaç yaş gençti. Her haliyle kapı bekçisi ile taban tabana zıt bir adamdı. Kolları, bacakları ve boynu ince, yüzünün teni beyazdı. Pürüzsüz teninde sakal izi bile yoktu, favorilerinin başlangıç çizgisi şakaklarındaydı. Üzerindeki giysileri de düzgündü.

“Merhaba” dedim.

Adam dudaklarını sımsıkı kapatmış halde yüzümü süzüp, sonra başını hafifçe eğerek selamlamakla yetindi.

“Rahatsız etmiyoruz umarım” dedim. Uğultu yüzünden sesimi bir hayli yükseltmem gerekmişti.

Adam başını sallayarak rahatsız olmadığını belirttikten sonra bana sütunun üzerindeki kartpostal büyüklüğündeki cam pencereyi işaret

etti. İçine bakmamı istiyor olmalıydı. Dikkatlice bakınca, o cam pencere sütun üzerindeki kapının bir parçasıydı. Kapı somunlarla sımsıkı tutturulmuştu. Camın arkasında zemine paralel olarak yerleştirilmiş devasa bir pervane müthiş bir hızla dönüyordu. Sanki binlerce beygir gücü şiddetinde bir motor çarkı dönüyormuş gibiydi. Olasılıkla bir yerlerden esip gelen bir rüzgâr pervaneyi çeviriyor, o güçten yararlanarak da elektrik üretiyorlardı.

“Rüzgâr” dedim.

Adam, evet öyle, anlamında başını salladı. Adam sonra kolumu tutarak girişe yöneldi. Boyu benden yarım kafa kaha kısaydı. İkimiz çok samimi iki arkadaş gibi yan yana girişe doğru yürüdük. Kız girişte duruyordu. Genç adam kızı da bana yaptığı gibi başını hafifçe eğerek selamladı.

“Merhaba” dedi kız.

“Merhaba” diye yanıtladı, adam da.

Bizi sesin pek gelmediği bir yere götürdü. Kulübenin arkasında, ormandan açılmış bir bahçe vardı. Oradaki kesilmiş kütüklerin üzerine oturduk.

“Kusura bakmayın. Ben pek yüksek ses çıkaramıyorum” dedi genç santral görevlisi, mahcup bir edayla. “Siz elbette şehirden geliyorsunuzdur.”

“Öyle” diye yanıtladım.

“Gördüğünüz gibi, şehrin elektriği rüzgâr gücünden elde ediliyor. Bu yerin altında kocaman bir mağara var. Oradan esip gelen rüzgârdan yararlanıyoruz.”

Adam bir süre suskun kalıp, ayaklarının altındaki bahçe toprağına baktı.

“Rüzgâr üç günde bir geliyor. Bu civarda çok yeraltı mağarası bulunur. İçlerinde de bolca su ve rüzgâr akımı var. Ben burada tesisi koruyorum. Rüzgârın olmadığı zamanlarda pervanenin somunlarını sıkar, gres yağı sürerim. Düğmelerin donmaması için. Burada elde edilen elektrik de toprak altı kablolarıyla şehre gider.”

Adam bu sözlerinden sonra bahçede göz gezdirdi. Orman, bahçenin etrafını duvar gibi sarmıştı. Bahçenin kara toprağı titizlikle işlenmişti, ama henüz bitki yoktu.

“Boş zamanlarımda parça parça ormanı açarak, bahçeyi genişletiyorum. Tek başına olduğum için, elbette pek öyle büyük çaplı işler yapamıyorum. Büyük ağaçların çevresinden dolanarak, mümkün olduğunca el atılabilecek yerleri seçiyorum. Yine de, insanın kendi elleriyle bir şeyler yapması güzel bir şey. Bahar geldiğinde sebzeler de çıkar. Buraya gezmeye mi geldiniz?”

“Eh, sayılır” dedim.

“Şehirdeki insanlar buraya gelmezler” dedi adam. “Ormana kimse gelmez. Elbette erzak dağıtıcı dışında. Haftada bir kez o adam erzak ve günlük ihtiyaçlarımı getirir.”

“Burada sürekli tek başına mı yaşıyorsun?” diye sordum.

“Evet, öyle. Oldukça uzun zamandan beri. Yalnızca sesini dinlemekle bile makinenin en küçük parçasının dahi ne durumda olduğunu anlayabilecek duruma geldim. Ne de olsa her gün makineyle konuşuyor gibiyim. Uzun süre bu işi yapınca, o kadarını anlamak mümkün oluyor. Makine iyi durumda olduğunda, ben de kendimi rahatlamış hissediyorum. Ormandan çok farklı sesler gelir. Sanki yaşıyor gibidir.”

“Ormanda tek başına yaşamak zor değil mi?”

“Zorluk ya da kolaylık benim tam olarak bilemediğim bir sorun” dedi. “Orman burada, ben de burada yaşıyorum. Durum bundan ibaret. Birilerinin burada kalıp makinenin durumunu kontrol etmesi gerekiyor. Üstelik benim bulunduğum yer ormanın sadece girişi. Derinliklerini ben de bilemiyorum.”

“Senden başka ormanda yaşayanlar var mı?” diye sordu, kız.

“Bazı insanlar biliyorum. Çok daha iç taraflarda, ama insanlar var. Onlar kömür madeni kazar, ormanı açarak tarla yaparlar. Fakat ben yalnızca birkaçıyla karşılaştım, üstelik tek tük sözcükler dışında neredeyse hiç konuşmadım. Beni kabullenmiyorlar çünkü. Daha da iç taraflarda çok daha fazla insan vardır mutlaka, ama ben daha fazla bir şey bilmiyorum. Ben ormanın iç taraflarına gitmem, onlar da buralara neredeyse hiç gelmezler.”

“Hiç kadın gördünüz mü?” diye sordu, kız. “31, 32 yaşlarında bir kadın.”

Adam başını iki yana salladı. “Hayır, tek bir kadın bile görmedim. Karşılaştıklarımın hepsi erkekti.”

Ben kızın yüzüne baktıysam da, kız daha fazla bir şey söylemedi.

27
Haşlanmış Harikalar Diyarı

Ansiklopedi çubuğu, ölümsüzlük, ataşlar

“Off, of” dedim. “Gerçekten yapılabilecek hiçbir şey yok mu? Senin hesabına göre benim durumum nereye kadar ilerlemiştir?”

“Senin kafanın içindeki durum mu?” dedi profesör.

“Elbette” dedim. Başka hangi durum olabilirdi ki? “Kafamın içindeki tahribat hangi aşamadadır?”

“Hesaplarıma göre, senin eklem B yaklaşık olarak altı saat kadar önce kaynamıştır herhalde. Bu kaynama sözcüğü durumu anlatmak için. Yoksa gerçekten de beyninin bir kısmı erimiş değil. Yani...”

“Üçüncü devre sabitlendi. İkinci devre öldü. Öyle mi?”

“Evet, durum bu. O yüzden, az önce de söylediğim gibi, senin içinde yedek köprü aşaması başlamış durumda. Kısacası yeni belleğinin oluşumu başlamıştır. Bir eğretileme yapmama izin verirsen, senin bilinçaltındaki fil fabrikasının formatının değişimine uygun olarak, orayla yüzeysel bilinç arasını birleştiren bir tüp oluşuyor.”

“Yani” dedim. “Eklem A tam olarak işlevini yerine getirmiyor mu? Yani bilinçaltı devremden bilgi mi sızıyor?”

“İşin doğrusu öyle değil” dedi profesör. “Tüp en baştan beri vardı. Düşünce devreleri ne kadar bölünürse bölünsün, o tüpe varana kadar kesmek söz konusu olamaz. Bu da şundan, senin yüzeysel bilincin, yani birinci devrenin yüzey altı bilincinden yani ikinci devreden aldığı besinle oluşuyor. O tüp bir ağacın kökü, aynı zamanda toprağıdır. Bu

olmadığı müddetçe insan beyni işlevlerini yitirir. O yüzden biz, o tüpü bıraktık. Minimum düzeyde, normal durumda gereksiz kaçaklar ve tersine akımlar olmayacak ölçüde. Ancak, eklem B'nin erimesi sonucunda oluşan elektriğin yarattığı enerji o tüpte anormal bir şok etkisi yaratıyor. Bu yüzden senin beynin de şaşırarak, yedek işlevlerini başlatıveriyor."

"Öyleyse, bu yeni bellek şekillenmesi durmaksızın devam edecek anlamına mı geliyor."

"Eh, öyle. Basite indirgersek *deja vu* gibidir. Prensip olarak pek farklı değildir. Bu bir süre devam eder. Sonra sonuç olarak yeni belleğe bağlı dünyanın yeniden düzenlenmesi başlar."

"Dünyanın yeniden düzenlenmesi?"

"Evet. Sen şu an başka bir dünyaya geçiş için hazırlık aşamasındasın. O yüzden senin şu an gördüğün dünya da bu dönüşüme paralel olarak yavaş yavaş değişiyor. Algılama öyle bir şeydir. Algılama yalnız başına dünyayı değiştirmeye yeter. Evet, dünya gerçekten burada durur. Ancak olgusal düzeyde bakıldığında, bu dünya sayısız olasılıktan yalnızca bir tanesidir. Biraz ayrıntıya girecek olursak, adımını sağa ya da sola atman neticesinde de dünya değişiverir. Belleğin değişimine bağlı olarak dünyanın da değişmesi garipsenecek bir durum değil."

"Bu bana biraz kelime oyunuymuş gibi geliyor" dedim. "Fazlasıyla kavramsal. Sanırım zamansallığı görmezden geliyorsun. Söylediklerin-iz ancak bir zaman paradoksunda söz konusu olabilir."

"Bu bir anlamda zaman paradoksundan başka bir şey değil" dedi profesör. "Sen bellek üretimi yoluyla, sana ait bir paralel dünya yaratmış oluyorsun."

“Öyleyse, benim tecrübe ettiğim bu dünya yavaş yavaş kayıyor mu yani?”

“Tam olarak bilemiyorum, hiç kimse de ispat edemez. Yalnızca bunun olasılık dahilinde olduğunu söylemeye çalışıyorum. Elbette ben bilimkurgu tarzı bir paralel dünyadan söz etmiyorum. Nihayetinde bu tamamen algı düzeyinde bir sorun. Algılama yoluyla edinilen dünya görüntüsü. Bu çok farklı şekillerde değişim gösterebilir diyorum.”

“Dahası bu değişimin sonunda eklem A devir atacak, tamamen farklı bir dünya ortaya çıkacak ve ben de orada yaşamaya başlayacağım. Öyle mi?”

“Evet, öyle.”

“O dünya ne kadar sürecek peki?”

“Sonsuza dek.”

“Anlayamıyorum” dedim. “Nasıl sonsuza dek? Bünyenin bir sınırı var. Bünye öldüğünde beyin de ölür. Beyin ölürse de bilinç sona erer. Öyle değil mi?”

“Değil. Düşüncenin bir zamanı yoktur. Bu düşünce ile rüyanın farklı noktasıdır. Düşünce dediğimizle bir an içerisinde her şeyi görebilmek mümkündür. Sonsuzu tecrübe etmek de mümkündür. Bir kapalı devre oluşturup sonsuza dek onun içerisinde dönüp durmak da mümkündür. Düşünce böyle bir şeydir işte. Rüya gibi ortasında kesilivermez. Ansiklopedi çubuğu gibidir.”

“Ansiklopedi çubuğu?”

“Ansiklopedi çubuğu bir bilim adamının icat ettiği bir teorik oyundur. Ansiklopediyi bir kürdana sığdırmaya dayanır. Nasıl olabilir sence?”

“Bilemiyorum.”

“Basit, bilgiyi, yani ansiklopedinin metnini tamamen sayılara çevirirsin. Her harf iki haneli bir sayıya dönüştürülür. A 01, B 02 gibi. 00 boşluktur, aynı şekilde nokta ve virgül de sayılaştırılır. Bunun üzerine uzun mu uzun kesirli sayılar ortaya çıkar. ‘0.17320000631’ gibi. Sonra bu sayıyı kürdanın denk gelen kısmına nokta olarak yerleştirirsin. Şöyle ki, 0.50000’a denk gelen kısım kürdanın tam ortasıdır. 0.3333 olursa başından üçte biri kadar mesafedeki noktadır. Anladın mı?”

“Evet.”

“Böylece üst üste kürdanın üzerinde uzun bilgiler işlenir. Elbette bunu nihayetinde teorik olarak düşün, gerçekte mümkün değildir. O kadar ayrıntılı noktaları işlemek bugünkü teknolojiyle mümkün değil. Fakat düşünce dediğimiz şeyin niteliğini anlaman için yeterli olur herhalde. Zaman kürdanın uzunluğudur. İçerisine işlenen bilgilerin miktarı kürdanın uzunluğuyla alakalı değildir. İstediğin kadar uzatabilirsin. Sonsuza yaklaştırmayı bile başarabilirsin. Sona ermez. Anlıyor musun? Sorun yazılımla ilgilidir. Donanımın bununla hiçbir alakası yoktur. İster kürdan, isterse 200 metre uzunluğunda bir ahşap, hatta ekvator çizgisi olsun hiçbir şekilde fark etmez. Senin vücudun ölse, bilincin yok olup gitse bile, düşüncen bir an önceki noktayı yakalar, sonra da o noktayı sonsuza kadar dilimlemeye başlar. Havada uçan okla ilgili eski paradoksu anımsa lütfen. Şu ‘uçan ok duruyordur aslında’ lafını. Vücudun ölümü uçan oktur. Bu senin beynini hedefleyerek düz bir çizgi üzerinde ilerler. Bundan hiç kimse kaçamaz. İnsan bir gün gelir ölür, vücudu mutlaka çöker. Zamansa önünde okla ilerler. Fakat az önce de söylediğim gibi, düşünce zamanı sonsuza dek parçalar. İşte o yüzden sözünü ettiğim paradoks gerçekte vardır. Ok hedefine ulaşmaz.”

“Yani” dedim. “Ölümsüzlük.”

“Evet, öyle. Düşüncenin içindeki insan ölümsüzdür. Aslında ölümsüz olmasa bile, ölümsüzlüğe çok yakındır. Sonsuz yaşam demek daha doğru olur.”

“Araştırmanın esas amacı da buydu öyleyse.”

“Hayır, öyle değil” dedi profesör. “Başlangıçta ben de farkında değildim. En başta tamamen merakla başladığım bir araştırmaydı. Fakat araştırma ilerledikçe bir anda kendimi bu noktada buldum ve keşfettim. İnsanoğlu zamanı uzatarak değil, zamanı parçalayarak ölümsüzlüğe ulaşabilir.”

“Sonra da beni o ölümsüz dünyaya çekiverdiniz.”

“Hayır, bu tamamen bir kaza. Buna asla niyet etmedim. İnan bana. Doğru söylüyorum. Seni bu hale getirmek gibi bir niyetim yoktu. Fakat şu an artık bir seçim yapma şansımız yok. Senin o ölümsüz dünyadan kaçabilmen için yalnızca tek bir yol var.”

“Nasıl bir yol?”

“Şimdi hemen ölmek” dedi profesör, resmi bir ses tonuyla. “Eklem A birleşmeden önce ölmek. Bu durumda geriye hiçbir şey kalmaz.”

Derin bir sessizlik mağaraya hâkim oluverdi. Profesör genzini temizlerken, tombul kız derince iç geçirdi, bense viskiyi çıkarıp içtim. Hiç kimse tek bir kelime etmedi.

“Nasıl bir dünya peki?” diye sordum, profesöre. “Şu ölümsüz olan.”

“Az önce de söylediğim gibi” dedi profesör. “Huzur dolu bir dünya. Senin yarattığın, senin kendine ait bir dünya. Orada sen kendin

olabilirsin. Orada her şey olduğu gibi, aynı zamanda hiçbir şey yok. Öyle bir dünyayı hayal edebilir misin?”

“Edemem.”

“Fakat senin yüzey altı bilincin onu yaratıyor şu anda. Bu, herkesin yapabileceği bir şey değil. Tezatlarla dolu, bir anlamı olmayan kaos dünyalarında sonsuza dek sürüklenenler de olur. Ancak, sen farklısın. Sen ölümsüzlüğe layık bir insansın.”

“Bu dünya dönüşümü ne zaman gerçekleşecek?” diye sordu, tombul kız.

Profesör kol saatine göz attı. Ben de kol saatime baktım. 6.25’i gösteriyordu. Artık gün ağarmış olmalıydı. Gazetelerin sabah baskısı da dağıtıma geçmişti herhalde.

“Benim tahmini hesabıma göre, 29 saat 35 dakika sonra” dedi profesör. “Artı-eksi 45 dakikalık bir sapma olabilir, ama süre kesin. Rahat anlaşılabilmesi için tam öğlen saatine ayarladım. Yarın tam öğlen.”

“Başımı iki yana salladım. Rahat anlaşılması demek... Sonra tekrar viskiden bir yudum aldım. Fakat ne kadar içersem içeyim alkolün vücuduma girdiğini hissedemiyordum. Viskinin tadını bile alamıyordum. Sanki midem taşlaşmış gibi tuhaf hisler içerisindeydim.

“Ne yapacaksın şimdi?” diye sordu kız, elini dizimin üstüne koyarak.

“Hiç bilemiyorum” dedim. “Fakat ne şekilde olursa olsun, yeryüzüne çıkmak istiyorum. Böyle bir yerde her şeyi oluruna bırakarak beklemek istemiyorum. Güneşin göründüğü bir yere çıkalım. Sonrasını o zaman düşünürüm.”

“Açıklamam yeterli oldu mu?” diye sordu Profesör.

“Yeterli. Teşekkür ederim” dedim.

“Bana kızgın olmalısın.”

“Biraz” dedim. “Fakat kızmam hiçbir şeyi çözmez. Zaten her şey öylesine ani oldu ki, tam olarak kabullenebilmiş de değilim. Biraz zaman geçtikten sonra, daha fazla öfkelenirim belki. Gerçi o zaman da bu dünyada çoktan ölmüş olurum.”

“Aslında bu kadar ayrıntısıyla anlatmaya niyetim yoktu” dedi profesör. “Böyle şeyleri bilmezsen, her şey farkında olmadan bitiverir. Belki öylesi psikolojik olarak daha rahat da olabilir. Fakat ölmüyorsun. Yalnızca, bilincin sonsuza dek yok oluyor.”

“Aynı şey” dedim. “Fakat ne olursa olsun işin aslını öğrenmek istiyordum. En azından bu benim hayatım. Ben farkında olmadan düğmelerin kapatılıp açılmasını istemem. Kendi başımın çaresine bakabilirim. Çıkışı gösterin lütfen.”

“Çıkış?”

“Buradan yeryüzüne çıkış”

“Zaman alır. Karanlık karalarının yuvalarının yanından da geçmen gerekir.”

“Fark etmez. İş bu hale geldiğine göre artık korkacağım hiçbir şey yok zaten.”

“Tamam” dedi profesör. “Buradan inip suyun yüzeyine ulaşacaksınız. Su artık durgunlaşmıştır, kolayca yüzersin. Yüzeceğin yön güney-güneydoğu. Yönü ışıkla işaret ederim. Oraya kadar yüzünce, karşı taraftaki kaya duvarda su yüzeyinden biraz yukarıda küçük bir

giriş var. Orayı takip edersen kanalizasyona çıkarsın. Kanalizasyondan dosdoğru ilerleyince de metro hattına ulaşırsın.”

“Metro?”

“Evet, öyle. Metro Ginza Hattı’nın Gaienmae ve Aoyama-iççome durakları arasında bir noktaya.”

“Neden metroya çıkıyor?”

“Çünkü karanlık karaları metro hatlarının hâkimidir. Gündüzleri olmasa bile, geceleri metroda sanki babalarının malıymış gibi dolaşırlar. Tokyo metro inşaasının karanlık karalarının faaliyet alanını müthiş genişlettiğini de söyleyebiliriz. Ne de olsa onlar için geçitler yapmaktan farksız bir durum. O tiplerin arada sırada bakım yapan adamlara saldırıp yedikleri de olur.”

“Bu neden açıklanmıyor peki?”

“Böyle bir şey açıklanacak olursa büyük olay olur. Öyle bir şeyi insanlar öğrenecek olursa kim metroda çalışmak ister ki? Hatta kim biner metroya? Elbette yetkililer bunu çok iyi bildiklerinden, duvarları kalınlaştırıp delikleri kapatarak, güçlendirilmiş ışıklarla işletmeyi sürdürüyorlar, ama bunlar bile karanlık karalarını engellemek için yeterli değil. Onlar bir gecede duvarları patlatabilir, elektrik kablolarını yiyip bitirebilirler.”

“ Gaienmae ve Aoyama-iççome durakları arasında bir noktaya çıkıldığına göre, şu an bulunduğumuz yer nereye denk geliyor peki?”

“Eh, Meici Anıtmezarı’nın Omote-sando tarafı falandır herhalde. Ben de tam olarak bilemiyorum. Neyse, yalnızca tek bir yol var. Bir hayli kıvrımlı bir yol ve zaman alır, ama kaybolmazsın. Sen önce buradan Sendagaya yönüne ilerleyeceksin. Karanlık karalarının yuvası ise

devlet stadyumunun biraz berisindeymiş gibi düşün. Yol oradan sağa kıvrılıyor. Sağa kıvrılarak anıtmezar yönüne, oradan güzel sanatlar sergisi üzerinden Aoyama Caddesi altındaki Ginza Hattı'na çıkıyor. Buradan çıkışa kadar yaklaşık iki saat alır. Genel hatlarıyla anladın mı?"

"Anladım."

"Karanlık karalarının yuvalarının olduğu yerleri hızlı geç. Oralarda oyalanmanın sana hiçbir faydası olmaz. Sonra bir de metroda dikkatli ol. Yüksek gerilim hattı da geçiyor, sık sık tren de gelir. Ne de olsa tam işe gitme saati. Canla başla çabalayıp buradan çıktıktan sonra trenin altında kalman pek hoş olmaz."

"Dikkatli olurum" dedim. "Peki siz ne yapacaksınız?"

"Ayağımı burktum. Şimdi dışarı çıkacak olursam 'Sistem' ve şifrecilerle kovalamaca oynamaktan başka işim yok. Bir süre burada saklanırım. Burada olduğum sürece kimse gelemez. Şansıma yiyecek de getirdiniz. Fazla yemek yiyen bir insan değilimdir, bu kadarı bana üç, dört gün yeter" dedi profesör. "Sen yolune git. Benim için endişelenme."

"Karanlık karası kovucu alet işi ne olacak? Çıkışa kadar gidebilmem için bana ikisi de gerekiyor, ikisini de ben alırsam size kalmayacak."

"Torunumla birlikte git" dedi profesör. "Seni götürdükten sonra tekrar beni almaya gelir."

"Öylesi daha iyi" dedi kız da.

"Fakat eğer onun başına bir şey gelirse ne olacak? Diyelim yakalandı ya da öyle bir şey işte."

“Yakalanmam” dedi kız.

“Endişeye gerek yok” dedi profesör.

“Bu kız yaşına göre çok sağlamdır. Ona güveniyorum. Üstelik gerektiğinde başvurabileceğim acil durum yöntemleri de var. Aslında pil, su ve metal bir plaka olursa hemen bir karanlık karası kovucu yapabilirim. Prensip olarak basit bir şeydir. Sizdeki aletler kadar güçlü olmaz, ama ben buraları iyi bildiğim için onları atlatabilirim. Buraya gelene kadar yol üzerine, hani şu metal parçalarını serpmiştim ya, onları serpince karanlık karaları pek bulaşmıyor. Etkisi on beş, yirmi dakika ancak sürüyor gerçi.”

“Metal parçaları dediğiniz, ataşlar mı?” diye sordum. “Evet, evet. O ataşlar en uygun malzeme. Ucuz, taşınabilir, hemen de mıknatıslanıyor. Halka haline getirip boynuna da takabilirsin. Neyse, en iyisi o ataşlar işte.”

Rüzgârlığımın cebinden bir tutam ataş çıkarıp profesöre uzattım. “Bu kadarı yeterli olur mu?”

“Oo, şu işe bak!” dedi profesör, şaşırarak. “Bu çok işime yarar. Aslında geliş yolunda biraz fazla serpmiştim, elimdeki sayının yetmeyeceğinden endişeleniyordum. Çok düşüncelisin. Gerçekten çok teşekkür ederim. Bu kadar kafası çalışan biri pek bulunmaz.”

“Biz artık çıkalım dedeciğim” dedi kız. “Pek fazla zamanımız kalmadı.”

“Dikkatli gidin” dedi profesör. “Karanlık karaları sinsi tiplerdir.”

“Merak etme. Geri geleceğim” dedi kız, profesörün yanağına hafif bir öpücük kondurarak.

“Son olarak, sana gerçekten özür borçluyum” dedi profesör, bana. “Yerine geçebilecek olsam, senin yerine ben geçmek isterdim. Ben yaşamdan alacağımı fazlasıyla aldım, içimde ukde kalacak hiçbir şey yok. Senin için biraz erken olmuş olabilir. Böyle birdenbire oluverince, kendini tam olarak da hazırlayamamışsındır. Bu dünyada yapmak istediğin daha birçok şey vardır mutlaka.”

Yanıt vermeden, başımı evet anlamında salladım.

“Fakat fazla korkma” dedi profesör. “Korkacak bir şey yok. Bak şimdi, bu ölüm değil. Ölümsüz yaşam. Üstelik sen orada kendin olabileceksin. Orayla karşılaştırıldığında bu dünya sahte bir hayalden öteye geçmez. Bunu unutma.”

“Haydi, gidelim” diyen kız, kolumu tuttu.

28
Dünyanın Sonu

Müzik aleti

Santralın genç görevlisi ikimizi kulübesine davet etti. İçeriye girince önce sobanın durumuna bakıp, sonra kaynamış su dolu demlikle mutfağa geçerek çay hazırladı. Ormanın soğuğu içimize işlemişti, sıcak çay mükemmel bir ikramdı. Biz çayımızı içerken de, rüzgârın sesi kesilmeksizin devam ediyordu.

“Ormanda yetiştirilen çay” dedi adam. “Yaz boyunca gölgede kurutuyorum. Böylece kış boyunca aynı çayı içebiliyorum. Besin değeri yüksek, insanın içini de ısıtıyor.”

“Çok güzel” dedi kız.

Aromalı, hoş içimli bir çaydı.

“Ne bitkisi bu?” diye sordum.

“Adını bilmiyorum” dedi genç adam. “Ormanda yetişen bir ot. Kokusu güzel diye çay olarak denedim. Yeşil kısa boylu bir ot. Temmuz gibi çiçek açıyor. O sıralarda alçakta kalan yapraklarını toplayıp, kurutuyorum. Tekboynuzlar en çok o çiçeği severler.”

“Hayvanlar buraya kadar geliyor mu?” diye sordum.

“Evet, sonbaharın başlarına kadar gerçi. Kış yaklaşmaya başlayınca bıçakla kesilmiş gibi oluyor, artık ormana yaklaşmamaya başlıyorlar. Sıcak günlerde birkaç başlık gruplar halinde gelip benimle oynadıkları da oluyor. Ben de yiyecek veriyorum onlara. Ancak, kışları

gelmiyorlar. Yiyecek bulabileceklerini bildikleri halde ormana yaklaşmıyorlar. O yüzden ben de kış boyunca yalnız başıma kalıyorum.”

“Arzu ederseniz öğlen yemeğini birlikte yiyelim” dedi kız. “Sandviç ve meyve getirmiştik yanımızda. İkimize fazla gelir. Ne dersiniz?”

“Harika olur” dedi adam. “Birilerinin hazırladığı bir yemeği yemeyeli uzun zaman oldu. Bende de orman mantarından yaptığım haşlama var. Yer misiniz?”

“Yerim” dedim.

Üçümüz kızın hazırladığı sandviçleri, haşlama mantarı ve yemek sonrasında da meyvelerimizi yiyip, çay içtik. Yemek esnasında pek fazla konuşmadık. Konuşmayınca da, rüzgârın sesi şeffaf bir suymuş gibi odadaki sessizliği dolduruyordu. Çatal ve bıçakların tabaklara değdiği zaman çıkardığı ses de, rüzgârın sesine karışınca gerçek dışı bir tınıymış gibi geliyordu.

“Ormandan hiç çıkmıyor musunuz?” diye sordum, santral görevlisine.

“Çıkmam” diye sakince yanıtlayarak, başını iki yana salladı. “Kural böyle. Sürekli burada kalıp santralle ilgilenmem gerekiyor. Bir gün birileri gelip bu işi benden devralabilir. O zaman ben de ormandan çıkıp şehre dönebilirim. Fakat o ana kadar mümkün değil. Ormandan dışarı bir adım bile atamam. Burada durup üç günde bir gelen rüzgârı bekliyorum.”

Başımı yukarıdan aşağı sallayarak çayımın kalanını içtim. Rüzgâr sesi başlayalı beri o kadar uzun bir süre geçmemişti. Ses iki, iki-buçuk saattir devam ediyor olmalıydı. Sese kulak verdikçe, vücudum yavaş yavaş o sesin içine çekiliyormuş gibi bir hisse kapılıyordum. Ormanın

içerisinde bomboş bir santralde tek başına o sesi dinlemek, insana kendini çok yalnız hissettirirdi herhalde.

“Bu arada, siz herhalde buralara kadar yalnızca santralı gezmek için gelmemişsinizdir” dedi genç adam, bana. “Az önce söylediğim gibi, şehirliler buraya asla gelmezler.”

“Biz müzik aleti aramaya geldik” dedim. “Sana gelirsek, nerede müzik aleti bulunacağını biliyor olabileceğini söylediler.”

Adam birkaç kez başını yukarıdan aşağı sallayarak, bir süre tabağının içinde üst üste duran çatal ve bıçağa baktı.

“Doğru. Burada bazı müzik aletleri var. Eski şeyler olduğundan kullanılabilir durumda olup olmadığını bilemiyorum, ama eğer kullanabilecekseniz alabilirsiniz. Nasıl olsa ben hiçbir şey çalamam. Yan yana dizip bakıp duruyorum yalnızca. Görmek ister misiniz?”

“Lütfen” dedim.

Sandalyesini çekerek ayağa kalkınca, ben de ona uydum.

“Buyurun, bu tarafta. Yatak odasında süs olarak duruyor” dedi.

“Ben burada kalıp, sofrayı toplayarak kahve yapayım” dedi kız.

Adam yatak odasına geçilen kapıyı açıp, ışığını yakarak beni içeri buyur etti.

“Burada” dedi.

Yatak odasının duvarında farklı müzik aletleri asılıydı. Tümü de antika denecek ölçüde eski, çoğunluğu da telli çalgılardı. Mandolin, gitar, çello, küçük arp gibi şeylerdi. Tellerin büyük kısmı kırmızı pas

tabakasıyla kaplanmış, kopmuş ya da tamamen kaybolmuştu. Herhalde şehirde tamir etmek mümkün olmayacaktı.

Aralarında benim hiç görmediğim bir müzik aleti de vardı. Şekli sanki çamaşır tokacı gibi ahşaptan yapılma bir aletti, üzerinde tırnak gibi metal çıkıntılar sıralanmıştı. O aleti elime alıp bir süre denedim, ama neredeyse hiç ses çıkmadı. Yan yana konulmuş küçük davullardan oluşan bir alet de vardı. O aletle kullanmak için özel bir çubuğu da vardı, ama bir melodi çıkarmak imkânsız gibiydi. Fagot benzeri kocaman bir alet de vardı, ama benim kullanabilmem imkânsızdı.

Santral görevlisi küçük ahşap yatağına oturmuş, aletleri teker teker incelememi izliyordu. Yatak örtüsü ve yastığı tertemizdi, yatak da güzelce düzeltilmişti.

“Aralarında kullanabileceğin türden olanı var mı?” diye sordu.

“Emin değilim” dedim. “Ne de olsa hepsi eski şeyler. İncelemem lazım.”

Adam yataktan kalkıp kapıya doğru giderek, kapıyı içeriden kapatıp geri döndü. Yatak odasında pencere olmadığından, kapı kapanınca rüzgârın sesi azaldı.

“Benim neden böyle şeyleri topladığım aklına takılmıyor mu?” diye sordu santral görevlisi, bana. “Bu şehirde hiç kimse böyle şeylerle ilgilenmez. Bu şehirdeki hiç kimsenin nesnelere merakı yoktur. Elbette yaşamları için gereken her şeyleri vardır. Tencere, bıçak, çarşaf, giysi gibi. Fakat bunların olması yeterli olur. İhtiyaçlarının görülmesi yeterlidir. Daha fazlasını hiç kimse istemez. Fakat ben öyle değilim. Benim bu tür şeylere merakım var. Neden öyle olduğumu kendim de bilemiyorum. Fakat bu tür şeyler beni çekiyor. Şekilleri farklı, güzel şeyler.”

Adam tek elini yastığın üzerine koyup, diğer elini pantolonunun cebine soktu.

“O yüzden bu santralı da seviyorum” diye konuşmasını sürdürdü. “Pervane, farklı ölçüm aletleri, transformatör gibi şeyler hoşuma gidiyor. Benim içimde aslen öyle bir eğilim olduğu için buraya gönderilmiş de olabilirim. Belki de buraya gelip, tek başına yaşamaya başlayınca o eğilimim doğmuş da olabilir. Buraya gelişim o kadar eski ki, daha öncesini tamamen unuttum. O yüzden arada sırada bir daha asla şehre dönemeyeceğim hissine kapılıyorum. Benim bu merakım olduğu müddetçe, şehir de beni kabul etmeyecektir zaten.”

İki teli kalmış kemanı elime alıp, elimle fiskeledim. Tok bir ses çıktı.

“Bu aletleri nereden buldun?” diye sordum.

“Farklı yerlerden” dedi. “Erzak getiren adama rica edip toplattım. Farklı evlerin yüklüklerinde ya da depolarından eski müzik aletleri çıktığı oluyor. Çoğunluğu hiç kullanılmadan yakacak yapıldı, ama hâlâ biraz vardı. Onları getirttim. Müzik aletlerinin şekilleri çok güzel. Kullanmasını bilmem, kullanmak isteğim de yok, ama sadece bakmakla bile güzelliği hissedebiliyorum. Şekilleri muntazam, üstelik gereksiz fazlalıkları da yok. Hep burada oturur dalgın dalgın izlerim. Bu bana yetiyor. Sizce tuhaf mı?”

“Müzik aletleri harika şeylerdir” dedim. “Ben tuhaf bir yan göremiyorum.”

Çello ile davul arasına sıkışıp kalan akordeon gözüme ilişince, tutup kaldırdım. Klavye yerine düğmeleri olan eski tiplerdendi. Körük kısmı sertleşmiş, üzerinde yer yer çatlaklar oluşmuştu, ama gördüğüm kadarıyla hava sızdırmıyor gibiydi. İki yanındaki bantlarından ellerimi geçirerek birkaç kez açıp kapattım. Düşündüğümden daha geniş açıyla yayıp kapatmak gerekiyordu, ama nota düğmeleri çalışıyorsa,

çalabilmek mümkün olacaktı. Akordeon körüğü hava kaçırmadığı müddetçe az arıza yapan bir müzik aletiydi ve hava kaçırsa bile diğerlerine nazaran daha kolay onarılabilirdi.

“Sesine bakabilir miyim?” diye sordum.

“Buyurun, sorun değil. Zaten onun için yapılmış” dedi genç adam.

Körüğü yayıp kapatarak aşağıdan yukarı sırayla tuşlara bastım. Tuşlar arasında çok alçak sesler çıkaranları da vardı, ama genel olarak gam ayarı fena değildi. Bir kez daha, bu sefer yukarıdan aşağıya tuşları denedim.

“Garip bir sesi var” dedi genç adam, meraklı gözlerle. “Sanki ses renkleri değişiyormuş gibi.”

“Bu düğmeye basınca farklı perdelerden ses çıkarabiliyor” dedim. “Her biri farklıdır. Perdesine göre uygun olan, olmayan sesler vardır.”

“Uygun olan, olmayan ayrımını anlayamadım. Uygun olması nasıl bir şey? Birbirlerini istiyorlar mı yani?”

“Eh, onun gibi bir şey” dedim. Gelişigüzel bir akor girdim. Sesler tam olmasa bile, kulak tırmalamayacak ölçüde uygundu. Fakat şarkısını anımsayamadım. Yalnızca akor kalmış aklımda.

“Bu uygun ses mi şimdi?”

“Evet” diye yanıtladım.

“Ben pek anlayamıyorum” dedi. “Çıkan sesin garip bir tını olduğundan fazlasını bilemiyorum. İlk kez böyle bir ses duyuyorum. Ne söylemem gerektiğini bilemiyorum. Rüzgârın sesinden de, kuşların sesinden de farklı.”

Öyle dedikten sonra ellerini dizlerinin üzerine koyarak bir akordeona, bir de benim yüzüme baktı.

“Neyse. O aleti sana veriyorum. İstediğin kadar sende kalabilir. Böyle şeylerin kullanmayı bilenin elinin altında olması gerekir. Bende kalmasının bir anlamı yok” dedikten sonra, bir süre rüzgârın sesine kulak kesildi. “Ben bir kez daha makine odasına bakıp geleyim. Otuz dakikada bir kontrol etmek gerek. Pervanenin düzgün olarak dönüp dönmediğine, transformatörün sorunsuz çalışıp çalışmadığına bakmak için. Diğer odada bekleyebilir misiniz?”

Genç adam çıkıp gittikten sonra, ben de hem mutfak hem oturma odası olan odaya geçip, kızın hazırladığı kahveyi içtim.

“O müzik aleti mi?” diye sordu, kız.

“Müzik aleti türlerinden biri” dedim. “Müzik aletlerinin farklı türleri vardır. Her birinden de farklı sesler çıkar.”

“Körüğe benziyor.”

“Temel yapısı aynıdır.”

“Elime alıp bakabilir miyim?”

“Elbette” diyerek, akordeonu kıza verdim. Kız sanki kırılgan bir hayvan yavrusunu kucağına alırmış gibi, iki eliyle usulca alıp dikkatli gözlerle inceledi.

“Çok garip” dedi huzursuz bir gülümsemeyle. “Fakat, iyi oldu. Müzik aleti buldun işte. Sevinçli misin?”

“Buraya kadar gelmemiz bir işe yaradı işte.”

“Bu adam gölgesi tam olarak alınamayan bir adam. Çok az bir parça gölgesi kalmış” dedi kız, sesini alçaltarak. “Onun için ormanda kalıyor. Yüreği ormana girecek kadar güçlü değil, ama şehre de dönemiyor. Zavallı adam.”

“Sence annen de ormanda olabilir mi?”

“Belki öyledir, belki de değil” dedi kız. “Aslında ne olduğunu bilmiyorum. Bir an aklıma geliverdi öylesine.”

Genç adam yedi, sekiz dakika sonra kulübeye döndü. Bavulu açıp içindeki hediyelerimizi masanın üstüne dizdim. Küçük seyahat saati, satranç tahtası ve benzinli çakmak. Onları kaynak malzeme odasındaki eşyaların arasında bulmuştum.

“Bunlar müzik aletine karşılık bir teşekkür. Lütfen kabul et” dedim.

Genç adam ilk başta reddeder gibi olduysa da, sonunda hediyeleri kabul etti. Saate baktı, çakmağa baktı, sonra satranç tahtasına.

“Nasıl kullanıldığını biliyor musun?”

“Buna gerek yok” dedi. “Oturup izlemek için bile yeteri kadar güzel. Nasıl kullanacağımı da zaman içerisinde bulurum. Ne de olsa fazlasıyla zamanım var.”

Ayrılma vaktimizin geldiğini söyledim.

“Aceleniz mi var?” dedi buruk bir yüz ifadesiyle.

“Gün batmadan önce şehre dönüp biraz uyuduktan sonra işe başlayacağım” dedim.

“Haklısınız” dedi genç adam. “Anlayabiliyorum. Yolcu edeyim. Aslında ormanın girişine kadar beraber gelmek isterdim, ama iş saatlerinde buradan ayrılamıyorum.”

Kulübenin önünde onunla vedalaştık.

“Yine gelin lütfen. O müzik aletinin sesini dinletirsiniz” dedi genç adam. “Ne zaman olursa olsun fark etmez.”

“Teşekkür ederim” dedim.

Santralden uzaklaştıkça, rüzgâr sesi yavaş yavaş azaldı, ormanın girişine geldiğimizde kesiliverdi.

29
Haşlanmış Harikalar Diyarı

Göl, Masaomi Kondo, külotlu çorap

Tombul kızla birlikte yanımıza alacağımız eşyaları yüzerken ıslanmamaları için yedek gömleklerimizle sararak bohça haline getirip, başımızın üzerine sabitledik. Komik bir halimiz vardı, ama durup gülecek zamanımız da yoktu. Yiyecekleri, viskiyi ve fazla gelen gereçleri bıraktığımız için, başımızın üzerindeki eşya bohçası o kadar da yüksek değildi. El feneri, süveter, ayakkabı, cüzdan, bıçak ve karanlık karası aygıtı vardı sadece. Kızın eşyaları da hemen hemen o kadardı.

“Dikkatli gidin” dedi profesör. Loş ışıkta bakınca, profesör ilk karşılaştığım andakinden çok daha yaşlanmış gibi duruyordu. Teni gerginliğini kaybetmiş, saçları yanlış yere dikilmiş bitkiler gibi karman çorman olmuş, yüzünde yer yer kahverengi lekeler oluşmuştu. O haliyle, yorgun ve sıradan bir ihtiyarmış gibi duruyordu. Dâhi bilim adamı ya da herhangi başka bir şey olabilirler, ama insanlar yaşlanır, sonra da ölür.

“Hoşça kalın” dedim.

Karanlığın içinde halat yardımıyla suyun yüzeyine kadar indik. Ben önden inerek, aşağı ulaşınca ışıkla sinyal verdim ve kız da aşağı geldi. Karanlığın içerisinde vücudumu suya sokmak fazlasıyla rahatsız ediciydi ve bunu yapmak hiç içimden gelmiyordu, ama tercih hakkım yoktu. Önce ayağımın tekini suya sokup, sonra omzuma kadar suya girdim. Su dondurucu ölçüde soğuktu, ama nitelik açısından pek bir sorun yok gibiydi. Yabancı bir şeyler karışmamıştı, yoğunluğu da normaldi. Etraf bir kuyunun dibi gibi sessizdi. Havada ve karanlıkta en ufak bir hareket bile yoktu. Yalnızca bizim çıkardığımız su sesleri,

neredeyse onlarca kat artarak karanlığın içerisinde yankılanıyordu. Sanki suda yaşayan devasa bir hayvan geviş getiriyormuş gibi bir ses çıkıyordu. Suya girdikten sonra karnımdaki yaranın acısını dindirmek için profesörden bir şeyler yapmasını istemeyi tamamen unuttuğumun farkına vardım.

“Bu suyun içinde şu tırnaklı balık yüzüyor olamaz değil mi?” diye sordum, kızın olduğunu sandığım yöne doğru.

“Olamaz” dedi kız. “Herhalde. O yalnızca bir efsane.”

Yine de, her an kocaman bir balığın suyun dibinden yükselip, ayağımı ısırıp koparabileceği düşüncesini zihnimden söküp atamıyordum. Karanlık çok farklı korkuları tetikleyen bir unsur.

“Sülük de yok, değil mi?”

“Bilmem. Yoktur herhalde” diye yanıtladı, kız.

Birbirimize halatla bağlı halde, eşyalarımızı ıslatmamaya çalışarak usulca dümdüz yüzdük; kulenin çevresini dolaştığımızda, tam arka tarafta profesörün ışık tuttuğu noktaya ulaştık. Işık, bulutların süzgecinden geçerek gelen bir deniz feneri ışığı gibi karanlığı yararak suyun üzerinde bir noktayı uçuk sarıya boyamıştı.

“O yönde dümdüz ilerlememiz gerek” dedi kız. Yani suyun yüzeyine vuran ışıkla, bizdeki fenerin ışığını düz bir çizgi haline getirmemiz gerekiyordu. Ben önden yüzerken, kız da beni takip ediyordu. Benim kulaçlarım ve kızın kulaçları dönüşümlü olarak yankılanıyordu. Arada sırada yüzmeyi kesip, arkamıza dönerek, yönümüzü kontrol ediyor, rotamızı düzeltiyorduk.

“Eşyaları ıslatmamaya çalış” diye seslendi, kız. “Aygıt ıslanırsa kullanılmaz hale gelir.”

“Islanmaz” dedim. Fakat dürüst olmak gerekirse, eşyaların suya değmemesi için bir hayli çaba harcamam gerekiyordu. Her şey karanlığa gömülmüş durumdaydı ve suyun yüzeyinin neresi olduğu bile anlaşılmıyordu. Öyle ki, bazen kendi elimin nerede olduğunu bile tam olarak kestiremiyordum. Yüzerken aklıma Orpheus’un ölüler dünyası Hades’e ulaşmak için geçmek zorunda kaldığı yeraltı ırmağı Styks geldi. Dünyada sayılamayacak kadar çok farklı dinler ve mitolojiler var, ama insanların ölümle ilgili olarak düşündüklerinde, ulaştıkları nokta aşağı yukarı aynı oluyor. Orpheus teknesine binerek karanlıklar ırmağını geçmişti. Bense kafamın üzerine eşya bağlamış halde yüzerek geçiyordum. O anlamda Antik Çağ Yunanlıları benden çok daha akıllı olsalar gerek. Yaram kafamı kurcalıyordu, ama kafama takıp durmam hiçbir şeyi değiştirmeyecekti. Şansıma, yaşadığım heyecan dolayısıyla acıyı pek hissetmiyordum, zaten dikişler atsa bile ölümüme neden olacak kadar ağır bir yara da değildi.

“Sen gerçekten de, dedeme pek kızgın değil misin?” diye sordu, kız. Karanlık ve tuhaf yankılanma yüzünden, kızın hangi yönde ve ne kadar uzaklıkta olduğunu kestiremedim.

“Bilemiyorum. Ben de bilemiyorum” dedim, gelişigüzel bir yöne doğru. Kendi sesim bile tuhaf bir yönden geliyormuş gibiydi. “Dedenin anlattıklarını dinlerken, artık hiçbir şeyi umursamaz hale geldim sanırım.”

“Umursamak?”

“Ahım şahım bir hayat değildi, o kadar mükemmel bir beynim de yoktu.”

“İyi de, sen az önce kendi yaşantından memnun olduğunu söyledin.”

“Laf cambazlığı” dedim. “Kuyruğu dik tutmak gerek.”

Kız bir süre söylediklerime anlam vermeye çalıştı. O arada konuşmayı keserek yüzdük. Ölümün ta kendisi gibi derin ve ağır bir sessizlik suyun yüzeyine hâkim olmuştu. O balık nerede acaba, dedim içimden. O iğrenç tırnaklı balığın mutlaka bir yerlerde var olduğuna inanmaya başlamıştım. Balık suyun dibinde hareketsizce uyuyor muydu acaba? Belki de başka bir mağarada yüzerek dolaşıyordu. Yoksa bizim farkımıza varmıştı da, üzerimize doğru mu geliyordu? Balığın tırnaklarının ayağıma yapıştığı anı aklımdan geçirince içim ürperiverdi. Yakın bir gelecekte ölecek ya da tükenecek olsam bile, en azından o sefil yerde bir balığa yem olarak ölmek istemiyordum. Soğuk su yüzünden kollarım iyice tükenmişti, ama canla başla kulaç atmaya devam ettim.

“Fakat sen çok iyi bir insansın” dedi kız. Kızın sesinde yorgunluktan eser yoktu. Banyodaymış gibi rahat bir sesi vardı.

“Böyle düşünen çok az insan var” dedim.

“Ben öyle düşünüyorum işte.”

Yüzerek arkamıza dönüp baktık. Profesörün tuttuğu fenerin ışığı iyice arkamızda kalmıştı, ama elim henüz hedeflediğimiz kayaya ulaşmamıştı. Neden bu kadar uzak olmak zorunda diye düşündüğümde içimi bir bıkkınlık kaplamıştı. O kadar uzaksa eğer, önceden uzak olduğunu söylemeleri gerekirdi. Ben de bunu göze alarak yüzerdim. Balığa ne olmuştu acaba? Benim varlığımın farkına varabilecek miydi acaba?

“Dedem konusunda özür dilemek niyetinde değilim, ama” dedi kız. “Dedemin kötü bir niyeti yoktu. Fakat bir şeyi kafasına takınca gözü başka bir şeyi görmez. Bu bile aslında iyi niyetle başladığı bir şeydi. Sistem seni kurcalamaya başlamadan önce, bir şekilde kendince senin sırrını çözerek, seni kurtarmak istiyordu. Dedem de kendince Sistem’le

işbirliği ederek insanlar üzerinde deney yapmış olmaktan utanıyor aslında. Yaptığının yanlış olduğunu çok iyi biliyor.”

Suskunluğumu koruyarak yüzmeye devam ettim. Artık yapılanın yanlış olduğunun kabullenmenin hiçbir anlamı yoktu.

“Onun için, dedemi affet. Olur mu?” dedi kız.

“Benim affetmem ya da affetmememin dedenle bir alakası olduğunu sanmıyorum” diye yanıtladım. “Fakat, deden neden yarı yolda projeden ayrıldı acaba? O kadar sorumluluk hissediyorsa daha fazla kurban olmaması için Sistem’in içerisinde kalıp araştırmasına devam etmesi gerekirdi. Büyük örgüt içerisinde çalışmak ne kadar hoşuna gitmezse gitmesin, onun araştırmasının sonucu olarak insanlar sapır sapır düşüp öldüler işte.”

“Dedem Sistem’in kendisine güvenemez hale gelmişti” dedi kız. “Hesapçıların Sistem’i ve şifrecilerin Fabrika’sının aynı insanın sağ ve sol eli gibi olduğunu söylerdi dedem.”

“Nasıl yani?”

“Yani Sistem’in de, Fabrika’nın da yaptıkları teknik olarak aynı.”

“Teknik olarak evet. Fakat biz bilgileri koruruz, şifreciler çalar. Hedeflerimiz tamamen farklıdır.”

“Fakat eğer” dedi kız, “ikisi de aynı insan tarafından idare ediliyorsa, nasıl olur acaba? Yani sol el çalıyor, sağ el koruyor.”

Karanlığın içinde yavaş yavaş yüzmeye devam ederken, kızın sözlerini düşündüm. İnanılır gibi değildi, ama mümkün olma ihtimali de vardı. Gerçekten de ben Sistem için çalışıyordum, ama haydi bakalım Sistem’in içyapısını anlat, denilecek olsa neredeyse hiçbir şey

bilmiyordum. Bu devasa bir örgüt olmasından, temkinli yapısı dolayısıyla içeriyle ilgili bilgilerin kapalı tutulmasından kaynaklanıyordu. Biz yukarıdan direktif alıp, her birini teker teker yerine getiren varlıklardan öteye geçmezdik. Yukarının nasıl bir yapısı olduğunu, bizim gibi ayak takımından insanlar hayal bile edemezdi.

“Eğer senin söylediğin gibiyse, birileri mutlaka müthiş paralar kazanıyordur” dedim. “İki tarafı rekabet halinde tutmak yoluyla, fiyatları istedikleri gibi artırabilirler. Güç ellerinde olduğu sürece fiyatların dengesizleşmesinden endişe etmelerine de gerek yok.”

“Dedem Sistem içerisinde çalışırken bunun farkına vardı. Nihayetinde Sistem devletle işbirliği yapan bir özel girişimden başka bir şey değil. Özel girişimlerin tek amacı da kâr peşinde koşmaktır. Kâr için her şeyi yaparlar. Sistem bilgi mülkiyetini koruma sloganını dışarıya karşı etiket olarak kullanıyor, ama bu yalnızca göstermelik bir şey. Dedem araştırmasına öylece devam edecek olursa durumun iyice feci bir hal alacağını tahmin etti. Beynin keyfe göre yeniden yapılandırılması ve değiştirilmesi amaçlı araştırmalar ilerleyecek olursa, dünyanın ve insan varlığının saçma sapan bir hal alacağından endişelenmeye başladı. Bunun bir kontrolü, freni olması lazım. Fakat ne Sistem’de ne de Fabrika’da öyle bir şey var. Dedem projeden o yüzden ayrıldı. Sen ve diğer hesapçılar için talihsizlik, ama araştırmasını daha fazla devam ettirmesi daha büyük sorunlara yol açacak, ileride çok daha fazla kurban verilecekti.”

“Sormak istediğim bir şey var. Sen başından sonuna kadar her şeyi biliyordun değil mi?”

“Evet, biliyordum” diye itiraf etti kız, kısa bir an tereddüt ettikten sonra.

“Peki neden en başta söylemedin? Bunu yapmış olsaydın, şu saçma sapan yere gelmemize gerek kalmaz, zamandan da kazanmış olurduk.”

“Senin dedemle yüz yüze gelip, durumu tam olarak anlamanı istedim” dedi kız. “Üstelik ben söylesem bile, bana inanmazdın herhalde.”

“Belki de” dedim. Evet, yok üçüncü devre, yok ölümsüzlük gibi laflara kolay kolay inanmazdım.

Biraz daha yüzdükten sonra parmaklarımın ucu sert bir yüzeye çarptı. Düşüncelere dalıp gittiğimden, en başta bunun ne anlama geldiğini kestiremeyerek bir an bocaladıysam da, sonra kaya yüzeyi olduğunun farkına vardım. Bir şekilde yeraltı gölünü yüzerek geçmeyi başarmıştık.

“Ulaştık” dedim.

Kız da yanıma gelerek kayayı yokladı. Arkamıza dönüp baktığımızda, el fenerinin ışığı karanlığın içinde ufacık bir yıldız gibi kalmıştı. O ışığın gösterdiği hattan on metre kadar sağa kaymıştık.

“Herhalde buralarda bir yerde” dedi kız. “Su yüzeyinden elli santim kadar yukarıda, bir delik olması lazım.”

“Suyun altında kalmış olamaz mı?”

“Olamaz. Bu suyun yüzeyi her zaman aynı kalır. Neden olduğunu bilemiyorum, ama hep öyle olur. Elli santim yukarıda olduğu kesin.”

Eşyalarımı dağıtmamaya dikkat ederek, çıkının arasından el fenerimi çıkarıp, tek elimi kayanın çıkıntısına koyup dengemi sağlamaya çalışarak elli santim yukarısına ışık tutmaya çalıştım. Sarı, göz kamaştıran ışık kaya yüzeyi aydınlattı. Gözümün o ışığa alışması biraz zaman aldı.

“Delik falan yok galiba” dedim.

“Biraz daha sağ tarafa bak” dedi kız.

Başımın üzerini ışıkla aydınlatarak kaya yüzeyi boyunca hareket ettim. Fakat deliğe benzer bir şey bulamadım.

“Sağ taraf olduğuna emin misin?” diye sordum. Yüzmeyi bırakıp, suyun içerisinde hareketsiz kalınca, suyun soğuğu iliklerime kadar işlemeye başlamıştı sanki. Vücudumdaki tüm eklemler donmuş gibi sertleşmiş, ağzımı bile doğru düzgün açıp konuşamaz hale gelmiştim.

“Orası kesin. Biraz daha sağ.”

Titreyerek sağa doğru ilerledim. Nihayet kayaya sürttüğüm sol elim tuhaf bir cisme dokundu. Kalkan gibi yuvarlak bir çıkıntı halinde, hepsi hepsi uzunçalar büyüklüğünde bir şeydi. Parmak uçlarımla yoklayınca, yüzeyinde insan elinden çıkma bir oyma olduğu anlaşılabiliyordu. El fenerinin ışığını doğrudan oraya tutarak biraz daha ayrıntılı inceledim.

“Kabartma değil mi?” dedi kız.

Ses çıkarabilecek durumda olmadığımdan, sessizce başımı salladım. Evet, bu tam olarak bizim kutsal alana girerken gördüğümüz kabartmayla aynı motifleri taşıyan bir kabartmaydı. Ürkütücü tırnaklarıyla iki balık, kuyruklarını ve ağızlarını birleştirmiş halde dünyayı sarmışlardı. Yuvarlak kabartma sanki denizin üzerinde batmakta olan ay gibi, üçte ikisi suyun üzerinde kalmış, üçte biri ise suya batmıştı. Daha önce gördüğümüzle aynı şekilde, tüm ayrıntılar ustaca işlenmişti. Böylesine dengesiz bir zemin üzerinde, böylesine mükemmel bir oyma işçiliğini gerçekleştirmenin ne kadar zahmetli olacağı rahatlıkla anlaşılıyordu.

“Çıkış orası işte” dedi kız. “Herhalde giriş ve çıkışların tamamında aynı kabartma vardır. Yukarıya baksana.”

El fenerinin ışığını kaydırarak yukarıya doğru baktım. Kayanın biraz öne çıkıntı yapmış olması yüzünden net olarak göremedim, ama orada bir şeyler olduğu da anlaşılabiliyordu. El fenerini kıza verip, yukarıya çıkıp bakmaya karar verdim.

Kabartmanın üzerinde, elle tutunmak için gayet elverişli bir çıkıntı vardı. Vücudumdaki tüm gücü kullanarak, büzüşen vücudumu yukarı çekip, ayağımı kabartmanın üzerine koydum. Sonra sağ elimi uzatarak kayanın çıkıntı yaptığı kısmı yakalayıp, vücudumu yükselterek başımı kayanın üstüne kadar yükseltmeyi başardım. Evet, orada yan oyuklardan birinin girişi vardı. Karanlık yüzünden tam olarak görememiştim, ama cılız bir rüzgâr hissediliyordu. Serin, insana kendini yeşilliklerin altındaymış gibi hissettiren bir rüzgârdı, ama nihayetinde orada geçit benzeri bir yer olduğu anlaşılabiliyordu. Kayanın çıkıntısına iki dirseğimi koyarak, ayağımı çıkıntıya yerleştirip, vücudumu kayanın üzerine tamamen çıkarmayı başardım.

“Oyuk girişi var” dedim, yaramın acısına dayanmaya çalışarak.

“Bulduk sonunda” dedi kız.

El fenerini alıp, elinden tutarak kızın da yukarı çıkmasına yardım ettim. Oyuğun girişinde yan yana oturarak, bir süre zangır zangır titreyip durduk. Gömleğim, pantolonum iyice suya batırıldıktan sonra buzlukta dondurulmuş gibi soğuktu. Sanki devasa bir buzlu viski bardağı içinde yüzerek gelmiştik oraya.

Sonra başlarımızın üzerindeki eşyaları çözüp, gömleklerimizi değiştirdik. Süveterimi kıza verdim. Islanan gömleğimi ve ceketimi çıkarıp attım. Alt tarafım ıslak haldeydi, ama yedek pantolon ve iç çamaşırı getirmediğimden, yapacak bir şey de yoktu.

Kız karanlık karası kovucu cihazı kontrol ederken, ben de el fenerini birkaç kez yakıp söndürerek kulenin üzerinde bekleyen profesöre

oyuğun girişine ulaştığımız sinyalini gönderdim. Karanlığın içerisinde cılız bir halde görülen sarı ışık da, benim sinyalimle aynı şekilde iki, üç kez yanıp söndükten sonra kayboldu. O ışık kaybolunca dünya yeniden o kusursuz karanlığa gömülüverdi. Mesafe, ağırlık ve derinliğin hesaplanmasının mümkün olmadığı hiçlikler dünyasıydı artık orası.

“Gidelim” dedi kız. Kol saatimin ışığını açarak zamanı kontrol ettim. 07.18’di. Televizyon kanallarının tamamında sabah haberlerinin yayınlandığı saatti. Yeryüzündeki insanlar kahvaltılarını ederken hava durumu, baş ağrısı ilacı reklamı, Amerika’ya otomobil ihracatı sorununun son durumuyla ilgili bilgileri henüz tam olarak uyanmamış kafalarına yerleştirmeye çalışıyor olmalıydılar. Fakat hiç kimse benim bütün gece boyunca yeraltındaki labirentlerde dolaştığımı bilmiyordu. Buz gibi soğuk suda yüzdüğümü, sülüklerin kanımı emdiğini, karnımdaki yaranın acısı yüzünden çektiğim sıkıntıyı da bilmiyorlardı. Benim gerçeklik dünyam, belki de 28 saat 42 dakika sonra bitecekti. Televizyon haberlerinde hiç kimse böyle bir şeye yer vermez.

Oyuk o ana kadar geçtiklerimizden daha dar, neredeyse emeklemeden ilerlenemeyecek durumdaydı. Üstelik bir de, iç organlar gibi sağa, sola, yukarıya, aşağıya kıvrılıp duruyordu. Dikine çukurların içine girip, sonra çıkmak için tırmanılması gereken kısımları da vardı. Sanki lunaparklardaki sürat trenleri gibi daireler çizen kısımları da vardı. Bu yüzden ilerlemek bir hayli zaman aldığı gibi, eziyetliydi de. Burası herhalde karanlık karalarının oyduğu bir yer değil de, doğal aşınma sonucu ortaya çıkmıştı. Karanlık karaları bile böylesine eziyetli bir tünel kazmaya kalkmazlar herhalde.

Otuz dakika ilerledik, karanlık karası kovucu cihazı değiştirip on dakika kadar daha gittikten sonra o dolambaçlı dar geçit sona erdi; aniden tavanı yüksek bir alana çıkıverdik. Eski binaların giriş kapıları gibi sessiz ve karanlık, küf kokan bir yerdi. Kız büyük ışıkla bir sağ

tarafa, bir sol tarafa ilerleyen yolu aydınlattı. Koridorlar dümdüz karanlığın içine doğru ilerliyordu.

“Hangisi doğru acaba?” diye sordum.

“Sağ” dedi kız. “Yön olarak da doğru, hem rüzgâr da o taraftan geliyor. Dedemin söylediği gibi buralar Sendagaya semti, oradan sağa dönülünce Cingu Stadyumu yönüne ilerliyor olsa gerek.”

Yeryüzündeki manzarayı hayalimde canlandırmaya çalıştım. Eğer kız haklıysa, tam üzerimizde yan yana iki erişteci, Kavabe Yayınevi ve Victor stüdyoları olmalıydı. Benim gittiğim berber de o yakınlardaydı. Yaklaşık on yıldır aynı berbere gidiyordum.

“Bu yakınlarda sürekli gittiğim berber var” dedim.

“Öyle mi?” dedi kız, bir hayli ilgisini çekmiş gibi.

Dünyanın sonu gelmeden berbere gidip saç kestirmek de pek fena bir düşünce değilmiş gibi geldi. Ne de olsa önümdeki yirmi dört saat boyunca doğru dürüst bir şey yapabilecek değildim. Banyoya girip rahatlamak, üstümü başımı değiştirdikten sonra berbere gitmek belki de yapılabilecek en iyi şeylerdi.

“Dikkatli ol” dedi kız. “Artık karanlık karalarının yuvalarına yaklaştık sanırım. Sesleri duyuluyor, iğrenç bir koku da gelmeye başladı. Benden ayrılmamaya çalış, hemen arkamdan gel.”

Kulak kesildim, havayı kokladım, ama ne öyle bir ses duyabildim, ne de koku alabildim. Hafif ıslığı andırır bir ses dalgası duymuş gibi oldum, ama tam olarak ayrımsayamadım.

“O tipler bizim yaklaştığımızı biliyorlar mı acaba?”

“Elbette” dedi kız. “Burası karanlık karalarının ülkesi. Onların bilmediği hiçbir şey olamaz. O yüzden öfkelenmiş haldeler. Bizim onların kutsal yerlerinden geçip yuvalarına yaklaştığımızı da biliyorlardır. Bizi yakalayacak olurlarsa başımıza gelecekleri sen tahmin et. Onun için benden ayrılma. Birazcık bile uzaklaşırsan ellerini uzatıp yakalar, çekip götürüverirler seni.”

Birbirimize bağlı olduğumuz halatı iyice kısaltarak, aramızda elli santimetre mesafe bıraktık.

“Dikkat et. Bu taraftaki duvar yok” dedi kız, tiz bir sesle ve ışığı sol tarafa tuttu. Kızın söylediği sol taraftaki duvar kaybolmuş, yerini koyu karanlık bir mekân almıştı. Işık ok gibi düz bir çizgi üzerinde karanlığı yarıyordu, ama biraz ileride karanlığa gömülüp, kayboluveriyordu. Karanlık sanki yaşıyor, nefes alıyor ve kımıldanıyor gibiydi. Jöle kıvamında, ağır bir karanlıktı.

“Duyuyor musun?” dedi kız.

“Duyuyorum” dedim.

Karanlık karalarının sesini artık ben de net olarak duyabiliyordum. Fakat doğrusunu söylemek gerekirse, sesten ziyade kulak çınlaması gibiydi bu. Ses karanlığı yararak geliyordu, kulağımı matkap ucu gibi delen binlerce böceğin saldırısına uğramış gibiydim. Ses etraftaki duvarlarda şiddetle yankılanıyor, kulak zarımı tuhaf bir şekilde eğip büküyordu sanki. Elimdeki feneri fırlatıp atarak, yere çöküp kulaklarımı ellerimle sımsıkı kapatmaktan başka bir şey istemiyordum. Vücudumdaki tüm sinirler nefret yüklü bir zımpara kâğıdının altında kalmış gibiydi.

O nefret ömrüm boyunca tecrübe ettiğim her türlü nefretten farklıydı. Karanlık karalarının nefreti cehennemin oyuklarından fışkırıp gelerek bizi ezip geçmeye, parçalara ayırmaya çalışıyor gibiydi. Yeraltının tüm

karanlığı aynı yerde yoğunlaşmış, ışığın ve gözlerin anlamını yitirdiği bir dünyada dengesiz ve kirli bir zaman akıntısı devasa bir yumak haline gelerek üzerimize yüklenivermişti sanki. O ana kadar nefretin öyle bir ağırlığı olabileceğini aklımın ucundan bile geçirmemiştim.

“Sakın durma!” diye bağırdı kız, kulağımın tam dibinde. Tok bir sesti, titremiyordu. Ancak kızın bağırmasıyla yürümeyi kestiğimi fark edebildim.

Kız birbirimize belimizden bağlı olduğumuz halatı var gücüyle çekiştiriyordu. “Asla durmamalısın. Duracak olursan her şey biter. Karanlığın içine sürükleyiverirler.”

Fakat ayaklarım hareket edecek gibi değildi. Onların nefreti ayaklarımı zemine çivilemişti sanki. Zaman belleğimin kadim bir anına doğru tersine akıyor gibiydi. Artık hiçbir yere gidebilecek durumda değildim.

Karanlığın içinde kızın tokadı olanca ağırlığıyla yanağıma iniverdi. Duyma yetimi bir anlığına kaybettirecek kadar şiddetli bir tokattı.

“Sağ!” diye bağırdığını duydum, kızın. “Sağ! Anladın mı? Sağ ayağını öne at! Sağ diyorum sana, seni ahmak!”

Takırtılar çıkaran sağ ayağımı nihayet öne atabildim. Karanlık karalarının sesindeki cüretkâr ton da bir an hafifleyivermişti sanki.

“Şimdi sol!” Kız tekrar bağırınca, bu kez sol ayağımı öne attım.

“Evet, işte böyle! Sakin ol, adım adım ilerle. İyi misin?”

İyi olduğumu söyledim, ama tam olarak ses çıkarıp çıkaramadığımı kendim de anlayamadım. Anlayabildiğim tek şey, karanlık karalarının bizi karanlığın içine çekmeye çalıştıklarıydı. Korkuyu kulaklarımızdan

vücudumuzun içine salıyor, ayaklarımızı kilitliyor, yavaş yavaş pençelerine düşürmeye çalışıyorlardı.

Ayaklarım bir kez hareket etmeye başlayınca, bu kez az önceki halimin aksine, içimde koşma isteği yükseliverdi. O iğrenç yerden bir an önce kurtulmak istiyordum.

Fakat kız sanki aklımdan geçenleri okumuş gibi, elini uzatıp bileğimi sımsıkı yakalayıverdi.

“Işığı ayak bastığın yere tut” dedi. “Sırtını duvara vererek, yan yan yürü. Tamam mı?”

“Tamam” dedim.

“Işığı asla yukarı çevirme.”

“Neden?”

“Karanlık karaları orada. Hemen oracıktalar” dedi kız, fısıltıyla karışık bir sesle. “Karanlık karalarına asla doğrudan bakmamalısın. Gördüğün anda ayakların hareket edemez hale gelir.”

El fenerlerimizin ışıklarıyla bastığımız yeri aydınlatarak, adım adım yan yan ilerledik. Arada sırada yanaklarımızı yalayan serin rüzgâr, ölü balık gibi iğrenç bir koku taşıyor, her seferinde de nefesim kesiliverecekmiş gibi oluyordum. Kendimi iç organları dışarı fırlayarak böceklerin yuvası haline gelen devasa bir balığın içerisine hapsolmuş gibi hissediyordum. Karanlık karalarının sesi hâlâ duyuluyordu. O seslerin sanki ses çıkmasına imkân olmayan bir yer sıkılarak zorla ses çıkarılıyormuş gibi bir havası vardı. Diyaframım büzüşmüş, ağzımın içi tuhaf kokulu bir tükürükle dolmuştu.

Yine de ayaklarım refleks olarak yana doğru ilerliyordu. Tüm dikkatimi sağ ve sol ayağımı dönüşümlü olarak ilerletmeye vermiştim. Arada sırada kız bana bir şeyler söylüyordu, ama kulaklarım onun ne dediğini tam olarak algılayamıyordu. Yaşamım boyunca karanlık karalarının sesini belleğimden silemeyeceğimi düşünüyordum. Onların sesi, bir gün yeniden karanlıkla birlikte üzerime çullanıverecek, bir gün mutlaka, onların yapış yapış elleri ayak bileğime yapışıverecekti belki de.

Bu kâbustan farksız dünyaya adım atmamın üzerinden ne kadar süre geçtiğini artık anlayabilecek durumda değildim. Kızın elindeki karanlık karası aletinin yeşil ışığı yandığına göre, o kadar uzun bir süre geçmiş olamazdı, ama ben kendimi iki, üç saattir oradaymışım gibi hissediyordum.

Fakat bir süre sonra havanın akımının aniden değişiverdiğini hissettim. Çürük kokusu hafiflemiş, kulaklarımdaki basınç gel git dalgası gibi çekilmiş, seslerin yankıları da farklılaşmıştı. Karanlık karalarının sesleri de uzaklardan gelen deniz uğultusunu andırır hale gelmişti. En beter yeri aşmayı başarmıştık. Kız ışığı yukarı kaldırınca, ışık yeniden bir kaya duvarını aydınlattı. Kayaya yaslanarak derin bir nefes alıp, ellerimizin tersiyle yüzümüze yapışıp kalan terimizi sildik.

Uzunca bir süre kız da, ben de tek kelime etmedik. Karanlık karalarının uzaklardan gelen sesleri de yavaş yavaş kesildi, sessizlik etrafımızı yeniden sarmalayıverdi. Yalnızca uzaklarda yere düşen su damlalarının yankılanmaları kalmıştı geriye.

“Bu kadar nefret ettikleri şey nedir acaba?” diye sordum, kıza.

“Işığın bulunduğu dünya ve orada yaşayan insanlar” dedi kız.

“Şifrecilerin onlarla işbirliği yapabileceklerine inanmıyorum. Çıkarları ne olursa olsun.”

Kız sözlerimi yanıtlamadı. Bunun yerine bileğimi güçlüce sıktı.

“Şu an ne düşündüğümü biliyor musun?”

“Bilmiyorum” dedim.

“Senin bundan sonra gideceğin dünyaya ben de birlikte gelebilsem ne kadar güzel olurdu.”

“Bu dünyadan vazgeçerek mi?”

“Evet, öyle” dedi kız. “Çok sıkıcı bir yer burası. Senin bilincinin içerisinde yaşamak çok daha keyifli olurdu.”

Hiçbir şey söylemeden başımı iki yana salladım. Ben, kendi bilincimin içinde yaşamak falan istemiyordum. Başka birinin bilincinin içinde yaşamak da istemiyordum.

“İlerlemeye devam edelim” dedi kız. “Buralarda oyalanamayız. Çıkış vazifesi gören kanalizasyonu bulmamız gerek. Şimdi saat kaç?”

Kol saatimin düğmesine basarak kadranın ışığını açtım. Parmaklarım inceden inceye titriyordu. Titremenin geçmesi biraz zaman alacak gibiydi.

“8.20” dedim.

“Cihazları değiştireyim” diyen kız, diğer cihazı açarak, o ana kadar kullandığımız cihazı şarj konumuna getirdikten sonra eteğiyle gömleğinin arasına öylesine bir hareketle sıkıştırıverdi. Oyuğun girişinden geçtiğimizden bu yana tam bir saat geçmiş demekti. Profesörün anlattıklarına göre, biraz daha ileride sinema salonunun ağaçlı yoluna doğru sola kıvrılan bir yol olması gerekiyordu. Oraya kadar gidince metro hattı da burnumuzun dibine geliverecekti. En azından metro,

yeryüzündeki dünyanın sınırı demekti. Böylece biz, karanlık karalarının ülkesinden kaçmayı başarmış olacaktık.

Bir süre daha ilerledikten sonra, yol düşündüğüm gibi keskin bir dönemeçle sola dönüverdi. Herhalde gingko ağaçlarının sıralı olduğu yola çıkmış olmalıydık. Mevsim sonbahar başlangıcı olduğuna göre, gingko ağaçlarının yaprakları hâlâ tüm yeşilliğini koruyordu herhalde. Sıcak güneş ışıklarını, taze çimen kokusunu ve sonbaharın ilk rüzgârını kafamın içinde canlandırdım. Orada saatlerce uzanarak gökyüzünü izlemek istiyordum. Berbere gidip saç kestirmek, oradan doğruca Gaien Parkı'na giderek çimenlerin üzerine uzanıp gökyüzüne bakmak. Sonra içebileceğim kadar bira içmek. Dünyanın sonu gelmeden önce.

"Dışarıda hava açık mıdır acaba?" diye sordum, önüm sıra yürüyen kıza.

"Bilmem. Bilmeme imkân da yok" dedi kız.

"Hava durumuna bakmamış mıydın?"

"Öyle şeylere bakmadım. Zaten bütün gün senin evini arayıp durmuştum."

Gece evden çıkarken gökte yıldız görüp görmediğimi anımsamaya çalıştım, ama bir faydası olmadı. Anımsayabildiğim tek şey Skyline içinde araba teybinden Duran Duran müziği dinleyen genç çiftti. Yıldızlar belleğimden tamamen çıkıp gitmişti sanki. Şöyle bir düşündüm de, belki de aylardır kafamı kaldırıp yıldızlara bakmamıştım. Üç ay önce gökyüzündeki tüm yıldızlar silinip gitmiş bile olsa, ben bunun bile farkına varmamış olurdum. Baktığım, anımsadığım şeyler gümüş bilezikler, kauçuk saksısının dibine düşmüş dondurma çubukları gibi şeylerden ibaretti. Böyle bakınca çok yetersiz ve düzensiz bir yaşam sürdüğümü düşündüm. Yugoslavya taşrasında bir koyun çobanı olarak doğmuş, her gece Büyükayı Takımyıldızı'na

bakarak yaşayan biri de olabilirdim herhalde, diye düşündüm bir an. Skyline, Duran Duran, gümüş bilezikler, karma işlemi, koyu mavi tüvit takım... Her şey, ama her şey çok eskiden gördüğüm bir rüya gibiydi artık. Sanki yüksek basınçlı bir presin altında ezilip plaka haline gelen bir araba gibi, farklı türden bellek parçalarım tuhaf bir şekilde tekdüzeleşmişti. Belleğim karmaşık yollarla birbirine bağlı haldeyken kredi kartı inceliğinde bir plaka haline gelivermişti. Tam karşıdan bakıldığında tuhaflık hissedilmiyordu belki, ama yan taraftan bakıldığında neredeyse hiç anlamı olmayan ince bir çizgiden ibaretti. Evet, benim her şeyim onun içinde, ama o şeyin kendisi plastik bir karttan başka bir şey değil. Onu çözebilmek üzere özel olarak yapılmış cihazın yuvasına yerleştirilmediği sürece, hiçbir anlamı yok.

Tahminime göre birinci devre silikleşmeye başlamıştı. O yüzden kendi gerçek belleğimi böylesine tekdüze ve bana ait olmayan bir şey gibi hissetmeye başlamıştım. Bilincim gitgide benden uzaklaşıyor gibiydi. Zamanla benim kimlik kartım daha da incelecek, bir kâğıt gibi incecik olacak ve sonunda silinip gidecekti.

Kızın peşi sıra robot gibi yürürken, bir kez daha Skyline'daki çifti anımsamaya çalıştım. Onları neden o kadar kafama taktığımı kendim de anlayamıyordum, ama onlardan başka anımsadığım bir şey de yoktu. Şu an o ikisi ne yapıyorlar acaba, diye düşündüm. Fakat sabahın sekiz buçuğunda onların ne yapıyor olabileceklerini hayalimde canlandıramadım. Belki hâlâ yataklarında uyuyorlardı, belki de trenlere binmiş çalıştıkları şirketlere gidiyorlardı. Bunlardan hangisini yapıyorlardı bilmiyordum. Gerçeklik dünyasındaki eylemler ile hayal gücüm birbirine düzgünce bağlanmış durumda değildi. Bir televizyon dizisi senaristi olsa uygun bir mantıkla bir şeyler yazıverirdi kesin. Kadın Fransa'da öğrenim görürken bir Fransız'la evlenir ancak kocası trafik kazası sonucu bitkisel hayata girer. Sonra o hayattan yorularak Tokyo'ya döner, Belçika ya da İsviçre büyükelçiliğinde çalışmaya başlar. Gümüş bilezik evliliğinden kalan bir hatıradır. Burada araya

Nice sahilinin kış manzarası girer. Kadın o bilezikleri hiç çıkarmamaktadır. Banyoya girerken, seks yaparken bile bileğindedir. Adam Yasuda Konferans Salonu'nun öğrenciler tarafından işgal edildiği günlerden kalmadır ve *Küller ve Elmas* filminin kahramanı gibi sürekli güneş gözlüğü takmaktadır. Bir televizyon kanalının gözde yönetmenlerindendir, olay sırasında etkilendiği göz yaşartıcı gaz rüyalarına girmekte, sık sık uykusundan uyanmaktadır. Karısı beş yıl önce bileklerini keserek intihar etmiştir. Burası yine araya geçmişe ait görüntüler olarak girer. Geçmişe ait görüntülerin çok olduğu bir dizidir. Adam kadının bileğinde sallanan bilezikleri her görüşünde, sağ bileğine takmasını ister. "Olmaz" der, kadın. "Yalnızca sol bileğime takıyorum."

Casablanca tarzı bir piyanist çıkarmak da hoş olabilir. Alkolik bir piyanist. Piyanonun üzerinde her zaman içine az limon sıkılmış sek cini durmaktadır. Piyanist ikisinin ortak arkadaşıdır ve ikisinin sırlarını bilmektedir. Yetenekli bir caz piyanisti iken, alkol yüzünden hayatını mahvetmiştir.

Buraya kadar aklımdan geçirdikten sonra, aptalca gelmeye başlayınca daha fazla düşünmekten vazgeçtim. Böylesi bir senaryonun gerçeklikle uzaktan yakından ilgisi yoktu. İyi ama peki gerçeklik ne o zaman, diye düşünmeye başlayınca da kafam iyice karışıyordu. Gerçeklik ağzına kadar kumla doldurulmuş büyükçe bir karton kutu gibi ağırdı ve baş edilecek gibi değildi. Üstelik aylardır hiç yıldız görmemiştim.

"Artık dayanabileceğimi sanmıyorum" dedim.

"Neye?" diye sordu, kız.

"Karanlık, küf kokusu, karanlık karaları… her şeye. Islak pantolona, karnımdaki yaraya. Dışarıdaki havanın nasıl olduğunu bile bilmiyorum. Bugün günlerden ne?"

“Az kaldı” dedi kız. “Az sonra bitecek.”

“Kafam karmakarışık” dedim. “Dışarısını doğru düzgün anımsayamıyorum. Düşündüğüm her şey garip yönlere sapıveriyor.”

“Ne düşünüyordun?”

“Masaomi Kondo, Ryoko Nakano ve Tsutomu Yamazaki’yi.”

“Unut o zaman” dedi kız. “Hiçbir şey düşünmemeye çalış. Az sonra buradan kurtaracağım seni.”

Bunun üzerine ben de artık hiçbir şey düşünmemeye karar verdim. Hiçbir şey düşünmemeye başlayınca, pantolonun tüm soğukluğuyla bacaklarıma yapıştığının farkına vardım. Vücudum üşümüştü, karnımdaki yarada yine keskin bir acı baş göstermişti. Bu kadar üşüdüğüm halde, tuhaftır çişim gelmemişti. Acaba en son ne zaman çişimi yapmıştım? Belleğimi şöyle bir yokladım, ama bir yararı olmadı. En son ne zaman işediğimi anımsayamıyordum.

En azından, yeraltına indikten sonra bir kez bile yapmamıştım. Peki ya ondan önce? Ondan önce araba sürüyordum. Hamburger yemiş, Skyline’daki çifti görmüştüm. Peki ya daha önce? Daha önce uyuyordum. Tombul kız gelip beni uyandırmıştı. O arada çişimi yaptım mı acaba? Herhalde yapmadım. Kız bir eşyayı çantaya tıkıştırır gibi beni zorla uyandırmış, öylece dışarı çıkarmıştı. İşemeye zamanım olmamıştı. Peki ya daha önce? Daha önce ne olduğunu net olarak anımsayamıyordum. Doktora gittim, sanırım. Doktor da karnımdaki yarayı dikmişti. Fakat nasıl bir adamdı? Bilemiyordum, ama doktordu işte. Beyaz önlüklü doktor, apış arası tüylerimin biraz üzerini dikmişti. Ondan önce ya da sonra çişimi yaptım mı acaba?

Bilmiyorum.

Herhalde yapmadım. Eğer o sıralarda da çişimi yapmış olsam, çişimi yaparken yaradan gelen acıyı çok net anımsıyor olurdum. Öyleyse uzun bir süredir çişimi yapmamışım demektir. Kaç saat?

Saati düşünmeye başlayınca, kafamın içi kuş yuvalarının şafak sonrasındaki hali gibi karmakarışık oluverdi. 12 saat? 28 saat? 32 saat? Çişim nereye kaybolmuştu acaba? O arada ben bira da içtim, kola da içtim, viski de. O kadar sıvı nereye gitti acaba?

Dur bakalım. Belki de ben hastaneye önceki gün gitmiştim. Dün sanki o günden tamamen farklı bir gün gibiydi. Fakat dünün nasıl bir gün olduğu konusunda, hiçbir fikrim yoktu. Dün dediğimiz muallak bir zaman kesitinden başka bir şey değil. Sanki su emerek irileşmiş kocaman bir soğan gibi. Neresinde ne olduğu, neresine basılırsa ne çıkacağı belli değil.

Birçok şey atlıkarınca gibi yaklaşıp uzaklaşıyordu. O iki adamın karnımı yarmaları ne zaman olmuştu acaba? O olay benim süpermarketin kafesine oturmamdan önce miydi, yoksa sonra mıydı acaba? Dahası ben acaba neden çiş meselesini o kadar kafama takıyordum?

“Bulduk” diyen kız, arkasına dönerek dirseğimi sımsıkı yakaladı. “Kanalizasyon. Çıkış.”

Çiş meselesini kafamdan atıp kızın el fenerinin duvarda aydınlattığı kısma baktım. Orada bir insanın zorla geçebileceği büyüklükte, çöp oluğu gibi dörtgen bir delik vardı.

“Fakat bu kanalizasyon değil ki” dedim.

“Kanalizasyon onun iç tarafında. Bu kanalizasyona ulaşan yan geçit. Bak, lağım kokusu geliyor.”

Yüzümü deliğe yaklaştırarak havasını kokladım. Yeraltı labirentinde dolaşıp durduktan sonra, lağım kokusunu bile özlemiştim. Net bir rüzgârın iç taraftan geldiği de hissedilebiliyordu. Az sonra yer ince ince titremeye başlayarak, deliğin iç taraflarından metro treninin geçip giderken çıkardığı ses duyuldu. Ses on, on beş saniye sürdükten sonra, su musluğunu hafifçe kapatırken olduğu gibi zayıflayıp, kesiliverdi. Şüphem kalmamıştı. Orası çıkıştı.

“Nihayet bulduk” diyen kız, uzanıp boynumu öptü. “Neler hissediyorsun?”

“Öyle şeyler sorma” dedim. “Hiç bilemiyorum.”

Delikten içeri önce kız daldı. Dar delik bir süre dümdüz devam ediyordu. El fenerimin ışığında kızın kalçaları ve baldırlarından başka bir şey görünmüyordu. Kızın baldırları, bende Çin marulunun beyaz ve düz kök kısmını çağrıştırdı. Islanan eteği, baldırlarına öksüz çocuklar gibi sımsıkı yapışmıştı.

“Hey, orada mısın?”diye bağırdı, kız.

“Buradayım” dedim ben de, bağırarak.

“Ayakkabı var burada.”

“Nasıl bir şey?”

“Siyah, kösele erkek ayakkabısı. Teki yalnızca.”

Biraz sonra ayakkabıyı ben de gördüm. Eski, topukları aşınmış bir ayakkabıydı. Ucuna bulaşan çamur kurumuş, beyazlaşmıştı.

“Neden böyle bir yerde ayakkabı var ki?”

“Bilmem. Belki de karanlık karalarının yakaladığı birinin ayağından çıkıvermiştir.”

“Belki de” dedim.

Bakacak başka bir şey olmadığından kızın etek ucuna bakarak ilerlemeye devam ettim. Eteği arada sırada yukarı sıyrılıyor, bacaklarının çamur bulaşmamış beyaz kısmı ortaya çıkıveriyordu. Eskilerden örnek alarak konuşacak olursak, jartiyerle kopça arasında kalan boşluk. Eskiden kadın çoraplarının üst kısmı ile jartiyer arasında boşluk kalırdı. Külotlu çoraplar çıkmadan önce.

Derken, kızın beyaz teni bana eskileri anımsattı. Jimi Hendrix, Cream, Beatles, Otis Redding, işte o dönemler. Peter and Gordon’un “I go to Pieces”inin başlangıç akorlarının bir kısmını ıslıkla denedim. İyi şarkıydı. Tatlı ve insanın içine işleyen bir şarkı. Duran Duran gibilerinden çok daha iyiydi. Belki de artık yaşlandığım için böyle hissediyordum. Ne de olsa yirmi sene önce moda olmuş bir parçaydı. Yirmi yıl önce kimin aklına külotlu çorapların çıkacağı gelirdi ki?

“Neden ıslık çalıyorsun?!” diye bağırdı, kız.

“Bilmem. İçimden geldi” diye yanıtladım.

“Şarkının adı ne?”

Söyledim.

“Ben bilmiyorum öyle bir şarkı.”

“Sen doğmadan önce moda olmuş bir parça.”

“Ne anlatıyor, o şarkıda?”

“Vücudun parça parça olup, yok olmasını.”

“Neden öyle bir şarkıyı ıslıkla çalıyorsun ki?”

Şöyle bir düşündüm, ama nedeni yoktu. Öylesine aklıma gelivermişti.

“Bilmem” dedim.

Aklıma başka bir parça getirmeye çalışırken, kanalizasyona ulaştık. Kanalizasyon dediysem de, yalnızca kalınca bir beton boruydu. Çapı bir buçuk metre kadardı, dibinde iki santimetre kadar yükseklikte su akıyordu. Suyun yol yaptığı çizgilerin kenarlarında vıcık vıcık yosunlar bitmişti. İleriden birkaç kez geçen trenlerin sesi duyuldu. Tren sesi artık kulaklarımı rahatsız eder bir hal almıştı, sarı, cılız bir ışık da görünüyordu artık.

“Neden kanalizasyon hattı metro hattına bağlı?” diye sordum.

“Aslında bu kanalizasyon değil” dedi kız. “Buralardaki yeraltı sularını toplayıp, metro hattının kanalına akıtıyor. Fakat nihayetinde kullanılmış atık sular da topraktan sızıp karıştığı için, pis su. Şimdi saat kaç?”

“9.53” diye yanıtladım.

Kız eteğinin belinin içine kıstırdığı karanlık kovucuyu çıkarıp açarak, oraya kadar kullandığımız aletle değiştirdi.

“Haydi bakalım, az kaldı. Fakat temkini elden bırakmamak gerek. Metro hattı içerisinde de hâlâ güçlüler. Az önceki ayakkabıyı sen de gördün.”

“Gördüm” dedim.

“İrkildin mi?”

“Eh, bir hayli.”

İkimiz beton boru hattı içerisinde suyun aktığı yönde ilerledik. Ayakkabılarımızın lastik tabanlarının suyu sıçratırken çıkardığı ses, etrafta ağız şapırdatması gibi yankılanıyor, o sesi bastıracak şekilde tren sesleri yaklaşıp uzaklaşıyordu. Metro trenlerinin sesini duyduğum için hayatımda ilk kez böylesine bir sevinç yaşıyordum. Yaşamın kaynağı gibi canlı ve gürültülüydü. Ses sanki göz kamaştırıcı bir ışıkla sarmalanarak geliyormuş gibiydi. Trende farklı farklı insanlar, gazete ya da dergilerini okuyarak farklı yerlere gidiyorlardı. Renkli baskı afiş ve reklamları, kapının üzerindeki metro hattı haritasını anımsadım. Ginza Hattı her zaman sarı renkle gösterilirdi. Neden sarı olduğunu bilemiyorum, ama sarı olarak belirlenmiştir. O yüzden Ginza Hattı aklımdan geçtiğinde, gözlerimin önünde sarı tonları beliriverir.

Boru hattının çıkışına ulaşmamız pek fazla zaman almadı. Çıkış, demir parmaklıklarla kapatılmıştı, ama bir insanın geçebileceği kadar bir kısmı kırılmıştı. Beton derince kazılmış, demir parmaklıklar kopartılıp alınmıştı. Karanlık karalarının işi olduğu belliydi, ama ilk kez içimden onlara teşekkür ettim. Eğer demir parmaklıklar sağlam bırakılmış olsaydı, dışarıdaki dünya burnumuzun ucuna kadar gelmişken ileriye geçemeyecektik.

Yuvarlak çıkışın dışında sinyal lambaları alet dolabı gibi dört köşe kutu benzeri bir şey vardı. İki ray hattını ayıran sütunlar belirli aralıklarla sıralanmıştı. Sütunlara iliştirilen ışıklar hattı cılız bir biçimde aydınlatıyordu, ama gözlerimi fazlasıyla kamaştırıyorlardı. Uzun süre ışıksız yeraltında dolaşmaktan gözlerim karanlığın bir parçası haline gelmişti sanki.

“Burada biraz duralım, gözlerimiz ışığa alışsın” dedi kız. “Böyle bir ışığa on, on beş dakikaya kalmaz alışırız. Alıştıktan sonra ilerler, orada daha güçlü ışığa alıştırırız. Yoksa gözlerimiz görmez hale gelir. O zamana kadar asla trenlere bakma. Tamam mı?”

“Tamam” dedim.

Kız kolumu tutup, beni betonun kuru bir yerine oturttu, kendisi de yanıma oturdu. Sonra vücuduma destek olacak şekilde, dirseğimin biraz yukarısını iki eliyle kavradı.

Tren sesi yaklaşmaya başlayınca yüzümüzü yere çevirip, gözlerimizi kapattık. Göz kapaklarımın ardında sarı bir ışık bir süre yanıp söndükten sonra, kulaklarımızı acıtan bir gürültüyle kaybolup gitti. Gözlerim kamaşınca birkaç iri gözyaşı damlası akıverdi. Gömleğimin koluyla yanağıma akan yaşları sildim.

“Korkma, hemen alışırsın” dedi kız. Onun da gözleri akmış, yanağını ıslatmıştı. “Üç, dört tren daha geçerse yeterli olur. Böylece gözlerimiz de alışır, istasyonun yakınına kadar gideriz. Oraya varınca, artık karanlık karalarının bize saldırma ihtimali kalmaz. Sonra da yeryüzüne çıkarız.”

“Daha önce de buna benzer bir şey yapmıştım” dedim.

“İnip metro hattında mı yürüdün?”

“Nereden çıkarıyorsun? Işıktan söz ediyorum. Göz kamaştırıcı ışık yüzünden gözlerimin aktığı olmuştu.”

“O dediğin, herkesin başına gelir.”

“Hayır, öyle değil. O şekilde değil. Farklı gözler, farklı bir ışıktı. Çok da soğuktu. Gözlerim şimdi olduğu gibi karanlığa alışmıştı, ışığa bakamıyordum. Gözlerim çok farklıydı.”

“Başka bir şeyler anımsıyor musun?”

“Yalnızca o kadar. Başka bir şey anımsamıyorum.”

“Belleğin tersine dönmeye başladı muhtemelen” dedi kız.

Kız vücudunu bana iyice yapıştırdığından, memelerinin yumuşaklığını kolumda hissedebiliyordum. Altımdaki ıslak pantolon yüzünden, vücudum çok üşüyordu, ama yalnızca o kısmı sıcaktı.

“Artık yeryüzüne çıkıyoruz, ama bir planın var mı? Bir yerlere gitmek, bir şeyler yapmak, birileriyle buluşmak gibi” diyen kız, kol saatine göz attı. “Geriye 25 saat 50 dakika kalmış.”

“Eve dönüp banyoya gireceğim, üstümü başımı değiştireceğim. Sonra da berbere giderim belki de” dedim.

“Ben de seninle birlikte evine gelebilir miyim?” diye sordu, kız. “Ben de banyoya girmek, üstümü değiştirmek istiyorum.”

“Olur, fark etmez” dedim.

Aoyama yönünden ikinci tren gelince, yüzümü yine aşağı çevirerek gözlerimi kapattım. Işık gözlerimi yine kamaştırdı, ama bu kez az önceki kadar gözyaşı gelmedi.

“Saçların berbere gidecek kadar uzamamış” dedi kız, el fenerinin ışığını başıma tutarak. “Üstelik uzun saç sana daha fazla yakışır.”

“Uzun saçtan sıkıldım” dedim.

“Yine de, berbere gidecek kadar uzamamış. En son ne zaman berbere gittin?”

“Bilmem” dedim. En son ne zaman berbere gittiğimi anımsayabilecek durumda değildim. Çişimi en son ne zaman yaptığımı bile anımsayamıyordum. Bir hafta öncesi, neredeyse insanlık tarihi kadar geçmişte kalmış gibi geliyordu.

“Evinde bana uygun bir şeyler var mı?”

“Sanırım, yok.”

“Olsun, bir şekilde hallederim” dedi kız. “Yatağını kullanacak mısın?”

“Yatak?”

“Yani kız çağırıp seks yapacak mısın?”

“Bunu hiç düşünmedim” dedim. “Sanırım yapmam.”

“Öyleyse, orada yatabilir miyim? Dedemin yanına dönmeden önce biraz uyumak istiyorum.”

“Benim için fark etmez, ama Sistem’in adamları ya da şifreciler her an evimi basabilirler. Ne de olsa birden popüler oluverdim, üstelik kapım da kilitlenebilecek durumda değil.”

“Hiç dert değil” dedi kız.

Herhalde gerçekten dert etmiyordur, diye geçirdim aklımdan. İnsanların dert ettiği şeyler çok farklı olabilir.

Şibuya yönünden gelen üçüncü tren, hemen önümüzden geçip gidiverdi. Gözlerimi kapatıp yavaşça saydım. On dörde kadar saydığımda, trenin kıç kısmı önümüzden geçip gitmişti. Böylelikle yeryüzüne çıkmak için birinci aşamayı geçmiştik. Artık kuyuya sallandırılma, devasa balığa yem olma tehlikesi kalmamıştı.

“Haydi bakalım” diyen kız, ellerini kolumdan çekip ayağa kalktı. “Yola çıkalım artık.”

Başımı tamam anlamında sallayarak ayağa kalktım, kızın ardı sıra metro hattına indim. Sonra da Aoyama İççome yönüne doğru yürümeye başladık.

30
Dünyanın Sonu

Çukur

Sabah uyandığımda, ormanda yaşadıklarımı sanki rüyamda görmüşüm gibi bir his vardı içimde. Fakat bunların rüya olmasına imkân yoktu. Masamın üzerinde akordeon zayıf düşmüş bir küçük hayvan gibi büzüşmüş yatıyordu. Her şey gerçekte olmuştu. Yeraltından gelen rüzgârla dönen pervane de, hüzünlü genç görevli de, müzik aleti koleksiyonu da gerçekti.

Fakat bunlardan farklı olarak, gerçek dışı bir ses kafamın içinde çınlamaya devam ediyordu. Sanki kafamın içine bir şeyler saplanırmış gibi bir sesti. Ses dinmeden sürüyor, kafamın içerisinde düz yüzeyli bir şeyler inşa ediyordu. Başım ağrıyor gibi değildi. Kafam gayet normaldi. Fakat gerçek dışı bir haldeydi.

Yattığım yerden odanın içinde göz gezdirdim, ama odada dikkat çekecek bir değişiklik yoktu. Tavan, dört duvar, yer yer engebeli bir hal almış zemin, perdeler her zamanki gibiydi. Masa vardı, masanın üzerinde akordeon vardı. Duvarda paltom ve kaşkolüm asılıydı. Paltomun cebinden eldivenlerim görünüyordu.

Sonra tek tek vücudumun hareketlerini kontrol ettim. Vücudumun farklı kısımları normal olarak hareket ediyordu. Gözlerim acımıyordu. Tuhaf olan hiçbir şey yoktu.

Buna rağmen, o pürüzsüz ses kafamın içinde çınlayıp duruyordu yalnızca. Ses düzensiz, birleşik bir sesti. Aynı nitelikte birkaç ses birbirine karışmıştı sanki. Sesin nereden geldiğini anlamaya çalıştıysam da, ne kadar kulak kesilirsem kesileyim, sesin geldiği yönü anlayamadım. Ses kendi kafamın içinde ortaya çıkıyor gibiydi.

Fakat emin olmak için yataktan kalkıp pencereye giderek dışarı baktığımda nihayet o sesin kaynağını anladım. Pencerenin hemen altında, üç yaşlı adam toprakta bir çukur açıyorlardı. Ses, kürekler donarak sertleşen toprağa daldırıldığında çıkan sesti. Havanın soğukluğu yüzünden ses olduğundan farklı yayılmış, beni de şaşırtmıştı. Üst üste gelen olaylar yüzünden sinirlerimin biraz gerilmiş olması da, başka bir neden olabilir.

Saatin ibreleri ona yakın bir saati gösteriyordu. İlk kez o saate kadar uyuyordum. Albay beni neden kaldırmamıştı acaba? Yaşlı adam benim hasta olduğum günler dışında, bir gün bile ihmal etmeden beni saat tam dokuzda uyandırır, iki kişilik kahvaltı koyduğu tepsiyi odama getirirdi.

Saat on buçuğu bekledim, ama Albay gelmedi. Şansıma küserek aşağıdaki mutfağa inip ekmek ve içecek alarak, odama dönüp kahvaltımı tek başıma yaptım. Uzun süre kahvaltıyı iki kişi yapmaya alıştığımdan belki de, kahvaltının tadı tuzu yoktu. Ekmeğin yalnızca yarısını yiyip, kalanını hayvanlar için ayırdım. Sonra da, sobanın sıcaklığı odayı ısıtana kadar paltoma sarınıp yatağın üzerinde kımıldamadan oturdum.

Dünkü gerçek dışı gibi gelen ılık hava bir gecede kayboluvermiş, her zamanki gibi ağır, bunaltıcı bir soğuk odayı kaplayıvermişti. Sert bir rüzgâr esmiyordu, ama etraftaki manzara tamamen eski haline dönmüş, kuzeydeki zirvelerden güneydeki çorak topraklara kadar kar taşıyan bulutlar insanın nefes almasını güçleştirecek ölçüde alçalmıştı.

Pencerenin altındaki dört ihtiyar çukur açmaya devam ediyorlardı.

Dört?

Az önce baktığımda, evet üç kişilerdi. Üç ihtiyar kürekleri kapmış çukur açıyorlardı. Şimdi ise, dört ihtiyar vardı. Herhalde sonradan bir kişi daha katılmıştır, dedim. Lojmanlarda sayılamayacak kadar ihtiyar

insan vardı. Dört ihtiyar dört ayrı yerden sessiz sedasız çukurun ayaklarının dibindeki kısmını derinleştiriyorlardı. Arada sırada esen rüzgâr ihtiyarların ince ceketlerinin eteklerini savuruveriyordu, ama soğuk onları pek etkilemiyor gibiydi. Yanakları kızarmış halde, dinlenmeden kürek sallamaya devam ediyorlardı. Aralarında terleyip ceketini çıkaranı bile vardı. Ceket sanki bir kabuk gibi, ağacın dalında rüzgârla salınıp duruyordu.

Oda ısınınca sandalyeme oturup, masanın üzerindeki akordeonu elime alarak körüğünü yavaşça açtım. Kendi odama getirdikten sonra bakınca, en başta ormanda gördüğümde edindiğim izlenimin tersine, çok daha ustalıkla yapılmış olduğu anlaşılıyordu. Tuşları ve körüğü eskimiş, renkleri atmıştı, ama ahşap gövdesine sürülen boyanın tek bir yeri bile soyulmamıştı, yeşil renkle yapılan bitki motifleri de bütünlüğünü koruyordu. Bir çalgıdan ziyade, sanat eseri olarak da düşünülebilirdi. Körüğünün hareketleri bir parça hantallaşmıştı elbette, ama bu kullanmaya engel değildi. Olasılıkla uzun süre hiç insan eli değmeden öylece kaderine terk edilmişti. Fakat bu çalgının bir zamanlar nasıl bir insan tarafından çalındığını, hangi süreçten geçerek o ormandaki yere ulaştığını bilemiyordum. Her şey bir gizem perdesinin arkasındaydı.

Yalnızca süslemeleri değil, çalgı işlevlerine bakıldığında da akordeon tam bir usta işiydi. Bir kere ufaktı. Katlandığında ceketin içine sığdırmak mümkündü. Fakat bunun için çalgı işlevlerinden fedakârlık edilmiş değildi ve bir akordeonda olması gereken tüm özelliklere sahipti.

Körüğü birkaç kez açıp kapatarak, hareket tarzına ellerimi alıştırdıktan sonra sağ elimle nota tuşlarına basarken, sol elimle de akor tuşlarını denedim. Tüm sesleri sırayla çıkardıktan sonra kısa bir mola verip, çevreden gelen seslere kulak kesildim.

İhtiyarların çukur kazmaya devam ettikleri, gelen seslerden anlaşılıyordu. Dört küreğin ucunun toprağı dişlerken çıkardığı ses bozuk bir

ritim halinde de olsa, net bir şekilde odaya ulaşıyordu. Rüzgâr arada sırada pencere camını sarsıyordu. Pencerenin dışında tepenin yer yer karla kaplı yokuşu görünüyordu. Akordeonun sesinin ihtiyarların kulaklarına ulaşıp ulaşmadığını bilemiyordum. Herhalde duymuyorlardı. Ses o kadar yüksek değildi, rüzgârın yönü de tersti.

Akordeon çalmayalı bir hayli zaman olmuştu ve eskiden çaldığım akordeon da klavyeli yeni tiplerden olduğu için, eski tarz tuşlara alışmam epey eziyetli oldu. Küçük ebatlarda yapıldığı için düğmeler küçüktü, üstelik birbirine de çok yakındı. Çocuklar ya da kadınlar için uygun olabilirdi, ama kalın parmaklı bir yetişkin erkeğin dilediği gibi çalabilmesi bir hayli güç bir işti. Üstelik belirli bir ritim dahilinde körüğü yaylandırmak gerekiyordu.

Yine de bir iki saat harcayarak bazı basit akorları yerine uygun ve hatasız olarak çıkarmayı başardım. Fakat bir türlü bütünlüğü olan melodiler aklıma gelmiyordu. Tekrar tekrar tuşlara basarak melodileri anımsamaya çalıştığım halde, çıkan ses anlamsız akor dizilerinden öteye geçmiyor, beni hiçbir yere götürmüyordu. Arada sırada seslerin rastlantısal sıralaması bana aniden bir şeyler anımsatacak gibi oluyordu, ama kafamın içinde beliren ışık havaya karışıp kayboluveriyordu.

Benim tek bir melodi bile anımsayamamış olmamın bir nedeni de, sanırım ihtiyarların kürek sesleriydi. Elbette tek neden bu değildi, ama çıkardıkları sesler zihnimi yoğunlaştırmama engel oluyordu. Kürekler-den gelen sesler fazlasıyla keskindi, sanki hemen kulağımın dibinde çıkıyormuş gibiydi. O yüzden bir süre sonra ihtiyarların kafamın içinde çukur açtıklarını düşünmeye bile başladım. İhtiyarların kürekleri inip kalktıkça, benim kafamın içindeki boşluk da durmaksızın büyüyor gibiydi.

Hemen öğleden önce rüzgâr aniden şiddetini artırdı ve karla karışık esmeye başladı. Pencere camına vuran kar taneleri tok sesler çıkarıyordu. Buz gibi sertleşen beyaz kar taneleri pencere pervazının üzerinde

dağınık bir biçimde sıralandıktan sonra, yine rüzgârla uçup gidiverdi. Tutacak cinsten bir kar değildi, ama bir süre sonra bol nem taşıyan bir kar haline dönüşeceği de belliydi. Her zaman öyle oluyordu zaten. Sonra doğa yeniden karla örtülecekti. O sert kar taneleri, yoğun kar yağışının habercisiydi.

Fakat ihtiyarlar kara hiç aldırış etmiyorlarmış gibi çukur kazmaya devam ettiler. Sanki karın yağacağını en baştan beri biliyorlarmış gibi bir halleri vardı. Hiçbiri başını kaldırmıyor, hiçbiri ara vermiyor, hiçbiri konuşmuyordu. Ağaç dalına asılı ceket bile olduğu yerde rüzgârda dalgalanmaya devam ediyordu.

İhtiyarların sayısı altıya çıkmıştı. Sonradan eklenen iki ihtiyar kazma ve el arabası kullanıyordu. Kazmayı tutan ihtiyar, çukurun içine girerek sert toprağı kazıyor, el arabalı olanı ise dışarıda biriken toprağı kürekle arabaya atarak, yokuştan aşağı indirip atıyordu. Çukur artık bellerine ulaşacak kadar derinleşmişti. Sert rüzgârın sesi bile onların kazma ve kürek seslerini boğmaya yetmiyordu.

Şarkı bulmaktan vazgeçerek akordeonu masanın üzerine bırakıp, pencerenin önünde bir süre ihtiyarların çalışmalarını izledim. İhtiyarların yaptıkları işi yönetiyor gibi görünen biri yoktu. Hepsi aynı şekilde çalışıyor, hiç kimse direktif ya da emirler vermiyordu. Kazmalı ihtiyar mükemmel bir şekilde sert toprağı parçalıyor, dört ihtiyar toprağı kürekleriyle dışarı atıyor, diğeri de el arabasıyla sessizce aşağı taşıyordu.

Fakat o çukura baktıkça aklımda bazı sorular belirmeye başladı. Bir kere çukur çöp atmak için fazlasıyla büyüktü, bir diğer nokta ise karın yağmak üzere oluşuydu. Belki çukur özel bir amaçla açılıyor da olabilirdi. Fakat yine de, kar o çukurun içini ertesi günün sabahına kadar tamamen doldurmuş olacaktı. İhtiyarlar bulutların vaziyetine bakacak olsalar bunu hemen anlarlardı. Zaten kuzeydeki zirveler çoktan yamaçlarının ortalarına kadar karla kaplanmıştı.

Orada durup düşünerek ihtiyarların yaptıkları işe bir anlam veremeyince sobanın başına dönüp sandalyeye oturarak, aklımda hiçbir düşünce olmaksızın kömürlerin kor kızıllığını dalgın dalgın izlemeye başladım. Büyük olasılıkla aklıma tek bir şarkı bile getiremeyeceğimi düşünüyordum. Çalgım olsa da, olmasa da fark eden bir şey yoktu. Sesleri ne kadar yan yana sıralarsam sıralayayım, ortada bir şarkı olmadığı sürece yan yana sıralanmış seslerden başka bir şey olmuyorlardı. Masanın üzerindeki akordeon ise yalnızca güzel bir cisim olmaktan öte geçmiyordu. Sanki santral görevlisinin sözlerini çok daha iyi anlamaya başlamış gibiydim. Ses çıkarmaya gerek yok, güzelliklerini izlemek yeter, demişti. Gözlerimi kapatarak, pencere camına vurmaya devam eden kar tanelerinin çıkardığı sesi dinledim.

Öğlen yemeği saati geldiğinde, ihtiyarlar nihayet işlerine ara vererek lojmanlarına döndüler. Arkalarında toprağa öylece bırakılmış kazma ve küreklerden başka bir şey kalmamıştı.

Pencerenin önüne oturup etrafında kimseciklerin kalmadığı çukura bakarken, komşu odamdaki Albay gelerek kapımı vurdu. Her zamanki kalın paltosunu giymiş, siperlikli işçi şapkasını başına iyice geçirmişti. Paltosuna da, şapkasına da karlar yapışmıştı.

“Herhalde bu akşam gibi kar bir hayli tutar” dedi. “Öğlen yemeği getireyim mi?”

“Çok iyi olur” dedim.

On dakika kadar sonra, kucaklamış bir halde getirdiği tencereyi sobanın üzerine koydu. Sonra sanki kabuklu bir hayvanın mevsim değişikliğine uyum sağlamak için kabuğunu değiştirmesi gibi, şapkasını, paltosunu ve eldivenlerini özenli hareketlerle çıkardı. Son

olarak parmaklarıyla yamyassı olmuş, ağarmış saçlarını düzeltip, sandalyeye oturarak derin bir nefes aldı.

“Kahvaltıya gelemedim, kusura bakma” dedi yaşlı adam. “Sabahtan beri işten işe koşuşturdum, kahvaltı etmeye zaman bile bulamadım zaten.”

“Sakın çukur kazmış olmayasınız?”

“Çukur? Haa, şu çukur. O benim işim değil. Çukur kazmayı sevmiyor değilim gerçi” diyerek, kıs kıs güldü. “Şehirde yapılacak işlerim vardı.”

Tencere ısınınca yemekleri iki ayrı tabağa koyarak, masaya yerleştirdi. Yemek erişteli sebze haşlamasıydı. Yemeğini üfleyerek soğutup, iştahla yedi.

“O çukur ne için?” diye sordum, Albay’a.

“Hiçbir şey için değil” dedi yaşlı adam, kaşığını ağzına götürürken. “Onlar yalnızca çukur kazmak amacıyla çukur kazıyorlar. O anlamda, sadece bir çukur.”

“Anlayamıyorum.”

“Basit. Onlar çukur kazmak istedikleri için çukur kazıyorlar. Başka bir amaçları yok.”

Ekmeğimi ısırırken, aklımda çukurla ilgili düşünceler dolaşıyordu.

“Onlar arada sırada çukur kazarlar” dedi yaşlı adam. “Herhalde prensipte benim kendimi satranca kaptırmamla aynı olsa gerek. Anlamsız, hiçbir yere ulaşmayan bir hareket. Fakat bunun bir önemi yok. Kimsenin anlama ihtiyacı yok, hiç kimse bir yere ulaşmayı da düşünmüyor. Biz burada hepimiz kendimize ait çukurlarımızı kazıyoruz. Anlamsız

hareketler, ilerlemesi olmayan çabalar, hiçbir yere ulaşmayan yürüyüşler... Mükemmel değil mi sence? Hiç kimse yaralanmıyor, hiç kimseye yetişmek gerekmiyor, kimse kimseyi geçmiyor. Zafer yok, yenilgi de yok.”

“Sanırım söylediklerinizi anlayabiliyorum.”

Yaşlı adam başını birkaç kez yukarıdan aşağı sallayarak, tabağının ucunu kaldırıp yemeğin kalan suyunu içti.

“Belki de bu şehirdeki bazı şeyler sana doğal değilmiş gibi gelebilir. Fakat bizim için doğal olan bu. Doğal, katıksız, huzur dolu. Bir gün mutlaka sen de anlarsın, ben de anlamanı isterim. Ömrümün uzunca bir süresini asker olarak geçirdim, bundan da pişman değilim. O da kendi çapında keyifli bir yaşamdı. Barut dumanları, kan kokusu, süngülerin ışıltısı, hücum borularını şimdi bile arada sırada anımsıyorum. Fakat bizi o savaşlara sürükleyen şeyin ne olduğunu bir türlü anımsayamıyorum. Şeref, vatanseverlik, mücadele ruhu, nefret gibi şeyleri yani. Sen şu an yürek denilen şeyi kaybetme endişesi içerisindesindir belki. Ben de korktum. Bunda utanacak bir şey yok.” Albay burada sözlerini keserek, bir süre doğru sözcükleri arıyormuş gibi, bakışlarını havada gezdirdi. “Fakat yüreğini fırlatıp atabildiğin anda, huzur da gelir seni bulur. Senin şimdiye kadar hiç tatmadığın kadar derin bir huzur. Bunu sakın unutma.”

Sessizce başımı yukarıdan aşağıya salladım.

“Bu arada şehirde senin gölgenle ilgili şeyler duydum” dedi Albay, ekmeğiyle tabağını sıyırırken. “Anlatılanlara bakılırsa senin gölgenin durumu pek iyi değilmiş. Yediği her şeyi kusuyormuş, üç gündür yeraltındaki odasındaki yatağından çıkmamış. Pek fazla bir ömrü kalmadı herhalde. Eğer sen de istiyorsan, bir görmeye gidiver istersen. O seninle görüşmek istiyormuş çünkü.”

“Öyle mi?” dedim, kafam biraz karışmış gibi bir hal takınarak. “Benim için fark etmez, ama kapı bekçisi görüşmemize izin verir mi acaba?”

“Elbette görüştürür. Gölge ölmek üzere, sahibinin o gölgeyi görmeye hakkı var. Bu belirlenmiş bir kural. Gölgenin ölümü şehir için katı törenlerden biridir. Her ne kadar kapı bekçisi bile olsa, bu işe karışamaz. Karışması için bir sebep de yok zaten.”

“Şimdi gider bir bakarım öyleyse” dedim, bir süre duraksadıktan sonra.

“İyi olur” dedi yaşlı adam, yanıma yaklaşıp eliyle omzuma vurarak. “Akşam olup da kar tutmadan önce git. Ne de olsa, gölge dediğin insanın en yakın varlığıdır. Elinden geleni yaparsan, sonraları kendini daha iyi hissedersin. Doğru düzgün ölmesine yardımcı ol. Sana acı verebilir belki, ama bu kendin için yapman gereken bir şey.”

“Çok iyi biliyorum” dedim. Sonra paltomu giyerek, kaşkolümü boynuma doladım.

31
Haşlanmış Harikalar Diyarı

Turnike, Police, deterjan

Boru hattının çıkışından Aoyama İççome'ye kadar pek fazla bir mesafe yoktu. İkimiz hat üzerinde ilerleyip, tren geldiğinde sütunların arasına çekilerek kendimizi koruduk. Biz trenin içini net olarak görebiliyorduk, ama metro yolcuları dönüp bize bakmıyordu bile. Metro yolcuları dışarıda bir manzara görmeyi ummazlar zaten. Gazetelerini okuyor ya da öylesine boş boş etrafa bakınıyorlardı. Metro şehir içinde hareket etmek için etkin ve kolay bir yol olmaktan öteye geçmez. Hiç kimse metroya keyif için binmez.

Yolcu sayısı pek fazla değildi. Neredeyse hiç ayakta yolcu yoktu. İşe gitme saati geçmiş bile olsa, benim bildiğim kadarıyla, sabah saat onu geçse bile Ginza Hattı çok daha kalabalık olurdu.

"Bugün günlerden neydi?" diye sordum, kıza.

"Bilmiyorum. Bugünün hangi gün olduğu aklımın ucundan bile geçmedi" dedi kız.

"Hafta içi günlere oranla yolcu sayısı çok az" diyerek, başımı hafifçe yana eğdim. "Belki de pazar günüdür."

"Pazar günüyse ne olmuş?"

"Bir şey olduğu yok. Yalnızca pazar günüdür" dedim.

Metro hattında düşündüğümden çok daha kolay yürünüyordu. Geniş, engelsiz, trafik ışıksız bir yol; ayrıca arabalar da geçmiyordu. Bağış toplayanlar olmadığı gibi, sarhoşlar da yoktu. Duvarlardaki floresan

lambalar ayaklarımızı bastığımız yeri yeterince aydınlatıyordu, cereyan sayesinde havası da temizdi. En azından yeraltındaki küf kokan havayla karşılaştırıldığında şikâyet edilecek bir durum yoktu.

Önce Ginza yönüne giden bir treni savuşturduk, sonra da Şibuya trenini. Nihayet Aoyama İççome İstasyonu'nun yanı başına geldiğimizde, sütunların gölgesinden peronun ne durumda olduğuna baktık. Metro hattında yürüdüğümüzü görevliler görecek olursa başımız belayı girerdi. Nasıl bir bahaneyle kendimizi savunabileceğimizi hiç bilemiyordum. Peronun en başında yukarı çıkılan bir merdiven görünüyordu. Önünü kapatan çit kolayca geçilebilecek gibiydi. Sorun istasyon görevlilerine yakalanmamaktı.

Ginza yönüne giden trenin gelerek peronda duruşunu, kapılarını açarak yolcularını kusup, yeni yolcularını aldıktan sonra hareket edişini sütunların gölgesinde hiç kımıldamadan izledik. Kondüktörün perona inip, yolcuların inip binmesini kontrol ettikten sonra hareket için işaret verdiğini gördük. Tren gözden kaybolunca istasyon görevlileri de bir yerlere gidiverdi. Karşı taraftaki peronda da görevli yoktu.

"Gidelim" dedim. "Koşmadan, hiçbir şey yokmuş gibi yaparak yürü. Koşacak olursan yolcular şüphelenebilir."

"Tamam" dedi kız.

Sütunların gölgesinden çıkarak, peronun dibine kadar hızlı adımlarla ilerleyip, sanki bu her gün yaptığımız bir şeymiş gibi bir edayla demir merdivenlerden çıkıp, çiti geçtik. Bizim neyin nesi olduğumuzu merak eden gözlerle bize bakıyorlardı. Pantolonumuz ve eteğimiz sırılsıklam ıslak, saçlarımız dağınık, ışıklardan gözlerimiz kamaşmış ve terlemiş bir haldeydik. Öyle birilerinin metro işletmesiyle ilgili olabileceğine hiç kimse ihtimal bile vermez. Fakat kim kalkar da keyif olsun diye metro hattında gezintiye çıkar ki?

Onlar kendilerince bir yoruma ulaşmadan önce peronu hızla geçerek bilet turnikesine ulaştık. Turnikenin önüne geldiğimiz anda da biletimizin olmadığı aklıma geliverdi.

“Biletimiz yok” dedim.

“Kaybettik deyip parasını öderiz” dedi kız.

Turnikede bekleyen genç görevliye biletlerimizi kaybettiğimizi söyledim.

“İyice baktınız mı?” dedi istasyon görevlisi. “Çok fazla cebiniz var çünkü. Bir kez daha bakar mısınız lütfen?”

Turnikenin önünde giysilerimizin her tarafını arıyormuşuz gibi yaptık. O arada istasyon görevlisi kuşku dolu bakışlarla kılığımızı süzüyordu.

Evet, yok, dedim.

“Nereden bindiniz?”

Şibuya, dedim.

“Şibuya’dan buraya kadar gelmek için ne kadar ödemiştiniz?”

Unuttuğumu söyledim. “120 bilemedin 140 yen kadar bir şeydi sanırım.”

“Anımsamıyor musunuz?”

“Kafamız dalgındı biraz” dedim.

“Gerçekten Şibuya’dan mı bindiniz?” diye sordu, istasyon görevlisi.

“İyi de buraya gelen trenin ilk kalkış yeri Şibuya değil mi? Niye yalan söyleyelim?” diye, itiraz ettim.

“Karşı perondan bu perona geçmiş de olabilirsiniz. Ginza Hattı bir hayli uzundur. Üstelik Tsudanuma’dan Tozai Hattı ile Nihonbaşi’ye çıkarak, orada tren değiştirerek buraya kadar gelmiş de olabilirsiniz.”

“Tsudanuma?”

“Mesela yani” dedi istasyon görevlisi.

“Peki Tsudanuma’dan buraya ücret ne kadar? O ücreti ödeyeceğim. Yeterli olur değil mi?”

“Tsudanuma’dan mı geldiniz?”

“Hayır” dedim. “Tsudanuma’ya hayatımda bir kez bile gitmedim.”

“Öyleyse niye ödüyorsunuz?”

“Sen öyle dedin diye.”

“Ben mesela demedim mi?”

O sırada sonraki tren gelince, inen yirmi kadar yolcu turnikeden geçip dışarı çıktılar. Bense çıkıp gidişlerini arkalarından izledim. Aralarında biletini kaybeden tek bir kişi bile yoktu. Sonra paz-arlığımıza kaldığımız yerden devam ettik.

“Peki hangi mesafenin ücretini ödersek razı olacaksınız?” diye sordum.

“Bindiğiniz yerden buraya kadar” dedi istasyon görevlisi.

“Şibuya diyorum ya işte” dedim.

“Fakat ücretini anımsamıyorsunuz.”

“Öyle şeyler hemen unutuluverir. Herhalde sen de McDonald’s’ta kahvenin ne kadar olduğunu anımsamıyorsundur.”

“Ben McDonald’s kahvesi falan içmem” dedi istasyon görevlisi. “Öyle şeyler israftan başka bir şey değil.”

“Mesela yani” dedim. “Öylesi küçük ayrıntılar hemen unutuluverir.”

“Her neyse. Biletini kaybeden herkes az para ödemeye çalışıyor. Herkes buraya gelip, Şibuya’dan bindiğini söylüyor. Herkes aynı.”

“Her neresi dersen parasını vereceğim diyorum ya işte. Neresi olsun?”

“Nereden bindiğinizi ben nerden bileyim?”

Hiçbir yere ulaşmayan tartışmadan yorulduğum için 1 000 yenlik bir banknot çıkarıp, adamın önüne koyduktan sonra elimi kolumu sallayarak dışarı çıktım. İstasyon görevlisinin arkamızdan bağırışını duyuyorduk, ama duymuyormuş gibi yaparak yürümeye devam ettik. Dünyanın sonunun gelmesine o kadar az bir süre kalmışken, bir iki bilet için daha fazla esir edilmek istemiyordum. Zaten şöyle bir düşünecek olursak, biz trene bile binmemiştik.

Dışarıda yağmur yağıyordu. İğne gibi ince bir yağmur, yerleri ve ağaçları iyice ıslatmıştı. Herhalde tüm gece boyu yağmış olmalıydı. Yağmurun yağması biraz içimi kararttı. O gün benim son günümdü, değerli bir gündü. Yağmur yağmasını istemiyordum. Bir iki gün iyice açık bir hava olsa yeterdi. Sonra J.G. Ballard romanlarındaki gibi, bir ay boyunca aralıksız yağsa bile, hiç umurumda olmazdı. Ben güneş ışıklarının her yanı kapladığı bir çimenlikte uzanıp müzik dinlemek, bira içmek istiyordum. Başka bir şey istemiyordum.

Fakat sanki benim isteklerime karşı gelirmişçesine, yağmurun kesilmek gibi bir niyeti yoktu. Kat kat buzdolabı saklama poşetiyle sarılmış gibi görünen bulutlar, havayı en ufak bir boşluk bırakmayacak şekilde kaplamış, ince yağmur damlaları bırakmaya aralıksız devam ediyorlardı. Sabah baskısı gazetelerinden birini alıp, hava durumuna bakmak istediysem de, gazete almak için metronun bilet kontrol noktasının yakınına kadar gitmem gerekecekti ve oraya kadar gidersem de istasyon görevlisiyle aramızdaki o anlamsız tartışma kaldığı yerden yeniden başlayacaktı. O yüzden gazete almaktan vazgeçtim. Gün can sıkıcı başlamıştı. O günün hangi gün olduğunu da hâlâ bilmiyordum.

İnsanlar hep şemsiyelerini açmış halde yürüyorlardı. Şemsiyesiz yürüyen bir ikimiz vardık. Bir binanın saçağının altına girip, Akropolis kalıntılarını izlermiş gibi, bir süre şehrin manzarasını dalgın dalgın izledik. Sıra sıra rengârenk arabalar yağmurla ıslanan kavşakta gidip geliyorlardı. Ayaklarımın altında, yerin derinliklerinde karanlık karalarının o ürkünç dünyasının olacağı aklımın ucundan bile geçmezdi.

“Yağmur yağdığı iyi oldu” dedi kız.

“Neden?”

“Neden olacak, hava açık olsaydı gözlerimizin kamaşmasından dolayı bir süre dışarı çıkamazdık. İyi olmadı mı?”

“Eh, belki” dedim.

“Şimdi ne yapacaksın?” diye, sordu kız.

“Önce sıcak bir şeyler içelim. Ondan sonra eve dönüp banyoya gireceğim.”

Yakınlardaki bir süpermarkete girip, girişin yakınındaki sandviç büfesinden iki mısır çorbası ve iki salamlı yumurtalı sandviç sipariş ettik. Bankonun içindeki kız üstümüzün başımızın pis haline önce biraz şaşırdıysa da, farkına varmamış gibi yaparak doğal tavrını bozmadan siparişlerimizi aldı.

“İki mısır çorbası ve iki salamlı yumurtalı sandviç” dedi kız.

“Doğrudur” dedim. Sonra “Bugün günlerden ne?” diye sordum.

“Pazar” diye yanıtladı.

“Gördün mü?” dedim, tombul kıza. “Tutturmuşum.”

Çorba ve sandviçlerimiz gelene kadar yanımızdaki taburede bırakılan *Sports Nippon* gazetesini okuyarak zaman öldürmeye çalıştım. Spor gazetesi okumanın bir faydası olacağını hiç sanmıyordum, ama hiçbir şey okumamaktan da iyiydi. Gazetenin tarihi 2 Ekim Pazar’dı. Spor gazetesinde hava durumu kısmı yoktu, ama onun yerine, at yarışı sayfalarında yağmurun durumu ayrıntılı olarak verilmişti. Yağmurun olasılıkla akşama doğru dineceği, ama her halükârda son yarışlarda pistin ağır olacağı ve yarışın çetin geçeceği yazılıydı. Cingu Stadyumu’nda Yakult ve Çunichi son maçlarını oynanmışlar, Yakult 6:2 yenilmişti. Cingu Stadyumu’nun tam altında karanlık karalarının büyük bir yuvası olduğunu hiç kimse bilmiyordu.

Kız ilk sayfasına bakmak istediğini söyleyince, o sayfayı ayırarak verdim. Kızın okumak istediği yazı “Meni içildiğinde ten güzelleşir mi?” başlıklı makaleydi galiba. Hemen altında “Kafese kapatıp tecavüz ettiler” başlıklı bir başka haber vardı. Kafese kapatılmış bir kadına nasıl tecavüz edebildiklerini hayalimde canlandıramadım. Herhalde uygun bir yol bulmuşlardır. Fakat her ne şekilde olursa olsun bir hayli zahmetli bir iş olsa gerek. Sanırım benim yapmama imkân yok.

“Baksana, meninin yutulması hoşuna gider mi?” diye sordu kız, bana.

“Pek umursamam” diye yanıtladım.

“Fakat burada şöyle yazıyor. ‘Erkekler genelde oral seks sırasında kadının menilerini yutmalarından hoşlanırlar. Bu sayede erken kendinin kadın tarafından her şeyiyle kabul edildiğinden emin olur. Bu bir tören, bir onaydır’ diyor.”

“Bilmem” dedim.

“Hiç yutan oldu mu?”

“Anımsamıyorum. Herhalde olmadı.”

“Hmm” diyen kız, yazının kalanını okumayı sürdürdü.

Bense Central Ligi ile Pasifik Ligi arasındaki beysbol isabet oranları karşılaştırmasına bakıyordum.

Çorba ve sandviçlerimiz geldi. Çorbamızı içip sandviçlerimizin yarısını yedik. Tost, salam, yumurta akı ve sarısının tadı ağzımın içinde yayıldı. Kâğıt peçete ile dudaklarıma yapışan ekmek kırıntılarını ve yumurta sarısı parçalarını silip, derince iç geçirdim. Bütün vücudumun bitkinliğini çıkarmak ister gibi derin bir iç geçirmeydi. İnsan ömründe böylesine derin iç geçirmeleri sık sık yaşamaz.

Kafeden çıkıp taksi çevirdik. Üstümüz başımız kir içinde olduğundan, durup bizi alacak bir taksi bulmamız epeyce zaman aldı. Duran taksinin şoförü uzun saçlı genç bir adamdı ve araba stereosunda Police müziği çalıyordu. Yüksek sesle gideceğimiz yeri söyledikten sonra koltuğa gömüldüm.

“Baksana, üstün başın neden o halde?” diye sordu şoför, dikiz aynasına bakarak.

“Yağmurun altında biriyle kapıştılar da ondan” diye kız yanıtladı.

“Oo, süper” dedi şoför. “Yine de feci durumdasın. Boynunun yan tarafında da koca bir çürük izi kalmış”

“Biliyorum” dedim.

“Fakat olsun. Ben öyle şeylere aldırış etmem” dedi şoför.

“Neden?” diye sordu, tombul kız.

“Ben, genç ve rock müzik dinler gibi görünenlerden başkasını arabama almam. Öyle müşterilerinse üstüne başına bakmam. Bu söylediklerin benim için yeter de artar bile. Police sever misiniz?”

“Kısmen evet” diye yanıtlayarak geçiştirdim.

“Şirket bu tür müzikler çalmamamızı söylüyor. Radyodan şarkı programlarını çalacakmışız. Şaka gibi. Masahiko Kondo ya da Seiko Matsuda gibilerini hiç dinleyemeyeceğim şahsen. En süperi Police. Gün boyu dinlesem bile hiç bıkmam. Reggae de severim gerçi. Bayım, reggae’ye ne dersiniz?”

“Fena olmaz” dedim.

Police kaseti bitince, şoför Bob Marley’in canlı kayıt kasetini dinletti. Torpido gözü tıka basa kaset doluydu. Bitkindim, üşümüştüm, uykum vardı ve vücudumun tüm eklemleri her an dağılıverecekmiş gibi olduğundan hiç müzik dileyecek havamda değildim, ama bizi arabasına almış olması bile bir lütuftu. Şoförün elleri direksiyonda, omuzlarıyla reggae ritmi tutuşunu dalgın gözlerle izledim.

Oturduğum apartmanın önünde arabayı durdurunca ücreti ödedikten sonra, 1 000 yenlik banknot çıkarıp bahşiş olarak verirken “Kaset alırsın” dedim.

“Çok hoş” dedi şoför. “Umarım bir yerlerde yine görüşürüz.”

“Umarım” dedim.

“Fakat ne dersin? On, on beş yıl sonra her tarafta taksilerde rock müziği çalıyor olamaz mı? Öylesi daha hoş olmaz mıydı?”

“Umarım öyle olur” dedim.

Fakat bana hiç de öyle olacakmış gibi gelmiyordu. Jim Morrison’un ölümünün üzerinden on yıldan uzun bir süre geçmişti, ama Doors müziği çalan bir taksiye hiç denk gelmemiştim. Dünyada değişen şeyler var, değişmeyen şeyler var. Değişmeyen şeyler, asla değişmezler. Taksilerde çalınan müzikler de bunlardan biridir. Taksi radyolarında klasik şarkılar, düzeysiz talk-show’lar ve beysbol naklen yayınından başka bir şey olmaz. Alış veriş merkezlerinin hoparlörlerinde Raymond LeFevre orkestra müzikleri, birahanelerde Polka, yılsonunda işlek caddelerde Ventures’in Noel şarkısı çalar.

İkimiz birlikte asansörle yukarı çıktık. Kapım hâlâ menteşelerinden çıkarılmış haldeydi, ama birileri dışarıdan bakıldığında sağlammış gibi dursun diye, kapıyı çerçevesine düzgün bir şekilde oturtmuştu. Kimin yaptığını bilemiyordum, ama bir hayli zaman alacağı ve güç harcamak gerektireceği kesindi. Taş Devri Cro-Magnon insanının mağara kapağını açması gibi bir hareketle çelik kapıyı oynatıp, kızı içeri aldım. Sonra kapıyı iç taraftan tekrar oynatarak yerine yerleştirerek, evin içi dışarıdan görülemeyecek hale getirip zincirini taktım.

Evin içi muntazam bir şekilde toparlanmıştı. Önceki gün o darmadağın olmuş halinin, bir an benim gördüğüm bir halüsinasyon

olduğunu düşündürtecek kadar düzenliydi. Altüst edilen mobilyaların tamamı eski haline getirilmiş, yerlere saçılan kap kacak toparlanmış, kırılan şişe ve mutfak gereçlerinin parçaları bir yerlere kaybolmuş, kitap ve plaklarım raflara dizilmiş, giysiler elbise dolabına asılmıştı. Mutfak, banyo, yatak odası da ışıltılar saçacak şekilde temizlenmiş, yerlerde toz zerresi bile kalmamıştı.

Fakat dikkatlice bakınca, o yıkımın izleri hâlâ duruyordu. Tüpü parçalanmış televizyon, zaman tüneli gibi oyuk haldeydi; buzdolabının işi bitmiş, içi de güzelce boşaltılmıştı. Lime lime edilen giysilerim ortadan kaybolmuş, dolapta ancak küçük bir bavula sığdırılabilecek kadar elbiseden başka bir şey kalmamıştı. Duvar saati durmuş, elektrikli aletlerden doğru düzgün çalışan hiçbir şey kalmamıştı. Birileri kullanılmayacak hale gelen şeyleri güzelce ayıklamış olmalıydı. Bu sayede evim tertemiz olmuştu. Gereksiz hiçbir şey kalmamış, evin içi genişlemişti. Gerekli olan bazı şeyler eksikti belki, ama bana gerekli olabilecek şeylerin ne olduğu hakkında hiçbir fikrim yoktu zaten.

Banyoya giderek doğalgazlı termosifonun çalışır halde olduğundan emin olduktan sonra, küveti doldurmaya başladım. Sabun, tıraş bıçağı, diş fırçası, havlu, şampuan da takım olarak yerli yerindeydi, duş da kullanılabilir haldeydi. Bornozum da yerinde duruyordu. Banyodan da bir şeyler yitirmiş olmalıydım, ama bunların ne olduğunu anımsayamadım.

Küvet dolmaya devam ederken, ben de evi kontrol ettim. Kız o arada yatağa uzanmış Balzac'tan *Çiftçiler*'i okuyordu.

"Biliyor muydun, Fransa'da da su samuru varmış" dedi kız.

"Vardır herhalde" dedim.

"Şimdi de var mıdır acaba?"

“Bilmem” dedim. Öyle bir şeyi bilmeme imkân yoktu.

Mutfaktaki sandalyeye oturarak, kimin çöplüğe dönmüş evimi toplamış olabileceğini düşünmeye başladım. Birileri, nedendir bilmem, bu zahmete girerek etrafı köşe bucak tertemiz etmişti. Şifrecilerin o iki adamı olabileceği gibi, Sistem’in adamları da olabilirdi. Onların neyi neden yaptıkları benim hayal gücümün sınırlarını zorlayan bir şeydi. Fakat her kim olursa olsun, evimin tertemiz olması ile ilgili olarak o gizemli kişiye minnettardım. Tertemiz bir eve dönünce insan kendini iyi hissediyor.

Küvet dolunca, kıza önce onun girmesini söyledim. Kız kitabın kaldığı sayfasını kıvırarak yataktan indi, giysilerini mutfakta çıkardı. Giysilerini çıkarırkenki hali son derece doğaldı. Ben de yatağa oturmuş halde onun o hareketlerini dalgın bakışlarla izledim. Vücudu biraz çocuk, biraz yetişkin gibi tuhaftı. Normal bir insan vücuduydu ama sanki hiçbir açık noktası kalmayacak şekilde jöleyle kaplanmış gibi beyaz ve yumuşak et tabakası ile kaplıydı. Fakat son derece dengeli bir şişmanlığı vardı ve çok dikkatli bakılmadığı sürece kızın şişmanlığını insan unutuyordu. Kolları, baldırları, boynu, karın çevresi şişkince, balina karnı gibi pürüzsüzdü. Vücudunun boyutuyla karşılaştırıldığında memeleri pek o kadar büyük değildi ve poposu da kalkıktı.

“Vücudum pek fena değildir. Ne dersin?” diye seslendi kız, mutfaktan bana doğru.

“Pek fena değil” dedim.

“Bu kadar etlenmek bir hayli zor oldu. Bir sürü yemek yemem de gerekti, kekler pastalar falan işte” dedi kız.

Bir şey söylemeden, başımı yukarıdan aşağı salladım.

Kız banyodayken üzerimdeki gömleği ve ıslak pantolonu çıkardım, evde geriye kalan giysilerimle değiştirerek yatağa uzanıp, ondan sonra ne yapacağımı düşündüm. Saat 11.30'a yaklaşmıştı. Kalan zamanım yirmi dört saatten ancak biraz fazlaydı. Ne yapacağıma net olarak karar vermem gerekiyordu. Ömrümün son yirmi dört saatini olayların akışına bırakarak geçiremezdim.

Dışarıda yağmur yağmaya devam ediyordu. Neredeyse gözle görülemeyecek kadar ince, sessiz bir yağmurdu. Pencerenin üzerindeki saçaklardan akarak aşağı düşen su damlaları olmasa yağmurun yağıp yağmadığını anlamak güçtü. Arada sırada pencerenin aşağısından geçen arabaların yolda biriken suları saçarak ilerleyişleri duyuluyordu. Birkaç çocuk birilerine sesleniyorlardı. Kız banyoda melodisi tam olarak anlaşılmayan bir şarkı söylüyordu. Nasıl olsa, yine kendi uydurduğu şarkılardan biridir.

Yatakta uzanınca feci halde uykum gelmişti, ama öylece uykuya dalamazdım. Uyuyacak olursam, hiçbir şey yapmadan saatler geçmiş olacaktı.

Fakat uyumadan ne yapabileceğimi düşündüğümde, neyin iyi olacağını kestiremiyordum. Yatağın yanındaki lambanın başlığının kenarına takılı lastik çerçeveyi çıkarıp bir süre elimde oynadıktan sonra geri yerine koydum. Her ne şekilde olursa olsun evde kalamazdım. Burada hiçbir şey yapmadan durmakla elime hiçbir şey geçmezdi. Herhalde dışarı çıkarak bir şeyler yapacaktım. Öyleyse, en iyisi dışarı çıktıktan sonra karar vermekti.

Şöyle bir düşününce, insanın yirmi dört saatlik bir ömrümün kalması tuhaf bir şeydi. Yapmak istediğim tonla şey olması gerekirdi, ama aklıma hiçbir şey gelmiyordu. Tekrar lambanın çerçeve kenarını yerinden çıkararak, parmağıma takıp çevirmeye başladım. Sonra süpermarketin duvarında asılı o turistik Frankfurt posteri geldi aklıma. Irmak vardı, üzerinde köprü kurulmuştu, kuğular ırmakta yüzüyorlardı. Pek o

kadar kötü durmayan bir şehirdi. Frankfurt'a gidip ömrümü orada tamamlamak da iyi bir fikir olabilirdi. Fakat yirmi dört saat içerisinde Frankfurt'a ulaşmam imkânsızdı. Mümkün olsa bile on saatin üzerinde bir zaman uçak koltuğuna bağlı kalıp, bir de üstüne tatsız tuzsuz uçak yemekleri yemek aklımın kabul edilebilecek bir şey değildi. Üstelik, gerçekten oraya gidip baktığımda belki de posterdeki manzara kadar güzel bir görüntüyle karşılaşmayacaktım. Öyleyse seyahat fikrini planlarımın arasından çıkarabilirdim. Gidiş çok fazla zaman alır; ayrıca baştaki beklentileri de karşılamaz.

Nihayetinde aklıma gelen bir kızla oturup güzel bir yemek yemek ve bir şeyler içmek oldu. Onun dışında gerçekten yapmak istediğim hiçbir şey yoktu. Telefon rehberinin sayfalarını karıştırıp kütüphanenin telefon numarasını bularak tuşladım, başvuru masasını istedim.

"Buyurun?" diye, başvuru masasındaki kız telefona çıktı.

"Geçen günkü tekboynuzla ilgili kitaplar için teşekkürler" dedim.

"Esas ben yemekler için teşekkür ederim" dedi kız.

"İstersen bu akşam yine birlikte yemek yiyebiliriz" diye davet ettim.

"Yemek" dedi kız, pişmanlık yüklü bir ses tonuyla. "Bu akşam seminer var."

"Seminer mi?" dedim, hayal kırıklığı içerisinde.

"Akarsuların kirlenmesiyle ilgili bir seminer. Hani şu deterjan atıkları yüzünden balıkların soyunun tükenmesi gibi şeyler işte. Hep birlikte araştırıyoruz. Bu akşam ben sunum yapacağım."

"Yararlı bir araştırma" dedim.

“Evet, öyle. O yüzden, mümkünse yemek işini yarına bırakamaz mıyız? Yarın olursa pazartesi günü olduğu için kütüphane de kapalı zaten, rahat rahat takılırız.”

“Yarın öğleden sonra artık yokum ben. Telefonda uzun uzun anlatamayacağım, ama bir süre uzak bir yere gidiyorum.”

“Uzaklara mı? Seyahat gibi bir şey mi?” diye sordu, kız.

“Eh, sayılır” dedim.

“Kusura bakma, biraz bekler misin?” dedi kız.

Başvuru eserleri masasına gelen birisiyle konuşuyor gibiydi. Pazar günü kütüphanenin lobisinin manzarası telefon hattından geçerek bana kadar ulaşıyordu. Küçük bir kız çocuğu yüksek sesler çıkarıyor, babası da onu azarlıyordu. Bilgisayarın klavye tuşlarından çıkan ses de geliyordu. Dünya normal işleyişini sürdürüyor gibiydi. İnsanlar kütüphaneden kitap ödünç alıyor, istasyon görevlisi üçkâğıtçı yolculara öfkeleniyor, yarış atları yağmur altında koşuyordu.

“Sıradan evlerin nakli ile ilgili kaynaklar...”diye, kızın karşısındaki kişiye açıklama yapışı duyuldu. “F-5 nolu rafta üç cilt var, onlara bakın lütfen.”

Sonra karşısındakinin bu sözlere yanıt olarak bir şeyler söylediği duyuldu.

“Kusura bakma” diyerek, kız telefona geri döndü. “Tamam, olur. Semineri pas geçerim. Kesin herkes homurdanacak şimdi.”

“Hoş olmayacak.”

“Olsun. Nasıl olsa bu civardaki akarsularda tek bir balık bile yok. Benim sunumumun bir hafta gecikmesi hiçbir şeyi değiştirmez.”

“Eh, orası öyle elbette.”

“Senin evinde mi yiyoruz?”

“Hayır, benim burası kullanılabilecek durumda değil. Buzdolabı çalışmıyor, tabak çanakların çoğu da gitti. O yüzden yemek hazırlayamam.”

“Biliyorum” dedi kız.

“Biliyor musun?”

“Evet. Fakat etraf güzel toparlanmıştı değil mi?”

“Sen mi yaptın?”

“Evet. Dokunmasa mıydım? Sabah geçerken uğrayıp başka bir kitap daha vereyim demiştim. Kapın menteşelerinden sökülmüş haldeydi. Aralıktan baktım içerisi de darmadağın olmuştu, ben de girdim temizledim. İşe biraz geç kaldım, ama geçen günkü yemekler için de teşekkür etmek istedim. Kızdın mı yoksa?”

“Hayır, hem de hiç” dedim. “Çok teşekkür ederim.”

“Öyleyse akşam 6.10 gibi kütüphanenin önüne beni almaya gelir misin? Yalnızca pazar günleri akşam altıda kapanıyoruz.”

“Olur” dedim. “Teşekkür ederim.”

“Bir şey değil” dedi kız. Sonra da telefonu kapattı.

Ben yemeğe giderken üzerime giymek için bir şeyler bulmaya çalışırken, tombul kız banyodan çıktı. Havlu ve bornozu kıza verdim. Kız elinde havlu ve bornozla, bir süre çırılçıplak durdu. Yıkadığı

saçları yanaklarına yapışmış, uçları sivri kulakları saçlarının arasından çıkıntı yapmıştı. Kulaklarındaki altın küpelerini çıkarmamıştı.

“Banyoya hep küpelerini çıkarmadan mı girersin?” diye sordum.

“Evet, elbette. Önceden de söylemedim mi?” dedi kız. “Asla düşmeyecek şekilde yapılmış olduğu için sorun yaratmıyor. Bu küpeler hoşuna gidiyor mu?”

“Evet” dedim.

Banyoda kızın iç çamaşırları, eteği ve bluzu asılı duruyordu. Pembe sutyeni, pembe külotu, pembe eteği ve pembe bluzu. Küvete girip o manzaraya bakmakla bile başıma ağrılar girmesine neden olmuştu. Bir kere, eskiden beri banyoya iç çamaşırı, kadın çorabı gibi şeylerin asılmasından hoşlanmam. Nedeni sorulacak olursa verebilecek bir yanıtım yok, ama hoşlanmam işte.

Çabucak başımı, vücudumu yıkayıp, dişlerimi fırçalayarak sakalımı tıraş ettim. Sonra banyodan çıkarak havluyla kurulanıp, külotumu ve pantolonumu giydim. Yaramın acısı, o kadar abuk sabuk hareketler yapmış olmama rağmen, bir gün öncesine oranla bir hayli azalmıştı. Banyoya girene kadar aklımdan çıkmıştı bile. Tombul kız yatağın üzerinde saç kurutucusunu saçlarına tutarak Balzac’ın devamını okuyordu. Pencerenin dışındaki yağmur, önceden olduğu gibi, hiç de duracakmış gibi değildi. Banyoda kadın iç çamaşırı asılıydı, yatağın üzerinde kızın biri saçlarını kurutarak kitap okuyordu, dışarıda da yağmur yağıyordu; bir an kendimi yıllar önceki evlilik yaşantıma geri dönmüş gibi hissettim.

“Saç kurutucusunu kullanacak mısın?” diye sordu, kız.

“Hayır” dedim. O kurutucuyu karım evi terk ederken bırakıp gitmişti. Saçlarım kısa olduğundan kurutucu kullanmam da gerekmiyordu.

Kızın yanına oturup, yatağın arkalığına yaslanarak gözlerimi kapattım. Gözlerimi kapatınca, karanlığın içinde farklı renkler görünüp kaybolmaya başladı. Öyle ya, son birkaç gündür doğru dürüst uyku uyumamıştım. Uyumaya kalktığımda, hep birileri gelip zorla uyandırmıştı. Gözlerim kapalıyken uykunun beni karanlıklar dünyasına çekmeye çalıştığını hissettim. Sanki karanlık karaları gibi karanlığın dibinden ellerini uzatıp, beni o karanlığa çekmeye çalışıyordu.

Gözlerimi açıp ellerimle yüzümü ovuşturdum. Uzun bir süreden sonra yüzümü yıkayıp tıraş olduğum için, yüzümün derisi kurumuş davul derisi gibi büzüşmüştü. Sanki bir başkasının yüzünü ovalıyordum. Sülüğün yapıştığı yer ince ince sızlıyordu. O iki sülük, kanımı bir hayli emmiş olmalıydılar.

“Baksana” dedi kız, kitabı yan tarafına bırakarak. “Şu meni meselesi. Gerçekten yutulmasını istemiyor musun?”

“Şu an istemiyorum” dedim.

“O havanda değilsin yani?”

“Öyle.”

“Benimle yatmak da istemiyor musun?”

“Şu an için.”

“Ben şişmanım diye mi istemiyorsun?”

“Hayır, onun için değil” dedim. “Vücudun çok hoş.”

“Öyleyse neden yatmıyorsun?”

“Bilmiyorum” dedim. “Neden olduğunu bilmiyorum, ama sanırım şu an seninle yatmamalıyım.”

“Bu ahlak anlayışınla ilgili bir durum mu? Senin yaşam felsefene aykırı mı yoksa?”

“Yaşam felsefesi” diye yineledim. Tınısı garip bir sözcüktü. Bakışlarımı tavana çivileyip, bir süre o sözcük hakkında düşündüm.

“Hayır, öyle bir şey değil” dedim. “Çok daha farklı bir şey. Altıncı hisse yakın bir şey. Belki de belleğimin tersine hareket etmeye başlamış olması da etkili oluyordur. Tam olarak anlatabileceğimi sanmıyorum. Ben kendim, şu an seninle yatmayı çok istiyorum. Fakat bir şeyler bana engel oluyor. Şu an zamanı değilmiş gibi.”

Kız dirseğini yastığa dayamış halde, bakışlarını ayırmadan bana bakıyordu.

“Yalan söylemiyorsundur umarım.”

“Böyle konularda yalan söylemem.”

“Gerçekten böyle mi düşünüyorsun?”

“Hissediyorum yalnızca.”

“İspatlayabilir misin?”

“Ne ispatı?” diye sordum, şaşırarak.

“Benimle yatmak istediğini gösterecek, benim de inanabileceğim bir şeyler işte.”

“Sertleştim” dedim.

“Göster” dedi kız.

Bir süre tereddüt ettiysem de, sonuçta pantolonumu indirip gösterdim. Daha fazla tartışamayacak kadar bitkindim. Nasıl olsa kısa bir süre sonra artık bu dünyada olmayacaktım. 17 yaşında bir kıza, sağlıklı, sertleşmiş bir penisi gösterdim diye ağır bir toplumsal sorun da ortaya çıkmazdı herhalde.

“Hmm” dedi kız, penisime bakarak. “Dokunabilir miyim?”

“Olmaz” dedim. “İspatlamış oldum mu şimdi?”

“Eh, yeterli.”

Pantolonumu yukarı çekerek penisimi içine tıkıştırdım. Pencerenin dışından geçen büyük yük kamyonlarından birinin yavaş yavaş geçerken çıkardığı ses duyuldu

“Dedenin yanına geri dönmeyecek misin?” diye sordum.

“Biraz uyuyup da, yıkanan çamaşırlar kuruyunca” dedi kız. “Akşama kadar o su çekilmiş olur, ben de yine demiryolundan geçerek geri dönerim.”

“Bu havada giysiler ancak pazartesi günü sabah kurumuş olur.”

“Öyle mi?” dedi kız. “Peki ne yapacağız şimdi?”

“Yakınlarda bir çamaşırhane var, orada kuruturuz.”

“İyi de dışarıya çıkarken üzerime giyecek bir şeyim de yok.”

Bir süre başımı yana eğerek düşündüysem de, doğru düzgün bir fikir aklıma gelmedi. Sonuçta benim çamaşırhaneye giderek kızın giysilerini kurutma makinesine atmamdan başka yolu yoktu. Banyoya gidip kızın ıslak giysilerini naylon Lufthansa çantaya tıkıştırdım. Sonra geriye kalan giysilerimin arasından zeytin yeşili kanvas pantolonumu ve mavi

gömleğimi çıkararak giydim. Ayakkabı olarak da bağcıksız deri ayakkabılarımı seçtim. Böylelikle bana kalan değerli zamanın bir kısmını rahatsız çamaşırhane sandalyesinde oturarak geçireceğim kesinleşmiş oldu. Saat 12.17'yi gösteriyordu.

32
Dünyanın Sonu

Gölge ölüyor

Bekçinin kulübesinin kapısını açtığımda, adam arka kapının önünde yakacak odun kırıyordu.

“Böyle giderse felaket kar yağacak” dedi bekçi, elindeki baltayı bırakmadan. “Bu sabah dördü daha öldü. Yarın daha fazlası ölür her-halde. Bu kışın soğuğu farklı çünkü.”

Eldivenlerimi çıkarıp sobanın önüne giderek parmak uçlarımı ısıt-maya başladım. Bekçi ince ince kırdığı odunları balya haline getirerek depoya koyduktan sonra, arka kapıyı kapatıp, baltasını yerine bıraktı. Sonra yanıma gelerek benimle aynı şekilde parmaklarını sobaya uzattı.

“Galiba bundan sonra bir süre benim hayvan ölülerini tek başıma yakmam gerekecek. O tipin yanımda olması işimi epeyi hafifletmişti ama yapacak bir şey yok. Zaten benim işim bu.”

“Gölgenin durumu çok mu kötü?”

“İyi olduğunu söyleyemem” dedi bekçi, başını omuzlarının üzerinde çevirerek. “İyi değil. Üç gündür yatıyor. Ona epey iyi baktığımı sanıyorum, ama ömür bu. İnsanın elinden gelecek şeylerin de bir sınırı var.”

“Gölgeyle görüşebilir miyim?”

“Evet, olur. Elbette görüşebilirsin. Yalnız otuz dakikayla sınırlı tut. Otuz dakika sonra, benim hayvan yakmaya gitmem gerekiyor.”

Başımı tamam anlamında salladım.

Bekçi duvardan anahtar tomarını alıp, onlardan biriyle gölgeler meydanının demir kapısını açtı. Sonra önüme geçerek meydanda hızlı adımlarla ilerleyip, gölgenin kulübesinin kapısını açarak beni içeri aldı. Kulübenin içi bomboştu, tek bir eşya bile yoktu. Zemine döşenmiş tuğlalar da buz kesmişti. Pencerenin aralıklarından giren rüzgâr, içerideki havayı iyice soğutuyordu. Buzhaneden farksızdı.

“Benim suçum değil” dedi bekçi, savunma yaparmış gibi. “Böylesi hoşuma gidiyor diye, senin gölgeni buraya tıkmış değilim. Gölgelerin burada yaşaması kesin bir kural, ben de o kurala uyuyorum işte. Senin gölgen yine iyi durumda. Daha kötü durumlarda aynı anda iki, üç gölgeyi birlikte koyduğumuz da oldu.”

Bir şeyler söylemem hiçbir şeyi değiştirmeyecekti, yalnızca susarak başımı sallamakla yetindim. Evet, gölgemi öyle bir yere bırakmamam gerekirdi.

“Gölgen aşağıda” dedi bekçi. “Aşağıya git. Aşağısı biraz daha ılık hiç olmazsa. Yalnız, biraz kokar.”

Bekçi odanın köşesine giderek, kara, nemli zemin kapağını kaldırdı. İçeride basamaklar değil, basit bir tahta merdiven vardı. Bekçi önce kendisi birkaç adım inip, sonra da onu takip etmem için eliyle işaret etti. Paltoma yapışan karları silkeleyerek, ona uydum.

Bodruma indiğimde burun kemiğimi sızlatacak ölçüde kesif bir dışkı kokusuyla karşılaştım. Pencere olmadığından, havalandırmak mümkün değildi. Bodrum ancak bir yüklük genişliğindeydi. Yatağın üzerinde iyice zayıflayan gölgem, yüzü bize dönük halde yatmıştı. Yatağın altında porselen bir lazımlık vardı. Eski, dağılması an meselesi bir masanın üzerinde iyice kısalmış bir mum yanıyordu, ama ondan başka ne bir ışık, ne de sıcaklık verecek başka bir şey vardı. Zemin çıplak

topraktı, içeriye insanın iliklerine işleyen bir soğuk hâkimdi. Gölge battaniyesini kulaklarının altına kadar çekmiş halde, hiç kımıldamadan, canlılığını tamamen yitirmiş gözleriyle bana bakıyordu. Evet, yaşlı adamın söylediği gibi, pek fazla bir zamanı kalmamıştı.

“Ben gidiyorum artık” dedi bekçi, kokuya artık dayanamaz hale geldiği ses tonundan belli olacak şekilde. “Siz ikiniz konuşun. İstediğiniz gibi konuşun. Artık gölgenin sana yapışacak kadar gücü de kalmadı zaten.”

Bekçi gidince, gölge bir süre kulak kesildikten sonra eliyle başucuna yaklaşmam için işaret etti.

“Zahmet olacak, ama yukarı gidip bekçi bizi gizlice dinliyor mu, bir kontrol eder misin?”

Başımı tamam anlamında sallayarak doğruldum, kapağı kaldırarak dışarıyı kolaçan ettim. Yukarıda kimseciklerin olmadığından emin olunca kapağı kapatıp aşağı döndüm.

“Kimse yok” dedim.

“Konuşacaklarım var” dedi gölge. “Göründüğüm kadar zayıf düşmüş değilim. Bekçiyi kandırmak için rol yapıyorum. Bir hayli güçsüz düştüğüm yalan değil, ama kusmam, yatağa gömülüp kalmam rol. Hâlâ kalkıp yürüyebilirim.”

“Kaçmak niyetindesin öyleyse.”

“Elbette. Öyle olmasa bu eziyetlere katlanmam. Böylece üç gün kazanmış oldum. Üç gün içerisinde de kaçacağım. Üç gün sonra, herhalde artık gerçekten ayakta duramaz hale gelirim. Bu bodrumun kokusu beni çok kötü ediyor. Feci üşüyorum, kemiklerim dağılacak sanki. Bu arada, dışarıda hava nasıl?”

“Kar yağıyor” dedim, ellerimi paltomun ceplerinden çıkarmadan. “Gece olunca daha da sertleşiyor. Dondurucu soğuk olur herhalde.”

“Kar yağınca çok hayvan ölüyor” dedi gölge. “Ölen hayvan sayısı artınca, bekçinin işi de çoğalıyor. Biz de o arada buradan kaçacağız. O herif elmalıkta hayvanları yaktığı sırada. Sen gidip duvarda asılı anahtarı alarak kapıyı açacaksın, ikimiz birlikte kaçacağız.”

“Surların kapısından mı?”

“Orası olmaz. Dışarıdan da kilitli, hem zaten kaçabilsek bile, bekçi bizi göz açıp kapayıncaya kadar yakalar. Surlar da olmaz. Surları kuşlardan başkası geçemez.”

“Nereden kaçacağız peki?”

“Sen işin o kısmını bana bırak. Çok iyi bir plan yaptım. Ne de olsa şehir hakkında bir hayli bilgi edindim. Senin haritanı öyle iyi inceledim ki yıpranmaktan elimde kalacaktı, bekçiden de birçok şey dinledim. Herif benim kaçmayacağımdan emin olunca, şehirle ilgili birçok şeyi kolayca anlattı. Eh, en başta planladığımdan daha fazla zaman aldı, ama planım yolunda ilerliyor. Bekçinin söylediği gibi, benim artık sana tekrar yapışacak kadar gücüm kalmadı, ama dışarıya çıkabilirsek kendimi toparlarım, öylelikle yeniden birleşiriz. Ben böyle bir yerde ölmem, sen de belleğini yeniden kazanarak yeniden esas kendin haline gelirsin.”

Hiçbir şey söylemeden mumun alevine bakıyordum.

“Ne oldu sana böyle? Neyin var?” diye sordu, gölge.

“Esas kendim nasıl bir şey acaba?” dedim.

“Hey, bırak şimdi. Sakın bana tereddüt ettiğini söyleme” dedi gölge.

“Evet, tereddüt ediyorum. Gerçekten kafam karmakarışık” dedim. “Her şeyden önce esas kendimin nasıl bir şey olduğunu anımsayamıyorum. Acaba bu dönmeye değecek bir dünya mı? O esas kendime geri dönmeye değer mi?”

Gölge bir şeyler söyleyecek gibi olduysa da, elimi kaldırarak konuşmasını engelledim.

“Biraz dur. Sözlerimi tamamlamama izin ver. Bir zamanlar nasıl bir insan olduğumu unuttum, ama şimdiki halimde bu şehri sevmeye başladım. Kütüphanede karşılaştığım kız beni cezbediyor, Albay da iyi bir insan. Hayvanlara bakmayı da seviyorum. Kışı sert, ama diğer mevsimlerin manzarası çok güzel. Burada hiç kimse birbirini yaralamıyor, hiçbir şey için kavga çıkmıyor. Yaşam tekdüze, ama o haliyle bile dopdolu, herkes eşit. Kötü sözler eden olmuyor, hiç kimse bir şeyleri gasp etmiyor. Emek harcanıyor, ama herkes emek harcamaktan zevk alıyor. Saf bir duyguyla emek harcanıyor. Birilerinin zoruyla olmadığı gibi, istemeye istemeye yapılan bir şey de değil. Başkalarından nefret etmen için bir neden yok. Acı yok, sıkıntı da yok.”

“Para, servet, mevki de yok. Mahkeme yok, hastane de yok” diye ekledi, gölge. “Dahası yaşlanmak yok, ölüm korkusuyla yaşamak da yok. Öyle mi?”

Başımı evet anlamında salladım.

“Sen nasıl düşünüyorsun? Benim bu şehirden çıkıp gitmem için nasıl bir neden olabilir ki?”

“Eh” diyen gölge, elini battaniyenin içerisinden çıkararak, parmaklarıyla kuruyan dudaklarına dokundu. “Söylediklerin mantıklı geliyor. Öyle bir dünya varsa eğer, gerçek bir ütopya olur. Buna karşı çıkmam için hiçbir neden yok. Sen dilediğini yapabilirsin. Ben de ikna olur,

burada ölür giderim. Fakat gözden kaçırdığın bazı şeyler var. Hem de çok önemli şeyler.”

Ondan sonra gölge bir süre öksürüğe tutuldu, ben de öksürüğünün geçmesini bekledim.

“Seninle geçen sefer görüştüğümüzde, bu şehrin doğa dışı olduğunu, yanlış olduğunu söyledim. Dahası, doğa dışı ve yanlış olduğu halde bütünlüğü olduğunu. Sen şimdi o bütünlük ve kusursuzlukla ilgili bir şeyler söyledin. O yüzden ben de doğa dışı, yanlış olan şeyler hakkında konuşacağım. Beni iyi dinle. Öncelikle, en önemli sorun şu ki, bu dünyada kusursuzluk mümkün olamaz. Önceki sefer söylediğim gibi sonsuza kadar hareketini sürdürecek bir makinenin olamaması gibi. Bunun mümkün olması için enerjinin devamlılığı gerekir. Bu şehir o enerjiyi nerden buluyor acaba? Gerçekten de bu şehirdeki insanlar, eh bekçiyi hariç tutarsak, birbirini yaralamıyor, birbirinden nefret etmiyor, ihtirasları da yok. Herkes dolu dolu, huzur içinde yaşıyor. Neden sence? Bunun tek nedeni yüreğin olmayışı.”

“Bunun çok iyi farkındayım” dedim.

“Bu şehrin kusursuzluğu, yüreğin olmayışı üzerine kurulu. Yüreğin ortadan kalkması sayesinde, her bir varlık sonsuza kadar uzatılmış zaman içerisinde hapsolmuş halde. O yüzden hiç kimse yaşlanmıyor, ölmüyor. Önce gölge gibi, benliğinin en önemli unsurunu kopartıp atıyor, sonra da ölmesini bekliyorsun. Gölge öldükten sonra geriye pek bir sorun kalmıyor. Günlük yaşamda arada sırada ortaya çıkan yürek kırıntılarını koklamakla yetiniyorsun.”

“Koklamak?”

“Onunla ilgili biraz sonra konuşalım. Önce yürek sorunu. Sen bana bu şehirde savaş, nefret ve ihtiras olmadığını söyledin. Ne güzel. Gücüm yerinde olsa alkış tutmak isterim. Fakat savaş, nefret ve

ihtirasın olmaması demek, bunların zıddının da olmaması demektir. Bunların zıddı sevinç, mutluluk ve aşktır. Ancak ihtiras, yok oluş, üzüntü olursa, sevinç var olabilir. Umutsuzluk olmadan, mutluluk hiçbir yerde var olamaz. Bu benim sözünü ettiğim doğa işte. Şu senin sözünü ettiğin kütüphaneci kız için de durum aynı. Sen gerçekten de onu seviyor olabilirsin. Fakat bu duygun hiçbir yere ulaşmaz. Çünkü o kızın bir yüreği yok. Yüreğini yitirmiş insanlar hareket eden hayallerden farksızdır. Öyle bir şeyi elde etmenin ne anlamı olacak ki? Öylesi sonsuz bir yaşamı gerçekten istiyor musun? Sen de o hayallerden biri haline mi gelmek istiyorsun? Ben burada ölecek olursam, sen de onlara karışır, sonsuza dek bu şehirden çıkamazsın.”

Odayı insanın içini bunaltan bir sessizlik kaplayıverdi. Gölge yine birkaç kez öksürdü.

“Fakat o kızı burada bırakıp gidemem. O ne olursa olsun, ben onu seviyorum ve istiyorum. Kendi kendime yalan söyleyemem. Şimdi çıkıp gidecek olursam, sonradan pişman olurum, bir kez buradan çıkacak olursam da asla geri dönemem.”

“Off, of” diyen gölge yatakta belinden yukarısını doğrultup, duvara yaslandı. “Seni ikna etmek bir hayli eziyetli olacak. Eskiden beri birlikte olduğumuz için senin inatçı bir adam olduğunu çok iyi biliyordum, ama böyle dar bir zamanda, baş belası bir sorunla karşıma çıkıveriyorsun. Ne oldu sana böyle? Sen, ben ve o kız, üçümüz birlikte buradan kaçalım diyorsan, olmaz. Gölgesi olmayan insanlar dışarıda yaşayamazlar çünkü.”

“Bunu çok iyi biliyorum” dedim. “Benim söylemek istediğim, senin buradan tek başına kaçıp gitmen. Ben de yardım ederim.”

“Yahu sen hâlâ anlamıyorsun” dedi gölge, başını da duvara yaslayarak. “Benim kaçmamı sağlayıp, burada kalacak olursan, son derece umutsuz bir ortam içerisinde kalıverirsin. Bekçi bunu bana anlattı.

Gölgelerin hepsi burada ölmek zorunda. Dışarı çıkarılan gölgeler de, ölüm anları yaklaştığında buraya gelip ölüyorlar. Burada ölmeyen gölgeler, ölseler bile arkalarında eksik bir ölüm bırakırlar. Yani sonsuza kadar yüreğini taşıyarak yaşamak zorunda kalırsın. Hem de ormanda. Orman gölgelerini tam olarak öldüremeyen insanların yaşadığı bir yer. Seni oraya sürerler, yüreğinde bir sürü duyguyla sonsuza kadar ormanda dolaşmak zorunda kalırsın. Ormanı biliyorsun değil mi?"

Başımı salladım.

"Fakat kızı alıp ormana götüremezsin" diye devam etti, gölge. "Çünkü kız kusursuz. Yani yürek taşımıyor. Kusursuz olanlar şehirde yaşar. O yüzden sen tek başına kalırsın. O şekilde burada kalmanın bir anlamı olmasa gerek."

"İnsanların yürekleri nereye gidiyor peki?"

"Sen rüya okuyucu değil misin?" dedi gölge, yüzünü buruşturarak. "Öyle olduğun halde neden bilmiyorsun?"

"Bilmiyorum işte" dedim.

"Öğreteyim öyleyse. Yürekler hayvanlar tarafından surların dışına taşınıyor. İşte bu koklamak sözcüğünün anlamı. Hayvanlar insan yüreğini emiyor, topluyor, sonra da dış dünyaya götürüveriyor. Sonra da kış gelince o benlikleri vücutlarına depolamış halde ölüyorlar. Onları öldüren ne kışın soğuğu, ne de yiyecek kıtlığı. Onları öldüren şehrin onların omuzlarına yüklediği benliklerin ağırlığı. Sonra bahar gelince yeni yavrular doğuyor. Ölen hayvan sayısı kadar yeni yavru doğuyor. O yavrular büyüyünce de, insanların süpürülen benliklerini yüklenerek aynı şekilde ölüp gidiyorlar. Kusursuzluğun bedeli bu işte. Böyle bir kusursuzluğun ne anlamı olabilir? Güçsüz ve zayıf olana her şeyi yükleyerek ayakta tutulan bir kusursuzluğun?"

Hiçbir şey söylemeden ayakkabılarımın ucuna bakıyordum.

“Hayvanlar ölünce, bekçi kafalarını kesip ayırıyor” diye devam etti, gölge. “O kafataslarının içi benlikle yüklü oluyor çünkü. Kafatası güzelce temizleniyor, bir yıl boyunca toprağa gömülerek bekletilip o gücün durgunlaşması sağlanıyor ve sonra da kütüphanenin deposuna gönderiliyor, rüya okuyucu aracılığıyla havaya salınıveriyor. Rüya okuyucu dediğin, yani sen, gölgesi henüz ölmemiş, şehre yeni gelmiş insanların yaptığı bir iş. Rüya okuyucunun okuduğu benlikler havaya karışıp, bir yerlere kayboluveriyor. Bu da işte o ‘eski rüya’ dedikleri şey aslında. Kısacası sen, elektrik topraklaması işlevini yerine getiriyorsun. Söylediklerimin anlamını kavrayabildin mi?”

“Evet” dedim.

“Gölgesi ölünce, rüya okuyucu o işi bırakarak şehre karışıyor. Şehir böylelikle kusursuz halkasının içinde sonsuza dek dönüp duruyor. Kusurlu olan kısımlarını, kusurlu olan varlıklara yükleyip, bunun yalnızca kaymağını emerek yaşamını sürdürüyor. Bu doğru mu sence? Gerçek dünya bu mu? Her şeyin böyle olması mı gerek? Bana bak, durumu zayıf, kusurlu olanın tarafından görmeye çalış. Hayvanlar, gölgeler, ormandaki insanlar açısından.”

Gözlerim acıyana kadar bakışlarımı mumun alevinden ayırmadım. Sonra gözlüğümü çıkararak gözlerime dolan yaşları elimin tersiyle sildim.

“Yarın saat üçte gelirim” dedim. “Haklısın. Burası benim olmam gereken bir yer değil.”

33
Haşlanmış Harikalar Diyarı

Yağmurlu günde çamaşır, kiralık araba, Bob Dylan

Yağmurlu bir pazar günü olunca ücretli çamaşırhanedeki tüm kurutma makineleri doluydu. Rengârenk naylon torbalar, alışveriş poşetleri her bir makinenin tutamağına asılmıştı. Çamaşırhanede üç kadın vardı. Biri otuzlu yaşlarının ortalarında bir ev kadını, diğer ikisi ise yakınlardaki öğrenci yurdunda kalan kızlardan olmalıydı. Ev kadını olan plastik iskemleye oturmuş, sanki televizyon izlermiş gibi çamaşır makinesinin haznesinin dönüşüne boş boş bakıyordu. Kız öğrenciler ise yan yana oturmuş *JJ* dergisinin sayfalarını karıştırıyorlardı. Ben içeri girince bir süre kaçamak bakışlar attılarsa da, sonra kendi çamaşırları ve kendi dergilerine döndüler.

Lufthansa çantamı dizlerimin üzerine koyarak iskemleye oturup, sıramın gelmesini bekledim. Öğrenci kızların elinde çanta olmadığından, çamaşırlarının artık kurutma makinesinde olduğu anlaşılıyordu. Dört makineden biri boşaldığında sıra bana gelmiş olacaktı. O kadar fazla zaman almayacağını anlayınca, ben de rahatladım. Öyle bir yerde dönüp duran çamaşırlara bakarak bir saate yakın zaman harcamam gerektiğini düşünmek bile yeterince can sıkıcıydı. Benim için kalan süre yirmi dört saatin altına inmişti bile.

İskemlenin üzerinde tüm vücudumu gevşeterek, bakışlarımı havada bir noktaya sabitledim. Çamaşırhanenin içinde giysilerin kururken çıkardıkları kendine özgü kokuyla, deterjan kokusunun birbirine karıştığı tuhaf bir hava vardı. Yanımdaki kızlar süveter deseni hakkında konuşuyorlardı. İkisi de pek güzel değildi. Alımlı kızlar pazar günleri öğleden sonra çamaşırhanede dergi okumazlar.

Kurutma makinesi benim tahminimi boşa çıkaracak şekilde, bir türlü durmak bilmiyordu. Çamaşırhanelerde çamaşırhanelere özgü kurallar vardır ve “Beklediğiniz kurutma makinesi ebediyen durmaz” bu kurallardan biridir. Dışarıdan bakılınca kurumuş gibi duruyordu, ama kasnak bir türlü durmak bilmiyordu.

On beş dakika kadar beklediğim halde, kasnak hâlâ durmamıştı. O arada ince yapılı genç bir kadın kucağında büyükçe bir kâğıt torbayla gelerek, çamaşır makinesine bir kucak dolusu bebek giysisi atıp, deterjan paketinin ağzını açıp çamaşırın üstüne serptikten sonra, makineye bozuk para yerleştirdi.

Gözlerimi kapatıp oracıkta uyumak istiyordum, ama ben uyurken kasnağın durması ve sonradan gelen birinin oraya çamaşır doldurması ihtimalini düşünüce uyumama imkân yoktu. Öyle bir durumda zamanı boşa geçirmiş olacaktım.

Buraya elimde bir dergiyle gelmediğime pişman oldum. Bir şeyler okuyacak olursam uyumazdım ve zaman da çabuk geçerdi. Fakat zamanı hızlı geçirmenin doğru olup olmayacağını da bilemiyordum. Herhalde zamanın yavaşça geçmesini sağlamak benim için en iyisiydi. Tamam, ama çamaşırhanede yavaşça geçen zamanın bir anlamı olacak mıydı? Ölüp giden zamanın artmasını sağlamaktan başka bir şeye yaramazdı bu herhalde.

Zaman hakkında düşündükçe başım ağrımaya başladı. Zaman dediğimiz şey fazlasıyla kavramsaldır. Yine de o zamansal özelliğin içerisine bir madde katılacak olduğunda, oradan türeyecek şeylerin zamansal mı, yoksa maddesel mi olduğu anlaşılmaz hale gelir.

Zaman hakkında daha fazla kafa yormamaya karar vererek, çamaşırhaneden çıktıktan sonra ne yapacağımı düşünmeye çalıştım. Önce kıyafet almam gerekiyordu. Düzgün kıyafetler. Pantolon paçası düzelttirecek zamanım olmadığımdan, yeraltındayken düşündüğüm

tüvit takımı yaptırmaktan vazgeçmem gerekiyordu. Çok yazıktı, ama başka çaresi yoktu. Pantolon konusunda üzerimdeki kanvas pantolona tahammül edip, blazer ceket, gömlek ve kravat almam en iyisi olacaktı. Bir de yağmurluk palto. Bu kadarı olduktan sonra herhangi bir restorana rahatlıkla girerim. Alışverişim herhalde üç saate kadar biterdi. Ondan sonra sözleştiğim saat, altıya kadar üç saatlik boşluk ortaya çıkacaktı.

O üç saati düşündüysem de, aklıma iyi bir fikir gelmedi. Uykusuzluk ve yorgunluk düşünmeme engel oluyordu. Üstelik elimden hiçbir şey gelmeyecek kadar derinlerde bir yerden engel oluyordu.

Düşüncelerimi yavaş yavaş düzene koymaya çalışırken, en sağdaki kasnak duruverdi. Bunun bir yanılsama olmadığından emin olduktan sonra, çevreme bakındım. Ev kadını ve kızlar da dönüp o makineye şöyle bir göz attılarsa da, hiçbiri oturdukları yerden kalkmak için hareketlenmedi. Ben de çamaşırhane kurallarına uyarak o kurutma makinesinin kapağını açıp, kasnağın alt tarafında yığın halinde duran ılık çamaşırları makinenin kapak kulpuna asılı alışveriş poşetinin içine doldurup, sonra kendi çantamı boşalttım. Sonra makinenin kapağını kapatıp, bozuk para atarak, kasnağın dönmeye başlamasını bekledikten sonra iskemleme döndüm.

Ev kadını ve kızlar her hareketimi bakışlarını ayırmadan izliyorlardı. Önce benim çamaşır koyduğum kurutma makinesinin kasnağına şöyle bir göz atıp, sonra yüzüme kısa bir bakış fırlattılar. Ben de bakışlarımı kaldırıp, bana ait çamaşırların bulunduğu makinenin kasnağına baktım. Temel sorun, benim çamaşırlarımın miktarının çok az olması, hepsinin kadın giysileri ve iç çamaşırları olmasıydı, ayrıca hepsi de pembeydi. Fazlasıyla dikkat çekiciydi. Kendimi orada bekleyemeyecek kadar rahatsız hissedince, çantayı kurutma makinesinin kulpuna asıp, başka bir yerde yirmi dakika kadar zaman öldürmeye karar verdim.

İnce yağmur sanki bir durumu dünyaya anlatmaya çalışırmış gibi, sabah saatlerindeki haliyle aynı şekilde kesintisiz yağmayı sürdürüyordu. Şemsiyemi açarak sokaklarda yürümeye başladım. Müstakil evlerin sıralandığı sakin semtten geçtikten sonra farklı dükkânların sıralandığı bir cadde vardı. Berber, ekmekçi, sörf malzemeleri dükkânı –neden Setagaya gibi bir semtte sörf malzemeleri dükkânı olduğu hakkında hiçbir fikrim yok– ve kuru temizlemeci. Temizlemecinin kapısının önünde "yağmurlu günlerde getirirseniz yüzde 10 indirim yapıyoruz" yazılıydı. Yağmurlu günlerde temizleme ücretinin neden ucuzladığını anlayamadım. Temizleme dükkânının içinde kel kafalı dükkân sahibi ciddi bir yüz ifadesiyle ütü yapıyordu. Tavandan kalın sarmaşık gövdeleri gibi ütü kordonları sarkıyordu. Dükkân sahibinin kendi eliyle gömlek ütülediği eski tarz temizlemecilerden biriydi. Bir an adama yakınlık duymaya başladım. Öyle bir kuru temizlemeci herhalde gömlek eteğine teslim alma numarası zımbalamaz. Bunu hiç sevmediğim için, gömleklerimi kuru temizlemeye vermem.

Temizlemeci ile diğer dükkânın sınırında çiçeklik vardı. Sıralanmış saksılara bir süre baktım, ama çiçeklerden hiçbirinin adını bilmiyordum. Çiçek adları konusunda neden o kadar bilgisizim, kendim de bilemiyorum. Saksılardaki çiçekler gördüğüm kadarıyla her yerde rastlanan türden çiçeklerdi ve düzgün bir insan herhalde tamamını bilirdi. Saçaklardan süzülen yağmur suyu o saksıların siyah topraklarına damlıyordu. O manzaraya baktıkça kendimi zavallı gibi hissetmeye başladım. Otuz beş yıl bu dünyada yaşadığım halde çok sıradan çiçeklerin adlarını bile bilmiyordum.

Yalnızca kuru temizleme dükkânının önünde durmakla bile, bazı keşiflerim olmuştu. Çiçek adları konusundaki cahilliğim bu keşiflerden biriydi ve yağmurlu günlerde temizleme ücretinin ucuzlaması da yeni bir keşifti. Hemen her gün oradan geçtiğim halde, kuru temizlemecinin önünde çiçeklik olduğunun hiç farkına varmamıştım.

Çiçeklikte bir salyangoz sürünüyordu, o da benim için bir keşifti. Ben hep salyangozların ancak yağmur mevsiminde ortaya çıktıklarını sanırdım. Oysa iyice düşününce, eğer salyangozlar yalnızca yağmur mevsiminde ortaya çıkıyor olsalar, onun dışındaki zamanlarda nerede ne yapıyorlardır ki?

O ekim salyangozunu önce saksının içine, sonra da yeşil yapraklardan birinin üstüne koydum. Salyangoz bir süre yaprağın üzerinde gezindikten sonra, dengede bir yer bulunca orada durup, çevreye bakınmaya başladı.

Oradan geri dönüp tütün mamülleri dükkânından bir kutu uzun Lark ve çakmak aldım. Sigarayı beş yıl önce bırakmıştım, ama ömrünün son gününde bir kutu içmemin pek bir zararı olmazdı. Dükkânın önünde Lark'ı dudaklarımın arasına kıstırıp, çakmakla yaktım. Uzun bir aradan sonra ağzıma aldığım sigara, bir hayli yabancı bir cisim hissi vermişti. Dumanı usulca içime çekip, yavaşça dışarı verdim. Parmak uçlarım hafifçe karıncalandı, kafamın içi bulanıklaşıverdi.

Sonra pastacıya uğrayıp dört parça kek aldım. Hepsinin de uzun Fransızca adları vardı, paketin içine koydukları anda, satın aldığım şeylerin adı aklımdan uçtu. Fransızcayı üniversiteden mezun olur olmaz unutmuştum. Pastanedeki tezgâhtar fasulye sırığı gibi uzun boylu bir kızdı, fiyonk yapmakta gerçekten beceriksizdi. Benim şansıma öyle uzun boylu, elleri yetenekli bir kız hiç denk düşmedi. Fakat bunun dünya genelinde geçerli olabilecek bir teori olup olmadığını bilemiyorum. Belki de tamamen bireysel bir rastlantıdır.

Pastanenin yanındaki video kiralama dükkânı, arada sırada uğradığım bir yerdi. Dükkânı işleten çift aşağı yukarı benimle aynı yaşlardaydı ve kadın çok güzeldi. Dükkânın girişindeki 27 cm televizyonda Walter Hill'in Street Fighter filmi gösteriliyordu. Charles Bronson'un çıplak yumruk dövüşçüsü, James Coburn'un da onun menajerliğini yaptığı bir

filmiydi. İçeri girerek oradaki koltuğa oturup, zaman geçsin diye o dövüş sahnesini izlemeye başladım.

İç taraftaki tezgâhın arkasında, dükkân sahibinin karısı can sıkıntısı yüklü bir yüz ifadesiyle dükkânı bekliyordu. Yanımdaki kek paketini açıp ikram ettim. Kadın elmalı turta parçası, ben de normal peynirli keki aldım. Sonra kek yiyerek Charles Bronson'un kel kafalı iriyarı adamla yumruklaşma sahnesini izledim. Kavgayı izleyenlerin çoğunluğu o iriyarı adamın galip geleceğini sanıyordu, ama ben yıllar evvel o filmi bir kez daha izlemiş olduğumdan, Charles Bronson'un galip geleceğinden emindim. Keki bitirdikten sonra sigara yakıp, yarısına kadar içmiştim ki, Charles Bronson'un rakibini net olarak nakavt edişini gördükten sonra koltuktan kalktım.

"Oturun, rahat rahat izleyebilirsiniz" dedi dükkân sahibinin karısı.

İçimden öyle yapmak geçtiğini, ama çamaşırhanedeki kurutma makinesinde eşyalarım olduğunu söyledim. Şöyle bir saate baktım. Saat 13.25 olmuştu. Kurutma makinesi çoktan durmuş olmalıydı.

"Çoktan bitmiştir" dedim.

"Endişelenme. Nasıl olsa birileri dışarı çıkarıp çantana koyar. Kimse senin iç çamaşırlarını alıp gitmeye kalkmaz."

"Eh, haklısınız" dedim, güçsüz bir sesle.

"Gelecek hafta Hitchcock'un eski filmlerinden üçü gelecek" dedi kadın.

Kiralık video dükkânından çıktıktan sonra, aynı rota üzerinden çamaşırhaneye döndüm. Şansıma çamaşırhanede kimsecikler yoktu.

Koyduğum çamaşırlar da makinenin haznesinde benim dönüşümü bekliyordu. Dört kurutma makinesinden yalnızca biri çalışıyordu. Kuru giysileri çantama tıkıştırıp, eve döndüm.

Tombul kız, yatakta derin bir uykudaydı. Öylesine derin uyuyordu ki, ilk gördüğüm anda öldüğünü sanacaktım neredeyse, ama kulağımı yaklaştırınca hafif soluk alış verişlerini duydum. Çantadan giysileri çıkarıp başucuna koyarak, pasta kutusunu da başucu lambasının yanına bıraktım. Mümkün olsa ben de kızın yanına girip uyumak isterdim, ama buna imkân yoktu.

Mutfağa giderek bir bardak su içip, bir an aklıma geliverince çişimi yaptıktan sonra mutfaktaki sandalyeye oturup etrafıma bakındım. Mutfakta su musluğu, doğalgazlı termosifon, aspiratör, doğalgazlı fırın, çeşitli büyüklüklerde tencere ve demlikler, buzdolabı, tost makinesi, raflar, bıçaklık, büyük kutu Brookebond çay, elektrikli pilav tenceresi, kahve makinesi gibi bir sürü şey vardı. Tek sözcükle mutfak dense bile, gerçekten çok farklı türden araç ve gereçlerin bir araya gelmesiyle mutfak haline geliyor. Mutfağın manzarasını yeniden dikkatle izleyince, dünyayı oluşturan düzenin garipliği karşısında kendimi güçsüz hissetmeden edemedim.

O eve taşındığım sıralarda, henüz karım vardı. Artık sekiz yıl oldu, ama o sıralarda sık sık mutfak masasına oturur, geceleri tek başıma kitap okurdum. Karım çok sessiz uyuduğundan, arada sırada yatakta ölüp kalmış olabileceğinden endişelenirdim. Ben de kendimce, yetersiz de olsa, onu severdim.

Şöyle bir düşününce, sekiz yıldır o evde yaşıyordum. Sekiz yıl önce karım ve kedimizle birlikte yaşıyorduk. İlk çekip giden karım oldu, sonra da kedi. Şimdi de ben çıkıp gitmek üzereyim. Tabağı yitip gitmiş fincanlardan birini kül tablası yerine kullanarak sigara içip, sonra yine su içtim. Öyle bir yerde nasıl sekiz yıl boyunca yaşadığım, bir şekilde tuhafıma gidiyordu. Özel olarak hoşuma giden bir yer olmadığı gibi,

kirası da kesinlikle ucuz değildi. Batı güneşi çok güçlü vururdu, apartman görevlisi de kaba bir adamdı. Dahası orada yaşamaya başladıktan sonra, hayatım daha keyifli bir hal almış da değildi. Nüfus eksilmesi de çok şiddetliydi.

Nasıl olsa, bunların tümü artık sona ermek üzereydi.

Sonsuz yaşam, diye geçirdim aklımdan. Ölümsüzlük.

Ölümsüz bir dünyaya gitmek üzere olduğumu söylemişti profesör. Bu dünyanın sonu ölüm değil, yeni bir dönüşüm demekti ve orada ben kendim olabilecek, eskiden yitirdiğim ve halihazırda yitirmekte olduğum şeyleri yeniden ortaya çıkarabilecektim.

Haklı olabilir. Hayır, sanırım haklıdır. O ihtiyar her şeyi biliyordu. Eğer o dünyanın ölümsüzlük dünyası olduğunu söylüyorsa da doğrudur. Fakat yine de, profesörün söylediklerinin hiçbirinden şikâyet etmedim. Fazlasıyla soyut şeylerdi ve her şey fazlasıyla bulanıktı. Ben şu an da kendimi yeterince kendim olarak hissediyordum ve ölümsüz insanların kendi ölümsüzlükleri hakkında neler düşündükleri benim hayal gücümün dar sınırlarını kat kat aşıyordu. Tekboynuzlar ve yüksek surlar işin tuzu biberi oluyordu. *Oz Büyücüsü* çok daha gerçekçiymiş gibi geliyordu.

Neler kaybettim acaba? Saçlarımı karıştırarak düşündüm. Evet, gerçekten de birçok şeyi yitirmiştim. Ayrıntılarıyla yazacak olsam, kalınca bir defter tutar herhalde. Yitirdiğim anda pek önemli şeyler değilmiş gibi üzerinde durmayıp da sonradan acısını yaşadığım şeyler olduğu gibi, tam tersi durumlar da olmuştu. Bir sürü şeyi, insanları ve duyguları yitirdim bugüne kadar sanırım. Benim varlığımın sembolü paltonun cebinde hayati bir delik açılmış; hiçbir iğne ve iplik o deliği dikemez. O anlamda, birisi pencereden başını uzatıp bana “Yaşamın koca bir sıfır!” diye bağırsa, karşı çıkmak için bir dayanağım yok.

Fakat bir kez daha yaşamımı yeni baştan yaşayabilecek olsam bile, yine aynı tür bir yaşam sürecekmişim gibi bir his vardı içimde. Neden derseniz, o –her şeyi sürekli yitirmekten ibaret olan– yaşam, benim kendimden başka bir şey değil. Benim kendim olmaktan başka çarem yok. İnsanlar beni ne kadar terk ederse etsin, ben insanları ne kadar terk edersem edeyim, birçok güzel duygu ve mükemmel rüya yok olup gitse bile, ben kendimden başka bir şey olamam.

Bir zamanlar, çok daha gençken, ben kendimden başka bir şey olabileceğimi düşünürdüm. Casablanca'da bar açıp İngrid Bergman'la tanışabileceğimi bile aklımdan geçirirdim. Hatta daha gerçekçi olarak –bunun gerçekten gerçeklikte olup olamayacağı bir yana– kendi benliğime uygun, etkin bir yaşamı elde edebileceğime inandığım bile olmuştu. O yüzden de, kendimi değiştirebilmek için özel olarak çaba harcadığım da olmuştu. Charles A. Reich'in *The Greening of America*'sını okumuş, *Easy Rider* filmini üç kez izlemiştim. Fakat dümeni bozuk bir kayık gibi her seferinde dönüp aynı yere gelmiştim. Bu benim kendim işte. Ben kendim hiçbir yere gidemem. Kendim orada durur, her zaman benim dönüp gelmemi bekler.

İnsanlar bunu umutsuzluk olarak mı adlandırmalı acaba?

Bilemiyordum. Belki de umutsuzluktur. Turgenyev olsa hayal kırıklığı derdi belki de. Dostoyevski olsa cehennem. Sommerset Maugham ise gerçeklik. Fakat kim ne şekilde adlandırırsa adlandırsın bu benim kendim.

Ölümsüzlük dünyasını hayalimde canlandırmayı başaramıyordum. Orada gerçekten de yitirdiklerimi tekrar kazanıp, yeni kendimi oluşturabilirdim belki. Birileri alkışlayıp, birileri tebrik edebilirdi. Mutlu olur, benliğime uygun etkin bir yaşamı elde edebilirdim belki. Fakat her halükârda, o halihazırdaki kendimle ilgisi olmayan farklı bir kendim olurdu. Halihazırdaki ben olarak, halihazırdaki kendimi sırtlanmış

durumdaydım. Bu hiç kimsenin yerinden oynatamayacağı tarihsel bir gerçekti.

Bir süre düşündükten sonra, nihayetinde 22 saatten biraz fazla bir süre sonra öleceğimi var saymanın daha mantıklı olacağı sonucuna ulaştım. Ölümsüz bir dünyaya geçiş gibi şeyleri düşündükçe, öykü *Don Juan Öğretisi* gibi oluyor, içinden çıkılmaz bir hal alıyordu.

Öleceğim. Böyle düşünmek benim için daha kolaydı, tarzıma da çok daha yakın. Öyle düşününce, biraz olsun kendimi rahatlamış hissettim.

Sigarayı söndürerek yatak odasına gidip, kızın uyurkenki haline baktıktan sonra, pantolonumun ceplerinde gerekli olan her şeyi koyup koymadığımı kontrol ettim. Fakat iyice düşününce, benim için artık gerekli olacak hiçbir şey yoktu. Cüzdan ve kredi kartım yeterdi, başka hiçbir şeye ihtiyacım yoktu. Evin anahtarı zaten anlamını yitirmişti, hesapçı ehliyetime de gerek yoktu. Ajandama ihtiyacım olmadığı gibi, arabayı da bırakıp geldiğime göre anahtarını taşımak gereksizdi. Çakının da lüzumu yoktu. Ceplerimdeki bozuk paraları masanın üstüne boşaltıverdim.

Önce trenle Ginza'ya gidip Paul Stewart'ta gömlek, kıravat ve blazer ceket satın alarak, American Express kartımla ödedim. Bu kadarcık şeyi bile üzerime giyip de aynanın karşısına geçtiğimde, hiç de fena durmuyordum. Zeytin yeşili kanvas pantolonumun ütü çizgilerinin kaybolmak üzere olması biraz kafama takılmıştı, ama her şeyin mükemmel olmasını da beklememek gerek. Bahriyeli mavisi Flannel blazer ceket içine turuncu gömlek, beni her şeyimle reklam şirketlerinin genç ve gelecek vaat eden elemanı havasına sokmuştu. En azından, biraz öncesine kadar yeraltında debelenip duran, 21 saat sonra da dünyadan yok olacak biri gibi durmuyordum.

Şöyle bir baktığımda, blazer ceketin sol kolunun, sağ kolundan birbuçuk santim kadar kısa olduğunu anladım. Doğrusunu söylemek

gerekirse ceketin kol boyu orantısız değildi, benim sol kolum daha uzundu. Neden o hale geldiğini bilemiyorum. Sağ elimi kullanırım, sol elimi çok fazla zorladığımı da hiç hatırlamıyorum. Tezgâhtar iki gün beklersem kol boyunu ayarlatabileceğini söylediyse de, elbette reddettim.

“Beysbol gibi bir sporla mı uğraşıyorsunuz yoksa?” diye sordu tezgâhtar, kredi katının slip kopyasını verirken.

Beysbol gibi bir sporla uğraşmadığımı söyledim.

“Çoğu spor türü, vücudun orantısını bozar” diye aydınlattı beni. “Giyim konusunda en doğru şey, aşırı hareket ve aşırı yemekten kaçınmaktır.”

Teşekkür ederek mağazadan çıktım. Dünya farklı kurallarla doluydu. Attığım her adımda yeni bir keşifle karşılaşıyordum.

Yağmur hâlâ yağıyordu, ama giysi bakmaktan da sıkıldığım için yağmurluk aramaktan vazgeçip, bir birahaneye girerek bira içtim, istiridye yedim. Her nasılsa, birahanede Bruckner senfonisi çalıyordu. Kaçıncı senfoni olduğunu anlayamadım, ama Bruckner senfonilerinin sırasını zaten hiç kimse anlayamaz. Bu bir yana, ilk defa Bruckner çalınan bir birahane görüyordum.

Birahanede benim dışımda iki masadan başka müşteri yoktu. Genç bir çift ve şapkalı, ufak tefek bir ihtiyar. İhtiyar adam şapkasını çıkarmadan birasını yudumluyor, genç çift ise biralarına neredeyse hiç el sürmeden alçak sesle bir şeyler konuşuyorlardı. Yağmurlu öğleden sonralarında birahaneler genelde böyle olur.

Bruckner eşliğinde beş istiridyeye limon sıkarak, saat yönünde teker teker yerken, orta boy biramı da bitirdim. Birahanenin büyük duvar saati beş dakika sonra saat üçü gösterecekti. Kadranın altında iki aslan

karşılıklı durarak ayağa kalkmış, vücutlarını kıvırarak zembereği çeviriyorlardı. İkisi de erkekti, kuyrukları kanca şeklinde kıvrıktı. Nihayet Bruckner'in uzun senfonisi bitti ve Ravel'in *Bolero*'su başladı. Garip bir kompozisyondu.

İkinci birayı sipariş ettikten sonra tuvalete gidip, yine çişimi yaptım. Bir türlü bitmek bilmedi. Neden o kadar çok miktarda çıktığını kendim de anlayamadım, ama acele bir işim olmadığından rahat rahat sonuna kadar işedim. Tahminimce, bitmesi iki dakika sürmüştü. O arada arka tarafta *Bolero* devam ediyordu. Ravel'in *Bolero*'sunu dinleyerek çiş yapmak biraz tuhafıma gitmişti. İnsanın çişinin sonsuza kadar süreceği hissine kapılmasına yol açıyordu.

Uzun çiş faslı bittiğinde, kendimi başka bir insan olarak yeniden doğmuş gibi hissettim. Ellerimi yıkayıp, deforme olmuş aynada yüzüme baktıktan sonra masama dönüp biramı içtim. Sigara içmek istediysem de, Lark paketini evde unuttuğumu anımsayarak garsonu çağırıp Seven Stars satın alıp, kibrit getirttim.

Boş birahanede zaman durmuş gibi geliyordu, ama gerçekte saniye saniye ilerliyordu. Aslanlar karşılıklı olarak 180 derece dönmeye devam ediyordu, saatin ibresi de 15.10'a kadar ilerlemişti. Saatin ibresine bakarak, tek dirseğimi masaya koyup bira ve Seven Stars içmeye devam ettim. Saatin ibresine bakarak zaman geçirmek, hangi açıdan bakılırsa bakılsın, tamamen anlamsız bir zaman geçirme yoluydu, ama onun yerine geçebilecek daha iyi bir fikrim de yoktu. İnsan hareketlerinin çoğu, kendisinin daha sonra da sürekli yaşamaya devam edeceği önkoşuluyla ortaya çıkar, bu önkoşul ortadan kalkacak olursa da geriye hiçbir şey kalmaz.

Cüzdanımı cebimden çıkarıp, içindekileri tek tek kontrol ettim. Beş on bin yenlik ve birkaç bin yenlik banknot. Arka taraftaki cebimde yirmi on bin yenlik banknot daha deste olarak duruyordu. Nakit dışında American Express ve Visa kartlarım da vardı. Ayrıca iki de

bankamatik kartı. O iki kartı dörde katlayarak kül tablasına attım. Nasıl olsa artık kullanmayacaktım. Kapalı havuz ve kiralık video dükkânı üyelik kartlarını ve kahve satın alınca verilen indirim kuponlarını da aynı şekilde attım. Ehliyeti bıraktım, iki eski kartviziti attım. Kül tablası yaşantımın kalıntılarıyla dolmuştu. Sonuçta elimde kalanlar nakit para, kredi kartlarım ve sürücü ehliyetimdi.

Saat üç buçuğu gösterdiğinde, masadan kalkarak hesabı ödeyip çıktım. Bira içerken, yağmur da neredeye tamamen kesilmişti, şemsiyeyi birahanede bıraktım. Bu iyiye işaretti. Hava düzeliyor, ben de hafifliyordum.

Şemsiyemi de bıraktıktan sonra kendimi çok rahatlamış hissederek, yer değiştirmek istedim. Gideceğim yerin olabildiğince fazla insanın bir arada olduğu bir yer olması daha iyi olacaktı. Sony binasında Arap turistlerle birlikte yan yana sıralanmış televizyonlara bir süre baktıktan sonra metroya inerek Marunouçi Hattı'nda Şincuku'ya bilet aldım. Koltuğa oturduğum anda uyumuş olacağım, kendime geldiğimde tren Şincuku'ya çoktan ulaşmıştı.

Metro turnikelerinden çıkınca, kafatası ve karma işlemi verilerinin Şincuku İstasyonu'ndaki emanetçide bıraktığım gibi durduğunu anımsadım. Artık öyle şeylerin bir işe yarayacağını sanmadığım gibi, emanet fişi de yanımda değildi, ama yapacak başka bir işim de olmadığından gidip almaya karar verdim. İstasyonun merdivenlerinden çıkarak, emanetçiye gidip, fişi kaybettiğimi söyledim.

"İyice baktınız mı?" diye sordu, görevli adam.

İyice baktığımı söyledim.

"Nasıl bir şeydi?"

"Nike amblemli mavi spor çantasıydı" dedim.

“Nike amblemi dediğiniz nasıl bir şey?”

Bir parça kâğıt ve kurşunkalem rica edip, yamultulmuş bumerangı andıran Nike amblemini çizdim, altına da NIKE diye yazdım. Görevli adam bir çizdiğim şekle bir yüzüme kuşkulu bakışlarla bakarak kâğıdı eline alıp, rafları aradıktan sonra, nihayet çantamla birlikte geri geldi.

“Bu mu?”

“O” dedim.

“Kimlik ve adresinizi teyit edebileceğimiz bir şey var mı?”

Ehliyetimi çıkarıp verince, görevli ehliyetimdeki bilgileri, çantanın üzerindeki fişte yazan bilgilerle karşılaştırdı. Sonra fişi çıkararak bir tükenmezkalemle birlikte tezgâhın üzerine koyup “İmzanız lütfen” dedi. İmzamı atıp, çantayı aldıktan sonra teşekkür ettim.

Eşyamı almakta başarılı olmuştum, ama Nike amblemli mavi spor çanta hiçbir şekilde üzerimdeki kılığa uygun değildi. Elimde Nike spor çanta taşıyarak, bir kızla yemeğe gidemezdim. Yeni bir çanta almayı da düşündüm, ama kafatasını sığdırmak için ya orta boy bir bavul ya da bowling topu çantası gerekirdi. Bavul ağır olurdu, bowling topu çantası taşımaktansa, Nike çantayı hiç değiştirmemek çok daha mantıklıydı.

Bir süre düşündükten sonra, bir araba kiralayıp, çantayı arka koltuğuna koymanın en iyi yol olacağına hükmettim. Böylece elimde çantayla dolaşmak zorunda kalmaz, giysilerimle uyumlu olup olmadığından da endişelenmezdim. Araba, eğer mümkünse şık bir Avrupa yapımı araba olmalıydı. Öyle pek özel bir Avrupa arabası tutkum yoktur, ama bu benim yaşamım için çok özel bir gün olduğuna göre ona uygun beğenisi yüksek bir arabayla dolaşmam iyi olurdu herhalde. Zaten ya hurdaya çıkmak üzere olan Volkswagen ya da küçük Japon arabalarından başkasına da hiç binmemiştim.

Bir kafeye girerek telefon rehberinin işletmeler cildini ödünç alıp, Şincuku İstasyonu yakınlarındaki dört araba kiralama şirketinin numarasına tükenmezkalemle işaret koyarak, sırayla aradım. Hiçbirinde Avrupa arabası yoktu. Mevsim dolayısıyla pazar günü pek araba kalmıyordu, zaten Avrupa araba da kiralamıyorlardı. Dört şirketin ikisinde binek otomobil sınıfında araba bile kalmamıştı. Birinde pembe bir araba vardı. Sonuncusunda ise birer Toyota Carina 1800GT Twincam-turbo ve Marc II kalmıştı. İkisinin de yeni olduğunu ve araba teybi bulunduğunu söyledi telefona çıkan kadın. Daha fazla telefon etmeye üşendiğim için Toyota Carina 1800GT Twincam-turbo'da karar kıldım. Aslında arabalara pek merakım olmadığından, neticede ne tür bir araba olduğu o kadar da önemli değildi. Yeni kasa Toyota Carina 1800GT Twincam-turbo ve Marc II'nin nasıl bir şekli olduğunu bile bilmiyordum zaten.

Sonra bir plakçıya girerek, birkaç kaset aldım. Johhny Mathis'in en iyiler koleksiyonu, Zubin Mehta'nın şefliğini yaptığı Schönberg'den *Yüce Gece*, Kenny Burrel'den *Stormy Night*, Duke Ellington'dan "Popular Ellington", Trevor Pinnock'un *Brandenburg Konçertosu* ve "Like a Rolling Stone" parçalarının da yer aldığı Bob Dylan kaseti olmak üzere gelişigüzel bir karma oluşturdum. Fakat Toyota Carina 1800GT Twincam-turbo'da ne tür bir müzik dinlemek isteyeceğimi bilmediğimden, başka çaresi de yoktu. Gerçekten şoför koltuğuna oturduğumda aslında James Taylor alsaymışım keşke de diyebilirdim. Belki de içimden Viyana valsi dinlemek geçerdi. Hatta Police olabileceği gibi, Duran Duran da olabilirdi. Belki hiçbir şey dinlemek istemeyebilirdim. Hiç bilemiyordum.

Altı kaseti çantamın içine tıkıştırıp, araba kiralama şirketine giderek arabayı gördüm, sonra ehliyetimi çıkarıp getirilen belgeleri imzaladım. Toyota Carina 1800GT Twincam-turbo'nun şoför koltuğu kendi arabamla karşılaştırıldığında uzay mekiğinin pilot koltuğundan farksızdı. Carina 1800GT Twincam-turbo'ya binmeye alışan biri benim arabama

binecek olsa herhalde kendini kibrit kutusuna kapatılmış gibi hissederdi. Bob Dylan'ın kasetini arabanın kasetçalarına yerleştirerek "Watching The River Flow"u dinlerken, uzunca bir süre düğmeleri teker teker denedim. Araba sürerken yanlış düğmeye basıldığında insan can sıkıcı durumlarla karşılaşabilir.

Arabayı çalıştırmadan düğmeleri teker teker karıştırdığımı gören bana arabayı kiralayan alımlı ve hoş genç kadın ofisten çıkarak arabanın yanında durarak bir sorun olup olmadığını sordu. Gülümsemesi ustaca hazırlanmış bir televizyon reklamı gibi saftı, insanın içini rahatlatıyordu. Dişleri beyazdı, çene etleri sarkmamıştı, dudaklarının rengi de güzeldi.

Pek bir sorun olmadığını, ileride sorun yaşamamak için arabanın sağına soluna baktığımı söyledim.

"Tamam" dedi kadın, neşeyle gülümseyerek. Gülümseme tarzı bana lise yıllarımda tanıdığım bir kızı anımsattı. Akıllı, sorunsuz bir kızdı. Duyduğum kadarıyla öğrencilik yıllarında tanıştığı bir devrimci eylemciyle evlenmiş, iki de çocuk doğurmuştu, ama bir gün çocukları da bırakıp evden ayrılmış bir daha da hiç kimse ondan haber alamamıştı. Araba kiralama şirketinin ofis memuresinin gülümsemesi bana işte o sınıf arkadaşımı anımsattı. J.D. Salinger ve John Harrison hayranı 17 yaşında bir kızın, birkaç yıl sonra bir devrimci eylemci için iki çocuk yapacağını, sonra da kayıplara karışacağını hiç kimse tahmin edemezdi herhalde.

"Herkes araba kullanma konusunda böyle sizin gibi titiz davransa, biz de çok rahat ederiz" dedi kadın. "Son zamanlarda çoğu kişi arabalardaki bilgisayarlı panelleri kullanmakta güçlük çekiyor."

Başımı evet anlamında salladım. Demek ki alışık olmayan tek kişi ben değildim.

“Herhalde 185’in karekökü şu düğmeye basılınca anlaşılır artık” dedim, şansımı denemek amacıyla.

“O sonraki yeni modeller çıkana kadar mümkün değil sanırım” dedi kadın, gülerek. “Çalan Bob Dylan değil mi?”

“Öyle” dedim. Bob Dylan “Positively 4th Street”i söylüyordu. Aradan yirmi yıl geçse bile, iyi şarkı iyi şarkıdır.

“Bob Dylan’ı biraz dinleyince hemen çıkarabiliyorum” dedi kadın.

“Mızıkası Steeve Wonder’dan daha beceriksiz olduğu için mi?”

Kadın yine güldü. Onu güldürmek keyifli oluyordu. Hâlâ genç kadınları güldürebiliyordum demek ki.

“Öyle değil de, sesi biraz farklı” dedi. “Sanki küçük bir çocuk pencerede durmuş, yağmura bakıyormuş gibi bir ses.”

“İyi bir tanım” dedim. Gerçekten de iyi bir tanımlamaydı. Bob Dylan’la ilgili birçok kitap okumuştum, ama o kadar yerinde bir tanımlamayla hiç karşılaşmamıştım. Saf duruşuna rağmen işin özünü kavramış gibiydi. Düşüncelerimi söyleyince, yanakları pembeleşiverdi.

“Tam olarak emin değilim. Bende o hisleri uyandırıyor yalnızca.”

“İnsanın içinde uyanan hisleri kendine özgü sözlerle ifade etmesi çok zor bir iştir” dedim. “Herkes bir şeyler hisseder, ama bunu düzgün bir şekilde sözcüklere dökebilen pek fazla insan yoktur.”

“Hayalim roman yazmak” dedi kadın.

“Çok iyi bir yazar olacağına eminim” dedim.

“Teşekkür ederim” dedi.

“Fakat senin gibi genç bir kadının Bob Dylan dinlemesi pek rastlanır bir durum değil.”

“Eski müzikleri severim. Bob Dylan, Beatles, Doors, Birds, Jimmy Hendricks... Öyle şeyler işte.”

“Fırsat olursa seninle daha uzun sohbet etmek isterim” dedim.

Neşeyle gülümseyerek, başını hafifçe yana eğdi. Düşünceli kızlar üç yüze yakın yanıt türü bilirler. Üstelik bu kız, boşanma deneyimi olan otuz beş yaşında bir adama karşı da, o yeteneğini âdil olarak kullanmıştı. Teşekkür ederek arabayı çalıştırdım. Dylan “Memphis Blues Again”i söylüyordu. O kızla karşılaşmış olmam sayesinde içimdeki sıkıntı bir hayli hafiflemişti. Carina 1800GT Twincam-turbo’yu seçmiş olmam bir işe yaramıştı.

Ön paneldeki dijital saat 4.42’yi gösteriyordu. Şehrin gökyüzü güneşini yitirmiş halde akşamı karşılamak üzereydi. Kalabalık caddede bir durup bir kalkarak evimin bulunduğu yöne doğru ilerledim. Yağmurlu pazar günlerinde öğleden sonraları hiçbir şey olmasa bile yol kalabalık olduğu halde, yeşil renkli küçük bir spor araba sekiz tonluk kamyona yandan bindiriverince trafik tam bir trajediye dönüşmüştü. Yeşil spor araba üzerine oturulmuş boş koli gibi, içe göçmüştü. Siyah yağmurluklu polisler çevresinde durmuş, çekici aracın çekme halatı takılmak üzereydi.

Kaza yerini geçmek bir hayli vakit aldıysa da, buluşma saatine daha zaman olduğundan, rahat rahat sigaramı içtim, Bob Dylan’ın devamını dinledim. Sonra bir devrimci eylemciyle evlenmenin nasıl bir şey olacağını hayalimde canlandırmaya çalıştım. Devrimci eylemcilik bir meslek olarak kabul edilebilir mi acaba? Elbette devrim bir meslek değil. Fakat siyaset meslek olabiliyorsa eğer, devrim de bunun şekil değiştirmiş hali değil midir? Fakat bu soruların yanıtını net olarak veremiyordum.

İşinden dönen koca yemek masasında birasını içerek devrimle ilgili gelişmeleri mi anlatır acaba?

Bob Dylan “Like a Rolling Stone”u söylemeye başlayınca devrim hakkında düşünmeyi bırakıp, Dylan’la birlikte mırıldanmaya başladım. Hepimiz yaşlanırız. Yağmurun yağması gibi net bir şekilde.

34
Dünyanın Sonu

Kafatası

Uçan kuşları görebiliyordum. Kuşlar beyaza bürünmüş batı tepesinin eğimine paralel olarak alçaktan uçarak görüş alanımdan çıkıp gittiler.

Sobanın önünde oturmuş, ellerimi ve ayaklarımı ısıtırken, yaşlı adamın koyduğu çayı içiyordum.

“Bugün de rüya okumaya gidecek misin? Bu gidişle karın yüksekliği iyice artar, yokuştan inip çıkmak da tehlikeli bir hal alır. Bir gün ara versen olmaz mı?” dedi yaşlı adam.

“Esas bugün dinlenmeme imkân yok” dedim.

Yaşlı adam başını sallayarak odadan çıktıysa da, biraz sonra bir yerlerden bulduğu kar ayakkabılarıyla geri döndü.

“Bunları giy de git. Ayağında bunlar olursa, kar tutmuş yolda da kaymazsın.”

Ayakkabıları denedim, ayağıma tam oluyordu. Bu iyiye işaretti.

Saat gelince kaşkolümü boynuma sardım, eldivenlerimi taktım, yaşlı adamın şapkasını ödünç alarak başıma geçirdim. Sonra akordeonu güzelce kapatıp, paltomun içine yerleştirdim. O akordeon hoşuma gidiyordu, bir an bile yanımdan ayırmak istemiyordum artık.

“Dikkatli git” dedi yaşlı adam. “Şu sıralar senin için çok önemli. Sana bir şey olursa her şey boşa gider.”

“Biliyorum” dedim.

Tahmin ettiğim gibi, açılan çukurun içinde kar bir hayli birikmişti. Çukurun etrafındaki ihtiyarlar artık yoktu, aletlerini de güzelce toparlayıp götürmüşlerdi. Kar öyle yağmaya devam edecek olursa, ertesi sabaha kadar çukurun tamamen örtüleceği kesindi. Bir süre çukurun başında durup, uçuşarak çukura dolan kar tanelerine baktım ve sonra oradan ayrılarak yokuştan aşağı inmeye başladım.

Kar şiddetlenmişti, birkaç metre ilerisini görmek bile güçleşmişti. Gözlüğümü çıkararak cebime sokuşturup, kaşkolü gözlerimin altına kadar kaldırarak yokuştan indim. Ayaklarımın altında, kar ayakkabılarının çivileri içimi rahatlatan sesler çıkarıyor, arada sırada korudaki kuşların ötüşlerini duyuyordum. Kuşların kar karşısında neler hissettiklerini bilemiyordum. Acaba tekboynuzlar neler hissediyordu? Durmaksızın yağan karın altında neler hissediyor, neler düşünüyorlardı acaba?

Kütüphaneye her zaman olduğundan bir saat daha erken varmıştım, ama kız sobalı odayı ısıtmış, beni bekliyordu. Kız paltoma yapışan karları silkeleyip, ayakkabımın çivilerinin arasında buzlaşan parçaları temizledi.

Dün de orada olduğum halde, kütüphanenin hali içimde özlem duygusunun kabarmasına yol açıyordu. Buzlu camlara yansıyan sarı ışıklar, sobadan yükselen tatlı sıcaklık, demlikten çıkan buharlar, kahve kokusu ve odayı köşe bucak dolduran eski zamanlara ait bellek ve kızın sakin, gereksiz tek noktası olmayan hareketleri bende uzun zaman önce yitirdiğim bir şeyi yeniden bulmuşum gibi duygular uyandırıyordu. Bedenimi gevşeterek, kendimi o havanın içine bıraktım. Sonra o sakin dünyayı sonsuza dek yitirmek üzere olduğumu aklımdan geçirdim.

“Yemeğini şimdi mi yersin? Yoksa biraz sonra mı?

“Yemek istemez. Karnım aç değil” dedim.

“Tamam. Karnın acıkırsa söylersin. Kahveye ne dersin?”

“İsterim. Teşekkürler.”

Eldivenlerimi çıkarıp sobanın askılığına takarak kurumaya bıraktım. Sonra sobanın önünde parmaklarımı tek tek ısıtarak, kızın sobanın üzerindeki demliği alışını, fincana kahve koyuşunu izledim. Kız bana fincanı uzatarak, kendisi de tek başına masanın başına geçip kahvesini içmeye başladı.

“Dışarıda feci bir kar var. Göz gözü görmüyor” dedim.

“Evet. Daha günlerce sürer. Havada biriken bulutlar taşıdığı karı tamamen boşaltana kadar.”

Sıcak kahveyi yarısına kadar içip, sonra fincanla birlikte gidip kızın karşısına oturdum. Fincanı masanın üzerine bırakarak, bir süre hiçbir şey söylemeden kızın yüzüne baktım. Onun yüzüne baktıkça, bir yerlere sürüklenip gidecekmişim gibi bir hisse kapılıyordum.

“Kar dindiğinde, herhalde senin şimdiye kadar hiç görmediğin kadar tutmuş olur” dedi kız.

“Fakat belki de o manzarayı hiç göremem.”

Kız bakışlarını fincandan ayırarak bana baktı.

“Neden ki? Karı herkes görebilir.”

“Bugün eski rüya okumayı bırakıp, konuşalım” dedim. “Çok önemli bir mesele var. Söylemek istediğim şeyler var, senin de anlatmanı isterim. Olur mu?”

Konuşmanın nereye gideceğini bilmediği halde, parmaklarını masanın üzerinde birbirinin arasından geçirerek ellerini birleştirip, dalgın bakışlarla yüzüme bakarak başını olur anlamında salladı.

“Gölgem ölmek üzere” dedim. “Sen de biliyorsun, ama bu kış çok sert geçiyor ve onun pek fazla dayanabileceğini sanmıyorum. An meselesi. Gölgem ölünce, ben de sonsuza kadar yüreğimi yitirmiş olacağım. O yüzden şimdi burada birçok karar vermem gerekiyor. Kendimle ilgili, seninle ilgili, her şeyle ilgili. Oturup düşünmek için pek fazla zamanım yok, ama uzun uzun düşünsem bile ulaşacağım sonuçlar pek farklı olmayacaktır. Sonuçlara ulaştım zaten.”

Kahvemi içerken, ulaştığım sonuçların doğru olup olmadığını bir kez daha aklımdan geçirdim. Yanlış değildi. Fakat hangi yolu seçersem seçeyim, birçok şeyi kesin olarak yitirecektim.

“Sanırım yarın öğleden sonra bu şehirden çıkıp gideceğim” dedim. “Nereden, ne şekilde çıkıp gideceğimi ben de bilmiyorum. Bunu gölgem söyleyecek. Gölgemle birlikte bu şehirden çıkıp, geldiğimiz eski dünyaya dönerek, orada yaşayacağız. Eskiden yaptığım gibi, gölgemi peşimden sürükleyerek, üzüntüler yaşayarak, sıkıntılar geçirerek yaşlanacağım ve öleceğim. Sanırım bana o dünya daha uygun. Yüreğimin peşine takılıp, sürüklenerek yaşayacağım. Olasılıkla sen bunu anlayamazsın.”

Kız bakışlarını ayırmadan yüzüme bakıyordu, ama bana bakmaktan ziyade yüzümün bulunduğu mekân parçasını izliyor gibiydi.

“Bu şehri sevmiyor musun?”

“Sen en başta ben eğer sükûnet arayarak bu şehre geldiysem, bu şehrin hoşuma gideceğini söylemiştin. Doğru, bu şehrin sakinliği ve huzuru hoşuma gidiyor. Dahası böylece yüreğimi yitirecek olursam, o sakinlik ve huzurun kusursuz bir hal alacağını da çok iyi biliyorum. Bu şehirde insanlara sıkıntı yaratacak hiçbir şey yok. Üstelik bu şehri yitirdiğim için ömrüm boyunca pişmanlık yaşayacağımı da çok iyi biliyorum. Fakat yine de bu şehirde kalamam. Çünkü yüreğim gölgemi, hayvanları feda ederek burada kalmama izin vermiyor. Nasıl bir huzur elde edecek olursam olayım, yüreğimi kandıramam. Bu yürek çok kısa bir zaman sonra yok olup gidecek olsa bile. Bu başka bir konu gerçi. Bir kez yitirilen şey, tamamen yok olup gitse bile, o kayıp sonsuza dek devam eder. Söylediklerimi anlayabiliyor musun?”

Kız uzunca bir süre sessizce parmaklarıma baktı. Fincandan yükselen buharlar da artık kesilmişti. Odada hareket eden tek bir şey bile yoktu.

“Bir daha buraya dönmeyeceksin öyleyse?”

Başımı evet anlamında salladım. “Buradan bir kez çıkılırsa, bir daha asla dönülemez. Bu kesin. Ben dönmeye kalksam bile, şehrin kapıları bana açılmaz herhalde.”

“Buna razı mısın?”

“Seni yitirecek olmak bana çok acı veriyor. Fakat seni seviyorum ve önemli olan bu duygunun şekli. Bunu doğal olmayan bir şekle sokmayı göze alarak, seni elde etmek istemiyorum. Öyle yapmaktansa, yaralı yüreğimle seni yitirmiş olmak çok daha iyi.”

Oda tekrar sessizliğe gömüldü, kömürlerin çatlarken çıkardığı sesler özel olarak yükseltilmiş gibi etrafta yankılandı. Sobanın askılığında paltom, kaşkolüm, şapkam ve eldivenlerim asılıydı. Hepsi de bana şehrin verdiği şeylerdi. Basit, ama her biri yürekle tanışmış giysilerdi.

“Yalnızca gölgenin kaçmasını sağlayıp, kendim tek başıma burada kalmayı da düşündüm” dedim, kıza. “Fakat bu durumda herhalde ormana sürgün edilirim ve bir daha asla seninle görüşemem. Çünkü sen ormanda yaşayamazsın. Ormanda yaşayabilenler gölgesi düzgün ölmeyen ya da içlerinde yürek taşıyan insanlar. Benim yüreğim var, ama senin yok. O yüzden beni istemeyi bile başaramıyorsun.”

Kız sessizce başını iki yana salladı.

“Evet, öyle. Benim yüreğim yok. Annemin vardı, ama benim yok. Annem yüreği var diye ormana sürgün edildi. Sana söylemedim, ama annemin ormana sürgün edilişini çok iyi anımsıyorum. Şimdi bile, arada sırada aklıma gelir. Eğer benim de yüreğim olsaydı, hiç ayrılmaz annemle birlikte ormanda yaşardım, derim. Eğer yüreğim olsa, ben de seni tam olarak arzulayabilirim.”

“Ormana sürgün edilsen bile mi? Bunu göze alarak mı yüreğinin olmasını istiyorsun?”

“Yüreğin yerinde durduğu sürece, gittiğin yer neresi olursa olsun, hiçbir şey kaybetmezsin, dediğini anımsıyorum annemin. Doğru mu bu?”

“Bilemiyorum” dedim. “Bunun doğru olup olmadığını bilemiyorum. Fakat senin annen doğru olduğuna inanıyordu herhalde. Sorun senin de aynı şeye inanıp inanamaman.”

“İnanmayı başarabilirim sanırım” dedi kız, doğrudan gözlerimin içine bakarak.

“İnanabilir misin?” diye sordum, şaşırarak. “Sen buna inanabilir misin?”

“Galiba” dedi kız.

“Baksana, iyice bir düşün. Bu çok önemli bir şey” dedim. “Her ne olursa olsun, bir şeye inanmak demek, bir yüreğinin olduğunu gösterir. Tamam mı? Sen bir şeye inanmaya kalkarsın. Belki de bu inancın ihanete uğrar. İhanete uğrarsın, ardından hayal kırıklığı gelir. Yürek böyle çalışır işte. Senin bir yüreğin var mı peki?”

Kız başını iki yana salladı. “Bilmiyorum. Ben yalnızca annemi düşünüyordum. Daha ilerisini düşünmedim. Yalnızca, inanabilirim belki dedim, o kadar.”

“Senin içinde yürekle bağlantısı olan bir şeylerin var olduğunu sanıyorum. Fakat bu çok sıkı hapsolmuş, dışarıya çıkamıyor. O yüzden şimdiye kadar surlara fark edilmeden gelebilmişsin.”

“Benim içimde yüreğin var olması demek, benim de annem gibi gölgemi tam olarak öldürememiş olmam mı demek?”

“Hayır, sanırım öyle değil. Senin gölgen burada öldü ve elmalığa gömüldü. Bu kayıtlarda da var. Fakat senin içinde annenle ilgili belleğini filtre olarak kullanan, o yüreğinin kırıntıları gibi bir şeyler kalmış olmalı ve seni sarsan şey de o. Eğer bunun peşine düşecek olursan da, mutlaka önemli bir şeylere ulaşırsın.”

Odadaki her türlü ses dışarıda uçuşan kar tarafından silinmiş gibi, doğallıktan uzak bir sessizlik hâkim oldu. Bir yerlerde surun nefesini tutarak bizim konuşmalarımızı dinlediği hissine kapıldım. Fazlasıyla sessizdi.

“Eski rüyalardan konuşalım” dedim. “Sizin günlük yaşamlarınızda ortaya çıkan, yürekle ilgili olabilecek her şey hayvanlar tarafından emiliyor, sonra da eski rüya haline geliyor değil mi?”

“Evet, öyle. Gölgelerimiz ölünce bizim yüreklerimiz geride parçası kalmayacak şekilde hayvanlara geçiyor.”

“Öyleyse ben eski rüyalardan senin yüreğini okuyabilirim.”

“Hayır, bu mümkün değil. Benim yüreğim tek parça halinde emilmiş değil çünkü. Yüreğim parçalara ayrılarak, farklı hayvanlar tarafından emildi ve o parçalar başka insanların yüreklerinin parçalarıyla ayırt edilemeyecek ölçüde karmaşık bir şekilde düğüm haline geldi. Sen o parçalardan hangisinin bana ait olduğunu, hangisinin başka insanlara ait olduğunu ayırt edemezsin. Mesela sen şimdiye kadar birçok eski rüya okudun, ama hangisinin bana ait olduğunu söyleyemezsin değil mi? Eski rüyalar öyledir işte. Hiç kimse çözemez. Karmaşa, karmaşa halinde yok olup gider.”

Söylediklerini çok iyi biliyordum. Her gün okuduğum halde, o eski rüyalarının bir parçasını bile anlayamamıştım. Artık geriye yirmi bir saatten başka zamanım kalmamıştı. O yirmi bir saat içerisinde kızın yüreğine ulaşmak zorundaydım. O ölümsüzlük şehrinde, tüm seçenekler yirmi bir saat gibi sınırlı bir zaman içerisine sıkıştırılmıştı. Gözlerimi kapatarak birkaç kez derin derin nefes aldım. Tüm sinirlerimi yoğunlaştırarak, durumu çözebilmek için bir ipucu arıyordum.

“Depoya gidelim” dedim.

“Depo?”

“Depoya gidip kafataslarına bakarak düşünelim. Belki iyi bir yol bulabiliriz.”

Kızın elinden tutarak masadan kalkıp, bankonun arkasına geçerek depoya geçilen kapıyı açtım. Kız lambanın düğmesine basınca, loş ışık raflarda sıralı sayısız kafatasını aydınlatıverdi. Kafatasları kalınca toz içerisinde, rengi atan beyazlıklarını loş karanlıkta belirginleştirmişlerdi. Ağızlarını aynı yöne doğru açmış, göz boşluklarıyla da aynı şekilde karşılarında bir şeye bakıyor gibiydiler. Onların kustuğu soğuk sessizlik, şeffaf bir sis haline gelmiş, depoyu kaplamıştı. Duvara yaslanarak,

o kafatası sırasını bir müddet izledim. Soğuk hava tenime işlemeye başlamıştı, kemiklerim ince ince titriyordu.

“Benim yüreğimi okuyabileceğini gerçekten düşünüyor musun?” diye sordu kız, yüzümü süzerek.

“Sanırım senin yüreğini okuyabilirim” dedim, sakince.

“Ne şekilde?”

“Henüz bilemiyorum” dedim. “Fakat yapabileceğimden eminim. Hissedebiliyorum. Mutlaka iyi bir yolu olmalı. Ben de o yolu bulacağım.”

“Şu an ırmağa düşen yağmur damlasını bulmaya çalışıyorsun.”

“Bak şimdi, yürek yağmur damlasından farklı bir şeydir. Havadan yağmadığı gibi, başka şeylerden ayırt edilemeyecek bir şey de değildir. Eğer sen bana inanabiliyorsan, inan. Mutlaka bulacağım. Her şey burada ve aynı zamanda hiçbir şey yok. Dahası ben istediğim şeyi mutlaka bulurum.”

“Yüreğimi bul” dedi kız, bir süre sonra.

35
Haşlanmış Harikalar Diyarı

Tırnak makası, tereyağlı sos, demir vazo

Arabayı kütüphanede park ettiğimde saat 5.25'ti. Bol bol zamanım vardı, arabadan inip şehrin yağmur sonrası sokaklarında dolaştım. Banko tarzı bir kafeye girip televizyondan golf izleyerek kahve içtim, oyun salonuna giderek video oyunu oynayarak zaman öldürdüm. Irmağı geçerek saldıran tank birliğini karşı top atışı ile yok etmeye dayanan bir oyundu. Başlangıçta avantajlı durumdaydım, ama oyun ilerledikçe birlikte düşman tankları fare sürüsü gibi arttı ve sonuçta benim cephem çöktü. Cephe çökünce atom bombası patlaması gibi ekran bir anda bembeyaz oluverdi. Sonra "Game Over – Insert Coin" yazısı göründü. Direktife uyarak yuvaya bir yüz yenlik daha yerleştirdim. Bunun üzerine müzik yeniden başlayarak, cephem hiçbir şey olmamış gibi ortaya çıkıverdi. Bu kelime anlamıyla, tamı tamına yenilmek için oynanan bir oyundu. Ben yenilmediğim sürece oyun asla bitmeyecekti ve sonu gelmeyen bir oyunun da hiçbir anlamı olmazdı. Oyun salonu için sıkıntı olacağı gibi, benim için de sıkıntı haline gelirdi. Sonunda, cephem ikinci kez imha edilerek, bembeyaz ekran yeniden görünüverdi. Yine "Game Over – Insert Coin" yazısı ortaya çıkıverdi.

Oyun salonunun yanındaki hırdavatçının vitrininde farklı türden aletler özenle sıralanmıştı. İngiliz anahtarları, somun anahtarları, tornavida setleriyle birlikte, elektrikli çivi çakma aleti, elektrikli tornavida da vardı. Alman malı deri çantalı taşınabilir alet seti de vardı. Çantanın kendisi kadınların taşıdığı türden büyük omuz çantaları kadardı, ama içine ufak bir testere, çekiç, voltmetre bile konulmuştu. Çantanın yanında otuzlu oyma aletleri seti vardı. O güne kadar oyma aletlerinin otuz farklı bıçak türü olabileceği aklımın ucundan bile geçmemişti. Bu otuzlu set beni şoka uğrattı. Otuz bıçak türü de birbirinden az da olsa

farklıydı ve aralarından bazıları ne şekilde kullanıldığı hakkında fikir yürütemeyeceğim kadar garip şekillerdeydi. Oyun salonundaki gürültülü ortamla karşılaştırıldığında, hırdavatçının içerisi buzdağının arka kısmı gibi sessizdi. Loş karanlık dükkânın iç tarafındaki tezgâhın arkasında gözlük takmış, seyrek saçlı orta yaşlı bir adam oturmuş, tornavidayla bir şeyi söküyordu.

Anlık bir düşünceyle içeri girip, tırnak makası aradım. Tırnak makasları tıraş setlerinin yanında böcek numuneleri gibi yan yana sıralanmıştı. İçlerinden ne şekilde kullanılabileceğini bir türlü anlayamadığım bir tanesini alıp tezgâha götürdüm. Düz, beş santim uzunluğunda paslanmaz çelik bir metal parçasıydı ve neresine ne şekilde basılınca tırnak kesilebileceği anlaşılır gibi değildi.

Tezgâha gidince, dükkân sahibi tornavida ile söktüğü elektrikli köpük aletini aşağıya indirip, bana o tırnak makasının nasıl kullanıldığını öğretti.

“Şimdi beni iyice izleyin. Bu bir, bu da iki. Bu da üç. Şimdi tırnak makası oldu değil mi?”

“Şimdi anlaşıldı” dedim. Gerçekten de tam bir tırnak makası olmuştu. Adam tırnak makasını yeniden metal parçası haline getirerek, tekrar tırnak makası haline getirdi.

“İyi bir ürün” dedi adam, sanki önemli bir sırrı açıklıyormuş gibi. “Henckels malı, ömürlüktür. Seyahatler için çok kullanışlıdır. Paslanmaz, bıçağı da sağlamdır. Köpek tırnağı bile kesilebilir.”

2 800 yen ödeyerek, o tırnak makasını satın aldım. Tırnak makasının siyah deriden orijinal kesesi de vardı. Adam paramın üstünü verdikten sonra, yeniden köpük aletini sökmeye başladı. Birçok vida, büyüklüklerine göre beyaz kaplara konulmuştu. Tabaklardaki siyah vidalar mutluluk hissini çağrıştırıyordu.

Tırnak makasını satın aldıktan sonra arabaya dönüp “Brandenburg Konçertosu” dinleyerek kızı bekledim. Beklerken, o tabaklardaki vidaların bende neden mutluluk çağrışımı yaptığını düşündüm. Belki de, vidaların köpük aletinin bir parçası olmaktan kurtulup, bağımsızlıklarını kazanmış olmasındandı. Veyahut beyaz tabaklar vidalar için hadlerini aşan nezih bir yer gibi durduğu için de olabilirdi. Her halükârda bir şeylerin mutlu görünmesi, insanın kendini iyi hissetmesini sağlıyordu.

Ceketimin cebinden tırnak makasını çıkarıp bir kez daha kurduktan sonra, denemek için tırnağımın kıyısını birazcık kesip, eski haline getirerek yerine koydum. Fena kesmiyordu. Hırdavatçılar, bir şekilde ıssız akvaryumları andırır.

Kapanış saati altıya yaklaşınca kütüphaneden bir insan kalabalığı çıkmaya başladı. Çoğu olasılıkla okuma salonunda ders çalışan lise öğrencileriydi. Çoğunun elinde benimle aynı şekilde vinleks spor çantaları vardı.

Dikkatlice bakınca, liseliler bana doğa dışı varlıklarmış gibi gelmeye başladı. Hepsinin bir yerleri aşırı geliştiği halde, bir şeyleri de eksikti. Zaten onların gözüyle bakılacak olsa, benim varlığım daha da doğa dışı görünürdü herhalde. Dünya böyle bir yerdir işte. İnsanlar bunu kuşak farklılığı diye adlandırıyor.

Liselilerin arasında yaşlı insanlar da vardı. Yaşlılar pazar günü öğleden sonralarını dergi okuma salonunda dergi ve dört tür gazete okuyarak geçirirler. Sonra fil gibi bilgi yüklenerek, akşam yemeklerinin kendilerini beklediği evlerine dönerler. Yaşlıların halinde, liseliler kadar doğa dışı bir şeyler hissetmedim.

Onlar çıkıp gittikten sonra sirenler çalmaya başladı. Saat altı olmuştu. O siren sesleriyle birlikte, gerçekten uzun bir süre sonra midemin boşluğunu hissettim. Şöyle bir düşününce, sabahtan beri yarım salamlı yumurtalı sandviç ve küçük bir parça turtadan başka bir şey yememiştim; önceki gün ise neredeyse hiçbir şey yememiştim. Midemdeki boşluk devasa bir mağara gibiydi. Yeraltında gördüğüm, şu taş atıldığında düşme sesi gelmeyen karanlık ve derin çukurlar gibiydi sanki. Koltuğu yatırıp, arabanın alçak tavanına bakarak yemekleri düşündüm. Olabilecek her türlü yemek bir görünüp bir kayboluyordu. Beyaz sos, yanına da tere ekleyince pırasa bile lezzetli olabilirdi.

Başvuru eserleri masasında görevli kız kütüphanenin kapısında göründüğünde saat 6.15'ti.

"Senin araban bu mu?" dedi kız.

"Hayır, kiraladım" dedim. "Yakışmamış mı?"

"Eh, öyle. Pek yakışmamış. Bu modeller biraz genç işi değil mi?"

"Araba kiralama şirketinde bundan başka kalmamıştı. Pek öyle çok hoşuma gitti diye kiralamış değilim. Herhangi bir araba olabilirdi."

"Hmm" diyen kız, alıcıymış gibi arabanın çevresinde dolaşarak diğer taraftan arabaya bindi. Sonra arabanın içini en ince ayrıntısına kadar kontrol etti. Kültablasını açtı, torpido gözünün içine baktı.

"Brandenburg?" dedi kız.

"Sever misin?"

"Evet, hem de çok. Her zaman dinlerim. En iyisi Karl Richter'inki, ama bu yeni kayıt herhalde. Ee, kimdi bu?"

"Trevor Pinnock" dedim.

“Pinnock mu seversin?”

“Yok, özel bir ilgim yok” dedim. “Gözüme ilişti, ben de satın alıverdim. Fakat pek fena değil.”

“Pablo Casals’ın ‘Brandenburg’ kaydını hiç dinledin mi?”

“Hayır.”

“Mutlaka dinlemelisin. Meşhur olduğunu söyleyemem, ama müthiştir.”

“Bir dahaki sefere artık” dedim, ama o kadar zamanım olup olmayacağını kendim de bilemiyordum. Geriye ancak on sekiz saat bir zamanım kalmıştı ve bunun bir kısmında uyumam gerekiyordu. Ömründen geriye ne kadar kısa bir zaman kalırsa kalsın geceyi uykusuz geçirmenin bir manası yoktu.

“Ne yiyelim?” diye sordum.

“İtalyan yemeklerine ne dersin?”

“Gayet hoş.”

“Bildiğim bir yer var. Oraya gidelim. Yakın bir yer. Malzemeleri çok taze olur.”

“Karnım acıktı” dedim. “Oturup çiğ pırasa bile yiyebilirim.”

“Ben de” dedi kız. “Gömleğin güzelmiş.”

“Teşekkür ederim” dedim.

O restoran kütüphaneden arabayla on beş dakika uzaklıkta bir yerdi. Eski mahallelerin kıvrım kıvrım yollarından insanlara ve diğer araçlara

dikkat sarfederek geçtikten sonra, bir yokuşta o İtalyan restoranı aniden insanın karşısına çıkıveriyordu. Beyaz, ahşap bir ev restorana dönüştürülmüştü, tabelası küçük olduğundan çok dikkatli bakılmadıkça restoran olduğunu anlamak zordu. Restoranın etrafında yüksek duvarlarla çevrelenmiş konutlar vardı, sakin bir mahalleydi. Göğü yararcasına yükselen Himalaya servileri ve çam ağaçlarının dalları akşamın gökyüzünde karanlık siluetlere dönüşmüştü.

“Burada restoran olacağı kimsenin aklına gelmez” dedim, arabayı restoranın önüne park ederken.

Pek geniş bir yer değildi, üç masa ve dört sandalyeli bir bankosu vardı yalnızca. Önlük takmış garson bizi en dipteki masaya götürdü. Masanın yanındaki pencereden dışarıdaki erik ağacının dalları görülüyordu.

“İçki olarak şarap mı iyi olur?” diye sordu, kız.

“Sana bırakıyorum” dedim. Şarap konusunda bira konusunda olduğum kadar bilgili değilimdir. Kız şarap seçimi için garsonla ayrıntılı bir sohbete giriştiği sırada pencerenin dışındaki erik ağacına baktım. İtalyan yemekleri restoranının bahçesinde erik ağacı olması tuhafıma gitmişti, ama aslında o kadar da tuhaf olmayabilir. İtalya’da da erik ağaçları vardır herhalde. Fransa’da bile susamuru vardı ne de olsa. Şarap belirlenince, mönüleri açıp, yemek planımızı yaptık. Seçim yapmak bir hayli zamanımızı aldı. Önce ordövr olarak çilek soslu karides salatası, İtalyan tarzı ciğer ezmesi, sosta haşlanmış kalamar, peynirli patlıcan kızartması, marine gümüş balığı istedik. Makarna olarak benim için erişteden yapılan Tagliatelle Katharinka, kız için de Basilico tarzı spagetti sipariş ettik.

“Baksana bunların dışında bir de makarna ve soslu balık istesek, yarı yarıya paylaşsak, olur mu?” dedi kız.

“Gayet iyi olur” dedim.

“Bugün hangi balık güzel” diye sordu kız, garsona.

“Bugün taze levrek geldi” dedi garson. “Badem unlu buğulamasına ne dersiniz?”

“O olsun” dedi kız.

“Benimki de” dedim. “Bir de ıspanak salatası ve mantarlı pilav lütfen.”

“Bana da haşlanmış sebze ve domatesli pilav lütfen” dedi kız.

“Pilav biraz hacimlidir ama” dedi garson, endişeli bir yüz ifadesiyle.

“Sorun olmaz. Ben dün sabahtan beri neredeyse hiçbir şey yemedim, onun da mide genleşmesi var.”

“Kara delik gibidir” dedi kız.

“Hemen getiriyorum” dedi garson.

“Tatlı olarak buz kırıkları üzerine üzüm suyu, limon sufle ve espresso kahve” dedi kız.

“Aynısından” dedim.

Garson uzunca bir zaman harcayarak siparişlerimizin tamamını adisyona geçirip de gittikten sonra, kız gülümseyerek yüzüme baktı.

“Mönünü bana uydurmana gerek yok ki”

“Karnım gerçekten aç” dedim. “Uzun zamandır hiç bu kadar acıkmamıştım”

“Çok hoşsun” dedi kız. “Ben az yemek yiyen insanlara güvenmem. Az yemek yiyenlerin sonradan gidip başka bir yerde o eksikliği tamamladıklarını düşünürüm; sence?”

“Bilemiyorum” dedim. Gerçekten bilmiyordum.

“Bilmiyorum demek senin ağız alışkanlığın galiba.”

“Belki de.”

“Belki de, demek de ağız alışkanlığın galiba.”

Söyleyecek bir şey bulamayınca, başımı sallayarak doğruladım.

“Neden peki? Tüm düşünceler oynak olduğu için mi?”

Bilemiyorum, belki de, diye kafamın içinde fısıltılar dolaşırken, garson gelerek saray doktorunun veliaht prensin çıkan omzunu yerine takması gibi abartılı hareketlerle şarabın tıpasını çıkarıp, kadehlerimizi doldurdu.

“ ‘Benim yüzümden değil’ repliği Yabancı kitabındaki kahramanın repliğiydi değil mi, yanlış anımsamıyorsam eğer. O adamın adı neydi? Neydi ya...”

“Meursault” dedim.

“Evet, Meursault” dedi kız da, tekrarlayarak. “Lisedeyken okumuştum. Fakat şimdiki liseliler Yabancı gibi kitapları okumuyorlar. Geçenlerde kütüphanede araştırdım. Sen ne tür kitaplar okursun?”

“Turgenyev.”

“Turgenyev o kadar iyi bir yazar değil. Hem de modası geçti.”

“Belki de” dedim. “Fakat severim. “Flaubert, Thomas Hardy de iyidir gerçi.”

“Yeni yazarları okumaz mısın?”

“Arada sırada Somerset Maugham okurum.”

“Somerset Maugham’ın yeni yazar olduğunu söyleyecek hiç kimse çıkmaz şu devirde” dedi kız, şarap kadehini hafifçe eğerek. “Otomatik plakçalarda Benny Goodman plağı olmaması gibi.”

“Fakat keyiflidir. Hele *Şeytanın Kurbanları*’nı üç kez okudum. Ahım şahım bir roman değil, ama kendini okutuyor. Tersi romanlardan çok daha iyi.”

“Hmm” dedi kız, durumu garip bulmuş gibi bir edayla. “Bunlar bir yana, o turuncu gömlek sana çok yakışıyor.”

“Teşekkür ederim” dedim. “Senin tek parça elbisen de harika.”

“Teşekkürler” dedi kız. Koyu mavi kadife tek parça elbisenin, beyaz dantelli küçük yakaları vardı. Boynuna da iki ince gümüş kolye takmıştı.

“Sen telefon ettikten sonra eve gidip değiştirdim. Ev işyerimin hemen yakınında olunca böyle durumlarda çok rahat oluyor.”

“Şimdi anlaşıldı” dedim. Ancak anlayabilmiştim.

Ordövrlerden bazıları getirilince, bir süre sessizce yemeğe koyulduk. Rahatsız edici bir yanı olmayan, hafif tatta yemeklerdi. Malzemeler de tazeydi. İstiridye denizin dibinden yeni çıkarılmış gibi diriydi ve deniz kokuyordu.

“Peki şu tekboynuz meselesi sorunsuz halloldu mu bari?” diye sordu kız, çatalıyla istiridyeyi kabuğundan ayırırken.

“Eh, sayılır” dedim ve dudağımın kenarına yapışan kalamar parçasını peçetemle silerek. “Bir yola girdi sanırım.”

“Tekboynuz neredeymiş peki?”

“Buradaymış” dedim, parmağımla başımı işaret ederek. “Tekboynuz benim kafamın içinde yaşıyor. Hem de sürüyle.”

“Mecaz olarak mı söylüyorsun?”

“Hayır, öyle değil. Mecaz anlamı yok sanırım. Gerçekte benim bilincimin içerisinde yaşıyor. Adamın biri buldu orada olduğunu.”

“Keyifli bir meseleye benziyor. Tamamını anlatsana. Haydi ama.”

“O kadar da keyifli değil” diyerek, patlıcan tabağını kıza uzattım. O da karşılığında gümüş balığı tabağını uzattı.

“Yine de dinlemek istiyorum.”

“Bilincin derinliklerinde kişinin kendisinin farkında olmadığı çekirdek gibi bir şey olur. Benim durumumda bu bir şehir. Şehrin ortasından bir ırmak geçiyor, çevresi de surlarla çevrili. Şehirde yaşayanlar o surların dışına çıkamıyor. Çıkabilenler yalnızca tekboynuzlar. Tekboynuzlar şehir sakinlerinin benliklerini ve egolarını turnusol kâğıdı gibi emerek şehrin dışına taşıyorlar. O yüzden şehirde benlik ve ego yok. Ben öyle bir şehirde yaşıyorum. Durum böyle işte. Ben kendi gözlerimle görmediğim için daha fazlasını bilmiyorum gerçi.”

“Çok yaratıcı bir öykü” dedi kız. Kıza anlattıktan sonra ihtiyar profesörün ırmak hakkında tek kelime bile etmediğinin farkına vardım. Her nasılsa, yavaş yavaş o dünyaya çekilmeye başlamıştım herhalde.

“Fakat benim bilinçli olarak yarattığım bir şey değil” dedim.

“Bilinçsizce olsa bile, yaratan sensin.”

“Eh, orası öyle.”

“Gümüş balığı güzel değil mi?”

“Fena değil.”

“Fakat bu öykü benim sana okuduğum şu Rusya’daki tekboynuz meselesini andırmıyor mu sence?” dedi kız, patlıcanı bıçağıyla ikiye bölerek. “Ukrayna’daki tekboynuz da çevresi aşılmaz duvarlarla çevrili bir topluluk içerisinde yaşıyordu ya.”

“Benziyor” dedim.

“Bir ortak nokta olabilir.”

“Öyle” diyerek elimi ceketimin cebine daldırdım. “Sana bir hediyem var.”

“Hediyelere bayılırım” dedi kız.

Cebimdeki tırnak makasını çıkarıp, kıza verdim. Kız makası kesesinden çıkarıp, anlamsız bakışlarla inceledi. “Bu ne şimdi?”

“Bir versene” diyerek, makası kızdan aldım. “Şimdi iyi bak. Bu bir, bu iki, bu da üç.”

“Tırnak makası mı?”

“Aynen öyle. Yolculuklarda çok işe yarar. Eski haline getirmek için, ters sırayla gideceksin. Bak böyle.”

Tırnak makasını yeniden metal parçası haline çevirip, kıza geri verdim. Kız kendisi de tırnak makası haline getirdikten sonra eski haline getirdi.

“Çok ilginç. Teşekkür ederim” dedi kız. “Yalnız, sen hep böyle kızlara tırnak makası mı hediye edersin?”

“Hayır, ilk kez bir tırnak makası hediye ediyorum. Az önce hırdavatçı vitrinine bakarken ilgimi çekti aldım. Oyma takımı biraz fazla büyüktü çünkü.”

“Tırnak makası kâfi. Teşekkürler. Tırnak makaslarım hep bir yerlere kayboluyor. O yüzden bunu çantanın iç cebine koyacağım.”

Kız kesesine koyduğu tırnak makasını omuz çantasının içine yerleştirdi. Ordövr tabakları kaldırılarak, spagettilerimiz geldi. Midemdeki şiddetli boşluk hissi devam ediyordu. Altı tabak ordövr içimdeki hiçlikte neredeyse hiç iz bırakmamıştı. Tabağı tepeleme dolduran Tagliatelle’yi nispeten kısa bir süre içerisinde mideme gönderdikten sonra makarnalı soslu balığımın yarısını yedim. Ancak o an zifiri karanlık içerisinde bir ışık görür gibi oldum.

Spagettilerimiz bitip de levrekler getirilene kadar şarabın kalanını içtik.

“Baksana, bu arada” dedi kız, dudaklarını kadehinin kenarına dokundurarak. O yüzden kızın sesi kadehin içinde yankılanıyormuş gibi tuhaf bir şekilde boğuklaşmıştı. “Senin evi özel bir aletle falan mı yıktılar? Yoksa sürü halinde mi daldılar eve?”

“Alet kullanılmadı. Tek bir insan yaptı” dedim.

“Çok güçlü bir adam olmalı.”

“Yorgunluk nedir bilmez.”

“Tanıdığın biri mi?”

“Yok, ilk kez karşılaştım.”

“Evin içinde futbol maçı yapılsa bile o hale gelmezdi.”

“Herhalde” dedim.

“Bu olay, şu tekboynuz meselesiyle mi ilgili?” diye sordu, kız.

“Sanırım, biraz.”

“Çözüldü mü peki?”

“Çözülmüş değil. En azından onlar açısından çözülmüş değil.”

“Senin açından çözüldü mü?”

“Çözüldü de denilebilir, çözülmedi de” dedim. “Seçim şansım olmadığından çözüldü de diyebilirim, kendi seçimim söz konusu olmadığı için çözülmedi de diyebilirim. Nihayetinde bu seferki olayda, ben en baştan beri özne olarak görmezden geliniyorum. Deniz ayılarının sutopu takımına katılan tek insan gibiyim.”

“O yüzden mi yarın uzaklara bir yere gideceksin?”

“Eh, öyle sayılır.”

“Karışık bir olaya bulaşmış olmalısın.”

“Öylesine karışık ki, kendim bile neyin ne olduğunu anlayamaz haldeyim. Dünya her geçen saniye biraz daha karmaşık bir hal alıyor. Nükleer silahlar, sosyalizmin parçalanması, bilgisayarların gelişmesi,

suni döllenme, casus uydular, suni organlar, lobotomi falan işte. Arabaların sürüş panelinde bile neyin ne işe yaradığı hiç belli değil. Benim durumumu basite indirgeyecek olursak, bilgi savaşına bulaştım Kısacası bilgisayarların benlik taşır hale gelmesi aşamasına bağlanan hat üzerindeyim şu an. Elbette tesadüfen."

"Bilgisayarlar bir gün benlik sahibi olabilecek mi?"

"Herhalde" dedim. "Öyle olursa, bilgisayarlar kendi bilgilerini karma işleminden geçirerek, hesaplayabilir hale gelir. Hiç kimse de çalamaz."

Garson gelerek önlerimize levrek ve pilavlarımızı koydu.

"Benim anlayabileceğim konular değil" dedi kız, balık bıçağıyla levreğini dilimleyerek. "Kütüphane fazlasıyla huzur dolu bir yer çünkü. Bol bol kitap var ve insanlar da oraya yalnızca okumak için geliyorlar. Tüm bilgiler açıkta ve insanların savaşması gerekmiyor."

"Keşke ben de kütüphanede çalışsaydım" dedim. Gerçekten, belki de öyle yapmalıydım.

Levreklerimizi yiyip, pilavlarımızı tek bir tane bile bırakmayacak şekilde süpürdük. Midemdeki boşluk hissi nihayet kaybolmaya yüz tutmuştu.

"Levrek çok lezzetliydi" dedi kız, doyuma ulaşmış gibi bir ses tonuyla.

"Tereyağlı sos yapımının püf noktası vardır" dedim. "Sarmısağı incecik dilimleyerek kaliteli bir tereyağı ile karıştırarak, nazikçe kızartacaksın. Kızartırken özen göstermezsen tadı bozulur."

"Yemek yapmayı seviyorsun değil mi?"

“Yemek aslında XIX. yüzyıla kadar hiç evrim geçirmemiştir. En azından lezzetli yemekler konusunda durum böyleydi. Yemeğin tazeliği, emek, tat, estetik asla evrim geçirmez.”

“Buranın limon suflesi çok güzeldir” dedi kız. “Yiyecek yerin kaldı mı?”

“Elbette” dedim. Mesele sufleyse, beşini birden yiyebilirdim.

Buzlu üzüm suyu şekerlememi yedim, suflemi yedim, espresso kahvemi içtim. Gerçekten de harika bir sufleydi. Tatlı dediğin böyle olmalıydı. Espressonun da neredeyse elle tutulur bir tadı vardı.

İkimiz masaya gelen her şeyi kendi içimizdeki devasa çukurun içine tıkıştırdığımız sırada, şef hal hatır sormaya geldi. Çok memnun kaldığımızı söyledik.

“Bu kadar yiyen olursa, bizim de yapmak için girdiğimiz zahmetlere değmiş olur” dedi şef. “İtalya’da bile bu kadar güzel yiyebilene pek rastlanmaz.”

“Teşekkür ederiz” dedim.

Şef mutfağına dönünce, garsonu çağırıp birer fincan espresso daha istedik.

“Benimle aynı miktarda yemek yiyip de hiçbir şey olmamış gibi davranabilen ilk insan sensin” dedi kız.

“Hâlâ yiyebilirim” dedim.

“Evimdeki dolapta pizza ve bir şişe Chivas Regall var.”

“Fena olmaz” dedim.

Kızın evi gerçekten de kütüphanenin hemen yakınındaydı. Hazır malzemeyle yapılmış küçük bir evdi, ama yine de müstakil bir evdi. Düzgün bir bahçe kapısı, bir insanın uzanıp yatabileceği kadar genişlikte bir bahçesi vardı. Bahçeye hiç güneş vurmuyormuş gibiydi, ama bir kıyısında açelyalar dikilmişti. İki katlıydı.

“Evliyken bu evi almıştık” dedi kız. “Kredisini kocamın hayat sigortasıyla ödedim. Çocuk yapmak niyetiyle almıştık, ama tek başına bir insan için fazlasıyla geniş değil mi?”

“Öyledir herhalde” dedim, oturma odasındaki koltukta çevreme göz atarken.

Kız dolaptan pizzayı çıkararak fırına koyup, sonra masaya Chivas Regall, bardak ve buz getirdi. Ben de müzikçaları açarak, kasetçalarının oynatma tuşuna bastım. Gelişigüzel seçtiğim kasedin içinde Jackie McLean, Miles Davis, Wynton Kelly ve benzeri müzikler vardı. Pizza ısınana kadar “Bags” “Groove” ve “The Surrey With The Fringe On Top” gibi parçaları dinleyerek viskimi içtim. Kız ise kendisi için şarap açtı.

“Eski caz müziklerini sever misin?” diye sordu kız.

“Lise yıllarımda caz kafelerde hep böyle şeyler dinlerdim” dedim.

“Yeni müzikleri pek dinlemez misin?”

“Police, Duran Duran, her şeyi dinlerim. İstemesem de dinletirler bana.”

“Fakat kendi isteğinle pek dinlemiyor musun?”

“Gerek yok çünkü” dedim.

“O, yani ölen kocam, hep eski müzikler dinlerdi.”

“Bana benziyor.”

“Evet, biraz benziyor. Otobüste bir kavgada öldü. Başına demir vazoyla vurdular.”

“Neden?”

“Otobüsün içerisinde saç spreyi kullanan bir genci uyarınca, oğlan demir vazoyla üzerine saldırmış.”

“O oğlanın elinde demir vazo ne geziyordu acaba?”

“Bilmiyorum” dedi kız. “Hiçbir fikrim yok.”

Benim de hiçbir fikrim yoktu.

“Yine de, otobüste çıkan bir kavgada ölmek feci bir şey değil mi sence de?”

“Gerçekten de öyle. Yazık olmuş” dedim.

Pizza ısınınca, ikiye bölerek yedik ve koltukta yan yana otururak içkilerimizi içtik.

“Tekboynuz kafatası görmek ister misin?” diye sordum.

“Evet, isterim” dedi kız. “Gerçekten var mı sende?”

“Taklit gerçi. Esası değil”

“Olsun, görmek isterim.”

Dışarıya park ettiğim arabaya kadar gidip, arka koltuğa bıraktığım spor çantasını alarak geri döndüm. Ekim başlangıcının sakin gecelerinden biriydi. Gökyüzünü kaplayan bulutlar yer yer birbirinden kopmuştu, o aralıklardan dolunaya yaklaşan ay görünüyordu. Ertesi gün hava güzel olacak gibiydi. Oturma odasındaki koltuğa dönerek, çantanın fermuarını açıp, banyo havlusuna sardığım kafatasını çıkararak kıza verdim. Kız şarap kadehini masanın üzerine bırakıp, kafatasını dikkatle inceledi.

“Çok iyi yapmışlar.”

“Kafatası uzmanı biri yaptı” dedim, viskimi yudumlayarak.

“Sanki gerçek gibi.”

Kaseti durdurarak çantanın içerisinden o metal maşayı çıkarıp kafatasına vurdum. Her zamanki kuru vınlama sesi çıktı.

“Bu ne şimdi?”

“Kafataslarının her birinin kendine özgü bir sesi vardır” dedim. “Kafatası uzmanları o seslerden çok farklı bellek parçalarını yeniden ortaya çıkarabilir.”

“Muhteşem olur” dedi kız. Sonra maşayı kendi eline alarak, kafatasına vurdu. “Taklit değil herhalde.”

“Çok titiz bir adam yaptı çünkü.”

“Kocamın kafatası parçalanmıştı. O yüzden doğru sesler çıkmaz herhalde.”

“Nasıl olur acaba? Bilemiyorum” dedim.

Kız kafatasını masanın üzerine bırakıp kadehini alarak şarabını içti. Koltukta omuz omuza elimizde içki bardaklarımız, kafatasını izliyorduk. Etleri temizlenmiş hayvan kafatası bize doğru gülümsüyormuş gibi duruyordu, bir yandan da var gücüyle havayı içine çekmeye çalışırmış gibi bir hali vardı.

“Bir müzik koysana” dedi kız.

Kaset yığını içerisinden bir tanesini gelişigüzel seçerek, cihaza yerleştirip tuşuna bastıktan sonra koltuğa döndüm.

“Burası olur mu? Yoksa ikinci kata yatağa mı gitmek istersin?” diye sordu, kız.

“Burası daha iyi” dedim.

Hoparlörlerden Pat Boone’nin “I’ll be Home” melodisi yayılıyordu. Zaman yanlış yöne akıyormuş gibi bir hisse kapıldıysam da, artık bunun bir önemi yoktu. Zaman dilediği gibi, istediği yöne gidebilirdi. Kız bahçeye bakan dantelli perdeyi kapatıp, odanın ışıklarını söndürdü. Sonra ayışığı altında soyundu. Kolyesini, bilezik şeklindeki kol saatini, tek parça kadife elbisesini çıkardı. Ben de kol saatimi çıkarıp, koltuğun sırtlığının arkasına atıverdim. Sonra ceketimi çıkarıp kıravatımı gevşettim, bardağın dibinde kalan viskiyi içip bitirdim.

Kız külotlu çorabını kıvır kıvır ederek çıkarırken Ray Charles’in “Georgia on My Mind” parçası başladı. Gözlerimi kapatıp, ayaklarımı masanın üstüne atarak, bardağın içinde buz çevirirmiş gibi, kafamın içinde zamanı çevirmeye başladım. Her şey eskiden bir kez olmuş gibiydi. Çıkarılan giysiler, fon müziği ve sözleri biraz farklıydı yalnızca. Fakat bu farklılıkların pek fazla bir önemi yoktu. Ne kadar dönüp dursam aynı yere çıkıyordum. Sanki atlı karıncada tur atıp duruyor gibiydim. Hiç kimse çıkmıyor, hiç kimse çıkarılmıyor, farklı bir yere ulaşmıyordu.

“Her şey sanki çok eskiden olmuş gibi” dedim, gözlerim kapalı halde.

“Elbette” dedi kız. Sonra bardağı elimden alıp, gömleğimin düğmelerini fasulye ayıklarmış gibi teker teker usulca çözdü.

“Nasıl anladın?”

“Biliyorum da ondan” dedi kız. Sonra dudaklarını çıplak kalan göğsüme yapıştırdı. Uzun saçları karnıma yayılmıştı. “Hepsi eskiden bir kez olmuş şeyler. Yalnızca aynı yerde dönüp duruyor. Öyle değil mi?”

Gözlerimi kapatarak kendimi kızın dudaklarının ve saçlarının dokunuşlarına bıraktım. Aklımdan levreği, tırnak makasını, kuru temizlemecinin önündeki rafta duran salyangozu geçirdim. Dünya ipuçlarıyla doluydu.

Gözlerimi açıp, kıza sarılarak usulca kendime çekip, sutyeninin kancasını açmak için ellerimi sırtına uzattım. Kanca yoktu.

“Önde” dedi kız.

Dünya gerçekten de sürekli evrim geçiriyordu.

Üç kez birlikte olduktan sonra duş alıp, koltuğun üzerinde birlikte battaniyeye sarınarak Bing Crosby plağı dinledik. Kendimi çok iyi hissediyordum. Ereksiyonum Keops Piramidi gibi kusursuzdu, kızın saçlarından saç kremi kokusu geliyordu, koltuk da minderleri biraz sert olmakla birlikte, pek fena değildi. Sağlam, eski zamanlardan kalmalığı ve o zamanların güneşinin kokusunu taşıyordu. Öylesi koltukların çok normal bir şeymiş gibi tahsis edildiği muhteşem bir dönem bir zamanlar olmuştu.

“Koltuk güzelmiş” dedim.

“Eski püskü diye yenisini almayı düşünüyordum, ama.”

“Böylesi daha iyi.”

“Değiştirmem ben de” dedi kız.

Bing Crosby’nin şarkısına eşlik ederek “Danny Boy”u söyledim.

“O şarkıyı sever misin?”

“Evet, severim” dedim. “İlkokuldayken mızıka yarışmasında bu parçayı çalmış, birinci olmuş ve bir düzine kurşun kalem kazanmıştım. Eskiden çok güzel mızıka çalardım.”

Kız güldü. “Yaşam ne garip değil mi?”

“Garip” dedim.

Kız bir kez daha “Danny Boy”u koyunca, ben de bir kez daha eşlik ederek söyledim. İki kez aynı şarkıyı söyleyince, nedenini anlaya-madığım bir hüzne kapıldım.

“Gittikten sonra mektup yazar mısın?” diye sordu, kız.

“Yazarım” diye yanıtladım. “Eğer oradan mektup gönderebilecek olursam.”

Şişede kalan şarabı kızla yarı yarıya bölüşerek içtik.

“Şimdi saat kaç acaba?” diye sordum.

“Gece yarısı” diye yanıtladı kız.

36
Dünyanın Sonu

Akordeon

“İçinde öyle bir his mi var?” dedi kız. “Yüreğimi bulabileceğini mi hissediyorsun?”

“Hem de çok güçlü. Senin yüreğin hemen elimin ulaşacağı bir yerde, ama ben farkına varamıyorum. Üstelik bunun yolu da çoktan önüme çıkmış olmalı.”

“Öyle hissediyorsan, doğrudur.”

“Fakat o yolu bulamıyorum.”

Deponun zeminine oturup, ikimiz yan yana sırtımızı duvara yaslayarak kafatası sırasına baktık. Kafatasları suskunluğunu koruyor, bana hiçbir şey söylemiyorlardı.

“Eğer o kadar güçlü hissediyorsan, nispeten yakın zamanlarda olan bir şeyle ilgili olabilir mi acaba?” dedi kız. “Senin gölgen zayıflamaya başladıktan sonra çevrende olanları tek tek anımsamaya çalış. Anahtar onların arasında bir yerde olabilir. Benim yüreğimi bulman için gereken anahtar.”

Soğuk zemin üzerinde gözlerimi kapatıp, kafataslarından yayılan sessizliğe kulak verdim bir süre.

“Bu sabah, ihtiyarlar penceremin önünde bir çukur açıyorlardı. Ne gömmek için açtıklarını bilemiyorum, ama kocaman bir çukurdu. Onların kürek sesleriyle uyandım. Sanki çukuru benim kafamın içinde açıyorlarmış gibiydi o sesler. Kar yağınca o çukuru doldurdu.”

“Başka?”

“Seninle birlikte ormandaki santrale gittik. Bunu sen de biliyorsun. Ben genç santral görevlisiyle orman hakkında konuştum. Sonra rüzgâr deliğinin üzerine kurulu elektrik üretme düzeneğini gösterdi bana. Rüzgârın tiksinç bir sesi vardı. Sanki cehennemin dibinden esip geliyormuş gibi bir sesti. Görevli gençti, ama sessiz ve zayıf bir adamdı.”

“Sonra?”

“Bir akordeonum oldu. Küçük katlanabilir bir akordeon. Eski, ama sesi düzgün çıkıyor.”

Kız zeminin üzerinde düşüncelere dalıp gitmişti. Sanki deponun içerisindeki hava her geçen saniye biraz daha soğuyormuş gibiydi.

“Galiba akordeon” dedi kız. “Anahtar kesin o.”

“Akordeon?” dedim.

“Mantıklı esasında. Akordeon şarkılara bağlı, şarkılar anneme, annemse yüreğimin bir kısmına tutunmuş olmalı. Öyle değil mi?”

“Gerçekten de haklısın” dedim. “Mantıklı. Herhalde anahtar odur. Fakat önemli bir halka eksik. Ben tek bir şarkı bile anımsayamıyorum.”

“Şarkı olmasa da olur. O akordeonun sesini biraz dinletebilir misin bana?”

“Olur” dedim. Sonra depodan çıkarak paltomun arasından akordeonu çıkardım, gidip kızın yanına oturdum. Ellerimi panellere yerleştirerek, birkaç akor girdim.

“Çok güzel bir sesi var” dedi kız. “Bu ses rüzgâr gibi bir şey mi?”

“Rüzgârın ta kendisi” dedim. “Farklı seslere sahip rüzgârları yaratıyor ve onları bir araya getiriyor.”

Kız gözlerini sımsıkı kapatarak, çıkan seslerin uyumunu can kulağıyla dinlemeye başladı.

Aklıma gelen akorları sırayla çaldım. Sonra sağ elimin parmaklarıyla nota tuşlarına bastım. Aklıma bir melodi gelmemişti, ama buna aldırış etmedim. Benim yalnızca rüzgâr gibi farklı gelen akordeon seslerini kıza dinletmem yeterliydi. Daha fazlasını beklememeye karar verdim. Yüreğimi kuşlar gibi rüzgâra bırakmam en doğru yol olacaktı.

Aklımdan yüreğimi asla bırakamayacağımı geçiriyordum. Ne kadar ağır, bazen karanlık olsa bile, zamanı geldiğinde rüzgârla savrularak sonsuzluğa bakabiliyordu. Yüreğimin şu küçücük akordeonun tınısı içine bile dalıp gitmesini sağlayabiliyordum.

Binanın dışında esen rüzgârın sesi kulaklarıma gelmiş gibi oldu. Kış rüzgârı şehirde geziniyordu. O rüzgâr yükseklere ulaşan saat kulesini sarmalıyor, köprülerin altından geçiyor, ırmak boyunca sıralanan salkım söğütlerin dallarını okşuyordu. Ormandaki ağaçların dallarını sarsıyor, çayırlardan geçiyor, fabrikalar semtindeki elektrik tellerini titretiyor, surların kapısına çarpıyordu. Hayvanlar o rüzgârın altında üşüyor, insanlar evlerinde nefeslerini gizlemeye çalışıyorlardı. Gözlerimi kapatarak, şehrin farklı manzaralarını hayalimde canlandırmaya çalıştım. Irmak içi adasını, batı surlarındaki kuleyi, ormandaki elektrik santralını, lojmanların önünde ihtiyarların oturduğu güneşlik alanı. Irmağın durgunlaştığı yerlerde hayvanların çömelerek su içişlerini, kanalın taş merdivenlerinde yazın yeşil otların salınışını. Kızla birlikte sonbaharda gittiğimiz suyun bittiği yerdeki birikintiyi bile anımsayabiliyordum. Santralın arkasındaki küçük tarla, doğu ormanının surlara yakın kısmındaki ev kalıntıları ve eski kuyu da gözlerimde canlanıyordu.

Sonra şehirde karşılaştığım insanları geçirdim aklımdan. Komşu odadaki Albay, lojmanda yaşayan ihtiyarlar, santral görevlisi ve kapı bekçisi... Herhalde her biri kendi odasına çekilmiş, dışarıda coşarak esen rüzgârı dinliyorlardı.

O manzaraları, o insanları sonsuza dek yitirmek üzereydim. Elbette kızı da. Fakat herhalde sonsuza dek, sanki her şey dün olmuş gibi o dünyayı ve orada yaşayan insanları aklımdan çıkaramayacaktım. Şehir bana doğa dışı ve yanlış gelse bile, orada yaşayan insanlar yüreklerini yitirmiş olsalar bile, bu onların suçu değildi. Kapı bekçisini bile özleyecektim herhalde. Evet, ben şehrin sağlam zincirlerine eklenmiş bir parçadan öteye geçmiyordum. Bir şey o güçlü surları ortaya çıkarmış, insanlar da onun içine hapsoluvermişlerdi işte. Herhalde o şehri ve insanlarını sevebilirdim. O şehirde kalamazdım. Fakat o insanları seviyordum.

O an bir şey yüreğimi hafifçe titretiverdi. Bir ses uyumu, sanki bir şeyler arıyormuş gibi içimde kalıverdi. Gözlerimi açıp aynı akoru yeniden girdim. Sonra sağ elimle o akora uygun sesleri aradım. Uzunca bir süre uğraşarak, o akora uygun ilk dört sesi bulmayı başardım. O dört ses sanki yumuşak bir güneş gibi, havadan yavaşça süzülerek yüreğimin içine iniverdi. O dört ses beni aramış, ben de o dört sesi bulmuştum.

Aynı akor anahtarına basarak, o dört sesi defalarca üst üste sırayla çaldım. Dört ses peşlerinden gelecek sesleri ve farklı bir akoru bekliyordu. O farklı akoru aradım. Melodiyi bulmam biraz zaman aldı, ama ilk dört ses beni alıp sonraki beş sese götürdü. Sonra farklı bir akorla üç ses daha geldi.

Bir şarkıydı. Tamamı değildi, ama bir şarkının ilk kıtasıydı. O üç akoru ve on iki sesi tekrar tekrar çaldım. Çok iyi bilmem gereken bir şarkıydı.

“Danny Boy.”

Gözlerimi kapatarak devamını çaldım. Şarkının adını anımsayınca, melodi ve akorlar parmak uçlarımdan doğallıkla akmaya başlamıştı. O parçayı bıkmadan usanmadan tekrar tekrar çaldım. Melodi yüreğimi dolduruyor, vücudumun ücra köşelerinde sıkışıp kalan gücün uçup gittiğini hissediyordum. Uzun bir aradan sonra ilk kez bir şarkı dinleyince vücudumun yüreğimin derinliklerine varana kadar bir şarkıyı ne kadar arzuladığını hissedebiliyordum. Uzunca bir süre şarkıları yitirdiğim için, şarkılara olan açlığımı bile hissedemez hale gelmiştim. Müzik uzun kışın dondurduğu kaslarımı ve yüreğimi çözmüş, gözlerime özlediğim sıcak ışıkları geri getirmişti.

O müziğin içerisinde şehrin nefes alıp verişini hissediyor gibiydim. Ben o şehrin içindeydim, şehir de benim içimdeydi. Şehir benim vücudumun salınımlarına göre nefes alıyor, salınıyordu. Surlar da hareket ediyor, homurdanıyordu. O surlar sanki derim olmuştu.

Uzunca bir süre o şarkıyı tekrar tekrar çaldıktan sonra, çalgıyı ellerimden çıkarıp yere bıraktım, duvara yaslanarak gözlerimi kapattım. Vücudumdaki sarsıntıyı hâlâ hissedebiliyordum. Oradaki her şey kendimden bir parça gibiydi. Surlar, kapı, tekboynuzlar, orman, ırmak, rüzgâr oluğu, birikinti, her şey bana aitti. Tamamı vücudumun içerisindeydi. Bu uzun kış bile, benden başka bir şey değildi.

Ben akordeonu elimden bıraktıktan sonra bile, kız gözlerini açmamış, elleriyle koluma sarılmayı sürdürmüştü. Gözlerinden yaşlar akıyordu. Elimi omzuna koyarak gözlerini öptüm. Gözyaşları sıcak, yumuşak bir nem getirmişti yüzüne. Yanaklarını aydınlatan cılız, nazik ışık gözyaşlarını ışıldatıyordu. Fakat o ışık deponun tavanından sallanan loş ışıktan gelmiyordu. Daha çok yıldızların ışıması gibi beyaz, sıcak bir ışıktı.

Ayağa kalkarak tavan lambasını söndürdüm. Sonra ışığın nereden geldiğini buldum. Kafatasları parlıyordu. Depo gündüz gibi aydınlanmıştı. O ışık bahar güneşi gibi yumuşak, ay ışığı gibi sakindi. Raflarda

dizili sayısız kafatasının içinde uykuya dalan eski ışıklar şimdi uyanmıştı işte. Kafatasları sırası, sanki ışığı parçacıklara bölen sabah denizi gibi sessizce ışıldıyordu. Fakat gözlerim onların ışığı karşısında kamaşmamıştı. O ışıklar bana huzur veriyor, yüreğimi eski anıların sıcaklığıyla dolduruyordu. Gözlerimin iyileştiğini hissedebiliyordum. Artık hiçbir şey gözlerimi acıtamazdı.

Muhteşem bir manzaraydı. Işık her yeri doldurmuştu. Durgun bir suyun dibindeki mücevherler gibi, zamanı gelen sessiz ışıklarını saçıyorlardı. Kafataslarından birini elime alarak parmak uçlarımı yüzeyinde gezdirdim. Orada kızın yüreğini hissedebiliyordum. Yüreği oradaydı. Parmak uçlarıma kadar ulaşıyordu. O ışık zerreleri hafif bir sıcaklık ve parlaklıktan başka bir şey taşımıyordu, ama hiç kimsenin koparıp alamayacağı bir sıcaklık, silemeyeceği bir ışıktı.

“Yüreğin orada” dedim. “Yüreğin yükselmiş, ışıldıyor.”

Kız hafifçe başını sallayarak ıslak gözleriyle bana baktı.

“Yüreğini okuyabiliyorum işte. Her parçayı tek tek toplayabilirim. Yüreğin artık yitirilmiş dağınık parçacıklar halinde değil. Orada ve hiç kimse kopartıp alamaz.”

Tekrar gözlerini öptüm.

“Bir süre beni burada yalnız bırak” dedim. “Sabaha kadar yüreğini tam olarak okumak istiyorum. Sonra biraz uyuyacağım.”

Bir kez daha başını sallayarak, kafataslarına bakıp sonra depodan çıktı. Kapı kapanınca, duvara yaslanıp uzun uzun kafataslarına saçılan ışık zerrelerine baktım. O ışıklar kızın sarıldığı eski rüyalardı ve aynı zamanda benim de eski rüyalarımdı. Surlarla çevrili şehir içinde uzun bir yolculuktan sonra nihayet oraya ulaşabilmiştim.

Kafataslarından birini alarak ellerimle sarmalayıp, gözlerimi kapattım.

37
Haşlanmış Harikalar Diyarı

Işık, yansımalar, temizlik

Ne kadar süreyle uyuduğumu bilemiyorum. Birisi omzumu sarsıyordu. İlk hissettiğim koltuğun kokusu oldu. Sonra içimi birilerinin beni uyandırmış olmasına karşı duyduğum kızgınlık kapladı. Herkes, ama herkes, sonbahar çekirgeleri gibi uykumun bereketini çalıp gidiyordu.

Buna karşın, içimdeki bir şeyler kalkmam için beni zorluyordu. Uyuyacak zaman değil, dermiş gibi. O içimdeki şey her neyse, sanki kafama demir bir vazoyla vurup duruyordu.

“Uyan, lütfen” dedi kız.

Koltukta doğrulup, gözlerimi açtım. Üzerimde turuncu bir bornoz vardı. Kız beyaz bir erkek tişörtü giymişti, üzerime yüklenirmiş gibi omzumu sarsıyordu. Beyaz tişörtün altına yalnızca küçük beyaz bir külot giymiş haliyle, narin vücudu henüz olgunlaşmamış bir çocuk gibi duruyordu. Hafif bir rüzgârla ufalanıp gidecekmiş gibi bir hali vardı. Yediği o tabaklar dolusu İtalyan yemeği nereye gitmişti acaba? Bir de, kol saatim de bir yerlere gitmişti. Etraf karanlıktı. Gözlerime bir şey olmadıysa, henüz gün ağarmamış demekti.

“Masanın üstüne bak” dedi kız.

Masanın üstüne baktım. Masanın üzerinde ufak yılbaşı çamları gibi bir şey duruyordu. Fakat o şey yılbaşı çamı değildi. Yılbaşı çamı olmak için fazla küçüktü, üstelik henüz ekim ayındaydık. Yılbaşı çamı olmasına imkân yoktu. Bornozun yakalarını ellerimle tutarak, bakışlarımı ayırmadan masanın üstünde duran şeye baktım. O şey, benim oraya koyduğum kafatasıydı. Hayır, belki de kafatasını oraya kız koymuştu.

Kafatasını hangimizin masanın üzerine koyduğumuzu anımsamıyordum. Hangimiz olduğu o kadar da önemli değildi. Nihayetinde masanın üzerinde yılbaşı çamı gibi ışıklar saçan şey benim getirdiğim tekboynuz kafatasıydı. Kafatasının üzerine nokta nokta ışıklar saçılmıştı.

O noktalar tek tek bakıldığında minnacık ışıklardı ve o kadar da güçlü bir ışık saçmıyorlardı. Yalnızca gökyüzünün tamamen açık olduğu bir gecedeki yıldızlar gibi kafatasının üzerine yayılmışlardı. Işıklar beyaz ve yumuşaktı. Her ışığın çevresi bulanık ışık halkalarıyla çevrilmişti. O halkalar buğunun arkasından görünürmüş gibiydi. Belki de o yüzden, ışıklar kafatasının üzerinde değilmiş de, kafatasından ayrı duruyorlarmış gibi bir görüntüsü vardı. Koltukta yan yana oturup uzunca bir süre sessizce ışıklardan oluşan o küçük denizi izledik. Kız kollarıyla göğsüme sımsıkı sarılmıştı, bense hâlâ ellerimle bornozun yakalarını tutuyordum. Gecenin derin saatleriydi, çevreden tek bir ses bile gelmiyordu.

“Bunda öyle bir düzenek mi var?”

Kafamı iki yana salladım. Kafatasıyla birlikte bir gece geçirmiştim, ama o zaman parlamaya başlamamıştı. Eğer o ışıklar fosfor ya da ışıldayan yosun gibi bir şeylerden kaynaklanıyorsa, arada sırada parlıyor olmalarına imkân yoktu. Karanlıkta mutlaka parlardı. Üstelik ikimiz uyumaya başlamadan önce kafatası parlamıyordu. Herhangi bir düzenek olması söz konusu değildi. İnsan sınırlarını aşan farklı bir şeyler olmalıydı. Hiçbir insani güç öylesine yumuşak ve sakin bir ışığı üretemez.

Kızın kollarını göğsümden usulca ayırarak ellerimi masanın üzerindeki kafatasına uzatıp, nazikçe tutarak kaldırıp dizlerimin üzerine koydum.

“Korkmuyor musun?” diye sordu kız, kısık bir sesle.

“Korkmuyorum” dedim. O kafatası bir yerlerde benimle bağlantılı olmalıydı. Hiçkimse kendi kendinden korkmaz.

Kafatasını avuçlarımla kaplayınca, yüzeyindeki ışıklardan kalan sıcaklığı hissettim. Parmaklarım bile o bulanık ışığın içine gömülmüş gibiydi. Gözlerimi kapatarak o hafif sıcaklığın içine on parmağımı gömdüğümde, çok farklı eski anıların içimde canlanmaya başladığını hissettim.

“Taklit olduğunu hiç sanmıyorum” dedi kız. “Mutlaka gerçek bir kafatasıdır. Uzak geçmişe ait bir belleği taşıyordur...”

Sessizce başımı yukarıdan aşağı salladım. Fakat oradan ne öğrenebilirdim ki? Bu ne olursa olsun, artık ışık saçıyordu ve avuçlarımın içerisindeydi. Bildiğim tek şey, o ışıkların bana bir şeyler anlatmaya çalışmak istermiş gibi olduğuydu. Rahatlıkla hissedebiliyordum. Olasılıkla bana bir ipucu vermeye çalışıyordu. O ipucu bir yandan yeni gelecek olan dünyaya, bir yandan da ardımda bırakıp geldiğim eski dünyaya aitmiş gibiydi.

Gözlerimi açıp parmaklarımı beyaza boyayan ışıklara bir kez daha baktım. O ışıkların ne anlama geldiğini kavrayamamıştım, ama orada kötü niyetlerin, düşmanlık yüklü unsurların olmadığını net olarak hissedebiliyordum. Avuçlarımın içini doldurmuş, avuçlarımın içinde olmaktan da haz duyuyormuş gibi bir hali vardı. Parmak uçlarımla o ışıkların oluşturduğu çizgilerin üzerinden hafifçe geçtim. Korkacak hiçbir şey yok, dedim içimden. Kendi kendimden korkmama hiçbir neden yoktu.

Kafatasını masanın üzerine geri bırakıp, parmak uçlarımla kızın yanağına dokundum.

“Çok sıcak” dedi kız.

“Işığın sıcaklığı” dedim.

“Ben de dokunabilir miyim?”

“Elbette.”

Kız bir süre ellerini kafatasının üzerine koyarak gözlerini kapattı. Kızın parmakları da benimle aynı şekilde beyaz ışıktan zarla kaplanmıştı.

“Bir şeyler hissediyorum” dedi kız. “Ne olduğunu bilemiyorum, ama bir yerlerde eskiden hissettiğim bir şeyler. Hava, ışıklar, sesler gibi. Açıklayamam gerçi.”

“Benim açıklamam da mümkün değil” dedim. “Susadım.”

“Bira mı istersin, yoksa su mu?”

“Bira daha iyi olur” dedim.

Kız buzdolabından bira çıkarıp bardakla birlikte oturma odasına getirene kadar, ben de koltuğun arkasına attığım kol saatimi bulup zamanı kontrol ettim. 4.16’yı gösteriyordu. Bir saatten biraz fazla bir zaman sonra gün ağarmış olacaktı. Telefonu alıp kendi evime telefon ettim. Hiç kendi evime telefon etmişliği olmadığından, telefon numaramı anımsamam biraz zaman aldı. Çıkan olmadı. Zili on beş kez çaldırdıktan sonra ahizeyi yerine bırakıp, numarayı yeniden çevirerek on beş kez daha çaldırdım. Sonuç aynıydı. Kimse çıkmadı.

O tombul kız yeraltında bekleyen dedesinin yanına dönmüş müydü acaba? Odama gelen şifrecileri Sistem’in adamları yakalayıp bir yerlere götürmüş müydü acaba? Her halükârda, kız her şeyi halletmiş olmalıydı. O kızın, karşısına ne çıkarsa çıksın, benim on katım daha iyi mücadele edeceğine kuşkum yoktu. Üstelik benim yarım yaşında

olduğu halde. Ahizeyi yerine bıraktıktan sonra, o kızla bir daha asla karşılaşamayacağımı düşününce, içimi bir hüzün kapladı. Sanki oturmuş kapanan bir otelden koltukların, avizelerin taşınmasını izliyormuşum gibi bir his kapladı içimi. Pencereler bir bir kapatılıyor, perdeleri çekiliyordu.

Kafatasının üzerine saçılan ışıkları izleyerek, koltukta yan yana oturup biralarımızı içtik.

“O kafatası senden etkilendiği için mi parlıyor?”

“Bilmiyorum” dedim. “Fakat sanırım öyle. Belki ben olmayabilirim, ama bir şeyden etkilendiği kesin.”

Bira kutusundaki kalan birayı bardağıma boşalttıktan sonra zamana yayarak yavaş yavaş içtim. Günün ağarmasından önceki dünya, ormanın derinlikleri gibi sakin ve sessizdi. Yerde benim ve kızın giysileri dağınık halde duruyordu. Benim blazer ceketim, gömleğim, kıravatım ve pantolonum, kızın tek parça elbisesi, külotlu çorabı ve külotu. Çıkarılıp yere atılan giysilerin oluşturduğu yumak, sanki benim otuz beş yıllık yaşamımın özeti gibiydi.

“Neye bakıyorsun?”

“Giysilere” dedim.

“Neden?”

“Az öncesine kadar benim bir parçamdı. Senin giysilerin de senin bir parçandı. Fakat şimdi öyle değil. Farklı bir insanın farklı giysileri gibiler. Kendi giysilerimmiş gibi gelmiyor.”

“Belki de seks yüzündendir” dedi kız. “Seks sonrasında insanlar genelde iç muhasebeye girişirler çünkü.”

“Hayır, öyle değil” dedim, elimle boşalan bardağı sıkarak. “İç muhasebe yapıyor değilim. Yalnızca, dünyayı oluşturan küçük ayrıntılar dikkat çekici olmaya başladı, o kadar. Salyangoz, yağmur tentesi, hırdavatçının vitrini... Böyle şeyler nedense kafama takılıveriyor.”

“Giysileri toparlayayım mı?”

“Hayır, öyle kalsın. Öylesi kendimi daha rahat hissetmemi sağlıyor. Toplamasan da olur.”

“Salyangoz nereden çıktı şimdi?”

“Kuru temizlemecinin önünde salyangoz gördüm” dedim. “Sonbaharda salyangozların ortaya çıktığını bilmiyordum.”

“Salyangozlar yıl boyu olur.”

“Öyledir herhalde.”

“Avrupa’da salyangozların mitolojik anlamları vardır” dedi kız. “Kabukları karanlık dünyayı sembolize eder, salyangozların kabuklarından çıkması da güneş ışıklarının ortaya çıkışını. O yüzden insanlar salyangoz gördüklerinde içgüdüsel olarak kabuklarına vurup salyangozu dışarı çıkarmak isterler. Hiç yaptın mı?”

“Hayır” dedim. “Sen birçok şey biliyorsun.”

“Kütüphanede çalışınca öğreniyorsun işte.”

Masanın üzerinden Seven Star paketini alıp, birahaneden aldığım eşantiyon kibritle yaktım. Sonra yine yerdeki giysilere bakmaya başladım. Kadife tek parça elbisenin bel hizasından sonrası akordeon körüğü şeklinde kıvrılmış, ince kumaştan külot düşmüş bayrak gibi

elbisenin üzerine konmuştu. Kolye ve kol saati koltuğun üzerine atılmış, omuz çantası odanın köşesindeki kahve masasının üzerine bırakılmıştı.

Kızın çıkarıp attığı giysiler, kızın kendinden daha fazla kendisiymiş gibi duruyordu. Belki benim giysilerim de benim kendimden daha fazla kendimmiş gibi duruyor da olabilirdi.

“Neden kütüphaneye girdin?” diye sordum.

“Kütüphaneleri severim de ondan” dedi kız. “Sakindir, bol bol kitap ve bilgi doludur. Bir bankada ya da dış ticaret şirketinde çalışmak istemedim, öğretmenlik de hoşuma gitmiyordu.”

Sigaranın dumanını tavana doğru üfleyip, dumanların yayılışını izledim.

“Benimle ilgili şeyleri bilmek ister misin?” diye sordu, kız. “Nerede doğdum, genç kızlığımı nerede yaşadım, hangi üniversiteye gittim, bekaretimi nerede yitirdim, hangi renkleri severim, gibi şeyleri.”

“Hayır” dedim. “Şimdi kalsın. Yavaş yavaş öğrenmek isterim.”

“Ben de seni yavaş yavaş tanımak isterim.”

“Deniz yakınında doğdum” dedim. “Tayfun geçtikten sonraki sabahlarda deniz kenarına gidince, sahile birçok şey vurmuş olurdu. Dalgalar getirirdi. Aklına hayaline getiremeyeceğin birçok şey bulurdun. Şişeler, terlikler, şapkalar, gözlük kutuları, masa ve sandalyeye varana kadar her şey olurdu. O şeylerin neden sahile vurduğuna hiç anlam veremezdim. Yine de o tür şeyleri bulmayı sevdiğim için tayfunun gelmesini dört gözle beklerdim. Herhalde başka bir sahile atılan şeyler dalgalara kapılıyor, sonra da yeniden karaya vuruyordu.”

Sigarayı kültablasında söndürüp, boş bardağı masanın üstüne bıraktım.

“Sahile vuran şeyler, her ne olursa olsun, hep tuhaf bir şekilde tertemiz olurdu. Kullanılamayacak ölçüde yıpranmış olurlardı, ama hepsi tertemizdi. Pisliğinden dokunamayacağın tek bir şey bile olmazdı. Deniz çok özel bir şey. Şimdiye kadarki yaşamıma dönüp baktığımda, hep o sahile vuran ıvır zıvır şeyleri anımsarım. Yaşantım da hep öyleydi işte. Ivır zıvır şeyleri toplayıp, kendimce temiz hale getirerek başka bir tarafa atıp durdum. Fakat kullanabileceğim bir yer olmadan. Durdukları yerde çürüdüler işte.”

“Fakat bu da bir tarz gerektirmez mi? Temiz tutmak için?”

“Fakat böyle bir tarzın ne gereği var ki? Tarz dediğin, salyangozda da olur. Ben yalnızca bir sahilden ötekine dolaşıp duruyorum. O sırada olan olayları çok iyi anımsıyorum, ama yalnızca anımsıyorum ve şu anki benle hiçbir bağları yok. Yalnızca anımsamaktan ibaret, fazlası değil. Temiz, ama kullanabileceğim bir yer yok.”

Kız elini omzuma koyarak koltuktan kalkıp mutfağa gitti. Sonra buzdolabını açarak şarap çıkarıp kadehine boşalttı, benim için çıkardığı birayla birlikte tepsiye koyarak geri döndü.

“Gün ağarmadan önceki karanlık saatleri severim” dedi kız. “Temiz ve işe yarayacağı bir yol olmadığı içindir mutlaka.”

“Fakat o saatler hemen geçiverir. Gün ağarır, gazete ve süt dağıtıcıları dolaşmaya, trenler hareket etmeye başlar.”

Kız koltuğumun altına kedi gibi sokularak battaniyeyi göğsüne kadar çekip şarabını içti. Bense yeni birayı bardağa boşaltıp elime alarak, masanın üzerindeki henüz ışıltılarını yitirmeyen kafatasına baktım.

Kafatasının cılız ışıkları masanın üzerindeki bira kutusuna, kültablasına ve kibrit kutusuna vuruyordu. Kız da başını göğsüme yaslamıştı.

“Az önce senin mutfaktan çıkıp buraya gelişini izledim” dedim.

“Nasıldı?”

“Bacakların çok güzel.”

“Hoşuna gitti mi?”

“Hem de çok.”

Kız kadehini masanın üzerine bırakıp, dudaklarını kulağımın hemen altına yaklaştırdı.

“Biliyor musun?” dedi kız. “Birilerinin beni övmesi çok hoşuma gider.”

Günün ağarmasıyla birlikte, kafatasının ışıltıları gün ışığıyla yıkanırmış gibi gitgide cılızlaştı, sonunda hiçbir farklılığı olmayan, beyaz bir kafatası haline dönüşüverdi. Koltuğun üzerinde birbirimize sarılmış halde, perdelerin arkasındaki dünyanın karanlığının sabah ışıklarının pençesine düşerek silinip gidişini izledik. Kızın sıcak nefesi omzumu nemlendirirken, koluma yapışan memeleri ise küçük, ama yumuşaktı.

Şarap bitince, kız o küçük zaman dilimi içerisine kıvrılıp sığışırmış gibi sessizce uykuya dalıverdi. Önce güneşin ışıkları komşu evin çatısına çakıldı kaldı, sonra kuşlar bahçeye gelip, uçuşup gittiler. Bir yerlerden televizyonun sabah haberleri duyulurken, bir yerlerde birisi arabasının motorunu çalıştırdı. Artık uykum yoktu. Kaç saat uyuduğumu tam olarak anımsamıyordum, ama uykum tamamen kaçmıştı ve

içki sarhoşluğu da kalmamıştı. Kızın omzuma koyduğu başını usulca yana kaydırıp, koltuktan kalkarak mutfağa geçerek birkaç bardak su ve sigara içtim. Mutfakla oturma odası arasındaki kapıyı kapatıp, masanın üzerindeki radyodan FM yayını dinledim. Bob Dylan dinlemek isterdim, ama ne yazık ki Bob Dylan değil, onun yerine Roger Williams'ın "Kuru Yapraklar"ını çalıyorlardı. Sonbahardı çünkü.

Kızın evinin mutfağı benim mutfağıma çok benziyordu. Evyeli tezgâhı, aspiratörü, buzluklu buzdolabı, doğalgazlı termosifonu vardı. Genişliği, işlevleri ve kullanışlılığı, yemek yapma gereçlerinin türleri de aşağı yukarı benzer durumdaydı. Benim mutfağımdan farkı gazlı fırın yerine elektirikli fırın olmasıydı. Elektirikli kahve makinası da vardı. Kullanım amacına göre farklı bıçaklar da vardı, ama keskinlikleri arasında büyük farklılıklar vardı. Doğru düzgün bıçak bileyleyebilen kadın sayısı çok azdır. Yemek yapmak için kullanılan kâselerin tamamı elektrikli fırında kullanılabilir türden dayanıklı camdandı, tavalar güzelce silinmişti. Evyenin çöp süzgeci de tertemizdi.

Bir başkasının mutfağının neden bu kadar kafama takıldığını kendim de bilemiyordum. Bir başkasının yaşantısının ayrıntılarına burnumu sokmak gibi bir niyetim yoktu, ama doğal olarak mutfaktaki şeyler gözüme ilişiveriyordu. Roger Williams'ın "Kuru Yapraklar"ı bitince, Frank Chacksfield Orkestrası'ndan "New York Sonbaharı" çalmaya başladı. Bense sonbaharın sabah ışıkları altında raflarda dizili tencere, kâse ve çeşni şişelerine dalgın dalgın bakıyordum. Bu mutfak dünyamın tamamıymış gibiydi. Sanki William Shakespeare'den bir replik gibi. Dünya mutfaktır.

Parça bitince DJ kadın çıkarak "Artık sonbahar" dedi. Sonra sonbaharda ilk giyilen süveterin kokusu hakkında konuştu. John Updike'ın bir romanında o kokuyla ilgili güzel bir tasvir olduğunu söyledi. Sonraki parça Woody Herman'dan "Early Autumn" idi. Masanın üzerindeki mutfak saati 7.25'i gösteriyordu. 3 ekim, sabah 7.15. Pazartesi.

Hava sanki keskin bir bıçak ağzıyla derinliklerine kadar oyulmuş gibi açıktı. Yaşamımı silkeleyip atmak için fazlasıyla güzel bir gündü.

Tencerede su kaynatarak, buzdolabında bulduğum domatesleri haşlayarak soydum, sarımsak ve bulduğum tüm sebzeleri içine doğrayarak domatesli sos yapıp, domates püresi ekleyerek, içine Strasbourg sosisi de koyarak güzelce haşladım. O arada ince ince lahana ve dolmabiber doğrayarak salata yaptım, kahve makinesinde kahve hazırladım, tost makinesinde ekmek kızarttım. Yemek hazır olunca kızı uyandırıp oturma odasındaki masanın üzerinden bardak ve boş şişeleri kaldırdım.

“Güzel kokuyor” dedi kız.

“Artık elbiselerimi giyebilir miyim?” diye sordum. Kadınlardan önce elbiselerimi giymemek uğurlarımdan birisidir. Medeni toplumda görgü olarak adlandırılıyor da olabilir.

“Elbette, buyur” dedi kız ve kendi tişörtünü çıkardı. Sabah ışıkları memelerinde ve karnında cılız gölgeler bırakıyor, ince tüylerini altın sarısına boyuyordu. Kız o halde, bir süre kendi vücuduna baktı.

“Fena değil, ne dersin?” dedi.

“Fena değil” dedim.

“Fazlalık et yok, karnım da kırışmamış. Tenimin dolgunluğu da yerinde. Bir süre daha idare eder” dedi kız, ellerini koltuğun arkasına koyup, bana dönerek. “Fakat böyle şeyler bir gün aniden kayboluveriyor. Öyle değil mi? İpin kopuvermesi gibi kayboluveriyor ve bir daha asla eski haline dönmüyor. Bu düşünceyi kafamdan silip atamıyorum.”

“Yemek yiyelim” dedim.

Kız yan odaya geçerek üzerine sarı renkte bir eşofman üstü, altına da rengi atmış bir mavi kot pantolon giydi. Sonra mutfak masasında karşılıklı oturup, ekmek, sosis ve salata yiyip, kahvelerimizi içtik.

“Sen gittiğin her evin mutfağına böyle hemen alışabiliyor musun?”

“Mutfağın özü hemen her evde aynıdır” dedim. “Bir şeyler hazırlar, bir şeyler yersin. Hiçbir yerde büyük farklılıklar yoktur.”

“Tek başına yaşamaktan bıktığın olmuyor mu?”

“Bilmem. Bir kez bile aklıma getirmedim. Beş yıl evli kaldım, ama şimdi, nasıl bir yaşam olduğunu bile anımsayamıyorum. Sanki hep tek başına yaşamış gibiyim.”

“Bir daha asla evlenmem dediğin oluyor mu?”

“Artık fark etmez” dedim. “Değişen bir şey yok. Girişi ve çıkışı olan köpek kulübesi gibi. Nereden girip nereden çıktığın pek fazla bir şeyi değiştirmez.”

Kız gülerek kâğıt peçeteyle dudağının kenarına yapışan domates sosunu sildi. “Evlilik yaşantısını köpek kulübesine benzeten ilk kişi sensin.”

Yemek bitince, kalan kahveyi ısıtıp, fincanlarımıza doldurdum.

“Domates sosu çok güzel olmuştu” dedi kız.

“Defne yaprağı ve keklikotu da olsa, daha güzel yapabilirdim” dedim. “On dakika kadar da az pişirdim.”

“Yine de güzeldi. Bu kadar uğraşılmış bir sabah kahvaltısına oturmayalı uzun zaman oldu” dedi. “Bugün için planın ne?”

Saatime baktım. Sekiz buçuktu.

“Dokuzda buradan çıkalım” dedim. “Bir parkta birlikte oturur, güneşlenerek bira içeriz. On buçuk olduğunda ben arabayla seni istediğin yere bırakır, sonra yola çıkarım. Sen ne yapacaksın?”

“Eve dönüp çamaşır yıkayacağım, temizlik yapacağım, sonra tek başıma seks anılarıma gömüleceğim. Fena değil, ne dersin?”

“Fena değil” dedim. Fena fikir değildi.

Ben evyede bulaşıkları yıkarken, kız şarkı söyleyerek duşunu aldı. Neredeyse hiç köpürmeyen organik gliserinle tabakları ve tencereleri yıkayıp, bezle silerek masanın üzerine dizdim. Sonra ellerimi yıkayarak, mutfakta bulduğum diş fırçasıyla dişlerimi fırçaladım. Sonra da banyoya gidip, kıza tıraş malzemesi olup olmadığını sordum.

“Yukarıdaki dolabın sağ kapağını açıp bakar mısın? Onun eskiden kullandığı malzeme hâlâ duruyordum sanırım” dedi.

Dolapta gerçekten de Gilette limonlu tıraş köpüğü ve Shick tıraş bıçağı vardı. Tıraş köpüğü yarıya kadar inmiş, kutunun ağzına kurumuş köpükler kabuk gibi yapışmıştı. Ölüm tıraş köpüğünü yarım bırakıp gitmek demek.

“Var mıydı?” diye sordu, kız.

“Vardı” dedim. Sonra tıraş köpüğünü, tıraş bıçağını ve kullanılmamış bir havlu alarak mutfağa dönüp, su kaynatarak tıraşımı oldum. Tıraşım bitince tıraş bıçağını ve sapını güzelce temizledim. Benim sakallarım ve ölü insanın sakalları evyede birbirine karışarak akıp gitti.

Kız giyinirken, ben de oturma odasındaki koltukta sabah baskısını okudum. Taksi şoförü sürüş halindeyken kalp krizi geçirip, viyadüğün

korkuluklarına çarparak ölmüştü. Taksi müşterileri 32 yaşında bir kadın ve 4 yaşındaki kızıydı, ikisi de ağır yaralanmıştı. Bir belediye meclisinin öğlen yemeğinde çıkan istiridye kızartmasından zehirlenen iki kişi de ölmüştü. Dışişleri bakanı Amerika'nın yüksek faiz politikasına karşı şikâyetlerini dile getirmiş, Amerikan bankacılar toplantısı Orta ve Güney Amerika'ya verilecek kredilerin faiz oranlarını değerlendirmeye almış, Peru başbakanı Amerika'nın Güney Amerika'ya yönelik ekonomik saldırganlığını eleştirmiş, Batı Almanya başbakanı Japonya'yla olan dış ticaret dengesinin sağlanması gerektiğini vurgulamıştı. Suriye İsrail'i, İsrail de Suriye'yi eleştirmişti. Babasına şiddet uygulayan 18 yaşında oğlan hakkında bir analiz yazısı da vardı. Gazetede benim geriye kalan birkaç saatim için işime yarayacak hiçbir bilgi yoktu.

Kız bej keten pantolonun üzerine kahverengi kareli gömlekle aynanın önüne geçerek, fırçayla saçlarını düzeltmeye başladı. Ben de kıravatımı takarak ceketimi giydim.

"O tekboynuz kafatasını ne yapacaksın?" diye sordu, kız.

"Sana hediyem olsun" dedim. "Bir yerlere süs olarak koyarsın."

"Televizyonun üstü nasıl olur acaba?"

Pırıltılarını çoktan yitiren kafatasını alıp oturma odasına geçerek, televizyonun üzerine koyup, şöyle bir baktım.

"Nasıl oldu?"

"Fena değil" dedim.

"Yine parlar mı acaba?"

“Parlar” dedim. Sonra bir kez daha kıza sarılarak, kokusunu kafamın içine iyice yerleştirdim.

38
Dünyanın Sonu

Kaçış

Günün ağarmasıyla birlikte kafataslarının ışığı cılızlaşıp, silikleşmeye başladı. Deponun tavanına yakın bir yere açılan küçük aydınlık penceresinden boza çalan sabah ışıkları duvarları hafifçe aydınlattığında, kafataslarının ışıkları gücünü kaybedip, derin karanlıktaki bellek parçacıklarıyla birlikte teker teker uçup gittiler.

Son ışık da görünmez hale gelene kadar, kafataslarının üzerinde parmaklarımı gezdirip, sıcaklıklarını vücuduma yedirdim. Gece boyunca okuyabildiğim ışıkların, bütünün ne kadarlık bir kısmına denk geldiğini bilemiyordum. Okumam gereken kafatası sayısı çok fazlaydı ve zamanım da sınırlıydı. Fakat zamanı kafama takmamaya çalışarak, her birinin üzerinde parmaklarımı nazikçe ve dikkatle gezdirmeyi sürdürdüm. Her an, her saniye parmak uçlarımda kızın yüreğinin varlığını net olarak hissedebiliyordum. Olasılıkla topladığım kısım yeterliydi. Sayı ve oran sorun değildi. Ne kadar uğraşılırsa uğraşılsın, bir insanın yüreği baştan sona okunamaz. Kızın yüreği gerçekten oradaydı ve ben de bunu hissedebiliyordum. Daha fazla bir şeye gerek yoktu.

Son kafatasını rafa geri koyunca, yere oturup duvara yaslandım. Yukarıdaki aydınlık penceresinden dışarıdaki havayı tahmin edebilmek mümkün değildi. O ışığa bakınca, yalnızca ağır, karanlık bulutlarla kaplı bir hava olduğu anlaşılabiliyordu. Loş karanlık yumuşak bir sıvı gibi deponun içinde sessizce dolaşıyor, kafatasları yeniden bastıran derin uykularına dalıp gidiyordu. Gözlerimi kapatıp sabah soğuğunda kafamı dinlendirmeye çalıştım. Parmaklarımı yanaklarıma dokundurduğumda, hâlâ ışıkların sıcaklığı kalmıştı.

Sessizlik ve soğuk içimdeki coşkuyu dindirene kadar, deponun bir köşesinde oturdum kaldım. Hissedebildiğim zaman orantısız ve dengesizdi. Pencereden giren ışık ne kadar süre geçse de değişmiyor, gölgeler aynı yerde duruyordu. Kızın benim vücuduma süzülen yüreğinin içimde dolaşmasını, karşısına çıkan bana ait şeylerle sarmaş dolaş oluşunu, vücudumun ücra köşelerine kadar ulaşmasını hissedebiliyordum. Herhalde o parçaları yeniden bir araya getirerek, tek parça haline getirmem biraz zaman alacaktı. Sonra kıza iletmem, kızın vücuduna yedirmem içinse çok daha fazla zaman gerekecekti. Fakat ne kadar zaman alsa da, ne kadar kusursuz şekline ulaşmasa da, ona yüreğini iletmem mümkün olacaktı. Dahası kızın gücü de o yüreği kendi başına bir bütün haline getirmek için yeterliydi.

Yerden kalkıp, depodan çıktım. Okuma odasının masasında kız tek başına oturmuş, beni bekliyordu. Sabah ışıklarının cılızlığı yüzünden, kızın silüeti her zaman olduğundan daha silikleşmiş gibi duruyordu. Kız için de, benim için de uzun bir gece olmuştu. Yüzümü görünce hiçbir şey söylemeden masadan kalkıp, kahve demliğini sobanın üzerine koydu. Kahve ısınana kadar, içerideki lavaboda ellerimi yıkayıp, havluyla sildim. Sonra sobanın karşısına oturup ısınmaya başladım.

“Yoruldun mu?” diye sordu, kız.

Başımı evet anlamında salladım. Vücudum paçavra gibi ağırlaşmıştı, neredeyse elimi bile kaldıramayacak haldeydim. Fakat yüreğime varana kadar yorgunluğun esiri olmamıştım. Kızın ilk rüya okuma günümde söylediği gibi, vücut ne kadar yorulursa yorulsun, o yorgunluğun yüreğin içine ulaşmasına izin vermemek gerekiyordu.

“Eve dönüp dinlensen, daha iyi olurdu” dedim. “Senin burada kalmana gerek yoktu.”

Kız fincana kahve koyarak, bana uzattı.

“Sen burada olduğun sürece, ben de burada kalırım.”

“Kurallardan biri mi?”

“Benim kararım” dedi kız, gülümseyerek. “Üstelik okuduğun benim yüreğimdi. Yüreğimi bırakarak, çekip gitmem doğru olmazdı.”

Başımı sallayarak kahveden bir yudum aldım. Eski saat 8.15’i gösteriyordu.

“Kahvaltı hazırlayayım mı?”

“İstemez” dedim.

“Fakat dünden beri hiçbir şey yemedin.”

“Yemek istemiyorum. Şu an yalnızca iyi bir uyku çekmek istiyorum. İki buçukta uyandırır mısın? O saate kadar yanımda oturup, uyumamı izlemeni istiyorum. Olur mu?”

“Sen öyle istiyorsan olur” dedi yüzündeki gülümsemeyi derinleştirerek.

İç odadan iki battaniye getirerek, vücudumu iyice sardı. Daha önce olduğu gibi, saçları yanaklarıma değdi. Gözlerimi kapadığımda kömürlerin çıtırtısını duymaya başladım. Kızın parmakları omzumun üzerindeydi.

“Kış ne zamana kadar sürecek acaba?” diye sordum, kıza.

“Bilemiyorum” diye yanıtladı. “Kışın ne zaman biteceğini hiç kimse bilemez. Fakat artık pek uzun sürmez herhalde. Bu son kar yağışıdır büyük olasılıkla.”

Elimi uzatıp, parmaklarımla yanaklarına dokundum. Gözlerini kapatıp bir süre parmaklarımın sıcaklığına doymaya çalıştı.

“Bu benim ışıklarımın sıcaklığı mı?”

“Neler hissediyorsun?”

“Bahar ışıkları gibi sanki” dedi kız.

“Yüreğini sana aktarabilirim sanırım” dedim. “Zaman alır belki. Fakat sen buna inandığın sürece, ben mutlaka yüreğini sana aktarırım.”

“Biliyorum” dedi kız. Sonra avuç içini usulca gözlerimin üzerine koydu. “Uyu artık” dedi.

Uykuya dalıverdim.

Kız beni tam saat iki buçukta uyandırdı. Ayağa kalkıp paltomu, kaşkolümü, eldivenlerimi ve şapkamı giyerken hiçbir şey söylemeden tek başına kahvesini içiyordu. Sobanın yanına koymam sayesinde, karla kaplanan paltom iyice kurumuştu.

“O akordeonu sana emanet edebilir miyim?” dedim.

Kız başını salladı. Sonra masanın üzerindeki akordeonu alıp, ağırlığını ölçüyormuş gibi bir süre elinde tuttuktan sonra, tekrar masanın üzerine bıraktı.

“Elbette. Bende kalabilir” dedi yine başını sallayarak.

Dışarı çıktığımda kar hafiflemiş, rüzgâr dinmişti. Gece boyunca devam eden şiddetli tipi saatler önce dinmiş olmalıydı, ama havadaki boz bulutlar her zamanki gibi alçaktı, karın her an yeniden saldırıya geçmek üzere olduğunun habercisiydi. Yalnızca küçük bir mola vermişti.

Batı köprüsünden kuzeye doğru geçerken, surların ardından her zamanki boz dumanların yükselmeye başladığını gördüm. Önce kararsız, kesik kesik beyaz dumanlar halinde yükselip, sonra büyük et parçalarının yanmasıyla çıkan boz bulutlara dönüştü. Kapı bekçisi elmalıkta olmalıydı. Dizime kadar karlara gömülerek de olsa, kendim bile hayret edecek kadar sert adımlarla bekçi kulübesine doğru aceleyle yol aldım. Şehir sanki tüm sesler karın içinde kaybolmuş gibi, derin bir sessizliğe gömülmüştü. Rüzgâr yoktu, kuş sesleri bile gelmiyordu. Yalnızca ayakkabılarımın altındaki çiviler taze karlara gömüldükçe çıkan sesler çevrede tuhaf yankılar çıkarıyordu.

Bekçi kulübesinde kimsecikler yoktu, her zamanki ekşi koku hâkimdi. Sobanın ateşi sönmüştü, ama hemen az öncesine kadarki sıcaklığı odaya yayılmıştı. Masanın üzerinde pis tabaklar ve pipo dağınık haldeydi, duvarda beyaz ışıltılar saçan el baltaları sıralıydı. Odada göz gezdirdikçe, her an bekçi gelip de o kocaman elini sırtıma koyuverecekmiş gibi bir hisse kapıldım. Kesici aletler, demlikler ve pipo gibi şeylerin tamamı sessizce ihanetimi sorguluyor gibiydi.

O garip kesici aletlerden kaçarcasına hareketlerle, elimi dikkatlice uzatıp duvarda asılı anahtar tomarını yakaladım, arka kapıdan çıkarak gölgeler meydanının girişine ulaştım. Gölgeler meydanında biriken karların üzerinde ayak izi yoktu, yalnızca tam ortadaki karaağaç tek başına yükseliyordu. Bir an oranın insanların ayak basmaması gereken kutsal bir yer olduğu düşüncesi aklımdan geçiverdi. Her şey gerilimden uzak bir sessizliğe bürünmüş, masum bir uykuya dalmış gibiydi. Karlar üzerinde rüzgâr dalgalar halinde izler bırakmış, eğri gövdeli karaağaç

dallarındaki kar tabakalarıyla dinlenmeye çekilmiş, hareketsiz kalmıştı. Kar neredeyse tamamen dinmişti. Rüzgâr arada sırada esmeyi hatırlayıvermiş gibi, cılız bir ses çıkararak esip geçiveriyordu yalnızca. Şehir benim o kısa huzur anındaki ihanetimi sonsuza kadar unutmayacakmış gibi bir his vardı içimde.

Fakat tereddüt edecek zaman değildi. Artık geri dönemezdim. Anahtar tomarını alıp, dört büyük anahtarı uyuşmaya başlayan ellerimle teker teker denedim. Fakat hiçbiri deliğe uymuyordu. Koltuk altlarımdan soğuk terler boşaldığını hissedebiliyordum. Kapı bekçisinin o kilidi açtığı anı bir kez daha anımsamaya çalıştım. O zaman da dört anahtar vardı. Orası kesindi. Net olarak saymıştım. O anahtarlardan birinin mutlaka o kapıyı açması gerekiyordu.

Anahtarları cebime koyarak, ellerimi ovuşturup yeterince ısıttıktan sonra anahtarları bir kez daha sırayla denedim. Üçüncü anahtar tam olarak oturdu ve tok bir sesle yuvada döndü. Kimseciklerin olmadığı meydanda, o net metal sesi yankılanıverdi. Şehirdeki herkesin duymuş olabileceğini hissettirecek kadar yüksek bir ses çıkmıştı. Anahtarı yuvasından çıkarmadan bir süre etrafa bakındım, ama o tarafa doğru gelen hiç kimse yoktu. Ne bir ses, ne de ayak sesi duyuluyordu. Ağır demir kapıyı aralayarak içeri süzülüp, ses çıkarmamaya çalışarak, kapıyı usulca eski haline getirip, kapattım.

Meydanda biriken karlar köpük gibi yumuşaktı, ayaklarım dibine kadar gömülüyordu. Ayaklarımdan çıkan hışırtı, sanki kocaman bir canlı ele geçirdiği avını çiğniyormuş gibi sesler çıkararak yankılanıyordu. Arkamda dümdüz, iki sıra halinde ayak izleri bırakarak meydanda ilerleyip, üzeri karla kaplanmış bankın yanından geçtim. Karaağacın dallarının bana dikleniyormuş gibi bir hali vardı. Bir yerlerden tiz bir kuş sesi geldi.

Kulübenin içindeki hava öncekinden çok daha soğuktu, içeri gireni anında donduruverecekmiş gibiydi. Zemindeki kapağı kaldırarak, merdivenlerden aşağı indim.

Gölge aşağıdaki yatakta oturmuş beni bekliyordu.

“Artık gelmeyeceksin sandım” dedi nefesiyle beyaz buğular çıkararak.

“Söz verdim. Verdiğim sözü tutarım” dedim. “Haydi, bir an önce buradan çıkalım. Çok feci kokuyor burası.”

“Merdivenden çıkabileceğimi sanmıyorum” dedi gölge, kesik kesik nefes alarak. “Az önce denedim, ama olmadı. Sanırım düşündüğümden daha fazla güçten düşmüşüm. Şaka gibi. Zayıf düşmüş numarası yaparken, kendimin ne kadar zayıfladığımın farkına bile varamadım. Özellikle dün geceki soğuk kemiklerime iyice işledi herhalde.”

“Seni çekerim.”

Gölge başını iki yana salladı. “Beni çeksen bile, sonrası da var. Koşamam. Kaçış noktasına kadar gidebileceğimi sanmıyorum. Sanırım artık sonum geldi.”

“Sen başlattın. Şimdi pısırıklaşma böyle” dedim. “Seni sırtıma alırım. Yeter ki buradan çık, hayatta kal.”

Gölge çökmüş gözleriyle bana baktı.

“Sen öyle olmasını istiyorsan, ben de yaparım elbette” dedi. “Fakat beni sırtına alarak karlı yolda koşturman pek kolay olmayacak.”

Başımı yukarıdan aşağı salladım. “İşlerin o kadar kolay olabileceğini bir an bile aklımdan geçirmedim.”

Pelte gibi yığılıp kalmış haldeki gölgeyi yukarıya çektikten sonra sırtıma alıp, meydanı geçtim. Sol tarafta yükselen yüksek surlar, ikimizin o halini sessizce izliyordu. Karaağacın dalları ağırlığına dayanamayınca biriken karları aşağı düşürmüş, onun tepkimesiyle sallanıyordu.

“Ayaklarımı neredeyse hiç hissetmiyorum” dedi gölge. “Yatarken güçsüz düşmesin diye bir hayli hareket ettirdim, ama ne de olsa oda çok dardı.”

Gölgeyi sırtıma almış halde meydandan çıkıp, kulübeye girerek, tedbir olsun diye anahtarları duvara geri astım. İşler yolunda giderse kapı bekçisi bir süre bizim kaçtığımızın farkına varmayabilirdi.

“Şimdi nereye gidiyoruz?” diye sordum, sıcaklığını yitirmiş sobanın önünde titreyen gölgeye.

“Güneydeki birikintiye” dedi gölge.

“Güney birikintisi mi?” diye soruverdim, gayriihtiyari. “Güney birikintisinde ne var ki?”

“Güney birikintisinde güney birikintisi var. Onun içine dalıp kaçacağız. Eh, bu mevsimde biraz soğuk algınlığı kaçınılmaz olur, ama durumumuzu düşünürsek lükse kaçacak halimiz yok.”

“O birikintinin aşağısında güçlü bir akıntı olduğu için, öyle bir şey yaparsak yeraltına çekilir, anında ölürüz.”

Gölge titreye titreye birkaç kez öksürdü.

“Hayır, yanlış. Ne şekilde düşünürsen düşün, tek çıkış orası. Her şeyi enine boyuna düşündüm. Çıkış güney birikintisi. Başka bir çıkış yok.

Tedirgin olman doğal, ama bana güven. Ben de yedeği olmayan canımı koyuyorum ortaya, kolay kolay zora atmam kendimi. İşin ayrıntılarını yolda anlatırım. Bir, bir buçuk saate kalmaz bekçi geri döner, döner dönmez de kaçtığımın farkına varıp peşimize takılır. Burada oyalanabilecek durumda değiliz.”

Bekçi kulübesinin dışında kimsecikler yoktu. Karların üzerinde iki ayrı ayak izi kalmıştı yalnızca. Birisi benim kulübeye gelirken bıraktığım, diğeri ise kulübeden çıkıp surların kapısına yönelen bekçinin ayak izleriydi. Yük arabasının izleri de vardı. Orada gölgeyi yeniden sırtıma aldım. Zayıflayan gölgenin vücudu iyice hafiflemişti, ama yine de, o sırtımdayken tepeyi aşmak bir hayli eziyetli olacaktı. Vücudum gölgesiz hafifliğine iyice alıştığı için, o ağırlığa dayanıp dayanamayacağımı kendim de kestiremiyordum.

“Güney birikintisine kadar yolumuz uzun. Batı tepesinin doğu tarafından geçip, güney tepesinin etrafından dolaşarak sazlıktaki yoldan geçmemiz gerekecek.”

“Başarabilecek misin?”

“Buraya kadar getirdim, tamamlamaktan başka yolu yok” dedim.

Karlı yolda doğuya doğru ilerledim. Yol boyunca benim gelirken bıraktığım ayak izleri olduğu gibi duruyordu ve sanki geçmişteki kendimle tesadüfen karşılaşmışım gibi bir izlenim yaratıyordu. Benim ayak izlerim dışında yalnızca hayvanların küçük ayak izleri vardı. Arkamı dönüp baktığımda, surların dışında hâlâ o boz dumanlar kalın bir sütun halinde yükseliyordu. O dümdüz yükselen duman kütlesi ucu bulutlara karışan uğursuz bir kuleyi andırıyordu. Dumanların kalınlığına bakılırsa, bekçinin yaktığı hayvanların sayısı bir hayli fazla olmalıydı. Gece boyunca yağan kar o ana kadar hiç olmadığı kadar fazla hayvanı öldürmüştü öyleyse. Hayvanların ölülerinin tamamen yanmasının uzun bir zaman alacağı kesindi ve kapı bekçisinin peşimize

takılması da o ölçüde gecikecek demekti. Bana hayvanlar o sessiz ölümün kucağına düşerek bize yardım etmeye çalışmış gibi geliyordu.

Fakat aynı zamanda derin kar rahat yürümeme engel oluyordu. Ayakkabımın çivilerine yapışıp sertleşen kar yüzünden ayaklarım ağırlaşmıştı, sık sık kayıyordu. Bir yerlerden kar paleti ya da yürüme bastonu gibi bir şeyler getirmediğime pişman oldum. Karın o kadar çok yağdığı bir yerde, mutlaka o türden şeyler de olurdu. Bekçi kulübesinin deposunda vardı belki de, dedim kendi kendime. Kapı bekçisinin deposunda her türlü alet vardı çünkü. Fakat artık kulübeye dönemezdik. Çoktan batı köprüsüne yaklaşmıştık ve geri dönecek olursak, zaman kaybederdik. Yürüdükçe, vücudum yanmaya başlamış, şakaklarıma terler birikmişti.

“Bu ayak izleri kaldığı sürece nereye gittiğimiz çok belli” dedi gölge, arkaya dönüp bakarak.

Karlar içerisinde ileriye adım atmaya çalışırken, bekçinin peşimize düşüp gelişini gözlerimin önünde canlandırdım. Herhalde karlar arasından şeytan gibi geçerdi. Benim kendimi karşılaştıramayacağım kadar güçlü bir adamdı ve sırtında birini de taşımıyordu. Üstelik karda rahat yürüyebilmek için önlem de almış olurdu. O kulübesine dönmeden önce, ilerlemek zorundaydım. Eğer bunu yapamazsam, her şey sona ererdi.

Kütüphanede sobanın önünde beni bekleyen kızı aklımdan geçirdim. Masanın üstünde akordeon, ateşi kızıl soba, üzerinde buharlar çıkan demlik. Kızın saçlarının yanaklarıma değdiği anki teması, parmaklarını omzuma koyduğunda hissettiğim sıcaklığı anımsadım. Gölgenin şehirde ölmesine izin veremezdim. Eğer kapı bekçisine yakalanacak olursak, gölge yeniden o bodrum odasına tıkılır, orada da ölürdü. Tüm gücümü toparlayarak adımlarımı atmayı sürdürürken, arada sırada dönüp surların ardından yükselen boz dumanları kontrol ettim.

Yolda birçok tekboynuzla karşılaştık. Derin karlar arasında boş bir çabayla yiyecek arayarak dolaşıyorlardı. Beyaz buğu halinde nefesler çıkararak yanlarından geçip gidişimi, derin mavi gözlerle dikkatle izliyorlardı. Hayvanlar bizim hareketlerimizin ne anlama geldiğini en ince ayrıntısına kadar biliyorlarmış gibiydi.

Tepeyi yukarı doğru tırmanmaya başladığımda, nefesim kesilir gibi oldu. Gölgenin ağırlığı etkisini göstermiş, bacaklarım karlar içerisinde titremeye başlamıştı. Şöyle bir düşününce, uzun zamandır vücudumu hiç doğru dürüst çalıştırmadığımı fark ettim. Beyazlaşan nefesim gitgide koyulaşıyor, yeniden yağmaya başlayan kar taneleri gözlerime çarpıyordu.

“İyi misin?” diye seslendi gölge, arkamdan. “Biraz dinlenelim mi?”

“Kusura bakma, ama beş dakika dinleneyim. Beş dakika kendimi toparlamam için yeter.”

“Olur. Kafana takma. Koşamıyor olmam benim sorumluluğum. İstediğin kadar dinlenebilirsin. Sanki her şeyi senin omuzlarına yüklemiş gibiyim.”

“Fakat bu aynı zamanda kendim için” dedim. “Yanlış mı?”

“Yine de öyle düşünmeden edemiyorum” dedi gölge.

Gölgeyi sırtımdan indirip, karların içinde çömelerek soluklandım. Isısı artan vücudum soğuğu hissetmiyordu. Ayaklarım kalçalarımdan tırnak uçlarıma varana kadar taş gibi sertleşmişti.

“Fakat arada sırada benim de kafam karışıveriyor” dedi gölge. “Eğer ben sana hiçbir şey söylemeden sessiz sedasız ölmüş olsaydım, sen de kendince burada hiçbir sıkıntı duymadan mutlu bir şekilde yaşayabilirdin belki.”

“Belki de” dedim.

“Bunu ben bozmuş oldum nihayetinde.”

“Fakat bilmem de gerekiyordu” dedim.

Gölge başını salladı. Sonra yüzünü kaldırarak, elmalık tarafından yükselen dumanlara göz attı.

“Dumanların bu haline bakılırsa, bekçinin hayvanların tamamını yakması daha bir hayli zaman alır” dedi. “Üstelik birazdan tırmanışımız sona erecek. Sonra geriye güney tepesinin çevresini dolaşmak kalıyor, oraya ulaşırsak da rahatlarız. Bekçi artık bize yetişemez.”

Gölge öyle dedikten sonra yumuşak karları eline alıp, yavaşça yere döktü.

“Bu şehrin mutlaka bir gizli çıkışının olması gerektiğini ilk düşündüğümde bu yalnızca bir önseziydi. Fakat zamanla bu düşüncemden emin olmaya başladım. Neden dersen, bu şehir kusursuz da ondan. Kusursuz demek, olabilecek tüm ihtimallerin mutlaka var olması demek. O anlamda buraya şehir bile denemez. Daha akışkan, daha bütünsel bir şey. Her türlü olasılığı sunduğu halde, bu olasılıkların şeklini durmaksızın değiştirerek, kusursuzluğunu sürdürüyor. Yani burası bütünlüğü sabit bir dünya değil. Hareket halinde bütünlüğünü koruyan bir dünya. O yüzden eğer ben bir çıkış arzularsam, mutlaka bir çıkış bulurum. Söylediklerimi anlıyor musun?”

“Hem de çok iyi” dedim. “Ben de dün bunun farkına yeni vardım. Burası olasılıklar dünyası. Burada her şey olabilir, hiçbir şey olmayabilir.”

Gölge karların içerisinde oturmuş halde bir süre yüzümü süzdü. Sonra sessizce başını birkaç kez yukarıdan aşağı salladı. Kar şiddetini yavaş yavaş artırıyordu. Yeni bir kar fırtınası şehre yaklaşıyordu.

“Mutlaka bir çıkış varsa, gerisi o çıkış olasılıklarını elemeye kalıyor” diye sözlerini sürdürdü gölge. “Önce kapıyı elemek gerek. Kapıdan çıkmayı başaracak bile olsak, kapı bekçisi bizi göz açıp kapayıncaya kadar yakalar. O herif oraları ağaçların dallarına varana kadar avcunun içi gibi biliyor. Üstelik kapı, her kim kaçış planı yaparsa yapsın ilk olarak akla gelecek yer. Çıkışın o kadar kolayca akla gelebilecek bir yer olmaması gerekir. Surlar da olmaz. Doğu kapısı da. Hem sımsıkı kapalı, hem de ırmağın girişi kalın parmaklıklarla kapatılmış durumda. Çıkabilmek imkânsız. Öyle olunca da, geriye yalnızca güneydeki birikinti kalıyor. Irmağın suyuyla birlikte bu şehirden çıkılabilir.”

“Emin misin?”

“Eminim. İçimdeki ses öyle söylüyor. Diğer çıkışların tamamı sımsıkı kapalı olduğu halde, güney birikintisine hiç dokunulmamış, öylece bırakılmış. Çevresinde çit bile yok. Sence de tuhaf değil mi? Adamlar birikintiyi korkuyla çevrelemişler. O korkuyu üzerinden atabilirsek, şehri yenebiliriz.”

“Bunun farkına ne zaman vardın?”

“Bu ırmağı ilk gördüğümde. Yalnızca bir kez bekçinin yanı sıra batı köprüsünün yakınlarına kadar gitmiştim. Irmağa bakınca şöyle düşündüm. Irmakta kötülükten eser yoktu. Suyu yaşam doluydu. O suyu izleyecek, kendimizi akıntısına bırakacak olursak şehirden çıkabilir, asıl canımızın asıl görüntüsünde yaşadığı yere dönebiliriz, dedim kendi kendime. Bu söylediklerime inanıyor musun?”

“İnanabilirim” dedim. “Ben senin söylediklerine inanabilirim. Herhalde ırmak o dediğin yere bağlanıyordur. Bizim arkamızda bırakıp

geldiğimiz yere. Şimdilerde artık o dünyayı ben de yavaş yavaş anımsamaya başladım. Havasını, seslerini, ışıklarını, işte öyle şeyleri. Şarkı anımsattı bana tüm bunları.”

“Bu mükemmel bir dünya mıdır, değil midir, ben de bilemiyorum” dedi gölge. “Fakat en azından, bizim yaşamamız gereken dünya orası. İyi şeyler olduğu gibi, kötü şeyler de vardır. Ne iyi, ne de kötü olan şeyler de vardır. Sen orada doğdun ve orada öleceksin. Sen ölünce ben de yok olurum. En doğal olan şey bu.”

“Sanırım haklısın” dedim.

Sonra ikimiz birlikte şehre baktık. Saat kulesi, ırmak, köprü, surlar, dumanlar... Her şey şiddetli karın altında kalmıştı. Görebildiğimiz tek şey havadan aşağı şelale gibi yeryüzüne düşen karlardı.

“Eğer senin için sorun yoksa, artık gidelim mi?” dedi gölge. “Bu gidişle, bekçi geri kalan hayvanları yakmaktan vazgeçip, erkenden dönebilir çünkü.”

Başımı sallayarak sözlerini onaylayıp, şapkamın siperliğine biriken karları silkeledim.

39
Haşlanmış Harikalar Diyarı

Patlamış mısır, Lord Jim, yok oluş

Parka giderken yol üzerinde bir içki dükkânına uğrayıp kutu bira aldım. Hangi bira markasını tercih ettiğini sorunca, kız köpüklü olup da bira tadı olduktan sonra markasının fark etmeyeceğini söyledi. Benim aklımda da yaklaşık olarak aynı düşünce vardı. Hava sanki o sabah yeni yaratılmış gibi, gökyüzünde tek bir leke bile yoktu, tam da ekim başlangıcına uygun bir havaydı. İçki dediğin köpüklü olup da bira tadı verdikten sonra, markasının hiçbir önemi yoktu.

Fakat üzerimde fazla para kaldığı için altı kutuluk ithal bira kolilerinden aldım. Miller Highlife'ın altın sarısı kutuları sonbahar güneşine ayak uydurmak istermiş gibi pırıl pırıl parlıyordu. Duke Ellington'un müziği de güneşli bir ekim sabahına tam olarak uygundu. Gerçi Duke Ellington müziği, yılın son gününde Güney Kutbu'nda bir üs için çok daha uygun olabilir.

"Do Nothing Till You Hear From Me"deki Lawrence Brown'un eşşiz trombon solosuna eşlik edip ıslık çalarak sürdüm arabayı. Sonrasında Johnny Hodges "Sophisticated Lady" ile soloyu devraldı.

Hibiya Parkı'nın kıyısında arabayı park edip, parkın çimenlerine uzanarak bira içtim. Pazartesi sabahı park, uçakları tamamen kalkmış bir uçak gemisinin güvertesi gibi bomboş ve sakindi. Güvercinler antrenman yapıyorlarmış gibi sağa sola gezinip duruyorlardı yalnızca.

"Tek bir bulut bile yok" dedim.

"Bak, şurada bir tane var" dedi kız, Hibiya Konferans Salonu'nun biraz üzerinde bir yeri işaret ederek. Gerçekten de, orada tek başına bir

bulut vardı. Kâfur ağacının dallarının ucunda bir noktaya denk gelecek şekilde duran, pamuk parçası gibi bir buluttu.

“Bulut denecek bir hali yok” dedim. “Bulut sınıfına girmez.”

Kız elini gözlerine siper ederek buluta bakıyordu. “Haklısın, küçükmüş” dedi.

Uzunca bir süre tek kelime etmeksizin o küçük bulut parçasına bakıp, iki kutu bira açarak içtik.

“Neden boşandın?” diye sordu, kız.

“Yolculuklarda trenin cam tarafı koltuğuna oturamadığım için” dedim.

“Şaka yapıyorsun.”

“J.D. Sallinger’in romanında öyle bir replik vardı. Lisedeyken okumuştum.”

“Gerçekte neden ne peki?”

“Basit. Beş, altı yıl önce bir yaz günü çıkıp gitti. Gidiş o gidiş, bir daha da geri dönmedi.”

“Sonra hiç görüşmediniz mi?”

“Hayır” diyerek biramdan bir yudum aldım, yavaşça yuttum. “Görüşmemizi gerektiren bir neden de yoktu”

“Evlilik hayatınız yolunda gitmedi mi?”

“Her şey yolundaydı” dedim, elimdeki bira kutusuna bakarak. “Fakat bunun şeylerin özüyle bir ilgisi yok. İki kişi aynı yatakta yatar, ama

gözlerini kapattığında yalnızsındır. Ne demek istediğimi anlıyor musun?”

“Evet, sanırım.”

“İnsanı genel olarak sınıflara ayırmak mümkün değildir, ama kişilerin sahip olduğu vizyon açısından sanırım iki büyük sınıfa ayırabiliriz. Kusursuz bir vizyon ve sınırlı bir vizyon. Ben hangisiyim diyecek olursan, sınırlı bir vizyon çerçevesinde yaşayanlardanım. Bu sınırlılığın meşruiyeti o kadar önemli bir sorun değil. Bir yerlerde çizgi olması gerektiği için o sınır çizgileri vardır. Elbette herkes böyle düşünmez.”

“Öyle düşünen insanların kendileri de çizgileri biraz daha ileriye taşımak için çaba göstermezler mi sence?”

“Olabilir. Fakat ben öyle değilim. Herkesin müziği stereo dinlemesi için hiçbir neden yok. Sol taraftan keman, sağ taraftan kontrabas duyulsa bile, müziğin özelliğini derinleştiren bir şey değildir. İmgeleri pekiştirmek için yöntemlerin karmaşıklaştırılmasından başka bir şey değildir.”

“Biraz fazla katı düşünüyorsun belki de.”

“O da aynı şekilde konuşurdu.”

“Karın mı?”

“Evet” dedim. “Tema net olduğunda esneklik kaybolur. Bira ister misin?”

“Teşekkürler” dedi kız.

Dördüncü Miller Highlife’ı açarak kıza uzattım.

“Sen kendi yaşamını nasıl buluyorsun?” diye sordu, kız. Biraya ağzını sürmeksizin, kutunun üzerinde açılan deliğe gözlerini ayırmadan bakıyordu.

“*Karamazov Kardeşler*’i okudun mu?” diye sordum.

“Çok eskiden bir kez okumuştum.”

“Bir kez daha oku o zaman. O romanda çok farklı şeyler yazılıdır. Romanın sonunda Alyoşa, Kolya Klosotkin adlı genç öğrenciye şöyle der. ‘Bak Kolya, sen gelecekte çok mutsuz bir insan olacaksın. Fakat yaşamının tamamını kutlu kılmaya çalış.’

İkinci birayı bitirerek, bir an tereddüt ettikten sonra üçüncüsünü açtım.

“Alyoşa birçok şeyin farkında” dedim. “Fakat o kısmı okuduğumda aklımda kocaman bir soru oluştu. Mutsuz bir yaşamı genel olarak kutlu kılmak mümkün müdür?”

“O yüzden mi, kendine sınırlar çiziyorsun?”

“Belki de” dedim. “Benim aslında senin kocanın yerine otobüste kafama demir vazoyu yiyip ölmem gerekirdi. Esas öyle bir ölümün bana uygun olacağını sanıyorum. Doğrudan, anlık ve benim imajıma tam uygun. Hiçbir şey düşünecek zamanım olmazdı.”

Çimenlerin üzerine uzanmış halde gökyüzüne, az önceki bulutun bulunduğu yöne baktım. Bulut artık orada değildi. Kâfur ağacının dallarının arkasına saklanmıştı.

“Baksana, ben de senin o sınırlı vizyonunun içine dahil olabilir miyim acaba?”

“Herkes girebilir, istediği zaman da çıkıp gidebilir” dedim. “Bu nokta sınırlı vizyonun üstün noktası. Girerken ayakkabılarını iyice sileceksin, çıkarken de kapıyı iyi kapatman yeter. Herkes öyle yapar.”

Kız gülerek ayağa kalkıp, keten pantolonuna yapışan çimen parçalarını silkeledi. “Ben gidiyorum. Senin de saatin geldi değil mi?”

Saate baktım. 10.22’ydi.

“Eve bırakayım” dedim.

“Gerekmez” dedi kız. “Bu yakınlardaki bir alışveriş merkezinde uğrar, sonra da trenle dönerim. Öylesi daha iyi olur.”

“Burada vedalaşalım öyleyse. Ben biraz daha burada kalacağım. Kendimi çok iyi hissediyorum.”

“Tırnak makası için teşekkürler.”

“Bir şey değil” dedim.

“Döndüğünde telefon edersin değil mi?”

“Kütüphaneye gelirim” dedim. “İnsanların çalışırkenki halini görmeyi severim.”

“Hoşçakal” dedi kız.

Kızın parkın içindeki dümdüz yolda uzaklaşmasını *Üçüncü Adam*’daki Joseph Cotten gibi bakışlarımı ayırmadan izledim. Kız ağaçların gölgesinde görünürden kaybolunca, bu kez güvercinlere bakmaya başladım. Güvercinlerin her biri diğerlerinden biraz da olsa farklı yürüyorlardı. Biraz sonra yanında bir kız çocuğuyla gelen üstü başı

düzgün bir kadın etrafa patlamış mısır saçınca, çevremdeki bütün güvercinler havalanıp o tarafa uçtular. Kız üç, dört yaşlarındaydı ve o yaşlardaki tüm kız çocuklarının yapacağı gibi kollarını açarak güvercinleri kucaklamaya gitti. Fakat elbette güvercinleri yakalayamadı. Güvercinlerin de kendilerine göre bir yaşam tarzları vardır. Üstü başı düzgün anne yalnızca bir kez benden tarafa kısa bir bakış fırlattıysa da, bir daha başını çevirip bakmadı. Pazartesi günü sabahı parkta uzanmış, yanına da beş boş bira kutusu sıralamış bir insan düzgün bir insan olamaz.

Gözlerimi kapatıp *Karamazov Kardeşler*'deki üç kardeşin adını anımsamaya çalıştım. Mitya, İvan, Alyoşa ve evlilik dışı olan Smerdyakov. Şu alemde *Karamazov Kardeşler*'deki kardeşlerin adlarını doğru bilebilecek kaç kişi çıkar acaba?

Bakışlarımı havadan ayırmadan öylece durdukça kendimi engin bir denizin ortasında başıboş kalmış bir kayıkmışım gibi hissetmeye başladım. Rüzgâr yok, dalga yok, yalnızca ben suyun üzerindeyim. "Okyanus üzerindeki kayıklarda özel bir yan vardır" diyen Joseph Conrad'dı. Lord Jim'in karaya oturduğu kısımda.

Hava açık, insanın kuşku duymasının mümkün olamayacağı net bir fikir gibi aydınlık ve parlaktı. İnsan yeryüzünden havaya baktığında, havanın tüm varoluşları bünyesinde topladığı hissine kapıldığı olur. Deniz de aynıdır. Günlerce denize bakıp durunca, dünyada denizden başka bir şey yokmuş gibi gelir. Joseph Conrad da benimle aynı şekilde düşünmüştü herhalde. Gemi gibi bir kurmaca içerisinden, göz alabildiğince uzanan denizin ortasına sürüklenen bir kayığın gerçektende özel bir yanı olur ve hiç kimse bu özellikten kaçamaz.

Yattığım yerde son kutu birayı bitirip, sigara içerek edebi düşünceleri kafamdan silip attım. Biraz gerçekçi olmam gerekiyordu. Geriye bir saatten biraz fazla bir zamanım kalmıştı yalnızca.

Doğrularak bira kutularını toparlayıp çöp kutusuna kadar götürerek attım. Sonra cüzdanımdan kredi kartımı çıkarıp yaktım. Üstü başı düzgün anne bana tekrar kısa bir bakış fırlattı. Doğru düzgün insanlar pazartesi sabahı parkta kredi kartı yakmazlar. Önce American Express'i, sonra da Visa kartımı yaktım. Kartlar parkın kül tablasında orijinal şekilleri bozulmadan güzelce yanıvermişti. İçimde Paul Stewart kıravatı yakmak için de güçlü bir istek vardı, ama biraz düşündükten sonra vazgeçtim. Çok fazla dikkat çekerdi, kıravatı yakmama da hiç gerek yoktu.

Sonra büfeden on paket patlamış mısır alıp, dokuz paketini güvercinler için yere boşalttıktan sonra geri kalan tek paketi banka oturup kendim yedim. Güvercin sürüsü *Ekim Devrimi* belgesel filmindeki gibi üşüşüp patlamış mısırları yediler. Ben de güvercinlerle birlikte patlamış mısır yedim. Patlamış mısır yemeyeli uzun zaman olmuştu, tadı da çok güzeldi.

Üstü başı düzgün anne ile kızı fıskiyeye bakıyorlardı. Annenin yaşı herhalde benim kadardı. O kadına bakarken, devrimci eylemci ile evlenip iki çocuk yaptıktan sonra kayıplara karışan sınıf arkadaşım yeniden aklıma geliverdi. Onun artık çocuklarını alıp parka getirmesi bile mümkün değil. Ben elbette onun bu mesele hakkında neler hissettiğini bilemem, ama sanırım onunla kendi yaşantımın tamamen yok olup gitmesi konusunda paylaşabileceğim bir şeyler olsa gerek. Belki de, çok doğal bir şey elbette, o benimle bir şeyler paylaşmayı reddedebilir. Nerdeyse yirmi yıldır hiç görüşmemiştik ve o yirmi yıl içerisinde gerçekten birçok şey olmuştu. İçinde bulunduğumuz koşullar ve düşünce şekillerimiz de farklıydı. Üstelik aynı şekilde yaşantılarımızı elimizin tersiyle bir yana itmiş olsak bile, o kendi iradesiyle yapmıştı, benim durumumsa farklıydı. Benim durumum, ben uyurken birilerinin gelip altımdan çarşafı çekip almasından ibaretti.

O sınıf arkadaşım sanırım beni bu yüzden eleştirirdi. Seçimi sen mi yaptın ki? Öyle derdi bana herhalde. Haklı da olurdu. Ben hiçbir seçim yapmamıştım. Kendi irademle yaptığım seçimler, profesörü affetmek ve torunuyla yatmamaktı yalnızca. Fakat bunlar benim bir işime yarar mıydı acaba? Sınıf arkadaşım bu kadarcık bir şeyle, benim varlığım ve benim varlığımın yok olup gitmesindeki rollerine hak verir miydi acaba?

Bilemiyordum. Yirmi yıllık zaman bizi birbirimizden iyice uzaklaştırmıştı. Neye hak verip neye vermeyeceği, benim hayal gücü sınırlarımın dışında kalıyordu.

Benim sınırlarım içerisinde artık neredeyse hiçbir şey kalmamıştı. Güvercinler, çimenler, fıskiye, yanında çocuğuyla bir kadını görebiliyordum yalnızca. Fakat bu manzaraya bakışlarımı çivileyerek baktıkça, son birkaç gündür ilk kez o dünyadan silinip gitmek istemediğimi düşündüm. Benim daha sonra nasıl bir dünyaya gideceğimin bir önemi yok. Ömrümün ışıltılarının yüzde 93'ü otuz beş yıllık ilk yarıda tüketilmiş bile olsa, bunun da bir önemi yok. Ben o yüzde 7'lik kısma sımsıkı sarılarak bu dünyayı izlemiştim. Nedendir bilemiyorum, ama bunu yapmanın bana verilmiş bir sorumluluk olduğunu düşünmüştüm. Gerçekten de bir noktadan sonra kendi yaşantımı yaşama şeklimi eğip büküvermiştim. Bunu yapmak için de yeterince nedenim vardı. Başkaları beni anlayamasa bile, öyle yapmak zorundaydım.

Fakat o eğilip bükülmüş haldeki yaşantımı bırakarak silinip gitmek de istemiyordum. Sonuna kadar başında durma görevim vardı. Yaşantımı o haliyle bırakıp gidemezdim.

Silinip gitmem hiç kimseyi üzmese bile, birilerinin yüreğinde boşluğa yol açmasa bile, hatta kimse farkına varmasa bile, bu benim kendi sorunumdu. Gerçekten de birçok şey yitirmiştim. Üstelik geriye kaybedebileceğim kendimden başka bir şey de kalmamıştı. Fakat o

yitirdiğim şeylerin kalıntısı bir kafes gibi içimde kalmış, o ana kadar yaşamamı sağlamıştı.

Dünyadan silinip gitmek istemiyordum. Gözlerimi kapatınca yüreğimdeki çalkantıyı net olarak hissedebiliyordum. Bu çalkantı, üzüntü ve yalnızlığın ötesine geçen, kendi varlığımı kökünden sarsan, derinlerden gelen büyük bir gümbürtüydü. Bu gümbürtü aralıksız sürüp gidiyordu. Dirseklerimi bankın arkalığına yaslayıp, bu gümbürtüye dayandım. Kimse bana yardım etmiyordu. Hiç kimse edemezdi de. Tam olarak benim hiç kimseye yardım edememem gibi.

Sesli sesli ağlamak istedim, ama ağlayamazdım. Gözyaşı akıtmak için fazlasıyla yaşlanmış, fazlasıyla deneyimlerden geçmiştim. Dünyada gözyaşı dökülemeyecek üzüntüler vardır işte. Bunu kimseye anlatamayacağınız gibi, anlatsanız bile hiç kimsenin anlayamayacağı türden şeylerdir. O üzüntü şekli hiç değişmeden, rüzgârsız bir gecede yağan kar gibi sessizce yüreğinizde birikir durur.

Daha gençken, bir şekilde üzüntüyü sözcüklere dönüştürmeyi denemiştim. Fakat sözcükleri ne kadar zorlarsam zorlayayım, o sözcükleri birilerine söyleyemediğim gibi, kendi kendime bile söyleyemediğimi düşünüp, bunu yapmaktan vazgeçmiştim. Öylece sözcüklerimi hapsetmiş, yüreğimi de kapatmıştım. Derin üzüntüler gözyaşı şekline bile dönüşmezler.

Sigara içmek istedim, ama sigara kutusu üzerimde değildi. Cebimde yalnızca kibrit kutusu vardı. İçinde de yalnızca üç kibrit kalmıştı. O üç kibriti sırayla yakıp yere attım.

Gözlerimi bir kez daha kapattığımda, o gümbürtü kaybolup gitmişti. Kafamın içini toz bulutu gibi bir sessizlik kaplamıştı. Uzunca bir süre o toz bulutuna tek başıma baktım durdum. Toz bulutu ne yükseliyor ne alçalıyor, öylece durduğu yerde duruyordu. Dudaklarımı hafifçe büzüp

üflediğim halde, yine de kımıldamadı. En şiddetli rüzgârlar bile o toz bulutunu alıp götüremezdi herhalde.

Sonra aklıma az önce ayrıldığım kütüphaneci kız geldi. Bir de halının üstünde yığılı duran kadife tek parça elbisesi, külotlu çorabı ve külotu aklımdan geçiverdi. Hâlâ düzeltilmemiş halde bırakıldıkları yerde duruyorlar mıydı acaba? Dahası ben kıza acaba âdil davranabilmiş miydim? Hayır, öyle değil, dedim içimden. İyi de âdil davranılmasını isteyen oldu mu ki? Hiç kimse âdil davranılmasını istememişti. Benden başka öyle bir şeyi isteyen kimse yok. Fakat adaleti kaybolmuş bir yaşamın ne kadar anlamı olur ki? Benim ondan hoşlanmam gibi, o da çıkarıp yere attığı tek parça elbisesi ve iç çamaşırlarından hoşlanıyordu. Bu da benim adalet tarzımın bir şekli mi acaba?

Adalet son derece sınırlı dünyalardan başka yerde geçerli olmayan bir kavramdır. Fakat bu kavram tüm seviyelere ulaşır. Salyangozdan hırdavatçı tezgâhına, evlilik yaşamına varana kadar her yere ulaşır. Hiç kimse öyle bir şeyi istememiş bile olsa, benim ondan başka verebileceğim bir şey yoktu. O anlamda, adalet aşk duygusuna benziyor. Verilmek istenenle alınmak istenen örtüşmüyor. İşte o yüzden, bir sürü şey benim önümden, hatta içimden geçip gidiverdi işte.

Sanırım benim yaşantımdan pişman olmam gerekir. Bu da bir tür adalet olur. Fakat pişmanlık duyabileceğim hiçbir şey yoktu. Her şey rüzgâr gibi beni arkasında bırakarak esip gitse bile, bu benim de istediğim bir şeydi aynı zamanda. Üstelik geriye kafamın içinde beliren beyaz toz bulutundan başka bir şey de kalmamıştı.

Parkın içindeki büfeden sigara ve kibrit aldıktan sonra, telefon kulubesinden emin olmak için son bir kez evime telefon ettim. Birilerinin çıkacağını sanmıyordum, ama yaşamımın sonunda kendi evime telefon

etmek fena bir fikir de değildi. Evin içinde telefon zilinin uzun uzun çalışını hayal edebilirdim.

Fakat tahminlerimin aksine, telefon zili üç kez çaldıktan sonra birileri ahizeyi kaldırdı ve “Alo?” dedi. Pembe takım elbiseli tombul kızdı.

“Hâlâ orada mıydın sen?” dedim, şaşırarak.

“Yok canım” dedi kız. “Bir kez çıktım, sonra tekrar geri döndüm. Öyle oyalanacak halim yok zaten. Kitabın devamını okumaya geldim.”

“Balzac mı?”

“Evet, o. Bu kitap çok keyifli. Kaderin gücünü hissetmek mümkün.”

“Sonra” dedim. “Dedeni kurtarabildin mi bari?”

“Elbette. Çok kolay oldu. Su çekilmişti, o yoldan da ikinci kez geçiyordum. Elbette, iki de metro bileti almayı unutmadım. Dedem çok iyiydi. Sana selam söyledi.”

“Sağolsun” dedim. “Sonra ne yaptı deden?”

“Finlandiya’ya gitti. Japonya’da kaldığı müddetçe birçok sıkıntıdan dolayı araştırmasına kendini veremeyeceği için, Finlandiya’da laboratuvar kuracakmış. Çok sakin, iyi bir yermiş. Ren geyikleri falan varmış.”

“Sen gitmiyor musun?”

“Burada kalıp senin evinde yaşamaya karar verdim.”

“Benim evim mi?”

“Evet, öyle. Burası çok hoşuma gitti. Kapıyı yenilettiririm, buzdolabı, video gibi şeylerin de yenisini alırım. Birileri kırdı değil mi? Yatak örtüsü, çarşaf ve perdeleri pembeleriyle değiştirsem olur mu?”

“Fark etmez.”

“Gazeteye de abone olayım mı? Televizyon program sayfasına bakmak istiyorum.”

“Olur” dedim. “Fakat orada kalman tehlikeli olur. Sistem’in adamları, şifreciler gelebilir.”

“Öyle şeylerden korkum yok” dedi kız. “Onların istedikleri dedem ve sensin. Benimle ilgisi yok. Üstelik az önce tuhaf bir iriyarı adamla bücürün teki geldiler, ama kovaladım.”

“Nasıl?”

“Tabancayla iriyarı olanın kulağını vurdum. Kesin kulak zarı patlamıştır. Mesele değil.”

“Fakat apartman içerisinde tabanca patlatacak olursan, büyük patırtı kopar.”

“Bir şey olmaz” dedi kız. “Bir kere attım zaten, herkes egzoz patlaması sanmıştır. Eh, üst üste sıkmak sorun olur elbette, ama iyi nişancıyımdır, tek atış yeter.”

“Bak sen” dedim.

“Bu arada, sen bilincini kaybedince seni dondurmak niyetindeyim. Olur mu?”

“Nasıl istersen. Nasıl olsa artık hiçbir şey hissetmiyor olacağım” dedim. “Şimdi Harumi İskelesi’ne gideceğim, oradan alırsın beni. Beyaz

renkte Karina 1 800 GT Twincam Turbo model bir arabadayım. Arabanın şeklini ben de anlatamayacağım, ama Bob Dylan kaseti çalıyor olacak.”

“Bob Dylan ne ki?”

“Yağmurlu günde...” dedim, ama açıklama yapmak eziyet haline gelecek diye vazgeçtim. “Boğuk sesli bir şarkıcı.”

“Dondurursak dedem mutlaka yeni bir yol bulup seni eski haline getirir. Pek fazla ümit beslemeni istemem, ama öyle bir olasılık da var.”

“İnsan bilincini yitirince, ümit etmesi de imkânsızlaşır” dedim. “Peki, beni sen mi donduracaksın?”

“Evet. Endişelenme. Dondurma işleminden iyi anlarım. Hayvan deneylerinde birçok kedi ve köpeği canlı halde dondurdum. Seni güzelce dondurup, kimsenin bulamayacağı bir yerde saklarım” dedi kız. “Peki her şey yolunda gider de, bilincin tekrar yerine gelirse, benimle yatar mısın?”

“Elbette” dedim. “Eğer o zaman bile hâlâ benimle yatmak istersen.”

“Hafife almazsın değil mi?”

“Teknik imkânların tamamını zorlarım” dedim. “Kaç yıl sonra olur bilemem gerçi.”

“Fakat her halükârda o zaman geldiğinde ben artık 17 yaşında olmayacağım” dedi kız.

“İnsanlar yaşlanır” dedim. “Dondurulsalar bile.”

“Hoşçakal” dedi kız.

“Sen de” dedim. “Sanırım seninle konuşmak beni biraz rahatlattı.”

“Bu dünyaya geri dönme olasılığın ortaya çıktı diye mi? Fakat henüz tam olarak kesin bir şey yok.”

“Hayır, o anlamda değil. Elbette öyle bir olasılığın varlığına sevindim. Fakat benim söylediğim o anlamda değil. Seninle konuşabilmiş olduğuma sevindim anlamında. Sesini duydum, şu an neler yaptığını öğrendim.”

“Daha uzun konuşmak ister misin?”

“Hayır, bu kadarı yeterli. Fazla zamanım yok.”

“Baksana” dedi tombul kız. “Korkma olur mu? Seni sonsuza kadar yitirsem bile, ölene kadar asla aklımdan çıkarmayacağım. Yüreğimden asla silinmeyeceksin. Bunu unutma olur mu?”

“Unutmam” dedim. Sonra da telefonu kapattım.

Saat on bir olunca yakınlardaki tuvalette çişimi yapıp parktan ayrıldım. Sonra arabanın motorunu çalıştırıp, dondurulma meselesi üzerine farklı şeyler düşüne düşüne limana doğru ilerledim. Ginza Caddesi takım elbiseler giymiş insanlarla doluydu. Trafik ışığını beklerken, onların içinde olması gereken kütüphaneci kızı aklımdan geçirdiysem de, ne yazık ki onu göremedim. Görebildiğim yalnızca hiç tanımadığım insanlardı.

Limana ulaşınca arabayı ıssız ambarlardan birinin yanına park edip, sigara içerek otomatik tekrara taktığım Bob Dylan kasedini dinledim. Koltuğu geriye yatırıp ayaklarımı ön panelin üzerine uzatarak sakin sakin nefes aldım. İçimden biraz daha bira içmek geliyordu, ama artık bira kalmamıştı. Geriye bir kutu bile kalmayacak şekilde, kızla birlikte parkta içmiştim. Güneş ışıkları ön camdan içeriye dolarak beni

sarmalayıvermişti. Gözlerimi kapadığımda o ışıkların gözkapaklarımı ısıttığını hissedebiliyordum. Güneş ışıklarının uzun bir yoldan gelerek bu ufak gezegene düşüp, bir ucunun da benim gözkapaklarımı ısıttığını düşününce tuhaf duygulara kapıldım. Uzayın kuralları benim küçücük gözkapaklarımı bile dışarıda bırakmıyordu. Sanırım artık Alyoşa Karamazov'un duygularını biraz olsun anlayabiliyordum. Herhalde sınırlı yaşamlar, sınırlı şekilde kutsanıyordu.

Ardından profesör, tombul torunu ve kütüphaneci kızı da kendimce kutsadım. Başkalarını kutsama hakkım olup olmadığını bilemiyordum, ama neticede bir süre sonra silinip gideceğime göre, artık birilerinin beni bir şeylerden sorumlu tutma olasılığı da yoktu. Police ve reggae seven taksi şoförünü de listeme ekledim. Üstüm başım çamur içerisindeyken arabasına almıştı ne de olsa. Onu listeme eklememem için hiçbir neden yoktu. Adam herhalde yine bir yerlerde arabasının kasedinden rock müziği dinleyerek, genç bir yolcu bulmak için dolaşıp duruyor olmalıydı.

Tam karşımda denizi görüyordum. Yükünü indirip deniz üzerinde belirginleşen eski bir yük gemisi de manzaraya giriverdi. Sağında solunda beyaz lekeler gibi martılar tünemişti. Bob Dylan "Rüzgârla Savrulurken"i söylüyordu. O şarkıyı dinlerken, aklımdan salyangoz, tırnak makası, tereyağı soslu levrek buğulama ve tıraş kremi geçti. Dünya farklı şekillerdeki ilhamlarla doluydu.

Sonbahar başlangıcının güneşi dalgaların etkisiyle denizin yüzeyinde kesik kesik salınıyordu. Sanki birileri kocaman bir aynayı un ufak edip de oralara serpivermiş gibi bir görüntüydü. Öylesine un ufak edilmişti ki, artık kimse eski haline getiremezdi. Hangi kral hangi orduyla gelirse gelsin.

Bob Dylan'ın şarkıları bana araba kiralama şirketindeki kızı anımsattı. Öyle ya, onu da kutsamam gerek. Bende çok iyi bir izlenim bırakmıştı. Onu listemden eksik edemem.

Kızın halini aklımda canlandırmaya çalıştım. Kız sezon açılışındaki beysbol sahalarının çimini andıracak şekilde yeşil bir blazer ceket giymiş, beyaz gömleğinin üzerine siyah papyon takmıştı. Herhalde araba kiralama şirketinin üniformasıydı bu. Öyle olmasa hiç kimse yeşil blazer ceket giyip, siyah papyon takmaz. Üstelik o kız Bob Dylan'ın eski şarkılarını dinleyen, aklına yağmuru getirebilen bir kızdı.

Ben de aklımdan yağmuru geçirdim. Aklıma gelen yağıp yağmadığı belli olmayacak ölçüde ince bir yağmurdu. Fakat yağmur net olarak yağıyordu. Dahası salyangozları ıslatıyor, bahçe çitlerini ıslatıyor, inekleri ıslatıyordu. Yağmuru kimse durduramaz. Hiç kimse yağmurdan kaçamaz. Yağmur her zaman tüm adaletiyle yağar.

Nice sonra yağmur silik renkte bulanık bir perde haline gelerek bilincimi örtüverdi.

Uyku bastırmıştı.

Böylelikle yitirdiğim şeyleri yeniden kazanabilirim, dedim kendi kendime. Bir kez yitirmiş olsam bile, tamamen kaybetmiş değilim. Gözlerimi kapatıp, kendimi o derin uykunun kollarına bıraktım. Bob Dylan "Sert Yağmur"u söylemeye devam ediyordu.

40
Dünyanın Sonu

Kuş

Güney birikintisine ulaştığımızda kar insanın nefes almasını güçleştirecek ölçüde şiddetlenmişti. Gök yarılmış da, orada biriken karlar olduğu gibi yeryüzüne akıyormuş gibi bir hal almıştı. Birikintiye yağan karlar, acayip ölçüde koyu mavi su yüzeyine düşüyor, düştüğü anda kayboluveriyordu. Beyaza boyanmış doğada yalnızca birikinti kocaman bir göz gibi açılıvermişti.

Ben ve gölgem karın ortasında dikilip, uzunca bir süre tek kelime bile etmeden o manzaraya baktık. Önceden geldiğimde olduğu gibi çevreyi tuhaf bir su sesi kaplamıştı, ama belki de kar yüzünden ses boğuklaşmış, uzaklardan gelen bir yer gümbürtüsü gibi bir hal almıştı. Hava denilemeyecek kadar alçalan havaya bakıp, şiddetli kar yağışının ardında hayal meyal bir karaltı gibi görülen güney surlarına baktım. Surlar artık bana hiçbir şey anlatmıyordu. Orada “Dünyanın Sonu” adına yaraşır, durgun ve soğuk bir manzara hâkimdi.

Hareketsizce durunca, karlar omzuma ve şapkamın siperliğine iyice birikivermişti. O yağışta ardımızda bıraktığımız ayak izleri de silinip gitmiş olmalıydı. Benden biraz uzakta duran gölgeye baktım. Gölge arada sırada vücudunda biriken karları silkeleyip, gözlerini kısarak birikintinin yüzeyine bakıyordu.

“Burası çıkış. Kesinlikle burası” dedi gölge. “Artık şehir bizi hapsedemez. Kuşlar gibi özgür kalabiliriz.”

Gölge sonra yüzünü havaya tam çevirerek gözlerini kapatıp, sanki kutsal bir törendeymiş gibi karı yüzüyle karşıladı.

“Güzel hava. Gökyüzü açık, rüzgâr da ılık” diyen gölge, güldü. Sanki ağır safralarından tek tek kurtulmuş gibi, gölgenin vücudu eski gücüne yeniden kavuşuyormuş gibiydi. Ayağını hafifçe sürüyerek benden tarafa doğru yaklaştı.

“Hissedebiliyorum” dedi gölge. “Bu birikintinin ardında dış dünyanın olduğunu. Peki ya sen? Buraya dalmaktan korkuyor musun?”

Başımı iki yana salladım.

Gölge yere çömelerek ayakkabı bağlarını çözdü.

“Burada öylece durursak donarız sonra. Artık dalalım haydi. Ayakkabılarımızı çıkarıp kemerlerimizle birbirimize bağlanalım. Dışarı çıktığımızda ayrı düşersek tüm bu çabalar boşa gider.

Albay’dan ödünç aldığım şapkayı çıkarıp, üzerine biriken karları silkeleyerek elimde tutup bir süre baktım. Şapka eski zamanların asker şapkasıydı. Kumaşı yer yer aşınarak delinmiş, rengi atmıştı. Herhalde uzun yıllar boyunca Albay’ın en değerli eşyalarından birisi olmuştu. Bir kez daha karlarını güzelce silkeleyerek, yeniden başıma taktım.

“Ben burada kalmak niyetindeyim” dedim.

Gölge gözleri sanki odaklanma yetisini yitirmiş gibi, dalgın dalgın yüzüme baktı.

“Çok düşündüm” dedim. “Kusura bakma, ama ben de kendimce uzun süre düşündüm. Burada tek başına kalmanın nasıl bir şey olacağını da çok iyi biliyorum. Senin söylediğin gibi, ikimizin birlikte eski dünyamıza dönmemizin en mantıklı şey olacağını da çok iyi biliyorum. Oranın benim için asıl gerçek olduğunun ve bu gerçeklerden kaçmanın yanlış bir seçim olduğunun da farkındayım. Fakat buradan ayrılamam.”

Gölge elleri ceplerinde, birkaç kez başını yavaşça iki yana salladı.

“Neden? Geçen gün buradan kaçmak için söz vermedin mi? O yüzden de ben plan yaptım, sen de beni buraya kadar sırtında taşımadın mı? Fikirlerini böylesine değiştiren şey ne? Kız mı?”

“Elbette o da nedenlerden biri” dedim. “Fakat tek neden o değil. Bir şeyi keşfettim. Onun için de burada kalmaya karar verdim.”

Gölge derince iç geçirdi. Sonra yüzünü bir kez daha havaya çevirdi.

“Onun yüreğini buldun değil mi? Sonra ormanda kızla birlikte yaşamaya karar verip, beni defetmeye karar verdin. Öyle mi?”

“Bir kez daha söylüyorum. Tek neden o değil” dedim. “Ben bu şehri yaratan şeyin ne olduğunu keşfettim. O yüzden burada kalmak benim görevim, sorumluluğum. Bu şehri yaratan şeyin ne olduğunu bilmek ister misin?”

“İstemem” dedi gölge. “Çünkü zaten biliyorum. Bunu baştan beri biliyordum zaten. Bu şehri yaratan şey, sen kendinsin. Her şeyi sen ortaya çıkardın. Surları, ırmağı, ormanı, kütüphaneyi, kapıyı, kışı, her şeyi, ama her şeyi. Bu birikintiyi de, bu karı da. O kadarını ben de anlayabiliyorum.”

“Öyleyse neden daha önce söylemedin?”

“Söylemiş olsaydım, şimdi yaptığın gibi burada kalmayı seçecektin. Ben seni ne olursa olsun dışarıya götürmek istiyordum. Senin için doğru yer olan dünya dışarıda.”

Gölge karların içerisine oturup, başını birkaç kez sağa sola salladı.

“Fakat bunu kendin bulduktan sonra, artık benim sözümü dinlemezsin herhalde.”

“Benim kendi sorumluluklarım var” dedim. “Kendi keyfime göre ortaya çıkardığım insanları ve dünyayı arkamda yüzüstü bırakıp gidemem. Senin için sıkıntılı olacağının farkındayım. Gerçekten öyle ve senden ayrılmak bana da acı veriyor. Fakat kendi keyfimce yaptığım şeylerin sorumluluğunu da üstlenmem gerek. Burası benim kendi dünyam. Surlar beni çevreleyen duvarlar ve ırmak kendi içimde akan ırmak. Dumanlarsa kendimi yakarken çıkan dumanlar.”

Gölge doğrularak, bakışlarını ayırmadan birikintinin sakin yüzeyine baktı. Yağan karın altında hiç kımıldamadan duran gölge, sanki derinliğini kaybetmiş, o aslında olduğu gibi düz haline dönmeye başlamış gibiydi. Uzun bir süre sessiz kaldık. Ağızlarımızdan beyaz nefesler çıkıp, sonra kayboluveriyordu.

“Seni fikrinden vazgeçiremeyeceğimi anladım” dedi gölge. “Fakat ormandaki yaşam senin düşündüğünden çok daha zor. Orman şehirden her şeyiyle farklıdır. Hayatta kalma mücadelesi çok sert geçer, kışları bunaltır. Ormana bir kez girecek olursan, bir daha asla çıkamazsın. Sonsuza kadar o ormanın içinde yaşamak zorunda kalırsın.”

“Bunu da çok düşündüm.”

“Fakat fikrin değişmeyecek, öyle mi?”

“Değişmeyecek” dedim. “Seni unutmayacağım. Ormanda eski dünyayı da yavaş yavaş anımsarım. Anımsamak zorunda olduğum birçok şey olmalı. İnsanları, yerleri, farklı ışıkları ve şarkıları.”

Gölge ellerini önünde birleştirip, birkaç kez ovaladıktan sonra ayırdı. Gölgenin vücuduna yapışan karlar ona tuhaf bir görünüm kazandırıyordu. Cüssesi sanki yavaşça genleşip büzülüyor gibiydi. Ellerini ovuştururken başını hafifçe yana eğmişti. O haliyle sanki ellerini ovuştururken çıkan sesi dinliyormuş gibiydi.

“Ben artık gidiyorum” dedi gölge. “Fakat bundan sonra bir daha asla bir araya gelemeyecek olmamız çok garip. Son söz olarak ne demem gerektiğini bilemiyorum. Veda sözcükleri bir türlü aklıma gelmiyor.”

Şapkamı bir kez daha çıkarıp, karlarını silktikten sonra tekrar başıma geçirdim.

“Umarım mutlu olursun” dedi gölge. “Seni severdim. Senin gölgen olduğum için değil sadece.”

“Teşekkür ederim” dedim.

Birikinti gölgeyi tamamen yuttuktan sonra da, uzunca bir süre suyun yüzeyini izledim. Suyun yüzeyinde tek bir salınım bile yoktu. Su, tek-boynuzların gözleri gibi mavi ve sessizdi. Gölgemi yitirdikten sonra, kendimi uzayın bir köşesinde yalnız başıma kalmış gibi hissettim. Artık hiçbir yere gidemez, hiçbir yere de dönemezdim. Bulunduğum yer dünyanın sonuydu ve dünyanın sonu hiçbir yerle bağlantılı değildi. Orada dünya sona eriyor, sessizce duruveriyordu.

Birikintiye sırtımı dönüp, karlar içinde batı tepesine doğru yürümeye başladım. Batı tepesinin öte yanında şehir vardı, ırmak vardı, kütüphanenin içerisinde kız ve akordeon beni bekliyordu.

Olanca hızıyla yağan karın altında beyaz bir kuşun tek başına güneye doğru uçtuğunu gördüm. Kuş surları geçti, karla kaplı gökyüzünün güneyinde gözden kayboldu. Geriye ben karlara bastıkça çıkan hışırtılar kaldı.

"Dünyanın sonu insanın yüreğinin içinde gelir."

"Çektiğin acıyı ben de anlıyorum. Fakat bu herkesin başından geçiyor. O yüzden senin de katlanman gerek. Sonrasında kurtuluş geliyor. O zaman artık sen, hiçbir şeyi dert etmeyecek, üzülmeyeceksin. Hepsi kaybolup gider. Geçici heveslerin hiçbir değeri yok. Burası dünyanın sonu. Dünya burada sona erer, ötesi yoktur. O yüzden sen de artık hiçbir yere gidemezsin."

Gölgesini kaybeden, kafataslarından eski rüyaları okuyan bir adam ve dünyanın sonu gelmeden önce yaşayacak sadece birkaç saati kalmış bir kahraman. *Haşlanmış Harikalar Diyarı ve Dünyanın Sonu* kült yazar Haruki Murakami'den bilimkurguyu masalsı bir dünyanın içinde var eden, Kafkaesk bir psikolojik gerilime göz kırpan bir roman.

Haruki Murakami, 1949'da Kobe'de doğdu. Vaseda Üniversitesi'nde klasik drama eğitimi aldı. İlk romanı *Kaze no oto o kike* (Rüzgârın Şarkısını Dinle) 1979'da yayımlandı. 21. yüzyıl edebiyatının en önemli isimlerinden olan Murakami'nin kitapları pek çok ödül aldı, tüm dünyada kırkın üzerinde dile çevrildi. Haruki Murakami'nin *Yaban Koyununun İzinde, Zemberekkuşu'nun Güncesi, İmkânsızın Şarkısı, Sınırın Güneyinde-Güneşin Batısında, Sahilde Kafka* ile tüm dünyada milyonlarca satan son romanı *1Q84* de Doğan Kitap tarafından yayımlandı.

Çeviren: Hüseyin Can Erkin

DK DOĞAN KİTAP

[1] 1950-60’lı yıllarda Ed McBain tarafından kaleme alınan ve ABD’de yayımlanan polisiye roman serisi. (ç.n.)

@Created by PDF to ePub